СБОРНИКЪ

АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

ВѢДОМСТВО ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ.

ТОМЪ III.

КНИГА II.

СУХОПУТНЫЯ СООБЩЕНІЯ

ZBIÓR

PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYDZIAŁ KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

TOM III.

KSIĘGA II.

KOMMUNIKACYE LĄDOWE.

1866.

3794

СБОРНИКЪ

АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

ВѢДОМСТВО ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ.

ТОМЪ III.

КНИГА II.

СУХОПУТНЫЯ СООБЩЕНІЯ.

ZBIÓR

PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYDZIAŁ KOMMUNIKACYJ LĄDOWYCH I WODNYCH.

TOM III.

KSIĘGA II.

KOMMUNIKACYE LĄDOWE.

1866.

D84/84

Uniwersytet Warszawski BIBLIOTEKA Wydz. Hum. Filia w Białymstoku
Ke 86409

Печатано по ВЫСОЧАЙШЕМУ повелѣнію.

Варшава. -- Въ Типографіи Бергера.

Drukowano z rozkazu NAJWYŻSZEGO.

Warszawa. — W drukarni Bergera.

ОБЪЯСНЕНІЕ.

Въ настоящей II-ой книгѣ III-го тома помѣщенъ VII-ой отдѣлъ второй части Сборника постановленій о сухопутныхъ и водяныхъ сообщеніяхъ въ Царствѣ, заключающій въ себѣ постановленія о желѣзныхъ дорогахъ.

Сборникъ этотъ, подъ главнымъ руководствомъ Вице-Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Сенатора Фундуклея, составленъ Статсъ-Референдаріемъ Собоцкимъ изъ матеріаловъ, доставленныхъ изъ Управленія Путей Сообщенія Делегатами онаго: Инспекторомъ и Членомъ помянутаго Управленія, Кольбергомъ, и Начальникомъ Канцеляріи того же Управленія, Беневени.

OBJAŚNIENIE.

Niniejsza księga II-ga tomu III-go zawiera dział VII-y części drugiéj Zbioru przepisów o kommunikacyach lądowych i wodnych, a mianowicie przepisy o drogach żelaznych.

Zbiór niniejszy, pod zwierzchnim kierunkiem Rzeczywistego Radcy Tajnego Senatora Fundukleja, Vice-Prezesa Rady Stanu Królestwa, ułożony został przez Referendarza Stanu Sobockiego, z materyałów dostarczonych ze strony Zarządu Kommunikacyj Lądowych i Wodnych w Królestwie, przez delegowanych od téj Władzy: Inspektora i Członka tegoż Zarządu Kolberga i Naczelnika Kancellaryi rzeczonego Zarządu Beneveni'ego.

ОГЛАВЛЕНІЕ ПРЕДМЕТОВЪ,

ЗАКЛЮЧАЮЩИХСЯ ВЪ НАСТОЯЩЕМЪ ТОМѢ.

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	ЧАСТЬ ВТОРАЯ. СУХОПУТНЫЯ СООБЩЕНІЯ. (Окончаніе.)			
	ОТДѢЛЪ VII. ЖЕЛѢЗНЫЯ ДОРОГИ.			
	Объясненіе			1
	ГЛАВА I. О ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГАХЪ ОТНОСИТЕЛЬНО ОБЩЕСТВЕННОЙ ПОЛЬЗЫ, БЕЗОПАСНОСТИ И ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАГО ЗА ОНЫМИ НАДЗОРА.			
1	Постановленіе, касающееся охраненія желѣзныхъ дорогъ отъ поврежденій и опредѣляющее взысканіе за нарушеніе изданныхъ въ этомъ отношеніи правилъ.	27 Апрѣля (10 Мая) 1857 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	4

SPIS PRZEDMIOTÓW,

W TOMIE NINIEJSZYM ZNAJDUJĄCYCH SIĘ.

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	CZĘŚĆ DRUGA. O KOMMUNIKACYACH LĄDOWYCH. (Dokończenie)			
	DZIAŁ VII. DROGI ŻELAZNE.			
	Objaśnienie			1
	TYTUŁ I. DROGI ŻELAZNE POD WZGLĘDEM UŻYTKU, BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I KONTROLLI ZE STRONY RZĄDU.			
1	Postanowienie, dotyczące zachowania od uszkodzeń dróg żelaznych, i oznaczające kary za naruszenie przepisów pod tym względem.	27 Kwietnia (10 Maja) 1857 roku.	Rada Administracyjna Królestwa.	5

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
2	Наставленіе для Главнаго Инспектора желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ, завѣдываемыхъ частными Компаніями.	2 (14) Октября 1859 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	18
3	Наставленіе для Коммисара отъ Правительства при желѣзныхъ дорогахъ Царства Польскаго.	2 (14) Октября 1859 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	32
4	Высочайше утвержденное Положеніе о телеграфѣ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги.	4 (16) Февраля 1860 года.	Высочайшій указъ.	44
5	Отношеніе съ объясненіемъ о томъ, что устраиваемыя въ Царствѣ Польскомъ по правой сторонѣ рѣки Вислы желѣзныя дороги подлежатъ надзору Главнаго Управленія Путей Сообщенія въ Имперіи.	25 Сентября (7 Октября) 1862 года, № 1,576.	Главное Управленіе Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій.	60
6	Постановленіе, утверждающее штатъ службы учрежденной для надзора и контроля желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ.	7 (19) Февраля 1864 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	64

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
2	Instrukcya dla Inspektora Głównego dróg żelaznych w Królestwie Polskiém, zostających w zarządzie Towarzystw prywatnych.	2 (14) Października 1859 roku.	Rada Administracyjna.	19
3	Instrukcya dla Kommissarza Rządowego przy drogach żelaznych w Królestwie Polskiem.	2 (14) Października 1859 roku.	Rada Administracyjna.	33
4	NAJWYŻÉJ zatwierdzona ustawa o telegrafie drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj.	4 (16) Lutego 1860 roku.	Ukaz NAJWYŻSZY.	45
5	Odezwa objaśniająca, że drogi żelazne, urządzane po prawéj stronie rzeki Wisły w Królestwie Polskiém, ulegają nadzorowi Głównego Zarządu Kommunikacyj w Cesarstwie.	25 Września (7 Października) 1862 roku, Nr. 1,576.	Główny Zarząd Kommunikacyj i Gmachów publicznych.	61
6	Decyzya zatwierdzająca etat, dla służby nadzoru i kontrolli przy drogach żelaznych w Królestwie Polskiém.	7 (19) Lutego 1864 roku.	Rada Administracyjna.	65

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
	ГЛАВА II. ПОЛОЖЕНІЕ О ПОСТРОЙКѢ, ЭКСПЛОАТАЦІИ, УСТУПКѢ И УПРАВЛЕНІИ ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГЪ.			
	а) *Варшавско-Вѣнская и Варшавско-Бромбергская желѣзныя дороги.*			
	Введеніе	. . . . .	. . . . .	74
1	Высочайшее утвержденіе документовъ, относящихся къ уступкѣ частной Компаніи Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ.	28 Сентября (10 Октября) 1857 года.	Высочайшій указъ.	84
2	Положенія для желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ, уступленныхъ Высочайшимъ указомъ 28 Сентября (10 Октября) 1857 года частнымъ Компаніямъ.	2 (14) Октября 1859 года.	Совѣтъ Управленія Царства.	362
3	Правила о Кассѣ Товарищества чиновниковъ и всѣхъ служащихъ обоихъ соединенныхъ Обществъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ.	18 (30) Марта 1859 года, № 16,960.	Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.	450

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
	TYTUŁ II. URZĄDZENIA CO DO BUDOWY, EXPLOATACYI, NADANIA I ADMINISTRACYI DRÓG ŻELAZNYCH.			
	a) *Drogi żelazne Warszawsko-Wiedeńska i Warszawsko-Bydgoska.*			
	Wstęp	. . . . .	. . . . .	75
1	NAJWYŻSZE zatwierdzenie aktów dotyczących odstąpienia Kompanii prywatnéj drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj.	28 Września (10 Października) 1857 roku.	Ukaz NAJWYŻSZY.	85
2	Urządzenia dla dróg żelaznych w Królestwie Polskiém, Ukazem NAJWYŻSZYM z dnia 28 Września (10 Października) 1857 roku Towarzystwom prywatnym ustąpionych.	2 (14) Października 1859 roku.	Rada Administracyjna.	363
3	Przepisy kassy zjednoczenia dla urzędników i całéj służby połączonych obu Towarzystw drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj.	18 (30) Marca 1859 roku. Nr. 16,960.	Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.	451

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
4	Правила о благоустройствѣ на Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогахъ.	29 Сентября (11 Октября) 1864 года, № 907.	Начальникъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.	492

b) *Лодзинская Фабричная желѣзная дорога.*

	Введеніе	. . . . .	. . . . .	598
5	Утвержденіе документовъ, относящихся къ устройству и эксплоатаціи Лодзинской Фабричной желѣзной дороги.	18 (30) Іюля 1865 года.	Высочайшій указъ.	598

c) *Варшавско-Терспольская желѣзная дороги.*

	Введеніе	. . . . .	. . . . .	696
6	Высочайшее утвержденіе документовъ, относящихся къ устройству и управленію частною Компаніею Варшавско-Терспольской желѣзной дороги.	9 (21) Октября 1864 года.	Высочайшій указъ.	698

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
4	Przepisy porządkowe dla dróg żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj.	29 Września (11 Października) 1864 roku. Nr. 907.	Naczelnik Zarządu Kommunikacyj.	493

b) *Droga żelazna Fabryczno-Łódzka.*

	Wstęp	. . . . .	. . . . .	599
5	Zatwierdzenie aktów dotyczących budowy i exploatacyi drogi żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj.	18 (30) Lipca 1865 roku.	Ukaz Najwyższy.	599

c) *Droga żelazna Warszawsko-Terespolska.*

	Wstęp	. . . . .	. . . . .	697
6	Najwyższe zatwierdzenie aktów dotyczących budowy i administracyi drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj przez Kompanię prywatną.	9 (21) Października 1864 roku.	Ukaz Najwyższy.	699

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
7	Объявленіе Высочайшей воли о томъ, чтобы сооруженіе Варшавско-Терespольской желѣзной дороги производить подъ непосредственнымъ вѣдѣніемъ Намѣстника въ Царствѣ, безъ всякаго въ томъ участія Главнаго Управленія Путей Сообщенія въ Имперіи.	27 Октября (8 Ноября) 1864 года, № 8,308.	Совѣтъ Управленія Царства.	798

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie władzy, wydającéj rozporządzenie.	Stronica.
7	Objawienie NAJWYŻSZÉJ woli, aby budowa drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj uskutecznioną była pod bezpośredniém zwierzchnictwem Namiestnika Królestwa, bez udziału w tém Głównego Zarządu Kommunikacyj w Cesarstwie.	27 Października (8 Listopada) 1864 roku, Nr. 8,308.	Rada Administracyjna.	799

МАТЕРІАЛЫ,

ЗАКЛЮЧАЮЩІЕ ВЪ СЕБѢ

ПОСТАНОВЛЕНІЯ

О

СУХОПУТНЫХЪ И ВОДЯНЫХЪ СООБЩЕНІЯХЪ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

MATERYAŁY,

OBEJMUJĄCE

PRZEPISY

O

KOMMUNIKACYACH LĄDOWYCH I WODNYCH W KRÓLESTWIE POLSKIÉM.

ЧАСТЬ ВТОРАЯ.

О СУХОПУТНЫХЪ СООБЩЕНІЯХЪ.

(Окончаніе.)

CZĘŚĆ DRUGA.

O KOMMUNIKACYACH LĄDOWYCH.

(Dokończenie.)

ОТДѢЛЪ VII.

ЖЕЛѢЗНЫЯ ДОРОГИ.

ОБЪЯСНЕНІЕ.

При уступкѣ, въ 1857 году, Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ частной Компаніи, общій Правительственный контроль и надзоръ надъ этими дорогами, согласно ст. 6, 9, 11, 14, 17, 20 и 25 Высочайше утвержденнаго уступочнаго договора отъ 1 (13) Октября 1857 года, а также ст. 4 и 10 дополнительнаго къ сему же договору акта, отъ того же числа, ввѣренъ былъ Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства.

По ст. 29 вышеупомянутаго договора, кругъ дѣйствій и права, присвоенныя Главному Директору Финансовъ и Казначейства, могли быть, по усмотрѣнію Правительства, предоставлены всякому другому изъ высшихъ сановниковъ, для сего назначенному.

На семъ основаніи и въ развитіе Высочайшаго указа 7 (19) Августа 1862 года, учреждающаго особое Управленіе Путей Сообщенія въ Царствѣ, Совѣтъ Управленія, 11 (23) Іюня 1863 года постановилъ: предоставленную Главному Директору Финансовъ и Казначейства, по уступочному договору

DZIAŁ VII.

DROGI ŻELAZNE.

OBJAŚNIENIE.

Przy ustąpieniu w roku 1857 Towarzystwu prywatnemu dróg żelaznych: Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, ogólny nadzór i kontrolla ze strony Rządu nad temi drogami, z mocy artykułów 6, 9, 11, 14, 17, 20 i 25 umowy nadawczéj, oraz artykułów 4 i 10 aktu dodatkowego, zatwierdzonych Najwyżéj w dniu 1 (13) Października 1857 roku, poruczone były Dyrektorowi Głównemu, Prezydującemu w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Z zasady zaś artykułu 29-go wspomnionéj umowy nadawczéj władza Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu mogła być z woli Rządu zlaną na osobę innego wysokiego urzędnika, w tym celu mianowanego.

Na téj więc zasadzie i w rozwinięciu Ukazu Najwyższego z dnia 7 (19) Sierpnia 1862 roku, ustanawiającego oddzielny Zarząd Kommunikacyj w Królestwie, Rada Administracyjna, postanowieniem z dnia 11 (23) Czerwca 1863 roku, wskazaną w umowie nadawczéj z roku 1857 władzę Dyrektora Głównego Przy-

1857 года, власть вверить Начальнику Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ.

Постановленіе это здѣсь помѣщается.

По указу Его Величества
АЛЕКСАНДРА II-го,
Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства,

въ развитіе Высочайшаго указа 7 (19) Августа 1862 года, учреждающаго особое Управленіе Путей Сообщенія въ Царствѣ, а также на основаніи ст. 29 Высочайше утвержденнаго договора объ уступкѣ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ отъ 1 (13) Октября 1857 года,— по представленію Начальника Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ, постановилъ и постановляетъ.

Ст. 1.

Предоставленная по ст. 6, 9, 11, 14, 17, 20 и 25 договора объ уступкѣ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ, а также по ст. 4 и 10 дополнительнаго къ сему же договору акта Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, власть переходитъ къ Начальнику Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ, Генералъ-Маіору Кербедзу.

Ст. 2.

Исполненіе настоящаго постановленія поручается Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства и Начальнику Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ.

Состоялось въ Варшавѣ, 11 (23) Іюня 1863 года.

Намѣстникъ, Великій Князь (подписано) *Константинъ*

---

chodów i Skarbu przelała na Naczelnika Zarządu Kommunikacyj w Królestwie.

Postanowienie to zamieszcza się poniżéj.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA II-go,
Cesarza Wszech Rossyj, Króla Polskiego,
etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W rozwinięciu Najwyższego Ukazu z dnia 7 (19) Sierpnia 1862 r. stanowiącego oddzielny Zarząd Kommunikacyj w Królestwie, tudzież na zasadzie art. 29-go Najwyżéj zatwierdzonéj umowy nadawczéj dróg żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj z dnia 1 (13) Października 1857 roku, na przedstawienie Naczelnika Zarządu Kommunikacyj w Królestwie, postanowiła i stanowi:

§ 1.

Władza Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, wskazana w art. 6, 9, 11, 14, 17, 20 i 25-m umowy nadawczéj dróg żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, tudzież w art. 4 i 10 aktu dodatkowego do tejże umowy, przelaną zostaje na Naczelnika Zarządu Kommunikacyj w Królestwie, Generała-Majora Kierbedza.

§ 2.

Wykonanie niniejszego postanowienia Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu i Naczelnikowi Zarządu Kommunikacyj w Królestwie porucza się.

Działo się w Warszawie, dnia 11 (23) Czerwca 1863 roku.

Namiestnik, Wielki Książe (podpisano) *Konstanty.*

ГЛАВА I.

О ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГАХЪ ОТНОСИТЕЛЬНО ОБЩЕСТВЕННОЙ ПОЛЬЗЫ, БЕЗОПАСНОСТИ И ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАГО ЗА ОНЫМИ НАДЗОРА.

№ 1.

Постановленіе, касающееся охраненія желѣзныхъ дорогъ отъ поврежденій и опредѣляющее взысканіе за нарушеніе изданныхъ въ этомъ отношеніи правилъ.

(27 Апрѣля (10 Мая) 1857 г.)

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Признавъ необходимымъ, для безопасности ѣзды по желѣзнымъ дорогамъ, предписать особыя, о предохраненіи сего столь важнаго средства сообщеній, правила, а также, въ развитіе 839 ст. Уложенія о наказаніяхъ, опредѣлить взысканія за неисполненіе существующихъ о таковой ѣздѣ постановленій, Совѣтъ Управленія, по представленію Главныхъ Директоровъ, предсѣдательствующихъ въ Правительственныхъ Коммисіяхъ Юстиціи и Финансовъ, постановилъ и постановляетъ:

TYTUŁ I.

DROGI ŻELAZNE POD WZGLĘDEM UŻYTKU, BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I KONTROLLI ZE STRONY RZĄDU.

№ 1.

Postanowienie, dotyczące zachowania od uszkodzeń dróg żelaznych, i oznaczające kary za naruszenie przepisów pod tym względem.

(d. 27 Kwietnia (10 Maja) 1857 r).

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza Wszech Rossyj, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Uznawszy niezbędnem, dla zabezpieczenia jazdy po drogach żelaznych, przepisać szczególne prawidła, celem zachowania tego tyle ważnego środka kommunikacyj, a zarazem w rozwinięciu art. 839-go Kodeksu kar, oznaczyć kary za naruszenie przepisów, jazdy takowéj dotyczących, — Rada Administracyjna, na przedstawienie Dyrektorów Głównych, Prezydujących w Kommissyach Rządowych: Sprawiedliwości i Skarbu, postanowiła i stanowi:

Отдѣленіе I.

Положенія общія.

Ст. 1.

Желѣзныя дороги, непосредственно Правительствомъ для общественнаго сообщенія построенныя и содержимыя, или въ вѣдѣніи частныхъ лицъ, по разрѣшенію Правительства, состоящія, сообразно 537 и 588 статьямъ Гражданскаго Уложенія, почитаются предметомъ общественной пользы и, въ отношеніи учрежденія и завѣдыванія оными, подлежатъ особымъ правиламъ.

Ст. 2.

Обязательны въ отношеніи желѣзныхъ дорогъ правила насчетъ стока воды и проч., предписанныя въ постановленіи Намѣстника отъ 12 Февраля 1822 года касательно шоссейныхъ дорогъ.

Обязательны также въ отношеніи желѣзныхъ дорогъ, нынѣ уже существующихъ, или со временемъ могущихъ быть построенными (по мѣрѣ признанія необходимости въ отчужденіи частной собственности) правила, въ постановленіи Совѣта Управленія отъ 6 (18) Іюня 1852 года изложенныя.

Ст. 3.

Желѣзныя дороги въ Царствѣ Польскомъ должны быть съ обѣихъ сторонъ отдѣлены рвами, а вблизи городовъ, мѣстечекъ, селеній, жилыхъ колоній и вездѣ, гдѣ сіе начальствомъ признано будетъ необходимымъ, обведены будутъ, смотря по мѣстоположенію и необходимости, оградою, возводимою на счетъ суммъ желѣзной дороги.

Ст. 4.

Доступъ ко всему протяженію желѣзной дороги, безъ особаго на то разрѣшенія, воспрещается. Никто не въ правѣ бросать или класть на насыпяхъ, ихъ отлогостяхъ или откосахъ и во рвахъ желѣзной дороги, или вѣшать на оградѣ, или на заставахъ,

Oddział I.

Przepisy ogólne.

Art. 1.

Drogi żelazne, czy to przez Rząd bezpośrednio dla kommunikacyi publicznéj wzniesione i utrzymywane, czyli téż w posiadaniu prywatnych, z dozwolenia Rządu, zostające, w zastósowaniu się do art. 537 i 538-go Kodeksu Cywilnego, uważane są jako dzieła użyteczności publicznéj, i co do ich zakładania, tudzież administracyi, oddzielnym ulegają przepisom.

Art. 2.

Do dróg żelaznych w ogólności mają zastósowanie służebności co do odpływu wód i inne urządzenia, postanowieniem Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 12 Lutego 1822 roku na korzyść dróg bitych zaprowadzone.

Do tychże dróg żelaznych, czy to już istniejących, lub na przyszłość zaprowadzić się mających, ile razy zajdzie potrzeba zajęcia cudzéj własności, rozciągać się będą przepisy postanowienia Rady Administracyjnéj z dnia 6 (18) Czerwca 1852 roku.

Art. 3.

Drogi żelazne w Królestwie Polskiém będą z obudwu stron rowem ograniczone, a w bliskości miast, miasteczek, wsi i osad zamieszkałych, i wszędzie gdzie to za potrzebne przez Administracyę krajową uznaném zostanie, zamknięte będą, stósownie do położenia miejsca i potrzeby, płotem lub parkanem, wystawić się mającym kosztem Administracyi drogi żelaznéj.

Art. 4.

Przystęp do całéj przestrzeni drogi żelaznéj, bez upoważnienia, jest wzbroniony. Niewolno jest porzucać lub składać na groblach, ich pochyłościach czyli skarpach, ani w rowach drogi żelaznéj, lub też zawieszać na płotach i parkanach albo zaporach

какихъ бы то ни было предметовъ. Переѣздъ и переходъ съ одной стороны дороги на другую дозволяется только въ мѣстахъ, къ тому особыми подвижными заставами обозначенныхъ, и то согласно указаніямъ досмотрщиковъ.

Переходъ или переѣздъ черезъ такіе поперечные проѣзды воспрещается въ то время, когда они, по случаю ожидаемаго поѣзда, закрыты будутъ мѣстнымъ досмотрщикомъ.

Ст. 5.

Кромѣ строеній желѣзной дороги и обыкновеннаго огороженія сосѣдней собственности, всякія другія постройки могутъ быть впредь возводимы, не въ меньшемъ отъ желѣзной дороги, то есть отъ середины ея, разстояніи, какъ въ слѣдующемъ:

a) строенія каменныя и деревянныя, крытыя не горючимъ матеріаломъ, на разстояніи 60 футовъ;

b) строенія каменныя и деревянныя, крытыя горючимъ матеріаломъ, на разстояніи 120 футовъ.

Впрочемъ строенія, находящіяся во время изданія настоящаго положенія, или во время проведенія новой желѣзной дороги, въ меньшемъ отъ вышесказаннаго разстояніи, могутъ остаться и быть содержимы до тѣхъ поръ, пока Управленіе желѣзной дороги не признаетъ необходимымъ снести оныя, за добровольно условленное вознагражденіе, или такое, какое слѣдовать будетъ на основаніи постановленія отъ 6 (18) Іюня 1852 года.

Ст. 6.

На пространствѣ девяноста футовъ отъ средины желѣзной дороги, не дозволяется содержать стоговъ сѣна или соломы, а равно хлѣба въ снопахъ, ни какихъ либо складовъ съ предметами, легко воспламеняющимися.

Воспрещенію сему не подлежатъ копны, не надолго во время жатвы и кошенія складываемыя.

jakichbądź przedmiotów. Przejazdy i przejścia z jednéj strony drogi na drugą dozwolone są tylko w miejscach do tego przeznaczonych, osobnemi zaporami ruchomemi opatrzonych, i to stósownie do wskazań dozorców.

Przestępowanie takich przejazdów poprzecznych jest wzbronioném w czasie, kiedy takowe, z powodu nadejść mającego pociągu, są przez służbę miejscową zamknięte.

Art. 5.

W przyszłości, prócz budynków należących do drogi żelaznéj i zwyczajnego ogrodzenia własności sąsiedzkiéj, wszelkie inne budowle nie mogą być stawiane w mniejszych odległościach od osi drogi żelaznéj, czyli od linii środkowéj jéj plantu, jak w następujących:

a) budowle, czy to murowane czy drewniane, materyałem niepalnym kryte, w odległości stóp sześćdziesiąt.

b) budowle, tak murowane jak drewniane, kryte materyałem palnym, w odległości stóp sto dwadzieścia.

Budowle wszakże egzystujące w chwili ogłoszenia niniejszéj ustawy, albo wyprowadzenia nowéj linii drogi żelaznéj w mniejszéj od drogi żelaznéj odległości, mogą nadal pozostać i być utrzymywanemi, dopóki Administracya drogi żelaznéj nie uzna za konieczne ich zniesienie, za wynagrodzeniem dobrowolnie umówioném, lub w myśl postanowienia z dnia 6 (18) Czerwca 1852 roku ustanowić się mającém.

Art. 6.

W przestrzeni na odległość dziewięćdziesięciu stóp od osi drogi żelaznéj, niewolno utrzymywać stogów siana lub słomy, oraz zboża w snopie, ani składów jakichkolwiek przedmiotów łatwo zapalnych.

Zakazowi temu nie podlegają kopy i mendle, tymczasowo w czasie żniwa i pokosu stawiane.

Ст. 7.

Не дозволяется на пространствѣ 72 футовъ отъ предѣловъ желѣзной дороги, безъ разрѣшенія Управленія оной, ни сажать, ни содержать деревьевъ и кустовъ. Лѣса и растенія, во время изданія настоящаго положенія, или при проведеніи даже новой желѣзной дороги ближе 72 футовъ находящіяся, по требованію Управленія оной, должны быть вырублены, съ вознагражденіемъ согласно 5-ой статьѣ.

Воспрещается также на пространствѣ 72 футовъ отъ предѣловъ желѣзной дороги копать, безъ особаго разрѣшенія, песокъ, глину, камень и дѣлать вообще ямы и отверстія.

Предѣлами дороги въ сихъ случаяхъ почитаются:

a) нижняя линія или основаніе насыпи,

b) внѣшній берегъ рва, возлѣ дороги проведеннаго,

c) въ случаѣ невыразительности означенныхъ знаковъ, линія проведенная паралельно на разстояніи 8 футовъ отъ рельсовъ уже возведенной, или еще строящейся дороги.

Ст. 8.

Воспрещается также на разстояніи 20 футовъ отъ предѣловъ желѣзной дороги всякій родъ складовъ или укладка камней и другихъ какихъ бы то ни было не горючихъ предметовъ, безъ особаго на то разрѣшенія дорожнаго Управленія. Разрѣшеніе однако это не требуется для временныхъ складовъ, навоза и другихъ предметовъ, необходимыхъ для удобренія почвы.

Ст. 9.

Если общественную безопасность и сохраненіе дороги, въ надлежащемъ порядкѣ, можно будетъ согласить съ надобностями какой либо мѣстности, то опредѣленныя въ вышеприведенныхъ статьяхъ разстоянія могутъ быть уменьшены по надлежащей повѣркѣ и по особому разрѣшенію Совѣта Управленія.

Art. 7.

Niewolno w przestrzeni na odległość siedmdziesięciu dwóch stóp od granicy drogi żelaznéj, bez upoważnienia Administracyi tejże drogi, sadzić i utrzymywać drzew wysokich, ani krzewów, nizkich. Drzewa i lasy, w chwili ogłoszenia niniejszego prawa, lub przy wyprowadzeniu nowéj linii drogi żelaznéj, w bliższéj od niéj odległości egzystujące, na żądanie Administracyi ulegają zniesieniu i wycięciu, za wynagrodzeniem, w myśl art. 5 ustanowić się mającém.

Niewolno także w przestrzeni stóp siedmdziesięciu dwóch od granicy drogi żelaznéj, bez osobnego upoważnienia, zaprowadzać otwartych kopalni piasku, gliny, kamieni i t. p. wydrążeń.

Za granicę drogi w tych przypadkach uważane będą:

a) albo linia spodnia czyli podstawa skarpu nasypu;

b) albo brzeg zewnętrzny rowu, obok drogi poprowadzonego;

c) lub też nakoniec, w braku wyrazistości powyższych znaków, linia poprowadzona równolegle w odległości ośmiu stóp od szyn zewnętrznych kolei już ułożonéj lub ułożyć się mającéj.

Art. 8.

Zabroniony jest także, w odległości dwudziestu stóp od granicy drogi żelaznéj, wszelki rodzaj składów lub stosów kamieni, oraz innych jakichkolwiek przedmiotów niezapalnych, bez szczegółowego upoważnienia Administracyi. Upoważnienie to jednak nie jest potrzebne dla tymczasowych składów nawozu i innych przedmiotów, potrzebnych do uprawy ziemi.

Art. 9.

Skoro bezpieczeństwo publiczne i zachowanie w dobrym stanie drogi, dadzą się pogodzić z potrzebami jakiéj miejscowości, oznaczone w powyższych artykułach odległości mogą być zmniejszone, po należytém sprawdzeniu i za osobnemi decyzyami Rady Administracyjnéj.

Ст. 10.

Тѣ склады горючихъ и другихъ матеріаловъ, упоминаемые въ 6 и 8-ой статьяхъ, которые находились бы на мѣстѣ, во время изданія настоящаго положенія, въ меньшемъ отъ предписываемаго разстояніи отъ желѣзной дороги, могутъ быть, по требованію Управленія оной и на его счетъ, перевезены или перенесены въ другое отдаленнѣйшее мѣсто, по разрѣшенію Уѣзднаго Начальника.

Ст. 11.

За нарушеніе вышеприведенныхъ относительно строеній, складовъ, копей и т. п. правилъ, которыя установляются для обезпеченія хорошаго состоянія желѣзной дороги, виновные подвергаемы будутъ взысканію отъ 10 до 50 рублей серебромъ, съ обязанностію, сверхъ того, вознаградить убытокъ, еслибъ таковой оказался.

Кромѣ того, возводящій строенія, склады и т. п. въ мѣстахъ, настоящимъ положеніемъ воспрещенныхъ, понужденъ будетъ административнымъ порядкомъ, сломать или перенесть таковыя въ опредѣленный срокъ, ибо въ противномъ случаѣ, по истеченіи опредѣленнаго срока, предметы эти и строенія сломаны или устранены будутъ на счетъ владѣльца оныхъ, а возникшіе отъ сего расходы взыщутся съ него обыкновеннымъ административнымъ порядкомъ.

Ст. 12.

Тяжко больные, или подверженные очевидно такимъ болѣзнямъ, которыя причиняютъ непріятность или неудобство для пассажировъ, не могутъ быть приняты въ поѣздъ, развѣ для нихъ нанято будетъ совершенно особое въ вагонѣ отдѣленіе.

Ст. 13.

Каждый изъ пассажировъ, полагающій, что дорожные чины не строго соблюли требуемую существующими постановленія-

Art. 10.

Składy przedmiotów palnych i innych, wzmiankowane w artykułach 6 i 8-m, jakieby się w chwili ogłoszenia tego postanowienia znajdować mogły na gruncie, w mniejszych od przepisanych tém urządzeniem od drogi żelaznéj odległościach, mogą być, na żądanie Administracyi drogi żelaznéj i na jéj koszt, przewiezione lub przeniesione i na inne miejsce odleglejsze, za decyzyą ekonomiczną właściwego Naczelnika Powiatu.

Art. 11.

Wykroczenia przeciwko powyższym przepisom, co do budowl, składów, kopalń i t. p., zachowanie w dobrym stanie i bezpieczeństwo drogi żelaznéj na celu mającym, będą karane pieniężną karą od rs. 10 do rs. 50, nie uwłaczając obok tego obowiązkowi wynagrodzenia zrządzonych szkód, gdzieby to miejsce miało.

Nadto, wznoszący budowle, składy i t. p., ustawą niniejszą w oznaczonych odległościach zakazane, zniewoleni będą drogą administracyjną do ich zniesienia lub usunięcia, w terminie oznaczonym, a w przeciwnym razie i po bezskutecznym upływie oznaczonego terminu, dzieła te i budowle zniesione lub usunięte będą na koszt właścicieli, a wynikłe ztąd koszta poszukiwane od nich w drodze prostéj administracyjnej.

Art. 12.

Osoby ciężko chore lub uległe słabościom widocznym, nieprzyjemność lub niedogodność dla innych podróżnych sprawującym, przyjęte do podróży być nie mogą, chybaby dla nich zupełnie oddzielny przedział w wagonie był najęty.

Art. 13.

Każdy z podróżnych, którzyby sądzili, że służba drogi żelaznéj nie wykonała ścisle przepisów ostrożności, jakich za-

ми осторожность, или испытавшій отъ нихъ неприличное обращеніе, въ правѣ записать жалобу на первой станціи въ заведенную для сего книгу, а Управленіе желѣзной дороги или само таковую рѣшитъ, или передастъ на рѣшеніе подлежащаго судебнаго мѣста.

Отдѣленіе II.

О взысканіяхъ за нарушеніе правилъ обезпеченія желѣзной дороги и пѣзды по оной.

Ст. 14.

Кто, по неосторожности, небреженію или несоблюденію особыхъ правилъ, во время слѣдованія поѣздовъ по желѣзной дорогѣ, дастъ поводъ къ несчастному на этой дорогѣ случаю, хотя бы при томъ ушибъ, увѣчье и смерть не послѣдовали, но поѣздъ подвергся опасности, тотъ подлежитъ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ и подверженъ будетъ вознагражденію убытковъ, поѣзду желѣзной дороги причиненныхъ.

Но если въ неосторожности или небреженіи, окажется виновнымъ чиновникъ или служитель желѣзной дороги, то онъ подвергается заключенію въ тюрьмѣ на время отъ 3-хъ до 6-ти мѣсяцевъ и, кромѣ того, можетъ быть отрѣшенъ отъ должности на время или навсегда, по усмотрѣнію начальства, но во всякомъ случаѣ независимо отъ обязанности вознагражденія потерь.

Ст. 15.

Если кто самовольно ходить будетъ по желѣзной дорогѣ, то есть по ея полотну, рвамъ, откосамъ, насыпи и выемкамъ, а равно на станціяхъ за предѣлами для публики назначенными, а также бросать по насыпямъ, откосамъ или рвамъ, либо вѣшать на оградахъ и заставахъ какіе либо предметы, тотъ за сіе подвергается денежному взысканію: въ первый разъ отъ 30 коп. до 1 руб. сер., во второй—до 3-хъ руб. сер., а въ третій—ареста отъ 3-хъ до 7-ми дней.

chowanie szczegółowemi przepisami jest wskazane, lub gdyby doznał niewłaściwego z ich strony obejścia się, jest mocnym zanieść zażalenie na pierwszéj stacyi, do książki na ten cel postanowionéj, a Zarząd drogi, albo sam takowe załatwi, albo też do właściwéj władzy sądowéj po wymierzenie kary odeśle.

Oddział II.

O karach na przekraczających szczególne dla zabezpieczenia drogi żelaznéj i jazdy po niej przepisy.

Art. 14.

Ktokolwiek przez nieostrożność, niedbalstwo, lub niezachowanie szczególnych urządzeń przy prowadzeniu pociągów na kolei żelaznéj, przez Władzę wskazanych, stanie się powodem przypadku na kolei żelaznéj, chociażby ztąd zranienie, kalectwo, lub śmierć nie nastąpiła, jednakże pociąg na niebezpieczeństwo był narażony, ulegnie karze aresztu od trzech tygodni do trzech miesięcy, i pociągniętym będzie do wynagrodzenia szkód w pociągu drogi żelaznéj zrządzonych.

Jeżeli jednak winnym nieostrożności lub niedbalstwa takiego okazał się urzędnik lub officyalista drogi żelaznéj, ulegnie karze osadzenia w wieży od 3 do 6 miesięcy, a nadto może być oddalony od służby czasowo lub na zawsze, według uznania Władzy; zawsze jednak niezawiśle od obowiązku wynagrodzenia szkód.

Art. 15.

Samowolne chodzenie po drodze żelaznéj, tak jéj plantem, jako też po rowach, skarpach, grobli i przekopach, niemniéj na stacyach poza obrębem dla publiczności przeznaczonym, tudzież porzucanie po grobli, skarpach, lub rowach, niemniéj zawieszanie na płotach i zaporach jakichkolwiek przedmiotów, pociągnie za sobą karę pieniężną: za pierwszym razem od kop. 30 do rs. 1; za drugim do rs. 3; a za trzecim, karze aresztu od 3 do 7 dni.

Ст. 16.

За самовольное отпираніе заставъ, преграждающихъ поперечные переѣзды чрезъ желѣзную дорогу, виновные подвергаются денежному взысканію: въ первый разъ—отъ 1-го до 5-ти руб. сер., во второй—до 10 руб. сер., а въ третій—аресту отъ 7 дней до 3-хъ недѣль.

Ст. 17.

Пастухи лошадей, рогатаго и другаго скота, задержаннаго въ рвахъ или за оградою желѣзной дороги, подвергаются за недозоръ, а также и владѣльцы подобнаго скота, оставившіе оный безъ надлежащаго надзора, денежному взысканію: въ первый разъ—отъ 50 коп. до 3-хъ руб., во второй—до 6-ти руб., а въ третій—аресту отъ 7 дней до 3-хъ недѣль.

Ст. 18.

Взысканія эти не освобождаютъ виновныхъ отъ вознагражденія причиненныхъ ими желѣзной дорогѣ убытковъ, а лица, нарушившія правила въ 15, 16 и 17 статьяхъ изложенныя, если не будутъ извѣстны и по жительству своему принадлежатъ къ другому уѣзду, должны представить на станціи желѣзной дороги подъ росписку, залогъ въ наличныхъ деньгахъ, равняющійся предусматриваемому взысканію; въ противномъ же случаѣ арестуемы будутъ чинами желѣзной дороги, и въ теченіе 24 часовъ доставлены къ ближайшему полицейскому начальству.

Ст. 19.

Всѣ пассажиры обязаны исполнять требованія дорожныхъ чиновъ, какъ при входѣ въ поѣздъ, такъ во время ѣзды и на станціяхъ.

Лица, нарушающія эти правила, неприлично обращающіяся или замѣченныя въ нетрезвомъ видѣ, не допускаются въ поѣздъ, а даже во время пути могутъ быть мѣстнымъ начальствомъ на станціи отъ дальнѣйшаго слѣдованія устранены, и не

Art. 16.

Dopuszczający się samowolnego otwierania zapór, przejazdy poprzeczne na drodze zamykających, ulegną karze pieniężnéj: za pierwszym razem od rs. 1 do rs. 5; za drugim do rs. 10; za trzecim, karze aresztu od dni 7 do 3 tygodni.

Art. 17.

Pasterze bydła, koni, lub trzody, zajętych na drodze żelaznéj wewnątrz rowów lub ogrodzeń, winni niedozoru, a nawet właściciele tych zwierząt, jeżeli je bez dozoru pozostawili, podlegają karze pieniężnéj: za pierwszym razem od kop. 50 do rs. 3; za drugim do rs. 6; a za trzecim, aresztowi od 7 dni do 3-ch tygodni.

Art. 18.

Kary powyższe nie uwalniają winnych od wynagrodzenia szkód, jakieby na drodze żelaznéj zrządzone być mogły; a osoby ujęte na przewinieniach w art. 15, 16 i 17-m opisanych, jeżeli nie są znane i w powiecie zamieszkałe, powinny za kwitem złożyć na stacyi kolei żelaznéj kaucyę w gotowiźnie, wyrównywającą przewidywanéj karze; w przeciwnym razie przez służbę drogową będą przytrzymane, i w ciągu 24 godzin do najbliższéj Władzy policyjnéj odprowadzone zostaną.

Art. 19.

Wszyscy podróżni winni są stósować się do wskazań służby drogowéj, tak przy wsiadaniu, jako też w czasie jazdy i na stacyach.

Osoby uchybiające temu, zachowujące się nieprzyzwoicie, lub dostrzeżone w stanie opilstwa, nie będą do pociągu dopuszczone, a nawet w ciągu drogi mogą być przez miejscową Władzę, na stacyi drogi żelaznéj, od dalszéj podróży odsunięte, bez

86409
Uniwersytet Warszawski BIBLIOTEKA Wydz. Hum. Filia w Białymstoku

въ правѣ домогаться возврата внесенныхъ за ѣзду денегъ. Если-бы же, при исполненіи своихъ обязанностей, дорожные чины встрѣтили сопротивленіе или оскорбленіе, то виновные въ семъ подвергнуты будутъ отвѣтственности и наказаніямъ, на основаніи IV раздѣла Уложенія о наказаніяхъ.

Состоялось въ Варшавѣ, 27 Апрѣля (9 Мая) 1857 года.

Предсѣдательствующій въ Совѣтѣ Управленія,
Генералъ-Адъютантъ (подписано) *Панютинъ.*

№ 2.

Наставленіе для Главнаго Инспектора желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ, завѣдываемыхъ частными Компаніями.

(2 (14) Октября 1859 г.)

---

§ 1.

Для наблюденія за правильностію, удобствомъ и безопасностію движенія по желѣзнымъ дорогамъ въ Царствѣ Польскомъ, уступленнымъ Высочайшимъ указомъ 28 Сентября (10 Октября) 1857 года частнымъ Компаніямъ, и вообще для надзора за дѣйствіями Управленія этими дорогами, опредѣляется отъ Правительства, по назначенію Намѣстника Царства, Главный Инспекторъ въ чинѣ не ниже V класса, состоящій подъ непосредственнымъ начальствомъ Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ.

§ 2.

Главному Инспектору предоставляется полная власть наблюдательная и предупредительная, но онъ не въ правѣ дѣлать какія либо собственныя распоряженія, кромѣ только въ нечаянныхъ и угрожающихъ опасностію случаяхъ, а равно при про-

możności żądania zwrotu opłat za jazdę uiszczonych. Gdyby zaś przy wykonaniu swoich obowiązków, służba drogi żelaznéj doznała oporu lub znieważenia, winni takiego wykroczenia pociągnieni będą do odpowiedzialności i kary, podług przepisów w dziale IV-m Kodeksu kar objętych.

Działo się w Warszawie, d. 27 Kwietnia (9 Maja) 1857 roku.

Prezydujący w Radzie Administracyjnéj,
Jenerat-Adjutant (podpisano) *Paniutin.*

№ 2.

Instrukcya dla Inspektora Głównego dróg żelaznych w Królestwie Polskiém, zostających w zarządzie Towarzystw prywatnych.

(d. 2 (14) Października 1859 r.)

---

§ 1.

Dla dozoru nad porządkiem, wygodą i bezpieczeństwem ruchu na drogach żelaznych w Królestwie Polskiém, ukazem Najwyższym z dnia 28 Września (10 Października) 1857 roku Towarzystwom prywatnym oddanych, i w ogóle dla dozoru nad czynnościami zarządu tychże dróg, przeznacza się od Rządu, z wyboru Namiestnika Królestwa, Inspektor Główny, w randze nie niższéj nad V-tą klassę, zostający pod rozkazami Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu.

§ 2.

Inspektorowi Głównemu nadaje się pełna władza nadzorcza i zaradcza; nie jest jednakże mocen wydawać sam od siebie jakichbądź zarządzeń, wyłączając jedynie wypadki nagłe i niebezpieczeństwem grożące; toż w razach, gdy będzie przeprowadzał

ѣздахъ Высочайшихъ Особъ по желѣзнымъ дорогамъ, или при перевозкѣ по онымъ войскъ.

Въ этихъ случаяхъ, Главный Инспекторъ обязанъ распоряжаться по своему усмотрѣнію, подъ собственною отвѣтственностію, и служба желѣзной дороги должна исполнять всѣ его распоряженія, о коихъ онъ сообщаетъ въ то же время Директору желѣзной дороги и доводитъ своевременно до свѣдѣнія Главнаго Директора Финансовъ.

§ 3.

Главный Инспекторъ обязанъ слѣдить: за опредѣленіями и распоряженіями Совѣта, завѣдывающаго дорогами, и наблюдать въ особенности за точнымъ исполненіемъ Совѣтомъ:

Положенія для завѣдываемыхъ онымъ желѣзныхъ дорогъ, утвержденнаго Совѣтомъ Управленія Царства;

и всѣхъ установленій, какія, въ развитіе того Положенія, послѣдуютъ отъ Главнаго Директора Финансовъ, а равно Полицейскихъ правилъ, утвержденныхъ постановленіемъ Совѣта Управленія Царства отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1857 года.

§ 4.

Главный Инспекторъ поставляется въ извѣстность о всѣхъ требованіяхъ Правительства, для надлежащаго наблюденія и, буде нужно, настоянія въ должномъ исполненіи таковыхъ.

§ 5.

Главный Инспекторъ присутствуетъ въ засѣданіяхъ Общаго Собранія акціонеровъ и Совѣта завѣдывающаго дорогами, безъ рѣшительнаго голоса въ постановленіяхъ, но можетъ подавать свои мнѣнія, которыя, по его требованію, должны быть вносимы въ протоколы засѣданія. О подобныхъ мнѣніяхъ своихъ Главный Инспекторъ доводитъ до свѣдѣнія Главнаго Директора Финансовъ.

jadące drogą żelazną Osoby NAJDOSTOJNIEJSZE, lub też transporta wojskowe. Wtedy Inspektor Główny na swoją odpowiedzialność winien zarządzać co za potrzebne uzna, a służba do zarządzeń jego stósować się winna. O każdym przecież takim wypadku i wydanych przez siebie zarządzeniach, Inspektor Główny zawiadomi bezzwłocznie Dyrektora drogi i w czasie właściwym zda o tém rapport Dyrektorowi Głównemu Skarbu.

§ 3.

Inspektor Główny obowiązany czuwać nad wydawanemi przez Radę Zarządzającą rozporządzeniami, szczególniéj zaś nad ścisłém wykonywaniem przez tęż Radę urządzeń dla dróg żelaznych zatwierdzonych przez Radę Administracyjną Królestwa, toż wszelkich poleceń, jakie w rozwinięciu urządzeń tych przez Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu będą Towarzystwu udzielane, jak niemniéj przepisów policyjnych, zatwierdzonych przez Radę Administracyjną postanowieniem z d. 27 Kwietnia (9 Maja) 1857 r.

§ 4.

Inspektor Główny otrzymuje zawiadomienia o wszelkich wymaganiach Rządu, celem należytego dopilnowania, a w razie potrzeby i zmuszenia do wykonania takowych.

§ 5.

Inspektor Główny zasiadać będzie na ogólnych zebraniach akcyonaryuszów i posiedzeniach Rady Zarządzającéj, bez stanowczego głosu w decyzyach; może jednakże wnosić tam swoje opinie, które na jego żądanie winny być w protokóle zamieszczone. Opinie takowe Inspektor Główny przedstawia do wiadomości Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu.

§ 6.

Всѣ свѣдѣнія, относящіяся къ управленію дорогами, Совѣтъ завѣдывающій оными долженъ доставлять Главному Инспектору по его требованію.

§ 7.

Относительно постройки новыхъ дорогъ, а равно важнѣйшихъ работъ, какія впослѣдствіи будутъ производиться на оныхъ, или какія признается необходимымъ производить нынѣ для улучшенія Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, Главный Инспекторъ наблюдаетъ:

дабы представляемые на утвержденіе Правительства проекты работъ были въ точности примѣнены къ правиламъ, изложеннымъ въ I-ой части Положенія для желѣзныхъ дорогъ;

дабы эти работы производились безъ всякаго отступленія отъ утвержденныхъ Правительствомъ проектовъ;

дабы для всѣхъ работъ и искуственныхъ производствъ употреблены были прочные и доброкачественные матеріалы; и

дабы новыя желѣзныя дороги, а равно важнѣйшія работы, или новыя устройства, на существующихъ уже дорогахъ, не были допущены къ употребленію, до подробнаго сперва освидѣтельствованія таковыхъ, согласно §§ 17 и 18 Положенія для желѣзныхъ дорогъ.

§ 8.

Относительно исправнаго содержанія дорогъ и подвижнаго состава, надлежащаго устройства поѣздовъ, правильной и безопасной ѣзды, экспедиціи и взиманія платежей, Главный Инспекторъ долженъ руководствоваться правилами, указанными по этимъ предметамъ подробно въ главахъ 1, 2, 3, 4 и 5 второй части упомянутаго Положенія, и наблюдать, чтобы эти правила были въ точности выполняемы, какъ Управленіемъ дорогъ, такъ и всѣми чинами оныхъ.

§ 6.

Wszelkie wiadomości, odnoszące się do zarządu dróg, Rada Zarządzająca winna dostarczać Inspektorowi Głównemu, na jego żądanie.

§ 7.

Co do budowy nowych dróg, toż ważniejszych robót, jakie okażą się potrzebne, tak w przyszłości na tychże drogach, jako też obecnie dla uzupełnienia lub ulepszenia drogi Warszawsko-Wiedeńskiéj, Inspektor Główny przestrzegać będzie:

aby przedstawiać się mające do zatwierdzenia Rządu projekta robót były ściśle zastósowane do przepisów objętych częścią I-ą urządzeń;

aby następnie roboty te wykonywane były według projektów przez Rząd zatwierdzonych;

aby do wszystkich budowli i dzieł sztuki, użyte były wyłącznie materyały trwałe i odpowiednie potrzebie;

aby nowe drogi żelazne, toż wszelkie ważniejsze roboty na kolejach już egzystujących, nie były oddane do użytku publicznego, jak po dopełnieniu szczegółowéj rewizyi, odbytéj w sposób wskazany §§ 17, 18 i 19-m urządzeń.

§ 8.

Co do utrzymania drogi i jéj taboru, urządzenia pociągów, bezpieczeństwa i regularności jazdy na drodze, expedycyi i poboru opłat, — Inspektor Główny stósować się winien do przepisów wskazanych w rozdziałach 1, 2, 3, 4 i 5-m części II-éj urządzeń, i pilnować będzie, aby przepisy te, tak przez Władze Towarzystwa, jako też i przez całą służbę dróg żelaznych, ściśle wypełniane były.

§ 9.

Главный Инспекторъ долженъ имѣть въ особенности неослабный надзоръ за порядкомъ службы на главной Варшавской станціи и за всѣмъ, что на оной дѣлается; ибо станція эта есть такъ сказать источникъ движенія и всѣхъ необходимыхъ для онаго средствъ; на ней же хранится весь дорожный обозъ, который содержится въ исправности, въ находящихся тамъ главныхъ мастерскихъ.

Вмѣстѣ съ тѣмъ Главный Инспекторъ, при осмотрахъ и посѣщеніяхъ упомянутой станціи, наблюдаетъ:

дабы установленные § 30 Положенія контроли паровозовъ, вагоновъ и осей ведены были съ надлежащею точностію и вѣрностію;

дабы ревизія паровозовъ и вагоновъ производилась по правиламъ, изложеннымъ въ §§ 31, 32 и 42 Положенія;

дабы, согласно 33 и 51 того Положенія, отправляющіеся съ поѣздами машинисты и старшіе кондукторы производили предварительную ревизію, первые — своихъ паровозовъ, а кондукторы— ввѣренныхъ имъ поѣздовъ, и дабы послѣдствія таковыхъ ревизій вносились въ имѣющіяся для оныхъ книги;

дабы отправляемые съ главной станціи поѣзды составлены были по правиламъ, изложеннымъ въ главѣ 3 Положенія, и дабы поѣзды эти отходили и приходили исправно, въ установленное распредѣленіемъ ѣзды время.

§ 10.

Для удостовѣренія о состояніи дорогъ вообще и объ исправномъ движеніи поѣздовъ, равно для разсмотрѣнія жалобъ, внесенныхъ въ шнуровыя книги, установленныя на всѣхъ станціяхъ, по силѣ § 82 Положенія, Главный Инспекторъ объѣзжаетъ каждыя двѣ недѣли всю дорогу. Объѣзды эти, въ случаѣ другихъ занятій Инспектора, могутъ дѣлаться его Помощ-

§ 9.

Inspektor Główny rozciągać będzie nieustanny nadzór nad porządkiem służby i wszelkiemi działaniami dokonywanemi na stacyi głównéj Warszawa, będącéj ogniskiem całego ruchu i wszelkich dla tegoż zapasów, toż obejmującéj cały drogowy tabor, wraz z warsztatami, tabór ten utrzymującemi.

W częstych przeglądach i rewizyach, uskutecznianych na wspomnionéj stacyi, Inspektor Główny pilnować będzie:

aby zastrzeżone w § 30-m urządzeń kontrolle stanu służby parochodów, wagonów i osi, ściśle i dokładnie prowadzone były;

aby rewizye parochodów i wagonów uskuteczniały się według przepisów, wskazanych w § 31, 32 i 42-m urządzeń;

aby stósownie do §§ 33 i 51-go tychże urządzeń, przed wyjazdem w drogę: maszyniści dopełniali rewizyę swoich parochodów, a starsi konduktorowie swoich pociągów; i aby skutki rewizyj tych zapisywane były w właściwych książkach;

aby odchodzące ze stacyi głównéj pociągi, urządzane były w ścisłém zastósowaniu się do przepisów, wskazanych w rozdziale 3-m urządzeń; i

aby pociągi te odchodziły i przychodziły punktualnie w czasie ustanowionym przez zatwierdzony rozkład jazdy.

§ 10.

W celu przekonania się o stanie drogi i jéj stacyj, przestrzegania należytego porządku w kursujących pociągach i rozpoznawania zażaleń, zapisanych w książkach sznurowych, jakie według § 81-go urządzeń na wszystkich stacyach znajdować się winny, Inspektor Główny uskuteczniać będzie co dni 15 przegląd całéj drogi.

Przeglądy te, w razie innych zatrudnień Inspektora, dopełniane być mogą przez jego pomocników.

никами, но въ лѣтнее время Главный Инспекторъ обязанъ, по крайней мѣрѣ разъ въ мѣсяцъ, объѣхать всѣ дороги, для осмотра производящихся на нихъ работъ.

§ 11.

Два раза въ годъ, а именно въ началѣ весны и въ концѣ осени, Главный Инспекторъ дѣлаетъ подробный осмотръ, какъ самыхъ желѣзныхъ дорогъ и ихъ сооруженій, такъ и подвижнаго состава, мастерскихъ и станцій, со всѣми принадлежностями. Вмѣстѣ съ тѣмъ Главный Инспекторъ обязанъ:

a) при весеннемъ осмотрѣ, опредѣлять всѣ предстоящія потребности желѣзныхъ дорогъ и снестись съ Управленіемъ оныхъ, относительно необходимыхъ мѣръ, для удовлетворенія тѣмъ потребностямъ, и

b) при осеннемъ осмотрѣ, удостовѣриться: находятся ли дороги, станціи и подвижной составъ въ состояніи, обезпечивающемъ удобную и безопасную ѣзду въ продолженіи зимы, неудобной для производства на дорогѣ значительныхъ работъ. Наконецъ, Главный Инспекторъ удостовѣряется еще при этихъ осмотрахъ: ознакомлены ли дорожные чины надлежащимъ образомъ съ своими обязанностями, и снабжены ли дорожные сторожа достаточными матеріалами, инструментами и припасами, для успѣшнаго исполненія ими своихъ обязанностей.

§ 12.

О послѣдствіяхъ каждаго осмотра дороги Главный Инспекторъ доноситъ Главному Директору Финансовъ. О всякихъ же важнѣйшихъ происшествіяхъ или замѣченномъ нарушеніи правилъ Главный Инспекторъ обязанъ доносить безотлагательно, не ожидая времени срочныхъ его донесеній.

Сверхъ того, Главный Инспекторъ обязанъ представлять ежегодно 1-го Іюля Главному Директору Финансовъ: общій отчетъ за каждый предыдущій годъ о движеніи на желѣзныхъ дорогахъ въ томъ году.

Jednakże w półroczu letniém, Inspektor Główny obowiązany jest przynajmniéj raz na miesiąc dopełniać osobiście przegląd drogi, w celu zrewidowania wykonywających się na tejże robót.

§ 11.

Dwa razy rocznie, a mianowicie w początkach wiosny i w końcu jesieni, Inspektor Główny odbywać będzie szczegółową rewizyę drog żelaznych i ich taboru, toż warsztatów i stacyj z wszystkiemi do nich należącemi budynkami i przyborami.

W rewizyi dopełnianéj w porze wiosennéj, Inspektor Główny zbadać winien wszelkie potrzeby dróg żelaznych, a następnie znosić się z Władzami Towarzystwa, nad środkami przedsięwziąść się mającemi dla zaradzenia tym potrzebom.

W rewizyi zaś dopełnianéj w końcu jesieni, przekonywać się szczególniéj będzie: czyli cała droga, jéj stacye i tabor, doprowadzone zostały do stanu zapewniającego wygodę i bezpieczeństwo publiczne na czas zimy, niesposobny do przedsiębrania na drodze większych robót.

W końcu Inspektor Główny przy tych rewizyach przekonywać się winien, czyli służba drogi żelaznéj jest obznajmioną z obowiązkami swemi, oraz, czy dróżnicy zaopatrzeni są w materyały, narzędzia i zapasy, potrzebne do pełnienia swoich obowiązków.

§ 12.

Po każdym dopełnionym przeglądzie lub odbytéj rewizyi drogi, Inspektor Główny składać będzie rapport Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu; o wszelkich zaś ważniejszych wypadkach, lub dostrzeżonych wykroczeniach przeciw wydanym przepisom, donosić mu winien natychmiast, nie czekając nadejścia terminu do peryodycznych rapportów.

Oprócz tego obowiązany jest przedstawiać Dyrektorowi Głównemu Skarbu, corocznie z dniem 1 Lipca, ogólne sprawozdanie o ruchu na drogach żelaznych w roku upłynionym.

Свѣдѣнія и необходимыя для составленія того отчета подробныя вѣдомости доставляются Главному Инспектору Компаніею своевременно.

§ 13.

Главный Инспекторъ имѣетъ личное право на безплатный проѣздъ по желѣзнымъ дорогамъ, во всякомъ поѣздѣ. Сверхъ того, въ случаѣ признанной Главнымъ Директоромъ Финансовъ надобности, Компанія обязана давать безплатно Главному Инспектору особые поѣзды, для производимыхъ имъ осмотровъ желѣзныхъ дорогъ.

§ 14.

Къ обязанностямъ Главнаго Инспектора относятся пріемъ и сопровожденіе въ поѣздѣ Особъ Императорской Фамиліи.

§ 15.

Главный Инспекторъ долженъ имѣть надзоръ за тѣмъ, чтобы проѣзжающимъ по желѣзнымъ дорогамъ пассажирамъ не было дѣлаемо никакихъ притѣсненій, и чтобы всѣ служащіе при дорогахъ обращались съ ними вѣжливо и предупредительно; онъ долженъ вліяніемъ своимъ предупреждать безпорядки, какіе могли бы произойти отъ неисполненія пассажирами законныхъ требованій лицъ, служащихъ при дорогахъ, или отъ нарушенія постановленныхъ правилъ. Въ случаѣ ослушанія, буйства или неприличнаго поведенія кого либо изъ пассажировъ, онъ имѣетъ право, не смотря на званіе виновнаго, исключить его изъ поѣзда, или передать въ руки мѣстной полиціи.

§ 16.

Въ случаѣ несчастнаго происшествія на дорогахъ, Главный Инспекторъ, тотчасъ по извѣщеніи о таковомъ, изслѣдуетъ сопряженныя съ онымъ обстоятельства и, если окажется необходимымъ, распорядится производствомъ слѣдствія, при содѣйствіи Директора дорогъ. Если же происшествіе важно, а именно: если при ономъ послѣдовали увѣчье, или смерть людямъ, то

Wszelkie wiadomości i szczegółowe wykazy, potrzebne do formowania tych sprawozdań, dostarczane być winny Inspektorowi przez Towarzystwo w czasie właściwym.

§ 13.

Inspektor Główny ma prawo bezpłatnéj jazdy drogami żelaznemi w każdym pociągu.

Oprócz tego, w razie potrzeby uznanéj przez Dyrektora Głównego Skarbu, winny być udzielane bezpłatnie Inspektorowi Głównemu extra-pociągi, dla odbycia szczegółowych rewizyj na linii drogi żelaznéj.

§ 14.

Do obowiązków Inspektora należy: przyjmowanie i towarzyszenie Osobom, należącym do rodziny Najjaśniejszego Pana, w czasie ich przejazdów drogą żelazną.

§ 15.

Inspektor Główny winien przestrzegać: aby passażerom, drogą żelazną podróżującym, nie czyniono żadnych utrudzeń i aby służba tejże drogi obchodziła się z nimi grzecznie i uprzejmie; obowiązany jest wpływem swoim oddalać nieporządki, wynikające z niestosowania się passażerów do wydanych przepisów i z niewykonania przez tychże słusznych wymagań służby drogi żelaznéj.

W razie nieposłuszeństwa, niegrzecznego i nieprzyzwoitego zachowania się któregokolwiek z passażerów, mocen jest Inspektor Główny, bez względu na stan winnego, wyłączyć go z pociągu, lub też oddać w ręce miejscowéj policyi.

§ 16.

W razie wydarzonego na drogach żelaznych wypadku, Inspektor Główny natychmiast po zawiadomieniu go o takowém, zbada towarzyszące onemu okoliczności, i gdy to okaże się potrzebném, zarządzi śledztwo, z przybraniem Dyrektora drogi; jeśli zaś wypadek jest ważny, połączony z kalectwem lub śmiercią

Главный Инспекторъ вызоветъ немедленно подлежащій судъ, для дальнѣйшаго производства съ онымъ судебнаго слѣдствія.

§ 17.

Замѣтивъ безпорядокъ, упущеніе, или неправильность распоряженій на дорогахъ, Главный Инспекторъ немедленно сообщаетъ свое замѣчаніе словесно Директору дороги, въ важнѣйшихъ же случаяхъ письменно, съ требованіемъ немедленнаго принятія мѣръ къ прекращенію безпорядка, или къ отмѣнѣ неправильныхъ распоряженій.

Если исполненія не послѣдуетъ, то Главный Инспекторъ долженъ, по прошествіи трехъ дней, а въ болѣе важнѣйшихъ случаяхъ не далѣе сутокъ, сообщить письменное свое замѣчаніе Совѣту завѣдывающему дорогами, который обязанъ обратить вниманіе не только на предметъ требованія, но и на причины неисполненія требованія Главнаго Инспектора. Буде же требованіе останется безъ удовлетворенія, Главный Инспекторъ доноситъ о семъ немедленно Главному Директору Финансовъ, который по надлежащемъ разсмотрѣніи обстоятельствъ, дѣлаетъ дальнѣйшее съ своей стороны распоряженіе.

§ 18.

Главный Инспекторъ долженъ неослабно требовать:

чтобы служащимъ при дорогахъ въ такихъ должностяхъ, отъ которыхъ зависитъ безопасность и правильность движенія, выданы были утвержденныя Правительствомъ инструкціи;

чтобы люди, неспособные и ненадежные не были терпимы въ этихъ должностяхъ;

чтобы допущенные къ этимъ обязанностямъ исполняли оныя съ совершенною точностію и строгостію;

чтобы не было со стороны Управленія дорогами никакихъ послабленій, и

чтобы всякая неисправность и всякое упущеніе подвергалось положенному взысканію.

osób, Inspektor Główny zawezwie natychmiast właściwy Sąd, celem dalszego wyprowadzenia śledztwa sądowego.

§ 17.

Za dostrzeżeniem nieporządku, zaniedbania, lub niewłaściwych rozporządzeń na drodze żelaznéj, Inspektor Główny winien jest oznajmić spostrzeżenia swoje Dyrektorowi tejże drogi ustnie, a w ważniejszych razach na piśmie i żądać od tegoż przedsięwzięcia bezzwłocznie środków stósownych, dla przywrócenia porządku lub usunięcia niewłaściwych rozporządzeń. W razie gdyby żądanie to nie osiągnęło skutku, Inspektor obowiązany jest, po upływie dni trzech, a w naglejszych wypadkach natychmiast odnieść się piśmiennie do Rady Zarządzającéj, która nietylko na przedmiot żądania, lecz i na przyczyny dla jakich nie było natychmiast spełnione, winna zwrócić swoją uwagę. Gdyby zaś i wtedy jeszcze żądanie Inspektora spełnioném nie było, wówczas tenże doniesie o tém bezzwłocznie Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu, który, po zbadaniu rzeczy i wysłuchaniu Towarzystwa, rozporządzi jak właściwém uzna.

§ 18.

Inspektor Główny przestrzegać winien:

aby służba drogi żelaznéj, mianowicie zaś pełniąca obowiązki na posadach, od których zależy bezpieczeństwo i porządek jazdy, otrzymała zatwierdzone przez Rząd instrukcye;

aby ludzie niezdolni i niepewni, nie byli na posadach tych cierpiani;

aby sprawujący też obowiązki, wypełniali takowe ściśle i dokładnie;

aby ze strony Zarządu i drogi nie było żadnego pobłażania, i

aby każda wina lub zaniedbanie karane było odpowiednio do przepisów.

Вмѣстѣ съ тѣмъ Главный Инспекторъ долженъ строго наблюдать, чтобы машинисты, ихъ помощники, а равно старшіе транспортные кондукторы, имѣли надлежащія свѣдѣнія и опытность, для хорошаго исполненія своихъ обязанностей, и чтобы они опредѣлялись на эти мѣста не иначе, какъ по надлежащемъ предварительномъ испытаніи на дѣлѣ.

§ 19.

Наконецъ, Главный Инспекторъ наблюдаетъ, дабы установленныя для всѣхъ отраслей службы правила и подробныя инструкціи (каковыя, согласно § 103 Положенія, Компанія обязана составить и представить на утвержденіе Главнаго Директора Финансовъ) соотвѣтствовали потребностямъ желѣзной дороги и ни въ чемъ не противорѣчили установленіямъ и распоряженіямъ Правительства, и чтобы за тѣмъ всѣ служащіе при желѣзной дорогѣ выполняли тѣ инструкціи точно и неупустительно.

Варшава, 8 (20) Сентября 1859 года.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, Тайный Совѣтникъ

(подписано) *Ленскій.*

Совѣтъ Управленія, въ засѣданіи 2 (14) Октября 1859 года, наставленіе это утвердилъ.

Статсъ-Секретарь (подписано) *Карницкій.*

№ 3.

Наставленіе для Коммисара отъ Правительства при желѣзныхъ дорогахъ Царства Польскаго.

(2 (14) Октября 1859 г.).

Въ развитіе 17-ой статьи договора, относительно переуступки въ частное содержаніе желѣзныхъ дорогъ Царства, постановляются слѣдующія права и обязанности, для состоящаго при этихъ дорогахъ Коммисара отъ Правительства.

Do niego należy przestrzegać: aby maszyniści, ich pomocnicy, toż starsi konduktorowie pociągów, posiadali odpowiednie usposobienie i doświadczenie do należytego pełnienia obowiązków swoich, i aby na miejsca te przyjmowani byli nie inaczéj, jak po odbyciu examinu.

§ 19.

W końcu Inspektor Główny przestrzegać winien, aby przepisy porządkowe i szczegółowe instrukcye, dla wszystkich gałęzi służby, (jakie stósownie do § 102-go urządzeń Władze Towarzystwa obowiązane są ułożyć i przedstawić do zatwierdzenia Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu) odpowiadały potrzebom drogi żelaznéj i nie sprzeciwiały się w niczém przepisom i rozporządzeniom rządowym, a następnie pilnować będzie, aby służba drogi żelaznéj dane instrukcye ściśle wypełniała.

Warszawa, dnia 8 (20) Września 1859 roku.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, Radca Tajny (podpisano) *Łęski.*

Instrukcyę niniejszą Rada Administracyjna na posiedzeniu swém z dnia 2 (14) Października 1859 roku zatwierdziła.

Sekretarz Stanu (podpisano) *Karnicki.*

№ 3.

Instrukcya dla Kommissarza Rządowego przy drogach żelaznych w Królestwie Polskiém.

(d. 2 (14) Października 1859 r.)

W rozwinięciu artykułu XVII-go umowy nadawczéj względem dróg żelaznych w Królestwie Polskiém, określają się attrybucye i obowiązki Kommissarza Rządowego przy tych drogach jak następuje:

§ 1.

Коммисаръ отъ Правительства при желѣзныхъ дорогахъ состоитъ подъ непосредственнымъ вѣдѣніемъ Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ.

§ 2.

Коммисаръ обязанъ имѣть свѣдѣнія о ходѣ дѣлъ Компаніи желѣзныхъ дорогъ, не вмѣшиваясь однако въ управленіе ея дѣлами.

§ 3.

Онъ обязанъ наблюдать за исполненіемъ Компаніею всѣхъ мѣстныхъ узаконеній, а равно условій, изложенныхъ въ заключенномъ съ нею договорѣ, въ дополнительной сдѣлкѣ и въ Уставахъ Обществъ, именно во всемъ томъ, въ чемъ означенныя узаконенія и условія относятся къ дѣйствіямъ, состоящимъ въ связи съ Правительствомъ, публикою и акціонерами, а равно съ контролью дохода и расхода желѣзныхъ дорогъ или съ отчетностію оныхъ.

§ 4.

Замѣтивъ, что Управленіе желѣзныхъ дорогъ отступаетъ или предполагаетъ отступить въ чемъ либо отъ узаконеній и условій, въ предыдущемъ параграфѣ изъясненныхъ, Коммисаръ, по мѣрѣ важности обстоятельствъ, обращать будетъ на то вниманіе Директора желѣзныхъ дорогъ, или Предсѣдателя Административныхъ Совѣтовъ, и требовать исправленія, либо прекращенія предполагаемой мѣры; а еслибъ требованіе его не имѣло желаемаго успѣха, то представитъ дѣло Главному Директору Финансовъ. Въ важнѣйшихъ случаяхъ, Коммисаръ, обращая вниманіе Директора желѣзной дороги или Предсѣдателя на замѣченное отступленіе, кромѣ того, представитъ донесеніе Главному Директору Финансовъ.

§ 5.

Коммисаръ отъ Правительства наблюдаетъ, чтобы, кромѣ книгъ, которыя, по договору Компаніи съ Правительствомъ и по

§ 1.

Kommissarz Rządowy przy drogach żelaznych zostaje pod bezpośredniém zwierzchnictwem Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

§ 2.

Do Kommissarza tego należy starać się mieć wiadomość o biegu interessów Towarzystw dróg żelaznych, bez mięszania się wszakże do kierunku tychże interessów.

§ 3.

Obowiązany jest czuwać nad wykonywaniem przez pomienione Towarzystwa praw i urządzeń krajowych, tudzież warunków umowy nadawczéj i aktu dodatkowego, niemniéj warunków ustaw Towarzystw, w czém te prawa, urządzenia i warunki odnosić się będą do działań, mających styczność z Rządem, publicznością, akcyonaryuszami, jak również z kontrollą dochodów i wydatków dróg żelaznych, czyli z rachunkowością.

§ 4.

W razie dostrzeżenia, że odstąpiono lub zamierzono odstąpić w czém od praw, urządzeń i warunków, w poprzedzającym paragrafie określonych, Kommissarz Rządowy, w miarę ważności wypadku, zwracać będzie na to uwagę Dyrektora dróg żelaznych, lub Prezesa Rad zarządzających, i żądać sprostowania lub zaniechania zamiaru, co gdyby żadnego skutku nie odniosło, przedstawi rzecz Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

W ważniejszych zdarzeniach, obok zwrócenia uwagi Dyrektora drogi żelaznéj lub Prezesa, doniesienia swe o dostrzeżoném odstąpieniu, jednocześnie Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu czynić będzie.

§ 5.

Kommissarz Rządowy przestrzegać będzie: aby oprócz ksiąg, które umowa i ustawy Towarzystw pozwalają prowadzić w języku

Уставамъ Обществъ, дозволяется вести на нѣмецкомъ языкѣ, а равно кромѣ протоколовъ засѣданій Административныхъ Совѣтовъ, которые могутъ быть ведены на нѣмецкомъ и польскомъ языкахъ, всѣ прочія книги, счеты, официальные протоколы, вѣдомости, а равно переписка о дѣйствіяхъ, относящихся къ исполненію службы желѣзныхъ дорогъ, писаны были на польскомъ языкѣ. Переводы и перечневыя извлеченія изъ бумагъ дозволяется писать на другомъ языкѣ, съ тѣмъ однако, что одинъ только польскій текстъ будетъ считаться обязательнымъ въ тѣхъ книгахъ, счетахъ, протоколахъ, вѣдомостяхъ и бумагахъ, которые должны быть ведены или исполняемы на польскомъ языкѣ. Обязанъ онъ также обращать вниманіе на то, чтобы лица, на службѣ при желѣзныхъ дорогахъ состоящія, а въ особенности тѣ, которыя, по своимъ обязанностямъ, имѣютъ прямое соприкосновеніе съ публикою или производятъ письменныя дѣла на польскомъ языкѣ, знали этотъ языкъ.

§ 6.

Для поставленія себя въ возможность исполнить обязанности, въ §§ 2, 3, 4 и 5 изъясненныя, Коммисаръ отъ Правительства долженъ присутствовать въ засѣданіяхъ Общаго Собранія, въ коихъ, хотя и не будетъ имѣть рѣшительнаго голоса, но можетъ дѣлать словесныя замѣчанія и объясненія, клонящіяся къ соблюденію мѣстныхъ постановленій, а равно условій, предписанныхъ въ Уставахъ Обществъ, и еслибъ эти замѣчанія и объясненія оставлены были безъ уваженія, въ такомъ случаѣ, по требованію его, должны быть внесены въ протоколъ совѣщаній, и, кромѣ того, поступитъ онъ по правиламъ, въ § 4 опредѣленнымъ. На сей конецъ долженъ онъ, по крайней мѣрѣ разъ въ теченіе трехъ мѣсяцевъ, осмотрѣть все протяженіе желѣзныхъ дорогъ.

§ 7.

Коммисаръ представлять будетъ Главному иДректору Финансовъ слѣдующія періодическія донесенія:

niemieckim, tudzież oprócz protokółów uchwał Rad zarządzających, które mogą być pisane w językach niemieckim i polskim, inne księgi, rachunki, protokóły urzędowe, wykazy, tudzież korespondencye, mające za cel odbywanie służby na drogach żelaznych, były pisane w języku polskim. Przekłady i treści wolne są w innym także języku, lecz tylko wyrażenie polskie uważane będzie za obowiązujące w tych księgach, rachunkach, protokółach, wykazach i pismach, które w polskim języku prowadzone lub spełniane być powinny. Zwracać również będzie uwagę na to, aby osoby w służbie dróg żelaznych zostające, te w szczególności, które z obowiązku muszą mieć styczność z publicznością, lub spełniać piśmienne czynności, w polskim języku odbywać się mające, umiały tenże język.

§ 6.

Dla postawienia się w możności zadość uczynienia obowiązkom w poprzedzających §§ 2, 3, 4 i 5 wskazanym, Kommissarz Rządowy powinien bywać obecnym na zebraniach Ogólnego Zgromadzenia i na posiedzeniach Rad zarządzających, na których lubo głosu stanowczego mieć nie będzie, wolno mu jednakże czynić ustne przedstawienia i objaśnienia, mające na celu zachowanie praw i urządzeń krajowych, tudzież warunków przepisanych ustawami Towarzystw; a jeśliby te przedstawienia i objaśnienia bez skutku pominięte były, w takim razie na żądanie jego, takowe w protokóle narad zamieszczone być powinny i oprócz tego postąpi jak przepisano w § 4-m. W tym samym celu, odbywać ma przynajmniéj raz na kwartał objazd dróg żelaznych.

§ 7.

Peryodyczne rapporta, składać się mające przez Kommissarza Rządowego Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu, będą następujące:

a) мѣсячныя, съ истеченіемъ каждаго мѣсяца, о движеніи и валовомъ доходѣ желѣзныхъ дорогъ, съ сравненіемъ этого движенія и дохода съ движеніемъ и доходами такого же мѣсяца предшествовавшаго года;

b) къ 1 Іюля каждаго года, общій отчетъ о состояніи суммъ желѣзныхъ дорогъ за предшествовавшій годъ, составленный на основаніи свѣдѣній и подробныхъ вѣдомостей, которыя доставлены ему будутъ Обществами.

Къ отчету этому должна быть приложена пояснительная записка о барышахъ и убыткахъ Общества, а равно о мѣрѣ и количествѣ дивиденда за истекшій годъ, Административнымъ Совѣтомъ дороги опредѣленнаго, на основаніи пункта t. 26 § Устава Общества.

Въ запискѣ этой Коммисаръ обязанъ также изложить свое мнѣніе относительно точности и согласности съ книгами Общества годоваго отчета, представленнаго Общему Собранію акціонеровъ Административнымъ Совѣтомъ того же Общества.

§ 8.

Къ Коммисару относится также повѣрка съ книгами и подлежащими контролями годоваго баланса, который представляемъ будетъ Главному Директору Финансовъ Обществомъ Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги, а равно вѣдомостей прибылямъ и убыткамъ сего Общества.

§ 9.

Составляемыя Администраціею желѣзныхъ дорогъ вѣдомости взимаемымъ на заставахъ сборамъ (rogatkowe i kopytkowe) обязанъ Коммисаръ, при отсылкѣ этихъ сборовъ въ Варшавскій городовой Магистратъ, повѣрять относительно точности съ подлежащимъ контролемъ, въ Управленіи желѣзныхъ дорогъ веденнымъ, а даже съ особыми рапортами, если это признаетъ необходимымъ. По исполненіи этой формальности, обязанъ Коммисаръ засвидѣтельствовать на этихъ вѣдомостяхъ, что нашелъ оныя согласными съ дѣйствительнымъ доходомъ.

a) z upływem każdego miesiąca, rapport miesięczny o ruchu i dochodach brutto dróg żelaznych, z porównaniem tegoż ruchu i dochodu z ruchem i dochodami odpowiedniego miesiąca poprzedniego roku, i

b) z dniem 1 Lipca każdego roku, ogólne sprawozdanie o stanie funduszów dróg żelaznych za rok poprzedzający, układane z wiadomości i szczegółowych wykazów, które dostarczane mu będą ze strony Towarzystw. Do sprawozdania tego dołączoną być powinna nota, objaśniająca zyski i straty Towarzystwa, jak równie stopę i wysokość dywidendy za rok upłyniony, przez Radę zarządzającą, na zasadzie ustępu lit. *t*, § 26-go ustawy Towarzystwa, ustanowionéj.

W nocie téj Kommissarz Rządowy zamieścić także jest obowiązany opinię swą pod względem dokładności i zgodności z księgami Towarzystwa rachunku rocznego, złożonego Ogólnemu Zebraniu akcyonaryuszów przez Radę zarządzającą tegoż Towarzystwa.

§ 8.

Do Kommissarza Rządowego należeć będzie sprawdzenie z księgami i kontrollami właściwemi bilansu rocznego, Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu przez Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj składać się mającego, jak równie wykazów zysku lub strat tegoż Towarzystwa.

§ 9.

Wykazy sporządzone przez Administracyę dróg żelaznych, pobranych opłat rogatkowéj i kopytkowéj, przy odsyłaniu dochodu tego do Magistratu miasta Warszawy, Kommissarz Rządowy obowiązany jest sprawdzać z właściwą kontrollą, w biurze Dyrekcyi dróg żelaznych prowadzoną, a nawet ze szczegółowemi rapportami, gdyby tego uważał potrzebę, i za zgodność z rzeczywistością poświadczać.

§ 10.

Коммисаръ обязанъ обращать вниманіе на то, чтобы Общества желѣзныхъ дорогъ представляли Главному Директору Финансовъ ежегодно, для свѣдѣнія, именной списокъ всѣмъ служащимъ на желѣзныхъ дорогахъ, и чтобы чины, установляемые для наблюденія за полицейскимъ порядкомъ на желѣзныхъ дорогахъ, исполняли присягу, требуемую 96 § Положенія о желѣзныхъ дорогахъ.

§ 11.

На случай еслибъ оказалось необходимымъ опредѣлить денежное взысканіе или другой родъ наказанія за такія проступки противъ полицейскихъ правилъ, за какія, на основаніи 102 § Положенія о желѣзныхъ дорогахъ, могутъ опредѣлять взысканіе Управленія желѣзныхъ дорогъ, — Коммисаръ, согласно послѣднему пункту 25-ой статьи договора объ уступкѣ желѣзныхъ дорогъ, опредѣлять будетъ эти взысканія, въ комплектѣ, состоящемъ изъ него и двухъ чиновниковъ желѣзныхъ дорогъ, Предсѣдателемъ Административныхъ Совѣтовъ избранныхъ, каковой комплектъ, по сношенію съ означеннымъ Предсѣдателемъ, Коммисаръ созываетъ и въ ономъ предсѣдательствуетъ.

§ 12.

Какъ кассы складчинныя, въ пользу чиновъ желѣзныхъ дорогъ учреждаемыя, имѣютъ состоять подъ надзоромъ Правительства, то Коммисаръ обязанъ наблюдать за состояніемъ относящихся къ этимъ кассамъ суммъ и смотрѣть, дабы все то, что этимъ кассамъ принадлежитъ, исправно въ оныя поступало, и чтобы изъ суммъ этихъ кассъ не были производимы расходы, не соотвѣтствующіе назначенію оныхъ. Кромѣ того, каждые три мѣсяца составлять онъ будетъ изъ подлежащихъ книгъ и контроля означенныхъ суммъ выписки, какъ о поступившихъ въ кассы, такъ и о производимыхъ изъ нихъ расходахъ, и результатъ оныхъ вносить въ особую книгу, которую онъ обязанъ содержать на сію цѣль въ своей канцеляріи.

§ 10.

Obowiązkiem jest Kommissarza Rządowego dopilnować, aby Towarzystwa składały Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu, corocznie dla wiadomości, listę imienną całej służby dróg żelaznych, i aby urzędnicy upoważnieni do sprawowania policyi na drodze żelaznéj, wykonali przysięgę służbową zgodnie z § 95-m urządzeń.

§ 11.

W razie gdy zajdzie potrzeba ukarania pieniężnie lub w inny sposób takich przekroczeń naprzeciw urządzeniom policyjnym, za jakie na zasadzie § 102-go urządzeń dla dróg żelaznych, mogą wymierzać kary Władze dróg żelaznych, Kommissarz Rządowy, w zastósowaniu się do ostatniego ustępu artykułu XXV-go umowy nadawczéj, wymierzać je będzie w komplecie złożonym z niego i z dwóch urzędników dróg żelaznych, przez Prezesa Rad zarządzających wskazanych, który to komplet, za zniesieniem się z dopiero rzeczonym Prezesem, Kommissarz Rządowy zbierać i w nim przewodniczyć ma.

Decyzye tego kompletu, prostą większością głosów następować będą.

§ 12.

Ponieważ kassy zjednoczenia, na dobro sprawujących obowiązki przy drogach żelaznych, zostawać mają pod okiem Rządu, przeto obowiązkiem jest Kommissarza Rządowego, czuwać nad stanem funduszów do kass tych należących; przestrzegać, aby to wszystko, co do tych kass należy, regularnie do nich wpływało, i aby z funduszów tych, nie robiono wydatków niezgodnych z ich przeznaczeniem. Oprócz tego co kwartał sporządzać będzie z właściwych ksiąg i kontroll tych funduszów wyciągi, tak wpływów do tychże kass nastąpionych, jako i wydatków z nich uskutecznionych, — i rezultaty ich zaciągać do kontrolli oddzielnéj, jaką na ten cel w kancellaryi swojéj utrzymywać powinien.

Сверхъ того присутствовать будетъ Коммисаръ въ засѣданіяхъ завѣдывающей означенными кассами Коммисіи, и имѣетъ тамъ голосъ совѣщательный.

§ 13.

Представленія къ эмеритурѣ лицъ, состоящихъ на службѣ желѣзныхъ дорогъ, а равно ихъ вдовъ и сиротъ, съ которыми Административный Совѣтъ входить будетъ къ Главному Директору Финансовъ посредствомъ Коммисара отъ Правительства, обязанъ онъ по мѣрѣ полученія пересматривать, съ положеніями повѣрять и въ случаѣ недостаточности, по соглашенію съ кѣмъ слѣдуетъ, дополнять и потомъ оныя Главному Директору Финансовъ представлять.

§ 14.

Коммисаръ отъ Правительства имѣетъ личное право на безплатный проѣздъ по желѣзнымъ дорогамъ.

Варшава, 8 (20) Сентября 1859 года.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ,

Тайный Совѣтникъ (подписано) *Ленскій.*

Совѣтъ Управленія, въ засѣданіи 2 (14) Октября 1859 года, наставленіе это утвердилъ.

Статсъ-Секретарь (подписано) *Карницкій.*

Nadto, znajdować się będzie na posiedzeniach Kommissyi nadzorującéj pomienione kassy i tam mieć głos doradczy.

§ 13.

Przedstawienia do emerytury osób sprawujących obowiązki przy drogach żelaznych, tudzież wdów i sierot po nich pozostałych, czynione przez Radę zarządzającą dróg żelaznych do Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, a składać się mające na ręce Kommissarza Rządowego, tenże, w miarę ich odbierania, obowiązany jest przeglądać, z przepisami porównywać, w czém byłaby niedostateczność, takową za porozumieniem się z kim należeć będzie uzupełniać, a następnie je Dyrektorowi Głównemu Przychodów Skarbu podawać.

§ 14.

Kommissarz Rządowy ma prawo bezpłatnéj jazdy drogami żelaznemi.

Warszawa, dnia 8 (20) Września 1859 roku.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, Radca Tajny (podpisano) *Łęski.*

Urządzenia niniejsze Rada Administracyjna na posiedzeniu swém z dnia 2 (14) Października 1859 roku zatwierdziła.

Sekretarz-Stanu (podpisano) *Karnicki.*

Примѣчаніе 1. Существующіе нынѣ на третьемъ и четвертомъ проводахъ стрѣльчатые аппараты оставляются на три года, съ тѣмъ, чтобы въ теченіе сего срока они были замѣнены аппаратами Морзе.

2. Стрѣльчатые аппараты, служащіе для сообщенія между собою станцій Границы съ Щаковымъ, и Сосновицъ съ Катовицами, замѣняются нынѣ же аппаратами Морзе.

Устанавливается сверхъ сего одинъ аппаратъ Морзе въ Зомбковицахъ на первомъ проводѣ, для непосредственнаго сообщенія въ Границу.

3. Проводъ отъ Границы до Мысловицъ, а также второй проводъ, отъ Границы до Зомбковицъ, по неимѣнію въ нихъ болѣе надобности снимаются.

§ 2.

Для контроля и непосредственнаго наблюденія за телеграфною корреспонденціею, назначаются Телеграфнымъ Управленіемъ Имперіи Начальники Телеграфныхъ Станцій на Варшавско-Вѣнской желѣзной дорогѣ въ Варшавѣ, въ Границѣ и въ Сосновицахъ. Причитающіяся имъ по сему званію содержанія, по штатнымъ окладамъ Имперіи, уплачиваются изъ доходовъ Царства Польскаго, въ Телеграфное Управленіе, впередъ по третямъ.

Сверхъ того, этимъ Начальникамъ станцій отводятся въ тѣхъ же зданіяхъ (*), гдѣ помѣщаются телеграфныя станціи, квартиры, съ отопленіемъ и освѣщеніемъ отъ Правительства Царства Польскаго. Если впослѣдствіи Телеграфное Управленіе Имперіи признаетъ необходимымъ, для вящшаго контроля, установить на станціяхъ Границѣ и Сосновицахъ, особые контрольные аппараты Морзе (appareils reproducteurs), то Об-

(*) До окончательнаго устройства помѣщеній на самыхъ станціяхъ, допускается назначить таковыя Начальникамъ станцій по близости оныхъ.

Uwaga. 1. Istniejące obecnie na trzecim i czwartym drucie przyrządy strzałkowe, pozostawiają się na lat trzy, z warunkiem, ażeby, po upływie tego terminu, zastąpione były przyrządami Mors'a.

2. Przyrządy strzałkowe, za pomocą których łączą się stacye Granica ze Szczakową, i Sosnowce z Katowicami, zaraz zastąpione być winny przyrządami Mors'a.

Nadto urządza się jeden apparat Mor'sa w Ząbkowicach na pierwszym drucie, dla bezpośredniego połączenia z Granicą.

3. Drut z Granicy do Mysłowic, jak niemniéj drugi drut z Granicy do Ząbkowic, jako już niepotrzebne, mają być zdjęte.

§ 2.

Dla kontrolli i bezpośredniego nadzoru nad telegraficzną korrespondencyą, Zarząd Telegrafów Cesarstwa mianuje Naczelników stacyj telegraficznych drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj w Warszawie, w Granicy i w Sosnowcu. Przypadające tymże z tytułu tego płace, oznaczone podług etatu Cesarstwa, wnoszone być winny, z dochodów Królestwa Polskiego, do Zarządu Telegrafów, ratami czteromiesięcznemi z góry. Nadto, tymże Naczelnikom stacyj dodają się w tych samych budynkach (*), w których mieszczą się stacye telegraficzne, mieszkania, wraz z opałem i światłem, na koszt Rządu Królestwa Polskiego. W razie, gdyby w przyszłości Zarząd Telegrafów Cesarstwa uznał za konieczne, dla dokładniejszéj kontrolli, urządzić na stacyach w Granicy i w Sosnowcu oddzielne apparaty kontrolujące Mors'a

(*) Zanim kwatery w tych samych budynkach będą ostatecznie wykończone, można takowe wyznaczać Naczelnikom stacyj w budynkach poblizkich.

щество Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги обязано заготовить таковые по первому востребованію и установить по указанію Телеграфнаго Управленія.

§ 3.

Телеграфное Управленіе Имперіи имѣетъ право проводить по шестамъ телеграфа желѣзной дороги Правительственные проводы и открывать телеграфныя станціи въ помѣщеніяхъ, отводимыхъ на сей предметъ Обществомъ въ зданіяхъ желѣзной дороги.

На этомъ основаніи назначается, для непосредственнаго сообщенія главныхъ станцій желѣзной дороги съ заграничными линіями, въ отмѣну настоящаго движенія международныхъ депешъ, чрезъ Правительственную станцію въ Варшавѣ, ввесть существующіе Правительственные проводы Варшава-Краковъ и Варшава-Мысловице, первый въ телеграфную станцію желѣзной дороги, въ Границѣ, съ установкою двухъ аппаратовъ, и второй (впослѣдствіи, когда Правительственная Прусская станція въ Мысловицахъ перенесется въ Глейвицъ) ввесть въ станцію Сосновицкую, съ установкою также двухъ аппаратовъ.

§ 4.

Всѣ сказанные четыре телеграфные провода желѣзной дороги имѣютъ главнымъ назначеніемъ передачу депешъ, относящихся собственно до желѣзной дороги; подъ именемъ этихъ депешъ разумѣются не только касающіяся вообще движенія и служебнаго порядка, но и депеши, посылаемыя по требованію пассажировъ, на счетъ забытыхъ вещей, относительно заказа экипажей, приготовленія комнатъ въ гостинницахъ и т. п. извѣщеній, въ тѣсной связи съ переѣздомъ по желѣзной дорогѣ состоящихъ; таковыя депеши могутъ быть посылаемы, какъ съ Варшавской станціи желѣзной дороги на всѣ прочія станціи, такъ и съ пограничныхъ станцій Границкой и Сосновицкой на Варшавскую и на всѣ другія станціи желѣзной дороги.

appareils reproducteurs), Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj obowiązane będzie takowe przygotować, i na pierwsze zawezwanie ustawić podług wskazania Zarządu Telegrafów.

§ 3.

Zarządowi Telegrafów Cesarstwa służy prawo przeprowadzać na słupach telegrafu drogi żelaznéj druty rządowe, i urządzać stacye telegraficzne. Lokal na pomieszczenie takowych, winno dostarczyć Towarzystwo, w zabudowaniach drogi żelaznéj.

Na téj zasadzie stanowi się: dla bezpośredniéj kommunikacyi stacyj głównych drogi żelaznej z zagranicznemi liniami, przy zarzuceniu obecnie praktykowanéj przesyłki depesz międzynarodowych przez stacyę rządową w Warszawie, wprowadzić istniejące druty rządowe: Warszawa-Kraków i Warszawa-Mysłowice, pierwszy na stacyę telegraficzną drogi żelaznéj Granica, przy urządzeniu dwóch apparatów; a drugi (w następstwie czasu, gdy Pruska stacya rządowa w Mysłowicach przeniesioną zostanie do Gleiwitz), wprowadzić na stacyę w Sosnowcu, przy urządzeniu również dwóch apparatów.

§ 4.

Wszystkie cztery pomienione druty telegraficzne głównie służyć mają do przesyłki depesz wyłącznie tyczących się drogi żelaznej; pod nazwą takowych depesz nie należy rozumieć tylko depesz w przedmiotach ruchu lub porządku służbowego, lecz zarazem i takie, które wysyłać mogą passażerowie, dotyczące zapomnianych rzeczy, obstalunku pojazdów, zamówienia mieszkań w hotelach i t. p. zawiadomień, będących w ścisłym związku z przejazdem drogą żelazną. Depesze takie mogą być wysyłane, bądź ze stacyi drogi żelaznéj w Warszawie do wszystkich innych stacyj, bądź z pogranicznych stacyj Granica i Sosnowiec do stacyi w Warszawie, oraz do wszystkich innych.

Независимо отъ сего, дозволяется и передача частныхъ депешъ инаго содержанія, но на слѣдующихъ основаніяхъ.

1) Внутренняя корреспонденція разрѣшается на всѣхъ станціяхъ желѣзной дороги, съ тѣмъ только ограниченіемъ, что на Варшавской станціи желѣзной дороги таковыя депеши вовсе не могутъ быть ни получаемы, ни принимаемы къ отправленію, а равно, что на Границкой и Сосновицкой станціяхъ (на этой послѣдней съ того времени, когда, по перенесеніи въ Глейвицъ Прусской Правительственной станціи, Мысловицкій Правительственный проводъ, Варшава-Мысловице, будетъ введенъ въ Сосновицкую станцію), сказанныя частныя депеши не могутъ быть принимаемы для отправленія на Варшавскую Телеграфную станцію желѣзной дороги, такъ какъ въ Варшавѣ есть Правительственная станція телеграфа, въ Дворцовомъ Замкѣ, чрезъ которую единственно и должна быть производима подобная корреспонденція.

2) Международная корреспонденція за границу и въ Имперію разрѣшается на станціяхъ желѣзной дороги только въ Ченстоховѣ, Піотрковѣ, Скерневицахъ и Ловичѣ.

Примѣчаніе 1. Проводъ, служащій для соединенія телеграфа желѣзной дороги съ Правительственною станціею въ Варшавѣ, содержится Обществомъ, а аппаратъ съ батареями, установленный на этой станціи, будетъ содержаться Правительствомъ.

2. Въ случаѣ, если Правительство признаетъ нужнымъ учредить между двумя пунктами желѣзной дороги свою Телеграфную линію, то пріемъ и передача частныхъ депешъ на соотвѣтствующихъ станціяхъ Общества прекращается и производится исключительно на Правительственныхъ станціяхъ.

3) Телеграфисты на станціяхъ желѣзной дороги, независимо отъ присяги, на сохраненіе въ тайнѣ телеграфной корреспонденціи, обязываются особою подпискою—ни въ какомъ слу-

Niezależnie od tego, dozwala się przesyłka depesz prywatnych innéj treści, lecz na następujących zasadach:

1) Korrespondencya wewnętrzna dozwala się na wszystkich stacyach drogi żelaznéj, z tém tylko ograniczeniem, że na stacyi drogi żelaznéj w Warszawie depesze takowe, pod żadnym względem, nie mogą być ani expedyowane, ani przyjmowane; również na stacyach w Granicy i w Sosnowcu (na téj ostatniéj dopiero odtąd, odkąd, po przeniesieniu do Gleiwitz Pruskiéj rządowéj stacyi, drut rządowy Warszawa-Mysłowice zostanie wprowadzony na stacyi w Sosnowcu), pomienione depesze prywatne nie mogą być przyjmowane dla przesyłki do Warszawy, z uwagi na to, że w tém ostatniém mieście znajduje się rządowa stacya telegraficzna w Zamku, przez którą wyłącznie odbywać się powinna podobna korrespondencya.

2) Korréspondencya międzynarodowa, za granicę i do Cesarstwa, dozwala się tylko ze stacyi drogi żelaznéj w Częstochowie, Piotrkowie, Skierniewicach i Łowiczu.

Uwaga 1. Drut, służący do połączenia telegrafu drogi żelaznéj ze stacyą rządową w Warszawie, utrzymuje się kosztem Towarzystwa, a apparat z bateryami na tejże stacyi, kosztem Rządu.

2. W razie, gdyby Rząd uznał za potrzebne urządzić między dwoma punktami drogi żelaznéj swoją stacyę telegraficzną, wówczas przyjmowanie i expedycya depesz na odpowiednich stacyach Towarzystwa ustaje, i odbywa się wyłącznie na stacyach rządowych.

3) Telegrafiści na stacyach drogi żelaznéj niezależnie od wykonania przysięgi na zachowanie w tajemnicy korrespondencyi telegraficznéj, zobowiązują się oddzielną deklaracyą, iż w żadnym

чаѣ не допускать передачи депешъ содержанія политическаго, или противнаго законамъ, или же несовмѣстнаго съ общественнымъ спокойствіемъ и нравственностью, и вообще соблюдать въ точности правила, предписанныя Телеграфнымъ Управленіемъ; въ противномъ случаѣ они симъ Управленіемъ отрѣшаются.

Подписки сіи отбираются при опредѣленіи Телеграфистовъ и представляются Инспектору Телеграфовъ.

4) Телеграфное дѣйствіе и весь служебный порядокъ производятся во всѣхъ частяхъ и отношеніяхъ, на точномъ основаніи правилъ, утвержденныхъ для телеграфовъ Имперіи, и вообще подчиняются всѣмъ правиламъ, для частныхъ телеграфовъ въ Имперіи постановленнымъ.

5) Плата за частныя депеши, передаваемыя по телеграфу желѣзной дороги, взимается на нижеслѣдующемъ основаніи:

А. По внутренней корреспонденціи:

за депеши, передаваемыя между главными станціями желѣзной дороги, взимается плата по общему тарифу въ Имперіи, считая однако же пояса не въ прямой линіи, а по дѣйствительному протяженію рельсовъ дороги;

за депеши, передаваемыя между промежуточными станціями, взимается плата по особому тарифу, который составляется Обществомъ и утверждается Телеграфнымъ Управленіемъ.

Б. По внѣшней корреспонденціи въ Имперіи и за границу:

за депеши, передаваемыя съ главныхъ станцій желѣзной дороги, т. е. Ченстоховы, Піотркова, Скерневицъ и Ловича, взимается плата по международнымъ тарифамъ за все разстояніе, какъ отъ сихъ станцій до переходныхъ точекъ у Границы, Сосновицъ и Правительственной станціи въ Варшавѣ, такъ и отъ сказанныхъ переходныхъ точекъ до станціи назначенія.

6) Сборъ за депеши по проводамъ желѣзной дороги, поступаетъ полностью въ пользу Общества, за вычетомъ платы

razie nie dopuszczą przesyłki depesz treści politycznéj, lub prawu przeciwnéj, albo zakłócającéj spokój publiczny i naruszającéj moralność, i w ogólności: że zachowywać będą ściśle prawidła przepisane przez Zarząd Telegrafów; w przeciwnym zaś razie tenże Zarząd Telegrafów usunie ich od obowiązków.

4) Działanie telegraficzne i cały porządek służbowy odbywa się we wszystkich częściach i pod każdym względem na ścisłéj zasadzie prawideł, zatwierdzonych dla telegrafów Cesarstwa, i w ogóle stósuje się do prawideł wydanych dla telegrafów prywatnych w Cesarstwie.

5) Opłata za prywatne depesze, expedyowane telegrafem drogi żelaznéj, pobieraną będzie na poniższéj zasadzie:

A. Co do korrespondencyi wewnętrznéj:

Za depesze przesyłane między stacyami głównemi drogi żelaznéj, pobiera się opłata według ogólnéj taryffy Cesarstwa, licząc wszakże strefy nie w linii prostéj, lecz na rzeczywistą długość szyn drogowych.

Za depesze przesyłane pomiędzy stacyami pośredniemi, pobiera się opłata według oddzielnéj taryffy, ułożonéj przez Towarzystwo a przez Zarząd Telegrafów zatwierdzonéj.

B. Co do korespondencyi zewnętrznéj do Cesarstwa i za granicę:

Za depesze przesyłane ze stacyj głównych drogi żelaznéj, to jest z Częstochowy, Piotrkowa, Skierniewic i Łowicza, pobiera się opłata według taryff międzynarodowych za całą przestrzeń od tych stacyj do punktów przejścia w Granicy i Sosnowcu i stacyi rządowéj w Warszawie, a również i od pomienionych punktów przejścia do saméj stacyi przeznaczenia.

6) Dochód z depeszy przesyłanych telegrafem drogi żelaznéj, całkowicie idzie na korzyść Towarzystwa, przy potrąceniu opłaty

полупояса или 25 коп. одинаково съ каждой депеши, принятой или переданной Правительственнымъ аппаратомъ въ Варшавѣ, въ Границѣ или въ Сосновицахъ, не смотря на то, будетъ ли депеша простая или двойная, тройная и т. д. Этотъ послѣдній сборъ поступаетъ въ Телеграфное Управленіе на покрытіе расхода по содержанію Правительственныхъ аппаратовъ и чиновъ. Мѣстныя же Правительственныя депеши передаются по телеграфу желѣзной дороги безплатно, но съ ограниченіемъ всего числа оныхъ на сумму не свыше тысячи рублей серебромъ въ годъ.

Примѣчаніе 1. Право безплатной пересылки депешъ по телеграфу желѣзной дороги будетъ предоставлено тѣмъ Правительственнымъ мѣстамъ и лицамъ, которымъ Намѣстникъ Царства признаетъ нужнымъ дать это право.

2. Общее правило на счетъ уплаты Телеграфному Управленію 25 коп. сер. съ каждой депеши принятой или переданной Правительственнымъ аппаратомъ соблюдается и въ отношеніи безплатныхъ депешъ, пересылаемыхъ мѣстными Правительственными властями и лицами, но уплата сихъ денегъ относится на счетъ того мѣста, которое посылаетъ депешу.

3. Депеши по внутреннимъ распоряженіямъ собственно Телеграфнаго Управленія, передаются безплатно.

7) Всѣ свѣдѣнія объ открытіи и закрытіи новыхъ линій и станцій, какъ въ Имперіи, такъ и за границею, равно и всѣ вновь издаваемыя постановленія и правила относительно передачи и тарификаціи депешъ и служебнаго порядка вообще, сообщаются Обществу чрезъ Инспектора Телеграфнаго, для должнаго свѣдѣнія и надлежащаго, въ чемъ слѣдовать будетъ, исполненія.

8) Общество обязывается вносить въ Телеграфное Управленіе на расходы по контролю ежегодно по пяти рублей съ погонной версты телеграфной линіи.

półstrefowéj czyli kop. 25, zarówno od każdéj depeszy przyjętéj lub expedyowanéj na apparacie rządowym w Warszawie, w Granicy lub w Sosnowcu, bez względu na to, czy depesza będzie pojedyncza, podwójna, lub potrójna i t. d. Ten ostatni dochód wpływa do funduszów Zarządu Telegrafów, na pokrycie wydatków utrzymywania apparatów rządowych i służby. Miejscowe zaś i rządowe depesze expedyują się bezpłatnie telegrafem drogi żelaznéj, z ograniczeniem wszakże liczby ich do wysokości summy tysiąca rubli srebrem rocznie.

Uwaga 1. Prawo wysyłania bezpłatnych depesz telegrafem drogi żelaznéj pozostawia się tym Władzom i osobom, którym Namiestnik Królestwa osądzi za słuszne takowe nadać.

2. Prawidło ogólne co do opłaty Zarządowi Telegrafów 25 kop. od każdéj depeszy przyjętéj lub expedyowanéj na apparacie rządowym, zachowuje się względem depesz bezpłatnych expedyowanych przez miejscowe Władze i osoby mające do tego prawo, lecz kwotę takową uiszcza Władza wysyłająca depeszę.

3. Depesze dotyczące wewnętrznych rozporządzeń Zarządu Telegrafów przesyłane będą bezpłatnie.

7) Wszelkie wiadomości o otwarciu lub zamknięciu nowych linij i stacyj w Cesarstwie i za granicą, a również wszelkie nowowychodzące postanowienia, dotyczące przesyłki i taryfowania depesz lub porządku służbowego w ogóle, Towarzystwo otrzymywać będzie, przez pośrednictwo Inspektora Telegrafów, a to dla wiadomości i w czém będzie potrzeba wykonania.

8) Towarzystwo obowiązuje się wnosić do Zarządu Telegrafów, na rozchody kontrolli, corocznie po rubli pięć od bieżącéj wiorsty linii telegraficznéj.

§ 5.

Журналы, бланки, аппаратныя депеши и прочія потребности должны быть по формѣ печатныхъ бланковъ Телеграфнаго Управленія.

Примѣчаніе. По желанію Общества, оно можетъ получать эти бланки изъ Телеграфнаго Управленія по цѣнамъ казенной заготовки.

Бумажныя ленты для аппаратовъ Морзе Общество обязано получать изъ Телеграфнаго Управленія, за печатью и номеромъ онаго и съ уплатою, по цѣнѣ казеннаго заготовленія. Ленты сіи не должно обрывать во время дѣйствія, а слѣдуетъ и послѣ дѣйствія хранить въ цѣлости, въ теченіе двухъ лѣтъ, для представленія, въ случаѣ повѣрки, въ контроль Телеграфнаго Управленія.

§ 6.

Для наблюденія за общимъ порядкомъ телеграфнаго дѣйствія, согласно вышеприведеннымъ §§, назначается Главноуправляющимъ Путями Сообщенія и Публичными Зданіями, Телеграфный Инспекторъ, который обязанъ по временамъ ревизовать станціи и о найденномъ представлять въ Телеграфное Управленіе свои донесенія. Общество снабжаетъ Инспектора билетомъ на безплатный проѣздъ по желѣзной дорогѣ.

§ 7.

По истеченіи каждаго мѣсяца всѣ главныя станціи желѣзной дороги представляютъ чрезъ Инспектора подлинныя депеши, съ разсчетами по частной корреспонденціи, внѣ линіи желѣзной дороги, а по истеченіи каждыхъ трехъ мѣсяцевъ, общій разсчетъ для уплаты денегъ. Разсчеты сіи составляются по утвержденной Телеграфнымъ Управленіемъ формѣ.

§ 8.

Для занятія должностей Телеграфистовъ на главныхъ станціяхъ въ Варшавѣ, Скерневицахъ, Піотрковѣ, Ченстоховѣ, Ловичѣ, Границѣ и Сосновицахъ, представляется Обществомъ

§ 5.

Dzienniki, blankiety, apparatowe depesze i t. p. przedmioty, winny odpowiadać wzorom drukowanych blankietów Zarządu Telegrafów.

Uwaga. Towarzystwo, jeśli zechce, może dostawać takowe blankiety z Zarządu Telegrafów, po cenach rządowych.

Wstęgi papierowe dla apparatów Mor'sa, Towarzystwo winno brać z Zarządu Telegrafów pod pieczęcią i za numerem, po cenach rządowych. Wstęg tych nie należy obrywać w czasie działania, lecz po ustaniu takowego należy je zachowywać w całości przez lat dwa, dla złożenia, na wypadek rewizyi, do kontrolli Zarządu Telegrafów.

§ 6.

Dla nadzoru nad porządkiem ogólnym działania telegraficznego odpowiednio paragrafom powyższym, Głównie Zarządzający Kommunikacyami i Publicznemi Budowlami mianuje Inspektora Telegrafów, który obowiązany jest co pewien czas rewidować stacye i składać w téj mierze Zarządowi Telegrafów rapporta. Towarzystwo udziela Inspektorowi bilet na wolną jazdę drogą żelazną.

§ 7.

Po upływie każdego miesiąca, wszystkie stacye główne drogi żelaznéj przedstawiają przez Inspektora oryginalne depesze z obrachunkiem co do korrespondencyi prywatnéj, po za obrębem linii drogi żelaznéj, a po upływie każdych trzech miesięcy ogólny rachunek do rozpłaty. Rachunki te sporządzone będą podług wzoru, przepisanego przez Zarząd Telegrafów.

§ 8.

Na posady Telegrafistów stacyj głównych w Warszawie, Skierniewicach, Piotrkowie, Częstochowie, Łowiczu, Granicy i Sosnowcu, Towarzystwo przedstawia podwójną liczbę kandydatów,

двойное число кандидатовъ, изъ коихъ выборъ и утвержденіе производится Телеграфнымъ Управленіемъ, по представленію Инспектора. Какъ сіи, такъ и всѣ вообще Телеграфисты желѣзныхъ дорогъ, подвергаются за упущенія по ихъ службѣ соразмѣрнымъ законнымъ взысканіямъ и самому увольненію отъ ихъ должности, по распоряженію Телеграфнаго Инспектора. Впрочемъ и Обществу предоставляется право, въ случаѣ замѣченныхъ имъ упущеній со стороны Телеграфистовъ, представлять чрезъ Телеграфнаго Инспектора объ увольненіи ихъ и назначеніи на ихъ мѣсто новыхъ кандидатовъ.

Телеграфисты на главныхъ станціяхъ могутъ быть, въ случаѣ необходимости, назначены изъ числа Правительственныхъ, съ отнесеніемъ ихъ содержанія на счетъ Общества.

Телеграфисты на всѣхъ прочихъ станціяхъ опредѣляются и увольняются по усмотрѣнію самаго Общества, но оно обязано увѣдомить своевременно Инспектора о каждой перемѣнѣ, послѣдовавшей въ личномъ составѣ телеграфа.

§ 9.

О всѣхъ измѣненіяхъ въ телеграфномъ дѣйствіи, устройствѣ станцій и линій Общество испрашиваетъ разрѣшенія чрезъ Инспектора.

§ 10.

Правительство имѣетъ право прекратить, по усмотрѣнію своему, передачу частной корреспонденціи по Телеграфу Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги на всѣхъ станціяхъ, или же на нѣкоторыхъ изъ нихъ, по усмотрѣнію надобности. При этомъ однако дѣйствіе телеграфа собственно для надобностей дороги не прекращается.

§ 11.

При предстоящемъ ремонтѣ Телеграфнымъ Управленіемъ существующаго нынѣ Правительственнаго Телеграфа и при новыхъ телеграфныхъ устройствахъ, Общество обязывается возить безплатно чиновъ и рабочихъ, необходимыхъ для сихъ те-

z których Zarząd Telegrafów wybiera i zatwierdza Telegrafistów na przedstawienie Inspektora Telegrafów. Ci, jak również wszyscy inni Telegrafiści dróg żelaznych, podlegają za uchybienia w służbie odpowiednim karom, a nawet uwolnieniu ze służby, z decyzyi Inspektora Telegrafów. Towarzystwu również zostawia się prawo, w razie dostrzeżonych uchybień ze strony Telegrafistów, przedstawiać ich do uwolnienia i nominowania nowych kandydatów, za pośrednictwem Inspektora Telegrafów.

Telegrafiści stacyj głównych, mogą być, w razach konieczności naznaczani z pomiędzy rządowych, przy odniesieniu ich płacy na ciężar Towarzystwa.

Telegrafistów na wszystkich innych stacyach mianuje i uwalnia samo Towarzystwo; winno tylko w swoim czasie zawiadomić Inspektora Telegrafów, o każdéj zmianie nastąpionéj w składzie służby telegraficznéj.

§ 9.

Towarzystwo, za pośrednictwem Inspektora, wchodzi z przedstawieniami dotyczącemi zmian w działaniu telegraficznem, i urządzeniu stacyj i linij.

§ 10.

Rząd ma prawo przerwać, jeśli to za stósowne uzna, przesyłkę depesz prywatnych telegrafem drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj na wszystkich stacyach, lub niektórych tylko, stósownie do potrzeby. Działanie wszakże telegrafu, wyłącznie dla potrzeb drogi, w takim wypadku nie ustaje.

§ 11.

Przy ewentualnéj rekonstrukcyi istniejącego obecnie rządowego telegrafu, oraz przy nowych telegraficznych budowach, Towarzystwo obowiązuje się bezpłatnie przewozić urzędników i robotników niezbędnych do tego, jak niemniéj materyały.

леграфовъ, равно какъ и матеріалы. Общество также обязывается исправлять внезапныя поврежденія телеграфа временными средствами чрезъ дорожную свою стражу, и вообще оказывать всякое содѣйствіе къ сохраненію телеграфа въ должномъ порядкѣ и цѣлости.

Подписали:

Его Императорскаго Величества, Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ, Генералъ-Адъютантъ Князь *Горчаковъ*.

и Главноуправляющій Путями Сообщенія и Публичными Зданіями, Генералъ-Адъютантъ *Чевкинъ*.

№ 5.

Отношеніе съ объясненіемъ о томъ, что устраиваемыя въ Царствѣ Польскомъ по правой сторонѣ рѣки Вислы желѣзныя дороги подлежатъ надзору Главнаго Управленія Путей Сообщенія въ Имперіи.

(25 Сентября (7 Октября) 1862 г.)

Его Императорскому Высочеству Намѣстнику въ Царствѣ Польскомъ.

Главное Управленіе Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій.

Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу моему отношенія Вашего Императорскаго Высочества отъ 12 (24) сего Сентября, № 14,549, объ устройствѣ новыхъ желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ, принявъ во вниманіе, что для необходимой связи желѣзныхъ дорогъ Имперіи и Царства Польскаго нужно сосредоточить общія по сему соображенія въ Главномъ Управленіи Путей Сообщенія Имперіи, а самое завѣды-

Towarzystwo również obowiązuje się naprawiać niespodziane uszkodzenia telegrafu, środkami tymczasowemi, przy pomocy swéj służby drogowéj, i w ogóle dopomagać do utrzymania telegrafu w należytym porządku i całości.

Podpisali:

Jego Cesarskiéj Mości Namiestnik w Królestwie Polskiém, Jenerał-Adjutant *Książe Gorczakow*.

i Głównie Zarządzający Kommunikacyami i Budowlami Publicznemi, Jenerał-Adjutant, *Czewkin*.

№ 5.

Odezwa objaśniająca, że drogi żelazne, urządzane po prawéj stronie rzeki Wisły w Królestwie Polskiém, ulegają nadzorowi Głównego Zarządu Kommunikacyj w Cesarstwie.

(d. 25 Września (7 Października) 1862 r.)

Do Jego Cesarskiéj Wysokości Namiestnika w Królestwie Polskiém.

Główny Zarząd Kommunikacyj i Gmachów Publicznych.

Najjaśniejszy Pan, w skutek najpoddanniéj przedstawionéj przezemnie odezwy Waszéj Cesarskiéj Wysokości, z dnia 12 (24) Września r. b. Nr. 14,549, o urządzeniu nowych dróg żelaznych w Królestwie Polskiém, mając na uwadze, że dla koniecznego związku dróg żelaznych Cesarstwa i Królestwa Polskiego zachodzi potrzeba skoncentrowania ogólnych w tym przedmiocie poglądów w Głównym Zarządzie Kommunikacyj

ваніе дорогами, какія устроены будутъ въ Царствѣ, кромѣ желѣзныхъ путей, составляющихъ продолженіе линій, идущихъ изъ внутренности Имперіи, предоставить мѣстнымъ властямъ Царства, — въ 20 день Сентября Высочайше повелѣть соизволилъ постановить по этому предмету слѣдующія правила:

1) желѣзныя дороги, въ Царствѣ Польскомъ устраиваемыя, подвѣдомы Управленію Царства;

2) изъ сего исключаются тѣ дороги, которыя составляютъ продолженіе линій, идущихъ изъ Имперіи къ Варшавѣ или къ заграничной точкѣ на правой сторонѣ Вислы;

3) всѣ желѣзныя дороги въ Царствѣ Польскомъ, по правую сторону Вислы пролагаемыя, должны имѣть колею въ пять футъ наравнѣ съ Русскими дорогами;

4) направленіе дорогъ въ Царствѣ Польскомъ, точки соединенія ихъ съ Имперіею или съ желѣзными дорогами, въ вѣдѣніи Главнаго Управленія Путей Сообщенія въ Имперіи состоящими, какъ напримѣръ С.-Петербурго-Варшавскою и Ковенскою, должны быть опредѣляемы по предварительному соглашенію съ упомянутымъ Главнымъ Управленіемъ;

5) условія на устройство желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ должны быть постановляемы Управленіемъ Царства по совѣщанію съ Главнымъ Управленіемъ Путей Сообщенія въ Имперіи, для соблюденія возможнаго въ главныхъ началахъ единства, какъ было соблюдаемо при передачѣ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги частному Обществу и при устройствѣ дороги отъ Варшавы въ Бромбергъ.

Сходно сему, направленіе предполагаемой желѣзной дороги отъ Варшавы чрезъ Люблинъ къ Бугу можетъ быть признано одобрительнымъ въ томъ предположеніи, что путь этотъ полагается вести по правой сторонѣ Вислы на Ивангородъ или вблизи его. Равнымъ образомъ можно признать одобрительнымъ и избраніе мѣстечка Устилуга оконечнымъ пунктомъ этой дороги для соединенія съ Бугомъ и Волынью.

Cesarstwa, a samo zawiadywanie drogami mającemi być zbudowanemi w Królestwie, z wyjątkiem dróg żelaznych, stanowiących przedłużenie linij, idących z wnętrza Cesarstwa, pozostawić miejscowym Władzom Królestwa, w dniu 20 Września Najwyżéj rozkazać raczył postanowić następujące w tym przedmiocie przepisy:

1) drogi żelazne, budujące się w Królestwie Polskiém, zostają pod zarządem Królestwa;

2) z pod tego przepisu wyłączają się te drogi, które stanowią przedłużenie linij, idących z Cesarstwa do Warszawy, lub ku punktom zagranicznym, na prawéj stronie rzeki Wisły;

3) wszystkie drogi żelazne w Królestwie Polskiém, idące po prawej stronie rzeki Wisły, powinny mieć koléj pięciostopową na równi z drogami ruskiemi;

4) kierunek dróg w Królestwie Polskiém, punkta połączenia się ich z Cesarstwem lub z drogami żelaznemi, pozostającemi w zawiadywaniu Głównego Zarządu Kommunikacyj w Cesarstwie, jak naprzykład St. Petersburgsko-Warszawskiéj i Kowieńskiéj, powinny być określane za poprzedniem zgodzeniem się pomienionego Głównego Zarządu;

5) warunki budowy dróg żelaznych w Królestwie Polskiém powinny być stanowione przez Zarząd Królestwa, po zniesieniu się w téj mierze z Głównym Zarządem Kommunikacyj Cesarstwa, dla zachowania, w miarę możności, w głównych zasadach, jedności, jak to zachowane było przy oddaniu drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj Towarzystwu prywatnemu, i przy budowie drogi z Warszawy do Bydgoszczy.

Stósownie do tego, kierunek zamierzonéj drogi żelaznéj z Warszawy przez Lublin ku rzece Bugu może być uznany za odpowiedni z tego powodu, że droga ta ma iść po prawéj stronie rzeki Wisły na Iwangród lub w blizkości onego. Również można uznać za odpowiedni wybór miasteczka Uściługa na końcowy punkt téj drogi, dla połączenia z Bugiem i Wołyniem.

О таковой Монаршей волѣ имѣю честь довести до свѣдѣнія Вашего Императорскаго Высочества, прося покорнѣйше не оставить меня увѣдомленіемъ объ исполненіи по сему сдѣланномъ.

Въ С.-Петербургѣ, 25 Сентября 1862 года.

Главноуправляющій Путями Сообщенія и Публичными Зданіями, Генералъ-Адъютантъ (подписано) *Чевкинъ.*

№ 1,576.

№ 6.

Постановленіе, утверждающее штатъ службы, учрежденной для надзора и контроля желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ.

(7 (19) Февраля 1864 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

По поводу перехода надзора за желѣзными дорогами въ Царствѣ въ вѣдѣніе Начальника Управленія Путей Сообщенія, а также вслѣдствіе открытія подъ порукою Правительства Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги, оказалась надобность въ увеличеніи состава службы, учрежденной для надзора и контроля Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской дороги.

Вслѣдствіе сего Начальникъ Управленія Путей Сообщенія представилъ въ Совѣтъ Управленія при рапортѣ отъ 30 Января (11 Февраля) текущаго года, № 641, на утвержденіе означеннаго Совѣта, составленный имъ новый проектъ штата для службы, наблюдающей за желѣзными дорогами въ 1864 году, заключающій расхода . . . . . 14,950 руб.

или въ сравненіи съ существующимъ донынѣ штатомъ, заключающемъ въ себѣ сумму . . . 12,700 „

то есть болѣе . . 2,250 руб.,

O takiéj woli Monarszéj mam zaszczyt zawiadomić Waszą Cesarską Wysokość, z prośbą o zaszczycenie mnie wiadomością o sposobie wykonania onejże.

w Petersburgu, d. 25 Września 1862 roku.

Główno-Zarządzający Kommunikacyami i Gmachami Publicznemi, Jenerał-Adjutant, (podpisano) *Czewkin.*

Nr. 1,576.

№ 6.

Decyzya, zatwierdzająca etat dla służby, nadzoru i kontrolli przy drogach żelaznych w Królestwie Polskiém.

(d. 7 (19) Lutego 1864 r.)

Wypis z protokółu posiedzenia Rady Administracyjnéj.

Z powodu przejścia nadzoru dróg żelaznych w Królestwie pod władzę Naczelnika Zarządu Kommunikacyj, oraz z powodu otwarcia kolei Warszawsko-Bydgoskiéj przez Rząd poręczonéj, okazała się potrzeba wzmocnienia służby nadzoru i kontrolli dróg Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj.

W skutek tego Naczelnik Zarządu Kommunikacyj przedstawił Radzie Administracyjnéj, przy rapporcie z dnia 30 Stycznia (11 Lutego) r. b. Nr. 641, do zatwierdzenia ułożony przez siebie nowy projekt do etatu, dla służby nadzorczéj przy drogach żelaznych na rok 1864, obejmujący wydatku . rs. 14,950,

czyli więcéj od dotychczasowego etatu, obejmującego summę . . . . . „ 12,700,

o rs. 2,250.

какую превышку, означенный Начальникъ предполагаетъ, сообразно съ разрѣшеніемъ Намѣстника въ Царствѣ, отнести на сумму 10,000 рублей серебромъ, помѣщенную въ штатѣ Управленія Путей Сообщенія на 1864 годъ подъ заглавіемъ: „на приготовленіе и составленіе проектовъ."

Представленный проектъ штата заключаетъ слѣдующія перемѣны:

1) При Начальникѣ Путей Сообщенія учреждены будутъ должности:

Дѣлопроизводителя для переписки на русскомъ и польскомъ языкахъ, VIII класса, съ жалованьемъ 750 руб. с.;

Журналиста-Архиваріуса, исправляющаго вмѣстѣ съ тѣмъ должность старшаго чиновника для письма, X класса, съ жалованьемъ 450 руб. сер.

2) При технической службѣ:

Вмѣсто 1-го младшаго Помощника (должность коего въ продолженіе истекшаго года была вакантною) предполагаются должности двухъ младшихъ Помощниковъ при Главномъ Инспекторѣ (Инженерные Офицеры), съ жалованьемъ по 1,200 руб. с. и на прогоны по 300 руб. сер.

Сверхъ сего, вслѣдствіе увеличенія занятій Главнаго Инспектора, помѣщена въ сказанномъ штатѣ должность Секретаря-Дѣлопроизводителя VIII класса, съ жалованьемъ 750 руб. с., съ открытіемъ коей можно будетъ упразднить должность чиновника для письма.

3) При хозяйственно-финансовой службѣ упразднены будутъ должности Чиновника особыхъ порученій и Счетчика; вмѣсто же этихъ двухъ должностей, учреждена будетъ должность Контролера, для контролированія расходовъ и приходовъ состоящей подъ порукою Правительства Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги, равно и для исправленія прочихъ счетныхъ занятій.

Прочія статьи штата на 1864 годъ остались тѣ же самыя, какъ и въ истекшемъ году; размѣръ же жалованья

którą to przewyżkę pomieniony Naczelnik, stosownie do przyzwolenia Namiestnika Królestwa, zaproponował zaregulować do funduszu rs. 10,000, zamieszczonego w etacie na rok 1864 Zarządu Kommunikacyj Królestwa „na poszukiwania i sporządzenie projektów."

Przedstawiony projekt do etatu obejmuje następujące zmiany:

1) Przy Naczelniku Zarządu Kommunikacyj utworzone będą posady:

Referenta do korrespondencyi rossyjskiéj i polskiéj, klassy VIII, z płacą rs. 750.

Dziennikarza-Archiwisty, pełniącego zarazem obowiązki starszego Urzędnika do pisma, klassy X, z płacą rs. 450.

2) Przy służbie technicznéj:

Zamiast 1-go młodszego Pomocnika (którego posada w ciągu roku zeszłego była wakującą) projektuje się posady dwóch młodszych Pomocników przy Inspektorze Głównym (Officerowie Inżenieryi) z płacą po rs. 1,200 i kosztami podróży po rs. 300.

Nadto, z powodu powiększonych czynności Inspektora Głównego, zamieszczono w etacie rzeczonym posadę Sekretarza-Referenta, klassy VIII, z płacą rs. 750, z utworzeniem któréj skassowaną być może posada Urzędnika do pisma.

3) Przy służbie administracyjno-finansowéj skassowane będą posady Urzędnika do szczególnych poruczeń i Rachmistrza, w miejsce zaś dwóch tych posad, utworzoną zostanie posada Kontrollera, do kontrollowania wydatków i dochodów drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj, przez Rząd poręczonéj, jak niemniéj do załatwiania innych czynności rachunkowych.

Inne pozycye etatu na rok 1864 pozostały takie same jak w roku zeszłym; wysokość zaś płacy i oznaczenie klassy

и опредѣленіе разрядовъ должностей для вновь проектируемыхъ мѣстъ соотвѣтствуютъ присвоеннымъ этимъ должностямъ занятіямъ и возложеннымъ на нихъ обязанностямъ, и соображаются съ правилами, соблюдаемыми прочими Правительственными властями при составленіи штатовъ.

Совѣтъ, находя представленный ему Начальникомъ Управленія Путей Сообщенія проектъ штата расходовъ на 1864 годъ, для службы надзора и контроля при Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогахъ, соотвѣтствующимъ надобностямъ, таковый утвердилъ.

Сверхъ сего, по уваженію къ статьѣ 210 Устава о службѣ гражданской, Совѣтъ постановилъ: испросить Высочайшее Государя Императора соизволеніе на учрежденіе вновь проектируемыхъ въ сказанномъ штатѣ слѣдующихъ должностей:

1) Дѣлопроизводителя при Начальникѣ Управленія Путей Сообщенія, для переписки на русскомъ и польскомъ языкахъ, VIII класса, съ жалованьемъ 750 руб. сер.;
2) Младшаго Помощника при Главномъ Инспекторѣ, каковая должность (подобно другой подобной, существовавшей въ прежнемъ штатѣ) исправляема будетъ Инженернымъ Офицеромъ, съ жалованьемъ 1,200 руб. с. и фундушемъ на прогоны въ количествѣ 300 руб. сер.;
3) Секретаря-Дѣлопроизводителя при Главномъ Инспекторѣ, VIII класса, съ жалованьемъ 750 руб. сер.;
4) Контролера при Хозяйственно-Финансовой службѣ, VIII класса, съ жалованьемъ 750 руб. сер.;

Наконецъ, на основаніи предоставленной себѣ, въ силу вышеозначенной статьи Устава о службѣ гражданской, власти, Совѣтъ дозволилъ учредить предполагаемую равнымъ образомъ должность Журналиста-Архиваріуса при Начальникѣ Управленія Путей Сообщенія, X класса, съ жалованьемъ 450 руб. с., и, вмѣстѣ съ тѣмъ, разрѣшилъ отнести вышеизложенное увели-

urzędów dla posad nowo-projektowanych, odpowiadają czynnościom i obowiązkom, do tychże posad przywiązanym, i zastosowane do zasad przez inne Władze rządowe, przy formowaniu etatów przyjętych.

Rada znajdując przedstawiony przez Naczelnika Zarządu Kommunikacyj projekt do etatu wydatków na rok 1864, dla służby nadzoru i kontrolli przy drogach żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, odpowiadającym potrzebie, takowy zatwierdziła.

Obok tego zaś, z uwagi na art. 210-y Ustawy o służbie cywilnéj, Rada postanowiła upraszać Najjaśniejszego Pana o Najmiłościwsze zezwolenie na utworzenie nowo-projektowanych w etacie rzeczonym posad następujących:

1) Referenta do korrespondencyi rossyjskiéj i polskiéj przy Naczelniku Zarządu Kommunikacyj, klassy VIII, z płacą rs. 750.
2) Pomocnika młodszego przy Inspektorze Głównym, którą (tak jak i drugą podobną posadę w dawniejszym etacie istniejącą) sprawować będzie Officer Inżenieryi z płacą rs. 1,200 i funduszem na koszta podróży rs. 300.
3) Sekretarza-Referenta przy Inspektorze Głównym, klassy VIII, z płacą rs. 750.
4) Kontrollera przy służbie administracyjno-finansowéj, klassy VIII, z płacą rs. 750.

Wreszcie, z mocy służącéj sobie, na zasadzie powołanego artykułu Ustawy o służbie cywilnéj attrybucyi, zezwoliła Rada na utworzenie projektowanéj również posady Dziennikarza-Archiwisty przy Naczelniku Zarządu Kommunikacyj, klassy X, z płacą rs. 450, a zarazem udzieliła upoważnienie do zaregulowania wykazanego wyżéj zwiększenia etatu na r. b. w summie

ченіе штата на текущій годъ, въ количествѣ 2,250 руб. с., на сумму 10,000 руб. с., назначенную по штату Управленія Путей Сообщенія на текущій годъ, на приготовленіе и составленіе проектовъ.

Варшава, 7 (19) Февраля 1864 года.

Вѣрно съ журналомъ:

За Статсъ-Секретаря, его Помощникъ,

(подписано) *А. Заборовскій.*

Приложеніе къ № 6-му.

ШТАТЪ СЛУЖБЫ, УЧРЕЖДЕННОЙ ДЛЯ НАДЗОРА И КОНТРОЛЯ ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГЪ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

Классъ должности	Годичное жалованье въ частности	Годичное жалованье вообще
	руб. с.	руб. с.
A) Служба при Начальникѣ Путей Сообщенія.		
1. Дѣлопроизводитель для переписки на русскомъ и польскомъ языкахъ . . .	VIII 750	
2. Журналистъ-Архиваріусъ, исправляющій вмѣстѣ должность Старшаго Чиновника для письма	X 450	
		1,200
B) Техническая Служба.		
1. Главный Инспекторъ; жалованья . . . . . 2,500 р.) ему же на разъѣзды . 600 „) „ „ квартиру . 750 „)	V 3,850	
2. Старшій Помощникъ (занимающійся механическою службою); жалованья . . . . . 1,500 р.) ему же на разъѣзды . . 300 „)	VI 1,800	

rs. 2,250 do funduszu rs. 10,000, na poszukiwania i sporządzenie projektów, etatem Zarządu Kommunikacyj na r. b. oznaczonego.

Warszawa, d. 7 (19) Lutego 1864 roku.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu, w zastępstwie Podsekretarz Stanu,

(podpisano) *A. Zaborowski.*

Annex do Nr. 6-go.

ETAT SŁUŻBY NADZORU I KONTROLLI PRZY DROGACH ŻELAZNYCH W KRÓLESTWIE POLSKIÉM.

Klassa urzędu	Płaca roczna w szczególe	Płaca roczna w ogóle
	rub. rs.	rub. rs.
A) Służba przy Naczelniku Zarządu Kommunikacyj.		
1. Referent do rossyjskiéj i polskiéj korrespondencyi	VIII 750	
2. Dziennikarz-Archiwista, pełniący zarazem obowiązki Starszego Urzędnika do pisma	X 450	1,200
B) Służba techniczna.		
1. Inspektor Główny, płaca rs. 2,500) temuż na koszta podróży „ 600) temuż na lokal . . . „ 750)	V 3,850	
2. Starszy Pomocnik (zajmujący się służbą mechaniczną), płaca rs. 1,500) temuż na koszta podróży „ 300)	VI 1,800	

	Классъ должности	Годичное жалованье въ частности	Годичное жалованье вообще
		руб. с.	руб. с.
3 и 4. Два Младшихъ Помощника (Инженерные Офицеры); жалованья по 1,200 руб. сер. . . 2,400 р.			
имъ же на разъѣзды по 300 руб. сер. . . 600 „		3,000	
5. Секретарь-Дѣлопроизводитель; жалованья	VIII	750	
6. Служитель; жалованья		200	
На экстраординарные расходы . .		300	
			9,900
C) Хозяйственно-Финансовая Служба.			
1. Коммисаръ со стороны Правительства; жалованья . . . . 2,000 р.			
ему же на разъѣзды . 300 „	V	2,300	
2. Контролеръ; жалованья	VIII	750	
3. Чиновникъ для письма; жалованья .	XI	300	
4. Служитель . . . . „ .		200	
На экстраординарные расходы . .		300	
			3,850
Вообще . .			14,950

	Klassa urzędu	Płaca roczna w szczególe rub. sr.	Płaca roczna w ogóle rub. sr.
3 i 4. Dwóch Młodszych Pomocników (Officerowie Inżenieryi) po 1,200 rub. rs. . . 2,400 rs.			
tymże na koszta podróży po rs. 300 . 600 „		3,000	
5. Sekretarz-Referent	VIII	750	
6. Posługacz		200	
Na extraordynarya		300	
			9,900
C) Służba Administracyjno-finansowa.			
1. Kommissarz Rządowy płaca rs. 2,000			
temuż na koszta podróży „ 300	V	2,300	
2. Kontroller	VIII	750	
3. Urzędnik do pisma	XI	300	
4. Posługacz		200	
Na extraordynarya		300	
			3,850
W ogóle . .			14,950

ГЛАВА II.

ПОЛОЖЕНІЯ О ПОСТРОЙКѢ, ЭКСПЛОАТАЦІИ, УСТУПКѢ И УПРАВЛЕНІИ ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГЪ.

A) *ВАРШАВСКО-ВѢНСКАЯ И ВАРШАВСКО-БРОМБЕРГСКАЯ ЖЕЛѢЗНЫЯ ДОРОГИ.*

ВВЕДЕНІЕ.

Въ 1838 году стало образоваться подъ покровительствомъ Правительства Общество акціонеровъ для постройки желѣзной дороги отъ Варшавы до Австрійской границы, по направленію къ Освѣциму.

Капиталъ имѣлъ быть собранъ посредствомъ выпуска акцій.

Для поддержанія сего предпріятія, Правительство Царства гарантировало 4% годичнаго дохода съ потребной на постройку дороги суммы.

Но, не смотря на означеніе линіи дороги и начатіе работъ, Общество, по причинѣ нераспродажи опредѣленнаго по уставу количества акцій, не осуществилось, и Правительство, возвративъ затраченныя деньги съ 4%, приняло на себя постройку желѣзной дороги. Постройка эта, предпринятая Правительствомъ въ 1844, окончена въ 1848 году.

Для движенія были открыты слѣдующіе участки:

Отъ Варшавы	.	*до Прушкова*	. .	*15 верстъ,*	
,, *Прушкова*	.	,, *Гродзиска*	. .	$12^3/_4$,,	*15 Іюня 1845 г.*
,, *Гродзиска*	.	,, *Руды Гузовской*		*13* ,,	
,, *Руды Гузовс.*	.	,, *Радзивилова*	.	$11^1/_4$,,	
,, *Радзивилова*	,,	*Скерневицъ*	. .	$10^1/_2$,,	*въ Октябрѣ 1845 г.*
,, *Скерневицъ*	.	,, *Плыцьви*	. . .	$12^3/_4$,,	
,, *Плыцьви*	. .	,, *Рогова*	. . . .	$14^3/_4$,,	*въ Ноябрѣ 1845 г.*

TYTUŁ II.

URZĄDZENIE CO DO BUDOWY, EXPLOATACYI, NADANIA I ADMINISTRACYI DRÓG ŻELAZNYCH.

A) *DROGI ŻELAZNE WARSZAWSKO-WIEDEŃSKA I WARSZAWSKO-BYDGOSKA.*

WSTĘP.

W roku 1838 tworzyć się zaczęło, pod opieką Rządu, Towarzystwo Akcyonaryuszów na wybudowanie drogi żelaznéj od Warszawy do granicy Austryackiéj, w kierunku Oświecimia.

Fundusze zebrane być miały przez wypuszczenie akcyj.

Rząd Królestwa, wspierając to przedsięwzięcie, poręczył od summy na budowę potrzebnéj 4% rocznego dochodu.

Jednakże mimo wytknięcia linij i rozpoczęcia robót, Towarzystwo nie rozprzedawszy ilości akcyj statutem zakreślonéj, do skutku nie doszło, a Rząd zwróciwszy poczynione zaliczenia, wraz z procentem po 4%, budowę drogi żelaznéj wziął na siebie. Budowa ta przez Rząd w roku 1844 podjęta, w roku 1848 ukończoną została.

A mianowicie otwarto do ruchu następujące przestrzenie:

Od Warszawy	*do*	*Pruszkowa*	. .	*werst 15*	
„ *Pruszkowa*	„	*Grodziska*	. .	„ $12^3/_4$	*d. 15 Czerwca 1845 r.*
„ *Grodziska*	„	*Rudy Guzowskiéj*		„ *13*	
„ *Rudy Guz.*	„	*Radziwiłowa*		„ $11^1/_4$	
„ *Radziwiło.*	„	*Skierniewic*	. .	„ $10^1/_2$	*w Październiku 1845 r.*
„ *Skierniewic*	„	*Płyćwi*	. . .	„ $12^3/_4$	
„ *Płyćwi*	. .	„ *Rogowa*	. . .	„ $14^3/_4$	*w Listopadzie 1845 r.*

Отъ Рогова	. . . *до Рокицинъ*	. $17^1/_2$	*верстъ,*	
,, *Рокицинъ*	. . ,, *Бабъ*	. . $14^3/_4$	,,	
,, *Бабъ*	. . . . ,, *Петркова*	. $13^1/_2$	,,	*въ Октябрѣ 1846 г.*
,, *Петркова*	. . ,, *Горжковицъ*	21	,,	
,, *Горжковицъ*	,, *Радомска*	. 21	,,	
,, *Радомска*	. . ,, *Кломницъ*	. $17^3/_4$	,,	
,, *Кломницъ*	. . ,, *Ченстоховы*	$20^1/_4$	,,	*въ Декабрѣ 1846 г.*
,, *Ченстоховы*	. ,, *Порая*	. . $15^3/_4$	,,	
,, *Порая*	. . . ,, *Мышкова*	. $13^1/_2$	,,	
,, *Мышкова*	. . ,, *Завърца*	. . $11^1/_2$	,,	
,, *Завърца*	. . . ,, *Лазъ*	. . . $6^1/_2$	,,	
,, *Лазъ*	. . . . . ,, *Зомбковицъ*	$11^1/_2$	,,	*въ Декабрѣ 1847 г.*
,, *Зомбковицъ*	. ,, *Границы*	. $13^1/_4$	,,	*въ Апрѣлѣ 1848 г.*

Отъ Скерневицъ до Ловича $19^1/_2$ верстъ, въ Ноябрѣ 1845 года.

Длина дороги отъ Варшавы до Границы составляетъ . . . . . $287^1/_2$ верстъ.

,, *впрви отъ Скерневицъ до Ловича . . $19^1/_2$,,*

Изъ числа поименованныхъ выше 21 станцій, шесть принадлежитъ къ I-му классу, какъ-то: Варшава, Скерневицы, Ловичъ, Петрковъ, Ченстохова и Граница; четыре ко II-му классу, именно: Руда Гузовская, Рокицины, Радомскъ, Мышковъ; остальные же отнесены къ III-му классу. Въ Варшавѣ находятся механическія мастерскія.

Полотно дороги на всемъ ея протяженіи устроено для двойнаго пути, верхнее же строеніе — для одного пути.

Самые большіе склоны дороги не превышаютъ $^1/_{200}$.

Мосты на главной линіи, въ количествѣ 233, содержатъ всѣ вмѣстѣ отверстія $5,232^1/_2$ погонныхъ футовъ; на Ловичской вѣтви имѣется 10 мостовъ отверстіемъ 112 футовъ. Изъ вышеозначеннаго числа мостовъ, 124 устроены съ отверстіемъ менѣе 10-ти футовъ, 62 — отъ 10-ти до 20-ти футовъ, 57 съ отверстіемъ свыше 20-ти футовъ. Въ числѣ сихъ послѣднихъ заключаются:

Od Rogowa	. *do Rokicin*	. . . *werst*	$17^1/_2$	
„ *Rokicin*	. . „ *Bab*	. . . . . „	$14^3/_4$	
„ *Bab*	. . . „ *Piotrkowa*	. . „	$13^1/_2$	*w Październiku 1846 r.*
„ *Piotrkowa*	„ *Gorzkowic*	. . „	21	
„ *Gorzkowic*	„ *Radomska*	. . „	21	
„ *Radomska*	„ *Kłomnic*	. . . „	$17^3/_4$	
„ *Kłomnic*	. „ *Częstochowy*	„	$20^1/_4$	*w Grudniu 1846 r.*
„ *Częstocho.*	„ *Poraja*	. . . „	$15^3/_4$	
„ *Poraja*	. . „ *Myszkowa*	. „	$13^1/_2$	
„ *Myszkowa*	„ *Zawiercia*	. . „	$11^1/_2$	
„ *Zawiercia*	„ *Łaz*	. . . . . „	$6^1/_2$	
„ *Łaz*	. . . „ *Ząbkowic*	. . „	$11^1/_2$	*w Grudniu 1847 r.*
„ *Ząbkowic*	. „ *Granicy*	. . . „	$13^1/_4$	*w Kwietniu 1848 r.*
Ze Skierniewic do Łowicza	. .	*werst*	$19^1/_2$	*w Listopadzie 1845 r.*

Długość drogi od Warszawy do Granicy wynosi werst $287^1/_2$

„ *odnogi ze Skierniewic do Łowicza* . . . „ $19^1/_2$.

Z liczby 21 stacyj, wyżéj wyszczególnionych, sześć jest klassy 1-éj t. j. Warszawa, Skierniewice, Łowicz, Piotrków, Częstochowa, Granica; cztery klassy 2-éj, t. j. Ruda Guzowska, Rokiciny, Radomsk, Myszków; pozostałe zaś są klassy 3-éj. W Warszawie znajdują się warsztaty mechaniczne.

Budowa dolna drogi wszędzie jest urządzoną pod koléj podwójną, a budowę wierzchnią jedna kolej stanowi.

Spadki największe drogi nieprzechodzą $^1/_{200}$.

Mosty na linii głównéj, w liczbie 233, mają razem otworu w świetle $5,232^1/_2$ stóp bieżących; na odnodze Łowickiéj 10 mostów otworu 112 stóp. W powyższéj liczbie mostów: 124 mają światła mniéj jak 10 stóp; 62 od 10 do 20 stóp; 57 więcéj jak 20 stóp. Pomiędzy temi ostatniemi:

Каменный мостъ у Скерневицъ, со сводами, отверстіемъ въ 84 фута.

Мостъ на рѣкѣ Вартѣ у Почесной въ 133 футы.

Мостъ на рѣкѣ Конопкѣ у Ченстоховы въ 140 футовъ.

Каменный мостъ на рѣкѣ Равѣ у Радзивилова, со сводами, отверстіемъ въ 185½ фута.

Каменный мостъ на рѣкѣ Бѣлой Пржемшѣ, на Австрійской границѣ, со сводами, отверстіемъ въ 212½ фута.

Мостъ съ желѣзною фермою на рѣкѣ Вартѣ у Радомска въ 385 футовъ.

Поперечныхъ переѣздовъ въ горизонтѣ дороги имѣется 228.

Дорожныхъ домиковъ 318, и при каждомъ изъ нихъ состоитъ одинъ моргъ земли.

Рельсовъ было: системы Стефенсона, вѣсомъ одинъ футъ въ 15 фунтовъ, 48,000 пог. саж., системы Виньоля, вѣсомъ отъ 18-ти до 23-хъ фунтовъ, 120,468 пог. саженей. Подкладки сосновыя, въ ¼ части дубовыя, уложены въ 3-футовыхъ промежуткахъ.

Подвижной составъ состоялъ въ 1857 году изъ слѣдующихъ предметовъ:

62 *Паровоза,*
3 *Императорскіе 6-колесные вагоны,*
22 *I и II-классныхъ 6-колесныхъ вагоновъ,*
13 *II-классныхъ 4 „ „*
22 *III „ 6 „ „*
18 *III „ 4 „ „*
29 *IV „ 6 „ „*
793 *товарныхъ разной конструкціи вагоновъ.*

Стоимость устройства дороги и открытія движенія составляетъ круглымъ числомъ:

Most pod Skierniewicami murowany i sklepiony długości otworu 84 stóp.

Most na Warcie pod Poczesną 133 stóp.

Most na Konopce pod Częstochową 140 stóp.

Most na Rawie pod Radziwiłowem murowany i sklepiony 185½ stóp.

Most na Przemszy Białéj na granicy Austryi murowany i sklepiony 212½ stóp.

Most na Warcie pod Radomskiem z wiązaniem żelaznem 385 stóp.

Przejazdów poprzecznych na poziomie drogi 228.

Domków dróżniczych 318, a przy każdym z nich znajduje się morga gruntu.

Szyny były: systemu Stephensona, po 15 funtów na stopę, 48,000 saż. bież., Systemu Vignolla, od 18 do 23 funtów, 120,468 saż. bież. Podkłady sosnowe, w ¼ części dębowe, w odległościach 3 stopowych.

Tabor w roku 1857 składał się z przedmiotów następujących:

62 *Parochodów,*
3 *Wagonów Dworskich 6-cio kołowych,*
22 „ *klassy I i II-éj 6-cio* „
13 „ „ *II 4-ro* „
22 „ „ *III 6-cio* „
18 „ „ *III 4-ro* „
29 „ „ *IV 6-cio* „
793 *wagonów towarowych różnéj budowy.*

Koszta wybudowania drogi i zaprowadzenia ruchu wynoszą w cyfrach okrągłych:

1)	Земляныя работы, мосты и трубы	1,630,000	руб. сер.
2)	Рельсы и подкладки	2,330,000	,,
3)	Поперечные перепзды	50,000	,,
4)	Дорожные домики	130,000	,,
5)	Станціи и мастерскія	810,000	,,
6)	Дорожные знаки	50,000	,,
7)	Пріобрѣтеніе земель	50,000	,,
8)	Дорожный подвижной составъ . .	1,400,000	,,
9)	Жалованье служащихъ лицъ . .	500,000	,,
10)	Подати и разныя другія издержки	50,000	,,
	Итого . .	7,000,000	руб. сер.

Дорога эта, на основаніи Высочайшаго указа 28 Сентября (10 Октября) 1857 года, уступлена съ 1-го Ноября того же года частнымъ Обществамъ срокомъ на 75 лѣтъ, съ условіемъ постройки вѣтви отъ Зомбковицъ до Сосновцовъ и продолженія дороги отъ Ловича по направленію къ Бромбергу до Прусской границы.

Вѣтвь отъ Зомбковицъ до Сосновцовъ, построенная въ 1858 и 1859 годахъ, открыта для движенія въ Августѣ 1859 года, содержитъ длины $16^1/_2$ верстъ и проходитъ возлѣ Домбровы и Бендзина.

На ней находятся: станція III-го класса въ Домбровѣ и I-го класса въ Сосновцахъ; желѣзный рѣшетчатый мостъ на рѣкѣ Бѣлой Пржемшѣ въ Сельцахъ, длиною 100 футовъ съ 2-мя отверстіями, такой же пограничный мостъ на рѣкѣ Брынницѣ, длиною 150 футовъ съ 3-мя отверстіями.

Издержки на постройку этой вѣтви составляли круглымъ числомъ 700,000 рублей серебромъ.

Постройка желѣзной дороги отъ Ловича до Прусской границы, начатая въ 1860 году, окончена была къ станціи Кутно въ Декабрѣ мѣсяцѣ 1861 года, до Прусской же границы — въ Декабрѣ мѣсяцѣ слѣдующаго 1862 года.

1)	Roboty ziemne, mosty i kanały . . .	rs.	1,630,000,
2)	Szyny i podkłady	„	2,330,000,
3)	Przejazdy poprzeczne	„	50,000,
4)	Domki dróżnicze	„	130,000,
5)	Stacye i warsztaty	„	810,000,
6)	Znaki drogowe	„	50,000,
7)	Nabycie gruntów	„	50,000,
8)	Tabor drogowy	„	1,400,000,
9)	Opłata służby	„	500,000,
10)	Podatki i różne inne wydatki . . .	„	50,000,
	Razem . .	rs.	7,000,000.

Droga ta, na zasadzie ukazu Najwyższego z dnia 28 Września (10 Października) 1857 roku z dniem 1 Listopada t. r. oddaną została prywatnym Towarzystwom na przeciąg lat 75, z warunkiem pobudowania odnogi od Ząbkowic do Sosnowców i przedłużenia drogi od Łowicza do Bydgoszczy, do granicy Pruskiéj.

Odnoga z Ząbkowic do Sosnowców, wybudowana w roku 1858 i 1859 i w Sierpniu 1859 do przejazdu otwarta, ma długości $16^1/_2$ werst, i przechodzi około Dąbrowy i Będzina.

Stacya klassy III-éj w Dąbrowie, stacya klassy I-éj w Sosnowcach. Most żelazny kratowy na Białéj Przemszy pod Sielcami, długi 100 stóp o 2-ch otworach; most takiż graniczny na Brynicy długi 150 stóp o 3-ch otworach.

Koszta budowy téj odnogi wynosiły okrągło rs. 700,000.

Budowa drogi żelaznéj od Łowicza do Granicy Pruskiéj rozpoczęta w roku 1860 ukończoną została do Kutna w miesiącu Grudniu 1861 roku, a do Granicy Pruskiéj w miesiącu Grudniu następnego 1862 roku.

Длина этой дороги составляетъ:

отъ ст.	*Ловича*	*до ст.*	*Пньво*	*25*	*верстъ*
,, ,,	*Пньво*	,, ,,	*Кутно*	*18*	,,
,, ,,	*Кутно*	,, ,,	*Островы*	*13*	,,
,, ,,	*Островы*	,, ,,	*Коваля*	*23*	,,
,, ,,	*Коваля*	,, ,,	*Влоцлавокъ*	*15*	,,
,, ,,	*Влоцлавокъ*	,, ,,	*Нъшава*	*21*	,,
,, ,,	*Нъшава*	,, ,,	*Александровъ*	*16*	,,
			Итого	*131*	*верста.*

Прямые участки дороги содержатъ 58,240 саженей, а кривизны, коихъ находится 31 (не меньшія 400 саженей), 7,180 саженей. Горизонтальное протяженіе дороги содержитъ 27,800 саженей, а склоны по направленію къ границѣ — 17,570 саженей, и по направленію къ Ловичу — 20,050 саженей. Самый крутой склонъ дороги представляетъ отношеніе 1 : 150.

Насыпи дороги содержатъ	.	*247,880*	*куб. саж.*
Выемки	,,	*67,918*	,, ,,
Боковыя канавы	,,	*7,800*	,, ,,

Поперечныхъ перепздовъ имѣется 130.

Мостовъ 102, то есть:

желѣзныхъ трубъ	. . .	*отъ*	*2*	*до*	*4*	*футовъ*	*37,*
рельсовыхъ	. . . . .	,,	*6*	,,	*15*	,,	*26,*
со сводами	. . . . .	,,	*5*	,,	*40*	,,	*32,*
изъ листоваго желѣза	. .	,,	*20*	,,	*30*	,,	*4,*
рѣшетчатыхъ желѣзныхъ	.	,,	*105*	,,	*120*	,,	*2,*
,,	,,	.			*300*	,,	*1.*

Дорожныхъ домиковъ находится 131.

Рельсовый путь заключаетъ длины 70,850 саженей. Рельсы системы Виньоля вѣсомъ одинъ футъ въ 24 фунта.

Подвижной составъ состоялъ изъ 18 паровозовъ, 487 каретъ и вагоновъ.

Издержки на постройку простирались до 5,886,000 рублей серебромъ.

Długość tej drogi wynosi:

od Łowicza	*do stacyi*	*Pniewo*	. .	*werst*	*25,*
„ *Pniewa*	„ „	*Kutno*	. . .	„	*18,*
„ *Kutna*	„ „	*Ostrowy*	. .	„	*13,*
„ *Ostrowy*	„ „	*Koval*	. .	„	*23,*
„ *Kowala*	„ „	*Włocławek*	.	„	*15,*
„ *Włocławka*	„ „	*Nieszawa*	.	„	*21,*
„ *Nieszawa*	„ „	*Alexandrów*	.	„	*16,*
		Razem	.	*werst*	*131.*

W liniach prostych 58,240 sażenów, w łukach, których jest 31 (nie mniejszych jak 400 sażenów), 7,180 sażenów. W poziomie saż. 27,800, w spadkach ku granicy saż. 17,570; w spadkach ku Łowiczowi saż. 20,050. Największy spadek przedstawia stosunek 1 : 150.

Nasypów	*jest saż. kubicz.*		*247,880,*	
Przekopów	„ „	„	*67,918,*	
Rowów bocznych	„ „	„	*7,800,*	

Przejazdów poprzecznych 130.

Mostów 102, to jest:

rur żelaznych	. .	*od*	*2*	*do*	*4 stóp*	*37,*
szynowych	. . .	„	*6*	„	*15* „	*26,*
sklepionych	. . .	„	*5*	„	*40* „	*32,*
żelaznych blaszanych		„	*20*	„	*30* „	*4,*
żelaznych kratowych		„	*105*	„	*120* „	*2,*
„	„	„			*300* „	*1.*

Domków drożniczych 131.

Szyny w kolejach systemu Vignolla na długość 70,850 saż. na 1 stopę 24 funtów wagi.

Tabór wynosił: parochodów sztuk 18, powozów i wagonów sztuk 487.

Koszta budowy wynosiły 5,886,000 rub. sr.

№ 1.

Высочайшее утвержденіе документовъ, относящихся къ уступкѣ частной Компаніи Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ (*).

(28 Сентября (10 Октября) 1857 г.)

Выписка изъ журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію
МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II,
Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,
и проч., и проч., и проч.

Разсмотрѣвъ представленныя Намъ Намѣстникомъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ предположенія объ уступкѣ частной Компаніи Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, и о постройкѣ тою же Компаніею двухъ новыхъ желѣзныхъ дорогъ до Прусской границы, постановили Мы и постановляемъ:

1. Заключенные Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, съ Компаніею, состоящею изъ Варшавскаго банкира Германа Эпстейна, Карла Августа Мильде, Графа Андрея Ренара и Барона Германа Мушвица, $^{10}/_{22}$ Августа и 23 Сентября (5 Октября) с. г., предварительные договоры объ уступкѣ имъ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, съ принадлежащею къ оной вѣтвью отъ Скерневицъ до Ловича, и о постройкѣ ими новыхъ желѣзныхъ дорогъ, отъ Ловича по направленію къ Бромбергу и отъ Зомбковицъ по направленію къ Катовицу, симъ утвердить.

2. Дозволить означенной Компаніи учредить, на основаніи утвержденныхъ симъ Нами Уставовъ, два Общества на акціахъ, подъ названіемъ:

(*) Подлинники этихъ документовъ составлены и подписаны на французскомъ языкѣ и въ такомъ видѣ Высочайше утверждены.

№ 1.

Najwyższe zatwierdzenie aktów, dotyczących odstąpienia Kompanii prywatnéj drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj (*).

(d. 28 Września (10 Października) 1857 r).

Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożéj Łaski
MY ALEXANDER II-gi,
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyj, Król Polski,
etc., etc., etc.,

Rozpoznawszy przedstawione Nam przez Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiém projekta umów o odstąpienie Kompanii prywatnéj drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj tudzież o zbudowanie przez tęż Kompaniję dwóch nowych dróg żelaznych do granicy Pruskiéj, postanowiliśmy i stanowimy:

1. Zawartą przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, z Kompaniją składającą się z Bankiera Warszawskiego Hermana Epsteina, Karola-Augusta Milde, Andrzeja Hrabiego Renard i Hermana Barona Muschwitz pod dniem $^{10}/_{22}$ Sierpnia, i 23 Września (5 Października) r. b. umowę przedugodną o ustąpienie im drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, z należącą do niéj drogą boczną ze Skierniewic do Łowicza, tudzież o zbudowanie przez nich nowych dróg żelaznych z Łowicza ku Bydgoszczy i z Ząbkowic ku Katowitz, niniejszém zatwierdzić.

2. Dozwolić pomienionéj Kompanii ustanowić, na zasadzie zatwierdzonych przez Nas niniejszém Ustaw, dwa stowarzyszenia na akcyach, pod nazwaniem:

(*) Oryginały aktów tych zostały spisane i podpisane w języku francuzkim i w takimże texcie pozyskały Najwyższe zatwierdzenie.

а) Общество Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги,

б) Общество Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги.

Исполненіе сего указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ Царства, возлагаемъ на Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ.

Данъ въ Варшавѣ, Сентября 28 (Октября 10) дня 1857 года.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ."

Контрасигнировалъ: Министръ Статсъ-Секретарь *О. Тымовскій.*

Приложеніе 1-ое къ № 1-му.

Состоялось въ Варшавѣ, перваго (тринадцатаго) Октября, тысяча восемсотъ пятьдесятъ седьмаго года.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, дѣйствующій съ одной стороны отъ имени и по дѣлу Казны Царства Польскаго на основаніи предписанія Его Сіятельства Князя Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ отъ перваго (тринадцатаго) Октября тысяча восемсотъ пятьдесятъ седьмаго года, за № 23,305,

и

Коммерціи Совѣтникъ Германъ Эпстейнъ, дѣйствующій съ другой стороны отъ своего имени и отъ имени и въ пользу своихъ компанистовъ: Карла Августа Мильде Прусскаго Статсъ-Министра не у дѣлъ, Графа Андрея Ренара Прусскаго Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника, Барона Германа Мушвица Главнаго Директора Общества называемаго „Минерва," на основаніи довѣренности, данной ему ими 10 (22) Августа 1857 года предъ Нотаріусомъ Марцеліемъ Зелинскимъ,

a) Towarzystwo Drogi Żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj,

b) Towarzystwo Drogi Żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj.

Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw Królestwa umieszczony być ma, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiém polecamy.

Dan w Warszawie, d. 28 Września (10 Października) 1857 r.

(podpisano) „ALEXANDER."

przez Cesarza i Króla,

Minister Sekretarz Stanu, (podpisano) *J. Tymowski.*

1-y Annex do Nr. 1-go.

Działo się w Warszawie, dnia pierwszego (trzynastego) Października, tysiąc ośmset pięćdziesiątego siódmego roku.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, działający w imieniu i na rzecz Rządu Królestwa Polskiego, na mocy rozkazu Jaśnie Oświeconego Xięcia Namiestnika Królewskiego w Królestwie, z dnia pierwszego (trzynastego) Października roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego siódmego Nr. 23,305, z jednéj strony,

i

Radca Handlowy Herman Epstein, działający tak w swojém, jak i w imieniu i na rzecz swoich spólników: Karola-Augusta Milde Ministra Stanu Królestwa Pruskiego w służbie nieczynnéj, Andrzeja Hrabiego Renard Rzeczywistego Radcy Tajnego Królestwa Pruskiego, Hermana Barona Muschwitz Dyrektora Jeneralnego Towarzystwa zwanego „Minerwa," na zasadzie pełnomocnictwa, udzielonego mu aktem spisanym 10 (22) Sierpnia 1857 r. przed Rejentem Marcelim Zielińskim, z drugiéj strony,

объявили, что

10 (22) Августа 1857 года и 23 Сентября (5 Октября) 1857 года, заключены два предварительные договора между Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, и Коммерціи Совѣтникомъ Германомъ Эпстейномъ съ его компанистами —

относительно отдачи имъ въ содержаніе желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ, съ правомъ учредить два безымянныя Общества,

подъ названіемъ:

1) Общество Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги,
2) Общество Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги.

Уставы сказанныхъ двухъ Обществъ, учрежденныхъ двумя актами, состоявшимися 10 (22) Августа 1857 года предъ Нотаріусомъ Марцеліемъ Зелинскимъ, вошли въ эти акты съ измѣненіемъ, показаннымъ въ актѣ 23 Сентября (5 Октября) 1857 года, составленномъ предъ тѣмъ же Нотаріусомъ.

Какъ Его Императорско-Царское Величество указомъ отъ 28 Сентября (10 Октября) 1857 года, Высочайше утвердить соизволилъ вышеприведенные предварительные договоры, а равно исправленные, какъ выше сказано Уставы помянутыхъ безымянныхъ Обществъ, то обѣ стороны, въ исполненіе прописаннаго въ концѣ предварительнаго договора отъ 23 Сентября (5 Октября) 1857 года положительнаго условія, заключили настоящаго числа окончательный договоръ, съ дополнительнымъ прилагаемымъ у сего актомъ, каковымъ договоромъ соединяютъ въ одну нераздѣльную цѣлость предварительные договоры отъ 10 (22) Августа 1857 года и 23 Сентября (5 Октября) 1857 года по дословному ихъ значенію, безъ всякой прибавки, пропуска или какого либо измѣненія.

Составлено въ двухъ экземплярахъ.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, Тайный Совѣтникъ

(подписано) *Ленскій.*

Коммерціи Совѣтникъ (подписано) *Германъ Эпстейнъ.*

oświadczają, że:

Pod dniem 10 (22) Sierpnia 1857 r. i 23 Września (5 Października) 1857 r., dwie umowy przedugodne zawarte zostały między Dyrektorem Głównym, Prezydującym w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, a Radcą handlowym Hermanem Epsteinem i jego spólnikami,

w przedmiocie nadania dróg żelaznych w Królestwie Polskiém i z wolnością założenia dwóch Towarzystw bezimiennych,

pod tytułem:

1) Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj;
2) Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj.

Ustawy dla tych dwóch Towarzystw, założonych przez dwa akta, zeznane 10 (22) Sierpnia 1857 r. przed Marcelim Zielińskim Rejentem, objęte zostały w tychże aktach, ze sprostowaniem w akcie d. 23 Września (5 Października) 1857 roku przed tymże samym Rejentem spisanym.

Gdy Jego Cesarsko-Królewska Mość Ukazem Najwyższym z dnia 28 Września (10 Października) 1857 roku raczył zatwierdzić te umowy przedugodne, jak również założenie i ustawy sprostowane, jak wyżéj rzeczonych dwóch Towarzystw; przeto obiedwie strony, w wykonaniu końcowego i wyraźnego zastrzeżenia umowy przedugodnéj z dnia 23 Września (5 Października) 1857 roku, zawarły pod dniem dzisiejszym umowę stanowczą, w jedną jednolitą i nierozdzieloną całość umowy przedugodne z dnia 10 (22) Sierpnia 1857 i 23 Września (5 Października) 1857 roku, podług ich dosłownéj osnowy, bez żadnego dodatku, opuszczenia lub jakiejbądź zmiany łączącą.

Spisano na dwa oryginały.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, Radca Tajny, (podpisano) *Łęski.*

Radca Handlowy, (podpisano) *Herman Epstein.*

Приложеніе 2-ое къ № 1-му.

На представленномъ Его Императорско-Царскому Величеству экземплярѣ Собственною Его Величества рукою написано:
„*Утверждаю.*"

ДОГОВОРЪ НА УСТУПКУ ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГЪ ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО ВЪ ПОЛЬЗОВАНІЕ ЧАСТНОЙ КОМПАНІИ.

Состоялось въ Варшавѣ,
1 (13) Октября 1857 года.

Ст. 1.

Правительство Царства Польскаго предоставляетъ настоящимъ актомъ, нижепоименованнымъ лицамъ:

Герману Эпстейну, Карлу Августу Мильде, Графу Андрею Ренару и Барону Герману фонъ Мушвицу, на ихъ счетъ и страхъ, право пользованія въ продолженіе семидесяти пяти лѣтъ нижеозначенными желѣзными дорогами, а именно:

a) нынѣ находящеюся въ полномъ ходу и дѣйствіи желѣзною дорогою между Варшавою и станціею „Граница;"

b) желѣзною дорогою, нынѣ дѣйствующею между станціею Скерневице и Ловичемъ;

c) желѣзною дорогою, имѣющею быть устроенною отъ Зомбковицъ до Прусской границы, по направленію къ Катовицу;

d) желѣзною дорогою, предполагаемою къ устройству отъ Ловича до Прусской границы, по направленію къ Бромбергу, для связи Варшавско-Границкой желѣзной дороги съ восточною желѣзною дорогою Пруссіи.

Особенныя статьи, относящіяся до сего послѣдняго пути, заключаются въ дополнительномъ актѣ, приложенномъ къ настоящему договору.

2-gi Annex do Nr. 1-go.

Na exemplarzu przedstawionym Najjaśniejszemu Panu własną Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości ręką napisano:
„*Утверждаю.*"

UMOWA NADAWCZA WZGLĘDEM DRÓG ŻELAZNYCH W KRÓLESTWIE POLSKIÉM.

Działo się w Warszawie, d. 1 (13) Października 1857 roku.

Art. 1.

Rząd Królestwa Polskiego nadaje niniejszym aktem:

Hermanowi Epsteinowi, Karolowi-Augustowi Milde, Andrzejowi Hrabiemu Renard i Hermanowi Baronowi Muschwitz, na przeciąg siedmdziesięciu pięciu lat, na ich koszt, zysk lub stratę, drogi żelazne następujące:

a) Drogę żelazną, w ruchu będącą, między Warszawą a Granicą;

b) Drogę żelazną, w ruchu będącą, między Skierniewicami a Łowiczem;

c) Drogę żelazną, wybudować się mającą z Ząbkowic do granicy Pruskiéj, w kierunku ku Katowitzom.

d) Drogę żelazną, wybudować się mającą od Łowicza do granicy Pruskiéj, w kierunku ku Bydgoszczy, w celu połączenia linii drogi żelaznéj od Warszawy do granicy z koleją żelazną Prus Wschodnich.

Warunki szczególne, stosujące się do téj ostatniéj drogi, objęte są w akcie dodatkowym, przyłączonym do obecnéj nadawczéj umowy.

Ст. 2.

Пути, означенные въ ст. 1, подъ лит. *a* и *b*, будутъ переданы учредителямъ двадцатаго Октября (перваго Ноября) текущаго года со всѣмъ принадлежащимъ къ онымъ движимымъ и недвижимымъ имуществомъ и запасами всякаго рода матеріаловъ, въ томъ количествѣ и состояніи, въ коихъ они будутъ находиться въ день сдачи, не исключая изъ оныхъ ничего. Къ числу передаваемыхъ предметовъ должны принадлежать одинъ изъ проводниковъ электрическаго телеграфа, устроенныхъ вдоль сихъ путей, равно какъ и соотвѣтственные сему проводнику столбы, аппараты и инструменты.

При вступленіи учредителей въ пользованіе, должна быть составлена, совмѣстно съ ними, подробная опись предметовъ, подлежащихъ передачѣ.

Что касается до строеній, состоящихъ въ общемъ пользованіи таможенъ и желѣзной дороги, — въ помянутой сдаточной описи, будутъ объяснены съ точностію предѣлы и образъ пользованія каждаго изъ сихъ вѣдомствъ, согласно нынѣ существующему распредѣленію.

Сверхъ сего, Правительство передастъ учредителямъ всѣ архивы, чертежи, смѣты, изслѣдованія и другія свѣдѣнія, относящіеся до сказанныхъ желѣзныхъ путей, и кои могли бы быть полезными для учредителей.

Ст. 3.

За уступку желѣзныхъ дорогъ означенныхъ въ ст. 1, подъ лит. *a*, *b* и *c*, и за передачу показанныхъ подъ лит. *a* и *b* дорогъ съ полнымъ ихъ инвентаремъ движимымъ и недвижимымъ, запасами и всѣми предметами къ нимъ принадлежащими, какъ это изъяснено въ ст. 2, учредители обязываются уплачивать ежегодно Казнѣ Царства ренту, представляющую долю Правительства въ предпріятіи, опредѣленную въ четыре миліона рублей серебромъ капитальной суммы.

Art. 2.

Linije wymienione w art. 1-m pod lit. *a* i *b*, wydane zostaną otrzymującym nadanie w dniu dwudziestym Października (pierwszym Listopada) roku bieżącego z całym ich inwentarzem ruchomym i nieruchomym, z zapasami materyałów wszelkiego rodzaju, w takiéj ilości i w takim stanie, w jakich znajdować się będą w dniu wydania i bez żadnego z nich wyłączenia.

Nadanie obejmuje zarazem jeden z drutów telegrafu elektrycznego przy całym przebiegu wzmiankowanych dróg żelaznych, ze słupami, przyrządami i narzędziami, do tegoż drutu należącemi.

Z chwilą, w któréj nadanie otrzymujący wejdą w używanie, sporządzony będzie, za wpływem obu stron, stan opisujący wszelkich przedmiotów nadaniem objętych.

Co się tycze budowli, które są w łącznem używaniu dróg żelaznych i komor, stan opisujący wymieni dokładnie warunki i rozciągłość używania obecnie zachodzącego.

Rząd wyda prócz tego nadanie otrzymującym wszelkie archiva, plany, anszlagi, badania i wiadomości, związek z drogami żelaznemi mające, a które im mogą być użyteczne.

Art. 3.

Za nadanie dróg żelaznych, wymienionych w artykule 1, pod lit. *a*, *b* i *c*, oraz ustąpienie wzmiankowanych linij pod lit. *a* i *b*, z ich całym inwentarzem ruchomym i nieruchomym, zapasami i wszelkiemi przedmiotami do nich należącemi, jak to w art. 2-m powiedziano, otrzymujący nadanie płacić będą Rządowi dóchod roczny, wyobrażający wniosek rządowy w kapitale, oceniony na cztery miliony rubli srebrem.

Годовый платежъ этотъ, до истеченія пятаго года пользованія, будетъ состоять изъ 5%, то есть изъ двухсотъ тысячъ рублей серебромъ.

Въ продолженіе послѣдующихъ за тѣмъ пяти лѣтъ, то есть до истеченія десятаго года пользованія, ежегодный платежъ возвысится до $5\frac{5}{8}$ %, т. е. до двухсотъ двадцати пяти тысячъ рублей серебромъ.

Начиная же съ одиннадцатаго года, до окончательнаго истеченія пользованія, или до выкупа Правительствомъ права пользованія, предоставляемаго обществу (ст. 21), годовой платежъ будетъ по $6\frac{1}{4}$ %, т. е. по двѣсти пятьдесятъ тысячъ рублей серебромъ.

Вышеозначенный платежъ долженъ вноситься въ Главное Казначейство Царства Польскаго, каждое 21 Декабря (2 Января) за истекшій годъ, считая со дня передачи обществу желѣзныхъ дорогъ, о коихъ упомянуто въ ст. 1, подъ лит. *a* и *b*.

Исправный взносъ сего платежа, со дня наступленія срока оному, обезпечивается преимущественно предъ всякими другими расходами, всѣмъ валовымъ доходомъ, получаемымъ съ желѣзныхъ дорогъ, упоминаемымъ въ ст. 1, подъ лит. *a*, *b* и *c*.

Ст. 4.

По мѣрѣ того, какъ сіе будетъ требоваться на издержки по администраціи, содержанію дорогъ, по эксплоатаціи и постройкамъ, учредители будутъ располагать нужными для сего суммами, изъ шести милліоновъ рублей серебромъ, составляющихъ общественный фондъ, дабы:

1) Приводить въ надлежащій видъ и содержать въ таковомъ пути, означенные въ ст. 1, подъ лит. *a* и *b*, а именно:

распространять путевые дворы *(gares)*, нынѣ существующіе на сихъ дорогахъ;

увеличивать средства дороги;

замѣнять гдѣ нужно нынѣ существующіе рельсы другими сильнѣйшихъ размѣровъ, и снабжать помянутые пути достаточными разъѣздами.

Ten dochód roczny wynosić ma pięć procent, to jest dwa kroć sto tysięcy rubli srebrem, aż do upływu piątego roku nadania.

Za każdy rok następujących lat pięciu, to jest aż do upływu dziesiątego roku nadania, opłata podniesioną będzie do $5\frac{5}{8}$ %, to jest do dwóchkroć dwudziestu pięciu tysięcy rubli srebrem.

Poczynając zaś od jedenastego roku, aż do upływu nadania, lub skupu takowego (art. XXI), dochód roczny czynić będzie $6\frac{1}{4}$ %, to jest dwakroć pięćdziesiąt tysięcy rubli srebrem.

Dochód ten roczny wypłacać się ma każdego 21 Grudnia (2 Stycznia) za każdy rok ubiegły, w Kassie Głównéj Królestwa Polskiego, a obieg jego rozpoczyna się od dnia, w którym drogi żelazne, wymienione w art. 1-m ad *a*, *b*, wydane zostaną otrzymującym nadanie.

Bezpieczeństwo opłaty tego rocznego dochodu opiera się przedewszystkiém na wszelkich brutto dochodach dróg żelaznych, wzmiankowanych w art. 1-m pod *a*, *b*, *c*, rozpoczynając od dnia wymagalności.

Art. 4.

W miarę potrzeb zarządu, utrzymania, exploatacyi i budowy, otrzymujący nadanie użyją potrzebnych funduszów z summy sześciu milionów rubli srebrem, stanowiącéj kapitał spółkowy w celu:

1) Doprowadzenia do dobrego stanu linij wzmiankowanych w artykule 1-m pod *a* i *b*, mianowicie zaś:

na rozprzestrzenienie na tychże kolejach stacyj egzystujących;

na powiększenie środków exploatacyi;

na zmianę, gdzie tego zajdzie potrzeba, szyn dzisiejszych na inne mocniejszego rozmiaru, i na opatrzenie tychże linij w dostateczną ilość dróg do omijania i przemiany.

2) Устроить новую желѣзную дорогу, означенную въ ст. 1, подъ лит. *c*, въ теченіе трехъ лѣтъ со дня утвержденія настоящаго договора. Работы по возведенію сей дороги, должны быть начаты не позже, какъ спустя одинъ годъ послѣ сего утвержденія.

Дабы обезпечить точное исполненіе вышеизложенныхъ обязательствъ, учредители представятъ въ залогъ Правительству, по истеченіи восьми дней, послѣ утвержденія настоящаго договора, сумму сто пятьдесятъ тысячъ рублей серебромъ, каковая будетъ возвращена учредителямъ, коль скоро, посредствомъ книгъ ихъ общества, получится удостовѣреніе, что оно дѣйствительно издержало 300,000 руб. сер. на предметы и работы, исчисленные въ настоящей статьѣ.

Вышепомянутый залогъ имѣетъ быть внесенъ чистыми деньгами, либо фондами Русскими или Царства Польскаго, или же депозитными свидѣтельствами Польскаго Банка.

Залогодатели не будутъ имѣть права требовать иныхъ процентовъ на свои залоги, кромѣ купоновъ бумагъ, могущихъ поступить въ число залога, и наоборотъ, сами они не будутъ обязаны никакимъ платежемъ по поводу храненія ихъ залоговъ Правительствомъ.

Предварительный залогъ, внесенный въ Польскій Банкъ Членами общества передъ заключеніемъ настоящаго договора, можетъ быть обращенъ въ залогъ окончательный, коль скоро залогодатели представятъ надлежащее свидѣтельство Польскаго Банка.

Ст. 5.

Для составленія своего общественнаго капитала, равно какъ и для выраженія стоимости причитающейся изъ онаго доли Правительству, учредители выпускаютъ акціи на капитальную сумму десяти милліоновъ рублей серебромъ подъ три дороги, означенныя въ ст. 1, подъ лит. *a*, *b* и *c*, а именно: сто тысячъ акцій, каждая во сто рублей серебромъ съ дивидендными купонами.

2) W celu wybudowania drogi, wymienionéj w art. 1-m pod lit. *c*, w przeciągu trzech lat od dnia zatwierdzenia niniejszego aktu.

Roboty około téj linii powinny być rozpoczęte najpóźniéj po upływie roku jednego od tegoż zatwierdzenia.

Na bezpieczeństwo ścisłego wykonania zobowiązań powyższych, otrzymujący nadanie złożą w ręce Rządu, w ośm dni po zatwierdzeniu niniejszego, kaucyę w summie sto pięćdziesiąt tysięcy rubli srebrem, która im natychmiast zwróconą będzie, jak tylko udowodnią księgami, iż wydano summę trzech kroć sto tysięcy rubli srebrem na roboty i przedmioty w niniejszym artykule wyszczególnione.

Kaucya złożoną być winna, bądź w gotowiźnie, bądź w papierach publicznych Cesarstwa Rossyjskiego albo Królestwa Polskiego, bądź też w świadectwach depozytowych Banku Polskiego.

Składający nie mogą żądać innego procentu nad kupony prowizyjne od wartości kaucyjnych deponowanych, a nawzajem nie będą pociągani do żadnéj opłaty depozytowéj.

Kaucya tymczasowa, w Banku Polskim, przed zawarciem niniejszéj umowy, przez otrzymujących nadanie złożona, stać się może stanowczą, skoro otrzymujący nadanie złożą właściwe świadectwo Banku Polskiego.

Art. 5.

Celem zebrania kapitału spółkowego, jak również i celem oparcia wartości wzmiankowanego kapitału rządowego, otrzymujący nadanie mają prawo utworzyć akcye w kapitale dziesięciu milionów rubli srebrem na trzy drogi żelazne wymienione w artykule 1-m pod lit. *a*, *b* i *c*, czyli sto tysięcy akcyj, każda po sto rubli srebrem, z kuponami dywidendy.

На каждой изъ сихъ акцій будутъ, во-первыхъ, записаны 40 рублей серебромъ, соотвѣтствующіе долѣ Правительства въ общественномъ капиталѣ; остальная затѣмъ часть стоимости акціи, то есть 60 рублей серебромъ, имѣетъ быть покрыта посредствомъ взносовъ наличными деньгами.

Ст. 6.

Дабы способствовать развитію предпріятія, Правительство даруетъ слѣдующія изъятія и облегченія въ отношеніи постройки и дѣйствія дорогъ, упомянутыхъ въ статьѣ 1-ой:

1) Земли, капиталы и доходы желѣзныхъ дорогъ освобождаются отъ всякихъ податей, кромѣ такихъ, которыя взимаются съ недвижимой собственности края вообще. Принадлежащія желѣзнымъ дорогамъ строенія свободны отъ квартирной повинности.

2) При совершеніи всякаго рода актовъ, или сдѣлокъ, относящихся къ настоящему, на устройство желѣзныхъ дорогъ, дозволенію, къ выпуску акцій и облигацій, ко всѣмъ сдѣлкамъ, касающимся учрежденія и образованія общества, къ перепискѣ съ властями и вообще къ сбору посредствомъ выпущенныхъ акцій и облигацій нужныхъ обществу капиталовъ, учредители освобождаются отъ всякаго рода пошлинъ, какъ-то: отъ гербовой, за записку, явку, передачу актовъ и проч. Что касается условій, заключаемыхъ съ частными лицами, относительно постройки, поддержанія и употребленія желѣзныхъ дорогъ, учредители избавляются отъ вышеписанныхъ пошлинъ только въ продолженіи пяти лѣтъ.

3) Въ теченіе 5-лѣтняго срока, считая отъ заключенія настоящаго договора, общество освобождается отъ всѣхъ таможенныхъ и другихъ пошлинъ съ рельсовъ и принадлежностей пути, какъ-то: съ поворотныхъ круговъ, переводныхъ стрѣлокъ, машинъ и снарядовъ водопитательныхъ, паровозовъ, тендеровъ, каретъ, вагоновъ, осей, колесъ, рессоръ, отдѣльныхъ желѣзныхъ оковокъ къ вагонамъ, рабочихъ машинъ, инструментовъ и при-

Na każdéj z tych akcyj naznaczona będzie na wstępie kwota rubli srebrem czterdzieści, odpowiednia wnioskowi Rządu, wchodzącemu do wzmiankowanego kapitału dziesięciu milionów rubli srebrem; reszta zaś, czyli sześćdziesiąt rubli srebrem na każdą akcyę, pokrytą być ma przez wnioski gotowizną.

Art. 6.

Aby ułatwić rozwijanie się przedsięwzięcia, Rząd pod względem budowy i exploatacyi dróg żelaznych wyrażonych w art. 1-m udziela następujące przywileje i ułatwienia:

1) Żaden podatek nie będzie postanowiony na grunt, fundusze i dochody kolej żelaznych, oprócz podatków, któreby się w powszechności ściągały do nieruchomości w kraju położonych. Budowle należące do drogi żelaznéj będą wolne od ciężaru kwaterunkowego.

2) Otrzymujący nadanie wolni są od stempla i opłat stemplowych, wpisowych kontraktowych, alienacyjnych i innych, co do wszelkich aktów ściągających się do niniejszego nadania, co do akcyj i obligacyj, co do aktów mających za przedmiot utworzenie, zawiązanie i urządzenie Towarzystwa, co do korrespondencyj z władzami rządowemi, i w ogólności, co do zebrania kapitału Towarzystwu potrzebnego, przez wypuszczenie akcyj i obligacyj. Co się zaś tycze kontraktów zawieranych z prywatnymi względem budowy, utrzymania i exploatacyi dróg żelaznych, otrzymujący nadanie wolni będą od wyżéj wyszczególnionych opłat tylko na przeciąg lat pięciu.

3) W ciągu okresu pięcioletniego od daty nadania, Towarzystwo będzie wolne od wszelkich opłat celnych lub innych za sprowadzane szyny i inne przynależytości drogowe, jako to: za pomosty obrotowe, zwrotniki i rozjazdy kolejne, machiny i przyrządy wodociągowe, parochody, tendry, wozy, powozy, osie, koła, resory, okucia osobne do wagonów, machiny robocze, narzędzia i sprzęty do warsztatów naprawczych, materyały surowe

боровъ, нужныхъ для мастерскихъ, гдѣ должны исправляться паровозы и вагоны, съ сырыхъ матеріаловъ и издѣлій, нужныхъ для постройки подвижнаго состава, съ крановъ и подъемныхъ, а равно съ другихъ подвижныхъ рабочихъ принадлежностей станціи,— все сіе въ мѣрѣ, которая будетъ признана необходимою Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Коммисіи Финансовъ.

4) Правительство уступаетъ учредителямъ одну изъ находящихся въ западномъ горномъ округѣ каменноугольныхъ копей на надобности желѣзныхъ дорогъ и для хозяйственныхъ потребностей управленія общества.

Условія относительно уступки, разработки и пространства этой копи будутъ опредѣлены впослѣдствіи особою сдѣлкою, основанною на предполагаемой потребности желѣзныхъ дорогъ.

Обществу воспрещается однакоже добываемый изъ сей копи уголь обращать въ продажу.

5) Общество можетъ учреждать производства: лѣсныя, рудничныя, каменноломныя и выжигать известь; но капиталы, употребляемые имъ на сіи предметы не должны превосходить десяти процентовъ общественнаго капитала. Если средства эти окажутся недостаточными для развитія сказанныхъ производствъ, то общему собранію акціонеровъ предоставляется рѣшить: согласно ли оно допустить, съ соизволенія Правительства, новый взносъ собственно на сей предметъ, не уменьшая впрочемъ нисколько капитала, первоначально предназначеннаго на содержаніе желѣзной дороги.

6) Въ случаѣ если учредители, или могущее замѣнить ихъ общество, рѣшатъ произвести постройки на станціи Скерневице, которая впослѣдствіи будетъ служить точкою соединенія дорогъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской, Правительство уступитъ, по выбору своему, необходимыя для этихъ построекъ мѣста, на такихъ же условіяхъ, какъ сіе было сдѣлано при первоначальномъ устройствѣ желѣзной дороги.

i obrabiane do budowy taboru i sprawiania wszelkich części dróg żelaznych, żórawie i dźwignie, oraz ruchomości wszelkich potrzeb szczegółowych stacyjnych, wszystko to, aż do wysokości i ilości potrzebnych i za takie uznanych przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

4) Rząd ustępuje otrzymującym nadanie jedną kopalnię węgla kamiennego, położoną w Okręgu Zachodnim Górnictwa krajowego, na potrzeby ekonomiczne zarządu i exploatacyi nadanych dróg żelaznych.

Warunki ustąpienia i używania, oraz rozciągłość téj kopalni, bliżéj będą osobno oznaczone przez układ późniejszy, podług przypuszczalnéj potrzeby obsługi dróg żelaznych.

Nie mogą jednak otrzymujący nadanie węgla dobywanego z téj kopalni obracać na sprzedaż.

5) Towarzystwo mocne jest połączyć z przedsiębierstwem dróg żelaznych obroty przemysłowe drzewa i lasów, kopalni, łomów kamieni i wyrabianie wapna; wszakże kapitały użyte na ten cel nie mogą przenosić dziesięć procent kapitału Towarzystwa.

Jeśliby jednak kapitały takie nie wystarczały do rozwinięcia podobnych przedsiewzięć przemysłowych, Zgromadzenie Ogólne akcyonaryuszów postanowi, czyli zechce (z zastrzeżeniem zawsze zatwierdzenia Rządowego) upoważniać do nowego wniosku funduszów wyłącznie na ten przedmiot, bez zmniejszenia w niczém kapitału przeznaczonego na utrzymanie dróg żelaznych.

6) Gdyby otrzymujący nadanie, respective Towarzystwo, postanowili wznieść budowle na stacyi Skierniewickiéj, gdzie w przyszłości zetkną się drogi Warszawsko-Wiedeńska i Warszawsko-Bydgoska, Rząd, według swego wyboru, udzieli na ten przedmiot grunta odpowiednie i wystarczające, na tych samych warunkach, jak przy pierwotném zaprowadzeniu drogi żelaznéj.

Ст. 7.

Вмѣсто Правительства и въ замѣнъ онаго, учредители или общество (поколику то будетъ относиться къ тѣмъ или другому) принимаютъ на себя обязательства, происходящія изъ контрактовъ, заключенныхъ съ поставщиками, подрядчиками и вообще со всякимъ третьимъ лицомъ, на нижеслѣдующихъ основаніяхъ:

a) Въ отношеніи поставки паровозовъ и вагоновъ, обязательства изъяснены въ приложеніи *A*.

b) По контрактамъ, заключеннымъ на заказы съ поставкою на срокъ, уплата за сроки, истекшіе до передачи желѣзныхъ дорогъ, падаетъ на Правительство, хотябы предметы заказовъ и не были еще поставлены; не менѣе того, такіе предметы предоставляются въ пользу общества. Напротивъ, суммы, уплаченныя уже Правительствомъ за предметы, поставленные прежде срока, должны быть возвращены Казнѣ учредителями или обществомъ, если контрактный срокъ поставки уплаченныхъ предметовъ придется послѣ передачи дорогъ. На семъ же основаніи, и всякія другія уплаты, коимъ срокъ приходится послѣ передачи дорогъ, должны производиться учредителями, или обществомъ, а не Правительствомъ.

Исчисленіе контрактовъ, къ сему разряду принадлежащихъ, заключается въ приложеніи *B*.

c) По подрядамъ, заключеннымъ на производство работъ, срокъ окончанія коихъ приходится послѣ передачи дорогъ, и для исполненія коихъ время и сроки опредѣлены подробными контрактами, общая платная сумма, за такія работы, будетъ распредѣлена по числу рабочихъ дней, назначенныхъ для ихъ исполненія. Правительство уплатитъ за дни до передачи дорогъ; за послѣдующіе же дни заплатятъ учредители.

Еслибы въ числѣ сихъ контрактовъ находились такіе, въ коихъ срокъ начатія работъ не былъ опредѣленъ, то день заключенія контракта, или замѣняющей контрактъ декларації будетъ почитаться и днемъ приступленія къ работамъ. Обозна-

Art. 7.

W miejsce i zastępstwie Rządu, otrzymujący nadanie przyjmują na siebie zobowiązania, wynikające z kontraktów zawartych z dostawcami i innymi przedsiębiercami, i w ogólności z trzeciemi osobami, a to w sposobie i podług zasad następujących:

a) Co do dostawy parochodów i powozów, zobowiązania wymienione w dodatku pod lit. *A*.

b) Co do kontraktów względem dostarczeń i dostaw w terminach oznaczonych: zapłata rat czyli terminów upłynionych przed wydaniem drogi jest ciężarem Rządu, choćby nawet dostawa nie była jeszcze uskutecznioną, a sama ta dostawa pójdzie na dobro Towarzystwa.

Nawzajem wypłaty uskutecznione przez Rząd za dostawy przed terminem oznaczonym odbyte, mają być zwrócone Rządowi przez otrzymujących nadanie, o ile te termina oznaczone upływają po dniu objęcia używania drogi.

Również wszelkie inne opłaty, których termina upływają po tymże dniu, podobnież są ciężarem nadanie otrzymujących.

Wyszczególnienie kontraktów tego rodzaju załącza się do niniejszego pod lit. *B*.

c) Względem umów zawartych co do robót wykonać się mających, których termina i czas trwania są objęte w opisach kontraktowych, a których robót termin wykończenia przypada po dniu objęcia posiadania przez nadanie otrzymujących, stanowi się prawidło: iż ogół należytości, za te roboty przypadających, rozdzielony być ma przez liczbę dni umówionych na ich wykonanie. Rząd zapłaci w stosunku czasu upłynionego aż do wydania drogi nadanie otrzymującym, a ci przejmą resztę do wypłaty.

Jeżeli pomiędzy kontraktami tego rodzaju znajdą się takie, w których czas rozpoczęcia robót nie byłby oznaczony, dzień zawarcia kontraktu lub deklaracyi, miejsce jego zastępującéj, uwa-

ченіе контрактовъ, къ сей категоріи относящихся, содержится въ приложеніи *C*.

d) По подрядамъ на работы, относящіяся къ содержанію дорогъ, или на поставку какихъ либо предметовъ, по коимъ договорена годовая или другая періодическая плата, а также по взносу ежегодныхъ повинностей, учредители или общество обязываются производить платежи только со дня передачи имъ желѣзныхъ дорогъ. Исчисленіе обязательствъ сего рода заключается въ приложеніи *D*.

e) Наконецъ, что касается платежа за пріобрѣтеніе недвижимостей, обязанности учредителей или общества изображены въ приложеніи *E*.

Кромѣ обязательствъ, оговоренныхъ въ настоящей статьѣ, никакія другія обязанности, требованія, или судебныя разбирательства, проистекающія изъ дѣлъ, договоровъ или случаевъ, относящихся ко времени, предшествовавшему передачѣ дорогъ, не могутъ быть возлагаемы на отвѣтственность и на счетъ учредителей или общества.

Всѣ уплаты, которыя, по содержанію настоящей статьи, относятся на счетъ Правительства, должны быть производимы имъ чрезъ посредство учредителей или общества, симъ же послѣднимъ предоставляется вполнѣ право на заключеніе счетовъ, истолкованіе контрактовъ, веденіе тяжебъ, а также на окончательное соглашеніе съ участвующими лицами или сторонами.

За тѣмъ уже Правительство должно почитаться совершенно освобожденнымъ отъ всякой другой отвѣтственности передъ учредителями или обществомъ, по поводу сказанныхъ контрактовъ.

Ст. 8.

На всѣхъ путяхъ, упомянутыхъ въ ст. 1, какъ при предварительныхъ работахъ, такъ и при самой постройкѣ, общество вступаетъ во всѣ права Правительства относительно отчужденія собственности и занятія частныхъ земель, застроенныхъ и не-

żany być ma za dzień rozpoczęcia wykonywania robót. Wyszczególnienie tego rodzaju kontraktów załącza się pod lit. *C*.

d) Co się dotycze kontraktów o roboty, mające za przedmiot utrzymanie, lub o dostarczenia i dostawy, bez oznaczenia terminów stałych, ale których wartość płaci się rocznie lub peryodycznie, niemniéj co do ciężarów i opłat rocznych, obowiązki nadanie otrzymujących zaczynają bieg swój od dnia wydania im dróg. Wyszczególnienie obowiązków tego rodzaju dołącza się pod lit *D*.

e) Nakoniec, co do opłat za nabycie nieruchomości, obowiązek przyjęty przez nadanie otrzymujących jest opisany w dodatku pod lit. *E*.

Oprócz obowiązków opisanych w artykule niniejszym, żadne inne zobowiązania, żądania, lub sprawy, wynikające z czynów poprzedzających wydanie dróg żelaznych, nie przechodzą na ciężar i rachunek nadanie otrzymujących.

Wszelkie opłaty, które podług zastrzeżeń niniejszego artykułu są ciężarem Rządu, będą przez tenże Rząd uskutecznione, lecz przez pośrednictwo nadanie otrzymujących, którzy co do zamknięcia rachunków, tłumaczenia kontraktów i wytoczyć się mogących sporów i spraw, niemniéj co do układów ostatecznych z interessowanymi, otrzymują niniejszém zupełne upoważnienie.

Nawzajem Rząd uważa się za wolny od wszelkiéj innéj odpowiedzialności z tytułu tych kontraktów względem nadanie otrzymujących.

Art. 8.

Na wszystkich drogach wzmiankowanych w artykule 1-m tak przy robotach przygotowawczych, jak przy właściwéj budowie, otrzymujący nadanie są podstawieni w prawa Rządu, pod względem wywłaszczeń i zajęć gruntów i budowli, które, jako

застроенныхъ, подходящихъ подъ устраиваемыя желѣзныя дороги.

Вообще, при исполненіи своихъ работъ, общество пользуется всѣми правами и преимуществами, законами присвоенными работамъ, предпринимаемымъ съ цѣлію общественной пользы.

Ст. 9.

Учредители или общество не въ правѣ оставлять желѣзныя дороги въ бездѣйствіи, исключая тѣ случаи естественныхъ или непреодолимыхъ причинъ, по коимъ произошла бы временная остановка.

Въ случаяхъ остановки, не подлежащихъ сему исключенію, Правительство принимаетъ немедленно мѣры къ возстановленію сообщенія на счетъ и страхъ учредителей или общества.

Учредители или общество обязываются постоянно содержать подвижной составъ и число поѣздовъ, соотвѣтственно потребностямъ обращенія на желѣзной дорогѣ, а равно примѣнять открытія и усовершенствованія, которыхъ польза признана на иностранныхъ дорогахъ.

Обязаны они также содержать постоянно дорогу и подвижной ея составъ въ состояніи, соотвѣтствующемъ условіямъ безопаснаго обращенія поѣздовъ.

Можно ихъ принудить къ исполненію сего условія административнымъ порядкомъ.

Ст. 10.

Учредители общества въ правѣ переуступить предоставляемыя имъ настоящимъ актомъ права, со всѣми сопряженными съ оными обязанностями, безымянному обществу (*Societé anonyme*); въ правѣ они также выпустить, для приведенія въ исполненіе предположенныхъ въ семъ актѣ предпріятій, акціи и облигаціи, выданныя на предъявителя, равно какъ и облигаціи съ правомъ первенства; въ правѣ дѣлать займы, основанные на томъ же правѣ первенства, и другіе, погашеніе коихъ послѣ-

własność prywatna, okazałyby się potrzebne do zaprowadzenia dróg żelaznych.

Wgólności, co do tych robót używać będą przywilejów służących dla dzieł użyteczności publicznéj.

Art. 9.

Otrzymujący nadanie nie mają prawa zostawić dróg żelaznych w nieczynności; wyjąwszy wypadki siły większéj, z którychby wynikła czasowa w ruchu przerwa.

W razie przerwy nieusprawiedliwionéj wypadkiem siły większéj, Rząd przedsięweźmie niezwłocznie środki, potrzebne dla przywrócenia ruchu, na koszt i niebezpieczeństwo otrzymujących nadanie.

Ciż otrzymujący nadanie obowiązani są utrzymywać ciągle tabor i liczbę pociągów, odpowiednio potrzebie ruchu na drodze żelaznéj, niemniéj zastosowywać odkrycia i ulepszenia, których użyteczność została na kolejach zagranicznych uznaną.

Nadanie otrzymujący obowiązani są utrzymywać ciągle drogę i tabor w stanie odpowiednim warunkom bezpieczeństwa ruchu, do czego mogą być znagleni w drodze administracyjnéj.

Art. 10.

Otrzymujący nadanie mają prawo ustąpienia nadań i praw, które im służą podług treści niniejszéj umowy, na rzecz Towarzystwa czyli spółki bezimiennéj; mają także prawo do wypuszczenia na przedsiębierstwa oznaczone przez akt obecny, akcyj i obligacyj na okaziciela, lub też obligacyj z pierwszeństwem; do zaciągania pożyczek z pierwszeństwem, i innych, a których

дуетъ порядкомъ, принятымъ для займовъ съ преміями, или всякимъ другимъ способомъ.

Выпускъ акцій (ст. 5) можетъ начаться по утвержденіи настоящаго договора.

Производство займовъ и выпускъ облигацій могутъ послѣдовать только по разрѣшенію Правительства.

Всѣ такія акціи и облигаціи будутъ имѣть безпрепятственное обращеніе въ Царствѣ и внѣ предѣловъ онаго; ходячая цѣнность ихъ можетъ быть отмѣчаема (*cotée*) на всѣхъ биржахъ Имперіи и Царства.

Акціи, выпущенныя для поименованныхъ въ ст. 1, подъ лит. *a*, *b* и *c* желѣзныхъ дорогъ, будутъ, по мѣрѣ дѣйствительно внесенныхъ за оныя платежей, но не выше 60% ихъ цѣнности, принимаемы Правительствомъ Царства Польскаго въ залогъ по всѣмъ казеннымъ подрядамъ и предпріятіямъ, а также могутъ быть принимаемы Польскимъ Банкомъ въ обезпеченіе по торговымъ сдѣлкамъ.

Облигаціи же могутъ быть по означеннымъ предметамъ принимаемы только по курсу оныхъ на Варшавской биржѣ.

Коль скоро Совѣтъ управленія уже образовавшагося безымяннаго общества (ст. 5, 18 и 20 Устава) откроетъ свои дѣйствія, общество это замѣнитъ собою общество учредителей во всемъ относящемся къ правамъ и обязанностямъ учредителей, проистекающимъ изъ настоящаго договора.

Высочайше утвержденный Уставъ помянутаго безымяннаго общества прилагается къ настоящему договору.

Ст. 11.

Всѣ работы производимы будутъ сходно съ окончательными предначертаніями и планами, составленными учредителями и одобренными Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Коммисіи Финансовъ.

umorzenie następować będzie w sposobie używanym przy pożyczkach premiowych, lub innym.

Wypuszczanie akcyj (art. 5) może mieć miejsce po zatwierdzeniu niniejszéj umowy.

Zaciąganie pożyczek i wypuszczanie obligacyj może mieć miejsce tylko za pozwoleniem Rządu.

Wszelkie takie akcye i obligacye będą miały wolny obieg w Królestwie i za granicą; mogą być notowane na giełdach Cesarstwa i Królestwa.

Akcye wypuszczone dla dróg żelaznych, wymienionych w art. 1-m pod lit. *a*, *b* i *c*, będą w wartości wniesionych na nie rzeczywistych opłat, a najwięcéj do sześćdziesięciu procentów ich wartości imiennéj, przyjmowane przez Rząd Królestwa Polskiego tytułem kaucyi przy wszystkich kontraktach na dostawy i przedsiębierstwa rządowe, i mogą być przyjmowane przez Bank Polski na bezpieczeństwo obrotów handlowych.

Obligacye zaś mogą być przyjmowane w tych celach tylko podług kursu giełdy Warszawskiéj.

Z chwilą, w któréj Rada Zarządzająca spółki bezimiennéj urządzonéj (§§ 5, 18, 20 Ustawy Towarzystwa) rozpocznie swoją działalność, toż Towarzystwo bezimienne zostaje podstawione w miejsce otrzymujących nadanie, we wszystkiem co dotycze ich praw i obowiązków wynikających z obecnéj umowy.

Ustawa dla takiego Towarzystwa bezimiennego, zatwierdzona przez NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA I KRÓLA, dołącza się do niniejszego kontraktu nadawczego.

Art. 11.

Wszelkie roboty wykonane być winny stosownie do kierunków, stanowczo rysunkami oznaczonych i planów wygotowanych, przez otrzymujących nadanie, a przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu potwierdzonych.

Правительство имѣетъ право удостовѣряться: удовлетворяетъ ли исполненіе производимыхъ работъ условіямъ прочности и безопасности, и суть ли употребляемые въ дѣло матеріалы надлежащихъ качествъ.

Земляное полотно и искуственныя сооруженія имѣютъ быть, на новыхъ дорогахъ, устроены для двойнаго желѣзнаго пути; но обществу разрѣшается, при первоначальной постройкѣ, класть рельсы только въ одинъ путь, съ достаточнымъ числомъ разъѣздовъ.

За тѣмъ, тогда лишь, когда на общемъ протяженіи линій, означенныхъ въ ст. 1, подъ лит. *a*, *b* и *c*, или на линіи Ловичско-Бромбергской, валовой годовой доходъ достигнетъ 9 тысячъ руб. сер. на версту, общество будетъ обязано устроить двойной путь во всю длину, тѣхъ, или той изъ упоминаемыхъ здѣсь дорогъ, гдѣ валовой годовой доходъ достигнетъ вышеозначенной цифры.

За тѣми исключеніями, которыя будутъ дозволены Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Коммисіи Финансовъ, наибольшій подъемъ или уклонъ дороги допускается въ восемь тысячныхъ, а наименьшій радіусъ кривизны—въ 300 саженей.

Никакой участокъ желѣзныхъ дорогъ, уступаемыхъ по ст. 1, подъ лит. *c* и *d*, не можетъ быть открытъ для движенія иначе, какъ послѣ освидѣтельствованія, имѣющаго двоякую цѣль: удостовѣрить, съ одной стороны, что всѣ работы исполнены согласно утвержденнымъ проектамъ и изъ доброкачественныхъ матеріаловъ, а съ другой—что движеніе можетъ быть допущено совершенно безопасно.

Работы всякаго рода, проистекающія изъ обязательствъ, принимаемыхъ на себя учредителями, предвидѣнныя и не предвидѣнныя, безъ всякаго различія и исключенія (кромѣ работъ собственно военныхъ, которыя Правительство сочтетъ нужнымъ предпринять въ стратегическихъ видахъ), исправное содержаніе дорогъ, движеніе по онымъ и все касающееся до управленія ими въ теченіе всего времени, предоставленнаго

Rząd ma prawo sprawdzania, czyli wykonanie robót odpowiada wymaganiom mocy i bezpieczeństwa, i czy materyały użyte są wymaganéj dobroci.

Roboty ziemne i dzieła sztuki, na nowo budować się mających drogach, przygotowane być winny na podwójną kolej. Wszakże otrzymujący nadanie zostają upoważnieni do położenia tylko kolej pojedynczych, z urządzeniem dostatecznych kolej bocznych do wymijania.

Dopiero kiedy dochód roczny brutto dojdzie cyfry 9 tysięcy rubli srebrem na werstę, bądź na ogóle linij drogi żelaznéj, wzmiankowanych w art. 1-m pod lit. *a*, *b* i *c*, bądź na linii Łowicko-Bydgoskiéj, otrzymujący nadanie będą obowiązani do położenia podwójnéj kolei na całéj długości tychże linij.

Z wyjątkiem dozwoleń udzielonych przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, pochyłość największa spadków nie może przenosić ośm tysięcznych, a promień krzywizn, linije proste łączących, będzie miał przynajmniéj 300 sażeni.

Żaden oddział nadanych dróg żelaznych, w artykule 1-m pod lit. *c*, *d* wyrażonych, nie może być otwarty do exploatacyi bez poprzedniego w dwojakim rodzaju sprawdzenia, celem przekonania się z jednéj strony, że roboty są wykonane odpowiednio planom zatwierdzonym, z materyałów odpowiednich własności; a z drugiéj, że exploatacya może mieć miejsce bez narażenia bezpieczeństwa powszechnego.

Wszelkie jakiegobądź rodzaju roboty, wynikające z zobowiązań przyjętych przez nadanie otrzymujących, przewidziane i nieprzewidziane, bez żadnego wyłączenia (prócz tylko dzieł i robót wojskowych i strategicznych, któreby Rząd za właściwe uznał), utrzymanie, exploatacya i zarząd dróg żelaznych nadanych, przez cały ciąg nadań, lub aż do ich skupu, są ciężarem

обществу на пользованіе оными, или до выкупа ихъ Правительствомъ, должно лежать на обществѣ и быть относимо исключительно на собственный его счетъ и страхъ, безъ всякихъ на то издержекъ со стороны Казны.

И обратно, общество имѣетъ полное и совершенное право исключительнаго пользованія уступаемыми ему дорогами и всѣми доходами отъ оныхъ, какъ тѣми, кои получались доселѣ, такъ и тѣми, кои будутъ впредь собираемы, въ продолженіе всего договореннаго на уступку дорогъ времени, или до выкупа оныхъ, съ такимъ при томъ условіемъ, что доходы сіи ни въ какомъ случаѣ не могутъ быть обременяемы никакими повинностями, кромѣ тѣхъ, которыя проистекаютъ изъ настоящаго договора.

Ст. 12.

Въ теченіе первыхъ двадцати лѣтъ отъ начала пользованія обществомъ уступаемыми ему дорогами, полагается за правило (развѣ бы причины политическія, стратегическія или торговыя, важность коихъ была признана Правительствомъ, требовали противнаго) не дозволять устройства:

a) никакого желѣзнаго пути, могущаго служить соединеніемъ между какими бы то ни было двумя пунктами сѣти уступленныхъ обществу желѣзныхъ дорогъ;

b) никакого желѣзнаго пути, имѣющаго цѣлію связать уступленныя обществу дороги съ желѣзными путями Пруссіи, на пространствѣ между Катовицемъ и Бромбергомъ.

Еслижъ бы желѣзная дорога, соотвѣтствующая симъ условіямъ, была проектирована, въ такомъ случаѣ общество будетъ о томъ предувѣдомлено и будетъ имѣть право требовать уступки ему постройки и пользованія оною, предпочтительно предъ всѣми другими соискателями, при одинаковыхъ условіяхъ.

Отъ такого однако оказываемаго учредителямъ предпочтенія исключаются желѣзныя дороги, предназначенныя исключительно для сообщенія съ фабриками, заводами и мѣстами производствъ земледѣльческихъ и промышленныхъ.

nadanie otrzymujących, na ich koszt i niebezpieczeństwo, bez żadnego zgoła obowiązku dla Skarbu.

Nawzajem, otrzymujący nadanie mają prawo do pełnego i wyłącznego na swoje dobro używania dróg nadanych, i do wszelkich dochodów, które dotychczasowe drogi dotąd przynosiły i w przyszłości przynosić mogą, przez cały czas nadań, lub do ich skupu, bez możności podciągania tychże dochodów pod inne ciężary jak te, które niniejszym aktem są przewidziane.

Art. 12.

Przez ciąg pierwszych dwudziestu lat nadania, z wyjątkiem jedynie przyczyn politycznych, strategicznych, lub handlowych, przyjętych i uznanych przez Rząd, nie będą dopuszczone i zaprowadzone:

a) żadna linija, wychodząca z któregokolwiek punktu sieci kolei żelaznych nadanych, a mogąca obsługiwać drugi jakikolwiek punkt tejże sieci;

b) żadna linija, mająca na celu połączenie dróg nadanych z kolejami żelaznemi Królestwa Pruskiego, w pasie zawartym między Katowicami a Bydgoszczą.

W razie, gdyby jaka kolej żelazna, podpadająca pod powyższe warunki, zamierzona być miała, otrzymujący niniejsze nadanie będą o tém zawiadomieni, i mają prawo żądać jéj sobie nadania, z pierwszeństwem przed innymi spółubiegającymi się, na równych jednakże z nimi warunkach.

Od tego jednak pierwszeństwa, jak wyżéj nadanie otrzymującym przyznanego, wyłączają się drogi żelazne, przeznaczone wyłącznie do obsłużenia fabryk, hut i zakładów rolniczych lub przemysłowych.

Пути, принадлежащіе къ сему разряду, будутъ служить исключительно для собственнаго употребленія того заведенія, для коего они будутъ устроены. На всеобщее же употребленіе они не могутъ быть обращены иначе, какъ съ согласія Компаніи.

Во всякомъ однако случаѣ, еслибъ какая либо новая желѣзная дорога, для общественной надобности назначенная, сошлась съ какою либо принадлежащею Компаніи желѣзною дорогою, то она не можетъ воспретить свободнаго по своей дорогѣ прохода порожнимъ и нагруженнымъ кладью поѣздамъ новой дороги, за добровольно условленную или третейскимъ Судомъ постановленную плату, съ предоставленіемъ лишь себѣ взаимно того же права.

Ст. 13.

Проекты управленія всѣми желѣзными дорогами, упомянутыми въ ст. 1, лит. *a*, *b*, *c* и *d*, будутъ представлены Правительству.

Ст. 14.

Должностныя лица, употребляемыя нынѣ на желѣзной дорогѣ отъ Варшавы до Границы и отъ Скерневицъ до Ловича, которыхъ общество желало бы уволить въ теченіе перваго года пользованія сими дорогами, исключая такихъ лицъ, которыя будутъ отрѣшены за безчестные поступки, или за ослушаніе, получатъ отъ общества вознагражденіе, равняющееся шестимѣсячному ихъ жалованью.

Теперешніе чиновники и служители, которые останутся на службѣ у Общества, будутъ по прежнему вносить установленные проценты въ эмеритальный капиталъ и будутъ пользоваться выгодами этого учрежденія, по тѣмъ окладамъ, съ коихъ они платятъ проценты въ настоящее время. Условіе это относится равномѣрно и къ тѣмъ чиновникамъ, платящимъ эмеритальную складку, которые впредь поступятъ на службу общества.

Въ пользу должностныхъ лицъ, которыя будутъ назначены обществомъ, оно обязывается учредить складчины, осно-

Drogi tego rodzaju muszą być zastosowane jedynie do wyłącznego użytku zakładu lub przedsiębierstwa, dla których były wybudowane, nie mogą zaś być obrócone do użytku publicznego, bez zezwolenia otrzymujących niniejsze nadanie.

Zgodzono się przytém, że w każdym razie jeśli nowa jaka droga żelazna, do użytku powszechnego przeznaczona, zetknie się z którąkolwiek drogą do Towarzystwa należącą, toż Towarzystwo nie może wzbronić na swojéj wolnego przebiegu dla powozów próżnych lub ładownych towarami obcéj drogi, a to za opłatą sprawiedliwą, umówioną dobrowolnie lub ustanowioną przez sędziów polubownych, i z zastrzeżeniem wzajemności.

Art. 13.

Plany zarządu dla wszystkich dróg żelaznych wzmiankowanych w art. 1, pod lit. *a*, *b*, *c*, będą przedstawione Rządowi.

Art. 14.

Urzędnicy drogi żelaznéj z Warszawy do Granicy i ze Skierniewic do Łowicza, którychby otrzymujący nadanie w ciągu pierwszego roku oddalić chcieli, z wyjątkiem oddalonych dla powodu hańbiącego lub dla nieposłuszeństwa, otrzymają od nich wynagrodzenie, wyrównywające półrocznéj pensyi.

Dotychczasowi urzędnicy, którzyby pozostali w obowiązkach u Towarzystwa, wnosić będą nadal opłatę do kassy emerytalnéj i używać dobrodziejstwa emerytury, w stosunku pensyj, od których obecnie składkę uiszczają. Zastrzeżenie to stosuje się również do innych urzędników, płacących składkę emerytalną, którzyby przeszli do służby Towarzystwa.

Na dobro sprawujących obowiązki przy drogach żelaznych, którzy przez nadanie otrzymujących mianowani będą, ciż ustanowią

вою коихъ будутъ служить періодическіе умѣренные взносы, дѣлаемые самими должностными; къ этимъ взносамъ будутъ присоединяемы добавки отъ прибылей желѣзныхъ дорогъ, при коихъ должностные эти будутъ служить, а равно всякаго рода пени и проч.

Кассами этими будетъ распоряжаться управленіе желѣзныхъ дорогъ, подъ контролемъ Правительства.

Именной списокъ всѣхъ служащихъ при желѣзныхъ дорогахъ, долженъ быть представляемъ Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Коммисіи Финансовъ.

Всѣ служащіе на желѣзной дорогѣ свободны отъ военнаго набора въ продолженіе службы при этой дорогѣ.

Члены управленія и чины, при желѣзныхъ дорогахъ на службѣ состоящіе, носятъ мундиръ и кокарду и свободны отъ всякихъ личныхъ податей.

Тѣ же чиновники и служители, въ отношеніи нарушенія ими, или противъ нихъ, правилъ по служебнымъ предметамъ, къ желѣзнымъ дорогамъ относящимся, и въ отношеніи взысканій за это нарушеніе, почитаемы будутъ наравнѣ съ прочими лицами, въ государственной службѣ состоящими.

Равномѣрно всѣ правила, обязательныя въ отношеніи наложенія запрещеній на жалованье государственныхъ чиновниковъ и въ отношеніи уступки ими таковаго жалованья, относятся и къ служащимъ при желѣзныхъ дорогахъ.

Обществу предоставляется выбирать служащихъ своихъ всякаго рода, какъ въ предѣлахъ Царства, такъ въ Имперіи и за границею, а также опредѣлять содержаніе ихъ по своему усмотрѣнію. Всѣ сіи должностныя лица обязываются во всемъ сообразоваться съ узаконеніями, существующими въ краѣ и съ положеніемъ о порядкѣ службы на желѣзныхъ дорогахъ (см. ст. 19).

Назначеніе Директора желѣзныхъ дорогъ имѣетъ быть представляемо на утвержденіе Правительства.

kassy zjednoczenia, do których fundusze wpływać będą ze składek peryodycznych i umiarkowanych, wnoszonych przez samychże uczestników, oraz z dodatków na ten cel przeznaczonych z zysków kolei żelaznych, przy których uczestnicy służyć będą, z kar wszelkiego rodzaju i tym podobnych źródeł.

Kassami temi zawiadywać będzie zarząd kolei żelaznéj pod okiem Rządu.

Lista osób sprawujących obowiązki w służbie dróg żelaznych, powinna być przedstawiona Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu.

Wszystkie osoby w służbie dróg żelaznych wolne są od zaciągu wojskowego, przez czas trwania tejże służby.

Członkowie zarządu i sprawujący obowiązki w służbie dróg żelaznych nosić będą mundur i kokardę, i jako tacy uwolnieni są od wszelkich podatków osobistych.

Ciż sprawujący obowiązki, co do wykroczeń popełnionych przez nich lub przeciwko nim w przedmiotach służbowych dróg żelaznych, i co do kar wymierzyć się mających z powodu tych wykroczeń, uważani być mają narówni z urzędnikami publicznymi.

Podobnież wszelkie przepisy, obowiązujące względem aresztów i ustępstw co do płac urzędników publicznych, stosują się i do sprawujących obowiązki przy drogach żelaznych.

Otrzymującym nadanie służy wolność wyboru sprawujących obowiązki przy drogach żelaznych wszelkiego stopnia, bądź z Królestwa, bądź z Cesarstwa, lub z zagranicy, i oznaczenia im płacy. Ciż sprawujący obowiązki mają powinność zastosować się do praw krajowych i urządzeń exploatacyi (patrz art. 19).

Nominacya Dyrektora drogi żelaznej, powinna być poddana pod zatwierdzenie Rządu.

Ст. 15.

Высшая провозочная плата для пассажировъ и товаровъ, взиманіе коей дозволяется обществу, не должна превосходить ту, которая опредѣлена для С.-Петербурго-Варшавской желѣзной дороги.

Плата сія не можетъ быть возвышена противъ этой соразмѣрности, безъ соизволенія Правительства; пониженіе же провозочныхъ цѣнъ будетъ зависѣть отъ общества.

Тарифъ, единожды пониженный, можетъ быть снова возвышенъ, въ границахъ установленнаго предѣла, но не прежде, какъ чрезъ три мѣсяца послѣ пониженія, и по предварительной за мѣсяцъ публикаціи о такомъ возвышеніи тарифа.

Расходы побочные, въ тарифѣ неупомянутые, какъ-то: коммисіонерскіе, подвозка, нагрузка, выгрузка, складка въ станціонныхъ пакгаузахъ и въ магазинахъ, при желѣзныхъ дорогахъ устроенныхъ, а также застрахованіе, будутъ взимаемы сверхъ опредѣленной за провозъ платы, но по цѣнамъ, утвержденнымъ Правительствомъ.

Провозочная цѣна для пассажировъ и товаровъ должна быть одинакова для всѣхъ, за ниже слѣдующими исключеніями:

Военные и морскіе чины Императорско-Царскихъ армій и флота, отправляемые по дѣламъ службы отдѣльно или командами, платятъ только четвертую часть обязательнаго тарифа.

За лошадей же, обозъ, амуницію, артиллерію и прочія военныя принадлежности означенныхъ отрядовъ взимается половина платы, обязательнымъ тарифомъ постановленной.

Въ случаяхъ, еслибы какіе либо изъ предметовъ, принадлежащихъ къ военнымъ припасамъ, орудіямъ, магазинамъ и проч., не были поименованы въ тарифѣ, они будутъ причтены къ товарамъ втораго разряда.

Еслибы Правительству, для перевоза войскъ или военныхъ тяжестей всякаго рода, встрѣтилась надобность во всѣхъ перевозочныхъ способахъ желѣзныхъ дорогъ, общество обязано пре-

Art. 15.

W taryffach przewozu osób i towarów maximum oznaczonych opłat nie będzie mogło przenosić najwyższych cen ustanowionych na linii drogi żelaznéj Petersburgsko-Warszawskiéj.

Ceny nie mogą być podwyższone nad tę stopę, bez pozwolenia Rządu, zmniejszenie zaś ich zależy od Towarzystwa.

Taryffy raz obniżone, mogą być podniesione aż do stopnia maximum, lecz tylko po trzechmiesięcznéj ich wykonalności, i za poprzedniém zawiadomieniem na miesiąc jeden.

Koszta dodatkowe, niewzmiankowane w taryffie, jako to przenoszenia, przewożenia, ładowania, wyładowania i składowego na przystaniach i składach kolei żelaznych, niemniéj koszta ubezpieczeń, opłacane będą niezależnie od cen przewozowych taryffy, lecz według stopy przez Rząd zatwierdzonéj.

Ceny przewozowe osób i towarów będą jednakowe dla wszystkich, z wyjątkami następującemi:

Wojskowi Cesarskiéj siły zbrojnéj lądowéj i morskiéj, podróżujący po służbie, pojedynczo lub w oddziałach, płacić mają jednę czwartą taryffy obowiązującéj.

Konie, bagaże, effekta wojskowe, broń i przybory wojenne oddziałów wojskowych, płacić będą połowę taryffy obowiązującéj.

Jeśli przedmioty składające przybory wojenne nie były wyraźnie wymienione w szczegółowym rozkładzie taryffy, zrównane będą z drugą klassą towarów.

Jeżeliby dla przewozu wojska lub jakichkolwiek przyborów wojennych Rząd potrzebował wszystkich środków przewozowych kolei żelaznych, Towarzystwo jest obowiązane oddać je do roz-

доставить ихъ въ его распоряженіе, за половинную цѣну противу тарифа. Сіе однакоже будетъ обязательнымъ для общества не иначе, какъ вслѣдствіе особаго приказанія Намѣстника Его Императорско-Царскаго Величества.

Еслибы, вслѣдствіе такихъ требованій, доходы съ желѣзныхъ дорогъ значительно уменьшились—общество будетъ имѣть право на соотвѣтственное вознагражденіе, по обоюдному соглашенію съ Правительствомъ.

Среднее число соотвѣтствующаго дохода за предшествовавшіе три года будетъ при семъ принято за сравненіе.

Всякій разъ, когда, независимо отъ опредѣленныхъ отправленій, Правительство потребуетъ наряда экстреннаго поѣзда, днемъ или ночью, — требованіе это должно быть исполнено не далѣе шести часовъ съ полученія извѣщенія, съ должнымъ однако при семъ соблюденіемъ постановленій о безопасности движенія. За экстренные поѣзды сіи Правительство уплачиваетъ по 1 руб. 50 коп. с. съ версты пройденнаго разстоянія.

Въ случаѣ ощутительнаго недостатка въ жизненныхъ припасахъ, цѣна за перевозку оныхъ будетъ понижена въ половину противу существующаго тарифа.

Каменный уголь, происходящій изъ государственныхъ копей, будучи сложенъ для перевозки на одномъ изъ путевыхъ дворовъ желѣзной дороги (по извѣщеніи о привозѣ его Дирекціи желѣзной дороги, по крайней мѣрѣ за 15 дней впередъ), будетъ перевозимъ прежде углевыхъ запасовъ всякаго другаго происхожденія.

Правительство предоставляетъ себѣ право, черезъ каждые десять лѣтъ дѣлать измѣненія въ тарифѣ, если найдетъ это нужнымъ, но въ такомъ только случаѣ, ежели въ продолженіе трехъ лѣтъ сряду акціонеры получатъ чистой прибыли болѣе 10-ти процентовъ съ своихъ капиталовъ. Ни въ какомъ случаѣ, однакожъ, тарифъ, вслѣдствіе сихъ измѣненій, не можетъ быть пониженъ въ такой степени, чтобы дивидендъ, причитающійся

porządzenia rządowego, a to za połowę ceny taryffowéj. Wszakże żądanie nie może o to nastąpić, tylko na polecenie Namiestnika Królewskiego w Królestwie Polskiém.

W razie, gdyby na skutek takich zażądań dochody dróg żelaznych poniosły znaczny uszczerbek, spółka mieć będzie prawo do stosunkowego wynagrodzenia, za porozumieniem się w téj mierze dobrowolném.

Średnia ilość dochodu odpowiedniego w trzech latach poprzednich, wziętą być ma za zasadę porównania.

Ilekroć Rząd, niezależnie od zwykłych pociągów, zażąda wyprawienia pociągu nadzwyczajnego, czy to w dzień, czy w nocy, nastąpić to powinno w sześć godzin po wezwaniu, z zachowaniem wszakże urządzeń policyjnych. Cena takich pociągów nadzwyczajnych, płaconą będzie przez Rząd w stosunku półtora rubla srebrem za jedną werstę przebiegu.

W czasie głodu, przewóz żywności odbywać się będzie ze zniżeniem o połowę taryffy obowiązującéj.

Węgiel kamienny, pochodzący z kopalni rządowych, złożony jako przedmiot przewozowy na którejkolwiek stacyi kolei żelaznéj, używa pierwszeństwa co do przewozu przed każdym węglem innego pochodzenia, skoro Dyrekcya drogi żelaznéj odbierze o składzie węgla rządowego doniesienie przynajmniéj na dni piętnaście.

Rząd zastrzega sobie prawo, jeżeli tego uzna potrzebę, zaprowadzenia zmian w taryffie przewozowéj co dziesięć lat, jeżeli w przeciągu lat trzech po sobie następujących więcéj jak dziesięć procent czystego zysku rozdzielono pomiędzy akcyonaryuszów. Przecież taryffa, w skutek takich zmian, nigdy nie może być tak

акціонерамъ (включая и проценты), составилъ менѣе 10% съ капитальной ихъ суммы.

Если пониженія тарифа нельзя будетъ достигнуть по взаимному соглашенію, то оно будетъ опредѣлено третейскимъ судомъ.

Ст. 16.

Общество обязывается производить безплатно, въ каждомъ изъ своихъ пассажирскихъ поѣздовъ, перевозку почтовой корреспонденціи, съ нужными для сопровожденія оной чинами. На сей предметъ, по требованію Почтоваго Управленія, Дирекція желѣзныхъ дорогъ удѣляетъ въ каждомъ пассажирскомъ поѣздѣ особое отдѣленіе вагона длиною внутри въ полторы сажени.

Еслибы сіе отдѣленіе вагона оказалось недостаточнымъ, Почтовое вѣдомство будетъ имѣть право помѣщать въ каждомъ пассажирскомъ поѣздѣ одинъ или два особые вагона, приспособленные къ перевозкамъ почтовымъ. Обществу будетъ уплачиваемо за перевозку сихъ добавочныхъ вагоновъ: за первый по 30, а за второй по 15 копѣекъ серебромъ съ каждой версты пройденнаго пространства.

Означенные почтовые вагоны имѣютъ быть построены и содержимы на счетъ Почтоваго вѣдомства, но содержаніе нижней ихъ части и колесъ возлагается на общество.

На тѣхъ станціяхъ гдѣ потребуется учредить почтовое отдѣленіе или телеграфическую станцію, общество имѣетъ отвести для сего комнату или приличное помѣщеніе безвозмездно, въ зданіяхъ, къ нему принадлежащихъ.

Ст. 17.

Во всемъ касающемся повѣрки, надзора, служебнаго порядка и личнаго состава чиновъ общества, желѣзныя дороги подчиняются непосредственно Главному Директору Правительственной Коммисіи Финансовъ.

Надзоръ сей производимъ будетъ посредствомъ Главнаго Инспектора, при содѣйствіи имѣющихъ быть назначенными

zniżoną, iżby przez to udział zysków dla akcyonaryuszów, z procentami włącznie, zmniejszył się do niżéj dziesięć od sta.

Jeżeli stopień zniżenia taryffy nie będzie ułożony dobrowolnie, oznaczy go postanowienie sędziów polubownych.

Art. 16.

Towarzystwo obowiązuje się każdym pociągiem osobowym odbywać bezpłatnie przewóz korrespondencyi piśmiennéj, oraz urzędników przeznaczonych do służby w téj mierze. W tym celu nadanie otrzymujący obowiązani są, na żądanie Zarządu Pocztowego, w każdym pociągu osobowym przeznaczyć jeden osobny oddział powozu, trzymający wewnątrz półtora sażenia długości.

Jeżeliby ten oddział powozowy okazał się niedostatecznym, Zarząd Pocztowy ma prawo przyczepić do każdego pociągu osobowego jeden lub dwa powozy zastosowane do przewozu korrespondencyi. Droga żelazna otrzyma zapłatę za taki przewóz osobnych pocztowych wagonów w stosunku trzydziestu kopiejek za wiorstę przebiegu co do pierwszego wagonu, a po 15 kopiejek srebrem za wiorstę co do drugiego.

Wagony pocztowe będą sprawiane i utrzymywane kosztem Zarządu Pocztowego, wszakże utrzymanie spodów powozowych i kół będzie ciężarem Towarzystwa.

Gdzieby na stacyi zaszła potrzeba urządzenia bióra pocztowego lub telegraficznego, Towarzystwo jest obowiązane do przeznaczenia na ten cel bezpłatnie w swoich budowlach izby lub lokalu służbowego przyzwoitego.

Art. 17.

Przedsięwzięcie zależy bezpośrednio od Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu we wszystkiem, co się ściąga do kontrolli i nadzoru służby sprawujących obowiązki u Towarzystwa.

Nadzór ten wykonywanym będzie przez Inspektora Generalnego z dodanymi mu w pomoc urzędnikami, i przez Kom-

въ помощь ему чиновниковъ и посредствомъ Коммисара отъ Правительства. Содержаніе сихъ чиновниковъ полагается отъ Казны.

Не имѣя права вмѣшиваться въ распоряженія общества, они имѣютъ однако право: требовать полныхъ объ оныхъ свѣдѣній, присутствовать въ общихъ собраніяхъ общества и въ засѣданіяхъ административнаго Совѣта онаго, не имѣя впрочемъ права голоса при рѣшеніяхъ сего Совѣта; наконецъ, наблюдать за исполненіемъ законовъ и правительственныхъ постановленій края со стороны общества.

Особая инструкція опредѣлитъ обязанности и кругъ дѣйствій Главнаго Инспектора и Коммисара.

Общество и агенты его не могутъ быть подвергаемы никакой пени и вообще никакому приговору, не произнесенному подлежащими властями, на основаніи мѣстныхъ законовъ.

Въ особенности преимущество предварительнаго рѣшенія, именуемаго decyzya kwalifikacyjna, по дѣламъ судебнымъ, возникшимъ при исправленіи служебныхъ обязанностей на желѣзныхъ дорогахъ, присвоивается всѣмъ служащимъ при этихъ дорогахъ. Предварительное это рѣшеніе произносимо будетъ Главнымъ Директоромъ Правительственной Коммисіи Финансовъ, по выслушаніи представителей общества.

Отвѣтственность уголовная за дѣйствія или упущенія на желѣзныхъ дорогахъ, по ихъ управленію или движенію, можетъ падать только на служащихъ общества, но ни въ какомъ случаѣ на членовъ административнаго Совѣта онаго, въ семъ качествѣ.

Отвѣтственность по искамъ гражданскимъ, можетъ быть отнесена къ обществу только въ совокупномъ его составѣ, а не лично къ членамъ административнаго Совѣта или акціонерамъ. Впрочемъ, за личныя дѣйствія, каждый членъ общества подлежитъ отвѣтственности по общимъ законамъ.

Ст. 18.

Служба полицейская на желѣзныхъ дорогахъ раздѣляется на двѣ части:

missarza Rządowego. Rząd ponosić będzie płace tych urzędników. Bez mięszania się do kierunku interessów, będą ci urzędnicy mieli prawo brania o nich wiadomości dokładnych, z prawem obecności na zebraniach Ogólnego Zgromadzenia i na posiedzeniach Rady Zarządzającéj, bez głosu jednak przy odbywanych naradach; nakoniec z prawem czuwania nad wykonaniem praw i urządzeń krajowych ze strony Towarzystwa.

Instrukcya szczegółowa wskaże obowiązki i władzę Inspektora Generalnego i Kommissarza Rządowego.

Żadna kara, żadne skazanie, czy to przeciw Towarzystwu, czy też przeciw jego urzędnikom, nie może być wyrzeczone tylko przez władze właściwe, stosownie do praw krajowych.

W szczególności, dobrodziejstwo poprzedniéj decyzyi kwalifikacyjnéj w rzeczach karnych, z powodu wykonywania obowiązków przy drodze żelaznéj, służy wszystkim urzędnikom i osobom przy drogach żelaznych użytym. Decyzya kwalifikacyjna wydawana będzie przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, po wysłuchaniu organów Towarzystwa.

Odpowiedzialność karna za czyny lub opuszczenia odnoszące się do zarządu i exploatacyi dróg żelaznych, może tylko dotknąć urzędników płatnych Towarzystwa, a nigdy Członków Rady Zarządzającéj, w ich przymiocie zarządców.

Odpowiedzialność cywilna poszukiwana tylko być może przeciwko Towarzystwu, jako ciału zbiorowemu, a bynajmniéj przeciwko jego Członkom (zarządcom lub akcyonaryuszom). Wszakże za czyny czysto osobiste, Członkowie Towarzystwa podpadają ogólnemu prawu.

Art. 18.

Służba policyjna na drogach żelaznych będzie podzielona na dwie części:

a) Полиція общая, имѣющая предметомъ наблюденіе за проѣзжающими и повѣрку ихъ паспортовъ. Полиція эта будетъ лежать на чиновникахъ, назначенныхъ отъ Правительства и состоящихъ на его иждивеніи.

b) Полиція собственно желѣзныхъ дорогъ, на которую возлагается попеченіе о безопасности и правильномъ обращеніи поѣздовъ, наблюденіе за принятіемъ всѣхъ мѣръ предосторожности для предупрежденія несчастныхъ случаевъ и сохраненіе строгаго порядка, какъ на станціяхъ, такъ и во время движенія. Полиція эта предоставляется должностнымъ лицамъ общества.

Ст. 19.

Правительство, по предварительномъ выслушаніи учредителей или представителей Компаніи, издастъ уставъ объ эксплоатаціи желѣзныхъ дорогъ.

Уставъ этотъ не можетъ поставлять преграды исполненію настоящаго договора, или подвергать Компанію излишнимъ или обременительнымъ расходамъ.

Компанія можетъ быть административнымъ порядкомъ принуждена къ исполненію сказаннаго Устава.

Ст. 20.

Книги общества должны быть во всякое время доступны для Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Финансовъ или для лицъ отъ него уполномоченныхъ.

Книги центральнаго управленія дозволяется содержать на нѣмецкомъ языкѣ.

Ст. 21.

По истеченіи первыхъ 20 лѣтъ со дня вступленія обществомъ въ пользованіе уступаемыми ему дорогами, Правительство будетъ имѣть, во всякое время, право выкупить всю сѣть разрѣшаемыхъ и уступаемыхъ имъ нынѣ желѣзныхъ дорогъ и принять снова на себя управленіе оными, вознаградивъ за то общество:

a) Policya ogólna, która się zajmuje nadzorem osób podróżnych i przeglądaniem ich paszportów, wykonywaną będzie przez urzędników mianowanych i płaconych od Rządu;

b) Policya właściwa drogi żelaznéj, mająca zlecenie czuwania nad bezpieczeństwem i regularnością ruchu pociągów, nad zachowaniem ostrożności niezbędnych, celem unikania wypadków, niemniéj nad ścisłym porządkiem tak na stacyach, jak i w czasie pociągu, wykonywaną będzie przez sprawujących obowiązki u Towarzystwa.

Art. 19.

Rząd, po poprzedniém wysłuchaniu nadanie otrzymujących respective władz Towarzystwa, ogłosi urządzenie co do exploatacyi dróg żelaznych.

Urządzenie to nie będzie zawierało przepisów, któreby tamowały wykonanie niniejszéj umowy, lub wystawić mogły Towarzystwo na wydatki niepotrzebne lub uciążliwe.

Nadanie otrzymujący mogą być zniewoleni w drodze administracyjnéj do wykonania przepisów tegoż exploatacyjnego urządzenia.

Art. 20.

Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, lub od niego delegowanym, wolny jest przystęp do ksiąg Towarzystwa.

Księgi Zarządu Głównego mogą być prowadzone w języku niemieckim.

Art. 21.

W każdym czasie, po upływie pierwszych dwudziestu lat nadania, Rządowi służy wolność skupu nadania i przejęcia Zarządu dróg żelaznych, uiszczając Towarzystwu:

a) ежегодною выплатою извѣстной суммы, до истеченія полнаго 75-лѣтняго срока уступки;

b) уплатою ему за прибавившееся противу первоначальнаго количество подвижнаго состава.

Для опредѣленія суммы ежегодной выплаты, принимается совокупность чистыхъ годовыхъ доходовъ всей уступленной сѣти дорогъ, за семь предшествующихъ выкупу лѣтъ. Изъ суммы этой вычитывается итогъ чистыхъ доходовъ двухъ наименѣе прибыльныхъ годовъ и за тѣмъ выводится средній, чистый, годовой доходъ остальныхъ пяти лѣтъ.

Выведенный такимъ образомъ средній доходъ Правительство будетъ обязано выплачивать ежегодно обществу, по полугодіямъ, въ теченіе остальнаго времени до окончанія полнаго срока уступки.

Дабы опредѣлить чистый доходъ, изъ валоваго дохода будутъ вычтены всѣ издержки, употребленныя собственно на пользованіе дорогою, а именно расходы на поддержаніе пути, по движенію и общему управленію, полагая тутъ и ежегодный доходъ, уплачиваемый Правительству, но исключая проценты и дивидендъ, выдаваемые акціонерамъ, и часть денегъ, отдѣляемую въ запасный капиталъ и на погашеніе. Исчисленный на семъ основаніи средній доходъ пяти самыхъ прибыльныхъ годовъ дастъ цифру той суммы, которую Правительство должно будетъ уплачивать ежегодно обществу до конца срока уступки, для распредѣленія между акціонерами, сходно уставу и для довершенія погашенія общественнаго капитала.

Ст. 22.

По истеченіи срока, назначеннаго для пользованія дорогами, или въ случаѣ выкупа оныхъ Правительствомъ, оно вступаетъ немедленно во владѣніе желѣзными дорогами, со всѣми нужными для дѣйствія ихъ принадлежностями, движимыми и недвижимыми.

a) opłatę roczną aż do końca nadania;

b) przewyżkę wartości inwentarza ruchomego (art. 22).

Dla wynalezienia opłaty corocznéj, zebrane będą dochody czyste roczne, otrzymane na ogóle linij nadanych w przeciągu lat ostatnich siedmiu, poprzedzających rok nastąpić mającego skupu; po potrąceniu z summy téj dochodu czystego dwóch lat najsłabszych, wynajdzie się czysty dochód średni z pięciu lat pozostałych.

Ten dochód czysty średni stanowić będzie wysokość rocznéj opłaty, która przypadnie i uiszczaną być ma Towarzystwu półrocznemi ratami przez wszystkie lata pozostające do upływu czasu nadania.

Dla oznaczenia dochodu czystego, potrąca się od dochodów brutto wszelkie koszta istotne exploatacyi i ogólnego zarządu, z włączeniem dochodu rocznego opłacanego Rządowi, z wyłączeniem przeciwnie procentów i udziału zysków przypadających akcyonaryuszom, oraz przeznaczeń dla funduszu zasobowego i funduszu umorzenia. Średnia, tym sposobem wynaleziona, z pięciu lat najkorzystniejszych stanowić ma opłatę coroczną, którą Rząd będzie uiszczał Towarzystwu, aż do ostatniego kresu nadania, dla rozdzielenia jéj przez Radę Zarządzającą dróg żelaznych pomiędzy akcyonaryuszów, stosownie do ustawy Towarzystwa (§ 26), i na ukończenie umorzonego kapitału spółkowego.

Art. 22.

Z upływem przeciągu czasu nadania, lub na przypadek skupu, Rząd wejdzie natychmiast w posiadanie i używanie dróg żelaznych z ich przynależytościami nieruchomemi i ruchomemi, do exploatacyi potrzebnemi.

При этомъ, однако, за подвижной составъ, какъ-то: паровозы, вагоны, машины, снаряды, инструменты и прочую принадлежность ихъ, прибавленные обществомъ противъ первоначальнаго при открытіи дорогъ состава, оно получаетъ соразмѣрное стоимости ихъ вознагражденіе. Для опредѣленія суммы сего вознагражденія, дѣйствительная общая стоимость подвижнаго состава, сданнаго Правительству при возвращеніи ему дорогъ, опредѣлится по добровольному соглашенію или по оцѣнкѣ экспертовъ, и изъ суммы сей вычтется по пяти тысячъ рублей серебромъ на каждую версту возвращенныхъ желѣзныхъ дорогъ. Эти пять тысячъ рублей, полагаются оптомъ въ зачетъ стоимости первоначальнаго подвижнаго состава пониженной отъ употребленія его.

Что касается запасовъ топлива и всякихъ другихъ матеріаловъ, то общество передастъ ихъ Правительству по добровольному соглашенію, или, по оцѣнкѣ экспертами.

Каждая сторона назначитъ одного эксперта, а сіи, если не успѣютъ дойти до взаимнаго соглашенія, изберутъ одного надъэксперта (*sur-expert*), который будетъ назначенъ жребіемъ, если эксперты не сойдутся въ мнѣніи на счетъ сего выбора.

Общество сохраняетъ право владѣнія особыми сооруженіями, какъ-то: коксо и известко-обжигательными печами, заводами, литейными машинами и другими фабриками, магазинами и т. п. заведеніями, устроенными ими независимо отъ потребностей желѣзной дороги.

Ст. 23.

Общество обязывается своимъ иждивеніемъ устроить на вновь предполагаемыхъ и содержать вдоль всѣхъ уступаемыхъ ему желѣзныхъ дорогъ электро-магнитный телеграфъ, и для употребленія онаго имѣть собственныхъ своихъ должностныхъ лицъ желѣзной дороги. По телеграфу этому могутъ быть передаваемы только депеши, относящіяся къ надобности желѣзной дороги.

Wszakże, co się tycze przedmiotów ruchomych, jak parochodów, powozów, maszyn, narzędzi, sprzętów i przyrządów do exploatacyi, Towarzystwo mieć będzie zapłaconą wartość przedmiotów przysporzonych przez nie do taboru pierwotnego, do exploatacyi kolei niezbędnego. Dla oznaczenia wysokości summy z tego tytułu wypłacalnéj, wartość ogólna i rzeczywista całego składu drogowego, tradowanego Rządowi w chwili zdania, ocenioną będzie za dobrowolném obu stron porozumieniem się, lub za wyrzeczeniem biegłych, i z téj ogólnej wartości odejmie się po pięć tysięcy rubli srebrem na każdą werstę długości dróg żelaznych Rządowi oddanych. Summa ta pięć tysięcy rubli srebrem wyobraża ryczałtowo wartość taboru pierwotnego, ze względem na obniżenie się téj wartości przez zużycie.

Co się zaś tycze zapasów w materyałach opałowych i wszelkich innych, Towarzystwo ma obowiązek wydania ich Rządowi, po cenach dobrowolnie ustanowionych, lub przez pośrednictwo biegłych wynalezionych.

Każda ze stron w tym celu zamianuje jednego biegłego, a ci w przypadku różności zdań wybiorą jednego nadbiegłego, który w razie niezgodności co do wyboru jego osoby, wybranym być ma przez los.

Towarzystwo pozostanie właścicielem budowli odrębnych, jako pieców koksowych, wapiennych, hut, giserni, fabryk maszyn i innych wyrobów, magazynów i t. p., któreby zaprowadziło osobno po za obrębem przynależytości kolei żelaznych.

Art. 23.

Otrzymujący nadanie obowiązani są na linii całéj długości kolei żelaznych, nowo wybudować się mających, swoim kosztem urządzić, a wzdłuż wszystkich linij nadanych utrzymywać telegraf elektryczny, z obsługiwaniem takowego przez sprawujących obowiązki przy kolei żelaznéj. Telegrafem tym jednak mogą być przesyłane depesze służbowe exploatacyi.

Въ случаѣ, еслибы Правительство признало нужнымъ устроить телеграфную линію вдоль предоставленныхъ обществу желѣзныхъ дорогъ, то оно въ правѣ пользоваться для собственныхъ проводниковъ телеграфными столбами общества.

Правительство будетъ имѣть право соединить свой телеграфъ съ телеграфомъ общества; въ каковомъ случаѣ, Директоръ телеграфа будетъ назначенъ Правительствомъ и получать отъ него содержаніе; депеши же Правительства, при такомъ соединеніи, будутъ отправляемы по общественному телеграфу безплатно; что же касается частныхъ депешъ, отправленіе коихъ будетъ разрѣшено телеграфною дирекціею, то плата за оныя будетъ производиться обществу, по тарифу, утвержденному Правительствомъ.

Общество можетъ передавать по телеграфу депеши собственно до желѣзныхъ дорогъ относящіяся, безъ предварительнаго доклада о нихъ Правительству. Въ случаѣ соединенія и во всѣхъ другихъ случаяхъ, телеграфы общества подлежатъ надзору телеграфнаго управленія Имперіи и обязаны руководствоваться основаніями и правилами того управленія, наравнѣ съ другими частными телеграфами. Обязаны они будутъ употреблять только снаряды Морса, ленточные или другіе удобные для контроля депешъ, предписываемые высшимъ телеграфнымъ управленіемъ Имперіи.

Ст. 24.

Въ случаѣ, еслибы строительныя работы на линіи, упоминаемой въ статьѣ 1, подъ лит. *c*, не были окончены въ указанный срокъ, то Правительство имѣетъ право само распорядиться продолженіемъ сей постройки до окончанія оной, на счетъ и рискъ общества.

Ст. 25.

Жалобы частныхъ лицъ на управленіе желѣзныхъ дорогъ должны поступать въ видѣ административныхъ просьбъ, сперва къ Директору желѣзной дороги, потомъ во второй инстанціи,

Gdyby się Rządowi podobało urządzić liniję telegraficzną wzdłuż dróg żelaznych, nowo wybudować się mających, mocen jest użyć słupów do telegrafu Towarzystwa należących, dla przeprowadzenia drutów rządowych.

Rząd ma prawo, również połączenia swojego telegrafu z telegrafem kolejnym, a w tym razie Dyrektor telegrafu będzie mianowany i płatny od Rządu. W razie połączenia, depesze rządowe przesyłane być mają bezpłatnie przez telegraf kolejowy. Depesze zaś telegraficzne prywatnych, których przesyłka będzie przez Dyrekcyę telegrafów dozwoloną, opłacane będą otrzymującym nadanie, według taryffy przez Rząd zatwierdzonej. Depesze służbowe drogi żelaznéj mieć będą pierwszeństwo przed prywatnemi, i zawsze w razie zbiegu, najprzód wyprawiane być mają.

Towarzystwo będzie mogło wyprawiać depesze telegraficzne tyczące się służby kolei żelaznéj, bez poprzedniego odnoszenia się do Rządu. W razie połączenia i we wszystkich innych razach, telegrafy Towarzystwa podpadają pod nadzór Inspekcyi Telegrafów Cesarstwa, i obowiązane są stosować się do zasad i przepisów tegoż Zarządu, w równi z innemi telegrafami prywatnemi. Powinni będą używać tylko przyrządów Morsa wstążkowych, lub innego sposobu, również łatwego dla kontrolli przesyłek, zatwierdzonego przez wyższy Zarząd Telegrafów Cesarstwa.

Art. 24.

Gdyby roboty około budowy linii drogi żelaznéj, wzmiankowanéj w art. 1, pod lit. *c*, nie były ukończone w terminie oznaczonym, Rząd ma prawo zarządzić budowę, aż do jéj ukończenia, na koszt i niebezpieczeństwo spółki.

Art. 25.

Zażalenia prywatnych na Dyrekcyę dróg żelaznych przedstawiane być mają w drodze podania (ekonomicznéj) najprzód do Dyrektora drogi żelaznéj, w drugim stopniu do Rady Zarzą-

въ административный Совѣтъ общества, наконецъ къ Главному Директору Правительственной Коммисіи Финансовъ. Впрочемъ стороны въ правѣ развѣдаться и судебнымъ порядкомъ.

По всѣмъ судебнымъ дѣламъ, управленіе желѣзныхъ дорогъ, въ теченіе первыхъ 15 лѣтъ содержанія дорогъ, свободно отъ употребленія гербовой бумаги и платежа за оную.

Денежныя и всякія другія взысканія за нарушеніе полицейскихъ правилъ желѣзной дороги, наложеніе коихъ зависитъ, на основаніи существующихъ правилъ, отъ управленія желѣзной дороги, опредѣляемы впредь будутъ Совѣтомъ, составленнымъ изъ Коммисара отъ Правительства и изъ двухъ чиновниковъ желѣзной дороги, назначенныхъ управленіемъ оной.

Ст. 26.

Дѣла по неудовольствіямъ между Правительственными властями и обществомъ будутъ разбираемы, въ мѣсячный срокъ, Совѣтомъ Управленія Царства и, въ случаѣ нужды, повергаемы на окончательное Высочайшее рѣшеніе Его Императорско-Царскаго Величества.

Ст. 27.

Общество, въ томъ, что до него относиться можетъ, принимаетъ на себя всѣ обязательства Правительства, проистекающія изъ трактатовъ и договоровъ, заключенныхъ между симъ послѣднимъ и Прусскимъ Правительствомъ относительно желѣзныхъ дорогъ отъ Ловича въ Бромбергъ и отъ Зомбковицъ до Катовицъ.

Ст. 28.

По линіямъ, означеннымъ въ статьѣ 1, подъ лит. *a*, *b* и *c*, уступка воспримет свое начало со дня утвержденія настоящаго договора.

Ст. 29.

Кругъ дѣйствій и права, присвоенныя Главному Директору Правительственной Коммисіи Финансовъ, статьями 6, 9, 11, 14, 17, 20 и 25 настоящаго договора, а также статьями

dzającéj Towarzystwa, a nakoniec do Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu; wszakże wolno jest stronom odwołać się do sądów zwyczajnych.

We wszelkich postępowaniach sądowych, zarząd kolei żelaznych, przez czas pierwszych piętnastu lat nadania, uwolniony jest od użycia i opłaty stempla.

Kary pieniężne i wszelkie inne za przekroczenia urządzeń policyjnych drogi żelaznéj, które, podług przepisów, mogą być wyrzeczone przez władze drogi żelaznéj, mają być na przyszłość wymierzane przez komplet złożony z Kommissarza Rządowego i dwóch urzędników drogi żelaznéj, wskazanych przez Dyrekcyę.

Art. 26.

Spory pomiędzy władzami administracyjnemi rządowemi, a otrzymującymi nadanie lub Towarzystwem, rozpoznane będą w ciągu miesiąca przez Radę Administracyjną Królestwa, i poddane, w razie potrzeby, pod ostateczną decyzyę Najjaśniejszego Cesarza i Króla.

Art. 27.

Otrzymujący nadanie, o ile ich dotycze, wchodzą we wszystkie zobowiązania Rządu, wypływające z traktatów pomiędzy tymże Rządem a Rządem Pruskim, co do linij dróg żelaznych od Łowicza do Bydgoszczy i od Ząbkowic ku Katowicom.

Art. 28.

Nadanie co do linij wymienionych w art. 1, pod lit. *a*, *b* i *c*, zaczyna swój bieg od dnia Najwyższego zatwierdzenia niniejszego aktu.

Art. 29.

Władza Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, wskazana w artykułach 6, 9, 11, 14, 17, 20 i 25 niniejszego aktu i w art. 4 i 10 aktu dodat-

4-ю и 10-ю дополнительнаго къ оному акта, могутъ, по усмотрѣнію Правительства, быть предоставлены всякому другому изъ высшихъ чиновниковъ, для сего назначенному.

Ст. 30.

Приведеніе въ исполненіе всякаго постановленія, важнаго для края по своимъ послѣдствіямъ или по вліянію на поручительство Правительства, какъ-то: продажа или отдача въ содержаніе части желѣзныхъ дорогъ, увеличеніе долга или капитала общества, назначеніе Директора, можетъ послѣдовать по предварительному только соизволенію Правительства.

Настоящій договоръ составленъ того же что выше показано числа, въ двухъ экземплярахъ.

На французскомъ текстѣ подписали:

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, Тайный Совѣтникъ *Ленскій*.

Коммерціи Совѣтникъ, *Германъ Эпстейнъ*.

Съ утвержденнымъ Его Величествомъ экземпляромъ, вѣрно:

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія,

(подписано) *Карницкій*.

---

kowego, może być z woli Rządu zlaną na osobę innego wysokiego urzędnika, w tym celu mianowanego.

Art. 30.

Wprowadzenie w wykonanie wszelkiego postanowienia, ważnego bądź przez swoje następstwa w kraju, bądź przez wpływ na poręczenie rządowe, jako to: sprzedaż, lub wydzierżawienie części dróg żelaznych, powiększenie długu, albo kapitału Towarzystwa, mianowanie Dyrektora, powinno otrzymać poprzednie zezwolenie rządowe.

Niniejszy kontrakt, na dwa oryginały spisany pod datą jak wyżéj.

Na francuzkim texcie podpisali:

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skabu, Tajny Radca, *Łęski*.

Radca Handlowy, *Herman Epstein*.

Za zgodność z exemplarzem przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzonym:

Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnéj,

(podpisano) *Karnicki*.

Приложеніе 3-е къ № 1-му.

На представленномъ Его Императорско-Царскому Величеству экземплярѣ Собственною Его Величества рукою написано: „*Утверждаю.*"

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АКТЪ КЪ ДОГОВОРУ 1 (13) ОКТЯБРЯ 1857 Г. НА УСТУПКУ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ, ДОЛЖЕНСТВУЮЩЕЙ СВЯЗАТЬ ЦАРСТВО ПОЛЬСКОЕ СЪ ВОСТОЧНОЮ ЖЕЛѢЗНОЮ ДОРОГОЮ ПРУССІИ.

Состоялось въ Варшавѣ, 1 (13) Октября 1857 года.

Ст. 1.

Согласно статьѣ 1, лит. *d*, договора объ уступкѣ желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ, заключеннаго сего числа, учредители, въ пользу коихъ послѣдовала сія уступка, обязываются соорудить желѣзную дорогу для соединенія Царства Польскаго съ восточною желѣзною дорогою Пруссіи. Вновь предполагаемая дорога, начинаясь отъ Ловича, примкнетъ къ сѣти желѣзныхъ дорогъ Пруссіи, по направленію къ Бромбергу.

Ст. 2.

Срокъ уступки сей дороги опредѣляется семидесятипятилѣтній, считая со дня открытія этой линіи, на всемъ ея протяженіи.

Выпускъ этой уступки не можетъ имѣть мѣста прежде истеченія двадцатаго года со времени открытія всей линіи.

Въ обезпеченіе исправнаго сооруженія сказанной линіи, учредители представятъ Правительству, въ теченіе трехъ мѣсяцевъ по утвержденіи настоящаго акта, сто тысячъ рублей серебромъ, каковой залогъ будетъ возвращенъ не прежде, какъ по открытіи всей линіи.

3-ci Annex do Nr. 1-go.

Na exemplarzu przedstawionym Najjaśniejszemu Panu, własną Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości ręką napisano: „*Утверждаю.*"

AKT DODATKOWY DO UMOWY NADAWCZÉJ Z DNIA 1 (13) PAŹDZIERNIKA 1857 R., W PRZEDMIOCIE DROGI ŻELAZNÉJ, MAJĄCÉJ POŁĄCZYĆ KRÓLESTWO POLSKIE Z KOLEJĄ ŻELAZNĄ PRUSS WSCHODNICH.

Działo się w Warszawie, dnia 1 (13) Października 1857 roku.

Art. 1.

Odpowiednio art. 1-u pod lit. *d*, kontraktu nadawczego z dnia dzisiejszego, otrzymujący nadanie obowiązują się wybudować drogę żelazną, mającą połączyć Królestwo Polskie z drogą żelazną Pruss Wschodnich. Droga ta, wybudować się mająca, wychodząc od Łowicza, zetknie się z siecią dróg żelaznych Pruskich w kierunku miasta Bydgoszczy.

Art. 2.

Nadanie jest udzielone na przeciąg siedmdziesiąt pięć lat i zacznie swój bieg od dnia, w którym ta linia drogi żelaznéj, w całéj swojéj długości, otwartą będzie dla ruchu publicznego.

Skup nadania, nie może nastąpić przed końcem dwudziestego roku, zaczynając od otwarcia całéj linii.

Na pewność dokładnego wykonania linii w mowie będącéj, w trzy miesiące po Najwyższém zatwierdzeniu niniejszego aktu, otrzymujący nadanie złożą w ręce Rządu summę sto tysięcy rubli srebrem, która to kaucya wtedy dopiero będzie im zwróconą, gdy cała linia otwartą będzie do ruchu.

Ст. 3.

Въ обезпеченіе процентовъ и погашенія нужнаго на устройство и обзаведеніе сказанной линіи (ст. 1) капитала, Правительство гарантируетъ учредителямъ 4½ % съ суммы, оптомъ установленной въ 45,000 руб. сер. за каждую версту.

Ручательство это начинаетъ быть обязательнымъ для Правительства только лишь со дня открытія линіи на всемъ ея протяженіи и продолжается до истеченія срока уступки, или же до выкупа оной (ст. 21 и 22 главнаго договора отъ сего числа).

Ст. 4.

Учредители обязываются представлять годовой свой балансъ (bilans) Главному Директору Правительственной Комисіи Финансовъ.

Суммы, которыя Правительству прищлось бы уплачивать, по силѣ принятаго имъ на себя ручательства, изъясненнаго въ предыдущей статьѣ, должны быть выдаваемы Правительствомъ въ распоряженіе учредителей, или безымяннаго общества (ст. 10 главнаго договора отъ сего числа), въ теченіе четырехъ недѣль по представленіи баланса.

Ст. 5.

Въ случаѣ, еслибы означенный въ ст. 3 капиталъ оказался недостаточнымъ для построекъ и обзаведенія дороги, составляющей предметъ настоящей уступки, то для дополненія его, учредители могутъ, съ разрѣшенія Правительства, дѣлать займы и выпускать для сего облигаціи. Проценты и погашеніе по симъ долгамъ и облигаціямъ, не будутъ однакоже подлежать поручительству Правительства.

Ст. 6.

Суммы, которыя Правительство уплатило бы по силѣ даруемаго имъ ручательства, будутъ ему возвращены, съ добавкою 4% въ годъ, коль скоро чистый доходъ одного изъ послѣ-

Art. 3.

Rząd poręcza nadanie otrzymującym, na procent i umorzenie, cztery i pół od sta od kapitału, na budowę i urządzenie drogi (art. 1) ryczałtowo oznaczonego, w stosunku czterdzieści pięć tysięcy rubli srebrem na jedną werstę.

Poręczenie to staje się obowiązującém dla Rządu dopiero od dnia, w którym rzeczona droga, w całkowitym swoim przebiegu otwarta będzie do ruchu, i trwać ma aż do końca nadania, lub do jego skupu (art. 21 i 22 kontraktu głównego nadania z dnia dzisiejszego).

Art. 4.

Towarzystwo składać będzie swój billans roczny Dyrektorowi Głównemu, Prezydującemu w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu. Summy przypadające do zapłaty od Rządu, w danym razie, z przyczyny udzielonego poręczenia, stosownie do artykułu poprzedzającego, wyliczone będą przez Rząd do rozporządzenia nadanie otrzymującym, respective władzom Towarzystwa, w cztery tygodnie po złożeniu billansu (art. 10 umowy głównéj nadawczéj).

Art. 5.

W przypadku, gdyby kapitał wymieniony w art. 3-m okazał się niewystarczającym na budowę i urządzenie w mowie będącéj drogi żelaznéj, otrzymujący nadanie, dla uzupełnienia takowego, mocni są, za upoważnieniem Rządu, zaciągnąć pożyczki, i wypuszczać w tym celu obligacye, od których ani procent, ani amortyzacya nie podpadają pod poręczenie rządowe.

Art. 6.

Summy zapłacone przez Rząd, na skutek udzielonego poręczenia, będą mu zwrócone z procentem cztery od sta rocznie liczonym, skoro tylko dochód czysty, którego z lat następnych przej-

дующихъ открытію всей линіи годовъ составитъ болѣе $4^1/_2$ процентовъ съ капитала, условленнаго на постройку и обзаведеніе.

Съ полученія учредителями чистой прибыли въ семъ размѣрѣ уплата въ возвратъ суммъ, издержанныхъ Правительствомъ, вслѣдствіе даннаго имъ поручительства, будетъ продолжаема учредителями ежегодно, до тѣхъ поръ, пока Правительству не будутъ уплачены сполна всѣ суммы, выданныя учредителямъ, или обществу изъ Казны, съ присовокупленіемъ слѣдующихъ на оныя процентовъ.

Ст. 7.

Учредители обязаны устроить сказанную линію въ направленіи, опредѣленномъ конвенціею, заключенною 7 (19) Февраля 1857 года между Правительствомъ Царства и Прусскимъ, пользуясь тѣми пріуготовительными работами, которыя могли бы быть уже предприняты. Работы эти будутъ предоставлены учредителямъ безвозмездно.

Учредители окончатъ постройку и обзаведеніе уступаемой имъ желѣзной дороги и откроютъ ее въ кратчайшій по возможности срокъ, и во всякомъ случаѣ, ни какъ не позже пяти лѣтъ, считая со дня утвержденія настоящаго акта.

Работы должны быть начаты не позже двухъ лѣтъ послѣ сего утвержденія.

Ст. 8.

Въ случаѣ выкупа дорогъ (ст. 21 главнаго договора), ежегодная рента, которую Правительство обязывается уплачивать учредителямъ, или обществу, будетъ исчислена по правиламъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 21 того же главнаго договора; но ни въ какомъ случаѣ цифра сей ренты не можетъ быть ниже $4^1/_2\%$ съ капитальной суммы на устройство и обзаведеніе дороги, условленной 3-ю статьею настоящаго дополнительнаго акта.

Ст. 9.

Желѣзная дорога, служащая предметомъ настоящаго акта, будетъ управляема тою же самою Дирекціею, которая управ-

dzie cztery i pół od sta od kapitału na koszta budowy i urządzenia drogi oznaczonego.

Gdy taki czysty dochód okaże się, zwrot Rządowi kwot przez niego z tytułu zaręczenia zaliczonych dopóty trwać ma każdego roku, dopóki Rząd nie będzie w tych zaliczeniach z procentem pokryty.

Art. 7.

Otrzymujący nadanie wybudują w mowie będącą drogę żelazną w kierunku umówionym przez konwencyę pomiędzy Rządem Królestwa Polskiego a Rządem Pruskim, w dniu 7 (19) Lutego 1857 roku zawartą, i według robót przygotowawczych, jakieby były już przedsięwzięte. Roboty te odstąpione będą otrzymującym nadanie bezpłatnie.

Otrzymujący nadanie wykończą budowę i urządzenie téj drogi, oraz otworzą ją do ruchu w jaknajkrótszym czasie, a w każdym razie nie późniéj jak w pięć lat, licząc od dnia Najwyższego zatwierdzenia niniejszego aktu.

Najpóźniej we dwa lata po tém zatwierdzeniu, roboty powinny być rozpoczęte.

Art. 8.

W przypadku skupu nadania (art. 21 kontraktu nadawczego głównego), opłata roczna, jaką Rząd wówczas będzie miał obowiązek uiszczać nadanie otrzymującym, respective Towarzystwu, ustanowioną zostanie podług zasad, objętych w art. 21-m kontraktu nadawczego głównego; wszakże nie może nigdy być niższą od cztery i pół od sta od kapitału na budowę i urządzenie drogi przeznaczonego, w art. 3-m obecnego aktu dodatkowego poręczonego.

Art. 9.

Droga żelazna, będąca przedmiotem niniejszego aktu, będzie zarządzaną przez jedną i tę samą Dyrekcyę, razem z drogami wy-

ляетъ дорогами, означенными въ ст. 1-ой главнаго договора, подъ литерами *a*, *b* и *c*.

Ст. 10.

Линія, означенная въ 1-ой статьѣ настоящаго дополнительнаго акта, будетъ раздѣлена на три отдѣленія, протяженіе коихъ будетъ опредѣлено по представленіи окончательнаго плана на утвержденіе Правительства.

Если учредители или общество не выполнятъ всѣхъ работъ по сооруженію и обзаведенію дороги и не откроютъ ее въ назначенный для того срокъ, то, за исключеніемъ особенно важныхъ случаевъ, какъ-то: войны, блокады и другихъ общественныхъ бѣдствій, они подвергаются взысканіямъ, какъ ниже изложено.

Ежели, по истеченіи шести мѣсяцевъ со дня перваго предостереженія, сдѣланнаго учредителямъ или обществу Главнымъ Директоромъ Правительственной Коммисіи Финансовъ, работы не будутъ приведены къ окончанію,— сдѣлано будетъ учредителямъ или обществу вторичное предостереженіе, и если по истеченіи новаго шестимѣсячнаго срока, вся линія не будетъ окончательно открыта, то Правительство вступаетъ во владѣніе всѣми пріобрѣтенными подъ дорогу землями, построенными зданіями, матеріалами, для сооруженія линіи заготовленными, даже отдѣленіями оной, уже оконченными и въ дѣйствіе пущенными, а также представленнымъ учредителями залогомъ, изъясненнымъ въ статьѣ 2-й настоящаго дополнительнаго акта; но съ тѣмъ вмѣстѣ оно обращаетъ всю линію въ продажу съ публичныхъ торговъ, на условіяхъ настоящаго акта, присовокупляя къ онымъ и вышепомянутый залогъ, какъ имѣющій поступить въ пользу того или тѣхъ, коимъ съ торговъ будетъ присуждена уступка дороги. За тѣмъ Правительство обязывается предоставить учредителямъ или обществу, ихъ замѣнившему, въ полное вознагражденіе выборъ: или полученія всей суммы на торгахъ предложенной, или же полученія отъ Правительства въ теченіе срока, опредѣленнаго на уступку (ст. 2-я на-

mienionemi w kontrakcie głównym nadawczym w artykule 1-m pod lit. *a*, *b* i *c*.

Art. 10.

Linia drogi, wzmiankowana w art. 1-m niniejszego aktu dodatkowego, podzieloną będzie na trzy oddziały, oznaczyć się mające, po przedstawieniu stanowczego projektu drogi pod zatwierdzenie Rządowe. Gdyby otrzymujący nadanie, respective Towarzystwo, uchybili zobowiązaniu przyjętemu wykończenia robót budowy i urządzenia drogi, oraz otwarcia ruchu na wspomnionéj linii w terminie zakreślonym, wyjąwszy wypadków siły większéj, jako to: wojny, blokady i podobnych klęsk krajowych, podpadną następującym surowościom.

Jeżeli po pierwszém napomnieniu Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu w sześć miesięcy wykończenie nie nastąpi, wydaném będzie otrzymującym nadanie, respective Towarzystwu, drugie napomnienie. Jeżeliby w przeciągu drugich sześciu miesięcy linia drogi nie była stanowczo otwartą do ruchu, wtedy Rząd staje się właścicielem wszelkich gruntów nabytych, robót wykonanych, materyałów zgromadzonych, nawet części drogi wykończonych i w użyciu będących, oraz kaucyi wzmiankowanéj w art. 2-m niniejszego aktu, i przystąpi do wystawienia na licytacyę publiczną tego przedsięwzięcia, na zasadzie zbioru objaśnień i warunków, odpowiadających zasadom aktu niniejszego, z dołączeniem kaucyi, jako przechodzić mającéj na własność otrzymującego przybicie. Jako jedyne wtenczas wynagrodzenie dla nadanie otrzymujących, respective Towarzystwa, służyć będzie wybór, albo przyjąć szacunek całkowity, przysądzeniem wykazany, jeżeli się znajdzie nabywca przysądzenie otrzymujący, albo poprzestać przez ciąg trwania nadania (art. 2 aktu dodatkowego), od tych oddziałów drogi, któreby były wykończonemi, na opłacie procentu cztery i pół od sta, przez Rząd poręczonego, a który to procent, jako należny, będzie opłacany nawet w razie, gdyby nikt

стоящаго акта) по 4½ процента, на суммы, обезпеченныя Правительствомъ, по оконченнымъ отдѣленіямъ дороги. Проценты эти Правительство имѣетъ уплачивать учредителямъ или обществу и въ такомъ случаѣ, еслибы къ торгамъ не явилось покупателей. Сіе послѣднее условіе Правительствомъ будетъ включено въ объявленіе кондицій при вызовѣ покупателей на публичные торги.

Что же касается до отдѣленій дороги неначатыхъ или неоконченныхъ, Правительство присвоиваетъ себѣ только: залогъ, работы, приготовленные матеріалы и начатыя сооруженія.

Съ своей же стороны учредители или общество не будутъ имѣть права ни на какое вознагражденіе.

Ст. 11.

По истеченіи первыхъ пяти лѣтъ пользованія всею уступаемою линіею, Правительство будетъ участвовать въ излишкѣ чистой прибыли, который останется, за вычетомъ всѣхъ издержекъ и всѣхъ суммъ, потребныхъ для удовлетворенія обязательствъ общества, а именно капиталовъ запаснаго и на погашеніе, а также годоваго дивиденда изъ шести на сто, включая обезпеченные проценты.

Одна треть сего излишка будетъ причитаться Правительству; двѣ же трети поступятъ въ пользу общества.

Ст. 12.

Акціи Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги будутъ, по мѣрѣ дѣйствительно внесенныхъ на оные платежей, принимаемы Правительствомъ Царства въ залогъ, по всѣмъ казеннымъ подрядамъ и предпріятіямъ, а также могутъ быть принимаемы Польскимъ Банкомъ въ обезпеченіе по торговымъ сдѣлкамъ.

Облигаціи же могутъ быть по означеннымъ предметамъ принимаемы только по курсу оныхъ на Варшавской биржѣ.

przysądzenia nie otrzymał. Warunek ten powinien być zamieszczony w zbiorze objaśnień i warunków licytacyi.

Co się zaś tycze oddziałów drogi niezaczętych lub niewykończonych, z jednéj strony Rząd mocen jest tylko zająć kaucyę, roboty, materyały i dzieła przygotowane i zaczęte, z drugiéj zaś nadanie otrzymujący, respective Towarzystwo, nie mogą żądać żadnego wynagrodzenia.

Art. 11.

Po upływie pierwszych pięciu lat od dnia otwarcia ruchu na całéj długości linii nadanéj, Rządowi służy udział w przewyżce czystego zysku, pozostającego po odtrąceniu wszelkich kosztów, odjęciu summ potrzebnych na zaspokojenie wszelkich zobowiązań Towarzystwa, a osobliwie funduszu zasobowego i amortyzacyjnego, oraz dywidendy rocznéj sześć od sta, licząc w to już procent poręczony.

Jedna trzecia część téj przewyżki należeć będzie do Rządu, a dwie trzecie będą korzyścią Towarzystwa.

Art. 12.

Akcye drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj będą, w wartości wniesionych na nie rzeczywistych opłat, przyjmowane przez Rząd Królestwa Polskiego tytułem kaucyi, przy wszelkich kontraktach na dostawy i przedsiębierstwa rządowe, i mogą być przyjmowane przez Bank Polski na bezpieczeństwo obrotów handlowych.

Obligacye mogą być przyjmowane w téj mierze tylko podług kursu na giełdzie Warszawskiéj.

Ст. 13.

Все условленное въ главномъ договорѣ отъ сего числа равно имѣетъ полное дѣйствіе и для желѣзной дороги, составляющей предметъ настоящаго акта, поколику статьи означеннаго договора не измѣняются статьями настоящаго дополнительнаго акта.

Права дарованныя учредителямъ главнымъ договоромъ отъ сего числа, относительно другихъ линій, равно какъ и обязательства, принятыя ими на себя, въ особенности дозволеніе передавать сіи права и обязанности безымянному обществу (ст. 10 главнаго договора), имѣютъ также полное дѣйствіе въ отношеніи желѣзной дороги, о коей здѣсь идетъ дѣло.

Уставъ о образованіи безымяннаго общества, имѣющаго цѣлью сооруженіе сей дороги и пользованіе оною, Его Императорско-Царскимъ Величествомъ утвержденный, прилагается къ настоящему дополнительному акту.

Настоящій договоръ составленъ того же чтó выше показано числа, въ двухъ экземплярахъ.

На французскомъ текстѣ подписали:

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, Тайный Совѣтникъ *Ленскій.*

Коммерціи Совѣтникъ *Германъ Эпстейнъ.*

Съ утвержденнымъ Его Величествомъ экземпляромъ, вѣрно: Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія

(подписано) *Карницкій.*

Art. 13.

Wszelkie warunki, objęte w głównym kontrakcie nadawczym z dnia dzisiejszego, stosują się również w zupełności i do drogi żelaznéj przedmiotem niniejszego będącéj, o ile zmienione nie zostały w powyższych artykułach obecnego aktu dodatkowego.

Prawa udzielone otrzymującym nadanie na inne drogi żelazne w głównym kontrakcie nadawczym, niemniéj zobowiązania przyjęte, mianowicie wolność przelania swoich praw i obowiązków na spółkę bezimienną czyli Towarzystwo akcyjne (patrz art. 10-ty głównego kontraktu nadawczego), stosują się w zupełności również i do drogi żelaznéj, przedmiotem aktu obecnego będącéj.

Ustawa do założenia takiego Towarzystwa bezimiennego, mającego za cel budowę i exploatacyę téj drogi żelaznéj, zatwierdzona przez Najjaśniejszego Cesarza i Króla, dołącza się do niniejszego aktu dodatkowego.

Niniejszy akt dodatkowy, na dwa exemplarze, spisany pod datą jak wyżéj.

Na francuzkim texcie podpisali:

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, Tajny Radca, *Łęski.*

Radca Handlowy, *Herman Epstein.*

Za zgodność z exemplarzem przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzonym: Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnéj,

(podpisano) *Karnicki.*

Приложеніе 4-ое къ № 1-му.

На представленномъ Его Императорско-Царскому Величеству экземплярѣ Собственною Его Величества рукою написано:

„*Утверждаю.*"

АКТЪ УЧРЕЖДЕНІЯ ОБЩЕСТВА ВАРШАВСКО-ВѢНСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ домѣ подъ № 549[a], 10 (22) Августа 1857 года.

Предъ Маркеломъ Зелинскимъ, Нотаріусомъ Варшавской Губерніи, имѣющимъ жительство въ Варшавѣ, и въ присутствіи созванныхъ на основаніи закона свидѣтелей, ниже сего поименованныхъ, предстали:

Господа:

1. Германъ Эпстейнъ, Коммерціи Совѣтникъ, жительствующій въ Варшавѣ, въ собственномъ домѣ, подъ № 549 лит. *a*;

2. Карлъ-Августъ Мильде, Прусскій Статсъ-Министръ не у дѣлъ, имѣющій жительство въ Бреславлѣ;

3. Графъ Андрей Ренаръ, Прусскій Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, жительствующій въ Гросъ-Стрѣлицѣ, въ Силезіи;

4. Баронъ Германъ Мушвицъ, Главный Директоръ Общества подъ названіемъ „Минерва," осѣдлый въ Бреславлѣ.

Всѣ избравшіе законное мѣстопребываніе свое у Коммерціи Совѣтника Эпстейна въ дѣйствительномъ мѣстѣ жительства его въ Варшавѣ, подъ № 549 лит. *a*, каковыя лица, будучи по законамъ способны вступать въ обязательства и лично извѣстны

4-ty Annex do Nr. 4-go.

Na exemplarzu przedstawionym Najjaśniejszemu Panu własną Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości ręką napisano:

„*Утверждаю.*"

AKT USTANOWIENIA TOWARZYSTWA KOLEI ŻELAZNÉJ WARSZAWSKO-WIEDEŃSKIÉJ.

Działo się w Warszawie, w domu pod Nr. 549 lit. A, d. 10 (22) Sierpnia 1857 r.

Przed Marcelim Zielińskim, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiéj Gubernii Warszawskiéj, w Warszawie zamieszkałym, w obecności świadków niżéj w akcie wymienionych, prawem wymagane przymioty mających, stawili się osobiście:

1. Herman Epstein, Radca Handlowy, w Warszawie w domu własnym Nr. 549 lit. A zamieszkały;

2. Karol-August Milde, Minister Stanu Królestwa Pruskiego, w Wrocławiu zamieszkały;

3. Andrzej Hrabia Renard, Rzeczywisty Radca Tajny Państwa Pruskiego, w Gross-Strelitz w Szląsku Pruskim zamieszkały;

4. Herman Baron Muschwitz, Dyrektor Generalny Towarzystwa zwanego „Minerwa," w Wrocławiu zamieszkały;

Wszyscy zamieszkanie prawne w Warszawie u Radcy Handlowego Hermana Epstein w rzeczywistém jego zamieszkaniu w domu pod Nr, 549 lit. A, obierający; ktorzy z osób i zdolności do prawoważnych działań będąc Rejentowi znani, zeznali:

Нотаріусу, объявили, что, въ силу договора, заключеннаго сего числа съ Правительствомъ Царства Польскаго, объ уступкѣ постройки желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ и пользованія оными, и согласно статьямъ 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 и 40-й Кодекса торговаго, они основываютъ и учреждаютъ, подъ непремѣннымъ условіемъ Высочайшаго утвержденія Его Императорско-Царскаго Величества, **безымянное общество Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги**, на нижеслѣдующихъ условіяхъ.

УСТАВЪ ОБЩЕСТВА ВАРШАВСКО-ВѢНСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ (*).

ГЛАВА I.

Учрежденіе и наименованіе общества, срокъ существованія онаго, цѣль и мѣстопребываніе.

§ 1.

Общество Варшавскс-Вѣнской желѣзной дороги, учрежденное Господами:

1) Германомъ Эпстейномъ,
2) Карломъ Августомъ Мильде,
3) Графомъ Андреемъ Ренаръ,
4) Барономъ Германомъ Мушвицъ,

будетъ состоять изъ всѣхъ владѣльцевъ акцій, которыя имѣютъ быть выпущены на основаніи настоящаго Устава.

§ 2.

Цѣль сего общества:

1) пользованіе желѣзною дорогою отъ Варшавы до Границы, находящеюся въ движеніи;
2) пользованіе желѣзною дорогою отъ Скерневицъ до Ловича, находящеюся въ движеніи;

(*) Уставъ этотъ отчасти измѣненъ ниже помѣщеннымъ новымъ Уставомъ, утвержденнымъ Намѣстникомъ въ Царствѣ 29 Мая (10 Іюня) 1866 года.

Iż oni na zasadzie aktu nadania, dnia dzisiejszego z Rządem Królestwa Polskiego w przedmiocie dróg żelaznych w Królestwie Polskiém zawartego, w myśl art. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 i 40 kodexu handlowego, oraz z najwyraźniejszém zastrzeżeniem Najwyższego przez Najjaśniejszego Cesarza i Króla zatwierdzenia, zawiązują niniejszém i zakładają Spółkę bezimienną czyli **Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj**, którego warunki przepisują w sposób następujący:

USTAWA TOWARZYSTWA DROGI ŻELAZNÉJ WARSZAWSKO-WIEDEŃSKIÉJ (*).

TYTUŁ I.

Ustanowienie Towarzystwa, jego nazwisko, czas otwarcia, cel i siedlisko.

§ 1.

Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, założone przez:

1) Hermana Epstein,
2) Karola-Augusta Milde,
3) Andrzeja Hrabiego Renard,
4) Hermana Barona Muschwitz,

istnieje między wszystkimi posiadaczami akcyj, mających być wypuszczonemi na zasadzie niniejszéj Ustawy.

§ 2.

Towarzystwo to ma za przedmiot:

1) eksploatacyę kolei żelaznéj od Warszawy do Granicy, w ruchu będącéj;
2) eksploatacyę kolei żelaznéj od Skierniewic do Łowicza, w ruchu będącéj;

(*) Ustawa niniejsza w części zmienioną została nową, poniżéj zamieszczoną, ustawą, przez Namiestnika Królestwa w dniu 29 Maja (10 Czerwca) 1866 r. zatwierdzoną.

3) устройство желѣзной дороги, которая имѣетъ быть проведена отъ Зомбковицъ къ Прусской границѣ, по направленію къ Катовицамъ, а равно пользованіе сею дорогою.

§ 3.

Общество принимаетъ наименованіе „Общества Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги."

§ 4.

Мѣстопребываніе общества — въ Варшавѣ.

§ 5.

Существованіе общества пріемлетъ свое начало со дня его учрежденія и кончается съ истеченіемъ срока, опредѣленнаго вышеозначеннымъ договоромъ.

Общество почитается учрежденнымъ со дня, когда послѣдуетъ Высочайшее утвержденіе условія на уступку дорогъ, равно какъ и утвержденіе настоящаго Устава.

ГЛАВА II.

Передача правъ.

§ 6.

Учредители, поименованные въ § 1, уступаютъ и передаютъ обществу всѣ права на устройство означенныхъ въ § 2 желѣзныхъ дорогъ и пользованіе ими, предоставленныя симъ учредителямъ вышепомянутымъ договоромъ.

Для пользованія пріобрѣтенными такимъ образомъ правами, общество дѣйствуетъ посредствомъ своего Административнаго Совѣта. По силѣ таковой уступки и передачи, общество замѣняетъ собою совершенно учредителей во всемъ, относящемся къ предоставленнымъ имъ уступочнымъ условіемъ правамъ, какъ равно и къ обязанностямъ, проистекающимъ изъ сего условія.

Разсчетъ въ расходахъ, произведенныхъ до вступленія общества въ дѣйствіе, будетъ учиненъ Административнымъ Со-

3) budowę i eksploatacyę kolei żelaznéj, mającéj iść od Ząbkowic do granicy Pruskiéj w kierunku ku Katowicom.

§ 3.

Towarzystwo przybiera nazwisko: „Towarzystwo Kolei Żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj."

§ 4.

Siedlisko Towarzystwa jest w Warszawie.

Art. 5.

Towarzystwo istnieć zaczyna z dniem zawiązania, a trwać ma aż do upływu nadania koncessyi wyżéj przywiedzionéj.

Towarzystwo jest zawiązane z dniem NAJWYŻSZEGO zatwierdzenia kontraktu nadawczego i niniejszéj ustawy.

TYTUŁ II.

Przelew nadania.

§ 6.

Założyciele (§ 1) ustępują i przelewają na Towarzystwo wszelkie prawa do budowy i eksploatacyi kolei żelaznych, w § 2-m wyszczególnionych, jakie im umową nadawczą są udzielone.

Tak nabyte prawa Towarzystwo wykonywa przez pośrednictwo Rady Zarządzającéj. Skutkiem takiego ustępstwa i przelewu, Towarzystwo podstawia się wprost i bezwarunkowo w miejsce i położenie otrzymujących nadanie, we wszystkiem co się tycze praw im udzielonych przez umowę nadawczą, jak również co do wszelkich zobowiązań, które z niéj wynikają.

вѣтомъ онаго, имѣющимъ сдѣлать надлежащее распоряженіе объ уплатѣ всего, что кому слѣдовать будетъ.

ГЛАВА III.

Капиталъ общества, акціи, вклады.

§ 7.

Капиталъ общества, на означенныя въ § 2 подъ N° 1, 2, 3, дороги, собранъ будетъ постепенно посредствомъ выпуска ста тысячъ акцій, выданныхъ на предъявителя, въ сто рублей серебромъ каждая, всего на сумму десять милліоновъ рублей серебромъ. Каждая изъ сихъ акцій будетъ представлять 60 рублей серебромъ дѣйствительнаго вклада, а 40 руб. сер. капитала, съ коего годовой доходъ, опредѣленный по силѣ 3-й статьи условія, уплачивается Правительству.

Капиталъ общества во всякое время можетъ быть увеличенъ, въ размѣрѣ, потребномъ для предпріятій общества. Увеличеніе сіе должно быть опредѣлено общимъ собраніемъ акціонеровъ и утверждено Правительствомъ.

По займамъ съ преимуществомъ, производимымъ въ видѣ ссудъ съ преміями или другимъ образомъ, выпускаемы будутъ облигаціи на предъявителя.

Цѣнность займовъ и выпущенныхъ облигацій ни въ какомъ случаѣ не должна превышать половины общественнаго капитала.

§ 8.

Означенныя акціи и облигаціи выпускаются серіями. Первый выпускъ назначается въ 25,000 акцій, соотвѣтствующихъ нарицательному капиталу 2,500,000 руб. сер. Одна треть акцій послѣдующихъ выпусковъ предоставляется владѣльцамъ акцій перваго выпуска, а если то можетъ имѣть мѣсто и владѣльцамъ акцій всѣхъ вообще предшествовавшихъ серій, соразмѣрно съ числомъ акцій, принадлежащихъ каждому владѣльцу во время новаго выпуска. Остальныя же двѣ трети предоставляются въ распоряженіе учредителей. Сіи послѣдніе, равно

Wydatki, poniesione od chwili, w któréj Towarzystwo zacznie być czynném, będą załatwiane przez Radę Zarządzającą, która co potrzeba rozporządzi, dla zwrócenia ich komu należy.

TYTUŁ III.

Kapitał Towarzystwa, akcye, wkłady.

§ 7.

Kapitał Towarzystwa na drogi wymienione w § 2-m (Nr. 1, 2, 3) będzie zbiérany kolejno przez utworzenie sta tysięcy akcyj na okaziciela, każda po sto rubli srebrem, wynoszących razem dziesięć milionów rubli srebrem, a reprezentujących 60 rsr. wkładu rzeczywistego, zaś 40 rsr. kapitału dochodu rocznego, Rządowi opłacać się mającego, według art. 3-go umowy nadawczéj.

Kapitał Towarzystwa może być w każdym czasie powiększony, stosownie do potrzeby przedsięwzięć. Powiększenie to wyrzeczoném być ma przez Ogólne Zgromadzenie Akcyonaryuszów i przez Rząd zatwierdzone.

Pożyczki z prawem pierwszeństwa; zaciągane bądź sposobem pożyczek premiowych, bądź jakimkolwiek innym, będą wypuszczane w obligacyach na okaziciela.

Wartość istotna wypuszczanych podobnych pożyczek i obligacyj nie może w żadnym razie przewyższać połowy kapitału Towarzystwa.

§ 8.

Akcye i obligacye rzeczone będą wypuszczane seryami. Pierwsze wypuszczenie będzie z 25,000 akcyj, wyobrażających kapitał nominalny 2,500,000 rubli srebrem. Trzecia część akcyj następnych seryj pozostawi się dla posiadaczy akcyj seryi pierwszéj, lub też w danym razie, wszystkich seryj poprzednio wypuszczonych, w stosunku liczby akcyj posiadanych przez każdego z nich, w chwili nowego wypuszczenia. Pozostałe dwie trzecie służą do rozrządzenia założycieli. Założyciele, podobnie jak po-

владѣльцы акцій прежнихъ выпусковъ, обязаны уплатить опредѣленный взносъ или отказаться отъ акцій не далѣе, какъ въ теченіе одного мѣсяца.

Опредѣленіе того, должно ли послѣдующія акціи выпустить въ одинъ разъ, или въ разное время, равно опредѣленіе срока и условій выпуска, предоставляется усмотрѣнію Административнаго Совѣта желѣзной дороги.

§ 9.

Двадцать пять тысячъ акцій, представляющія капиталъ перваго выпуска, имѣютъ быть розданы въ Царствѣ Польскомъ и за границею.

Всѣ эти акціи разобраны и принадлежатъ ниже поименованнымъ лицамъ, въ слѣдующемъ количествѣ:

ГГ.	Герману Эпстейну . . .	10,250	акцій.
	Графу Андрею Ренару . .	10,250	„
	Карлу Августу Мильде . .	2,250	„
	Барону Герману Мушвицу .	2,250	„
	Итого	25,000	акцій.

§ 10.

Каждая акція даетъ право на соразмѣрное участіе въ дѣйствительномъ имуществѣ общества и въ прибыляхъ предпріятія.

Только по внесеніи тридцати процентовъ въ счетъ капитальной суммы акцій, выдаются вкладчикамъ самыя акціи на предъявителя. Дотолѣ же на частныя уплаты въ счетъ цѣны акцій выдаются только росписки.

§ 11.

Акціи вырѣзываются изъ шнуровой книги и по приложеніи къ нимъ сухаго штемпеля общества, съ печатными подписями Членовъ Административнаго Совѣта и старшаго Кассира. Вырѣзка, форма и условія выпуска тѣхъ акцій должны быть опредѣлены Административнымъ Совѣтомъ желѣзной дороги.

Каждая уплата въ счетъ цѣны акціи отмѣчается на самой акціи.

siadacze poprzednich akcyj, obowiązani będą uiścić, najdaléj w terminie jednomiesięcznym, wkład żądany, albo zrzec się akcyj.

Co do wypuszczeń akcyj następnych pozostawia się uznaniu Rady Zarządzającéj wyrzeczenie, czy wypuszczenia takowe mają być dokonane w jednym lub kilku razach, jak niemniéj oznaczenie ich czasu i warunków.

§ 9.

Dwadzieścia pięć tysięcy akcyj, wyobrażających kapitał pierwszego wypuszczenia, będą rozdane w Królestwie Polskiém i za granicą.

Całkowita ilość tych akcyj jest podpisana i należy do osób poniżéj wymienionych, w następującym stosunku:

PP.	Herman Epstein	akcyj	10,250,
	Andrzéj Hr. Renard . . .	„	10,250,
	Karol-August Milde . . .	„	2,250,
	Herman Baron Muschwitz .	„	2,250,
	Razem akcyj		25,000.

§ 10.

Każda akcya daje prawo do stosunkowego udziału we własności aktywów Towarzystwa i w podziale korzyści.

Dopiero po wniesieniu trzydziestu procentów kapitału akcyj, wkładający będą mieli wręczone akcye na okaziciela. Na wnioski zaś cząstkowe poprzednie, otrzymają tylko poświadczenia.

§ 11.

Akcye wycięte będą z księgi sznurowéj, oznaczone suchym stemplem Towarzystwa, opatrzone podpisami drukowanemi Członków Rady Zarządzającéj i podpisane przez jednego z Członków rzeczonéj Rady i przez Kassyera Głównego. Układ, kształt i warunki wypuszczenia tych akcyj oznaczy Rada Zarządzająca kolei żelaznéj.

Każda opłata na poczet akcyi będzie oznaczona na samejże akcyi.

§ 12.

Административный Совѣтъ можетъ дозволить пріемъ и храненіе акцій въ кассѣ общества, въ Варшавѣ.

§ 13.

Акціи недѣлимы, и общество признаетъ лишь одного владѣльца на одну и ту же акцію.

§ 14.

Пріобрѣтеніе акціи влечетъ за собою и подчиненіе Уставу общества. Наслѣдники или представители акціонера не имѣютъ права ни подъ какимъ предлогомъ требовать наложенія запрещенія на капиталъ и всякаго рода имущество общества, и не могутъ вмѣшиваться никакимъ образомъ въ управленіе его дѣлами. Въ отысканіи правъ своихъ, они обязаны полагаться на общественные инвентари и постановленія общаго собранія акціонеровъ.

§ 15.

Деньги за акціи должны быть вносимы въ кассу общества въ Варшавѣ, или въ другихъ мѣстахъ, по назначенію Административнаго Совѣта и на постановляемыхъ имъ условіяхъ.

Взносы за акціи производятся въ шесть сроковъ, по 10% нарицательнаго капитала. Но Административный Совѣтъ можетъ разрѣшить уплату вдругъ нѣсколькихъ взносовъ или всего капитала.

Требованія о взносахъ за акціи должны быть объявляемы по крайней мѣрѣ за мѣсяцъ до срока платежа, въ „Journal de St. Petersbourg," въ Варшавскихъ журналахъ, въ Прусской Государственной Газетѣ и въ двухъ Бреславскихъ журналахъ.

Объявленія сіи могутъ быть припечатываемы и въ другихъ вѣдомостяхъ, по указанію Административнаго Совѣта.

§ 16.

Въ случаѣ невзноса денегъ въ опредѣленный срокъ, насчитываются проценты за каждый просроченный день, въ соразмѣрности шести на сто въ годъ.

§ 12.

Rada Zarządzająca może udzielić upoważnienie do składu i zachowania akcyj w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 13.

Akcye są niepodzielne. Towarzystwo uznaje tylko jednego właściciela dla każdéj akcyi.

§ 14.

Posiadanie akcyj pociąga za sobą samo z siebie poddanie się przez okaziciela przepisom ustawy Towarzystwa. Spadkobiercy akcyonaryusza, lub inni w jego miejsce interessowani, nie mogą, pod żadnym pozorem, domagać się opieczętowania na majątku, pieniądzach, lub innych wartościach należących do Towarzystwa, ani też zgoła mięszać się do jego zarządu. Przy dochodzeniu praw swoich, winni poprzestawać na inwentarzach Towarzystwa i na uchwałach Ogólnego Zgromadzenia akcyonaryuszów.

§ 15.

Opłaty na poczet akcyj wnosić będą akcyonaryusze do kassy Towarzystwa w Warszawie, lub uskutecznią je w innych miejscach, przez Radę Zarządzającą wskazanych i podług warunków jakie taż Rada oznaczy.

Wypłaty na poczet akcyj podzielone będą na sześć rat, po dziesięć procentów kapitału nominalnego. Rada Zarządzająca może jednak upoważnić wnioski kilku rat razem, lub opłatę całkowitego kapitału od razu.

Wezwania o uiszczenie wniosków na akcye powinny być ogłoszone przynajmniéj na miesiąc przed terminem do opłat wyznaczonym w Journal de St. Petersbourg, w dziennikach Warszawskich, w Gazecie Rządowéj Pruskiéj i w dwóch dziennikach wychodzących w Wrocławiu.

Obwieszczenia te mogą być ogłoszone w innych jeszcze pismach, które Rada Zarządzająca wskaże.

§ 16.

W razie uchybienia opłaty na oznaczony termin, liczony będzie procent za każdy dzień zwłoki, w stosunku sześciu od sta na rok.

Административному Совѣту предоставляется право продавать тѣ акціи, по которымъ взносы не поступятъ въ назначенные сроки.

Для сего, нумера тѣхъ акцій публикуются въ вѣдомостяхъ, означенныхъ въ § 15, съ предвареніемъ о послѣдствіяхъ просрочки.

По прошествіи четырнадцати дней послѣ этой публикаціи, если требуемое количество денегъ не будетъ внесено съ причитающимися процентами, то Административный Совѣтъ, безъ дальнѣйшихъ формальностей, имѣетъ право объявить въ означенныхъ въ § 15 вѣдомостяхъ тѣ акціи недѣйствительными, изготовить вмѣсто ихъ дупликаты и продать таковые въ одинъ разъ или постепенно на биржахъ: С.-Петербургской, Варшавской, Берлинской и Бреславской, чрезъ биржевыхъ маклеровъ, на счетъ и страхъ просрочившихъ лицъ.

За тѣмъ подлинники проданныхъ акцій считаются недѣйствительными, и новымъ покупателямъ выдаются другія акціи подъ тѣми же нумерами, какъ прежнія. Посему всякая сдѣлка о продажѣ и покупкѣ акцій, или свидѣтельствъ на акціи, не имѣющихъ установленной отмѣтки въ уплатѣ надлежащихъ взносовъ, почитается недѣйствительною.

Сумма, вырученная продажею акцій, за исключеніемъ расходовъ и причитающихся процентовъ, поступаетъ на покрытіе просроченныхъ взносовъ, начиная со старшихъ.

Излишекъ, буде останется, принадлежитъ отчужденному акціонеру.

Акціонеры обязаны денежнымъ взносомъ лишь въ размѣрѣ 60% нарицательнаго капитала своихъ акцій; всякое дальнѣйшее требованіе денегъ воспрещается и для нихъ необязательно.

§ 17.

Въ случаѣ подачи объявленія объ утратѣ, истребленіи или о нахожденіи въ незаконномъ владѣніи акцій, съ показаніемъ нумеровъ оныхъ, Административный Совѣтъ не обязанъ ни выдавать дупликатовъ, ни уплачивать на оныя процентовъ и ди-

Rada Zarządzająca upoważniona jest do sprzedania akcyj, na które we wskazanych terminach opłaty nie były wniesione.

W tym celu numera takich akcyj ogłoszone będą w pismach wymienionych w § 15-m, z ostrzeżeniem o skutkach uchybienia.

Jeżeli w ciągu dni czternastu od tego ogłoszenia, opłata raty zażądanéj oraz procentów ubiegłych nie nastąpi, Rada Zarządzająca będzie miała prawo, bez żadnych dalszych formalności, obwieścić, w pismach wymienionych w § 15-m, unieważnienie tych akcyj, — wystawić w ich miejsce duplikaty, i takowe sprzedać za pośrednictwem ajentów giełdowych, na giełdach: w St. Petersburgu, Warszawie, Berlinie lub Wrocławiu, od razu lub częściami, na koszt i niebezpieczeństwo uchybiających.

Oryginały akcyj tym sposobem sprzedanych stają się nieważnemi samém przez się prawem; nabywcom zaś wydane będą akcye nowe za temiż samemi numerami. Wszelkie przeto nabywanie i zbywanie bądź akcyj, bądź poświadczeń na akcye, nieopatrzonych należytą wzmianką o dopełnieniu należnych opłat, będzie nieważne.

Summa otrzymana ze sprzedaży akcyj, po strąceniu kosztów i zaległych procentów, zarachowaną będzie na poczet uchybionych opłat, poczynając od najdawniéj wymagalnych.

Przewyżka, jeśli się okaże, należy do akcyonaryusza wywłaszczonego.

Akcyonaryusze obowiązani są tylko do opłat wyrównywających 60% imiennego kapitału swoich akcyj, dalsze wszelkie żądanie funduszu zabrania się i żadna nadto odpowiedzialność nie ciąży na akcyonaryuszu.

§ 17.

W razie podania, z wymienieniem numerów, doniesienia o zagubieniu, zniszczeniu, lub znajdowaniu się w nieprawném posiadaniu akcyj, Rada Zarządzająca nie będzie miała obowiązku ani wydawać na miejsce takowych duplikatów, ani wypłacać

виденда, или полной цѣны по погашеніи, если просители не исполнятъ формальностей, предписанныхъ 151-ю, 152-ю и 153-ю статьями коммерческаго устава.

Такъ какъ всѣ акціи выданы на неизвѣстнаго предъявителя, то въ управленіяхъ или кассахъ общества не принимается никакого ареста или запрещенія на капиталы и права по акціямъ.

Однакоже акціи, внесенныя на имя и на счетъ извѣстныхъ лицъ, подлежатъ въ отношеніи запрещенія общимъ узаконеніямъ.

Но, въ случаѣ подобныхъ запрещеній, управленіе общества будетъ имѣть право давать отъ себя объявленія по формѣ свидѣтельствъ сего рода, выдаваемыхъ отъ правительственныхъ мѣстъ.

ГЛАВА IV.

Объ Административномъ Совѣтѣ.

§ 18.

Управленіе дѣлами общества возлагается на Совѣтъ, состоящій изъ одиннадцати членовъ.

Члены Совѣта избираются общимъ собраніемъ, исключая случаевъ, приведенныхъ въ §§ 20 и 25.

Каждый членъ Административнаго Совѣта долженъ имѣть по крайней мѣрѣ сто акцій, собственно ему принадлежащихъ, кои не могутъ подлежать ни секвестру, ни отчужденію во все время бытности его въ этой должности. Акціи эти хранятся въ кассѣ общества, въ Варшавѣ.

§ 19.

Члены Управленія, кромѣ возврата имъ путевыхъ и прочихъ расходовъ, дѣлаемыхъ ими по обязанностямъ, сопряженнымъ съ ихъ должностію, получаютъ вознагражденіе, за труды, которое будетъ имъ выдаваемо, въ видѣ суточныхъ денегъ и контрмарокъ, за присутствіе ихъ въ засѣданіяхъ Совѣта. Количество сихъ вознагражденій будетъ опредѣлено Администра-

przypadających na nie dywidend, lub całkowitéj wartości po umożeniu, chyba po dopełnieniu przez interessowanych formalności, art. 151, 152 i 155-m Kodeksu handlowego przepisanych.

Gdy akcye są na okaziciela, żaden areszt nie może być dopuszczony w ręku władz lub kassyerów Towarzystwa, na funduszach i prawach z akcyj wynikających.

Wszakże akcye złożone na imie i rachunek osób oznaczonych, podlegają co do aresztu prawu powszechnemu; lecz deklaracye aresztowe, składać się mające przez władze Towarzystwa, używać mają co do formy tego przywileju, jaki władzom rządowym służy w podobnych razach.

TYTUŁ IV.

Rada Zarządzająca.

§ 18.

Zarząd interessów Towarzystwa porucza się Radzie, złożonéj z jedenastu Członków:

Członków Rady wybiera Zgromadzenie Ogólne, z wyjątkiem wypadków objętych §§ 20 i 25-m.

Każdy Członek Rady Zarządzającéj powinien posiadać na własność sto akcyj przynajmniéj, które nie ulegają ani zajęciu, ani mogą być obciążane, lub zbywane przez cały ciąg sprawowania obowiązków. Oryginały tych akcyj złożone będą w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 19.

Członkowie Rady, prócz zwrotu kosztów podróży i innych spowodowanych wykonywaniem swoich obowiązków, pobierają wynagrodzenie za swe prace, które im będzie udzielane sposobem dyet i znaków obecności. Wysokość tych wynagrodzeń oznaczy

тивнымъ Совѣтомъ при первоначальномъ его образованіи, впослѣдствіи же времени — общимъ собраніемъ акціонеровъ.

Предсѣдатель Административнаго Совѣта, имѣющій пребываніе въ Варшавѣ, получаетъ, сверхъ того, особое добавочное содержаніе, по назначенію Совѣта.

По прошествіи первыхъ пяти лѣтъ, образъ и количество сего вознагражденія опредѣлены будутъ общимъ собраніемъ акціонеровъ.

§ 20.

На первый разъ, въ видѣ изъятія изъ правила, постановленнаго въ § 18, Административный Совѣтъ составляется изъ слѣдующихъ лицъ:

Предсѣдатель

Коммерціи Совѣтникъ, Германъ Эпстейнъ.

Члены:

Прусскій Государственный Министръ не у дѣлъ, Карлъ-Августъ Мильде.

Прусскій Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, Графъ Андрей Ренаръ.

Главный Директоръ Общества „Минерва" Баронъ Германъ Мушвицъ;

Членъ Совѣта Управленія Царства Польскаго, Генералъ-Маіоръ, Баронъ Романъ Икскуль;

Предводитель Дворянства, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ Северинъ Урускій;

Графъ Александръ Пржездзѣцкій;

Гражданскій Инженеръ, Левъ Эпстейнъ;

Князь Гуго Гогенлоэ-Эрингенъ;

Предсѣдатель Дармштадскаго Банка, Князь Феликсъ Гогенлоэ.

Вышеписанныя лица могутъ избрать еще одного члена, для пополненія состава Совѣта, въ согласность § 18.

Учредители, въ § 1 поименованные, во все время существованія общества, состоятъ членами Административнаго Совѣта онаго.

pierwsza Rada Zarządzająca ustanowiona; na przyszłość zaś Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów.

Prezes Rady Zarządzającéj, zamieszkały w Warszawie, pobiera nadto wynagrodzenie osobne dodatkowe, które taż Rada przeznaczy.

Po upływie pięciu pierwszych lat, rodzaj i wysokość tego wynagrodzenia oznaczone będą przez uchwałę Ogólnego Zgromadzenia akcyonaryuszów.

§ 20.

Wyjątkowo od prawidła, postanowionego w § 18-m, pierwsza Rada Zarządzająca będzie złożona jak następuje:

Prezes:

Herman Epstein, Radca Handlowy,

Członkowie:

Karól-August Milde, Minister Stanu Królestwa Pruskiego, w służbie nieczynnéj;

Andrzéj Hrabia Renard, Rzeczywisty Tajny Radca Pruski;

Herman Baron Muschwitz, Dyrektor Generalny Towarzystwa zwanego „Minerwa;"

Roman Baron Ükskull, Generał-Major, Członek Rady Administracyjnéj Królestwa;

Seweryn Hrabia Uruski, Marszałek szlachty, Rzeczywisty Radca Stanu;

Aleksander Hrabia Przeździecki;

Leon Epstein, Inżynier cywilny;

Książe Hugo-Hohenlohe-Oehringen;

Książe Feliks Hohenlohe, Prezes Banku Darmsztadzkiego.

Wyż wymienieni mogą przybrać jeszcze jednego Członka, dla uzupełnienia liczby zakreślonéj w § 18-m.

Założyciele, wymienieni w § 1-m, zostają przez cały czas istnienia Towarzystwa Członkami Rady Zarządzającéj.

По прошествіи перваго пятилѣтія существованія общества, члены Административнаго Совѣта, кромѣ выше помянутыхъ учредителей, каждые три года замѣняются по выбору или по назначенію общаго собранія акціонеровъ; причемъ по крайней мѣрѣ шестеро членовъ Совѣта, въ томъ числѣ и учредители, должны быть изъ подданныхъ Царства Польскаго или Россійской Имперіи, проживающихъ въ Царствѣ.

§ 21.

Административный Совѣтъ назначаетъ на три года Предсѣдателя и двухъ Вице-Предсѣдателей.

Предсѣдатель и одинъ изъ Вице-Предсѣдателей избираются изъ членовъ Совѣта, подданныхъ Царства или Имперіи, пребывающихъ въ Царствѣ.

Вторый Вице-Предсѣдатель избирается изъ среди членовъ Совѣта, безъ различія.

Предсѣдатель назначается исключительно учредителями общества, поименованными въ § 1.

Тогда лишь, когда двое изъ учредителей, по случаю смерти или по другимъ причинамъ, выбудутъ изъ состава Совѣта, Предсѣдатель можетъ быть избираемъ прочими членами того Совѣта.

Каждый выбывающій членъ можетъ быть избранъ снова.

Въ случаѣ одновременнаго отсутствія Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателей, членъ Совѣта по старшинству лѣтъ исправляетъ должность Предсѣдателя.

§ 22.

Административный Совѣтъ собирается въ мѣстопребываніи общества, въ Варшавѣ, по приглашенію Предсѣдателя, въ мѣрѣ требуемой дѣлами общества, но не менѣе шести разъ въ годъ.

Всѣ рѣшенія постановляются по большинству голосовъ членовъ, присутствующихъ лично или чрезъ повѣренныхъ.

Въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

Для законности засѣданія необходимо присутствіе по крайней мѣрѣ четырехъ членовъ или ихъ повѣренныхъ. Но въ этомъ

Po upływie pierwszych pięciu lat istnienia Towarzystwa, Rada Zarządzająca, z wyjątkiem założycieli wymienionych, będzie co trzy lata na nowo wybraną, lub zmienioną przez Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów, a wtedy przynajmniéj sześciu z Członków Rady Zarządzającéj, licząc w to i założycieli, winni być z poddanych Królestwa Polskiego, lub poddanych Cesarstwa Rossyjskiego, przebywających w Królestwie.

§ 21.

Rada Zarządzająca mianuje na trzy lata Prezesa i dwóch Vice-Prezesów.

Prezes i jeden z Vice-Prezesów będą wybrani z grona Członków Rady poddanych Królestwa Polskiego, lub poddanych Cesarstwa Rossyjskiego, przebywających w Królestwie.

Drugi Vice-Prezes będzie wybierany z pomiędzy wszystkich bez różnicy Członków Rady.

Prezesa mianują wyłącznie założyciele Towarzystwa, wymienieni w § 1-m. Wtedy dopiero, gdy dwaj z tych założycieli, z powodu zejścia, lub dla innych przyczyn nie będą już należeli do składu Rady, Prezes będzie mógł być wybrany przez innych Członków tejże Rady.

Każdy Członek Rady wychodzący może być na nowo obrany.

W razie równoczesnéj nieobecności Prezesa i Vice-Prezesów, Członek najstarszy wiekiem przewodniczy na posiedzeniach.

§ 22.

Rada Zarządzająca zbiera się w siedlisku Towarzystwa w Warszawie, na zwołanie Prezesa, ilekroć tego wymaga dobro Towarzystwa; przynajmniéj zaś sześć razy do roku.

Uchwały brane są większością głosów Członków osobiście obecnych, lub zastąpionych przez pełnomocników.

W przypadku równości zdań, głos Prezesa przeważa.

Najmniej czterech Członków Rady Zarządzającéj powinno być obecnych lub zastąpionych, dla ważności uchwał. W takim

случаѣ рѣшеніе признается дѣйствительнымъ тогда только, когда постановлено единогласно.

§ 23.

Каждый повѣренный (§ 22) долженъ имѣть собственныхъ не менѣе пятидесяти акцій, хранящихся въ кассѣ общества. Довѣренность дается на опредѣленный срокъ, не превышающій одинъ годъ, но она можетъ быть возобновляема.

Никто изъ членовъ управленія, или изъ повѣренныхъ не можетъ имѣть въ Совѣтѣ болѣе одного голоса.

§ 24.

Засѣданіямъ Административнаго Совѣта ведутся протоколы на Польскомъ и Нѣмецкомъ языкахъ.

Протоколы сіи утверждаются подписью Предсѣдательствующаго и наименѣе двухъ членовъ. Копіи или выписки изъ сихъ протоколовъ признаются законными тогда только, когда онѣ подписаны Предсѣдателемъ, или членомъ, исправляющимъ его должность, и по крайней мѣрѣ еще однимъ членомъ Совѣта. Онѣ почитаются офиціальными актами, во всѣхъ судебныхъ, ипотечныхъ и прочихъ мѣстахъ.

§ 25.

Въ случаѣ смерти или увольненія кого либо изъ своихъ членовъ, Административный Совѣтъ замѣщаетъ его, руководствуясь правилами и порядкомъ, постановленными въ §§ 18-мъ, 20-мъ и 21-мъ.

Назначенный такимъ образомъ членъ пользуется всѣми правами, предоставленными прочимъ членамъ, но пребываетъ въ семъ званіи не далѣе срока, оставшагося его предмѣстнику.

Назначенія эти представляются на утвержденіе ближайшаго общаго собранія акціонеровъ.

§ 26.

Административному Совѣту предоставляются самыя обширныя права на распоряженія по дѣламъ общества.

a) Онъ заключаетъ, разрѣшаетъ или утверждаетъ всѣ договоры касательно пріобрѣтенія, постройки, продажи, об-

razie uchwała, jeśli ma być ważną, powinna być wziętą jednomyślnością głosów.

§ 23.

Każdy z pełnomocników (§ 22) winien posiadać najmniéj pięćdziesiąt akcyj, które będą złożone w Kassie Towarzystwa. Pełnomocnictwo udziela się na czas oznaczony, najwięcéj roczny, ale może być ponowione.

Żaden z Członków Rady, ani żaden z pełnomocników, nie może mieć w Radzie Zarządzającéj więcéj nad jeden głos.

§ 24.

Spisywane będą protokóły uchwał Rady Zarządzającéj w językach polskim i niemieckim.

Protokóły te podpisuje Prezes i przynajmniéj dwóch jeszcze Członków. Kopje czyli wypisy z tych protokołów, jeśli mają być ważne, winny być opatrzone podpisem Prezesa lub jego zastępcy i podpisem przynajmniéj jednego jeszcze Członka Rady Zarządzającéj. Będą miały powagę aktów urzędowych przed wszelkiemi władzami sądowemi, hypotecznemi i innemi.

§ 25.

W razie zgonu lub wyjścia któregokolwiek z Członków Rady, taż Rada naznacza zastępcę, odpowiednio rozporządzeniom §§ 17, 20 i 21-go.

Członkowie tak mianowani używają tych samych praw co inni Członkowie Rady. Urzędują w tym przymiocie tylko przez czas, jaki poprzednikowi, w którego miejsce są mianowani, jeszcze pozostawał.

Mianowania takie będą przedstawiane do zatwierdzenia na najbliższém Ogólném Zgromadzeniu akcyonaryuszów.

§ 26.

Radzie Zarządzającéj nadana jest najrozleglejsza władza do zarządzania sprawami Towarzystwa.

a) Rada zawiera, upoważnia, lub zatwierdza wszelkie umowy, tyczące się nabywania, budowy, sprzedaży, zamiany, wzię-

мѣна, взятія или отдачи въ содержаніе желѣзныхъ дорогъ и другихъ заведеній или предпріятій, входящихъ въ кругъ дѣйствій общества; разрѣшаетъ или совершаетъ всякую покупку или продажу земель и другихъ недвижимостей.

b) Онъ заключаетъ договоры о взаимныхъ отношеніяхъ съ другими желѣзными дорогами, или со всякими другими перевозными предпріятіями.

c) Онъ назначаетъ употребленіе запаснаго капитала и опредѣляетъ, на что должны быть обращаемы свободныя суммы общества.

d) Онъ разрѣшаетъ всякую продажу или размѣнъ векселей, билетовъ кредитныхъ установленій и другихъ денежныхъ обязательствъ, принадлежащихъ обществу.

e) Онъ установляетъ и измѣняетъ провозныя платы и образъ взиманія оныхъ, составляетъ положенія объ отправленіи службы на желѣзныхъ дорогахъ, о порядкѣ дѣйствія оныхъ, равно какъ и другихъ заведеній общества.

f) Онъ заключаетъ и утверждаетъ сдѣлки, договоры, обязательства или контракты по всѣмъ дѣламъ общества.

g) Ему предоставляется испрашивать дозволеніе Правительства на продолженіе разрѣшенныхъ желѣзныхъ дорогъ и вѣтвей оныхъ, на устройство новыхъ путей, на учрежденіе горныхъ промысловъ, заводовъ или другихъ заведеній, но таковыя предположенія должны быть или предварительно разрѣшены, или впослѣдствіи утверждены общимъ собраніемъ акціонеровъ. Совѣту однако предоставляется право непосредственно распоряжаться устройствомъ печей для обжиганія извести и продажею оной.

h) Онъ представляетъ на заключеніе общаго собранія всѣ предположенія о заключеніи займовъ.

i) Онъ представляетъ равнымъ образомъ общему собранію о заключеніи условій съ другими обществами, относительно продолженія или возобновленія дарованныхъ обществу преимуществъ, о продажѣ, обмѣнѣ, уступкѣ или

cia lub oddania w dzierżawę wszelkiéj drogi żelaznéj, zakładu lub innego przedsięwzięcia, wchodzących w zakres czynności Towarzystwa; upoważnia lub dokonywa wszelkie kupna lub sprzedaże gruntów i innych nieruchomości.

b) Zawiera umowy w przedmiocie zawiązania stosunków z innemi kolejami żelaznemi, lub jakiegobądź rodzaju przedsiębiercami przewozowymi.

c) Przeznacza sposób użycia funduszu zasobowego i stanowi o umieszczeniu funduszów rozporządzalnych.

d) Upoważnia wszelką alienacyę wartości, papierów procentowych i innych, do Towarzystwa należących.

e) Stanowi i zmienia tak taryffę opłat, jak i sposób ich pobierania; ogłasza przepisy urządzenia służby i eksploatacyi dróg żelaznych lub innych zakładów.

f) Zawiera i postanawia układy, umowy i zobowiązania, lub kontrakty co do wszelkich interessów Towarzystwa.

g) Wnosi do Rządu wszelkie żądania, dotyczące przedłużenia kolei żelaznych i odnóg, nowych nadań, urządzenia i eksploatacyi kopalni, fabryk kruszcowych i wszelkich innych zakładów; żądania te jednak winny być albo poprzednio upoważnione, albo następnie zatwierdzone przez Ogólne Zebranie akcyonaryuszów. Rada wszakże ma władzę zakładania pieców wapiennych i urządzania sprzedaży wapna.

h) Przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu wszelkie wnioski o zaciąganie pożyczek.

i) Przedstawia mu podobnież wnioski względem umów z innemi Towarzystwami, względem przedłużenia lub odnowienia nadania, względem alienacyi lub wydzierżawienia dróg żelaznych, gruntów i budowli należących do Towa-

отдачѣ въ содержаніе принадлежащихъ обществу желѣзныхъ дорогъ, земель и строеній, объ измѣненіи или дополненіи Устава, увеличеніи общественнаго капитала и о продолженіи срока существованія общества, представляетъ, въ случаѣ нужды, общему собранію о соединеніи съ обществомъ Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги. Для приведенія въ исполненіе сего соединенія, общія собранія акціонеровъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ, большинствомъ голосовъ, въ согласность § 32 *a* сего Устава, учинивъ постановленіе по представленному имъ своими Административными Совѣтами проекту, предоставятъ Совѣтамъ поднести оный на утвержденіе Правительства.

k) Онъ заключаетъ условія съ главнымъ и частными Директорами, опредѣляетъ и увольняетъ ихъ, назначаетъ имъ содержаніе; но въ отношеніи выбора главнаго Директора, Совѣтъ долженъ сообразоваться съ 9-ю статьею дополнительнаго акта, по силѣ коей, Директоръ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги состоитъ также Директоромъ Варшавско-Бромбергской дороги. Для назначенія Директора, Административные Совѣты обоихъ обществъ соберутся на засѣданіе, подъ предсѣдательствомъ Предсѣдателя Совѣта Варшавско-Вѣнской дороги. Собраніе постановляетъ свое опредѣленіе большинствомъ голосовъ; въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ на сторонѣ Предсѣдателя.

Въ первые пять лѣтъ, Директоръ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги будетъ также Директоромъ и Варшавско-Бромбергской дороги.

l) Совѣтъ принимаетъ мѣры къ совершенію займовъ, разрѣшенныхъ общимъ собраніемъ.

m) Онъ опредѣляетъ общіе по управленію расходы и разрѣшаетъ всѣ издержки безъ ограниченія суммъ.

n) Онъ заключаетъ всѣ договоры на покупку и продажи, также всякаго рода сдѣлки по содержанію и дѣйствію

rzystwa, względem zmian lub uzupełnień ustawy, powiększenia kapitału Towarzystwa i przedłużenia czasu trwania Towarzystwa; przedstawia w danym razie Zgromadzeniu Ogólnemu wnioski o zlanie w jedno niniejszego Towarzystwa z Towarzystwem kolei żelaznej Warszawsko-Bydgoskiéj; dla dokonania tego, oba Ogólne Zgromadzenia akcyonaryuszów Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj i Warszawsko-Wiedeńskiéj, większością głosów odpowiednią w myśl § 32-go *a*, Ustawy obecnéj, wydają postanowienie na przełożony sobie przez obie Rady Zarządzające projekt z powodami, i upoważniają też Rady do przedstawienia go pod zatwierdzenie Rządu.

k) Zawiera umowy z Dyrektorem i Poddyrektorami, mianuje ich lub odwołuje, oznacza ich płacę; jednakowoż co do wyboru Dyrektora, Rada winna stosować się do rozporządzeń art. 9-go aktu dodatkowego do umowy nadawczéj, stanowiącego, że Dyrektor kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj będzie zarazem Dyrektorem kolei Warszawsko-Bydgoskiéj. W celu mianowania Dyrektora, Rady Zarządzające obu tych Towarzystw zbiorą się na posiedzenie pod przewodnictwem Prezesa Rady Zzrządzającéj kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj. Postanowienia wzięte będą większością głosów; w razie równości zdań, głos Przewodniczącego przeważa.

Na pierwsze lat pięć, Dyrektor kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj będzie zarazem tém samém Dyrektorem kolei żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiej.

l) Rada Zarządzająca przedsiębierze środki, dla dokonania pożyczek, uchwalonych przez Ogólne Zgromadzenie.

m) Ustanawia ogólne wydatki Zarządu i upoważnia wszelkie wydatki, bez ograniczenia summ.

n) Zawiera wszelkie umowy o kupno i sprzedaż, oraz ugody wszelkiego rodzaju, ściągające się do utrzymania i eksplo-

желѣзныхъ дорогъ и по другимъ предпріятіямъ общества, разрѣшаетъ всякія заготовленія, покупку, или продажу всѣхъ матеріаловъ, машинъ и проч. потребныхъ для дѣйствія желѣзныхъ дорогъ, или производимыхъ на различныхъ заведеніяхъ общества.

o) Онъ разрѣшаетъ всякое истребованіе денегъ, всякіе переводы фондовъ и другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу.

p) Онъ выдаетъ всякія квитанціи, свидѣтельства и удостовѣренія къ освобожденію лицъ отъ принятыхъ ими въ отношеніи общества обязательствъ.

q) Онъ изъявляетъ согласіе на снятіе всякаго запрещенія, на всякое освобожденіе залоговъ, отказывается отъ привилегіи и разрѣшаетъ уничтоженіе всякаго рода записей.

r) Онъ разрѣшаетъ всякое вчинаніе исковъ, принятіе мѣръ къ обезпеченію ихъ, всякія мировыя сдѣлки и всякаго рода посредничество.

s) Онъ опредѣляетъ и отрѣшаетъ всякаго рода должностныхъ лицъ и служителей общества, опредѣляетъ обязанности и жалованье, назначаетъ имъ награжденія и даетъ вообще разрѣшенія по всѣмъ дѣламъ, подлежащимъ управленію общества.

t) Онъ утверждаетъ ежегодно отчеты, представляемые общему собранію, и предварительно назначаетъ количество дивиденда.

u) Совѣтъ есть также представитель общества, даже по сдачѣ желѣзныхъ дорогъ въ вѣдѣніе Правительства, впредь до истеченія срока уступки; онъ управляетъ по правиламъ сего Устава погашеніемъ акцій и распредѣленіемъ годоваго дохода, какой будетъ уплачиваемъ обществу по силѣ 21 статьи договора объ уступкѣ дорогъ.

§ 27.

Завѣдываніе всею исполнительною частью Управленія можетъ быть поручено Совѣтомъ Директору, который въ этомъ

atacyi kolei żelaznych i wszelkich innych przedsięwzięć Towarzystwa, postanawia co do zapasów, upoważnia do kupna i sprzedaży wszelkich materyałów, machin i innych przedmiotów potrzebnych do eksploatacyi, lub przez nią przygotowanych.

o) Upoważnia wszelkie podniesienia, przekazy i przelewy wartości papierów procentowych i innych.

p) Udziela wszelkie pokwitowania, jako téż wszelkie oświadczenia dla zwolnienia osób trzecich od zobowiązań zaciągniętych względem Towarzystwa.

q) Upoważnia do zniesienia dozorów sądowych i aresztów, i do wykreśleń wpisów hypotecznych; zeznaje odstąpienia przywilejów i udziela władzę do wykreśleń.

r) Upoważnia do wszelkich poszukiwań w drodze sądowéj, do wszelkich środków zachowawczych, wszelkich układów i co do wszelkiego rodzaju sądów polubownych.

s) Mianuje i odwołuje wszystkich urzędników i officyalistów wszelkiego stopnia, oznacza ich władzę i płacę, udziela im nagrody, i w ogólności rozstrzyga wszystkie przedmioty wchodzące do zakresu Zarządu Towarzystwa.

t) Zatwierdza co rok rachunki, mające być przedstawionemi Ogólnemu Zgromadzeniu, i tymczasowo ustanawia wysokość dywidendy.

u) Reprezentuje nakoniec Towarzystwo, nawet po oddaniu dróg żelaznych Rządowi, aż do upływu nadania; kieruje, stosownie do przepisów Ustawy, uskutecznieniem umorzenia akcyj i rozdziałem dochodu rocznego, jaki Rząd będzie miał wypłacać Towarzystwu, według art. 21-go aktu głównego nadawczego.

§ 27.

Zawiadywanie całą wykonawczą częścią, Rada Zarządzająca może powierzyć Dyrektorowi, który w tym przedmiocie może zasiadać w Radzie Zarządzającéj z głosem doradczym.

качествѣ можетъ присутствовать въ засѣданіяхъ Административнаго Совѣта съ правомъ совѣщательнаго голоса.

Въ помощь главному Директору могутъ быть назначены, одинъ или нѣсколько частныхъ Директоровъ.

Исполненіе постановленій Совѣта возлагается исключительно на главнаго Директора; ему подчинены всѣ должностныя или служащія лица по частямъ административной и технической; онъ представляетъ Совѣту объ опредѣленіи или увольненіи должностныхъ лицъ общества и о назначеніи имъ содержанія.

Онъ представляетъ объ установленіи и измѣненіяхъ провознаго тарифа, а также проекты положеній, относящихся къ устройству службы желѣзныхъ дорогъ; онъ составляетъ условія для договоровъ по сооруженію и движенію желѣзныхъ дорогъ и по другимъ предпріятіямъ, входящимъ въ кругъ дѣйствій общества.

Обязанности главнаго и частныхъ Директоровъ имѣютъ быть опредѣлены особымъ постановленіемъ Административнаго Совѣта. Симъ постановленіемъ на главнаго Директора могутъ быть отчасти и на опредѣленное время возложены власть и обязанности, присвоенныя § 26-мъ Административному Совѣту.

Всякое полномочіе, данное Директору, должно быть подписано Предсѣдателемъ Совѣта, или исправляющимъ эту должность и двумя членами Административнаго Совѣта.

Удостовѣреніемъ о назначеніи Директора служитъ выписка изъ выборнаго протокола, за подписаніемъ Предсѣдателя Совѣта, или исправляющаго эту должность, въ согласность § 21-му.

§ 28.

Члены Административнаго Совѣта, въ качествѣ распорядителей дѣлами общества, не подлежатъ ни личной, ни круговой отвѣтственности по обязательствамъ общества. Они отвѣтствуютъ только за выполненіе сходно Уставу порученныхъ имъ дѣлъ.

Jeden lub kilku Poddyrektorów mogą być wyznaczeni do pomocy Dyrektorowi.

Wykonanie uchwał Rady, wyłącznie porucza się Dyrektorowi; jemu podwładni są wszyscy urzędnicy wydziałów administracyjnych i technicznych; on Radzie Zarządzającéj przedstawia wnioski co do przyjęcia lub uwolnienia urzędników i oznaczenia ich płacy.

Przedstawia podobnież wnioski co do ustanowienia taryffy opłat i jéj zmian, co do postanowień odnoszących się do urządzenia służby, przygotowuje warunki umów względem budowy i eksploatacyi drogi żelaznéj i innych przedsięwzięć, stanowiących przedmiot czynności Towarzystwa.

Przepisy ogólne, przez Radę Zarządzającą wydać się mające, określą władzę Dyrektora i Poddyrektorów. Przepisy te mogą na czas oznaczony włożyć na Dyrektora część władzy lub obowiązków, według § 26-go Radzie powierzonych.

Wszelkie pełnomocnictwo, udzielone Dyrektorowi, będzie podpisane przez Prezesa lub Członka sprawującego te obowiązki i przez dwóch Członków Rady Zarządzającéj.

Wypis z protokółu wyboru Dyrektora, podpisany przez Prezesa lub Członka Rady, sprawującego te obowiązki (§ 21), służyć ma Dyrektorowi za legitymacyę.

§ 28.

Członkowie Rady, z tytułu sprawowania zarządu, nie zaciągają żadnéj odpowiedzialności osobistéj, lub solidarnéj w tém co dotycze zobowiązań Towarzystwa. Odpowiadają tylko za zgodne z przepisami ustawy wykonanie zleconych im czynności.

§ 29.

Всѣ трансферты фондовъ или другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу, всѣ записи по пріобрѣтенію, отчужденію, продажѣ или замѣну недвижимыхъ собственностей общества, всѣ сдѣлки, договоры и прочіе акты по обязательствамъ общества, росписки и передаточныя надписи, также денежныя предписанія лицамъ и мѣстамъ, хранящимъ суммы обществу принадлежащія, должны для обязательности быть подписаны однимъ изъ членовъ Административнаго Совѣта вмѣстѣ съ другимъ лицомъ, назначеннымъ собственно для сего Совѣтомъ, развѣ бы дано было особое на то полномочіе отъ Совѣта одному изъ своихъ членовъ, Директору или иному лицу.

ГЛАВА V.

Объ общемъ собраніи акціонеровъ.

§ 30.

Общее собраніе, по правиламъ сего Устава составленное, представляетъ совокупность всѣхъ акціонеровъ.

§ 31.

Общее собраніе составляется изъ акціонеровъ, имѣющихъ не менѣе сорока акцій. Оно во всѣхъ случаяхъ, допускаемыхъ симъ Уставомъ, постановляетъ свои приговоры по безусловному большинству голосовъ присутствующихъ членовъ.

Никто не можетъ заступать мѣсто акціонера, если онъ самъ не членъ общаго собранія. Порядокъ выдачи на сей предметъ полномочія опредѣленъ будетъ Административнымъ Совѣтомъ.

Собраніе признается правильно составленнымъ для обыкновенныхъ засѣданій, когда присутствующихъ акціонеровъ не менѣе тридцати и они представляютъ не менѣе двадцатой части выпущенныхъ акцій.

§ 32.

a) Для постановленія рѣшеній по займамъ, по дополненіямъ или измѣненіямъ Устава, въ общемъ собраніи должны

§ 29.

Wszelkie akta, dotyczące się przelewu wartości lub wszelkich innych pieniężnych dowodów, do Towarzystwa należących, akta nabycia, sprzedaży, lub zamiany własności nieruchomych Towarzystwa, układy, ugody i inne akta obowiązujące Towarzystwo, pokwitowania i ustępstwa, podobnie jak przekazy do wszystkich depozytaryuszów funduszów Towarzystwa, jeśli mają być ważne, powinny być podpisane przez jednego z Członków Rady i przez osobę wyznaczoną przez tęż Radę, chybaby wyraźne umocowanie zostało udzielone przez Radę jednemu z jéj Członków, Dyrektorowi, lub innéj jakiejkolwiek osobie.

TYTUŁ V.

Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów.

§ 30.

Ogólne Zgromadzenie, stosownie do przepisów zebrane, wyobraża całość wszystkich akcyonaryuszów.

§ 31.

Ogólne Zgromadzenie składa się ze wszystkich akcyonaryuszów, posiadających przynajmniéj po czterdzieści akcyj, stanowi swoje uchwały prostą większością głosów Członków obecnych, a to we wszystkich wypadkach, w których przepisy niniejszéj ustawy inaczéj nie rozporządziły.

Nikt nie może zastąpić akcyonaryusza, kto sam nie jest Członkiem Ogolnego Zgromadzenia. Rada postanowi w jakiéj formie udzielane być mają pełnomocnictwa.

Zgromadzenie poczytuje się za prawnie złożone do obrad zwyczajnych, gdy akcyonaryusze obecni są w liczbie trzydziestu i przedstawiają dwudziestą część ilości wypuszczonych akcyj.

§ 32.

a) Uchwały odnoszące się do pożyczek, do zmian Ustawy Towarzystwa, albo jéj uzupełnienia, mogą tylko być brane

быть представители по крайней мѣрѣ одной десятой части выпущенныхъ акцій; приговоры же постановляются большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ, коихъ должно быть въ собраніи не менѣе сорока.

b) Рѣшенія, относящіяся къ увеличенію складочнаго капитала общества, выпусковъ новыхъ акцій и къ продолженію или закрытію общества ранѣе срока въ § 5-мъ опредѣленнаго, постановлены быть могутъ не иначе, какъ въ общемъ собраніи, соединяющемъ представителей не менѣе пятой части выпущенныхъ акцій, и также по большинству двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ, числомъ не менѣе сорока.

Если общее собраніе постановитъ рѣшеніе о заключеніи займа, или объ увеличеніи складочнаго капитала, то Административный Совѣтъ принимаетъ всѣ мѣры къ приведенію сего рѣшенія въ исполненіе.

§ 33.

Еслибы собравшіеся по первому вызову акціонеры не удовлетворяли условіямъ, требуемымъ §§ 31-мъ и 32-мъ для законности рѣшеній общаго собранія, то назначается вторичное созваніе не ранѣе, какъ чрезъ тридцать дней.

Вторичное созваніе дѣлается въ порядкѣ, предписанномъ въ нижеслѣдующемъ § 35, но съ тѣмъ, что срокъ между днемъ публикаціи и днемъ собранія сокращается до двадцати пяти дней.

Рѣшенія общаго собранія, присутствующаго въ силу сего вторичнаго созванія, могутъ относиться только къ вопросамъ, подлежавшимъ обсужденію несостоявшагося собранія.

Рѣшенія сіи имѣютъ законную силу, не смотря на число присутствующихъ акціонеровъ и на совокупное количество ихъ акцій.

§ 34.

Общее собраніе созывается ежегодно въ теченіе Іюня мѣсяца, въ Варшавѣ. Оно, сверхъ того, созывается экстренно во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда Административный Совѣтъ признаетъ это полезнымъ.

przez Zgromadzenie Ogólne, na którém wyobrażoną jest przynajmniéj dziesiąta część ilości wypuszczonych akcyj, i większością dwóch trzecich głosów Członków obecnych, w liczbie najmniéj czterdziestu.

b) Uchwały względem zwiększenia kapitału Towarzystwa przez wypuszczenie nowych akcyj, względem przedłużenia albo rozwiązania Towarzystwa przed czasem oznaczonym w § 5-m, mogą tylko być brane przez Zgromadzenie Ogólne, na którém wyobrażoną jest przynajmniéj piąta część wypuszczonych akcyj i podobnież większością dwóch trzecich głosów Członków obecnych, w liczbie najmniéj czterdziestu.

Gdy Zgromadzenie Ogólne uchwali zaciągnienie pożyczki, albo zwiększenie pierwotnego kapitału akcyjnego, Rada Zarządzająca przedsięweźmie wszelkie środki, dla przyprowadzenia do skutku pomienionéj uchwały.

§ 33.

Gdyby akcyonaryusze, po pierwszém zwołaniu zebrani, nie odpowiadali powyższym warunkom, dla ważności uchwał Zgromadzenia Ogólnego wymaganym (§§ 31 i 32), Zgromadzenie to będzie odroczone; odroczenie to nastąpi przynajmniéj do dni trzydziestu.

Powtórne zwołanie obwieszcza się porządkiem przepisanym w § 35-m; lecz przeciąg między dniem obwieszczenia a dniém zebrania skraca się do dni dwudziestu pięciu.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, wzięte w tém drugiém zebraniu, mogą tyczéć się jedynie przedmiotów, które należały do porządku dziennego pierwszego Zgromadzenia. Uchwały te będą ważne, bez względu na liczbę obecnych akcyonaryuszów i akcyj przez nich wyobrażanych.

§ 34.

Ogólne Zgromadzenie zbiera się co rok w Warszawie w ciągu miesiąca Czerwca. Zbiera się prócz tego nadzwyczajnie, ilekroć Rada Zarządzająca uzna to za pożyteczne.

Первое общее собраніе имѣетъ быть въ Іюнѣ мѣсяцѣ 1859 года.

§ 35.

Общія собранія, какъ обыкновенныя, такъ и экстренныя, созываются чрезъ объявленія, помѣщаемыя по крайней мѣрѣ за мѣсяцъ до собранія, въ С.-Петербургскихъ, Варшавскихъ, Берлинскихъ и Бреславскихъ газетахъ, указанныхъ въ § 15-мъ.

Когда общія собранія созываются для обсужденія предметовъ, въ § 32-мъ означенныхъ, то о семъ должно быть именно сказано въ объявленіяхъ.

§ 36.

Акціонеры, для полученія права присутствовать въ общемъ собраніи, обязаны представить акціи свои въ кассу общества, по крайней мѣрѣ за четырнадцать дней до срока, назначеннаго для засѣданія каждаго общаго собранія.

Каждому изъ нихъ выдается билетъ для входа въ общее собраніе. Билетъ этотъ именной и не можетъ служить другому лицу.

Свидѣтельства, выданныя въ принятіи для храненія, согласно § 12, акцій въ числѣ не менѣе сорока, или болѣе, даютъ право на полученіе билета для входа въ общее собраніе, если только акціи были представлены по крайней мѣрѣ за четырнадцать дней до срока назначеннаго для сбора общаго собранія.

На каждомъ билетѣ для входа въ общее собраніе, имѣетъ быть помѣчено количество представленныхъ акцій.

§ 37.

Въ общемъ собраніи предсѣдательствуетъ Предсѣдатель или одинъ изъ Вице-Предсѣдателей Административнаго Совѣта, по назначенію Совѣта.

Повѣрка голосовъ производится двумя изъ присутствующихъ акціонеровъ, по назначенію Предсѣдателя.

Предсѣдатель назначаетъ также секретаря собранія.

Pierwsze Zgromadzenie Ogólne zbierze się w miesiącu Czerwcu roku 1859.

§ 35.

Zgromadzenie Ogólne, tak zwyczajne, jak nadzwyczajne, zwoływa się przez obwieszczenia, ogłaszane przynajmniéj na miesiąc przed dniem zebrania, w dziennikach Petersburgskich, Warszawskich, Berlińskich i Wrocławskich, wymienionych w § 15-m.

Ilekroć Zgromadzenie Ogólne będzie zwołane dla uchwały nad przedmiotami wyszczególnionemi w § 32-m, obwieszczenia zwołujące powinny je wyraźnie wymienić.

§ 36.

Aby mieć prawo zasiadania w Ogólném Zgromadzeniu, akcyonaryusze winni złożyć akcye swoje w kassie Towarzystwa na 14 dni przynajmniéj przed dniem oznaczonym na każde zgromadzenie.

Każdemu z nich wydana będzie karta wnijścia. Karta takowa jest imienna, służy tylko dla wyrażonéj w niéj osoby.

Świadectwa wydane na złożone do zachowania, według § 12-go, akcye, w liczbie najmniéj czterdziestu, albo więcéj, dają prawo do otrzymania kart wejścia na Zgromadzenie Ogólne, jeżeli skład akcyj nastąpił przynajmniéj czternastu dniami przed dniem posiedzenia tegoż Zgromadzenia.

Na każdéj karcie wnijścia powinna być wymieniona liczba złożonych akcyj.

§ 37.

Zgromadzeniu Ogólnemu przewodniczy Prezes, lub jeden z Vice-Prezesów Rady Zarządzającéj.

W razie ich nieobecności, Rada wyznacza ze swego grona jednego Członka dla ich zastąpienia. Czynność Assessorów do zbierania głosów będzie poruczoną dwóm z akcyonaryuszów obecnych, wyznaczonym przez Prezesa.

Prezes naznacza także Sekretarza.

§ 38.

Голоса общаго собранія считаются какъ сказано въ § 39.

Тайное балотированіе можетъ быть допускаемо по требованію десяти членовъ, когда дѣло идетъ о назначеніи членовъ Административнаго Совѣта. Въ случаѣ равнаго дѣленія голосовъ, перевѣсъ на сторонѣ Предсѣдателя.

§ 39.

Каждыя сорокъ акцій даютъ право на одинъ голосъ. Никто изъ акціонеровъ не можетъ имѣть на свое лицо болѣе десяти голосовъ.

Какъ повѣренный отъ другихъ акціонеровъ, онъ можетъ имѣть не болѣе двадцати голосовъ, считая и собственно ему принадлежащіе.

§ 40.

Годичные отчеты вносятся на разсмотрѣніе общаго собранія, которое утверждаетъ оные, если не встрѣтятся къ тому препятствія.

Общее собраніе назначаетъ членовъ Административнаго Совѣта на мѣсто выбывшихъ вслѣдствіе истеченія срока ихъ обязанности, по случаю смерти, увольненія, или по другой причинѣ.

Оно разрѣшаетъ, въ предѣлахъ Уставомъ ему предоставленныхъ, всѣ вопросы, къ дѣламъ общества относящіеся.

Оно обсуждаетъ дѣла, внесенныя на разсмотрѣніе его по силѣ § 26-го, и даетъ Административному Совѣту необходимыя полномочія на приведеніе въ исполненіе своихъ рѣшеній.

§ 41.

Рѣшенія общаго собранія, по правиламъ Устава состоявшіяся, имѣютъ обязательную силу для всѣхъ акціонеровъ.

Рѣшенія записываются въ протоколы, скрѣпляются подписью Предсѣдателя или исправляющаго его должность одного изъ лицъ, повѣрявшихъ голоса, и секретаря.

Копіи или выписки тѣхъ протоколовъ, нужныя для предъявленія всюду гдѣ окажется въ томъ надобность, должны быть

§ 38.

Głosy w Zgromadzeniu Ogólném liczone będą w sposób opisany w § 39-m.

Głosowanie tajemne może być żądane przez dziesięciu Członków, gdy idzie o mianowanie Członków Rady Zarządzającéj. W razie równości zdań, głos Prezydującego przeważa.

§ 39.

Każde czterdzieści akcyj daje prawo do jednego głosu. Żaden akcyonaryusz nie może mieć na swoją osobę więcéj nad dziesięć głosów.

Jako umocowany od innych akcyonaryuszów, nie może mieć więcéj jak głosów dwadzieścia, licząc w to już i te głosy jakie mu osobiście służą.

§ 40.

Rachunki roczne przedstawiają się Zgromadzeniu Ogólnemu, Zgromadzenie je zatwierdza, jeżeli ku temu żadna nie zachodzi przeszkoda.

Zgromadzenie Ogólne mianuje Członków Rady Zarządzającéj na miejsce ubyłych z grona Rady, dla upływu czasu ich urzędowania, zgonu, wystąpienia, lub innych przyczyn.

Stanowi w zakresie ustawy, o wszystkich sprawach Towarzystwa.

Rozpoznaje wnioski, które na zasadzie § 26-go, są mu przedstawione, i dla przywiedzenia do skutku swoich uchwał, udziela Radzie Zarządu umocowania potrzebne.

§ 41.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, zapadłe zgodnie z przepisami ustawy, obowiązują wszystkich akcyonaryuszów.

Protokóły, obejmujące te uchwały, podpisuje Prezes, albo pełniący obowiązki, jeden z Assessorów i Sekretarz.

Kopje, albo wypisy tych protokołów, dla użycia gdziebądź wypadnie, mają być poświadczone podpisem Prezesa Rady Za-

засвидѣтельствованы подписью Предсѣдателя Административнаго Совѣта, или исправляющаго его должность и еще одного изъ членовъ Совѣта.

Списокъ присутствовавшихъ, показывающій число членовъ, находившихся въ собраніи, и количество акцій ими представленныхъ, прилагается къ подлинному протоколу, вмѣстѣ съ полномочіями.

Всякій акціонеръ обязывается, при входѣ въ присутствіе, занести имя свое въ вышеупомянутый списокъ.

ГЛАВА VI.

О годовыхъ отчетахъ, процентахъ, дивидендѣ и о запасномъ капиталѣ.

§ 42.

Во все время сооруженія и обзаведенія новыхъ желѣзныхъ дорогъ или всякихъ другихъ заведеній, непосредственно или косвенно относящихся къ дѣйствію дорогъ, впредь до совершеннаго окончанія и открытія оныхъ, отчисляются ежегодно изъ капитала, назначеннаго на эти работы и неприносившаго до того времени никакого дохода, по пяти процентовъ и причисляются къ чистой прибыли отъ движенія дорогъ и отъ заведеній въ дѣйствіи находящихся.

Отчисленіе это не распространяется на суммы нужныя для работъ по окончательному устройству или содержанію дѣйствующихъ уже заведеній или отдѣленій желѣзной дороги.

§ 43.

Годовой балансъ общества заключается 19 (31) Декабря и представляется общему собранію со всѣми счетами и оправдательными документами.

Чистый доходъ отъ всего предпріятія, то есть остающійся за вычетомъ всѣхъ расходовъ и издержекъ по содержанію или дѣйствію, также за вычетомъ ренты, уплачиваемой Правительству, и суммъ, назначенныхъ на платежи по займамъ, обществомъ сдѣланнымъ, распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

rządzającéj lub pełniącego jego obowiązki, i jednego z Członków tejże Rady.

Lista obecności, wykazująca liczbę Członków znajdujących się na Zgromadzeniu Ogólném i liczbę akcyj przez każdego z nich okazanych, będzie załączona do protokółu oryginalnego wraz z pełnomocnictwami.

Każdy akcyonaryusz, przy wejściu na posiedzenie, podpis swój na téj liście położy.

TYTUŁ VI.

O rachunkach rocznych, procentach, dywidendach i funduszu zapasowym.

§ 42.

Przez cały ciąg czasu budowy i urządzania nowych kolei lub innych zakładów, mających bezpośrednią lub pośrednią styczność z eksploatacyą drogi, i aż do dnia całkowitego ich wykończenia, oraz i otwarcia eksploatacyi zupełnéj, co rok z kapitału na te roboty przeznaczonego, a który do téj chwili nie przynosił dochodu, pobierać się będzie pięć od sta i dołączy do czystego dochodu drogi i zakładów już eksploatowanych.

Pobieranie z kapitału rzeczonych procentów nie może być stosowane do kosztu robót, mających za przedmiot wykończenie i utrzymanie oddziałów drogi, lub zakładów będących już w eksploatacyi.

§ 43.

Bilans wszystkich interessów Towarzystwa zamyka się corocznie z dniem 19 (31) Grudnia i przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu ze wszystkiemi rachunkami i dowodami usprawiedliwiającemi.

Czysty dochód przedsięwzięcia, to jest pozostający po strąceniu wszystkich ciężarów, oraz wydatków na utrzymanie i eksploatacyę, niemniéj po strąceniu dochodu Rządowi opłaconego, jakoteż summ przeznaczonych na spłacenie długów ewentualnie przez Towarzystwo zaciągniętych, będzie podzielony w następnym sposobie:

a) Три процента съ чистаго дохода, для образованія запаснаго капитала (§ 45).

b) Полпроцента съ акціоннаго капитала 10-ти милліоновъ рублей, на ежегодное погашеніе.

Остальная затѣмъ сумма чистаго дохода распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

c) Девяносто процентовъ въ пользу владѣльцевъ непогашенныхъ акцій и владѣльцевъ такъ называемыхъ *прибыльныхъ* акцій (action de jouissence), выданныхъ вмѣсто погашенныхъ (§ 44). Владѣльцы прибыльныхъ акцій участвуютъ въ таковомъ раздѣлѣ только тогда, когда годовой дивидендъ будетъ превышать пять процентовъ, а до тѣхъ поръ причитающійся на погашенныя акціи дивидендъ причисляется къ капиталу, назначенному на погашеніе (§ 44).

d) Десять процентовъ, въ пользу учредителей общества, поименованныхъ въ § 1-мъ. Правомъ на полученіе сей годовой ренты учредители или представители ихъ пользуются во все продолженіе дарованной имъ уступки.

Доходъ сей въ пользу учредителей будетъ уплачиваемъ въ такомъ лишь случаѣ, если 90% дивиденда, назначеннаго акціонерамъ, будутъ составлять пять процентовъ съ внесеннаго по акціямъ капитала. Въ противномъ случаѣ, 10 процентовъ, назначенные учредителямъ, обращаются на пополненіе слѣдуемыхъ акціонерамъ процентовъ.

Доходъ сей въ пользу учредителей можетъ быть выкупленъ обществомъ на его счетъ, по представленію Административнаго Совѣта, утвержденному общимъ собраніемъ.

Административный Совѣтъ, по зрѣломъ соображеніи прибылей, полученныхъ въ теченіе полугодія, можетъ разрѣшить выдачу акціонерамъ впередъ, на счетъ ожидаемаго дивиденда текущаго года, до двухъ съ половиною процентовъ, но не болѣе, на капиталъ, дѣйствительно внесенный по акціямъ.

a) Trzy od sta z dochodu czystego na utworzenie funduszu rezerwowego (§ 45);

b) Pół procentu od kapitału akcyjnego dziesięć milionów rubli srebrem na coroczną amortyzacyę.

Pozostałość dochodu czystego będzie podzielona w sposób następujący:

c) Dziewięćdziesiąt procent dla właścicieli akcyj nieumorzonych i właścicieli akcyj pożytkowych, wydanych na miejsce akcyj umorzonych (§ 44). Posiadacze akcyj pożytkowych, biorą w podziale tym udział o tyle tylko, o ile dywidenda roczna przewyższa pięć od sta; aż do wysokości zaś pięciu od sta dywidenda, przypadająca na akcye umorzone, dołącza się do funduszu amortyzacyjnego (§ 44).

d) Dziesięć procent dla założycieli Towarzystwa, wymienionych w § 1-m. Prawo do tego dochodu rocznego na rzecz założycieli lub ich następców służy im przez cały ciąg nadania.

Dochód ten roczny o tyle tylko będzie wypłacony założycielom, o ile 90% dywidendy, wypłacanéj akcyonaryuszom, reprezentują pięć procent od kapitału uiszczonego na poczet akcyj. Gdyby to nie miało miejsca, dziesięć procent, przypadających na założycieli, będą obrócone na dopełnienie procentu dla akcyonaryuszów.

Dochód roczny dla założycieli zapewniony może być wszakże przez Towarzystwo i na jego ciężar skupiony, a to na wniosek uczyniony przez Radę Zarządzającą, zatwierdzony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego.

Rada Zarządzająca przeświadczywszy się dostatecznie o zyskach rzeczywistych w ciągu półrocza, może rozporządzić przedpłatę na poczet przypuszczalnéj dywidendy biegnącego roku. Takowa przedpłata może najwyżéj wynosić dwa i pół procent od kapitału uiszczonego na poczet akcyj.

§ 44.

Погашеніе акцій начнется съ того времени, когда въ счетъ ихъ дѣйствительно будетъ уплачено 60%.

Съ нарицательнаго капитала акцій, погашаемо будетъ по крайней мѣрѣ по полупроцента въ годъ. Количество сего погашенія можетъ быть увеличено вслѣдствіе постановленія Административнаго Совѣта, утвержденнаго общимъ собраніемъ. Еслибы этого не достало на погашеніе акцій впродолженіе существованія уступки, то сумма, причитающаяся за движимыя принадлежности (ст. 22-я договора), будетъ обращена на платежъ по непогашеннымъ акціямъ, могущій же оказаться за тѣмъ остатокъ раздѣлится поровну между акціонерами.

Акціи назначаются къ выкупу по жребію посредствомъ тиража, который производимъ будетъ публично въ Варшавѣ, ежегодно въ Октябрѣ мѣсяцѣ, въ порядкѣ, опредѣленномъ Административнымъ Совѣтомъ.

Владѣльцамъ вынутыхъ по жребію акцій возвращается капиталъ оныхъ, по нарицательному достоинству акцій, изъ назначенной на погашеніе суммы.

Въ замѣнъ погашенныхъ акцій, выдаются имъ особыя акціи на предъявителя, подъ названіемъ „прибыльная," форма коихъ будетъ опредѣлена Административнымъ Совѣтомъ. Эти акціи будутъ давать право на полученіе соразмѣрной части прибылей, упомянутыхъ въ § 43-мъ *c*.

Предъявители таковыхъ акцій сохраняютъ впрочемъ права, предоставленныя владѣльцамъ акцій непогашенныхъ, за исключеніемъ полученія первыхъ пяти процентовъ дивиденда.

Нумера акцій, назначенныхъ по жребію къ погашенію, имѣютъ быть публикованы, какъ сказано въ § 15-мъ.

Возвратъ капитала по таковымъ акціямъ будетъ производиться въ Кассѣ общества въ Варшавѣ и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Административнымъ Совѣтомъ, при первомъ платежѣ дивиденда.

§ 44.

Umarzanie akcyj zacznie się, gdy na poczet ich 60% procent rzeczywiście będzie opłacony.

Przynajmniéj pół od sta od imiennego kapitału akcyj umorzy się corocznie. Wysokość tego umorzenia może być zwiększoną na mocy Uchwały Rady Zarządzającéj, poddanéj pod zatwierdzenie Zgromadzenia Ogólnego. Gdyby to nie wystarczyło na całkowite umorzenie akcyj przez czas trwania koncessyi, kapitał wynikający z podniesienia wartości inwentarza ruchomego (art. 22 aktu koncessyi) będzie obrócony na spłatę akcyj jeszcze nie umorzonych, przewyżka ewentualna podzieli się zarówno pomiędzy wszystkich akcyonaryuszów.

Akcye, mające być umorzonemi, będą oznaczone przez losowanie, jakowe odbywać się ma co rok w Warszawie, w miesiącu Październiku, w sposobie, który przez Radę Zarządzającą zostanie przepisany.

Posiadacze akcyj, wyciągniętych losem do umorzenia, odbiorą z kapitału umorzenia kapitał imienny tychże akcyj.

W miejsce akcyj umorzonych, wydane im będą nadto akcye oddzielne na okaziciela, zwane akcyami pożytkowemi, których kształt Rada Zarządzająca oznaczy. Akcye te nadają prawo do stosunkowego udziału w zyskach (§ 43 *c*).

Okaziciele tych akcyj pożytkowych będą mieli zresztą też same prawa, jakie służą okazicielom akcyj nieumorzonych, wyjąwszy pierwsze pięć procent dywidendy.

Numera wylosowanych do spłacenia akcyj będą ogłoszone w sposobie wskazanym w § 15.

Wypłata za akcyė umorzone, będzie dopełnianą w kassie Towarzystwa w Warszawie, oraz w innych miejscach wskazanych przez Radę Zarządzającą, a to jednocześnie z wypłatą najbliższéj z porządku dywidendy.

Еслибы случилось, что чистая прибыль въ какомъ либо году или въ теченіе нѣсколькихъ лѣтъ не была достаточна на покрытіе суммы, нужной на погашеніе акцій, то потребное для пополненія нужной на то суммы количество будетъ взято изъ запаснаго капитала, а въ случаѣ недостаточности сего послѣдняго, изъ первой чистой прибыли послѣдующаго года, коею можно будетъ располагать.

§ 45.

Отъ чистой годовой прибыли отчисляются ежегодно три процента въ запасный капиталъ, на непредвидимые расходы (§ 43 *a*).

Административный Совѣтъ распоряжается употребленіемъ этого капитала на расходы общества.

Когда запасный капиталъ достигнетъ 250,000 рублей серебромъ, то вышеозначенное отчисленіе можетъ быть уменьшено или пріостановлено.

Оно возобновляется, коль скоро запасный капиталъ будетъ менѣе 250,000 рублей серебромъ.

Въ случаѣ выкупа уступки (ст. 21 главнаго договора), запасный капиталъ обращается на уплату и удовлетвореніе всѣхъ обязательствъ общества, имущественныхъ и личныхъ (§ 43).

Могущій же оказаться остатокъ раздѣляется поровну между акціонерами.

§ 46.

Къ каждой акціи прилагаются купоны, на уплату дивиденда, и талоны на десять лѣтъ.

Платежъ дивиденда будетъ производиться по полугодіямъ, или единожды въ годъ, по усмотрѣнію Административнаго Совѣта.

Платежъ сей будетъ производиться въ мѣстопребываніи общества и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Совѣтомъ. О срокахъ платежа дивиденда публикуется порядкомъ, установленнымъ въ § 15-мъ.

Gdyby w ciągu jednego roku, albo lat kilku, czysty dochód przedsięwzięć Towarzystwa nie wystarczał na pokrycie summ potrzebnych do spłaty ilości akcyj, przypadającéj do umorzenia, kwota wymagana dla dopełnienia funduszu umorzenia będzie wzięta z funduszu zasobowego, a w braku tego funduszu, z pierwszych dochodów rozporządzalnych roku następującego.

§ 45.

Co rok z zysku czystego, odłoży się trzy procent na fundusz zasobowy, na wypadki nieprzewidziane (§ 43 *a*).

Rada Zarządzająca rozporządza użyciem tego funduszu na potrzeby Towarzystwa.

Gdy fundusz zasobowy dojdzie do wysokości dwakroć pięćdziesiąt tysięcy rubli srebrem, dalsze odkładanie może być zmniejszone lub wstrzymane.

Będzie zaś wznowioném, skoro fundusz zasobowy zmniejszy się i stanie niżéj summy 250,000 rubli srebrem.

W razie skupu nadania (§ 21 aktu koncessyi), fundusz zasobowy posłuży do spłacenia i zaspokojenia wszystkich zobowiązań Towarzystwa, rzeczowych lub osobistych (§ 43).

Przewyżka ewentualna podzieli się zarówno między akcyonaryuszów.

§ 46.

Do każdéj akcyi będą dołączone kupony na dywidendy, oraz talony na lat dziesięć.

Dywidendy będą wypłacane co rok, lub półrocznie, stosownie do uznania Rady Zarządzającéj.

Wypłaty będą dopełniane w siedlisku Towarzystwa i w innych miejscach, jakie taż Rada wskaże. Termina wypłaty dywidend będą ogłaszane w sposobie oznaczonym w § 15.

Дивиденды, оставшіеся въ кассахъ невзятыми, по прошествіи пяти лѣтъ отъ вышеозначенной публикаціи, обращаются въ пользу общества.

ГЛАВА VII.

Постановленія общія, объ измѣненіяхъ Устава и объ окончательномъ разсчетѣ.

§ 47.

Въ случаѣ опытомъ указанной пользы въ измѣненіи или дополненіи настоящаго Устава, общее собраніе имѣетъ право опредѣлить оныя, въ порядкѣ, установленномъ въ §§ 32-мъ и 33-мъ.

Опредѣленія по сему предмету общаго собранія приводятся въ исполненіе не прежде, какъ по утвержденіи ихъ Правительствомъ.

На случай, еслибы Правительство признало нужнымъ измѣнить рѣшеніе общаго собранія, Административному Совѣту предоставляется опредѣлить эти измѣненія. Опредѣленіе сіе должно быть учинено Административнымъ Совѣтомъ въ нарочно созванномъ для сего засѣданіи, большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ.

§ 48.

Въ случаѣ закрытія общества, общее собраніе будетъ немедленно созвано Административнымъ Совѣтомъ, для опредѣленія, по предложенію онаго, порядка окончательнаго разсчета.

§ 49.

Всѣ споры, могущіе возникнуть между членами общества, относительно исполненія настоящаго Устава, рѣшаются посредниками, избираемыми спорящими сторонами; но стороны одинакое участіе въ дѣлѣ имѣющія, не могутъ избирать болѣе одного посредника.

Въ случаѣ если посредники сторонъ не согласятся въ рѣшеніи, то избираютъ суперъ-арбитра; если же они не сойдутся въ мнѣніи и насчетъ выбора сего послѣдняго, то суперъ-арбитръ назначается по жребію.

Wszelka dywidenda, po którą nie będzie zgłoszenia w ciągu lat pięciu od czasu wymagalności, przedawnia się na korzyść Towarzystwa.

TYTUŁ VII.

Rozporządzenia ogólne, zmiany ustawy, rozliczenie się ostateczne.

§ 47.

Gdyby doświadczenie wskazało potrzebę zaprowadzenia w niniejszéj ustawie niektórych zmian lub uzupełnień, Zgromadzenie Ogólne ma prawo dokonać je w sposobie przepisanym w §§ 32 i 33.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, w tym względzie zapadłe, wejść mogą w wykonanie dopiero po zatwierdzeniu ich przez Rząd.

Rada Zarządzająca jest upoważniona do przyjęcia zmian w uchwałach Zgromadzenia Ogólnego, jakieby Rząd uznał za potrzebne; przyjęcie to powinno być uchwalone przez Radę Zarządzającą, na posiedzeniu umyślnie w tym celu zebraném, i większością dwóch trzecich części głosów obecnych Członków.

§ 48.

W razie rozwiązania Towarzystwa, Zgromadzenie Ogólne będzie niezwłocznie zwołane przez Radę Zarządzającą i na wniosek tejże oznaczy sposób ostatecznego rozliczenia.

§ 49.

Wszelkie spory między stowarzyszonymi, mogące wyniknąć z powodu wykonania niniejszéj Ustawy, będą rozstrzygane przez Sędziów polubownych, wybieranych przez strony. Wszystkie strony mające jeden interess, nie mogą wybierać więcéj nad jednego Sędziego polubownego.

Jeśli obustronni Sędziowie polubowni nie zgodzą się na wyrok mający być wydanym, wybiorą Super-arbitra, który, gdyby się nie mogli zgodzić co do jego osoby, wybieranym będzie przez los.

Посредники, въ извѣстномъ же случаѣ и суперъ-арбитръ, соберутся немедленно по назначеніи ихъ, и не далѣе какъ въ три мѣсяца со дня назначенія обязаны объявить сторонамъ свой приговоръ.

Выборъ посредниковъ долженъ быть произведенъ каждою изъ спорящихъ сторонъ въ теченіе четырехъ недѣль со дня оповѣщенія, о чемъ онѣ обязаны извѣстить другъ друга; въ противномъ случаѣ, сторона, исполнившая это, будетъ имѣть право избрать посредника для противной стороны.

Приговоры посредниковъ не подлежатъ аппеляціи.

Никакой искъ, касающійся общей пользы общества, не можетъ быть предъявленъ на Административный Совѣтъ или на кого либо изъ его членовъ иначе, какъ отъ имени всѣхъ вообще акціонеровъ и вслѣдствіе рѣшенія общаго собранія.

Всякій акціонеръ, намѣревающійся возбудить подобнаго рода жалобу, долженъ подать о томъ объявленіе въ Административный Совѣтъ, по крайней мѣрѣ за 25 дней до ближайшаго сбора общаго собранія, каковое объявленіе Совѣтъ обязанъ внести на разсмотрѣніе общаго собранія.

Если жалоба эта будетъ отвергнута собраніемъ, то никто изъ акціонеровъ отъ собственнаго своего лица не можетъ начать по оной иска судебнымъ порядкомъ. Если же жалоба будетъ признана уважительною, то общее собраніе назначаетъ немедленно одного или нѣсколькихъ коммисаровъ для веденія тяжбы.

Требованія и вызовы по судопроизводству, отъ сего возникающіе, обращаются къ однимъ вышеозначеннымъ коммисарамъ и ни въ какомъ случаѣ не лично къ акціонерамъ.

Такъ какъ законное пребываніе общества назначено въ Варшавѣ, то всѣ судебныя требованія или объявленія по дѣламъ онаго должны быть обращаемы только въ сказанное мѣстопребываніе управленія общества.

Sędziowie polubowni, a w danym razie i Super-arbiter, zbiorą się niezwłocznie po ich zamianowaniu, i najdaléj w trzy miesiące od dnia mianowania, winni ogłosić stronom swój wyrok polubowny.

Pomienione wybory Sędziów polubownych mają w ciągu czterech tygodni od daty pozwu być dokonane przez każdą z dwóch stron spór wiodących, i oznajmione stronie przeciwnéj, co gdyby nie nastąpiło, w zastępstwie strony uchybiającéj, strona przeciwna ma prawo obrać dla niéj Sędziego.

Wyrok sądu polubownego odwołaniu się nie ulega.

Spory dotyczące interessu ogólnego i zbiorowego Towarzystwa, podniesione przeciw Radzie Zarządzającéj, lub jednemu z jéj Członków, nie mogą być popierane inaczéj, jak tylko imieniem ogółu akcyonaryuszów, na mocy uchwały poprzedniéj Zgromadzenia Ogólnego.

Każdy akcyonaryusz, zamierzający zanieść skargę tego rodzaju, winien co do niéj, na dwadzieścia pięć dni przed najbliższém Zgromadzeniem Ogólném, podać oświadczenie do Rady Zarządzającéj, a ta obowiązaną będzie wnieść niezwłocznie to oświadczenie i zapisać do porządku dziennego tegoż Zgromadzenia Ogólnego.

Jeśli wniosek co do oskarżenia będzie odrzucony, żaden akcyonaryusz nie może wprowadzić go od siebie na drogę sądową. Jeżeli zaś będzie przyjęty, Zgromadzenie Ogólne naznaczy natychmiast jednego lub kilku Kommissarzy, dla popierania sporu.

Doręczenia, skutkiem takiego spornego postępowania, winny być dopełniane jedynie pomienionym Kommissarzom; w żadnym zaś razie nie mogą być wymierzane do akcyonaryuszów osobiście.

Siedlisko Towarzystwa w Warszawie jest zarazem jego zamieszkaniem prawném, i żadne wręczenia nie mogą być dopełniane inaczéj jak tylko w tém zamieszkaniu.

§ 50.

Принадлежащимъ Правительству правомъ повѣрки и надзора оно пользуется посредствомъ назначеннаго имъ Главнаго Инспектора и Коммисара.

Коммисару сему въ особенности поручается имѣть полныя свѣдѣнія о ходѣ дѣлъ общества.

Онъ обязанъ наблюдать, чтобы общество не выходило изъ предѣловъ предоставленныхъ ему правъ, и чтобы исполняло въ точности принятыя имъ обязательства, правила сего Устава и вообще постановленія и законы здѣшняго края.

Настоящій актъ, освобожденный отъ гербовыхъ пошлинъ по силѣ 6-й статьи уступочнаго договора, подписаннаго сего числа представшими предо мной на сей предметъ лицами и Главнымъ Директоромъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, составленъ и совершенъ на польскомъ и французскомъ языкахъ хорошо извѣстныхъ, какъ означеннымъ лицамъ, такъ и нижеподписавшемуся Нотаріусу, присяжному переводчику и свидѣтелямъ: Викентію Маевскому, Защитнику при Варшавскихъ Правительствующаго Сената Департаментахъ, жительство имѣющему въ Варшавѣ подъ N⁰ 797-мъ, и Шимановскому, Чиновнику Варшавскаго Учебнаго Округа, жительство имѣющему въ Варшавѣ подъ N⁰ 636, и по прочтеніи представшіе подписались съ Нотаріусомъ и поименованными свидѣтелями, оговоривъ, что, впредь до Высочайшаго настоящаго акта утвержденія Его Императорско-Царскимъ Величествомъ, никакой изъ онаго законной выписки не будетъ выдано представшимъ.

(подписано) *Германъ Эпстейнъ.*
Карлъ Августъ Мильде.
Графъ Андрей Ренаръ.
Германъ фонъ Мушвицъ.
Викентій Маевскій.
Михаилъ Шимановскій.
Нотаріусъ *Маркелъ Зелинскій.*

§ 50.

Rząd, przez Inspektora Jeneralnego i Kommissarza od siebie oznaczonego, wykonywać będzie prawo nadzoru.

Kommissarzowi temu szczególnie poruczoném będzie przeświadczanie się o biegu interessów Towarzystwa.

Obowiązany będzie czuwać nad tém, aby Towarzystwo nie przekraczało granic zakreślonych nadaniem, i aby ściśle wypełniało swoje zobowiązania, warunki niniejszéj ustawy, oraz ogólne przepisy praw krajowych.

Akt ten, w moc kontraktu nadania, w dniu dzisiejszym przez stawających z Dyrektorem Głównym Prezydującym w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu zawartego, na papierze prostym, w obecności świadków: Wincentego Majewskiego Obrońcy przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu pod Nr. 797, i Michała Szymanowskiego Urzędnika Okręgu Naukowego Warszawskiego pod Nr. 636 w Warszawie zamieszkałych, w językach polskim i francuskim, znanych dobrze stawającym stronom, świadkom i czyniącemu Rejentowi oraz tłómaczowi przysięgłemu spisany, przeczytany, przyjęty i przez stawające strony, świadków i Rejenta podpisany został, z tą wzmianką, że przed zatwierdzeniem aktu niniejszego przez Najjaśniejszego Pana, żaden z niego wyciąg główny, nie będzie mógł być stronom wydanym.

(podpisano) *Herman Epstein.*
Charles Auguste Milde.
André Comte Renard.
Herman von Muschwitz.
Wincenty Majewski.
Szymanowski Michał.
Marcelli Zieliński Rejent.

Я ниже подписавшійся, Нотаріусъ Варшавской губерніи и присяжный переводчикъ, свидѣтельствую въ вѣрности настоящей копіи съ подлинникомъ, оставшимся при дѣлахъ моей канцеляріи.

(М. П.) Подписалъ *Маркелъ Зелинскій.*

Съ утвержденнымъ Его Величествомъ экземпляромъ вѣрно:

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія,

(подписано) *Карницкій.*

На подлинникѣ, представленномъ Его Сіятельству Графу Намѣстнику въ Царствѣ Польскомъ, написано:

По предоставленной мнѣ Высочайшимъ Его Императорскаго Величества повелѣніемъ отъ 10 (22) Іюня 1865 г. власти,

„*Утверждаю.*"

Въ Варшавѣ, 29 Мая (10 Іюня) 1866 года.

Намѣстникъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ *Графъ Бергъ.*

НОВЫЙ УСТАВЪ ОБЩЕСТВА ВАРШАВСКО-ВѢНСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

ГЛАВА I.

Учрежденіе и наименованіе общества, срокъ существованія онаго, цѣль и мѣстопребываніе.

§ 1.

Общество Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, учрежденное господами:

1) Германомъ Эпстейномъ,
2) Карломъ Августомъ Мильде,

Niniejszy wypis wydany ze zmianą zaprowadzoną w § 50-m, aktem na dniu 23 Września (5 Października) 1857 r. przedemną zeznanym, zgodny z swym oryginałem, w aktach moich znajdującym się, poświadczam.

Warszawa, dnia 26 Września (8 Października) 1857 r.

Rejent Kancellaryi Ziemiańskiéj Gubernii Warszawskiéj,

(L. S.) (podpisano) *Marcelli Zieliński.*

Za zgodność z egzemplarzem przez NAJJAŚNIEJSZEGO PANA zatwierdzonym:

Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnéj,

(podpisano) *Karnicki.*

Na oryginale, przedstawionym Hrabiemu Namiestnikowi Królestwa Polskiego zapisano:

Z mocy nadanéj mi rozkazem NAJWYŻSZYM JEGO CESARSKIÉJ MOŚCI z dnia 10 (22) Czerwca 1865 r. władzy,

„*Zatwierdzam.*"

w Warszawie, dnia 29 Maja (10 Czerwca) 1866 r.

Namiestnik JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIÉJ MOŚCI w Królestwie Polskiém *Hrabia Berg.*

NOWA USTAWA TOWARZYSTWA DROGI ŻELAZNÉJ WARSZAWSKO-WIEDEŃSKIÉJ.

TYTUŁ I.

Ustanowienie Towarzystwa, jego nazwisko, czas trwania, cel i siedlisko.

§ 1.

Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, założone przez:

1) Hermana Epstein,
2) Karola-Augusta Milde,

3) Графомъ Андреемъ Ренаръ,
4) Барономъ Германомъ Мушвицъ,

состоитъ изъ всѣхъ владѣльцевъ акцій, выпущенныхъ уже и впредь выпускаемыхъ на основаніи сего Устава.

§ 2.

Цѣль сего общества:

1) пользованіе желѣзною дорогою отъ Варшавы до Границы, находящеюся въ движеніи;
2) пользованіе желѣзною дорогою отъ Скерневицъ до Ловича, находящеюся въ движеніи;
3) пользованіе устроенною обществомъ желѣзною дорогою отъ Зомбковицъ къ Прусской границѣ, по направленію къ Катовицамъ.

§ 3.

Обществу присвоено наименованіе „Общества Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги."

§ 4.

Мѣстопребываніе общества — въ Варшавѣ.

§ 5.

Общество, принявъ свое начало со дня его учрежденія, продолжается до истеченія срока, опредѣленнаго въ договорѣ объ уступкѣ дорогъ.

Общество почитается учрежденнымъ со дня послѣдованія 28 Сентября (10 Октября) 1857 года Высочайшаго утвержденія условій на уступку дорогъ, равно и Устава общества.

ГЛАВА II.

Передача правъ.

§ 6.

Учредители, поименованные въ § 1, уступили и передали обществу всѣ права на устройство означенныхъ въ § 2 желѣзныхъ дорогъ и пользованіе ими, предоставленныя симъ учредителямъ вышеупомянутымъ договоромъ.

3) Andrzeja Hrabiego Renard,
4) Hermana Barona Muschwitz,

istnieje między wszystkimi posiadaczami akcyj, wypuszczonych już i mających być w przyszłości wypuszczonemi, na zasadzie niniejszéj Ustawy.

§ 2

Towarzystwo to ma za przedmiot:

1) korzystanie z drogi żelaznéj od Warszawy do Granicy, w ruchu będącéj;
2) korzystanie z drogi żelaznéj od Skierniewic do Łowicza, w ruchu będącéj;
3) korzystanie z drogi żelaznéj, wybudowanéj przez Towarzystwo, od Ząbkowic do granicy Pruskiéj, w kierunku ku Katowicom.

§ 3.

Towarzystwo przybiera nazwisko: „Towarzystwo Kolei Żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj."

§ 4.

Siedlisko Towarzystwa jest w Warszawie.

§ 5.

Towarzystwo istnieć zaczyna z dniem zawiązania, a trwać ma aż do upływu nadania koncessyi.

Towarzystwo jest zawiązane z dniem NAJWYŻSZEGO zatwierdzenia kontraktu nadawczego 28 Września (10 Października) 1857 r. i Ustawy Towarzystwa.

TYTUŁ II.

Przelew nadania.

§ 6.

Założyciele wymienieni w § 1-m ustępują i przelewają na Towarzystwo wszelkie prawa do budowy kolei żelaznych, w § 2-m wyszczególnionych, i użytkowania z nich, jakie im umową nadawczą są udzielone.

Для пользованія пріобрѣтенными такимъ образомъ правами, общество дѣйствуетъ посредствомъ своего Административнаго Совѣта. По силѣ таковой уступки и передачи, общество замѣняетъ собою совершенно учредителей во всемъ, относящемся къ предоставленнымъ имъ уступочнымъ условіемъ правамъ, какъ равно и къ обязанностямъ, проистекающимъ изъ сего условія.

ГЛАВА III.

Капиталъ общества, акціи, вклады.

§ 7.

Капиталъ общества, на означенныя въ § 2 подъ N° 1, 2, 3, дороги, собирается постепенно посредствомъ выпуска ста тысячъ акцій, выданныхъ на предъявителя, въ сто рублей серебромъ каждая, всего на сумму десять милліоновъ рублей серебромъ. Каждая изъ сихъ акцій представляетъ 60 рублей серебромъ дѣйствительнаго вклада, а 40 руб. сер. капитала, съ коего годовой доходъ, опредѣленный по силѣ 3-й статьи условія, уплачивается Правительству.

Капиталъ общества, во всякое время, можетъ быть увеличенъ, въ размѣрѣ, потребномъ для предпріятій общества. Увеличеніе сіе должно быть опредѣлено общимъ собраніемъ акціонеровъ и утверждено Правительствомъ.

По займамъ съ преимуществомъ, производимымъ въ видѣ ссудъ съ преміями или другимъ образомъ, выпускаемы будутъ облигаціи на предъявителя.

Цѣнность займовъ и выпущенныхъ облигацій ни въ какомъ случаѣ не должна превышать половины общественнаго капитала.

§ 8.

Означенныя акціи и облигаціи выпускаются серіями. Первый выпускъ назначается въ 25,000 акцій, соотвѣтствующихъ нарицательному капиталу 2,500,000 руб. сер. Одна треть акцій послѣдующихъ выпусковъ предоставляется владѣльцамъ

Użytkowanie ztak nabytych praw Towarzystwo wykonywa przez pośrednictwo Rady Zarządzającéj. Skutkiem takiego ustępstwa i przelewu, Towarzystwo podstawia się wprost i bezwarunkowo w miejsce i położenie założycieli, we wszystkiem co się tycze praw im udzielonych przez umowę nadawczą, jak również co do wszelkich zobowiązań, które z niéj wynikają.

TYTUŁ III.

Kapitał Towarzystwa, akcye, wkłady.

§ 7.

Kapitał Towarzystwa na drogi wymienione w § 2-m (Nr. 1, 2, 3) będzie zbiérany kolejno przez utworzenie sta tysięcy akcyj na okaziciela, każda po sto rubli srebrem, wynoszących razem dziesięć milionów rubli srebrem, a reprezentujących 60 rs. wkładu rzeczywistego, zaś 40 rsr. kapitału dochodu rocznego, Rządowi opłacać się mającego, według art. 3-go umowy nadawczéj.

Kapitał Towarzystwa może być w każdym czasie powiększony, stosownie do potrzeby przedsięwzięć Towarzystwa. Powiększenie to wyrzeczoném być ma przez Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów i przez Rząd zatwierdzone.

Pożyczki z prawem pierwszeństwa, zaciągane bądź sposobem pożyczek premiowych, bądź jakimkolwiek innym, będą wypuszczane w obligacyach na okaziciela.

Wartość istotna wypuszczanych podobnych pożyczek i obligacyj nie może w żadnym razie przewyższać połowy kapitału Towarzystwa.

§ 8.

Akcye i obligacye rzeczone będą wypuszczane seryami. Pierwsze wypuszczenie będzie z 25,000 akcyj, wyobrażających kapitał nominalny 2,500,000 rubli srebrem. Trzecia część akcyj następnych seryj pozostawi się dla posiadaczy akcyj seryi pierw-

акцій перваго выпуска, а если то можетъ имѣть мѣсто, и владѣльцамъ акцій всѣхъ вообще предшествовавшихъ серій, соразмѣрно съ числомъ акцій, принадлежащихъ каждому владѣльцу во время новаго выпуска. Остальныя же двѣ трети предоставляются въ распоряженіе учредителей. Сіи послѣдніе, равно владѣльцы акцій прежнихъ выпусковъ, обязаны уплатить опредѣленный взносъ или отказаться отъ акцій не далѣе, какъ въ теченіе одного мѣсяца.

Опредѣленіе того, должно ли послѣдующія акціи выпустить въ одинъ разъ, или въ разное время, равно опредѣленіе срока и условій выпуска, предоставляется усмотрѣнію Административнаго Совѣта желѣзной дороги.

Прежнимъ акціонерамъ и учредителямъ акціи послѣдующихъ выпусковъ предоставляются по нарицательной ихъ цѣнѣ, то есть, по 60 руб. сер. за каждую.

§ 9.

Каждая акція даетъ право на соразмѣрное участіе въ дѣйствительномъ имуществѣ общества и въ прибыляхъ предпріятія.

§ 10.

Опредѣленіе того, должно ли при новыхъ выпускахъ акцій производить полные по онымъ взносы, или же оплачивать акціи по частямъ, предоставляется усмотрѣнію Административнаго Совѣта желѣзной дороги. При производствѣ оплаты по частямъ, изъ коихъ каждая должна равняться, по крайней мѣрѣ, десяти процентамъ нарицательной цѣны акціи, выдаются подписчикамъ росписки, и только по внесеніи тридцати процентовъ нарицательной цѣны акціи, могутъ быть выдаваемы акціи на предъявителя; на сихъ акціяхъ, приложеніемъ штемпеля, будутъ впослѣдствіи отмѣчаемы и всѣ дальнѣйшіе взносы.

§ 11.

Акціи вырѣзываются изъ шнуровой книги и, по приложеніи къ нимъ сухаго штемпеля общества, съ печатными подписями тѣхъ Членовъ Административнаго Совѣта, кои будутъ

széj, lub też, w danym razie, wszystkich seryj poprzednio wypuszczonych, w stosunku liczby akcyj posiadanych przez każdego z nich, w chwili nowego wypuszczenia. Pozostałe zaś dwie trzecie służą do rozrządzenia założycieli. Założyciele, podobnie jak posiadacze poprzednich akcyj, obowiązani będą uiścić, najdaléj w terminie jednomiesięcznym, wkład żądany, albo zrzec się akcyj.

Co do wypuszczeń akcyj następnych pozostawia się uznaniu Rady Zarządzającéj wyrzeczenie, czy wypuszczenia takowe mają być dokonane w jednym lub kilku razach, jak niemniéj oznaczenie ich czasu i warunków.

Dawnym akcyonaryuszom i założycielom akcye wypuszczeń ostatnich mają być oddane po cenie nominalnéj, to jest po 60 rubli za każdą akcyę.

§ 9.

Każda akcya daje prawo do stosunkowego udziału we własności aktywów Towarzystwa i w podziale korzyści.

§ 10.

Wyrzeczenie, czy przy wypuszczeniach akcyj, takowe mają być opłacone w zupełności, lub też czy na nie mają być tylko wnoszone opłaty częściowe, pozostawia się uznaniu Rady Zarządzającéj drogi żelaznéj. W razie opłat częściowych, z których każda przynajmniéj 10% nominalnéj wartości akcyi wynosić powinna, wydane będą prawo mającym poświadczenia, i dopiero po wniesieniu 30% nominalnéj wartości akcyi, mogą być wydawane akcye na okaziciela, na których dalsze, późniéj przypadające, wypłaty będą odstemplowane.

§ 11.

Akcye wycięte będą z księgi sznurowéj, oznaczone suchym stemplem Towarzystwa, opatrzone drukowanemi podpisami Członków Rady Zarządzającéj, w czasie wygotowania akcyj tęż Radę

состоять въ ономъ во время изготовленія акцій, — выдаются за подписью одного изъ членовъ, входящихъ въ составъ Совѣта во время выпуска акцій, и старшаго Кассира.

§ 12.

Административный Совѣтъ можетъ дозволить пріемъ и храненіе акцій въ кассѣ общества, въ Варшавѣ.

§ 13.

Акціи недѣлимы, и общество признаетъ лишь одного владѣльца на одну и ту же акцію.

§ 14.

Пріобрѣтеніе акціи влечетъ за собою и подчиненіе Уставу общества. Наслѣдники или представители акціонера не имѣютъ права ни подъ какимъ предлогомъ требовать наложенія запрещенія на капиталъ и всякаго рода имущество общества, и не могутъ вмѣшиваться никакимъ образомъ въ управленіе его дѣлами. Въ отысканіи правъ своихъ, они обязаны полагаться на общественные инвентари и постановленія общаго собранія акціонеровъ.

§ 15.

Деньги за акціи должны быть вносимы въ кассу общества въ Варшавѣ, или въ другихъ мѣстахъ, по назначенію Административнаго Совѣта и на постановляемыхъ имъ условіяхъ.

Требованія о взносахъ за акціи должны быть объявляемы по крайней мѣрѣ за мѣсяцъ до срока платежа, въ „Journal de St. Petersbourg," въ Варшавскихъ журналахъ, въ Прусской Государственной Газетѣ и въ двухъ Бреславльскихъ журналахъ.

Объявленія сіи могутъ быть припечатываемы и въ другихъ вѣдомостяхъ, по указанію Административнаго Совѣта.

§ 16.

Въ случаѣ невзноса денегъ въ опредѣленный срокъ, насчитываются проценты за каждый просроченный день, въ соразмѣрности шести на сто въ годъ.

składających, i wydawane z podpisem jednego z Członków należących do Rady w czasie emissyi i przez Kassyera Głównego.

§ 12.

Rada Zarządzająca może udzielić upoważnienie do złożenia i zachowania akcyj w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 13.

Akcye są niepodzielne i Towarzystwo uznaje tylko jednego właściciela dla każdéj akcyi.

§ 14.

Posiadanie akcyj pociąga za sobą poddanie się przepisom ustawy Towarzystwa. Spadkobiercy, lub przedstawiciele akcyonaryusza, nie mają prawa, pod żadnym pozorem, domagać się położenia aresztu na kapitałach i wszelkiego rodzaju majątku Towarzystwa, ani też nie mogą jakimkolwiek sposobem mieszać się do jego zarządu. Przy dochodzeniu praw swoich, winni poprzestawać na inwentarzach Towarzystwa i na uchwałach Ogólnego Zgromadzenia akcyonaryuszów.

§ 15.

Opłaty na poczet akcyj winny być wnoszone do kassy Towarzystwa w Warszawie, lub uskutecznione w innych miejscach, przez Radę Zarządzającą wskazanych, i podług warunków jakie taż Rada oznaczy.

Wezwania o uiszczenie wniosków na akcye powinny być ogłoszone, przynajmniéj na miesiąc przed terminem do opłat wyznaczonym, w Journal de St. Petersbourg, w dziennikach Warszawskich, w Gazecie Rządowéj Pruskiéj i w dwóch dziennikach wychodzących w Wrocławiu.

Obwieszczenia te mogą być ogłoszone i w innych pismach, które Rada Zarządzająca wskaże.

§ 16.

W razie uchybienia opłaty na oznaczony termin, liczony będzie procent za każdy dzień zwłoki, w stosunku sześciu od sta na rok.

Административному Совѣту предоставляется право продавать тѣ акціи, по которымъ взносы не поступятъ въ назначенные сроки.

Для сего, нумера тѣхъ акцій публикуются въ вѣдомостяхъ, означенныхъ въ § 15, съ предвареніемъ о послѣдствіяхъ просрочки.

По прошествіи четырнадцати дней послѣ этой публикаціи, если требуемое количество денегъ не будетъ внесено съ причитающимися процентами, то Административный Совѣтъ, безъ дальнѣйшихъ формальностей, имѣетъ право объявить въ означенныхъ въ § 15 вѣдомостяхъ тѣ акціи недѣйствительными, изготовить вмѣсто ихъ дупликаты и продать таковые въ одинъ разъ или постепенно на биржахъ: С.-Петербургской, Варшавской, Берлинской и Бреславльской, чрезъ биржевыхъ маклеровъ, на счетъ и страхъ просрочившихъ лицъ.

За тѣмъ, подлинники проданныхъ акцій считаются недѣйствительными, и новымъ покупателямъ выдаются другія акціи подъ тѣми же нумерами, какъ прежнія. Посему всякая сдѣлка о продажѣ и покупкѣ акцій или свидѣтельствъ на акціи, не имѣющихъ установленной отмѣтки въ уплатѣ надлежащихъ взносовъ, почитается недѣйствительною.

Сумма, вырученная продажею акцій, за исключеніемъ расходовъ и причитающихся процентовъ, поступаетъ на покрытіе просроченныхъ взносовъ, начиная со старшихъ.

Излишекъ, буде останется, принадлежитъ отчужденному акціонеру.

Акціонеры обязаны денежнымъ взносомъ лишь въ размѣрѣ 60% нарицательнаго капитала своихъ акцій; всякое дальнѣйшее требованіе денегъ воспрещается и для нихъ необязательно.

§ 17.

Въ случаѣ подачи объявленія объ утратѣ, истребленіи или о нахожденіи въ незаконномъ владѣніи акцій, съ показаніемъ нумеровъ оныхъ, Административный Совѣтъ не обязанъ ни выдавать дупликатовъ, ни уплачивать на оныя процентовъ и ди-

Rada Zarządzająca upoważniona jest do sprzedania akcyj, na które we wskazanych terminach opłaty nie były wniesione.

W tym celu numera takich akcyj ogłoszone będą w pismach, wymienionych w § 15-m, z ostrzeżeniem o skutkach uchybienia.

Jeżeli w ciągu dni czternastu od tego ogłoszenia, opłata raty zażądanéj oraz procentów ubiegłych nie nastąpi, Rada Zarządzająca będzie miała prawo, bez żadnych dalszych formalności, obwieścić, w pismach wymienionych w § 15-m, unieważnienie tych akcyj, — wystawić w ich miejsce duplikaty, i takowe sprzedać, za pośrednictwem ajentów giełdowych, na giełdach: w St. Petersburgu, Warszawie, Berlinie i Wrocławiu, od razu lub częściami, na koszt i niebezpieczeństwo uchybiających.

Oryginały akcyj tym sposobem sprzedanych stają się nieważnemi i nowym nabywcom wydane będą inne akcye za temiż samemi numerami jak poprzednie. Wszelkie przeto nabywanie i zbywanie bądź akcyj, bądź poświadczeń na akcye, nieopatrzonych należytą wzmianką o dopełnieniu należnych opłat, będzie nieważne.

Summa otrzymana ze sprzedaży akcyj, po strąceniu kosztów i zaległych procentów, zarachowaną będzie na poczet uchybionych opłat, poczynając od najdawniéj wymagalnych.

Przewyżka, jeśli się okaże, należy do akcyonaryusza wywłaszczonego.

Akcyonaryusze obowiązani są tylko do opłat wyrównywających 60% imiennego kapitału swoich akcyj, dalsze wszelkie żądanie funduszu zabrania się i dla nich nie jest obowiązującém.

§ 17.

W razie podania, z wymienieniem numerów, doniesienia o zagubieniu, zniszczeniu, lub znajdowaniu się w nieprawném posiadaniu akcyj, Rada Zarządzająca nie będzie miała obowiązku ani wydawać na miejsce takowych duplikatów, ani wypłacać

виденда, или полной цѣны по погашеніи, если просители не исполнятъ формальностей, предписанныхъ 151-ю, 152-ю и 155-ю статьями коммерческаго устава.

Такъ какъ всѣ акціи выданы на неизвѣстнаго предъявителя, то въ управленіяхъ или кассахъ общества не принимается никакого ареста или запрещенія на капиталы и права по акціямъ.

Однакоже акціи, внесенныя на имя и на счетъ извѣстныхъ лицъ, подлежатъ въ отношеніи запрещенія общимъ узаконеніямъ.

Но, въ случаѣ подобныхъ запрещеній, управленіе общества будетъ имѣть право давать отъ себя объявленія по формѣ свидѣтельствъ сего рода, выдаваемыхъ отъ правительственныхъ мѣстъ.

ГЛАВА IV.

Объ Административномъ Совѣтѣ.

§ 18.

Дѣлами общества управляетъ Административный Совѣтъ, состоящій изъ девяти членовъ. Для ближайшаго завѣдыванія дѣлами и предпріятіями общества на основаніи сего Устава, Административный Совѣтъ назначаетъ Дирекцію.

Члены Совѣта избираются общимъ собраніемъ, исключая случаевъ, приведенныхъ въ §§ 20 и 25.

Каждый членъ Административнаго Совѣта долженъ имѣть по крайней мѣрѣ сто акцій, собственно ему принадлежащихъ, кои не могутъ подлежать ни секвестру, ни отчужденію во все время бытности его въ этой должности. Акціи эти хранятся въ кассѣ общества, въ Варшавѣ.

§ 19.

Члены Административнаго Совѣта, кромѣ возврата имъ путевыхъ и прочихъ расходовъ, дѣлаемыхъ ими по обязанностямъ, сопряженнымъ съ ихъ должностію, получаютъ вознагражденіе за труды, которое можетъ быть опредѣлено въ видѣ постояннаго оклада.

przypadających na nie procentów lub dywidend, albo całkowitéj wartości po umożeniu, jeżeli podający nie dopełnili formalności, art. 151, 152 i 155-m Kodeksu handlowego przepisanych.

Gdy akcye są wydane na bezimiennego okaziciela, zatém żaden areszt nie może być przyjętym we władzach lub kassach Towarzystwa, na funduszach i prawach z akcyj wynikających.

Wszakże akcye, złożone na imię i rachunek osób wskazanych, podlegają co do aresztu prawu powszechnemu.

Lecz w razie podobnych aresztów, zarząd Towarzystwa jest w prawie udzielać w swojém imieniu deklaracye, w formie świadectw tego rodzaju, wydawanych przez władze rządowe.

TYTUŁ IV.

O Radzie Zarządzającéj.

§ 18.

Zarząd interessów Towarzystwa porucza się Radzie Zarządzającéj, złożonéj z dziewięciu Członków. Do szczegółowego kierunku administracyi i przedsiewzięć Towarzystwa na zasadzie téj ustawy, Rada Zarządzająca mianuje Dyrekcyę.

Członków Rady wybiera Zgromadzenie Ogólne, z wyjątkiem wypadków, objętych w §§ 20 i 25-m.

Każdy Członek Rady Zarządzającéj powinien posiadać na własność sto akcyj przynajmniéj, które nie ulegają ani zajęciu, ani zbyciu, przez cały ciąg sprawowania tych obowiązków. Akcye same złożone będą w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 19.

Członkowie Rady Zarządzającéj, prócz zwrotu kosztów podróży i innych, spowodowanych wykonywaniem swoich obowiązków, pobierają wynagrodzenie za swe prace, które może być stale oznaczone.

Предсѣдатель Административнаго Совѣта въ Варшавѣ получаетъ, сверхъ того, на расходы по представительству общества и въ видѣ годоваго оклада, особое содержаніе.

§ 20.

Изъ поименованныхъ въ § 1-мъ учредителей общества находящіеся донынѣ въ живыхъ и занимающіе должности въ Административномъ Совѣтѣ состоятъ пожизненно членами сего Совѣта.

Ежегодно двое изъ членовъ Административнаго Совѣта, за исключеніемъ учредителей, выбываютъ изъ состава Совѣта, и общее собраніе акціонеровъ или избираетъ ихъ вновь, или же замѣняетъ другими лицами.

Очередь выбытія членовъ на первый разъ опредѣляется по жребію, который бросается въ одномъ изъ засѣданій Административнаго Совѣта, въ порядкѣ, указываемомъ Предсѣдателемъ Совѣта.

По крайней мѣрѣ, двѣ трети членовъ Административнаго Совѣта должны быть изъ уроженцевъ русскихъ или нѣмецкихъ.

§ 21.

Административный Совѣтъ назначаетъ на три года Предсѣдателя и двухъ Вице-Предсѣдателей.

Каждый выбывающій членъ можетъ быть избранъ снова.

Въ случаѣ одновременнаго отсутствія Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателей, членъ Совѣта, по старшинству лѣтъ, исправляетъ должность Предсѣдателя.

§ 22.

Административный Совѣтъ собирается въ мѣстопребываніи общества, въ Варшавѣ, по приглашенію Предсѣдателя, въ мѣрѣ, требуемой дѣлами общества, но не менѣе шести разъ въ годъ.

Всѣ рѣшенія постановляются по большинству голосовъ членовъ, присутствующихъ лично или чрезъ повѣренныхъ.

Въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

Prezes Rady Zarządzającéj w Warszawie pobiera nadto wynagrodzenie osobne dodatkowe roczne, na reprezentacyę Towarzystwa.

§ 20.

Z wymienionych w § 1-m założycieli Towarzystwa, dotąd będący przy życiu i sprawujący obowiązki w Radzie Zarządzającéj, zostają przez cały ciąg swego życia Członkami tejże Rady.

Corocznie dwóch z pomiędzy Członków Rady, Zarządzającéj, z wyłączeniem założycieli, wyjdzie z składu Rady i Ogólne Zgromadzenie wybiera ich na nowo, lub też innych w ich miejsce.

Koléj, w któréj Członkowie wychodzić będą z Rady, na pierwszy raz oznaczona będzie przez losowanie. Losowanie to ma miejsce na jedném z posiedzeń Rady Zarządzającéj, w porządku wskazanym przez przewodniczącego.

Z Członków Rady Zarządzającéj dwie trzecie przynajmniéj winni być z poddanych ruskich lub niemieckich.

§ 21.

Rada Zarządzająca mianuje na trzy lata Prezesa i dwóch Vice-Prezesów.

Każdy Członek Rady wychodzący może być na nowo obrany.

W razie równoczesnéj nieobecności Prezesa i Vice-Prezesów, Członek najstarszy wiekiem przewodniczy na posiedzeniach.

§ 22.

Rada Zarządzająca zbiera się w siedlisku Towarzystwa w Warszawie, na wezwanie Prezesa, ilekroć tego wymaga dobro Towarzystwa, a to przynajmniéj sześć razy do roku.

Uchwały brane są większością głosów Członków osobiście obecnych, lub zastąpionych przez pełnomocników.

W przypadku równości zdań, głos Prezesa przeważa.

Для законности засѣданія необходимо присутствіе по крайней мѣрѣ четырехъ членовъ или ихъ повѣренныхъ.

§ 23.

Каждый повѣренный (§ 22) долженъ имѣть собственныхъ не менѣе пятидесяти акцій, хранящихся въ кассѣ общества. Довѣренность дается на опредѣленный срокъ, не превышающій одинъ годъ, но она можетъ быть возобновляема.

Никто изъ членовъ управленія, или изъ повѣренныхъ не можетъ имѣть въ Совѣтѣ болѣе одного голоса.

§ 24.

Засѣданіямъ Административнаго Совѣта ведутся протоколы на польскомъ и нѣмецкомъ языкахъ.

Протоколы сіи утверждаются подписью Предсѣдательствующаго и наименѣе двухъ членовъ. Копіи или выписки изъ сихъ протоколовъ признаются законными тогда только, когда онѣ подписаны Предсѣдателемъ, или членомъ, исправляющимъ его должность, и по крайней мѣрѣ еще однимъ членомъ Совѣта. Онѣ почитаются офиціальными актами во всѣхъ судебныхъ, ипотечныхъ и прочихъ мѣстахъ.

§ 25.

Въ случаѣ смерти или увольненія кого либо изъ членовъ Административнаго Совѣта, Совѣтъ сей замѣщаетъ его, руководствуясь правилами и порядкомъ, постановленными въ §§ 18-мъ, 20-мъ и 21-мъ.

Назначенія эти представляются на утвержденіе ближайшаго общаго собранія акціонеровъ. Въ случаѣ неутвержденія общимъ собраніемъ сихъ назначеній, оно производитъ новые выборы. Утвержденный или избранный такимъ образомъ, членъ остается въ должности не далѣе срока, оставшагося его предмѣстнику.

§ 26.

Обсужденію и разрѣшенію Административнаго Совѣта, на точномъ основаніи сего Устава и другихъ постановленій, подлежатъ слѣдующіе предметы:

Do ważności uchwał konieczną jest obecność przynajmniéj czterech Członków lub ich pełnomocników.

§ 23.

Każdy z pełnomocników (§ 22) winien posiadać najmniéj z pięćdziesiąt własnych akcyj, które będą złożone w kassie Towarzystwa.

Pełnomocnictwo udziela się na czas oznaczony, najwięcéj roczny, ale może być ponowione.

Żaden z Członków Zarządu, ani żaden z pełnomocników, nie może mieć w Radzie Zarządzającéj więcéj nad jeden głos.

§ 24.

Spisywane będą protokóły uchwał Rady Zarządzającéj w językach polskim i niemieckim.

Protokóły te podpisuje Prezes i najmniéj dwóch Członków. Kopje, czyli wypisy z tych protokołów poczytują się za ważne wtedy tylko, kiedy są opatrzone podpisem Prezesa lub jego zastępcy i podpisem przynajmniéj jednego jeszcze Członka Rady Zarządzającéj. Będą miały powagę aktów urzędowych przed wszelkiemi władzami sądowemi, hypotecznemi i innemi.

§ 25.

W razie zgonu lub wyjścia któregokolwiek z Członków Rady Zarządzającéj, taż Rada naznacza następcę, odpowiednio przepisom i porządkowi, ustanowionym w §§ 18, 20 i 21-m.

Mianowania takie będą przedstawione do zatwierdzenia najbliższemu Zgromadzeniu Ogólnemu akcyonaryuszów. Jeżeli Zgromadzenie nie zatwierdzi wyboru, następuje wybór nowy przez toż Zgromadzenie. Wybrany lub zatwierdzony w takim porządku Członek pozostaje w tych obowiązkach nie dłużéj nad termin, jaki pozostawał jego poprzednikowi.

§ 26.

Naradom i decyzyi Rady Zarządzającéj, w ścisłém zastosowaniu się do téj Ustawy i do innych postanowień, ulegają następne przedmioty:

а) Онъ заключаетъ, разрѣшаетъ или утверждаетъ всѣ договоры касательно пріобрѣтенія, постройки, продажи, обмѣна, взятія или отдачи въ содержаніе желѣзныхъ дорогъ и другихъ заведеній или предпріятій, входящихъ въ кругъ дѣйствій общества; разрѣшаетъ или совершаетъ всякую покупку или продажу земель и другихъ недвижимостей, цѣна коихъ превышаетъ сумму пять тысячъ рублей.

б) Онъ заключаетъ договоры о взаимныхъ отношеніяхъ съ другими желѣзными дорогами, или со всякими другими перевозочными предпріятіями.

в) Онъ опредѣляетъ порядокъ завѣдыванія запаснымъ капиталомъ и употребленія онаго, а равно разрѣшаетъ выдачу и продажу процентныхъ бумагъ, рентъ и денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу.

г) Онъ установляетъ и измѣняетъ тарифныя платы за провозъ пассажировъ, багажа и товаровъ, а равно росписанія движенія поѣздовъ.

д) Ему предоставляется испрашивать дозволеніе Правительства на продолженіе разрѣшенныхъ желѣзныхъ дорогъ и вѣтвей оныхъ, на устройство новыхъ путей, на учрежденіе горныхъ промысловъ, заводовъ или другихъ заведеній; но таковыя предположенія должны быть или предварительно разрѣшены, или своевременно утверждены общимъ собраніемъ акціонеровъ. Совѣту предоставляется право устраивать печи для обжиганія извести и продавать оную.

е) Онъ представляетъ на заключеніе общаго собранія всѣ предположенія о заключеніи займовъ.

ж) Онъ представляетъ равнымъ образомъ общему собранію о заключеніи условій по предметамъ, не входящимъ въ кругъ дѣйствій желѣзной дороги, относительно продолженія или возобновленія дарованной обществу концессіи; о продажѣ, обмѣнѣ, уступкѣ или отдачѣ въ содержаніе принадлежащихъ обществу желѣзныхъ дорогъ; объ измѣ-

a) Rada zawiera, upoważnia, lub zatwierdza wszelkie umowy, tyczące się nabywania, budowy, sprzedaży, zamiany, wzięcia lub oddania w dzierżawę wszelkich dróg żelaznych i innych zakładów lub przedsięwzięć, wchodzących w zakres czynności Towarzystwa; upoważnia lub dokonywa wszelkie kupna lub sprzedaże gruntów i innych nieruchomości, których cena przenosi summę rubli srebrem 5,000;

b) Zawiera umowy w przedmiocie zawiązania stósunków z innemi kolejami żelaznemi, lub jakiegobądź rodzaju przedsiębiercami przewozowymi.

c) Wyznacza sposób zarządu i użycia funduszu zapasowego i upoważnia wszelką alienacyę wartości, papierów procentowych, rent i dowodów pieniężnych, do Towarzystwa należących.

d) Stanowi i zmienia taryffy opłat za przewóz osób, pakunków i towarów, oraz rozkłady ruchu na kolejach.

e) Wnosi do Rządu wszelkie żądania, dotyczące przedłużenia kolei żelaznych i odnóg ich, budowy nowych dróg, urządzenia kopalni, fabryk kruszcowych i wszelkich innych zakładów; żądania te jednak winny być albo poprzednio upoważnione, albo następnie zatwierdzone przez Ogólne Zebranie akcyonaryuszów. Rada ma władzę zakładania pieców wapiennych i urządzania sprzedaży wapna.

f) Przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu wszelkie wnioski o zaciąganie pożyczek.

g) Przedstawia mu podobnież wnioski co do umów, mających na celu przedmioty niewchodzące w zakres zarządu drogi żelaznéj, względem przedłużenia lub odnowienia Towarzystwu nadania, względem sprzedaży, zamiany, ustąpienia, lub wydzierżawienia Towarzystwu dróg żelaznych, względem zmian lub uzupełnień Ustawy, powiększenia

неніи или дополненіи Устава, увеличеніи общественнаго капитала и продолженіи срока существованія общества; представляетъ, въ случаѣ нужды, общему собранію о соединеніи обществъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ. Для приведенія въ исполненіе сего соединенія, общія собранія акціонеровъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ, большинствомъ голосовъ, согласно съ § 32 сего Устава, учинивъ постановленіе по представленному имъ Административными Совѣтами проекту, уполномочатъ Совѣты представить оный на утвержденіе Правительства.

з) Онъ заключаетъ условія съ Предсѣдательствующимъ въ Дирекціи и съ членами оной; назначаетъ число сихъ послѣднихъ и всѣмъ имъ содержаніе, а также опредѣляетъ и увольняетъ ихъ; но въ отношеніи выбора Предсѣдательствующаго, а слѣдовательно, и членовъ Дирекціи, Совѣтъ долженъ сообразоваться съ 14-ю статьею Договора объ уступкѣ дорогъ. Для назначенія Предсѣдательствующаго въ Дирекціи и прочихъ членовъ оной, также для рѣшенія всѣхъ предметовъ, равномѣрно касающихся управленія и интереса обѣихъ дорогъ, Административные Совѣты обоихъ обществъ собираются въ общее засѣданіе, подъ предсѣдательствомъ Предсѣдателя Совѣта Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги. Собраніе постановляетъ свое опредѣленіе простымъ большинствомъ голосовъ; въ случаѣ же равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

и) Совѣтъ принимаетъ мѣры къ совершенію займовъ, разрѣшенныхъ общимъ собраніемъ.

і) Онъ одобряетъ годовыя смѣты по эксплоатаціи, по содержанію личнаго состава и по спеціальнымъ назначеніямъ, а равно составляетъ общую смѣту.

к) Онъ утверждаетъ всѣ договоры по содержанію и дѣйствію желѣзныхъ дорогъ и по другимъ предпріятіямъ общества,

kapitału Towarzystwa i przedłużenia czasu trwania Towarzystwa; przedstawia, w danym razie, Zgromadzeniu Ogólnemu wnioski o zlanie w jedno Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj z Towarzystwem drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj. Dla dokonania tego zlania, oba Ogólne Zgromadzenia akcyonaryuszów Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, większością głosów odpowiednią, w myśl § 32-go ustawy obecnéj, wydają postanowienie na przełożony sobie przez obie Rady Zarządzające projekt z powodami, i upoważniają też Rady do przedstawienia go pod zatwierdzenie Rządu.

h) Zawiera umowy z Prezydującym w Dyrekcyi i jéj Członkami, ustanawia ich liczbę i płacę, oraz naznacza i uwalnia ich. Jednakowoż, co do wyboru Prezydującego, a co za tém idzie i co do wyboru Członków Dyrekcyi, Rada winna stósować się do rozporządzeń art. 14-go aktu nadawczego. W celu mianowania Prezydującego w Dyrekcyi i innych Członków jéj, jako też dla wzięcia postanowień co do wszystkich przedmiotów, dotyczących zarówno zarządu i interessu dróg obu, obie Rady Zarządzające tych obu dróg żelaznych połączą się na spólném posiedzeniu, pod przewodnictwem Prezesa Rady Zarządzającéj kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj. Postanowienie wzięte będzie większością głosów bezwzględną, a w w razie równości zdań, głos Przewodniczącego przeważa.

i) Rada Zarządzająca przedsiębierze środki dla dokonania pożyczek, uchwalonych przez Ogólne Zgromadzenie.

k) Ustanawia etaty roczne: exploatacyi, osobowy, oraz szczegółowe, jako téż etat ogólny.

l) Zatwierdza wszelkie umowy, ściągające się do utrzymania i ruchu dróg żelaznych i wszelkich innych przedsięwzięć

въ томъ случаѣ, когда цѣнность предметовъ по симъ договорамъ превышаетъ сумму 5,000 руб. сер., равнымъ образомъ разрѣшаетъ продажу матеріаловъ, машинъ и прочихъ предметовъ, для эксплоатаціи ненужныхъ или пришедшихъ въ негодность, а также произведенныхъ на различныхъ заведеніяхъ общества, если продажная цѣна превышаетъ 5,000 рублей.

л) Онъ разрѣшаетъ всякое истребованіе денегъ, всякіе переводы фондовъ и другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу.

м) Онъ отказывается отъ привилегій.

н) Онъ утверждаетъ опредѣленіе и отрѣшеніе всякаго рода должностныхъ лицъ и служителей общества, получающихъ жалованья по штату свыше 300 руб. сер., опредѣляетъ ихъ содержаніе, назначаетъ имъ, по своему усмотрѣнію, особыя вознагражденія и наблюдаетъ за дѣятельностію Дирекціи.

о) Онъ одобряетъ и заключаетъ ежегодно счеты, представляемые общему собранію, или Ревизіонной Коммисіи, и предварительно назначаетъ размѣръ дивиденда.

п) Совѣтъ есть также представитель общества, даже по сдачѣ желѣзныхъ дорогъ въ вѣдѣніе Правительства, впредь до истеченія срока концессіи; онъ завѣдываетъ, на основаніи Устава, погашеніемъ акцій и распредѣленіемъ годоваго дохода, какой будетъ уплачиваемъ обществу Правительствомъ по силѣ 21-й статьи договора объ уступкѣ дорогъ.

р) Предсѣдателю Административнаго Совѣта принадлежитъ дисциплинарная власть надъ всѣми должностными лицами общества и высшее наблюденіе за ходомъ всего предпріятія; онъ есть представитель Совѣта въ промежутокъ времени между однимъ и другимъ его засѣданіемъ, на основаніи данныхъ ему на сей предметъ полномочія и инструкціи, которыя однако Административный Со-

Towarzystwa, o ile przedmiot tych umów nie przenosi summy rubli sr. 5,000; podobnież upoważnia sprzedaże materyałów, machin i innych przedmiotów, do exploatacyi już niepotrzebnych, zużytych, lub przygotowanych w różnych zakładach Towarzystwa, jeżeli cena przedażna przenosi summę rubli rs. 5,000.

m) Upoważnia wszelkie użycia pieniędzy, wszelkie przekazy i przelewy funduszów i innych dowodów pieniężnych, należących do Towarzystwa.

n) Zeznaje odstąpienia przywilejów.

o) Mianuje i odwołuje wszystkich urzędników i officyalistów Towarzystwa wszelkiego stopnia, pobierających więcéj nad rs. 300 płacy etatowéj; oznacza ich płacę, udziela im nagrody, do wysokości jaką za stósowną uzna, i czuwa nad działaniami Dyrekcyi.

p) Zatwierdza i zamyka co rok rachunki, mające być przedstawionemi Ogólnemu Zgromadzeniu lub Kommissyi rewizyjnéj i tymczasowo ustanawia wysokość dywidendy.

r) Reprezentuje nakoniec Towarzystwo nawet po oddaniu dróg żelaznych Rządowi, aż do upływu terminu nadania; kieruje, stosownie do przepisów ustawy, umorzeniem akcyj i rozdziałem dochodu rocznego, jaki Rząd będzie wypłacał Towarzystwu, według art. XXI-go aktu głównego nadawczego.

s) Prezesowi Rady zarządzającéj służy w ogólności naczelna władza nad wszystkimi urzędnikami i nadzór nad całém przedsięwzięciem, on reprezentuje Radę w przeciągu czasu od jednego posiedzenia do drugiego, na mocy udzielonych mu w tym celu plenipotencyi i instrukcyi, które wszakże

вѣтъ, въ каждомъ своемъ засѣданіи, можетъ, по большинству голосовъ, разширить или ограничить, по своему усмотрѣнію.

t) Административный Совѣтъ опредѣляетъ, особыми правилами, порядокъ своего дѣлопроизводства.

§ 27.

Управленіе всѣми дѣлами общества, кои, на основаніи настоящаго Устава, не подлежатъ исключительному вѣдѣнію общаго собранія или Административнаго Совѣта, возлагается на Дирекцію, состоящую изъ Предсѣдательствующаго и двухъ или болѣе членовъ, которые присутствуютъ въ засѣданіяхъ Административнаго Совѣта съ правомъ совѣщательнаго голоса.

Дирекція приводитъ въ исполненіе постановленія Административнаго Совѣта и свои собственныя, опредѣляетъ и увольняетъ должностныхъ и служащихъ лицъ общества, получающихъ штатнаго жалованья до 300 руб. сер. въ годъ; объ опредѣленіи же или увольненіи прочихъ должностныхъ лицъ общества представляетъ Административному Совѣту.

Она можетъ выдавать вознагражденія всѣмъ должностнымъ лицамъ и служащимъ, въ размѣрѣ до 50 руб. сер.

Дирекція завѣдываетъ всѣми доходами и расходами общества, согласно общей смѣтѣ, одобренной Административнымъ Совѣтомъ и составленной на основаніи частныхъ смѣтъ, а равно, сообразно счетной и служебной инструкціямъ; она производитъ окончательную отстройку дороги согласно утвержденному плану; завѣдываетъ ремонтомъ и содержаніемъ дороги; возводитъ и содержитъ потребныя строенія; пріобрѣтаетъ и содержитъ матеріалы, подвижной составъ и принадлежности; учреждаетъ необходимыя для дѣйствія дорогъ службы, завѣдываетъ оными и, въ сихъ видахъ, окончательно заключаетъ всѣ договоры по покупкѣ, обмѣну, арендному содержанію, найму, службѣ и проч., коль скоро цѣнность предмета договоровъ не превосходитъ 5,000 руб. сер.; договоры же, превышающіе ска-

Rada Zarządzająca mocna jest, na każdém swém posiedzeniu, przez prostą uchwałę większości, rozszerzyć lub ścieśnić.

t) Rada Zarządzająca, przez osobne przepisy porządkowe, urządzi bieg swoich czynności urzędowych.

§ 27.

Kierunek wszelkich interessów Towarzystwa, które według przepisów niniejszej ustawy nie podlegają wyłącznéj attrybucyi Ogólnego Zgromadzenia lub Rady Zarządzającéj, poruczony zostaje Dyrekcyi, złożonéj z Prezydującego i z dwóch lub więcéj Członków; którzy są obecnymi na posiedzeniach Rady Zarządzającéj z głosem doradczym.

Dyrekcya wprowadza w wykonanie postanowienia Rady Zarządzającéj i swoje własne, mianuje i oddala urzędników i officyalistów Towarzystwa, pobierających płacy etatowéj do rs. 300 rocznie; o mianowanie zaś lub oddalenie innych urzędników i officyalistów Towarzystwa, czyni wnioski do Rady Zarządzającéj.

Może udzielać wszystkim urzędnikom i officyalistom gratyfikacye, do wysokości rs. 50.

Dyrekcya administruje wszelkiemi dochodami i rozchodami Towarzystwa, według etatu ogólnego, przez Radę Zarządzającą zatwierdzonego, ułożonego na zasadzie etatów szczegółowych, oraz według instrukcyi rachunkowéj i służbowéj; dokonywa całkowitą odbudowę drogi, podług zatwierdzonego planu, zarządza naprawy i utrzymanie drogi wznosi i utrzymuje potrzebne budowle, nabywa i utrzymuje materyały, środki transportowe i utensylia; organizuje konieczną dla ruchu dróg służbę i nią kieruje, i w tych celach ostatecznie zatwierdza wszelkie umowy kupna, zamiany, dzierżawy, najmu, służbowe i inne, o ile takowe obejmują przedmiot nieprzenoszący rs. 5,000; umowy zaś prze-

занную сумму, представляетъ на утвержденіе Административнаго Совѣта.

Дирекція есть представитель общества по всѣмъ судебнымъ дѣламъ, а равно по сношеніямъ съ Правительственными властями, почему и имѣетъ право командировать, какъ для сей цѣли, такъ равно и по другимъ служебнымъ отношеніямъ, одного или нѣсколькихъ своихъ членовъ.

Прочія служебныя обязанности Дирекціи опредѣляются особыми инструкціями Административнаго Совѣта о дѣлопроизводствѣ, устройствѣ и порядкѣ службы.

Сими инструкціями можетъ быть вполнѣ или отчасти возложено на Дирекцію самостоятельное исполненіе обязанностей, присвоенныхъ § 26 Административному Совѣту.

Въ подобныхъ случаяхъ, Совѣтъ даетъ Дирекціи общее или особое для каждаго дѣла полномочіе. Всякое такое полномочіе, данное Дирекціи, должно быть подписано Предсѣдателемъ Совѣта или исправляющимъ эту должность и двумя членами Административнаго Совѣта.

Удостовѣреніемъ о назначеніи Предсѣдательствующаго въ Дирекціи, а также и членовъ оной, служитъ свидѣтельство, подписанное Предсѣдателемъ Совѣта или исправляющимъ эту должность и двумя членами Административнаго Совѣта.

§ 28.

Члены Административнаго Совѣта, въ качествѣ распорядителей дѣлами общества, не подлежатъ ни личной, ни круговой отвѣтственности по обязательствамъ общества. Они отвѣтствуютъ только за выполненіе сходно Уставу порученныхъ имъ дѣлъ.

§ 29.

Всѣ трансферты фондовъ или другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу, всѣ записи по пріобрѣтенію, отчужденію, продажѣ или замѣну недвижимыхъ собственностей общества, всѣ сдѣлки, договоры и прочіе акты по обязательствамъ общества, росписки и передаточныя надписи,

wyższające tę summę, poddaje pod zatwierdzenie Rady Zarządzającéj.

Dyrekcya jest upoważniona do reprezentowania Towarzystwa we wszystkich sprawach sądowych, oraz w stosunkach z władzami rządowemi, i dla tego ma prawo delegować, tak w tym celu, jak i co do innych stosunków służbowych, jednego lub kilku ze swych Członków.

Wszelkie inne obowiązki służbowe Dyrekcyi określone będą w oddzielnych instrukcyach Rady Zarządzającéj o biegu czynności, urządzeniu i porządku służby.

Instrukcyami temi może być włożone na Dyrekcyę w całości lub w części samodzielne wykonywanie obowiązków, według § 26-go Radzie Zarządzającéj przysługujących.

W podobnych wypadkach, Rada Zarządzająca udziela Dyrekcyi ogólne lub szczegółowe do każdéj czynności pełnomocnictwo. Wszelkie takie pełnomocnictwo dane Dyrekcyi, winno być podpisane przez Prezesa Rady lub Członka, sprawującego te obowiązki, i przez dwóch Członków Rady Zarządzającéj.

Do legitymacyi Prezydującego w Dyrekcyi i Członków jéj służy świadectwo, podpisane przez Prezesa Rady Zarządzającéj, lub Członka sprawującego te obowiązki, i dwóch Członków tejże Rady.

§ 28.

Członkowie Rady Zarządzającéj, w charakterze kierowników sprawami Towarzystwa, z tytułu sprawowania tych obowiązków nie ulegają żadnéj odpowiedzialności ani osobistéj ani solidarnéj. Odpowiadają tylko za zgodne z przepisami ustawy wykonanie zleconych im czynności.

§ 29.

Wszelkie akta, dotyczące się przelewu wartości lub wszelkich innych pieniężnych dowodów, do Towarzystwa należących, wszelkie akta nabycia, przekazu, sprzedaży, lub zamiany własności nieruchomych Towarzystwa, wszelkie układy, ugody i inne akta obowiązujące Towarzystwo, pokwitowania i ustępstwa, oraz prze-

также денежныя предписанія лицамъ и мѣстамъ, хранящимъ суммы, обществу принадлежащія, должны, для обязательности, быть подписаны однимъ изъ членовъ Административнаго Совѣта, вмѣстѣ съ другимъ лицомъ, назначеннымъ собственно для сего Совѣтомъ, развѣ бы дано было особое на то полномочіе отъ Совѣта одному изъ своихъ членовъ, Директору или иному лицу.

ГЛАВА V.

О общемъ собраніи акціонеровъ.

§ 30.

Общее собраніе, по правиламъ сего Устава составленное, представляетъ совокупность всѣхъ акціонеровъ.

§ 31.

Общее собраніе составляется изъ акціонеровъ, имѣющихъ не менѣе сорока акцій. Оно во всѣхъ случаяхъ, допускаемыхъ симъ Уставомъ, постановляетъ свои приговоры по безусловному большинству голосовъ присутствующихъ членовъ.

Никто не можетъ заступать мѣсто акціонера, если онъ самъ не членъ общаго собранія. Порядокъ выдачи на сей предметъ полномочія опредѣленъ будетъ Административнымъ Совѣтомъ.

Общее собраніе во всѣхъ случаяхъ, за исключеніемъ поименованныхъ въ § 32, постановляетъ свои рѣшенія по большинству голосовъ, независимо отъ числа присутствующихъ членовъ и суммы представляемыхъ ими акцій.

§ 32.

Рѣшенія по займамъ, по дополненіямъ или измѣненіямъ Устава, по увеличенію складочнаго капитала общества выпускомъ новыхъ акцій или облигацій и по продолженію срока концессіи или прекращенію дѣйствій общества ранѣе срока, въ § 5 опредѣленнаго, постановлены быть могутъ лишь въ общемъ собраніи, состоящемъ не менѣе какъ изъ двадцати присутствующихъ акціонеровъ, представляющихъ, по крайней мѣрѣ, одну

kazy do wszystkich depozytaryuszów funduszów Towarzystwa, dla ważności, powinny być podpisane przez jednego z Członków Rady Zarządzającéj i przez osobę wyznaczoną do tego przez tęż Radę, chybaby wyraźne umocowanie zostało udzielone przez Radę jednemu z jéj Członków, lub z Członków Dyrekcyi, albo innéj osobie.

TYTUŁ V.

O Ogólném Zgromadzeniu akcyonaryuszów.

§ 30.

Ogólne Zgromadzenie, stósownie do przepisów niniejszéj Ustawy zebrane, wyobraża całość wszystkich akcyonaryuszów.

§ 31.

Ogólne Zgromadzenie składa się ze wszystkich akcyonaryuszów, posiadających przynajmniéj po czterdzieści akcyj. Stanowi swoje uchwały prostą większością głosów Członków obecnych, we wszystkich wypadkach, w których przepisy niniejszéj ustawy inaczéj nie rozporządziły.

Nikt nie może zastąpić akcyonaryusza, kto sam nie jest Członkiem Ogolnego Zgromadzenia. Rada Zarządzająca postanowi, w jakiéj formie udzielane być mają w tej mierze pełnomocnictwa.

Zgromadzenie Ogólne we wszelkich wypadkach, z wyjątkiem wymienionych w § 32, wydaje swoje uchwały, bez względu na wysokość wyobrażonego kapitału akcyjnego i na liczbę obecnych akcyonaryuszów, prostą większością głosów.

§ 32.

Uchwały odnoszące się do pożyczek, do uzupełnień lub zmian Ustawy, zwiększenia kapitału Towarzystwa przez wypuszczenie nowych akcyj albo obligacyj, albo do przedłużenia nadania lub rozwiązania Towarzystwa, przed czasem oznaczonym w § 5-m, mogą tylko być brane przez Zgromadzenie Ogólne, składające się niemniéj jak z dwudziestu obecnych akcyonaryuszów,

десятую часть выпущенныхъ акцій, и по большинству двухъ третей голосовъ.

§ 33.

Еслибы акціонеры, прибывшіе по первому вызову, для постановленія рѣшеній по предметамъ, въ § 32 поименованнымъ, не удовлетворяли условіямъ, требуемымъ для законности рѣшеній общаго собранія, то сіе собраніе отлагается, по крайней мѣрѣ, на двадцать дней.

Вторичное созваніе собранія дѣлается въ порядкѣ, предписанномъ въ нижеслѣдующемъ § 35, но при этомъ промежутокъ времени между днемъ публикаціи и днемъ собранія сокращается до пятнадцати дней.

Рѣшенія общаго собранія, присутствующаго въ силу сего вторичнаго созванія, могутъ относиться только къ вопросамъ, подлежавшимъ обсужденію несостоявшагося собранія.

Рѣшенія сіи имѣютъ законную силу, не смотря на число присутствующихъ акціонеровъ и на совокупное количество ихъ акцій.

§ 34.

Обыкновенное общее собраніе созывается ежегодно въ теченіе Іюня мѣсяца, въ Варшавѣ.

Предоставляется усмотрѣнію Административнаго Совѣта созывать онсе и ранѣе сего срока, еслибы это, по встрѣтившимся обстоятельствамъ, оказалось нужнымъ.

Чрезвычайныя общія собранія могутъ созываться во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда Административный Совѣтъ признаетъ это полезнымъ.

§ 35.

Общія собранія, какъ обыкновенныя, такъ и экстренныя, созываются чрезъ объявленія, помѣщаемыя, по крайней мѣрѣ, за мѣсяцъ до собранія, въ С.-Петербургскихъ, Варшавскихъ, Берлинскихъ и Бреславльскихъ газетахъ, указанныхъ въ § 15-мъ.

Когда общія собранія созываются для обсужденія предметовъ, въ § 32-мъ означенныхъ, то о семъ должно быть именно сказано въ объявленіяхъ.

wyobrażających przynajmniéj dziesiątą część wypuszczonych akcyj i większością dwóch trzecich głosów.

§ 33.

Gdyby, dla powzięcia uchwały co do przedmiotów w § 32 wymienionych, akcyonaryusze, po pierwszém zwołaniu zebrani, nie odpowiadali warunkom dla ważności uchwał Zgromadzenia Ogólnego wymaganym, Zgromadzenie to będzie odroczone na dni przynajmniéj dwadzieścia.

Powtórne zwołanie obwieszcza się porządkiem przepisanym w § 35-m; lecz przeciąg między dniem obwieszczenia a dniém zebrania skraca się do dni piętnastu.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, wzięte w tém drugiém zebraniu, mogą tyczéć się jedynie przedmiotów, które należały do porządku dziennego pierwszego Zgromadzenia.

Uchwały te będą ważne, bez względu na liczbę obecnych akcyonaryuszów i akcyj przez nich wyobrażanych.

§ 34.

Ogólne Zgromadzenie zbiera się zwyczajnie corocznie w miesiącu Czerwcu w Warszawie.

Pozostawia się uznaniu Rady Zarządzającéj zwołać je i wcześniéj, gdyby, z powodu okoliczności, okazało się to potrzebném.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne akcyonaryuszów może być zwoływane ilekroć Rada Zarządzająca uzna to za pożyteczne.

§ 35.

Zgromadzenia Ogólne, tak zwyczajne, jak i nadzwyczajne, zwoływają się przez obwieszczenia, ogłaszane przynajmniéj na miesiąc przed dniem zebrania, w dziennikach Petersburgskich, Warszawskich, Berlińskich i Wrocławskich, wymienionych w § 15-m.

Ilekroć Zgromadzenie Ogólne będzie zwołane, dla uchwały nad przedmiotami wyszczególnionemi w § 32-m, obwieszczenia zwołujące powinny je wyraźnie wymienić.

§ 36.

Акціонеры, для полученія права присутствовать въ общемъ собраніи, обязаны представить акціи свои въ кассу общества или въ банкирскія конторы и учрежденія, которыя будутъ указаны Административнымъ Совѣтомъ, и въ срокъ, симъ же Совѣтомъ опредѣленный. Срокъ этотъ не долженъ продолжаться болѣе четырнадцати дней до дня, для собранія назначеннаго.

Административный Совѣтъ опредѣляетъ формальности, какія должны быть соблюдаемы при представленіи акцій.

Каждому изъ представившихъ акціи выдается, для входа въ общее собраніе, именной билетъ, который служитъ только означенному въ оном лицу.

Свидѣтельства, выданныя на принятыя для храненія, согласно §§ 12 и 18, или на внесенныя въ Польскій Банкъ акціи, въ числѣ не менѣе сорока отъ одного лица, представленныя въ срокъ, назначенный Административнымъ Совѣтомъ для предъявленія акцій, даютъ право на полученіе билетовъ для входа въ общее собраніе.

На каждомъ билетѣ для входа въ общее собраніе должно быть помѣчено количество представленныхъ акцій и число голосовъ, на которое онѣ даютъ право.

§ 37.

Въ общемъ собраніи предсѣдательствуетъ Предсѣдатель или одинъ изъ Вице-Предсѣдателей Административнаго Совѣта, по назначенію Совѣта.

Повѣрка голосовъ производится двумя изъ присутствующихъ акціонеровъ, по назначенію Предсѣдателя.

Предсѣдатель назначаетъ также секретаря собранія.

Протоколы общаго собранія составляются на русскомъ, польскомъ и нѣмецкомъ языкахъ.

§ 38.

Голоса общаго собранія считаются — какъ сказано въ § 39. Въ случаѣ равнаго дѣленія голосовъ, перевѣсъ на сторонѣ Предсѣдателя.

§ 36.

Aby mieć prawo zasiadania w Ogólném Zgromadzeniu, akcyonaryusze, w terminie, który Rada Zarządzająca oznaczy, lecz który nie może być dłuższy nad dni czternaście przed datą posiedzenia, winni złożyć akcye swoje w Kassie Towarzystwa, lub u innych domów bankierskich albo instytucyj, które Rada Zarządzająca wskaże.

Rada Zarządzająca postanowi formalności, jakie przy tém składaniu akcyj mają być przestrzegane.

Każdy ze składających otrzymą kartę wnijścia imienną, służącą tylko dla osoby w niéj wyrażonéj.

Poświadczenia na złożone akcye, stosownie do §§ 12 i 18, lub na akcye zdeponowane w Banku Polskim, w liczbie nie mniejszéj jak na akcyj 40 dla jednéj osoby, przedstawione w terminie do złożenia akcyj przez Radę Zarządzającą przepisanym, nadają prawo do otrzymania kart wnijścia na Ogólne Zgromadzenie.

Na każdéj karcie wnijścia na Zgromadzenie Ogólne winna być wymieniona liczba złożonych akcyj i przysługująca na téj podstawie odpowiednia liczba głosów.

§ 37.

Zgromadzeniu Ogólnemu przewodniczy Prezes, lub jeden z Vice-Prezesów Rady Zarządzającéj, którego taż Rada wyznaczy.

Sprawdzanie głosów dokonywaném będzie przez dwóch z akcyonaryuszów obecnych, wyznaczonych przez Prezesa.

Prezes naznacza także Sekretarza Zgromadzenia.

Protokóły posiedzeń Zgromadzenia Ogólnego mają być spisywane w języku rossyjskim, polskim i niemieckim.

§ 38.

Głosy w Zgromadzeniu Ogólném liczone będą w sposób opisany w § 39-m. W razie równości zdań, głos Prezydującego przeważa.

§ 39.

Каждыя сорокъ акцій даютъ право на одинъ голосъ. Никто изъ акціонеровъ не можетъ имѣть на свое лицо болѣе десяти голосовъ.

Какъ повѣренный отъ другихъ акціонеровъ, онъ можетъ имѣть не болѣе двадцати голосовъ, считая и собственно ему принадлежащіе.

§ 40.

Ежегодное обыкновенное общее собраніе выдаетъ Административному Совѣту квитанцію по счетамъ и управленію за минувшій годъ; оно избираетъ на каждый эксплоатаціонный годъ изъ числа акціонеровъ Ревизіонную Коммисію, состоящую изъ трехъ членовъ. Коммисія эта, по приглашеніи къ участію въ своихъ дѣйствіяхъ Правительственнаго Коммисара и Главнаго Инспектора, повѣряетъ годовой балансъ, сличаетъ оный, буде признаетъ это нужнымъ, съ книгами и счетами, и замѣчанія свои, если таковыя будутъ ею сдѣланы, представляетъ на рѣшеніе общаго собранія, или же входитъ съ предложеніемъ о выдачѣ квитанціи.

Коммисія избирается ежегоднымъ общимъ собраніемъ для ревизіи счетовъ текущаго эксплоатаціоннаго года и продолжаетъ свои дѣйствія до слѣдующаго обыкновеннаго общаго собранія.

Годовой балансъ представляется Правительству и Ревизіонной Коммисіи не позже 15 Апрѣля каждаго года; ревизія же должна быть окончена къ 1-му Іюня.

Общее собраніе назначаетъ членовъ Административнаго Совѣта на мѣсто выбывшихъ вслѣдствіе истеченія срока ихъ службы, по случаю смерти, увольненія, или по другой причинѣ.

Вообще оно разрѣшаетъ, въ предѣлахъ, Уставомъ ему предоставленныхъ, всѣ вопросы, къ дѣламъ общества относящіеся.

§ 41.

Рѣшенія общаго собранія, по правиламъ Устава состоявшіяся, имѣютъ обязательную силу для всѣхъ акціонеровъ.

§ 39.

Każde czterdzieści akcyj daje prawo do jednego głosu. Żaden z akcyonaryuszów nie może mieć na swoją osobę więcéj nad dziesięć głosów.

Jako umocowany od innych akcyonaryuszów, nie może mieć więcéj jak głosów dwadzieścia, licząc w to już i te głosy jakie mu osobiście służą.

§ 40.

Coroczne zwyczajne Ogólne Zgromadzenie udziela Radzie Zarządzającéj pokwitowanie z rachunków i zarządu roku upłynionego, i wybiera na każdy rok exploatacyjny, z liczby akcyonaryuszów, Kommissyę Rewizyjną, z trzech Członków złożoną. Kommissya ta, przy zaproszeniu do udziału w swej czynności Kommissarza Rządowego i Inspektora Głównego, sprawdza bilans roczny, porównywa go z księgami i rachunkami, jeśli to uzna za potrzebne, i monita, jakieby się znaleść mogły, podaje Ogólnemu Zgromadzeniu do decyzyi, albo też czyni wniosek o udzielenie pokwitowania.

Kommissya będzie wybieraną przez coroczne Ogólne Zgromadzenie, dla rewizyi rachunków bieżącego roku exploatacyjnego, i funkcyonuje aż do następnego Ogólnego Zgromadzenia zwyczajnego.

Bilans roczny winien być złożony Rządowi i Kommissyi Rewizyjnéj najpóźniéj do dnia 15-go Kwietnia każdego roku; rewizya zaś winna być ukończona z dniem 1-m Czerwca.

Ogólne Zgromadzenie mianuje Członków Rady Zarządzającéj na miejsce ubyłych skutkiem upływu czasu ich urzędowania, zgonu, wystąpienia, lub innych przyczyn.

W ogólności ono stanowi, w zakresie nadanéj mu władzy ustawą, we wszystkich sprawach Towarzystwa.

§ 41.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, zapadłe zgodnie z przepisami ustawy, obowiązują wszystkich akcyonaryuszów.

Рѣшенія записываются въ протоколы, скрѣпляются подписью Предсѣдателя или исправляющаго его должность, одного изъ лицъ, повѣрявшихъ голоса, и секретаря.

Копіи или выписки тѣхъ протоколовъ, нужныя для предъявленія всюду, гдѣ окажется въ томъ надобность, должны быть засвидѣтельствованы подписью Предсѣдателя Административнаго Совѣта, или исправляющаго его должность, и еще одного изъ членовъ Совѣта.

Списокъ присутствовавшихъ, показывающій число членовъ, находившихся въ собраніи, и количество акцій, ими представленныхъ, прилагается къ подлинному протоколу, вмѣстѣ съ полномочіями.

Всякій акціонеръ обязывается, при входѣ въ присутствіе, занести имя свое въ вышеупомянутый списокъ.

ГЛАВА VI.

О годовыхъ отчетахъ, процентахъ, дивидендѣ и о запасномъ капиталѣ.

§ 42.

Во все время сооруженія и обзаведенія новыхъ желѣзныхъ дорогъ или всякихъ другихъ заведеній, непосредственно или косвенно относящихся къ дѣйствію дорогъ, впредь до совершеннаго окончанія и открытія оныхъ, отчисляются ежегодно изъ капитала, назначеннаго на эти работы и неприносившаго до того времени никакого дохода, по пяти процентовъ и причисляются къ чистой прибыли отъ движенія дорогъ и отъ заведеній въ дѣйствіи находящихся.

Отчисленіе это не распространяется на суммы, нужныя для работъ по окончательному устройству или содержанію дѣйствующихъ уже заведеній или отдѣленій желѣзной дороги.

§ 43.

Годовой балансъ общества заключается 19 (31) Декабря и представляется общему собранію со всѣми счетами и оправдательными документами.

Uchwały te zapisywane być winny w protokółach podpisanych przez Prezesa albo pełniącego jego obowiązki, przez jedną z osób sprawdzającą głosy i Sekretarza.

Kopje, albo wypisy tych protokółów, służyć mają do użytku wszędzie, gdzie tego okaże się potrzeba, mają być poświadczane przez Prezesa Rady Zarządzającéj lub pełniącego jego obowiązki, i jednego z Członków tejże Rady.

Lista obecności, wykazująca liczbę Członków znajdujących się na Zgromadzeniu Ogólném i liczbę akcyj przez każdego z nich okazanych, będzie załączona do protokółu oryginalnego, wraz z pełnomocnictwami.

Każdy akcyonaryusz, przy wejściu na posiedzenie, podpis swój na téj liście położy.

TYTUŁ VI.

O rachunkach rocznych, procentach, dywidendach i o funduszu zapasowym.

§ 42.

Przez cały ciąg czasu budowy i urządzania nowych dróg żelaznych lub wszelkich innych zakładów, mających bezpośrednią lub pośrednią styczność z ruchem dróg, do dnia całkowitego ich wykończenia i otwarcia, co rok z kapitału na te roboty przeznaczonego, a który do téj chwili nie przynosił dochodu, odliczać się będzie pięć od sta i dołączać do czystego dochodu z ruchu drogi i z zakładów czynnych.

Odliczanie to procentów nie stosuje się do summ, potrzebnych na wykończenie robót lub utrzymanie zakładów już czynnych, lub oddziałów drogi żelaznéj.

§ 43.

Bilans roczny Towarzystwa zamyka się z dniem 19 (31) Grudnia i przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu ze wszystkiemi rachunkami i dowodami usprawiedliwiającemi.

Чистый доходъ отъ всего предпріятія, то есть остающійся за вычетомъ всѣхъ расходовъ и издержекъ по содержанію или дѣйствію, также за вычетомъ ренты, уплачиваемой Правительству, и суммъ, назначенныхъ на платежи по займамъ, обществомъ сдѣланнымъ, распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

a) Три процента съ чистаго дохода, для образованія запаснаго капитала (§ 45).

b) Полпроцента съ акціоннаго капитала 10-ти милліоновъ рублей, на ежегодное погашеніе.

Остальная затѣмъ сумма чистаго дохода распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

c) Девяносто процентовъ въ пользу владѣльцевъ непогашенныхъ акцій и владѣльцевъ такъ называемыхъ *прибыльныхъ* акцій (action de jouissance), выданныхъ вмѣсто погашенныхъ (§ 44).

Владѣльцы прибыльныхъ акцій участвуютъ въ таковомъ раздѣлѣ только тогда, когда годовой дивидендъ будетъ превышать пять процентовъ, а до тѣхъ поръ, причитающійся на погашенныя акціи дивидендъ причисляется къ капиталу, назначенному на погашеніе (§ 44).

d) Десять процентовъ, въ пользу учредителей общества, поименованныхъ въ § 1-мъ.

Правомъ на полученіе сей годовой ренты учредители или представители ихъ пользуются во все продолженіе дарованной имъ уступки.

Доходъ сей въ пользу учредителей будетъ уплачиваемъ въ такомъ лишь случаѣ, если 90% дивиденда, назначеннаго акціонерамъ, будутъ составлять пять процентовъ съ внесеннаго по акціямъ капитала. Въ противномъ случаѣ, 10 процентовъ, назначенные учредителямъ, обращаются на пополненіе слѣдуемыхъ акціонерамъ процентовъ.

Доходъ сей въ пользу учредителей можетъ быть выкупленъ обществомъ на его счетъ, по представленію Административнаго Совѣта, утвержденному общимъ собраніемъ.

Czysty dochód z całego przedsięwzięcia, to jest pozostający po strąceniu wszystkich ciężarów i wydatków na utrzymanie i ruch, niemniéj po strąceniu dochodu Rządowi opłacanego, jako też summ, przeznaczonych na spłacenie pożyczek przez Towarzystwo zaciągniętych, będzie podzielony w następnym sposobie:

a) Trzy od sta z dochodu czystego na utworzenie funduszu rezerwowego (§ 45);

b) Pół procentu od kapitału akcyjnego dziesięć milionów rubli srebrem na coroczną amortyzacyę.

Pozostałość zaś dochodu czystego będzie podzielona w sposobie następującym:

c) Dziewięćdziesiąt procent dla właścicieli akcyj nieumorzonych i właścicieli akcyj pożytkowych, wydanych na miejsce akcyj umorzonych (§ 44).

Posiadacze akcyj pożytkowych, biorą w podziale tym udział o tyle tylko, o ile dywidenda roczna przewyższa pięć od sta; a do tego czasu dywidenda, przypadająca na akcye umorzone, dołącza się do funduszu amortyzacyjnego (§ 44).

d) Dziesięć procent dla założycieli Towarzystwa, wymienionych w § 1-m.

Prawo do tego dochodu rocznego na rzecz założycieli, lub ich następców, służy im przez cały ciąg nadania.

Dochód ten roczny na korzyść założycieli o tyle tylko będzie im wypłacany, o ile 90% dywidendy, wypłacanéj akcyonaryuszom, reprezentują pięć procent od kapitału uiszczonego na poczet akcyj. W przeciwnym wypadku, dziesięć procent, przypadające założycielom, będą obracane na dopełnienie procentu dla akcyonaryuszów.

Dochód roczny dla założycieli zapewniony, może być przez Towarzystwo i na jego rachunek skupiony, a to na wniosek uczyniony przez Radę Zarządzającą, zatwierdzony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego.

Административный Совѣтъ, по зрѣломъ соображеніи прибылей, полученныхъ въ теченіе полугодія, можетъ разрѣшить выдачу акціонерамъ впередъ, на счетъ ожидаемаго дивиденда текущаго года, до двухъ съ половиною процентовъ, но не болѣе, на капиталъ, дѣйствительно внесенный по акціямъ.

§ 44.

Погашеніе акцій начинается съ того времени, когда въ счетъ ихъ дѣйствительно будетъ уплачено 60%.

Съ нарицательнаго капитала акцій, погашаемо будетъ, по крайней мѣрѣ, по полупроцента въ годъ. Количество сего погашенія можетъ быть увеличено вслѣдствіе постановленія Административнаго Совѣта, утвержденнаго общимъ собраніемъ. Еслибы этого не достало на погашеніе акцій въ продолженіе существованія уступки, то сумма, причитающаяся за движимыя принадлежности (ст. 22-я договора), будетъ обращена на платежъ по непогашеннымъ акціямъ, могущій же оказаться за тѣмъ остатокъ раздѣлится поровну между акціонерами.

Акціи назначаются къ выкупу по жребію посредствомъ тиража, который производимъ будетъ публично въ Варшавѣ, ежегодно въ Октябрѣ мѣсяцѣ, въ порядкѣ, опредѣленномъ Административнымъ Совѣтомъ.

Владѣльцамъ вынутыхъ по жребію акцій возвращается капиталъ оныхъ, по нарицательному достоинству акцій, изъ назначенной на погашеніе суммы.

Въ замѣнъ погашенныхъ акцій, выдаются имъ особыя акціи на предъявителя, подъ названіемъ „прибыльныя," форма коихъ будетъ опредѣлена Административнымъ Совѣтомъ. Эти акціи будутъ давать право на полученіе соразмѣрной части прибылей, упомянутыхъ въ § 43-мъ, *c*.

Предъявители таковыхъ акцій сохраняютъ, впрочемъ, права, предоставленныя владѣльцамъ акцій непогашенныхъ, за исключеніемъ полученія первыхъ пяти процентовъ дивиденда.

Нумера акцій, назначенныхъ по жребію къ погашенію, имѣютъ быть публикованы, какъ сказано въ § 15-мъ.

Rada Zarządzająca, przeświadczywszy się dostatecznie o zyskach rzeczywistych w ciągu półrocza, może rozporządzić przedpłatę na poczet przypuszczalnéj dywidendy biegnącego roku, do 2½ procent, lecz nie więcéj, na kapitał, rzeczywiście uiszczony na akcye.

§ 44.

Umarzanie akcyj zacznie się wtenczas, gdy na poczet ich 60% procent rzeczywiście będzie opłaconych.

Przynajmniéj pół od sta od imiennego kapitału akcyj umorzy się corocznie. Wysokość tego umorzenia może być zwiększoną na mocy uchwały Rady Zarządzającéj, zatwierdzonéj przez Zgromadzenie Ogólne. Gdyby to nie wystarczyło na całkowite umorzenie akcyj przez czas trwania koncessyi, kapitał, wynikający z podniesienia wartości inwentarza ruchomego (art. 22 aktu koncessyi), będzie obrócony na spłatę akcyj jeszcze nie umorzonych, a przewyżka ewentualna podzieli się zarówno pomiędzy wszystkich akcyonaryuszów.

Akcye, mające być umorzonemi, będą oznaczone przez losowanie, jakowe odbywać się ma co rok w Warszawie, w miesiącu Październiku, publicznie, w sposobie, który przez Radę Zarządzającą zostanie przepisany.

Posiadacze akcyj, wyciągniętych losem do umorzenia, odbiorą z kapitału umorzenia kapitał imienny tychże akcyj.

W miejsce akcyj umorzonych, wydane im będą akcye oddzielne na okaziciela, zwane akcyami pożytkowemi, których kształt Rada Zarządzająca oznaczy. Akcye te nadają prawo do stosunkowego udziału w zyskach (§ 43 *c*).

Okaziciele tych akcyj pożytkowych będą mieli zresztą też same prawa, jakie służą posiadaczom akcyj nieumorzonych, wyjąwszy otrzymywania pierwszych pięciu procentów dywidendy.

Numera wylosowanych do spłacenia akcyj, będą ogłoszone w sposobie wskazanym w § 15-m.

Возвратъ капитала по таковымъ акціямъ будетъ производиться въ кассѣ общества въ Варшавѣ и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Административнымъ Совѣтомъ, при первомъ платежѣ дивиденда.

Еслибы случилось, что чистая прибыль въ какомъ либо году или въ теченіе нѣсколькихъ лѣтъ не была достаточна на покрытіе суммы, нужной на погашеніе акцій, то потребное для пополненія нужной на то суммы количество будетъ взято изъ запаснаго капитала, а въ случаѣ недостаточности сего послѣдняго, изъ первой чистой прибыли послѣдующаго года, коею можно будетъ располагать.

§ 45.

Отъ чистой годовой прибыли отчисляются ежегодно три процента въ запасный капиталъ, на непредвидимые расходы (§ 43, *a*).

Административный Совѣтъ распоряжается употребленіемъ этого капитала на расходы общества.

Когда запасный капиталъ достигнетъ 250,000 рублей серебромъ, то вышеозначенное отчисленіе можетъ быть уменьшено или пріостановлено.

Оно возобновляется, коль скоро запасный капиталъ будетъ менѣе 250,000 рублей серебромъ.

Въ случаѣ выкупа уступки (ст. 21 главнаго договора), запасный капиталъ обращается на уплату и удовлетвореніе всѣхъ обязательствъ общества, имущественныхъ и личныхъ (§ 43).

Могущій же оказаться остатокъ раздѣляется поровну между акціонерами.

§ 46.

Къ каждой акціи прилагаются купоны, на уплату дивиденда, и талоны на десять лѣтъ.

Платежъ дивиденда будетъ производиться по полугодіямъ, или единожды въ годъ, по усмотрѣнію Административнаго Совѣта.

Wypłata za akcye umorzone będzie dopełnianą w kassie Towarzystwa w Warszawie i w innych miejscach, wskazanych przez Radę Zarządzającą, przy najbliższéj wypłacie z porządku dywidendy.

Gdyby w ciągu jednego roku, albo lat kilku, czysty dochód nie wystarczał na pokrycie summy potrzebnéj na spłatę akcyj umorzonych, kwota wymagana dla dopełnienia funduszu umorzenia będzie wzięta z funduszu zapasowego, a w braku tego funduszu, z pierwszych dochodów rozporządzalnych roku następującego.

§ 45.

Co rok z zysku czystego, odliczy się trzy procent na fundusz zapasowy, na wydatki nieprzewidziane (§ 43 *a*).

Rada Zarządzająca rozporządza użyciem tego funduszu na potrzeby Towarzystwa.

Gdy fundusz zapasowy dojdzie do wysokości dwakroć pięćdziesiąt tysięcy rubli srebrem, dalsze odliczanie trzech procent może być zmniejszone lub wstrzymane; lecz ono będzie wznawianém, jak skoro fundusz zapasowy wyniesie niżéj summy 250,000 rubli srebrem.

W razie skupu nadania (§ 21 aktu koncessyi), fundusz zapasowy posłuży na spłacenie i zaspokojenie wszelkich zobowiązań Towarzystwa, rzeczowych i osobistych (§ 43).

Przewyżka zaś ewentualna podzieli się między akcyonaryuszów w równych częściach.

§ 46.

Do każdéj akcyi będą dołączone kupony na spłatę dywidendy, oraz talony na lat dziesięć.

Dywidendy będą wypłacane co półroku, lub raz w rok, stósownie do uznania Rady Zarządzającéj.

Платежъ сей будетъ производиться въ мѣстопребываніи общества и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Совѣтомъ. О срокахъ платежа дивиденда публикуется порядкомъ, установленнымъ въ § 15-мъ.

Дивиденды, оставшіеся въ кассахъ невзятыми, по прошествіи пяти лѣтъ отъ вышеозначенной публикаціи, обращаются въ пользу общества.

ГЛАВА VII.

Постановленія общія, объ измѣненіяхъ Устава и объ окончательномъ разсчетѣ.

§ 47.

Въ случаѣ опытомъ указанной пользы въ измѣненіи или дополненіи настоящаго Устава, общее собраніе имѣетъ право опредѣлить оныя, въ порядкѣ, установленномъ въ §§ 32-мъ и 33-мъ.

Опредѣленія по сему предмету общаго собранія приводятся въ исполненіе не прежде, какъ по утвержденіи ихъ Правительствомъ.

На случай, еслибы Правительство признало нужнымъ измѣнить рѣшеніе общаго собранія, Административному Совѣту предоставляется опредѣлить эти измѣненія. Опредѣленіе сіе должно быть учинено Административнымъ Совѣтомъ въ нарочно созванномъ для сего засѣданіи, большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ.

§ 48.

Въ случаѣ закрытія общества, общее собраніе будетъ немедленно созвано Административнымъ Совѣтомъ, для опредѣленія, по предложенію онаго, порядка окончательнаго разсчета.

§ 49.

Всѣ споры, могущіе возникнуть между членами общества, относительно исполненія настоящаго Устава, рѣшаются посредниками, избираемыми спорящими сторонами; но стороны, оди-

Wypłaty te będą dopełniane w siedlisku Towarzystwa i w innych miejscach, jakie taż Rada wskaże. Termina wypłaty dywidend będą ogłaszane w sposobie oznaczonym w § 15-m.

Wszelka dywidenda, po którą nie będzie zgłoszenia w ciągu lat pięciu od czasu publikacyi, przedawnia się na korzyść Towarzystwa.

TYTUŁ VII.

Rozporządzenia ogólne, o zmianach ustawy i o rozliczeniu się ostatecznem.

§ 47.

Gdyby doświadczenie wskazało potrzebę zaprowadzenia w niniejszéj ustawie niektórych zmian lub uzupełnień, Zgromadzenie Ogólne ma prawo dokonać je w sposobie, przepisanym w §§ 32 i 33-m.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, w tym względzie zapadłe, wejść mogą w wykonanie dopiero po zatwierdzeniu ich przez Rząd.

W razie gdyby Rząd uznał właściwém zmienić uchwałę Zgromadzenia Ogólnego, Rada Zarządzająca jest upoważniona do zadecydowania tych zmian. Zadecydowanie to winno być uchwalone przez Radę Zarządzającą, na posiedzeniu umyślnie w tym celu zwołaném i większością dwóch trzecich głosów obecnych Członków.

§ 48.

W razie rozwiązania Towarzystwa, Zgromadzenie Ogólne będzie niezwłocznie zwołane przez Radę Zarządzającą, i na wniosek tejże oznaczy sposób ostatecznego rozliczenia.

§ 49.

Wszelkie spory między Członkami Towarzystwa, mogące wyniknąć z powodu wykonania niniejszéj Ustawy, będą rozstrzygane przez Sędziów polubownych, wybieranych przez strony sporne,

накое участіе въ дѣлѣ имѣющія, не могутъ избирать болѣе одного посредника.

Въ случаѣ, если посредники сторонъ не согласятся въ рѣшеніи, то избираютъ суперъ-арбитра; если же они не сойдутся въ мнѣніи и насчетъ выбора сего послѣдняго, то суперъ-арбитръ назначается по жребію.

Посредники, въ извѣстномъ же случаѣ и суперъ-арбитръ, соберутся немедленно по назначеніи ихъ, и не далѣе, какъ въ три мѣсяца со дня назначенія обязаны объявить сторонамъ свой приговоръ.

Выборъ посредниковъ долженъ быть произведенъ каждою изъ спорящихъ сторонъ въ теченіе четырехъ недѣль со дня оповѣщенія, о чемъ онѣ обязаны извѣстить другъ друга; въ противномъ случаѣ, сторона, исполнившая это, будетъ имѣть право избрать посредника для противной стороны.

Приговоры посредниковъ не подлежатъ аппеляціи.

Никакой искъ, касающійся общей пользы общества, не можетъ быть предъявленъ на Административный Совѣтъ или на кого либо изъ его членовъ иначе, какъ отъ имени всѣхъ вообще акціонеровъ и вслѣдствіе рѣшенія общаго собранія.

Всякій акціонеръ, намѣревающійся возбудить подобнаго рода жалобу, долженъ подать о томъ объявленіе въ Административный Совѣтъ, по крайней мѣрѣ за 25 дней до ближайшаго сбора общаго собранія, каковое объявленіе Совѣтъ обязанъ внести на разсмотрѣніе общаго собранія.

Если жалоба эта будетъ отвергнута собраніемъ, то никто изъ акціонеровъ отъ собственнаго своего лица не можетъ начать по оной иска судебнымъ порядкомъ. Если же жалоба будетъ признана уважительною, то общее собраніе назначаетъ немедленно одного или нѣсколькихъ коммисаровъ для веденія тяжбы.

lecz strony mające jeden interess, nie mogą wybierać więcéj nad jednego Sędziego polubownego.

Jeśli obustronni Sędziowie polubowni nie zgodzą się na wyrok mający być wydanym, wtedy wybiorą Super-arbitra, który, gdyby się nie mogli zgodzić co do jego osoby, wybieranym będzie przez los.

Sędziowie polubowni, a w danym razie i Super-arbiter, zbiorą się niezwłocznie po ich zamianowaniu, i najdaléj w trzy miesiące od dnia mianowania, winni ogłosić stronom swój wyrok polubowny.

Pomienione wybory Sędziów polubownych mają być dokonane w ciągu czterech tygodni od daty pozwu, przez każdą z dwóch stron spór wiodących, i oznajmione stronie przeciwnéj; co gdyby nie nastąpiło, w zastępstwie strony uchybiającéj, strona przeciwna ma prawo obrać dla niéj Sędziego.

Wyrok sądu polubownego odwołaniu się nie ulega.

Spór dotyczący ogólnego pożytku Towarzystwa, podniesiony przeciw Radzie Zarządzającéj, lub jednemu z jéj Członków, nie może być popierany inaczéj, jak tylko imieniem ogółu akcyonaryuszów, i na mocy uchwały Zgromadzenia Ogólnego.

Każdy akcyonaryusz, zamierzający zanieść skargę tego rodzaju, winien co do niéj, przynajmniéj na dwadzieścia pięć dni przed najbliższém Zgromadzeniem Ogólném, podać oświadczenie do Rady Zarządzającéj, a ta obowiązaną będzie wnieść niezwłocznie to oświadczenie pod decyzyę Zgromadzenia Ogólnego.

Jeśli skarga będzie odrzucona przez Zgromadzenie, żaden akcyonaryusz nie może wprowadzić jéj od siebie na drogę sądową. Jeżeli zaś będzie przyjętą, Zgromadzenie Ogólne naznaczy natychmiast jednego lub kilku Kommissarzy, dla popierania processu.

Требованія и вызовы по судопроизводству, отъ сего возникающіе, обращаются къ однимъ вышеозначеннымъ коммисарамъ и ни въ какомъ случаѣ не лично къ акціонерамъ.

Такъ какъ законное пребываніе общества назначено въ Варшавѣ, то всѣ судебныя требованія или объявленія по дѣламъ онаго должны быть обращаемы только въ сказанное мѣстопребываніе управленія общества.

§ 50.

Принадлежащимъ Правительству правомъ повѣрки и надзора оно пользуется посредствомъ назначеннаго имъ Главнаго Инспектора и Коммисара.

Коммисару сему въ особенности поручается имѣть полныя свѣдѣнія о ходѣ дѣлъ общества.

Онъ обязанъ наблюдать, чтобы общество не выходило изъ предѣловъ предоставленныхъ ему правъ, и чтобы исполняло въ точности принятыя имъ обязательства, правила сего Устава и вообще постановленія и законы здѣшняго края.

На подлинномъ новомъ Уставѣ общества Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги написано:

„Симъ удостовѣряется совершенное согласіе вышеписаннаго, Высочайше Его Императорскимъ Величествомъ 10 (22) Іюня 1865 года утвержденнаго и на чрезвычайномъ общемъ собраніи акціонеровъ, отъ 18 (30) того же Іюня, въ дѣйствіе введеннаго Устава съ тѣми измѣненіями, которыя впослѣдствіи, на основаніи Высочайше одобреннаго положенія Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, отъ 2 (14) Іюня того же года, по порученію Его Сіятельства Графа Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ установлены Правительствомъ и Ад-

Pozwy i doręczenia, skutkiem takiego spornego postępowania wynikające, winny być kierowane jedynie do pomienionych Kommissarzów, i w żadnym razie nie do akcyonaryuszów osobiście.

Ponieważ siedlisko Towarzystwa jest naznaczone w mieście Warszawie, tém samém zatém wszelkie pozwy i wręczenia sądowe w sprawach jego, mogą być kierowane tylko do tegoż siedliska Towarzystwa.

§ 50.

Rząd, przez Inspektora Jeneralnego i Kommissarza od siebie wyznaczonego, wykonywać będzie prawo kontrolli i nadzoru.

Kommissarzowi temu szczególnie porucza się posiadanie dokładnych wiadomości o biegu interessów Towarzystwa.

Obowiązany on czuwać, aby Towarzystwo nie przekraczało granic zakreślonych nadaniem, i aby ściśle wypełniało swoje zobowiązania, warunki niniejszéj ustawy, oraz ogólne przepisy praw krajowych.

Na oryginale nowéj Ustawy Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj zapisano:

„Zaświadczamy niniejszém zupełną zgodność wyżéj przepisanéj, Najwyżéj przez Jego Cesarską Mość dnia 10 (22) Czerwca 1865 r. zatwierdzonéj, i na nadzwyczajném Ogólnem Zebraniu akcyonaryuszów, z dnia 18 (30) tegoż Czerwca, wprowadzonéj w wykonanie Ustawy, z takiemi zmianami, jakie następnie, na zasadzie Najwyżéj potwierdzonego zdania Komitetu do spraw Królestwa Polskiego z dnia 2 (14) Czerwca tegoż roku, z polecenia Hrabiego Namiestnika Królestwa Polskiego postanowione zostały

министративнымъ Совѣтомъ Общества согласно 48-ой статьѣ Устава.

Варшава, 15 (27) Апрѣля 1866 года.

Подлинное подписали:

Административный Совѣтъ общества Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги:

Предсѣдатель: *фонъ Мушвицъ.*

Члены: *А. Ляскій. — Фейхтнеръ. — Фрейгангъ. — Гуго Князь Гогенлоге.–Владиславъ Ляскій.– А. Ренаръ. — И. М. Графъ Ренаръ. — Д. Черницкій.*

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ: Инженеръ-Генералъ-Лейтенантъ *Шуберскій.*

Коммисаръ отъ Правительства Коллежскій Совѣтникъ *Гершельманъ.*

Приложеніе 5-ое къ № 1-му.

На представленномъ Его Императорско-Царскому Величеству экземплярѣ Собственною Его Величества рукою написано: „*Утверждаю.*"

АКТЪ УЧРЕЖДЕНІЯ ОБЩЕСТВА ВАРШАВСКО-БРОМБЕРГСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ домѣ подъ № 549 лит. *а*, 10 (22) Августа 1857 года.

Предъ Маркеломъ Зелинскимъ, Нотаріусомъ Варшавской губерніи, имѣющимъ жительство въ Варшавѣ, въ присутствіи

przez Rząd i przez Radę Zarządzającą Towarzystwa, odpowiednio art. 48 Ustawy."

w Warszawie, dnia 15 (27) Kwietnia 1866 r.

Rada Zarządzająca Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj.

Prezes (podpisano) *von Muschwitz.*

Członkowie: (podpisano) *A. Laski. — Fejchtner. — Frejgang. — Hugo Książe Hohenlohe. — Władysław Laski. — A. Renard. — J. M. Hrabia Renard. — D. Czernicki.*

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiém, Inżenier-Jenerał-Lejtenant (podpisano) *Szuberski.*

Kommissarz ze strony Rządu, Radca Kollegjalny (podpisano) *Herszelman.*

5-ty Annex do Nr. 1-go.

Na exemplarzu przedstawionym NAJJAŚNIEJSZEMU PANU, własną JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIÉJ MOŚCI ręką napisano: „*Утверждаю.*"

AKT USTANOWIENIA TOWARZYSTWA KOLEI ŻELAZNÉJ WARSZAWSKO-BYDGOSKIÉJ.

Działo się w Warszawie, w domu pod Nr. 549 lit. A, d. 10 (22) Sierpnia 1857 r.

Przed Marcelim Zielińskim, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiéj gubernii Warszawskiéj, w Warszawie zamieszkałym, w obe-

созванныхъ на основаніи закона свидѣтелей, ниже сего поименованныхъ, предстали:

Господа:

1. Германъ Эпстейнъ, Коммерціи Совѣтникъ, жительствующій въ Варшавѣ, въ собственномъ домѣ, подъ N⁰ 549 лит. *a*;

2. Карлъ-Августъ Мильде, Прусскій Статсъ-Министръ не у дѣлъ, имѣющій жительство въ Бреславлѣ;

3. Графъ Андрей Ренаръ, Прусскій Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, жительствующій въ Гроссъ-Стрѣлицѣ, въ Силезіи;

4. Баронъ Германъ Мушвицъ, Главный Директоръ Общества подъ названіемъ „Минерва," осѣдлый въ Бреславлѣ,

избравшіе всѣ законное мѣстопребываніе свое у Коммерціи Совѣтника Эпстейна, въ дѣйствительномъ мѣстѣ жительства его въ Варшавѣ, подъ N⁰ 549 лит. *a*; каковыя лица, будучи по законамъ способны вступать въ обязательства и лично извѣстны Нотаріусу, объявили, что, въ силу договора и дополнительнаго къ оному акта, заключенныхъ сего числа съ Правительствомъ Царства Польскаго, объ уступкѣ сооруженія желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ и пользованія оными, и согласно статей 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 и 40-й Кодекса торговаго, они основываютъ и учреждаютъ, подъ непремѣннымъ лишь условіемъ Высочайшаго утвержденія Его Императорско-Царскаго Величества, **безымянное общество Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги**, на нижеслѣдующихъ условіяхъ.

cności świadków niżéj w akcie wymienionych, prawem wymagane przymioty mających, stawili się osobiście:

Panowie:

1. Herman Epstein, Radca Handlowy, w Warszawie w domu własnym Nr. 549 lit. A zamieszkały;

2. Karol-August Milde, Minister Stanu Królestwa Pruskiego, w Wrocławiu zamieszkały;

3. Andrzej Hrabia Renard, Rzeczywisty Radca Tajny Państwa Pruskiego, w Gross-Strelitz w Szląsku Pruskim zamieszkały;

4. Herman Baron Muschwitz, Dyrektor Generalny Towarzystwa zwanego „Minerwa," w Wrocławiu zamieszkały;

Wszyscy zamieszkanie prawne w Warszawie u Radcy Handlowego Hermana Epstein, w rzeczywistém jego zamieszkaniu, w domu pod Nr, 549 lit. A, obierający; którzy z osób i zdolności do prawoważnych działań będąc Rejentowi znani, zeznali: Iż oni na zasadzie aktu nadania i aktu dodatkowego, dnia dzisiejszego z Rządem Królestwa Polskiego w przedmiocie dróg żelaznych w Królestwie Polskiém zawartego, i w myśl art. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 i 40 Kodeksu handlowego, oraz z najwyraźniejszém zastrzeżeniem Najwyższego przez Najjaśniejszego Cesarza i Króla zatwierdzenia, zawiązują niniejszém i zakładają Spółkę bezimienną, czyli **Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj**, którego warunki przepisują w sposób następujący:

УСТАВЪ ОБЩЕСТВА ВАРШАВСКО-БРОМБЕРГСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ (*).

ГЛАВА I.

Учрежденіе и наименованіе общества, срокъ существованія онаго, цѣль и мѣстопребываніе.

§ 1.

Общество Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги, учрежденное господами:

1) Германомъ Эпстейномъ,
2) Карломъ Августомъ Мильде,
3) Графомъ Андреемъ Ренаромъ,
4) Барономъ Германомъ Мушвицъ,

будетъ состоять изъ всѣхъ владѣльцевъ акцій, которыя имѣютъ быть выпущены на основаніи настоящаго Устава.

§ 2.

Цѣль сего общества есть: устройство и содержаніе вѣтви желѣзной дороги, долженствующей соединить Царство Польское съ Прусскою восточною желѣзною дорогою. Вѣтвь сія, начинаясь отъ Ловича, примкнетъ къ сѣти Прусскихъ желѣзныхъ дорогъ по направленію къ Бромбергу.

§ 3.

Общество будетъ именоваться: „Общество Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги."

§ 4.

Мѣстопребываніе общества — въ Варшавѣ.

§ 5.

Существованіе общества начинается съ днемъ его образованія и будетъ продолжаться до истеченія срока, на который

(*) Уставъ этотъ отчасти измѣненъ ниже помѣщеннымъ новымъ Уставомъ, утвержденнымъ Намѣстникомъ въ Царствѣ 29 Мая (10 Іюня) 1866 года.

USTAWA TOWARZYSTWA DROGI ŻELAZNEJ WARSZAWSKO-BYDGOSKIÉJ (*).

TYTUŁ I.

Ustanowienie Towarzystwa, jego nazwisko, czas otwarcia, cel i siedlisko.

§ 1.

Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj, założone przez:

1) Hermana Epstein,
2) Karola-Augusta Milde,
3) Andrzeja Hrabiego Renard,
4) Hermana Barona Muschwitz,

istnieje między wszystkimi posiadaczami akcyj, mających być wypuszczonemi na zasadzie niniejszéj Ustawy.

§ 2.

Towarzystwo to ma za przedmiot: budowę i eksploatacyę kolei żelaznéj, połączyć mającéj Królestwo Polskie z koleją żelazną Pruss-Wschodnich, a która wychodząc od Łowicza zetknie się z siecią dróg żelaznych Pruskich, w kierunku ku Bydgoszczy.

§ 3.

Towarzystwo przybiera nazwisko: „Towarzystwo Kolei Żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj."

§ 4.

Siedlisko Towarzystwa jest w Warszawie.

§ 5.

Towarzystwo istnieć zaczyna z dniem zawiązania, a trwać ma aż do upływu nadania, to jest 75 lat od dnia, w którym

(*) Ustawa niniejsza w części zmienioną została przez nową, poniżéj zamieszczoną ustawę, przez Namiestnika Królestwa w dniu 29 Maja (10 Czerwca) 1866 r. zatwierdzoną.

предоставлена ему сказанная дорога (§ 2), именно 75-ти лѣтъ, со дня открытія этой дороги для ѣзды на всемъ ея протяженіи.

Образованіе общества считается со дня Высочайшаго утвержденія главнаго договора и настоящаго Устава.

ГЛАВА II.

Передача правъ.

§ 6.

Учредители, поименованные въ § 1, уступаютъ и передаютъ обществу всѣ права на устройство и пользованіе дорогою означенною въ § 2-мъ, предоставленныя имъ вышепомянутымъ договоромъ.

По пріобрѣтеннымъ такимъ образомъ правамъ, общество дѣйствуетъ посредствомъ своего Административнаго Совѣта. Въ силу таковой уступки и передачи, общество замѣняетъ собою совершенно учредителей, во всемъ относящемся къ предоставленнымъ имъ уступочнымъ договоромъ правамъ, какъ равно и къ обязанностямъ, проистекающимъ изъ сего договора.

Разсчетъ въ расходахъ, произведенныхъ до вступленія общества въ дѣйствіе, будетъ учиненъ Административнымъ Совѣтомъ онаго, имѣющимъ сдѣлать надлежащее распоряженіе объ уплатѣ всего, что̀ кому слѣдовать будетъ.

ГЛАВА III.

Капиталъ общества, акціи, вклады.

§ 7.

Капиталъ общества, на дорогу означенную въ § 2-мъ, собранъ будетъ постепенно посредствомъ выпуска 54,000 акцій, выданныхъ на предъявителя, въ 100 рублей серебромъ каждая, всего на сумму пять милліоновъ четыреста тысячъ рублей серебромъ.

Правительство обезпечиваетъ владѣльцамъ тѣхъ акцій чистаго годоваго дохода по 2,025 рублей серебромъ съ версты, на

rzeczona droga żelazna (§ 2) w całkowitym swoim przebiegu będzie otwartą do ruchu publicznego.

Towarzystwo jest zawiązane z dniem Najwyższego zatwierdzenia kontraktu nadawczego i niniejszéj ustawy.

TYTUŁ II.

Przelew nadania.

§ 6.

Założyciele (§ 1) ustępują i przelewają na Towarzystwo wszelkie prawa do budowy i eksploatacyi kolei żelaznéj, w § 2-m wyszczególnionéj, jakie im umową nadawczą są udzielone.

Tak nabyte prawa Towarzystwo wykonywa przez pośrednictwo Rady Zarządzającéj. Skutkiem takiego ustępstwa i przelewu, Towarzystwo podstawia się wprost i bezwarunkowo w miejsce i położenie otrzymujących nadanie, we wszystkiem co się tycze praw im udzielonych przez umowę nadawczą, jak również co do wszelkich zobowiązań, które z niéj wynikają.

Wydatki poniesione od chwili w któréj Towarzystwo zacznie być czynném, będą załatwiane przez Radę Zarządzającą, która co potrzeba rozporządzi, dla zwrócenia ich komu należy.

TYTUŁ III.

Kapitał Towarzystwa, akcye, wkłady.

§ 7.

Kapitał Towarzystwa na drogę wymienioną w § 2-m będzie zbiérany kolejno, przez utworzenie 54,000 akcyj na okaziciela, każda po 100 rubli srebrem, wynoszących razem pięć miljonów czterysta tysięcy rubli srebrem.

Rząd poręcza posiadaczom tych akcyj dochód roczny czysty w ilości 2,025 rubli srebrem na wiorstę, na procenta i umorze-

уплату процентовъ и погашеніе употребленнаго капитала, согласно 3-й статьѣ дополнительнаго акта къ главному договору.

Капиталъ общества, во всякое время, кромѣ случая приведеннаго въ 5-й статьѣ дополнительнаго акта, можетъ быть увеличенъ въ размѣрѣ, потребномъ для предпріятій общества. Увеличеніе сіе должно быть опредѣлено общимъ собраніемъ акціонеровъ и утверждено Правительствомъ.

По займамъ съ правомъ первенства, производимымъ въ видѣ ссудъ съ преміями или другимъ образомъ, выпускаемы будутъ облигаціи на предъявителя.

Цѣнность займовъ и выпущенныхъ облигацій ни въ какомъ случаѣ не должна превышать половины общественнаго капитала.

§ 8.

Означенныя акціи и облигаціи выпускаются серіями. Первый выпускъ назначается въ 14,000 акцій, соотвѣтствующихъ капиталу 1,400,000 руб. сер. Одна треть акцій послѣдующихъ выпусковъ предоставляется владѣльцамъ акцій перваго выпуска, а если то можетъ имѣть мѣсто, и владѣльцамъ акцій всѣхъ вообще предшествовавшихъ серій, соразмѣрно съ числомъ акцій, принадлежащихъ каждому владѣльцу во время новаго выпуска. Остальныя же двѣ трети предоставляются въ распоряженіе учредителей.

Сіи послѣдніе, равно владѣльцы акцій прежнихъ выпусковъ, обязаны уплатить опредѣленный взносъ или отказаться отъ акцій не далѣе, какъ въ теченіе одного мѣсяца.

Опредѣленіе того, должно ли послѣдующія акціи выпустить въ одинъ разъ, или въ разное время, равно опредѣленіе сроковъ и условій выпуска, предоставляется усмотрѣнію Административнаго Совѣта желѣзной дороги.

§ 9.

Четырнадцать тысячъ акцій, представляющія капиталъ перваго выпуска, имѣютъ быть розданы въ Царствѣ Польскомъ и за границею.

nie, stosownie do art. 3-go aktu dodatkowego do umowy nadawczéj.

Kapitał Towarzystwa może być w każdym czasie powiększony, stosownie do potrzeby przedsięwzięć. Powiększenie to wyrzeczoném być ma przez Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów i od Rządu zatwierdzone.

Pożyczki z prawem pierwszeństwa, zaciągane, bądź sposobem pożyczek premiowych, bądź jakimkolwiek innym, będą wypuszczane w obligacyach na okaziciela.

Wartość istotna wypuszczanych podobnych pożyczek i obligacyj nie może w żadnym razie przewyższać połowy kapitału Towarzystwa.

§ 8.

Akcye i obligacye rzeczone będą wypuszczane seryami. Pierwsze wypuszczenie będzie z 14,000 akcyj, wyobrażających kapitał nominalny 1,400,000 rubli srebrem. Trzecia część akcyj następnych seryj pozostawi się dla posiadaczy akcyj seryi pierwszéj, lub téż w danym razie wszystkich seryj poprzednio wypuszczonych, w stosunku liczby akcyj posiadanych przez każdego z nich w chwili nowego wypuszczenia. Pozostałe dwie trzecie służą do rozrządzenia założycieli.

Założyciele, podobnie jak posiadacze poprzednich akcyj, obowiązani będą uiścić, najdaléj w terminie jednomiesięcznym, wkład żądany, albo zrzec się akcyj.

Co do wypuszczeń akcyj następnych, pozostawia się uznaniu Rady Zarządzającéj wyrzeczenie, czy wypuszczenia takowe mają być dokonane w jednym lub kilku razach, jak niemniéj oznaczenie ich czasu i warunków.

§ 9.

Czternaście tysięcy akcyj, wyobrażających kapitał pierwszego wypuszczenia, będą rozdane w Królestwie Polskiém i za granicą.

Всѣ эти акціи разобраны и принадлежатъ ниже поименованнымъ лицамъ, въ слѣдующемъ количествѣ:

ГГ.	Герману Эпстейну . . .	6,250	акцій.
	Графу Андрею Ренару . .	4,250	„
	Карлу Августу Мильде . .	1,750	„
	Барону Герману Мушвицу .	1,750	„
	Итого	14,000	акцій.

§ 10.

Каждая акція даетъ право на соразмѣрное участіе въ дѣйствительномъ имуществѣ общества и въ прибыляхъ предпріятія.

Только по внесеніи тридцати процентовъ въ счетъ капитальной суммы акцій, выдаются вкладчикамъ самыя акціи на предъявителя. До того же за частныя уплаты въ счетъ цѣны акцій выдаются только росписки.

§ 11.

Акціи вырѣзываются изъ шнуровой книги и, по приложеніи къ нимъ сухаго штемпеля общества, съ печатными подписями членовъ Административнаго Совѣта, выдаются за подписаніемъ одного члена того Совѣта и старшаго кассира. Вырѣзка, форма и условія выпуска тѣхъ акцій, должны быть опредѣлены Административнымъ Совѣтомъ желѣзной дороги.

Каждая уплата въ счетъ цѣны акціи отмѣчается на самой акціи.

§ 12.

Административный Совѣтъ можетъ дозволить пріемъ и храненіе акцій въ кассѣ общества, въ Варшавѣ.

§ 13.

Акціи недѣлимы, и общество признаетъ лишь одного владѣльца на одну и ту же акцію.

§ 14.

Пріобрѣтеніе акціи влечетъ за собою и подчиненіе Уставу общества. Наслѣдники или представители акціонера не имѣютъ

Całkowita ilość tych akcyj jest podpisana i należy do osób poniżéj wymienionych, w następującym stosunku:

PP.	Herman Epstein	akcyj	6,250,
	Andrzéj Hr. Renard . . .	„	4,250,
	Karol-August Milde . . .	„	1,750,
	Herman Baron Muschwitz .	„	1,750,
	Razem	akcyj	14,000.

§ 10.

Każda akcya daje prawo do stosunkowego udziału we własności aktywów Towarzystwa i w podziale korzyści.

Dopiero po wniesieniu trzydziestu procentów kapitału akcyj, wkładający będą sobie mieli wręczone akcye na okaziciela. Na wnioski zaś cząstkowe poprzednie otrzymają tylko poświadczenia.

§ 11.

Akcye wycięte będą z księgi sznurowéj, oznaczone suchym stemplem Towarzystwa, opatrzone podpisami drukowanemi Członków Rady Zarządzającéj i podpisane przez jednego z Członków rzeczonéj Rady i przez Kassyera Głównego.

Układ, kształt i warunki wypuszczenia tych akcyj, oznaczy Rada Zarządzająca kolei żelaznéj.

Każda opłata na poczet akcyj będzie naznaczona na saméjże akcyi.

§ 12.

Rada Zarządzająca może udzielić upoważnienie do składu i zachowania akcyj w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 13.

Akcye są niepodzielne. Towarzystwo uznaje tylko jednego właściciela dla każdéj akcyi.

§ 14.

Posiadanie akcyj pociąga za sobą samo z siebie poddanie się przez okaziciela przepisom ustawy Towarzystwa. Spadkobiercy

права ни подъ какимъ предлогомъ требовать наложенія запрещенія на капиталъ и всякаго рода имущество общества, и не могутъ вмѣшиваться никакимъ образомъ въ управленіе его дѣлами. Въ отысканіи правъ своихъ, они обязаны полагаться на общественные инвентари и постановленія общаго собранія акціонеровъ.

§ 15.

Деньги за акціи должны быть вносимы въ кассу общества въ Варшавѣ, или въ другихъ мѣстахъ, по назначенію Административнаго Совѣта и на постановляемыхъ имъ условіяхъ.

Каждый частный взносъ за акцію, не долженъ превышать 10% капитала акціи. Но Административный Совѣтъ можетъ разрѣшить уплату вдругъ нѣсколькихъ взносовъ или всего капитала.

Требованія о взносахъ за акціи должны быть объявляемы, по крайней мѣрѣ за мѣсяцъ до срока платежа, въ Journal de St. Petersbourg, въ Варшавскихъ журналахъ, въ Прусской Государственной Газетѣ и въ двухъ Бреславльскихъ журналахъ.

Объявленія сіи могутъ быть припечатываемы и въ другихъ вѣдомостяхъ, по указанію Административнаго Совѣта.

§ 16.

Въ случаѣ невзноса денегъ въ опредѣленный срокъ, насчитываются проценты за каждый просроченный день, въ соразмѣрности шести на сто въ годъ.

Административному Совѣту предоставляется право продавать тѣ акціи, по которымъ взносы не поступятъ въ назначенные сроки.

Для сего, нумера тѣхъ акцій публикуются въ вѣдомостяхъ, означенныхъ въ § 15, съ предвареніемъ о послѣдствіяхъ просрочки.

По прошествіи четырнадцати дней послѣ этой публикаціи, если требуемое количество денегъ не будетъ внесено съ причитающимися процентами, то Административный Совѣтъ, безъ дальнѣйшихъ формальностей, имѣетъ право объявить въ ознакacyonaryusza, lub inni w jego miejsce interessowani, nie mogą, pod żadnym pozorem, domagać się opieczętowania na majątku, pieniądzach, lub innych wartościach, należących do Towarzystwa, ani też zgoła mięszać się do jego zarządu. Przy dochodzeniu praw swoich, winni poprzestawać na inwentarzach Towarzystwa i na uchwałach Ogólnego Zgromadzenia akcyonaryuszów.

§ 15.

Opłaty na poczet akcyj wnosić będą akcyonaryusze do kassy Towarzystwa w Warszawie, lub uskutecznią je w innych miejscach, przez Radę Zarządzającą wskazanych, i podług warunków jakie taż Rada oznaczy.

Każdy wniosek na akcyę częściowy nie może przechodzić 10 procent wysokości kapitału akcyj. Rada Zarządzająca może jednak upoważnić wnioski kilku rat razem, lub opłatę całkowitego kapitału od razu.

Wezwania o uiszczenie wniosków na akcye powinny być ogłoszone, przynajmniéj na miesiąc przed terminem do opłat wyznaczonym, w Journal de St. Petersbourg, w dziennikach Warszawskich, w Gazecie Rządowéj Pruskiéj i w dwóch dziennikach wychodzących w Wrocławiu.

Obwieszczenia te mogą być ogłoszone i w innych jeszcze pismach, które Rada Zarządzająca wskaże.

§ 16.

W razie uchybienia opłaty na oznaczony termin, liczony będzie procent za każdy dzień zwłoki, w stosunku sześciu od sta-na rok.

Rada Zarządzająca upoważniona jest do sprzedania akcyj, na które we wskazanych terminach opłaty nie były wniesione.

W tym celu numera takich akcyj ogłoszone będą w pismach, wymienionych w § 15-m, z ostrzeżeniem o skutkach uchybienia.

Jeżeli w ciągu dni czternastu od tego ogłoszenia, opłata raty zażądanéj, oraz procentów ubiegłych nie nastąpi, Rada Zarządzająca będzie miała prawo, bez żadnych dalszych formalności, obwieścić, w pismach wymienionych w § 15-m, unieważnienie tych

ченныхъ въ § 15 вѣдомостяхъ тѣ акціи недѣйствительными, изготовить вмѣсто ихъ дупликаты и продать таковые въ одинъ разъ или постепенно на биржахъ: С.-Петербургской, Варшавской, Бреславльской и Берлинской, чрезъ биржевыхъ маклеровъ, на счетъ и страхъ просрочившихъ лицъ.

За тѣмъ, подлинники проданныхъ акцій считаются недѣйствительными, и новымъ покупателямъ выдаются другія акціи подъ тѣми же нумерами, какъ прежнія. Посему всякая сдѣлка о продажѣ и покупкѣ акцій или свидѣтельствъ на акціи, не имѣющихъ установленной отмѣтки въ уплатѣ надлежащихъ взносовъ, почитается недѣйствительною.

Сумма, вырученная продажею акцій, за исключеніемъ расходовъ и причитающихся процентовъ, поступаетъ на покрытіе просроченныхъ взносовъ, начиная со старшихъ. Излишекъ, буде останется, принадлежитъ отчужденному акціонеру.

Акціонеры обязаны денежнымъ взносомъ лишь въ размѣрѣ нарицательнаго капитала своихъ акцій. Всякое дальнѣйшее требованіе денегъ воспрещается, и для нихъ необязательно.

§ 17.

Въ случаѣ подачи объявленія объ утратѣ, истребленіи или о нахожденіи въ незаконномъ владѣніи акцій, съ показаніемъ нумеровъ, Административный Совѣтъ не обязанъ ни выдавать дупликатовъ, ни уплачивать на оныя процентовъ и дивиденда, или полной цѣны по погашеніи, если просители не исполнятъ формальностей, предписанныхъ 151-ю, 152-ю и 155-ю статьями коммерческаго устава.

Такъ какъ всѣ акціи выданы на неизвѣстнаго предъявителя, то въ управленіяхъ или кассахъ общества не принимается никакого ареста или запрещенія на капиталы и права по акціямъ.

Однакоже акціи, внесенныя на имя и на счетъ извѣстныхъ лицъ, подлежатъ въ отношеніи запрещенія общимъ узаконеніямъ, но, въ случаѣ подобныхъ запрещеній, управленіе обще-

akcyj, wystawić na ich miejsce duplikaty i takowe sprzedać, za pośrednictwem ajentów giełdowych, na giełdach: w St. Petersburgu, Warszawie, Berlinie i Wrocławiu, od razu lub częściami, na koszt i niebezpieczeństwo uchybiających.

Oryginały akcyj tym sposobem sprzedanych stają się nieważnemi samém przez się prawem; nabywcom zaś wydane będą akcye nowe za temiż samemi numerami. Wszelkie przeto nabywanie i zbywanie bądź akcyj, bądź poświadczeń na akcye nieopatrzonych należytą wzmianką o dopełnieniu należnych opłat, będzie nieważne.

Summa otrzymana ze sprzedaży akcyj, po strąceniu kosztów i zaległych procentów, zarachowaną będzie na poczet uchybionych opłat, poczynając od najdawniéj wymagalnych. Przewyżka, jeśli się okaże, należy do akcyonaryusza wywłaszczonego.

Akcyonaryusze obowiązani są tylko do opłat wyrównywających 60% imiennego kapitału swoich akcyj, dalsze wszelkie żądanie funduszu zabrania się i żadna nadto odpowiedzialność na akcyonaryuszu nie ciąży.

§ 17.

W razie podania, z wymienieniem numerów, doniesienia o zagubieniu, zniszczeniu, lub znajdowaniu się w nieprawném posiadaniu akcyj, Rada Zarządzająca nie będzie miała obowiązku ani wydawać na miejsce takowych duplikatów, ani wypłacać przypadających na nie dywidend, lub całkowitéj wartości po umożeniu, chyba po dopełnieniu przez interessowanych formalności, art. 151, 152 i 155-m Kodeksu handlowego przepisanych.

Gdy akcye są na okaziciela, żaden areszt nie może być dopuszczony w ręku władz, lub kassyerów Towarzystwa, na funduszach i prawach z akcyj wynikających.

Wszakże akcye, złożone na imię i rachunek osób oznaczonych, podlegają co do aresztu prawu powszechnemu; lecz deklaracye aresztowe, składać się mające przez władze Towarzystwa, używać

ства будетъ имѣть право давать отъ себя объявленія по формѣ свидѣтельствъ сего рода, выдаваемыхъ отъ правительственныхъ мѣстъ.

ГЛАВА IV.

Объ Административномъ Совѣтѣ.

§ 18.

Управленіе дѣлами общества возлагается на Совѣтъ, состоящій изъ одиннадцати членовъ.

Члены Совѣта избираются общимъ собраніемъ, исключая случаевъ, приведенныхъ въ §§ 20 и 25.

Каждый членъ Административнаго Совѣта долженъ имѣть по крайней мѣрѣ сто акцій, собственно ему принадлежащихъ, кои не могутъ подлежать ни секвестру, ни отчужденію во все время бытности его въ этой должности. Акціи эти хранятся въ кассѣ общества, въ Варшавѣ.

§ 19.

Члены управленія, кромѣ возврата имъ путевыхъ и другихъ расходовъ, дѣлаемыхъ ими по обязанностямъ сопряженнымъ съ ихъ должностію, получаютъ вознагражденіе за труды, которое будетъ имъ выдаваемо въ видѣ суточныхъ денегъ и контрмарокъ за присутствіе ихъ на засѣданіяхъ Совѣта. Количество сихъ вознагражденій будетъ опредѣлено Административнымъ Совѣтомъ при первоначальномъ его образованіи, впослѣдствіи же времени общимъ собраніемъ акціонеровъ.

Предсѣдатель Административнаго Совѣта, имѣющій пребываніе въ Варшавѣ, получаетъ, сверхъ того, особое добавочное содержаніе, по назначенію Совѣта.

По прошествіи первыхъ пяти лѣтъ, образъ и количество сего вознагражденія опредѣлены будутъ общимъ собраніемъ акціонеровъ.

§ 20.

На первый разъ, въ видѣ изъятія изъ правила, постановленнаго въ § 18, Административный Совѣтъ составляется изъ слѣдующихъ лицъ:

mają co do formy tego przywileju, jaki władzom rządowym służy w podobnych razach.

TYTUŁ IV.

Rada Zarządzająca.

§ 18.

Zarząd interessów Towarzystwa porucza się Radzie złożonéj z jedenastu Członków.

Członków Rady wybiera Zgromadzenie Ogólne, z wyjątkiem rozporządzeń, objętych w §§ 20 i 25-m.

Każdy Członek Rady Zarządzającéj powinien posiadać na własność sto akcyj przynajmniéj, które nie ulegają ani zajęciu, ani mogą być obciążane lub zbywane przez cały ciąg sprawowania obowiązków. Oryginały tych akcyj złożone będą w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 19.

Członkowie Rady, prócz zwrotu kosztów podróży i innych, spowodowanych wykonywaniem swoich obowiązków, pobierają wynagrodzenie za swe prace, które im będzie udzielane sposobem dyet i znaków obecności. Wysokość tych wynagrodzeń oznaczy pierwsza Rada Zarządzająca ustanowiona; na przyszłość zaś Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów.

Prezes Rady Zarządzającéj, zamieszkały w Warszawie, pobiera nadto wynagrodzenie osobne i dodatkowe, które taż Rada przeznaczy.

Po upływie pięciu pierwszych lat, rodzaj i wysokość tego wynagrodzenia oznaczone będą przez uchwałę Ogólnego Zgromadzenia akcyonaryuszów.

§ 20.

Wyjątkowo od prawidła postanowionego w § 18, pierwsza Rada Zarządzająca będzie złożona jak następuje:

Предсѣдатель

Коммерціи Совѣтникъ, Германъ Эпстейнъ.

Члены:

Прусскій Государственный Министръ не у дѣлъ, Карлъ-Августъ Мильде.

Прусскій Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, Графъ Андрей Ренаръ.

Главный Директоръ Общества „Минерва" Баронъ Германъ Мушвицъ;

Членъ Совѣта Управленія Царства Польскаго, Генералъ-Маіоръ, Баронъ Романъ Икскуль;

Предводитель Дворянства, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ Северинъ Урускій;

Графъ Маврикій Потоцкій;

Бельгійскій Консулъ Мечиславъ Эпстейнъ;

Князь Гуго Гогенлоэ-Эрингенъ;

Предсѣдатель Дармштадскаго Банка, Князь Феликсъ Гогенлоэ.

Вышеписанныя лица могутъ избрать еще одного члена, для пополненія состава Совѣта, въ согласность § 18.

Учредители, въ § 1 поименованные, во все время существованія общества, состоятъ членами Административнаго Совѣта онаго.

По прошествіи перваго пятилѣтія существованія общества, члены Административнаго Совѣта, кромѣ выше помянутыхъ учредителей, каждые три года замѣняются по выбору или по назначенію общаго собранія; причемъ по крайней мѣрѣ шестеро членовъ Совѣта, въ томъ числѣ и учредители, должны быть изъ подданныхъ Царства Польскаго или Россійской Имперіи, проживающихъ въ Царствѣ.

§ 21.

Административный Совѣтъ назначаетъ на три года Предсѣдателя и двухъ Вице-Предсѣдателей.

Prezes:

Herman Epstein, Radca Handlowy,

Członkowie:

Karól-August Milde, Minister Stanu Królestwa Pruskiego, w służbie nieczynnéj;

Andrzéj Hrabia Renard, Rzeczywisty Tajny Radca Pruski;

Herman Baron Muschwitz, Dyrektor Generalny Towarzystwa zwanego „Minerwa;"

Roman Baron Ükskull, Generał-Major, Członek Rady Administracyjnéj Królestwa;

Seweryn Hrabia Uruski, Marszałek szlachty, Rzeczywisty Radca Stanu;

Maurycy Hrabia Potocki;

Mieczysław Epstein, Konsul Najjaśniejszego Króla Belgów;

Książe Hugo-Hohenlohe-Oehringen;

Książe Feliks Hohenlohe, Prezes Banku Darmsztadzkiego.

Wyż wymienieni mogą przybrać jeszcze jednego Członka, dla uzupełnienia liczby zakreślonéj w § 18-m.

Założyciele, wymienieni w § 1-m, zostają przez cały czas istnienia Towarzystwa Członkami Rady Zarządzającéj.

Po upływie pierwszych pięciu lat istnienia Towarzystwa, Rada Zarządzająca, z wyjątkiem założycieli wyżéj wymienionych, będzie co trzy lata na nowo wybraną, lub zmienioną przez Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów, a wtedy przynajmniéj sześciu z Członków Rady Zarządzającéj, licząc w to i założycieli, winni być z poddanych Królestwa Polskiego, lub poddanych Cesarstwa Rossyjskiego, przebywających w Królestwie.

§ 21.

Rada Zarządzająca mianuje na trzy lata Prezesa i dwóch Vice-Prezesów.

Предсѣдатель и одинъ изъ Вице-Предсѣдателей избираются изъ членовъ Совѣта, подданныхъ Царства или Имперіи, пребывающихъ въ Царствѣ; второй Вице-Предсѣдатель избирается изъ среди членовъ Совѣта, безъ различія.

Тогда лишь, когда двое изъ учредителей, по случаю смерти или по другимъ причинамъ, выбудутъ изъ состава Совѣта, Предсѣдатель можетъ быть избираемъ прочими членами того Совѣта.

Предсѣдатель назначается исключительно учредителями общества, поименованными въ § 1.

Каждый выбывающій членъ можетъ быть избранъ снова.

Въ случаѣ одновременнаго отсутствія Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателей, членъ Совѣта, по старшинству лѣтъ, исправляетъ должность Предсѣдателя.

§ 22.

Административный Совѣтъ собирается въ мѣстопребываніи общества, въ Варшавѣ, по приглашенію Предсѣдателя, въ мѣрѣ, требуемой дѣлами общества, но не менѣе шести разъ въ годъ.

Всѣ рѣшенія постановляются по большинству голосовъ членовъ, присутствующихъ лично или чрезъ повѣренныхъ.

Въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

Для законности засѣданія необходимо присутствіе по крайней мѣрѣ четырехъ членовъ или ихъ повѣренныхъ. Но въ этомъ случаѣ рѣшеніе признается дѣйствительнымъ тогда только, когда постановлено единогласно.

§ 23.

Каждый повѣренный (§ 22) долженъ имѣть собственныхъ не менѣе пятидесяти акцій, хранящихся въ кассѣ общества. Довѣренность дается на опредѣленный срокъ, не превышающій одного года, но она можетъ быть возобновляема.

Никто изъ членовъ управленія, или изъ повѣренныхъ не можетъ имѣть въ Совѣтѣ болѣе одного голоса.

Prezes i jeden z Vice-Prezesów będą wybrani z grona Członków Rady poddanych Królestwa Polskiego, lub poddanych Cesarstwa Rossyjskiego, przebywających w Królestwie.

Drugi Vice-Prezes będzie wybierany z pomiędzy wszystkich bez różnicy Członków Rady.

Prezesa mianują wyłącznie założyciele Towarzystwa, wymienieni w § 1-m. Wtedy dopiero, gdy dwaj z tych założycieli, z powodu zejścia, lub dla innych przyczyn nie będą już należeli do składu Rady, Prezes będzie mógł być wybrany przez innych Członków tejże Rady.

Każdy Członek Rady wychodzący może być na nowo obrany.

W razie równoczesnéj nieobecności Prezesa i Vice-Prezesów, Członek najstarszy wiekiem przewodniczy na posiedzeniach.

§ 22.

Rada Zarządzająca zbiera się w siedlisku Towarzystwa w Warszawie, na zwołanie Prezesa, ilekroć tego wymaga dobro Towarzystwa; przynajmniéj zaś sześć razy do roku.

Uchwały brane są większością głosów Członków osobiście obecnych, lub zastąpionych przez pełnomocników.

W przypadku równości zdań, głos Prezesa przeważa.

Najmniej czterech Członków Rady Zarządzającéj powinno być obecnych lub zastąpionych, dla ważności uchwał. W takim razie, uchwała jeśli ma być ważną, powinna być wzięta jednomyślnością głosów.

§ 23.

Każdy z pełnomocników (§ 22) winien posiadać najmniéj pięćdziesiąt własnych akcyj, które będą złożone w kassie Towarzystwa. Pełnomocnictwo udziela się na czas oznaczony, najwięcéj roczny, ale może być ponowione.

Żaden z Członków Zarządu, ani żaden z pełnomocników, nie może mieć w Radzie Zarządzającéj więcéj nad jeden głos.

§ 24.

Засѣданіямъ Административнаго Совѣта ведутся протоколы на польскомъ и нѣмецкомъ языкахъ. Протоколы сіи утверждаются подписью Предсѣдательствующаго и не менѣе двухъ членовъ. Копіи или выписки изъ сихъ протоколовъ признаются законными тогда только, когда онѣ подписаны Предсѣдателемъ, или членомъ, исправляющимъ его должность, и по крайней мѣрѣ еще однимъ членомъ Совѣта. Онѣ почитаются офиціальными актами во всѣхъ судебныхъ, ипотечныхъ и прочихъ мѣстахъ.

§ 25.

Въ случаѣ смерти или увольненія кого либо изъ своихъ членовъ Административный Совѣтъ замѣщаетъ его, руководствуясь правилами и порядкомъ, постановленными въ §§ 18-мъ, 20-мъ и 21-мъ.

Назначенный такимъ образомъ членъ, пользуется всѣми правами предоставленными прочимъ членамъ, но пребываетъ въ семъ званіи не далѣе срока, остававшагося его предмѣстнику.

Назначенія эти представляются на утвержденіе ближайшаго общаго собранія акціонеровъ.

§ 26.

Административному Совѣту предоставляются самыя обширныя права на распоряженія по дѣламъ общества.

a) Онъ заключаетъ, разрѣшаетъ или утверждаетъ всѣ договоры касательно пріобрѣтенія, постройки, продажи, обмѣна, взятія или отдачи въ содержаніе желѣзныхъ дорогъ и другихъ заведеній или предпріятій, входящихъ въ кругъ дѣйствій общества; разрѣшаетъ или совершаетъ всякую покупку или продажу земель и другихъ недвижимостей.

b) Онъ заключаетъ договоры о взаимныхъ отношеніяхъ съ другими желѣзными дорогами, или со всякими другими перевозочными предпріятіями.

§ 24.

Spisywane będą protokóły uchwał Rady Zarządzającéj w językach polskim i niemieckim. Protokóły te podpisuje Prezes i przynajmniéj dwóch jeszcze Członków. Kopje, czyli wypisy z tych protokołów, jeśli mają być ważne, winny być opatrzone podpisem Prezesa lub jego zastępcy i podpisem przynajmniéj jednego jeszcze Członka Rady Zarządzającéj. Będą miały powagę aktów urzędowych przed wszelkiemi władzami sądowemi, hypotecznemi i innemi.

§ 25.

W razie zgonu lub wyjścia któregokolwiek z Członków Rady, taż Rada naznacza następcę, odpowiednio rozporządzeniom w §§ 18, 20 i 21-m.

Członkowie tak mianowani używają tych samych praw co inni Członkowie Rady. Urzędują w tym przedmiocie tylko przez czas jaki poprzednikowi, w którego miejsce są mianowani, jeszcze pozostawał.

Mianowania takie będą przedstawione do zatwierdzenia na najbliższém Zgromadzeniu Ogólném akcyonaryuszów.

§ 26.

Radzie Zarządzającéj nadana jest najrozleglejsza władza do zarządzania sprawami Towarzystwa.

a) Rada zawiera, upoważnia, lub zatwierdza wszelkie umowy, tyczące się nabywania, budowy, sprzedaży, zamiany, wzięcia, lub oddania w dzierżawę wszelkiéj drogi żelaznéj, zakładu, lub innego przedsięwzięcia, wchodzących w zakres czynności Towarzystwa; upoważnia lub dokonywa wszelkie kupna lub sprzedaże gruntów i innych nieruchomości.

b) Zawiera umowy w przedmiocie zawiązania stosunków z innemi kolejami żelaznemi, lub jakiegobądź rodzaju przedsiębierstwami przewozowemi.

c) Онъ назначаетъ употребленіе запаснаго капитала и опредѣляетъ, на что должны быть обращаемы свободныя суммы общества.

d) Онъ разрѣшаетъ всякую продажу или размѣнъ векселей, билетовъ кредитныхъ установленій и другихъ денежныхъ обязательствъ, принадлежащихъ обществу.

e) Онъ установляетъ и измѣняетъ провозныя платы и образъ взиманія оныхъ, составляетъ положенія объ отправленіи службы на желѣзныхъ дорогахъ, о порядкѣ дѣйствія оныхъ, равно какъ и другихъ заведеній общества.

f) Онъ заключаетъ и утверждаетъ сдѣлки, договоры, обязательства или контракты по всѣмъ дѣламъ общества.

g) Ему предоставляется испрашивать дозволеніе Правительства на продолженіе разрѣшенныхъ желѣзныхъ дорогъ и вѣтвей оныхъ, на устройство новыхъ путей, на учрежденіе горныхъ промысловъ, заводовъ или другихъ заведеній; но таковыя предположенія должны быть или предварительно разрѣшены, или впослѣдствіи утверждены общимъ собраніемъ акціонеровъ. Совѣту однако предоставляется право устраивать печи для обжиганія извести и завести продажу оной.

h) Онъ представляетъ на заключеніе общаго собранія всѣ предположенія о заключеніи займовъ.

i) Онъ представляетъ равнымъ образомъ общему собранію о заключеніи условій съ другими обществами, относительно продолженія или возобновленія дарованныхъ обществу преимуществъ, о продажѣ, обмѣнѣ, уступкѣ или отдачѣ въ содержаніе принадлежащихъ обществу желѣзныхъ дорогъ, земель и строеній, объ измѣненіи или дополненіи устава, увеличеніи общественнаго капитала и о продолженіи срока существованія общества, представляетъ въ случаѣ нужды общему собранію о соединеніи съ обществомъ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги. Для приведенія въ исполненіе сего соединенія, общія собранія

c) Przeznacza sposób użycia funduszu zasobowego i stanowi o umieszczeniu funduszów rozporządzalnych.

d) Upoważnia wszelką alienacyę wartości, papierów procentowych i innych, do Towarzystwa należących.

e) Stanowi i zmienia tak taryffę opłat, jak i sposób ich pobierania; ogłasza przepisy urządzenia służby i eksploatacyi dróg żelaznych lub innych zakładów.

f) Zawiera i postanawia układy, umowy i zobowiązania, lub kontrakty co do wszelkich interessów Towarzystwa.

g) Wnosi do Rządu wszelkie żądania, dotyczące przedłużenia kolei żelaznych i odnóg, nowych nadań, urządzenia i eksploatacyi kopalni, fabryk kruszcowych i wszelkich innych zakładów; żądania te jednak winny być albo poprzednio upoważnione, albo następnie zatwierdzone przez Ogólne Zebranie akcyonaryuszów. Rada wszakże ma władzę zakładania pieców wapiennych i urządzenia sprzedaży wapna.

h) Przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu wszelkie wnioski o zaciąganie pożyczek.

i) Przedstawia mu podobnież wnioski względem umów z innemi Towarzystwami, względem przedłużenia lub odnowienia nadania, względem alienacyi lub wydzierżawienia dróg żelaznych, gruntów i budowli należących do Towarzystwa, względem zmian lub uzupełnień Ustawy, powiększenia kapitału Towarzystwa i przedłużenia czasu trwania Towarzystwa; przedstawia w danym razie Zgromadzeniu Ogólnemu wnioski o zlanie w jedno niniejszego Towarzystwa z Towarzystwem drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiéj. Dla dokonania tego zlewu, oba Ogólne Zgromadzenia akcyonaryuszów Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-

акціонеровъ: Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромберг-ской желѣзныхъ дорогъ, большинствомъ голосовъ, въ согласность § 32 лит. *a* сего Устава, учинивъ постановленіе по представленному имъ своими Административными Совѣтами проекту, предоставятъ Совѣтамъ поднести оный на утвержденіе Правительства.

k) Онъ заключаетъ условія съ главнымъ и частными Директорами, опредѣляетъ и увольняетъ ихъ и назначаетъ имъ содержаніе; но въ отношеніи выбора главнаго Директора, Совѣтъ долженъ сообразоваться съ 9-ю статьею дополнительнаго акта, по силѣ коей, Директоръ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги состоитъ также Директоромъ Варшавско-Бромбергской дороги. Для назначенія Директора, Административные Совѣты обоихъ обществъ соберутся на засѣданіе, подъ предсѣдательствомъ Предсѣдателя Совѣта Варшавско-Вѣнской дороги. Собраніе постановляетъ свое опредѣленіе большинствомъ голосовъ; въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ на сторонѣ Предсѣдателя.

Въ первые пять лѣтъ, Директоръ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги будетъ также Директоромъ и Варшавско-Бромбергской дороги.

l) Совѣтъ принимаетъ мѣры къ совершенію займовъ, разрѣшенныхъ общимъ собраніемъ.

m) Онъ опредѣляетъ общіе по управленію расходы и разрѣшаетъ всѣ издержки безъ ограниченія суммъ.

n) Онъ заключаетъ всѣ договоры на покупки и продажи, также всякаго рода сдѣлки по содержанію и дѣйствію желѣзныхъ дорогъ и по другимъ предпріятіямъ общества, разрѣшаетъ всякія заготовленія, покупку, или продажу всякихъ матеріаловъ, машинъ и прочихъ предметовъ, нужныхъ для дѣйствія желѣзныхъ дорогъ, или производимыхъ на заведеніяхъ общества.

Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, większością głosów, odpowiednią w myśl § 32-go *a*, Ustawy obecnéj, wydają postanowienie na przełożony sobie przez obie Rady Zarządzające projekt z powodami, i upoważniają też Rady do przedstawienia go pod zatwierdzenie Rządu

k) Zawiera umowy z Dyrektorem i Poddyrektorami, mianuje ich lub odwołuje, oznacza ich płacę; jednakowoż co do wyboru Dyrektora, Rada winna stosować się do rozporządzeń art. 11-go aktu dodatkowego do umowy nadawczéj, stanowiącego, że Dyrektor kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj będzie zarazem Dyrektorem kolei Warszawsko-Bydgoskiéj. W celu mianowania Dyrektora, Rady Zarządzające obu tych Towarzystw zbiorą się na posiedzenie pod przewodnictwem Prezesa Rady Zrządzającéj kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj. Postanowienia wzięte będą większością głosów; w razie równości zdań, głos Przewodniczącego przeważa.

Na pierwsze lat pięć, Dyrektor kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj będzie zarazem tém samém Dyrektorem kolei żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiej.

l) Rada przedsiębierze środki, dla dokonania pożyczek uchwalonych przez Ogólne Zgromadzenie.

m) Ustanawia ogólne wydatki Zarządu i upoważnia wszelkie wydatki, bez ograniczenia summ.

n) Zawiera wszelkie umowy o kupno i sprzedaż, oraz ugody wszelkiego rodzaju, ściągające się do utrzymania i eksploatacyi kolei żelaznych i wszelkich innych przedsięwzięć Towarzystwa, postanawia co do zapasów, upoważnia do kupna i sprzedaży wszelkich materyałów, machin i innych przedmiotów potrzebnych do eksploatacyi, lub przez nią przygotowanych.

o) Онъ разрѣшаетъ всякое истребованіе денегъ, всякіе переводы фондовъ и другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу.

p) Онъ выдаетъ всякія квитанціи, свидѣтельства и удостовѣренія къ освобожденію лицъ отъ принятыхъ ими въ отношеніи общества обязательствъ.

q) Онъ изъявляетъ согласіе на снятіе всякаго запрещенія, на всякое освобожденіе залоговъ, уступаетъ привилегіи и разрѣшаетъ уничтоженіе всякаго рода записей.

r) Онъ разрѣшаетъ всякое вчинаніе исковъ, принятіе мѣръ къ обезпеченію ихъ, всякія мировыя сдѣлки и всякаго рода посредничество.

s) Онъ опредѣляетъ и отрѣшаетъ всякаго рода должностныхъ лицъ и служителей общества, опредѣляетъ ихъ обязанности и жалованье, назначаетъ имъ награжденіе и даетъ вообще разрѣшенія по всѣмъ дѣламъ, подлежащимъ управленію общества.

t) Онъ утверждаетъ ежегодно отчеты, представляемые общему собранію, и предварительно назначаетъ количество дивиденда.

u) Совѣтъ есть также представитель общества, даже по сдачѣ желѣзныхъ дорогъ въ вѣдѣніе Правительства, впредь до истеченія срока уступки; онъ управляетъ по правиламъ сего Устава погашеніемъ акцій и распредѣленіемъ годового дохода, какой можетъ быть уплачиваемъ обществу, по силѣ 21-й статьи договора объ уступкѣ дорогъ и 8-й статьи дополнительнаго къ оному акта.

§ 27.

Завѣдываніе всею исполнительною частью Управленія можетъ быть поручено Совѣтомъ Директору, который въ этомъ качествѣ можетъ присутствовать въ засѣданіяхъ Административнаго Совѣта съ правомъ совѣщательнаго голоса.

o) Upoważnia wszelkie podniesienia, przekazy i przelewy wartości papierów procentowych i innych.

p) Udziela wszelkie pokwitowania, jako też wszelkie oświadczenia dla zwolnienia osób trzecich od zobowiązań zaciągniętych względem Towarzystwa.

q) Upoważnia do zniesienia dozorów sądowych i aresztów, i do wykreśleń wpisów hypotecznych; zeznaje odstąpienia przywilejów i udziela władzę do wykreśleń.

r) Upoważnia do wszelkich poszukiwań w drodze sądowéj, do wszelkich środków zachowawczych, wszelkich układów i do wszelkiego rodzaju sądów polubownych.

s) Mianuje i odwołuje wszystkich urzędników i officyalistów wszelkiego stopnia, oznacza ich władzę i płacę, udziela im nagrody, i w ogólności rozstrzyga wszystkie przedmioty wchodzące do zakresu Zarządu Towarzystwa.

t) Zatwierdza co rok rachunki, mające być przedstawionemi Ogólnemu Zgromadzeniu, i tymczasowo ustanawia wysokość dywidendy.

u) Reprezentuje nakoniec Towarzystwo, nawet po oddaniu dróg żelaznych Rządowi, aż do upływu nadania; kieruje, stosownie do przepisów Ustawy, uskutecznieniem umorzenia akcyj i rozdziałem dochodu rocznego, jaki Rząd będzie miał wypłacać Towarzystwu, według art. 21-go aktu głównego nadawczego i art. 8 aktu dodatkowego.

§ 27.

Zawiadywanie całą wykonawczą częścią, Rada Zarządzająca może powierzyć Dyrektorowi, który w tym przedmiocie może zasiadać w Radzie Zarządzającéj z głosem doradczym.

Въ отношеніи выбора Директора, слѣдуетъ сообразоваться съ 9-ю статьею дополнительнаго акта, по силѣ коей Директоръ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги состоитъ также Директоромъ Варшавско-Бромбергской дороги.

Въ помощь главному Директору могутъ быть назначены одинъ или нѣсколько частныхъ Директоровъ.

Исполненіе постановленій Совѣта возлагается исключительно на главнаго Директора; ему подчинены всѣ должностныя или служащія лица по частямъ административной и технической; онъ представляетъ Совѣту объ опредѣленіи или увольненіи должностныхъ лицъ общества и о назначеніи имъ содержанія.

Онъ представляетъ объ установленіи и измѣненіяхъ провознаго тарифа, а также проекты положеній, относящихся къ устройству службы желѣзныхъ дорогъ; онъ составляетъ условія для договоровъ по сооруженію и движенію желѣзной дороги и по другимъ предпріятіямъ, входящимъ въ кругъ дѣйствій общества.

Обязанности главнаго и частныхъ Директоровъ имѣютъ быть опредѣлены особымъ постановленіемъ Административнаго Совѣта. Симъ постановленіемъ на главнаго Директора могутъ быть отчасти и на опредѣленное время возложены власть и обязанности, присвоенныя § 26-мъ Административному Совѣту.

Всякое полномочіе, данное Директору, должно быть подписано Предсѣдателемъ Совѣта, или исправляющимъ эту должность и двумя членами Административнаго Совѣта.

Удостовѣреніемъ о назначеніи Директора служитъ выписка изъ протокола, за подписаніемъ Предсѣдателя Совѣта, или исправляющаго эту должность, согласно § 21-му.

§ 28.

Члены Административнаго Совѣта, въ качествѣ распорядителей дѣлами общества, не подлежатъ ни личной, ни круговой отвѣтственности по обязательствамъ общества. Они отвѣтству-

Co do wyboru Dyrektora zastosować się należy do przepisu w art. 9 aktu dodatkowego, to jest, że Dyrektor kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj ma być zarazem Dyrektorem kolei Warszawsko-Bydgoskiéj.

Jeden lub kilku Poddyrektorów mogą być wyznaczeni do pomocy Dyrektorowi.

Wykonanie uchwał Rady, wyłącznie porucza się Dyrektorowi; jemu podwładni są wszyscy urzędnicy wydziałów administracyjnych i technicznych; on Radzie Zarządzającéj przedstawia wnioski co do przyjęcia lub uwolnienia urzędników i oznaczenia ich płacy.

Przedstawia podobnież wnioski co do ustanowienia taryffy opłat i jéj zmian, co do postanowień odnoszących się do urządzenia służby, przygotowuje warunki umów względem budowy i eksploatacyi drogi żelaznéj i innych przedsięwzięć, stanowiących przedmiot czynności Towarzystwa.

Przepisy osobne, przez Radę Zarządzającą wydać się mające, określą władzę Dyrektora i Poddyrektorów. Przepisy te mogą na czas oznaczony włożyć na Dyrektora część władzy lub obowiązków, według § 26-go Radzie powierzonych.

Wszelkie pełnomocnictwo, udzielone Dyrektorowi, będzie podpisane przez Prezesa lub Członka sprawującego te obowiązki i przez dwóch Członków Rady Zarządzającéj.

Wypis z protokółu wyboru Dyrektora, podpisany przez Prezesa lub Członka Rady, sprawującego te obowiązki (§ 21), służyć ma Dyrektorowi za legitymacyę.

§ 28.

Członkowie Rady, z tytułu sprawowania zarządu, nie zaciągają żadnéj odpowiedzialności osobistéj, lub solidarnéj w tém

ютъ только за выполненіе сходно Уставу порученныхъ имъ дѣлъ.

§ 29.

Всѣ трансферты фондовъ или другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу, всѣ записи по пріобрѣтенію, отчужденію, продажѣ или замѣну недвижимыхъ собственностей общества, всѣ сдѣлки, договоры и прочіе акты по обязательствамъ общества, росписки и передаточныя надписи, также денежныя предписанія лицамъ и мѣстамъ, хранящимъ суммы, обществу принадлежащія, для обязательности, должны быть подписаны однимъ изъ членовъ Административнаго Совѣта, вмѣстѣ съ другимъ лицомъ, назначеннымъ собственно для сего Совѣтомъ, развѣ бы дано было особое на то полномочіе отъ Совѣта одному изъ своихъ членовъ, Директору или иному лицу.

ГЛАВА V.

О общемъ собраніи акціонеровъ.

§ 30.

Общее собраніе, по правиламъ сего Устава составленное, представляетъ совокупность всѣхъ акціонеровъ.

§ 31.

Общее собраніе составляется изъ акціонеровъ, имѣющихъ не менѣе двадцати акцій. Оно во всѣхъ случаяхъ, допускаемыхъ симъ Уставомъ, постановляетъ свои приговоры по безусловному большинству голосовъ присутствующихъ членовъ.

Никто не можетъ заступать мѣсто акціонера, если онъ самъ не членъ общаго собранія. Порядокъ выдачи на сей предметъ полномочія опредѣленъ будетъ Административнымъ Совѣтомъ.

Собраніе признается правильно составленнымъ для обыкновенныхъ засѣданій, когда присутствующихъ акціонеровъ не менѣе двадцати и они представляютъ не менѣе десятой части выпущенныхъ акцій.

co dotycze zobowiązań Towarzystwa. Odpowiadają tylko za zgodne z przepisami ustawy wykonanie zleconych im czynności.

§ 29.

Wszelkie akta, dotyczące się przelewu wartości lub wszelkich innych pieniężnych dowodów, do Towarzystwa należących, akta zbycia, sprzedaży, lub zamiany własności nieruchomych Towarzystwa, układy, ugody i inne akta obowiązujące Towarzystwo, pokwitowania i ustępstwa, podobnie jak przekazy do wszystkich depozytaryuszów funduszów Towarzystwa, jeśli mają być ważne, powinny być podpisane przez jednego z Członków Rady i przez osobę wyznaczoną przez tęż Radę, chybaby wyraźne umocowanie zostało udzielone przez Radę jednemu z jéj Członków, Dyrektorowi lub innéj jakiejkolwiek osobie.

TYTUŁ V.

O Ogólném Zgromadzeniu akcyonaryuszów.

§ 30.

Ogólne Zgromadzenie, stosownie do przepisów zebrane, wyobraża całość wszystkich akcyonaryuszów.

§ 31.

Ogólne Zgromadzenie składa się ze wszystkich akcyonaryuszów, posiadających przynajmniéj po 20 akcyj. Stanowi swoje uchwały prostą większością głosów Członków obecnych, a to we wszystkich wypadkach, w których przepisy niniejszéj ustawy inaczéj nie rozporządziły.

Nikt nie może zastąpić akcyonaryusza, kto sam nie jest Członkiem Ogólnego Zgromadzenia. Rada postanowi, w jakiéj formie udzielane być mają w tej mierze pełnomocnictwa.

Zgromadzenie poczytuje się prawnie złożone do obrad zwyczajnych, gdy akcyonaryusze obecni są w liczbie dwudziestu i przedstawiają dziesiątą część ilości wypuszczonych akcyj.

§ 32.

a) Для постановленія рѣшеній по займамъ, по дополненіямъ или измѣненіямъ Устава, въ общемъ собраніи должны быть представители по крайней мѣрѣ одной десятой части выпущенныхъ акцій; приговоры же постановляются большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ, коихъ должно быть въ собраніи не менѣе тридцати.

b) Рѣшенія, относящіяся къ увеличенію складочнаго капитала общества, выпускомъ новыхъ акцій и къ продолженію или закрытію общества ранѣе срока въ § 5-мъ опредѣленнаго, постановлены быть могутъ не иначе, какъ въ общемъ собраніи, соединяющемъ представителей не менѣе пятой части выпущенныхъ акцій, и также большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ, числомъ не менѣе тридцати.

Если общее собраніе постановитъ рѣшеніе о заключеніи займа, или объ увеличеніи складочнаго капитала, то Административный Совѣтъ принимаетъ мѣры къ приведенію сего рѣшенія въ исполненіе.

§ 33.

Еслибы собравшіеся по первому вызову акціонеры не удовлетворяли условіямъ, требуемымъ §§ 31-мъ и 32-мъ для законности рѣшеній общаго собранія, то назначается вторичное созваніе не ранѣе, какъ чрезъ тридцать дней. Вторичное созваніе дѣлается въ порядкѣ, предписанномъ въ нижеслѣдующемъ § 35, съ тѣмъ, что срокъ между днемъ публикаціи и днемъ собранія сокращается до двадцати пяти дней.

Рѣшенія общаго собранія, присутствующаго въ силу сего вторичнаго созванія, могутъ относиться только къ вопросамъ, подлежавшимъ обсужденію несостоявшагося собранія.

Рѣшенія сіи имѣютъ законную силу, не смотря на число присутствующихъ акціонеровъ и на совокупное количество ихъ акцій.

§ 32.

a) Uchwały odnoszące się do pożyczek, do zmian Ustawy Towarzystwa albo jéj uzupełnienia, mogą tylko być brane przez Zgromadzenie Ogólne, na którém wyobrażoną jest przynajmniéj dziesiąta część ilości wypuszczonych akcyj, i większością dwóch trzecich głosów Członków obecnych, w liczbie najmniéj trzydziestu.

b) Uchwały względem zwiększenia kapitału Towarzystwa przez wypuszczenie nowych akcyj, względem przedłużenia, albo rozwiązania Towarzystwa, przed czasem oznaczonym w § 5, mogą tylko być brane przez Zgromadzenie Ogólne, na którém wyobrażoną jest przynajmniéj piąta część wypuszczonych akcyj i podobnież większością dwóch trzecich głosów Członków obecnych, w liczbie najmniéj trzydziestu.

Gdy Zgromadzenie Ogólne uchwali zaciągnienie pożyczki, albo zwiększenie pierwotnego kapitału akcyjnego, Rada Zarządzająca przedsięweźmie wszelkie środki, dla przyprowadzenia do skutku pomienionéj uchwały.

§ 33.

Gdyby akcyonaryusze, po pierwszém zwołaniu zebrani, nie odpowiadali powyższym warunkom, dla ważności uchwał Zgromadzenia Ogólnego wymaganym (§§ 31 i 32), Zgromadzenie to będzie odroczone; odroczenie to nastąpi przynajmniéj do dni trzydziestu. Powtórne zwołanie obwieszcza się porządkiem przepisanym w § 35-m; lecz przeciąg między dniem obwieszczenia a dniém zebrania skraca się do dni dwudziestu pięciu.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, wzięte w tém drugiém zebraniu, mogą tyczéć się jedynie przedmiotów, które należały do porządku dziennego pierwszego Zgromadzenia.

Uchwały te będą ważne, bez względu na liczbę akcyonaryuszów i akcyj przez nich wyobrażonych.

§ 34.

Общее собраніе созывается ежегодно въ теченіе Іюня мѣсяца, въ Варшавѣ. Оно, сверхъ того, созывается экстренно во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда Административный Совѣтъ признаетъ это полезнымъ.

Первое общее собраніе имѣетъ быть въ Іюнѣ мѣсяцѣ 1859 года.

§ 35.

Общія собранія, какъ обыкновенныя, такъ и экстренныя, созываются чрезъ объявленія, помѣщаемыя, по крайней мѣрѣ, за мѣсяцъ до собранія, въ С.-Петербургскихъ, Варшавскихъ, Берлинскихъ и Бреславльскихъ газетахъ, указанныхъ въ § 15-мъ.

Когда общія собранія созываются для обсужденія предметовъ, въ § 32-мъ означенныхъ, то о семъ должно быть именно сказано въ объявленіяхъ.

§ 36.

Акціонеры, для полученія права присутствовать въ общемъ собраніи, обязаны представить акціи свои въ кассу общества, по крайней мѣрѣ, за четырнадцать дней до срока, назначеннаго для засѣданія каждаго общаго собранія.

Каждому изъ нихъ выдается билетъ для входа въ общее собраніе. Билетъ этотъ именной и не можетъ служить другому лицу.

Свидѣтельства, выданныя въ принятіи для храненія, согласно § 12, акцій, въ числѣ не менѣе двадцати, или болѣе, даютъ право на полученіе билета для входа въ общее собраніе, если только акціи были представлены по крайней мѣрѣ за четырнадцать дней до засѣданія общаго собранія.

На каждомъ билетѣ для входа въ общее собраніе, имѣетъ быть помѣчено количество представленныхъ акцій.

§ 37.

Въ общемъ собраніи предсѣдательствуетъ Предсѣдатель или одинъ изъ Вице-Предсѣдателей Административнаго Совѣта,

§ 34.

Ogólne Zgromadzenie zbiera się co rok w Warszawie w ciągu miesiąca Czerwca. Zbiera się prócz tego nadzwyczajnie, ilekroć Rada Zarządzająca uzna to za pożyteczne.

Pierwsze Zgromadzenie Ogólne zbierze się w miesiącu Czerwcu r. 1859.

§ 35.

Zgromadzenia Ogólne, tak zwyczajne, jak i nadzwyczajne, zwoływane są przez obwieszczenia, ogłaszane przynajmniéj na miesiąc przed dniem zebrania, w dziennikach Petersburgskich, Warszawskich, Berlińskich i Wrocławskich, wymienionych w § 15-m.

Ilekroć Zgromadzenie Ogólne będzie zwołane dla uchwały nad przedmiotami wyszczególnionemi w § 32-m, obwieszczenia zwołujące powinny je wyraźnie wymienić.

§ 36.

Aby mieć prawo zasiadania w Ogólném Zgromadzeniu, akcyonaryusze winni złożyć akcye swoje w kassie Towarzystwa, na dni 14 przynajmniéj przed dniem oznaczonym na każde Zgromadzenie.

Każdemu z nich wydana będzie karta wnijścia. Karta takowa jest imienna, służy tylko dla wymienionéj w niéj osoby.

Świadectwa wydane na złożone do zachowania, według § 12-go, akcye, w liczbie najmniéj dwudziestu, albo więcéj, dają prawo do otrzymania kart wejścia na Zgromadzenie Ogólne, jeżeli skład akcyj nastąpił przynajmniéj czternastu dniami przed dniem posiedzenia tegoż Zgromadzenia.

Na każdéj karcie wnijścia powinna być wymieniona liczba złożonych akcyj.

§ 37.

Zgromadzeniu Ogólnemu przewodniczy Prezes, lub jeden z Vice-Prezesów Rady Zarządzającéj.

Рѣшенія записываются въ протоколы, скрѣпляются подписью Предсѣдателя или исправляющаго его должность, одного изъ лицъ, повѣрявшихъ голоса, и секретаря.

Копіи или выписки тѣхъ протоколовъ, нужныя для предъявленія всюду, гдѣ окажется въ томъ надобность, должны быть засвидѣтельствованы подписью Предсѣдателя Административнаго Совѣта, или исправляющаго его должность, и еще одного изъ членовъ Совѣта.

Списокъ присутствовавшихъ, показывающій число членовъ, находившихся въ собраніи, и количество акцій, ими представленныхъ, прилагается къ подлинному протоколу, вмѣстѣ съ полномочіями.

Всякій акціонеръ обязывается, при входѣ въ присутствіе, внести имя свое въ вышеупомянутый списокъ.

ГЛАВА VI.

О годовыхъ отчетахъ, процентахъ, дивидендѣ и о запасномъ капиталѣ.

§ 42.

Во все время сооруженія и обзаведенія отдѣленій желѣзной дороги и устройства всякихъ другихъ заведеній, непосредственно или косвенно относящихся къ дѣйствію дороги, впредь до совершеннаго окончанія и открытія оныхъ, отчисляются ежегодно изъ капитала, назначеннаго на эти работы и неприносившаго до того времени никакого дохода, по пяти процентовъ и причисляются къ чистой прибыли отъ движенія открытыхъ участковъ, или съ заведеній въ дѣйствіи находящихся. Отчисленіе это не распространяется на суммы, нужныя для работъ по окончательному устройству или содержанію дѣйствующихъ уже заведеній или отдѣленій желѣзной дороги.

§ 43.

Годовой балансъ общества заключается 19 (31) числомъ Декабря и представляется общему собранію со всѣми счетами и оправдательными документами.

Protokóły, obejmujące te uchwały, podpisuje Prezes, albo pełniący jego obowiązki, jeden z Assessorów i Sekretarz.

Kopje, albo wypisy tych protokółów, dla użycia gdziebądź wypadnie, mają być poświadczone podpisem Prezesa Rady Zarządzającéj lub pełniącego jego obowiązki, i jednego z Członków tejże Rady.

Lista obecności, wykazująca liczbę Członków znajdujących się na Zgromadzeniu Ogólném i liczbę akcyj przez każdego z nich okazanych, będzie załączona do protokółu oryginalnego, wraz z pełnomocnictwami.

Każdy akcyonaryusz, przy wejściu na posiedzenie, podpis swój na téj liście położy.

TYTUŁ VI.

Rachunki roczne, procenta, dywidenda i fundusz zasobowy.

§ 42.

Przez cały ciąg czasu budowy i urządzania nowych kolei lub innych zakładów, mających bezpośrednią lub pośrednią styczność z eksploatacyą drogi, i aż do dnia całkowitego ich wykończenia, oraz i otwarcia eksploatacyi zupełnéj, co rok z kapitału na te roboty przeznaczonego, a który do owéj chwili nie przynosił dochodu, pobierać się będzie pięć od sta i dołączy do czystego dochodu drogi i z zakładów już eksploatowanych. Pobieranie z kapitału rzeczonych procentów nie może być stosowane do kosztu robót, mających za przedmiot wykończenie lub utrzymanie oddziałów drogi lub zakładów będących już w eksploatacyi.

§ 43.

Bilans wszystkich interessów Towarzystwa zamyka się corocznie z dniem 19 (31) Grudnia i przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu ze wszystkiemi rachunkami i dowodami usprawiedliwiającemi.

Чистый доходъ отъ всего предпріятія, то есть остающійся за вычетомъ всѣхъ расходовъ и издержекъ по содержанію или дѣйствію, распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

a) Четыре процента, въ пользу погашенныхъ и непогашенныхъ акцій.

Проценты на погашенныя акціи, причисляются къ капиталу погашенія.

b) Полпроцента съ акціоннаго капитала, на ежегодное погашеніе.

c) Три процента съ чистаго годоваго дохода, на составленіе запаснаго капитала.

d) Соразмѣрное количество на возвратъ Правительству ссудъ, выданныхъ обществу на основаніи статьи 6-й дополнительнаго акта.

Остальная затѣмъ сумма чистаго дохода распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

e) *Часть причитающаяся Правительству*. Если по прошествіи первыхъ пяти лѣтъ, съ начатія движенія на желѣзной дорогѣ, вышеозначенный остатокъ чистаго годоваго дохода будетъ представлять количество дивиденда болѣе шести процентовъ отъ всего акціоннаго капитала (со включеніемъ означенныхъ подъ лит. *a* процентовъ), то Правительство будетъ имѣть право на полученіе третей части излишка въ дивидендѣ свыше 6% (ст. 11-я дополнительнаго акта).

f) *Часть слѣдуемая обществу*. За таковымъ вычетомъ въ пользу Правительства, все остальное количество излишка въ чистомъ доходѣ распредѣляется слѣдующимъ образомъ:

Девяносто процентовъ въ пользу владѣльцевъ непогашенныхъ акцій и владѣльцевъ прибыльныхъ акцій, выданныхъ вмѣсто погашенныхъ.

Десять процентовъ, въ пользу учредителей общества, упомянутыхъ въ § 1-мъ.

Czysty dochód z przedsięwzięcia, to jest pozostający po strąceniu wszystkich ciężarów, oraz wydatków na utrzymanie i eksploatacyę, będzie podzielony w następnym sposobie:

a) Cztery od sta procentu równie dla akcyj umorzonych jak i nieumorzonych.

Procenta przypadające na akcye umorzone dołączają się do funduszu umorzenia.

b) Pół procentu od kapitału akcyjnego na coroczne umorzenie.

c) Trzy od sta z dochodu czystego, na utworzenie funduszu zasobowego.

d) Fundusze potrzebne w danym wypadku na zwrot zaliczeń udzielonych przez Rząd, według art. 6-go aktu dodatkowego.

Reszta czystego dochodu podzieloną będzie w sposób następujący:

e) *Część dla Rządu przypadająca.* Jeżeli, po upływie pierwszych pięciu lat exploatacyi, wyż wspomniona reszta czystego dochodu przedstawia dywidendę większą nad sześć procent całkowitego kapitału akcyjnego (włącznie z procentami wyżéj ad *a* wymienionemi), Rząd będzie miał prawo do trzeciéj części téj przewyżki dywidendy nad 6% (art. 11 aktu dodatkowego).

f) *Część Towarzystwu przypadająca.* Po tém strąceniu na rzecz Rządu, całość pozostającéj przewyżki z czystego dochodu podzieloną będzie w tym sposobie:

Dziewięćdziesiąt procent właścicielom akcyj nieumorzonych i właścicielom akcyj pożytkowych, wydanych na miejsce akcyj umorzonych.

Dziesięć procent założycielom Towarzystwa, wymienionym w § 1-m.

Правомъ на полученіе этой ренты учредители или представители ихъ пользуются во все продолженіе дарованной имъ уступки.

Рента сія въ пользу учредителей можетъ быть выкупаема обществомъ на его счетъ, по представленію Административнаго Совѣта, утвержденному общимъ собраніемъ.

Административный Совѣтъ, по зрѣломъ соображеніи вырученныхъ въ теченіе полугодія прибылей, можетъ разрѣшить выдачу акціонерамъ впередъ, на счетъ ожидаемаго дивиденда текущаго года, до двухъ съ половиною процентовъ, но не болѣе, на капиталъ дѣйствительно внесенный по акціямъ.

§ 44.

Еслибы случилось, что чистая прибыль въ какомъ либо году не была достаточна на уплату акціонерамъ обезпеченныхъ процентовъ и полупроцента назначеннаго на погашеніе акцій (ст. 3-я дополнительнаго акта), въ такомъ случаѣ Правительство внесетъ въ кассу общества недостающую сумму, въ пополненіе вышесказанной, нужной на уплату процентовъ и на погашеніе.

§ 45.

Погашеніе акцій начнется съ того времени, когда нарицательный капиталъ тѣхъ акцій будетъ уплаченъ сполна, и по истеченіи года, въ которомъ желѣзная дорога, на всемъ ея протяженіи, будетъ открыта для публики.

Съ нарицательнаго капитала акцій, погашаемо будетъ, по крайней мѣрѣ, по полупроцента въ годъ.

Количество сего погашенія можетъ быть увеличено вслѣдствіе постановленія Административнаго Совѣта, утвержденнаго общимъ собраніемъ.

Акціи назначаются къ выкупу по жребію посредствомъ тиража, который производимъ будетъ публично въ Варшавѣ, ежегодно въ Октябрѣ мѣсяцѣ, въ порядкѣ, опредѣленномъ Административнымъ Совѣтомъ.

Prawo do tego dochodu rocznego na rzecz założycieli lub ich następców służy im przez cały ciąg nadania.

Dochód ten dla założycieli zapewniony może być wszakże przez Towarzystwo i na jego ciężar skupiony, a to na wniosek uczyniony przez Radę Zarządzającą, zatwierdzony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego.

Rada Zarządzająca, przeświadczywszy się dostatecznie o zyskach rzeczywistych w ciągu półrocza, może rozporządzić przedpłatę na poczet przypuszczalnéj dywidendy biegnącego roku. Takowa przedpłata może najwyżéj wynosić dwa i pół procent od kapitału uiszczonego na poczet akcyj.

§ 44.

Gdyby dochód czysty roczny okazał się niedostatecznym na opłacenie procentów poręczonych akcyonaryuszom, również jak i pół procentu przeznaczonego na umorzenie akcyj (art. 3 aktu dodatkowego), w takim razie Rząd wniesie do kassy Towarzystwa summę brakującą dla dopełnienia wyż wspomnionéj procentowéj i amortyzacyjnéj należności.

§ 45.

Umarżanie akcyj zacznie się, gdy kapitał imienny tychże akcyj w całości będzie opłacony i po upływie roku, w którym kolej żelazna w całym swoim przebiegu będzie oddana ruchowi publicznemu.

Przynajmniéj pół od sta od imiennego kapitału akcyj umorzy się corocznie.

Wysokość tego umorzenia może być zwiększoną na mocy uchwały Rady Zarządzającéj, poddanéj pod zatwierdzenie Zgromadzenia Ogólnego.

Akcye, mogące być umorzonemi, będą oznaczone przez losowanie, jakowe odbywać się ma co rok w Warszawie, w miesiącu Październiku, w sposobie, który przez Radę Zarządzającą zostanie przepisany.

Владѣльцамъ акцій вынутыхъ по жребію возвращается изъ назначенной на погашеніе суммы нарицательный капиталъ ихъ акцій.

Въ замѣнъ погашенныхъ акцій, выдаются имъ особыя акціи на предъявителя, подъ названіемъ „прибыльныя" (action de jouissance), форма коихъ будетъ опредѣлена Административнымъ Совѣтомъ. Эти акціи будутъ давать право на полученіе соразмѣрной части прибылей, упомянутыхъ въ § 43-мъ, лит. *f*.

Предъявители прибыльныхъ акцій сохраняютъ впрочемъ права, предоставленныя владѣльцамъ акцій непогашенныхъ, за исключеніемъ полученія четырехъ процентовъ съ капитала, на которые они не могутъ уже имѣть права.

Нумера акцій, назначенныхъ по жребію къ погашенію, имѣютъ быть публикуемы, какъ сказано въ § 15-мъ.

Возвратъ капитала по таковымъ акціямъ будетъ производиться въ кассѣ общества и въ другихъ мѣстахъ назначенныхъ Административнымъ Совѣтомъ, при первомъ платежѣ процентовъ.

§ 46.

Отъ чистой годовой прибыли отчисляются ежегодно три процента въ запасный капиталъ, на непредвидимые расходы (§ 43, лит. *c*).

Административный Совѣтъ распоряжается употребленіемъ этого капитала на расходы общества.

Когда запасный капиталъ достигнетъ ста тысячъ рублей серебромъ, то вышеозначенное отчисленіе можетъ быть уменьшено или пріостановлено.

Оно возобновится, коль скоро запасный капиталъ будетъ менѣе ста тысячъ рублей серебромъ.

Въ случаѣ выкупа дорогъ (ст. 2-я дополнительнаго акта) запасный капиталъ обращается на уплату и удовлетвореніе всѣхъ обязательствъ общества, имущественныхъ и личныхъ(§ 43). Могущій же оказаться остатокъ раздѣляется поровну между акціонерами.

Posiadaczę akcyj, wyciągniętych losem do umorzenia, odbiorą z kapitału umorzenia kapitał imienny tychże akcyj.

W miejsce akcyj umorzonych, wydane im będą akcye oddzielne na okaziciela, zwane akcyami pożytkowemi, których kształt Rada Zarządzająca oznaczy. Akcye te nadają prawo do stosunkowego udziału w zyskach (§ 43 lit. *f*).

Okaziciele tych akcyj pożytkowych będą mieli zresztą też same prawa, jakie służą okazicielom akcyj nieumorzonych, wyjąwszy cztery od sta procentu od kapitału.

Numera wylosowanych do spłacenia akcyj będą ogłoszone w sposobie wskazanym w § 15-m.

Wypłata za akcye umorzone będzie dopełnianą w kassie Towarzystwa w Warszawie, oraz w innych miejscach, wskazanych przez Radę Zarządzającą, a to jednocześnie z wypłatą najbliższą procentów.

§ 46.

Co rok z zysku czystego, odłoży się trzy procent na fundusz zasobowy, na wypadki nieprzewidziane (§ 43 lit. *c*).

Rada Zarządzająca rozporządza użyciem tego funduszu na potrzeby Towarzystwa.

Gdy fundusz zasobowy dojdzie do wysokości stu tysięcy rubli srebrem, dalsze odkładanie może być zmniejszone lub wstrzymane.

Będzie zaś wznowioném, skoro fundusz zasobowy zmniejszy się i stanie niżéj kwoty sto tysięcy rubli srebrem.

W razie skupu nadania (art. 2 aktu dodatkowego) fundusz zasobowy posłuży do spłacenia i zaspokojenia wszystkich zobowiązań Towarzystwa, rzeczowych lub osobistych (§ 43). Przewyżka ewentualna podzieli się zarówno między akcyonaryuszów.

§ 47.

Къ каждой акціи прилагаются купоны, на уплату процентовъ и дивиденда, также талоны на десять лѣтъ.

Уплата процентовъ имѣетъ производиться по полугодіямъ.

Платежъ дивиденда будетъ производиться по полугодіямъ, или единожды въ годъ, по усмотрѣнію Административнаго Совѣта. Платежи будутъ производиться въ мѣстопребываніи общества и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Совѣтомъ. О срокахъ платежей процентовъ и дивиденда, публикуется порядкомъ, установленнымъ въ § 15-мъ.

Проценты и дивидендъ, оставшіеся въ кассахъ невзятыми, по прошествіи пяти лѣтъ отъ вышеозначенной публикаціи, обращаются въ пользу общества.

ГЛАВА VII.

Постановленія общія, объ измѣненіяхъ Устава и объ окончательномъ разсчетѣ.

§ 48.

Въ случаѣ опытомъ указанной пользы въ измѣненіи или дополненіи настоящаго Устава, общее собраніе имѣетъ право опредѣлить оныя, въ порядкѣ, установленномъ въ §§ 32-мъ и 33-мъ.

Опредѣленія по сему предмету общаго собранія приводятся въ исполненіе не прежде, какъ по утвержденіи ихъ Правительствомъ.

На случай, еслибы Правительство признало нужнымъ измѣнить рѣшеніе общаго собранія, Административному Совѣту предоставляется опредѣлить эти измѣненія. Опредѣленіе сіе должно быть учинено Административнымъ Совѣтомъ въ нарочно созванномъ для сего засѣданіи, большинствомъ не менѣе двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ.

§ 49.

Въ случаѣ закрытія общества, общее собраніе будетъ немедленно созвано Административнымъ Совѣтомъ, для опредѣленія, по предложенію онаго, порядка окончательнаго разсчета.

§ 47.

Do każdéj akcyi będą dołączone kupony procentowe udziałowe czyli dywidendowe, oraz talony na lat dziesięć.

Procenta będą wypłacane półrocznie.

Dywidendy będą wypłacane półrocznie, lub po upływie roku, stosownie do uznania Rady Zarządzającéj. Wypłaty będą dopełniane w siedlisku Towarzystwa i w innych miejscach, jakie taż Rada wskaże. Termina wypłaty dywidend będą ogłaszane w sposobie oznaczonym w § 15-m.

Wszelka dywidenda i procent, po którą nie będzie zgłoszenia w ciągu lat pięciu od czasu wymagalności, przedawniają się na korzyść Towarzystwa.

TYTUŁ VII.

Rozporządzenia ogólne, zmiany ustawy i rozliczenie się ostateczne.

§ 48.

Gdyby doświadczenie wskazało potrzebę zaprowadzenia w niniejszéj ustawie niektórych zmian lub uzupełnień, Zgromadzenie Ogólne ma prawo dokonać je w sposobie, przepisanym w §§ 32 i 33-m.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego w tym względzie zapadłe, wejść mogą w wykonanie dopiero po zatwierdzeniu ich przez Rząd.

Rada Zarządzająca jest upoważniona do przyjęcia zmian w uchwałach Zgromadzenia Ogólnego, jakieby Rząd uznał za potrzebne; przyjęcie to powinno być uchwalone przez Radę Zarządzającą, na posiedzeniu umyślnie w tym celu zebraném, i większością dwóch trzecich części głosów obecnych Członków.

§ 49.

W razie rozwiązania Towarzystwa, Zgromadzenie Ogólne będzie niezwłocznie zwołane przez Radę Zarządzającą, i na wniosek tejże oznaczy sposób ostatecznego rozliczenia.

§ 50.

Всѣ споры, могущіе возникнуть между членами общества, относительно исполненія настоящаго Устава, рѣшаются чрезъ посредниковъ, избираемыхъ спорящими сторонами; но стороны, одинакое участіе въ дѣлѣ имѣющія, не могутъ избирать болѣе одного посредника.

Въ случаѣ, если посредники сторонъ не согласятся въ рѣшеніи, то избираютъ суперъ-арбитра; если же они не сойдутся въ мнѣніи насчетъ выбора сего послѣдняго, то суперъ-арбитръ назначается по жребію.

Посредники, а въ извѣстномъ случаѣ и суперъ-арбитръ, соберутся немедленно по назначеніи ихъ, и не далѣе, какъ въ три мѣсяца со дня назначенія обязаны объявить сторонамъ свой приговоръ.

Выборъ посредниковъ долженъ быть произведенъ каждою изъ спорящихъ сторонъ, въ теченіе четырехъ недѣль со дня оповѣщенія, о чемъ онѣ обязаны извѣстить другъ друга; въ противномъ случаѣ, сторона, исполнившая это, будетъ имѣть право избрать посредника для противной стороны.

Приговоры посредниковъ не подлежатъ аппеляціи.

Никакой искъ, касающійся общей пользы общества, не можетъ быть предъявленъ на Административный Совѣтъ или на кого либо изъ его членовъ иначе, какъ отъ имени всѣхъ вообще акціонеровъ и вслѣдствіе рѣшенія общаго собранія.

Всякій акціонеръ, намѣревающійся представить подобнаго рода жалобу, долженъ подать о томъ объявленіе въ Административный Совѣтъ, по крайней мѣрѣ за 25 дней до ближайшаго сбора общаго собранія, каковое объявленіе Совѣтъ обязанъ внести на разсмотрѣніе общаго собранія.

Если жалоба эта будетъ отвергнута собраніемъ, то никто изъ акціонеровъ отъ собственнаго своего лица не можетъ начать по оной иска судебнымъ порядкомъ. Если же жалоба будетъ признана уважительною, то общее собраніе назначаетъ не-

§ 50.

Wszelkie spory między stowarzyszonymi, mogące wyniknąć z powodu wykonania niniejszéj Ustawy, będą rozstrzygane przez Sędziów polubownych wybieranych przez strony; wszystkie strony, mające jeden interess, nie mogą wybierać więcéj nad jednego Sędziego polubownego.

Jeśli obustronni Sędziowie polubowni nie zgodzą się na wyrok mający być wydanym, wybiorą Super-arbitra, który, gdyby się nie mogli zgodzić co do jego osoby, wybieranym będzie przez los.

Sędziowie polubowni, a w danym razie i Super-arbiter, zbiorą się niezwłocznie po ich zamianowaniu, i najdaléj w trzy miesiące od dnia mianowania, winni ogłosić stronom swój wyrok polubowny.

Pomienione wybory Sędziów polubownych mają, w ciągu czterech tygodni od daty pozwu, być dokonane przez każdą z dwóch stron spór wiodących, i oznajmione stronie przeciwnéj; co gdyby nie nastąpiło, w zastępstwie strony uchybiającéj, strona przeciwna ma prawo obrać dla niéj Sędziego.

Wyrok sądu polubownego odwołaniu się nie ulega.

Spory dotyczące interessu ogólnego i zbiorowego Towarzystwa, podniesione przeciw Radzie Zarządzającéj, lub jednemu z jéj Członków, nie mogą być popierane inaczéj, jak tylko imieniem ogółu akcyonaryuszów, i na mocy uchwały poprzedniéj Zgromadzenia Ogólnego.

Każdy akcyonaryusz, zamierzający zanieść skargę tego rodzaju, winien co do niéj, na dwadzieścia pięć dni przed najbliższém Zgromadzeniem Ogólném, podać oświadczenie do Rady Zarządzającéj, a ta obowiązaną będzie wnieść niezwłocznie to oświadczenie i zapisać do porządku dziennego tegoż Zgromadzenia Ogólnego.

Jeśli wniosek co do oskarżenia będzie odrzucony, żaden akcyonaryusz nie może wprowadzić go od siebie na drogę sądową. Jeżeli zaś będzie przyjęty, Zgromadzenie Ogólne nazna-

медленно одного или нѣсколькихъ коммисаровъ для веденія тяжбы.

Требованія и вызовы по судопроизводству, отъ сего возникающіе, обращаются къ однимъ вышеозначеннымъ коммисарамъ и ни въ какомъ случаѣ не лично къ акціонерамъ.

Такъ какъ законное мѣстопребываніе общества назначено въ Варшавѣ, то всѣ судебныя требованія или объявленія по дѣламъ онаго должны быть обращаемы только въ сказанное мѣстопребываніе управленія общества.

§ 51.

Принадлежащимъ Правительству правомъ повѣрки и надзора оно пользуется посредствомъ назначеннаго имъ Главнаго Инспектора и Коммисара.

Коммисару сему въ особенности поручается имѣть полныя свѣдѣнія о ходѣ дѣлъ общества.

Онъ обязанъ наблюдать, чтобы общество не выходило изъ предѣловъ предоставленныхъ ему правъ, и чтобы исполняло въ точности принятыя имъ обязательства, правила сего Устава и вообще постановленія и законы края.

Настоящій актъ, освобожденный отъ гербовыхъ пошлинъ по силѣ 6-й статьи уступочнаго договора, подписаннаго сего числа представшими предо мной на сей предметъ лицами и Главнымъ Директоромъ Правительственной Коммисіи Финансовъ, составленъ и совершенъ на польскомъ и французскомъ языкахъ хорошо извѣстныхъ, какъ означеннымъ лицамъ, такъ и подписавшемуся Нотаріусу, присяжному переводчику и свидѣтелямъ: Викентію Маевскому, Защитнику при Варшавскихъ Правительствующаго Сената Департаментахъ, жительство имѣющему въ Варшавѣ подъ N° 797-мъ, и Михаилу Шимановскому, Чиновнику Варшавскаго Учебнаго Округа, жительство имѣющему въ Варшавѣ подъ N° 636, кои по прочтеніи онаго подписались вмѣстѣ съ Нотаріусомъ и поименованными свидѣ-

czy natychmiast jednego lub kilku Kommissarzy, dla popierania czynu.

Wręczenia, skutkiem takiego spornego postępowania, winny być dopełniane jedynie pomienionym Kommissarzom, i w żadnym razie nie mogą być wymierzane do akcyonaryuszów osobiście.

Siedlisko Towarzystwa w Warszawie jest zarazem jego zamieszkaniem prawném, i żadne wręczenia nie mogą być dopełniane jak tylko w tém zamieszkaniu.

§ 51.

Rząd, przez Inspektora Jeneralnego i Kommissarza od siebie wyznaczonego, wykonywać będzie prawo nadzoru.

Kommissarzowi temu szczególnie poruczoném będzie przeświadczenie się o biegu interessów Towarzystwa.

Obowiązany będzie czuwać nad tém, aby Towarzystwo nie przekraczało granic zakreślonych nadaniem, i aby ściśle wypełniało swoje zobowiązania, warunki niniejszéj ustawy, oraz ogólne przepisy praw krajowych.

Akt ten, w moc art. 6-go kontraktu nadania, w dniu dzisiejszym przez stawających z Dyrektorem Głównym Prezydującym w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu zawartego, na papierze prostym, w obecności świadków: Wincentego Majewskiego Obrońcy przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu pod Nr. 797, i Michała Szymanowskiego Urzędnika Okręgu Naukowego Warszawskiego pod Nr. 636, w Warszawie zamieszkałych, w językach polskim i francuskim, stawającym stronom, świadkom i czyniącemu Rejentowi oraz tłómaczowi przysięgłemu znanych, spisany, przeczytany i przyjęty, przez stawające strony, świadków i Rejenta podpisany został, z tą wzmianką, że przed

телями, оговоривъ, что, впредь до Высочайшаго настоящаго акта утвержденія Его Императорско-Царскимъ Величествомъ, никакой изъ онаго законной выписки не будетъ выдано представшимъ.

(подписали) *Германъ Эпстейнъ.*
Карлъ Августъ Мильде.
Графъ Андрей Ренаръ.
Германъ фонъ Мушвицъ.
Викентій Маевскій.
Михаилъ Шимановскій.

Нотаріусъ *Маркелъ Зелинскій.*

Я ниже подписавшійся, Нотаріусъ и присяжный переводчикъ Варшавской губерніи, свидѣтельствую въ вѣрности настоящей копіи съ подлинникомъ, оставшимся при дѣлахъ моей канцеляріи.

(М. П.) (подписалъ) *Маркелъ Зелинскій.*

Съ утвержденнымъ Его Величествомъ экземпляромъ вѣрно:

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія
(подписано) *Карницкій.*

---

zatwierdzeniem aktu niniejszego przez Najjaśniejszego Pana, żaden z niego wyciąg główny nie będzie mógł być stronom wydanym.

(podpisano) *Herman Epstein.*
Charles Auguste Milde.
André Comte Renard.
Herman von Muschwitz.
Wincenty Majewski.
Szymanowski Michał.
Marcelli Zieliński Rejent.

Niniejszy wypis wydany ze zmianą zaprowadzoną w § 51-m, aktem na dniu 23 Września (5 Października) 1857 r. przedemną zeznanym, zgodny z swym oryginałem, w aktach moich znajdującym się, poświadczam.

Warszawa, dnia 26 Września (8 Października) 1857 r.

Rejent Kancellaryi Ziemiańskiéj Gubernii Warszawskiéj,
(L. S.) (podpisano) *Marcelli Zieliński.*

Za zgodność z egzemplarzem przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzonym:

Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnéj,
(podpisano) *Karnicki.*

На подлинникѣ, представленномъ Его Сіятельству Графу Намѣстнику въ Царствѣ Польскомъ, написано:

По предоставленной мнѣ Высочайшимъ Его Императорскаго Величества повелѣніемъ отъ 10 (22) Іюня 1865 г. власти,

„*Утверждаю.*"

Въ Варшавѣ, 29 Мая (10 Іюня) 1866 года.

Намѣстникъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ

Графъ Берг.

НОВЫЙ УСТАВЪ ОБЩЕСТВА ВАРШАВСКО-БРОМБЕРГСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

ГЛАВА I.

Учрежденіе и наименованіе общества, срокъ существованія онаго, цѣль и мѣстопребываніе.

§ 1.

Общество Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги, учрежденное господами:

1) Германомъ Эпстейномъ,
2) Карломъ Августомъ Мильде,
3) Графомъ Андреемъ Ренаромъ,
4) Барономъ Германомъ Мушвицъ,

состоитъ изъ всѣхъ владѣльцевъ акцій, выпущенныхъ уже и впредь выпускаемыхъ на основаніи сего Устава.

§ 2.

Цѣль сего общества есть пользованіе устроенною обществомъ вѣтвью желѣзной дороги, соединяющей Царство Польское съ Прусскою восточною желѣзною дорогою. Вѣтвь сія, начинаясь отъ Ловича, примыкаетъ къ сѣти Прусскихъ желѣзныхъ дорогъ по направленію къ Бромбергу.

Na oryginale, przedstawionym Hrabiemu Namiestnikowi Królestwa Polskiego, zapisano:

Z mocy nadanéj mi rozkazem Najwyższym Jego Cesarskiéj Mości z dnia 10 (22) Czerwca 1865 r. władzy,

„*Zatwierdzam.*"

w Warszawie, dnia 29 Maja (10 Czerwca) 1866 r.

Namiestnik Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości w Królestwie Polskiém,

Hrąbia Berg.

NOWA USTAWA TOWARZYSTWA DROGI ŻELAZNEJ WARSZAWSKO-BYDGOSKIÉJ.

TYTUŁ I.

Ustanowienie Towarzystwa, jego nazwisko, czas trwania, cel i siedlisko.

§ 1.

Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj, założone przez:

1) Hermana Epstein,
2) Karola-Augusta Milde,
3) Andrzeja Hrabiego Renard,
4) Hermana Barona Muschwitz,

istnieje między wszystkimi posiadaczami akcyj, już wypuszczonych i mających być wypuszczonemi w przyszłości, na zasadzie niniejszéj Ustawy.

§ 2.

Towarzystwo to ma za przedmiot: użytkowanie z wybudowanéj przez siebie odnogi drogi żelaznéj, łączącéj Królestwo Polskie z koleją żelazną Pruss-Wschodnich. Gałąź ta wychodząc od Łowicza styka się z siecią dróg żelaznych Pruskich, w kierunku miasta Bydgoszczy.

§ 3.

Общество именуется: „Общество Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги."

§ 4.

Мѣстопребываніе общества — въ Варшавѣ.

§ 5.

Общество, принявъ свое начало со дня его учрежденія, продолжается до истеченія срока, на который предоставлена ему сказанная дорога (§ 2), именно 75-ти лѣтъ, со дня открытія этой дороги для ѣзды на всемъ ея протяженіи.

Образованіе общества считается со дня Высочайшаго утвержденія главнаго договора и Устава.

ГЛАВА II.

Передача правъ.

§ 6.

Учредители, поименованные въ § 1, уступили и передали обществу всѣ права на устройство и пользованіе дорогою, означенною въ § 2-мъ, предоставленныя имъ вышепомянутымъ договоромъ.

По пріобрѣтеннымъ такимъ образомъ правамъ, общество дѣйствуетъ посредствомъ своего Административнаго Совѣта. Въ силу таковой уступки и передачи, общество замѣняетъ собою совершенно учредителей во всемъ, относящемся къ предоставленнымъ имъ уступочнымъ договоромъ правамъ, какъ равно и къ обязанностямъ, проистекающимъ изъ сего договора.

ГЛАВА III.

Капиталъ общества, акціи, вклады.

§ 7.

Капиталъ общества на дорогу, означенную въ § 2-мъ, собирается постепенно посредствомъ выпуска 54,000 акцій, вы-

§ 3.

Towarzystwo przybiera nazwę: „Towarzystwo Kolei Żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj."

§ 4.

Siedlisko Towarzystwa jest w Warszawie.

§ 5.

Towarzystwo istnieć zaczyna z dniem zawiązania, a trwać ma aż do upływu nadania, to jest 75 lat od dnia, w którym rzeczona droga żelazna (§ 2) w całkowitym swoim przebiegu otwartą została do ruchu publicznego.

Towarzystwo jest zawiązane z dniem Najwyższego zatwierdzenia kontraktu nadawczego i ustawy.

TYTUŁ II.

Przelew nadania.

§ 6.

Założyciele, wymienieni w § 1, ustępują i przelewają na Towarzystwo wszelkie prawa do budowy i użytkowania kolei żelaznéj, w § 2-m wymienionéj, jakie im wyżéj wzmiankowaną umową nadawczą są udzielone.

Tak nabyte prawa Towarzystwo wykonywa przez pośrednictwo Rady Zarządzającéj. Skutkiem takiego ustępstwa i przelewu, Towarzystwo podstawia się wprost i bezwarunkowo w miejsce i położenie otrzymujących nadanie, we wszystkiem co się tycze praw im udzielonych przez umowę nadawczą, jak również co do wszelkich zobowiązań, które z niéj wynikają.

TYTUŁ III.

Kapitał Towarzystwa, akcye, wkłady.

§ 7.

Kapitał Towarzystwa na drogę wymienioną w § 2-m będzie zbiérany kolejno, przez wypuszczenie 54,000 akcyj, wydanych

данныхъ на предъявителя, въ сто рублей серебромъ каждая, всего на сумму пять милліоновъ четыреста тысячъ рублей серебромъ.

Правительство обезпечиваетъ владѣльцамъ тѣхъ акцій чистаго годоваго дохода по 2,025 рублей серебромъ съ версты, на уплату процентовъ и погашеніе употребленнаго капитала, согласно 3-й статьѣ дополнительнаго акта къ главному договору.

Капиталъ общества, во всякое время, кромѣ случая, приведеннаго въ 5-й статьѣ дополнительнаго акта, можетъ быть увеличенъ въ размѣрѣ, потребномъ для предпріятій общества. Увеличеніе сіе должно быть опредѣлено общимъ собраніемъ акціонеровъ и утверждено Правительствомъ.

По займамъ съ правомъ первенства, производимымъ въ видѣ ссудъ съ преміями или другимъ образомъ, выпускаемы будутъ облигаціи на предъявителя.

Цѣнность займовъ и выпущенныхъ облигацій ни въ какомъ случаѣ не должна превышать половины общественнаго капитала.

§ 8.

Означенныя акціи и облигаціи выпускаются серіями. Первый выпускъ назначается въ 14,000 акцій, соотвѣтствующихъ капиталу 1,400,000 руб. сер. Одна треть акцій послѣдующихъ выпусковъ предоставляется владѣльцамъ акцій перваго выпуска, а если то можетъ имѣть мѣсто, и владѣльцамъ акцій всѣхъ вообще предшествовавшихъ серій, соразмѣрно съ числомъ акцій, принадлежащихъ каждому владѣльцу во время новаго выпуска. Остальныя же двѣ трети предоставляются въ распоряженіе учредителей. Сіи послѣдніе, равно владѣльцы акцій прежнихъ выпусковъ, обязаны уплатить опредѣленный взносъ или отказаться отъ акцій не далѣе, какъ въ теченіе одного мѣсяца.

Опредѣленіе того, должно ли послѣдующія акціи выпустить въ одинъ разъ, или въ разное время, равно опредѣленіе сроковъ и условій выпуска, предоставляется усмотрѣнію Административнаго Совѣта желѣзной дороги.

na okaziciela, każda po 100 rubli srebrem, wynoszących razem pięć miljonów czterysta tysięcy rubli srebrem.

Rząd poręcza posiadaczom tych akcyj dochód roczny czysty w ilości 2,025 rubli srebrem na wiorstę, na opłatę procentów i umorzenie kapitału wkładowego, stosownie do art. 3-go aktu dodatkowego do umowy nadawczéj.

Kapitał Towarzystwa, prócz wypadku przewidzianego w art. 5-m aktu dodatkowego, może być w każdym czasie powiększony, odpowiednio do potrzeby przedsięwzięć Towarzystwa. Powiększenie to wyrzeczoném być ma przez Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów i przez Rząd zatwierdzone.

Pożyczki z prawem pierwszeństwa, zaciągane bądź sposobem pożyczek premiowych, bądź jakimkolwiek innym, będą wypuszczane w obligacyach na okaziciela.

Wartość pożyczek i wypuszczanych obligacyj, nie może w żadnym razie przewyższać połowy kapitału Towarzystwa.

§ 8.

Akcye i obligacye rzeczone będą wypuszczane seryami. Pierwsze wypuszczenie będzie z 14,000 akcyj, wyobrażających kapitał 1,400,000 rubli srebrem. Trzecia część akcyj następnych seryj pozostawi się dla posiadaczy akcyj seryi pierwszéj, lub też w danym razie wszystkich seryj poprzednio wypuszczonych, w stosunku liczby akcyj posiadanych przez każdego z nich w chwili nowego wypuszczenia. Pozostałe zaś dwie trzecie służą do rozrządzenia założycieli. Założyciele, podobnie jak i posiadacze poprzednich akcyj, obowiązani są uiścić, najdaléj w terminie jednomiesięcznym, wkład żądany, albo zrzec się akcyj.

Co do wypuszczeń akcyj następnych, pozostawia się uznaniu Rady Zarządzającéj wyrzeczenie, czy wypuszczenia takowe mają być dokonane w jednym lub kilku razach, jak niemniéj oznaczenie ich czasu i warunków.

§ 9.

Каждая акція даетъ право на соразмѣрное участіе въ дѣйствительномъ имуществѣ общества и въ прибыляхъ предпріятій.

§ 10.

Только по внесеніи тридцати процентовъ въ счетъ капитальной суммы акцій, выдаются вкладчикамъ самыя акціи на предъявителя. До того же, за частныя уплаты въ счетъ цѣны акцій, выдаются только росписки.

§ 11.

Акціи вырѣзываются изъ шнуровой книги и, по приложеніи къ нимъ сухаго штемпеля общества, съ печатными подписями членовъ Административнаго Совѣта, выдаются за подписаніемъ одного члена того Совѣта и старшаго кассира. Вырѣзка, форма и условія выпуска тѣхъ акцій, должны быть опредѣлены Административнымъ Совѣтомъ желѣзной дороги.

Каждая уплата въ счетъ цѣны акціи отмѣчается на самой акціи.

§ 12.

Административный Совѣтъ можетъ дозволить пріемъ и храненіе акцій въ кассѣ общества, въ Варшавѣ.

§ 13.

Акціи недѣлимы, и общество признаетъ лишь одного владѣльца на одну и ту же акцію.

§ 14.

Пріобрѣтеніе акцій влечетъ за собою и подчиненіе Уставу общества. Наслѣдники или представители акціонера не имѣютъ права ни подъ какимъ предлогомъ требовать наложенія запрещенія на капиталы и всякаго рода имущество общества, и не могутъ вмѣшиваться никакимъ образомъ въ управленіе его дѣлами. Въ отысканіи правъ своихъ, они обязаны полагаться на общественные инвентари и постановленія общаго собранія акціонеровъ.

§ 9.

Każda akcya daje prawo do stósunkowego udziału we własności aktywów Towarzystwa i w podziale korzyści.

§ 10.

Dopiero po wniesieniu trzydziestu procentów kapitału akcyj, wkładający będą sobie mieli wręczone akcye na okaziciela. Na wnioski zaś cząstkowe poprzednie otrzymają tylko poświadczenia.

§ 11.

Akcye wycięte będą z księgi sznurowéj, oznaczone suchym stemplem Towarzystwa, opatrzone podpisami drukowanemi Członków Rady Zarządzającéj i wydawane będą za podpisem jednego z Członków rzeczonéj Rady i Kassyera Głównego. Układ, kształt i warunki wypuszczenia tych akcyj, oznaczy Rada Zarządzająca kolei żelaznéj.

Każda opłata na poczet akcyj, będzie naznaczona na saméjże akcyi.

§ 12.

Rada Zarządzająca może udzielić upoważnienie do składania i zachowywania akcyj w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 13.

Akcye są niepodzielne, i Towarzystwo uznaje tylko jednego właściciela dla każdéj akcyi.

§ 14.

Nabycie akcyj pociąga za sobą poddanie się przepisom ustawy Towarzystwa. Spadkobiercy albo przedstawiciele akcyonaryusza, nie mają prawa pod żadnym pozorem, domagać się położenia aresztu na funduszach i wszelkiego rodzaju majątku Towarzystwa, i nie mogą bynajmniéj mięszać się w jego zarząd. Przy dochodzeniu praw swoich, winni poprzestawać na inwentarzach Towarzystwa i na uchwałach Ogólnego Zgromadzenia akcyonaryuszów.

§ 15.

Деньги за акціи должны быть вносимы въ кассу общества, въ Варшавѣ, или въ другихъ мѣстахъ, по назначенію Административнаго Совѣта и на постановляемыхъ имъ условіяхъ.

Каждый частный взносъ за акцію не долженъ превышать 10% капитала акціи. Но Административный Совѣтъ можетъ разрѣшить уплату вдругъ нѣсколькихъ взносовъ или всего капитала.

Требованія о взносахъ за акціи должны быть объявляемы, по крайней мѣрѣ, за мѣсяцъ до срока платежа, въ Journal de St. Petersbourg, въ Варшавскихъ журналахъ, въ Прусской Государственной Газетѣ и въ двухъ Бреславльскихъ журналахъ.

Объявленія сіи могутъ быть припечатываемы и въ другихъ вѣдомостяхъ, по указанію Административнаго Совѣта.

§ 16.

Въ случаѣ невзноса денегъ въ опредѣленный срокъ, насчитываются проценты за каждый просроченный день, въ соразмѣрности шести на сто въ годъ.

Административному Совѣту предоставляется право продавать тѣ акціи, по которымъ взносы не поступятъ въ назначенные сроки.

Для сего, нумера тѣхъ акцій публикуются въ вѣдомостяхъ, означенныхъ въ § 15, съ предвареніемъ о послѣдствіяхъ просрочки.

По прошествіи четырнадцати дней послѣ этой публикаціи, если требуемое количество денегъ не будетъ внесено съ причитающимися процентами, то Административный Совѣтъ, безъ дальнѣйшихъ формальностей, имѣетъ право объявить въ означенныхъ въ § 15 вѣдомостяхъ тѣ акціи недѣйствительными, изготовить вмѣсто ихъ дупликаты и продать таковые въ одинъ разъ или постепенно на биржахъ: С.-Петербургской, Варшавской, Бреславльской и Берлинской, чрезъ биржевыхъ маклеровъ, на счетъ и страхъ просрочившихъ лицъ.

§ 15.

Opłaty na poczet akcyj powinny być wnoszone do kassy Towarzystwa w Warszawie, lub w inne miejsca, przez Radę Zarządzającą wskazane, i podług warunków, jakie taż Rada oznaczy.

Każdy częściowy wniosek na akcyę, nie może przechodzić 10 procentów wysokości kapitału akcyj. Rada Zarządzająca może jednak upoważnić wnioski kilku rat razem, lub opłatę całkowitego kapitału od razu.

Wezwania o uiszczenie wniosków na akcye, powinny być ogłaszane, przynajmniéj na miesiąc przed terminem do opłat wyznaczonym, w Journal de St. Petersbourg, w dziennikach Warszawskich, w gazecie Rządowéj Pruskiéj i w dwóch dziennikach wychodzących w Wrocławiu.

Obwieszczenia te mogą być ogłaszane i w innych pismach, które Rada Zarządzająca wskaże.

§ 16.

W razie uchybienia opłaty w oznaczonym terminie, liczony będzie procent za każdy dzień zwłoki, w stosunku sześciu od sta na rok.

Rada Zarządzająca upoważniona jest do sprzedania akcyj, na które we wskazanych terminach opłaty nie były wniesione.

W tym celu numera takich akcyj ogłoszone będą w pismach, wymienionych w § 15-m, z ostrzeżeniem o skutkach uchybienia.

Jeżeli w ciągu dni czternastu od tego ogłoszenia, opłata raty zażądanéj, oraz procentów ubiegłych nie nastąpi, Rada Zarządzająca będzie miała prawo, bez żadnych dalszych formalności, obwieścić, w pismach wymienionych w § 15-m, unieważnienie tych akcyj, wystawić na ich miejsce duplikaty i sprzedać one za pośrednictwem Ajentów giełdowych, na giełdach: w St. Petersburgu, Warszawie, Berlinie i Wrocławiu, od razu lub częściami, na koszt i niebezpieczeństwo uchybiających osób.

За тѣмъ, подлинники проданныхъ акцій считаются недѣйствительными, и новымъ покупателямъ выдаются другія акціи подъ тѣми же нумерами, какъ прежнія. Посему всякая сдѣлка о продажѣ и покупкѣ акцій или свидѣтельствъ на акціи, не имѣющихъ установленной отмѣтки въ уплатѣ надлежащихъ взносовъ, почитается недѣйствительною.

Сумма, вырученная продажею акцій, за исключеніемъ расходовъ и причитающихся процентовъ, поступаетъ на покрытіе просроченныхъ взносовъ, начиная со старшихъ.

Излишекъ, буде останется, принадлежитъ отчужденному акціонеру.

Акціонеры обязаны денежнымъ взносомъ лишь въ размѣрѣ нарицательнаго капитала своихъ акцій. Всякое дальнѣйшее требованіе денегъ воспрещается, и для нихъ необязательно.

§ 17.

Въ случаѣ подачи объявленія объ утратѣ, истребленіи или о нахожденіи въ незаконномъ владѣніи акцій, съ показаніемъ нумеровъ, Административный Совѣтъ не обязанъ ни выдавать дупликатовъ, ни уплачивать на оныя процентовъ и дивиденда, или полной цѣны по погашеніи, если просители не исполнятъ формальностей, предписанныхъ 151-ю, 152-ю и 155-ю статьями коммерческаго устава.

Такъ какъ всѣ акціи выданы на неизвѣстнаго предъявителя, то въ управленіяхъ или кассахъ общества не принимается никакого ареста или запрещенія на капиталы и права по акціямъ.

Однакоже акціи, внесенныя на имя и на счетъ извѣстныхъ лицъ, подлежатъ въ отношеніи запрещенія общимъ узаконеніямъ, но, въ случаѣ подобныхъ запрещеній, управленіе общества будетъ имѣть право давать отъ себя объявленія по формѣ свидѣтельствъ сего рода, выдаваемыхъ отъ правительственныхъ мѣстъ.

Oryginały więc akcyj, tym sposobem sprzedanych, stają się nieważnemi i nowo nabywcom wydane będą akcye nowe, za temiż samemi jak poprzednio numerami. Wszelkie przeto nabywanie i zbywanie akcyj, lub poświadczeń na akcye, nieopatrzonych należytą wzmianką o dopełnieniu należnych opłat, będzie nieważne.

Summa otrzymana ze sprzedaży akcyj, po strąceniu kosztów i zaległych procentów, zarachowaną będzie na poczet uchybionych opłat, poczynając od najdawniéj wymagalnych.

Przewyżka, jeśli się okaże, należy do akcyonaryusza wywłaszczonego.

Akcyonaryusze obowiązani są tylko do opłat wyrównywających 60% imiennego kapitału swoich akcyj, dalsze zaś wszelkie żądanie funduszu zabrania się, i dla nich nie jest obowiązującém.

§ 17.

W razie podania, z wymienieniem numerów, doniesienia o zagubieniu, zniszczeniu, lub znajdowaniu się w nieprawném posiadaniu akcyj, Rada Zarządzająca nie będzie miała obowiązku ani wydawać w miejsce ich duplikatów, ani wypłacać przypadających na nie dywidend, lub całkowitéj wartości po umożeniu, chyba po dopełnieniu przez interessowanych formalności, art. 151, 152 i 155-m Kodeksu handlowego przepisanych.

Gdy akcye są wydane na bezimiennego okaziciela, przeto żaden areszt lub sekwestr nie może być przyjęty we władzach lub kassach Towarzystwa, na funduszach i prawach z akcyj wynikających.

Wszakże akcye, złożone na imię i rachunek osób wskazanych, podlegają co do aresztu i sekwestru prawu powszechnemu; lecz na wypadek podobnych aresztów i sekwestrów, Zarząd Towarzystwa będzie miał prawo udzielać z swojéj strony deklaracye w formie świadectw tego rodzaju wydawanych przez władze rządowe,

ГЛАВА IV.

Объ Административномъ Совѣтѣ.

§ 18.

Дѣлами общества управляетъ Административный Совѣтъ, состоящій изъ девяти членовъ. Для ближайшаго завѣдыванія дѣлами и предпріятіями общества на основаніи сего Устава, Административный Совѣтъ назначаетъ Дирекцію.

Члены Совѣта избираются общимъ собраніемъ, исключая случаевъ, приведенныхъ въ §§ 20 и 25.

Каждый членъ Административнаго Совѣта долженъ имѣть по крайней мѣрѣ сто акцій, собственно ему принадлежащихъ, кои не могутъ подлежать ни секвестру, ни отчужденію во все время бытности его въ этой должности. Акціи эти хранятся въ кассѣ общества, въ Варшавѣ.

§ 19.

Члены Административнаго Совѣта, кромѣ возврата имъ путевыхъ и прочихъ расходовъ, дѣлаемыхъ ими по обязанностямъ, сопряженнымъ съ ихъ должностію, получаютъ вознагражденіе за труды, которое можетъ быть опредѣлено въ видѣ постояннаго оклада.

Предсѣдатель Административнаго Совѣта въ Варшавѣ, получаетъ, сверхъ того, на расходы по представительству общества и въ видѣ годоваго оклада, особое содержаніе.

§ 20.

Изъ поименованныхъ въ § 1-мъ учредителей общества находящіеся донынѣ въ живыхъ и занимающіе должности въ Административномъ Совѣтѣ состоятъ пожизненно членами сего Совѣта.

Ежегодно двое изъ членовъ Административнаго Совѣта, за исключеніемъ учредителей, выбываютъ изъ состава Совѣта, и общее собраніе акціонеровъ или избираетъ ихъ вновь, или же замѣняетъ другими лицами.

TYTUŁ IV.

O Radzie Zarządzającéj.

§ 18.

Zarząd interessów Towarzystwa porucza się Radzie Zarządzającéj, złożonéj z dziewięciu Członków. Do szczegółowego kierunku administracyi i przedsiewzięć Towarzystwa, na zasadzie téj ustawy, Rada Zarządzająca mianuje Dyrekcyę.

Członków Rady wybiera Zgromadzenie Ogólne, z wyjątkiem wypadków, objętych w §§ 20 i 25-m.

Każdy Członek Rady Zarządzającéj powinien posiadać na własność przynajmniéj sto akcyj, które nie ulegają ani zajęciu, ani wywłaszczeniu przez cały ciąg sprawowania obowiązków. Akcye same złożone będą w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 19.

Członkowie Rady Zarządzającéj, prócz zwrotu kosztów podróży i innych, spowodowanych wykonywaniem swoich obowiązków, pobierają wynagrodzenie za swe prace, które może być stale oznaczone.

Prezes Rady Zarządzającéj w Warszawie pobiera nadto wynagrodzenie osobne dodatkowe, w stosunku rocznym, na reprezentacyę Towarzystwa.

§ 20.

Z wymienionych w § 1-m założycieli Towarzystwa, dotąd będący przy życiu i sprawujący obowiązki w Radzie Zarządzającej, zostają przez cały ciąg życia Członkami tejże Rady.

Co rok dwóch z pomiędzy Członków Rady Zarządzającéj, z wyłączeniem założycieli, wyjdzie ze składu Rady i Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów wybiera ich na nowo, lub też innych w ich miejsce.

Очередь выбытія членовъ на первый разъ опредѣляется по жребію, который бросается въ одномъ изъ засѣданій Административнаго Совѣта, въ порядкѣ, указываемомъ Предсѣдателемъ Совѣта.

По крайней мѣрѣ, двѣ трети членовъ Административнаго Совѣта должны быть изъ уроженцевъ русскихъ или нѣмецкихъ.

§ 21.

Административный Совѣтъ назначаетъ на три года Предсѣдателя и двухъ Вице-Предсѣдателей.

Каждый выбывающій членъ можетъ быть избранъ снова.

Въ случаѣ одновременнаго отсутствія Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателей, членъ Совѣта, по старшинству лѣтъ, исправляетъ должность Предсѣдателя.

§ 22.

Административный Совѣтъ собирается въ мѣстопребываніи общества, въ Варшавѣ, по приглашенію Предсѣдателя, въ мѣрѣ, требуемой дѣлами общества, но не менѣе шести разъ въ годъ.

Всѣ рѣшенія постановляются по большинству голосовъ членовъ, присутствующихъ лично или чрезъ повѣренныхъ.

Въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

Для законности засѣданія необходимо присутствіе по крайней мѣрѣ четырехъ членовъ или ихъ повѣренныхъ.

§ 23.

Каждый повѣренный (§ 22) долженъ имѣть собственныхъ не менѣе пятидесяти акцій, хранящихся въ кассѣ общества. Довѣренность дается на опредѣленный срокъ, не превышающій одного года, но она можетъ быть возобновляема.

Никто изъ членовъ управленія, или изъ повѣренныхъ не можетъ имѣть въ Совѣтѣ болѣе одного голоса.

§ 24.

Засѣданіямъ Административнаго Совѣта ведутся протоколы на польскомъ и нѣмецкомъ языкахъ.

Kolej, w której Członkowie wychodzić będą z Rady, na pierwszy raz oznaczona będzie przez losowanie, które następuje na jedném z posiedzeń Rady Zarządzającéj, w porządku jaki Przewodniczący wskaże.

Z Członków Rady Zarządzającéj dwie trzecie przynajmniéj winni być z poddanych ruskich lub niemieckich.

§ 21.

Rada Zarządzająca mianuje na trzy lata Prezesa i dwóch Vice-Prezesów.

Każdy Członek Rady wychodzący może być na nowo obrany.

W razie równoczesnéj nieobecności Prezesa i Vice-Prezesów, Członek najstarszy wiekiem przewodniczy na posiedzeniach.

§ 22.

Rada Zarządzająca zbiera się w siedlisku Towarzystwa w Warszawie, na wezwanie Prezesa, ilekroć tego wymaga dobro Towarzystwa, a przynajmniéj sześć razy do roku.

Uchwały brane są prostą większością głosów Członków osobiście obecnych, lub zastąpionych przez pełnomocników.

W przypadku równości zdań, głos Prezesa przeważa.

Do ważności uchwały najmniej czterech Członków Rady Zarządzającéj powinno być obecnych lub ich pełnomocników.

§ 23.

Każdy z pełnomocników (§ 22) winien posiadać najmniéj pięćdziesiąt własnych akcyj, które będą złożone w kassie Towarzystwa. Pełnomocnictwo udziela się na czas oznaczony, najwięcéj roczny, ale może być ponowione.

Żaden z Członków Zarządu, ani żaden z pełnomocników, nie może mieć w Radzie Zarządzającéj więcéj nad jeden głos.

§ 24.

Spisywane będą protokóły uchwał Rady Zarządzającéj w językach polskim i niemieckim.

Протоколы сіи утверждаются подписью Предсѣдательствующаго и не менѣе двухъ членовъ. Копіи или выписки изъ сихъ протоколовъ признаются законными тогда только, когда онѣ подписаны Предсѣдателемъ, или членомъ, исправляющимъ его должность, и, по крайней мѣрѣ, еще однимъ членомъ Совѣта. Онѣ почитаются офиціальными актами во всѣхъ судебныхъ, ипотечныхъ и прочихъ мѣстахъ.

§ 25.

Въ случаѣ смерти или увольненія кого либо изъ членовъ Административнаго Совѣта, Совѣтъ сей замѣщаетъ его, руководствуясь правилами и порядкомъ, постановленными въ §§ 18-мъ, 20-мъ и 21-мъ.

Назначенія эти представляются на утвержденіе ближайшаго общаго собранія акціонеровъ. Въ случаѣ неутвержденія общимъ собраніемъ сихъ назначеній, оно производитъ новые выборы. Утвержденный или избранный такимъ образомъ, членъ остается въ должности не далѣе срока, остававшагося его предмѣстнику.

§ 26.

Обсужденію и разрѣшенію Административнаго Совѣта, на точномъ основаніи сего Устава и другихъ постановленій, подлежатъ слѣдующіе предметы:

a) Онъ заключаетъ, разрѣшаетъ или утверждаетъ всѣ договоры касательно пріобрѣтенія, постройки, продажи, обмѣна, взятія или отдачи въ содержаніе желѣзныхъ дорогъ и другихъ заведеній или предпріятій, входящихъ въ кругъ дѣйствій общества; разрѣшаетъ или совершаетъ всякую покупку или продажу земель и другихъ недвижимостей, цѣна коихъ превышаетъ сумму пять тысячъ рублей.

б) Онъ заключаетъ договоры о взаимныхъ отношеніяхъ съ другими желѣзными дорогами, или со всякими другими перевозочными предпріятіями.

Protokóły te podpisuje Prezes i przynajmniéj dwóch jeszcze Członków. Kopje, czyli wypisy z tych protokółów, uważane są za ważne wtedy tylko, kiedy są opatrzone podpisem Prezesa lub jego zastępcy i przynajmniéj jednego jeszcze Członka Rady Zarządzającéj. Będą one miały powagę aktów urzędowych przed wszelkiemi władzami sądowemi, hypotecznemi i innemi.

§ 25.

W razie zgonu lub wyjścia któregokolwiek z Członków Rady Zarządzającéj, taż Rada naznacza następcę, odpowiednio przepisom postanowionym w §§ 18, 20 i 21-m.

Mianowania takie będą przedstawione do zatwierdzenia na najbliższém Zgromadzeniu Ogólném akcyonaryuszów. Jeżeli Zgromadzenie nie zatwierdzi wyboru, wtedy ono dokonywa nowy wybór. Tak zatwierdzony lub wybrany Członek pozostaje w urzędowaniu tylko do terminu, z którym kończyłby się był czas urzędowania jego poprzednika.

§ 26.

Naradom i decyzyom Rady Zarządzającéj, w ścisłem zastosowaniu się do téj ustawy i innych postanowień, ulegają następne przedmioty:

a) Zawiera, upoważnia, lub zatwierdza wszelkie umowy, tyczące się nabycia, budowy, sprzedaży, zamiany, wzięcia, lub oddania w dzierżawę dróg żelaznych i innych zakładów lub przedsięwzięć, wchodzących w zakres czynności Towarzystwa; upoważnia lub dokonywa wszelkie kupno lub sprzedaż gruntów i innych nieruchomości, których cena przenosi summę rubli srebrem 5,000.

b) Zawiera umowy w przedmiocie zawiązania stosunków z innemi kolejami żelaznemi, lub jakiegobądź rodzaju przedsiębierstwami przewozowemi.

е) Онъ опредѣляетъ порядокъ завѣдыванія запаснымъ капиталомъ и употребленія онаго, а равно разрѣшаетъ выдачу и продажу процентныхъ бумагъ, рентъ и денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу.

ѳ) Онъ установляетъ и измѣняетъ тарифныя платы за провозъ пассажировъ, багажа и товаровъ, а равно росписанія движенія поѣздовъ.

д) Ему предоставляется испрашивать дозволеніе Правительства на продолженіе разрѣшенныхъ желѣзныхъ дорогъ и вѣтвей оныхъ, на устройство новыхъ путей, на учрежденіе горныхъ промысловъ, заводовъ или другихъ заведеній; но таковыя предположенія должны быть или предварительно разрѣшены, или своевременно утверждены общимъ собраніемъ акціонеровъ. Совѣту однако предоставляется право устраивать печи для обжиганія извести и продавать оную.

е) Онъ представляетъ на заключеніе общаго собранія всѣ предположенія о заключеніи займовъ.

ж) Онъ представляетъ равнымъ образомъ общему собранію о заключеніи условій по предметамъ, не входящимъ въ кругъ дѣйствій желѣзной дороги, относительно продолженія или возобновленія дарованной обществу концессіи; о продажѣ, обмѣнѣ, уступкѣ или отдачѣ въ содержаніе принадлежащихъ обществу желѣзныхъ дорогъ; объ измѣненіи или дополненіи Устава, увеличеніи общественнаго капитала и продолженіи срока существованія общества; представляетъ, въ случаѣ нужды, общему собранію о соединеніи обществъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ. Для приведенія въ исполненіе сего соединенія, общія собранія акціонеровъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ, большинствомъ голосовъ, согласно съ § 32 сего Устава, учинивъ постановленіе по представленному имъ Административными Совѣтами проекту, уполномочатъ

c) Określa sposób zarządu i użycia funduszu zapasowego oraz upoważnia wszelkie wydanie i sprzedaż papierów procentowych, rent i dowodów pieniężnych, do Towarzystwa należących.

d) Stanowi i zmienia taryffy opłat, za przewóz osób, pakunków i towarów, i rozkłady jazdy.

e) Wnosi do Rządu wszelkie żądania, o dozwolenie przedłużenia istniejących kolei żelaznych i ich odnóg, wybudowania nowych dróg, urządzenia kopalni, fabryk kruszcowych i wszelkich innych zakładów; żądania te jednak winny być albo poprzednio upoważnione, albo w właściwym czasie zatwierdzone przez Ogólne Zebranie akcyonaryuszów; Radzie pozostawia się prawo zakładania pieców wapiennych i urządzania sprzedaży wapna.

f) Przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu wszelkie wnioski o zaciągnięcie pożyczek.

g) Przedstawia mu również wnioski o zawarcie umów mających na celu przedmioty niewchodzące w zakres zarządu drogi żelaznéj, względem przedłużenia lub odnowienia przysługującego Towarzystwu nadania, względem sprzedaży, zamiany, odstąpienia lub wydzierżawienia dróg żelaznych, należących do Towarzystwa, względem uzupełnienia lub zmian ustawy, powiększenia kapitału Towarzystwa i przedłużenia czasu trwania Towarzystwa; przedstawia, w danym razie, Zgromadzeniu Ogólnemu, wnioski o zlanie w jedno Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj z Towarzystwem kolei żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj. Dla dokonania tego zlania, oba Ogólne Zgromadzenia akcyonaryuszów Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, większością głosów, odpowiednio § 32-mu ustawy obecnéj, wydawszy postanowienie na przełożony sobie

Совѣты представить оный на утвержденіе Правительства.

з) Онъ заключаетъ условія съ Предсѣдательствующимъ въ Дирекціи и съ членами оной; назначаетъ число сихъ послѣднихъ и всѣмъ имъ содержаніе, а также опредѣляетъ и увольняетъ ихъ; но въ отношеніи выбора Предсѣдательствующаго, а слѣдовательно, и членовъ Дирекціи, Совѣтъ долженъ сообразоваться съ 14-ю статьею договора объ уступкѣ дорогъ. Для назначенія Предсѣдательствующаго въ Дирекціи и прочихъ членовъ оной, также для рѣшенія всѣхъ предметовъ, равномѣрно касающихся управленія и интереса обѣихъ дорогъ, Административные Совѣты обоихъ обществъ собираются въ общее засѣданіе, подъ предсѣдательствомъ Предсѣдателя Совѣта Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги. Собраніе постановляетъ свое опредѣленіе простымъ большинствомъ голосовъ; въ случаѣ же равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

и) Совѣтъ принимаетъ мѣры къ совершенію займовъ, разрѣшенныхъ общимъ собраніемъ.

і) Онъ одобряетъ годовыя смѣты по эксплоатаціи, по содержанію личнаго состава и по спеціальнымъ назначеніямъ, а равно составляетъ общую смѣту.

к) Онъ утверждаетъ всѣ договоры по содержанію и дѣйствію желѣзныхъ дорогъ и по другимъ предпріятіямъ общества, въ томъ случаѣ, когда цѣнность предметовъ по симъ договорамъ превышаетъ сумму 5,000 руб. сер., равнымъ образомъ разрѣшаетъ продажу матеріаловъ, машинъ и прочихъ предметовъ, для эксплоатаціи ненужныхъ или пришедшихъ въ негодность, а также произведенныхъ на различныхъ заведеніяхъ общества, если продажная цѣна превышаетъ 5,000 рублей.

л) Онъ разрѣшаетъ всякое истребованіе денегъ, всякіе переводы фондовъ и другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу.

przez obie Rady Zarządzające projekt, upoważniają też Rady do przedstawienia go pod zatwierdzenie Rządu.

h) Zawiera umowy z Prezydującym w Dyrekcyi i jéj Członkami, ustanawia ich liczbę i płacę dla nich, oraz mianuje i uwalnia ich ze służby. Jednakowoż, co do wyboru Prezydującego, a tém samém i co do wyboru Członków Dyrekcyi, Rada winna stósować się do osnowy art. 14-go aktu nadawczego. W celu mianowania Prezydującego w Dyrekcyi i innych jéj Członków, jako też dla decydowania wszelkich przedmiotów, zarówno dotyczących zarządu i dobra obu dróg, obie Rady Zarządzające obudwuch Towarzystw łączą się w wspólne posiedzenie, pod przewodnictwem Prezesa Rady Zarządzającéj kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj. Zebranie to łączne wydaje swoje uchwały większością głosów bezwzględną, a w razie równości zdań, głos Przewodniczącego przeważa.

ƒ) Rada Zarządzająca przedsiębierze środki do zaciągnięcia pożyczek, uchwalonych przez Ogólne Zgromadzenie.

k) Ustanawia etaty roczne: exploatacyi, osobowy, szczegółowe, jako téż etat ogólny.

l) Zatwierdza wszelkie umowy, ściągające się do utrzymania i ruchu kolei żelaznych i wszelkich innych przedsięwzięć Towarzystwa, jeżeli przedmiot tych umów nie przenosi summy rubli sr. 5,000; podobnież upoważnia sprzedaże materyałów, machin i innych przedmiotów, do exploatacyi już niepotrzebnych, lub zużytych, albo przygotowanych w różnych zakładach Towarzystwa, jeżeli cena przedażna przenosi summę rubli rs. 5,000.

m) Upoważnia wszelkie podniesienia, przekazy i przelewy funduszów i innych dowodów pieniężnych, należących do Towarzystwa.

м) Онъ отказывается отъ привилегій.

н) Онъ утверждаетъ опредѣленіе и отрѣшеніе всякаго рода должностныхъ лицъ и служителей общества, получающихъ жалованья по штату свыше 300 руб. сер., опредѣляетъ ихъ содержаніе, назначаетъ имъ, по своему усмотрѣнію, особыя вознагражденія и наблюдаетъ за дѣятельностію Дирекціи.

о) Онъ одобряетъ и заключаетъ ежегодно счеты, представляемые общему собранію, или Ревизіонной Коммисіи, и предварительно назначаетъ размѣръ дивиденда.

п) Совѣтъ есть также представитель общества, даже по сдачѣ желѣзныхъ дорогъ въ вѣдѣніе Правительства, впредь до истеченія срока концессіи; онъ завѣдываетъ, на основаніи Устава, погашеніемъ акцій и распредѣленіемъ годоваго дохода, какой будетъ уплачиваемъ обществу Правительствомъ по силѣ 21-й статьи договора объ уступкѣ дорогъ.

р) Предсѣдателю Административнаго Совѣта принадлежитъ дисциплинарная власть надъ всѣми должностными лицами общества и высшее наблюденіе за ходомъ всего предпріятія; онъ есть представитель Совѣта въ промежутокъ времени между однимъ и другимъ его засѣданіемъ, на основаніи данныхъ ему на сей предметъ полномочія и инструкціи, которыя однако Административный Совѣтъ, въ каждомъ своемъ засѣданіи, можетъ, по большинству голосовъ, разширить или ограничить, по своему усмотрѣнію.

с) Административный Совѣтъ опредѣляетъ, особыми правилами, порядокъ своего дѣлопроизводства.

§ 27.

Управленіе всѣми дѣлами общества, кои, на основаніи настоящаго Устава, не подлежатъ исключительному вѣдѣнію общаго собранія или Административнаго Совѣта, возлагается на

n) Zeznaje odstąpienia przywilejów.

o) Zatwierdza mianowanie i odwołanie wszystkich urzędników i officyalistów Towarzystwa wszelkiego stopnia, pobierających więcéj nad rs. 300 płacy etatowéj; oznacza im płacę, udziela im nagrody, do wysokości jaką za stósowną uzna, i czuwa nad działaniami Dyrekcyi.

p) Zamyka i zatwierdza co rok rachunki, mające być przedstawionemi Ogólnemu Zgromadzeniu lub Kommissyi rewizyjnéj i tymczasowo ustanawia wysokość dywidendy.

q) Rada reprezentuje także Towarzystwo, nawet po oddaniu dróg żelaznych Rządowi, aż do upływu terminu nadania; kieruje, stosownie do przepisów ustawy, umorzeniem akcyj i rozdziałem dochodu rocznego, jaki Rząd będzie wypłacał Towarzystwu, według art. 21-go aktu głównego nadawczego.

r) Prezesowi Rady zarządzającéj służy w ogólności dyscyplinarna władza nad wszystkimi urzędnikami i officyalistami Towarzystwa i Zwierzchni nadzór nad całém przedsięwzięciem, — on reprezentuje Radę w przeciągu czasu od jednego posiedzenia do drugiego, na mocy udzielić mu się mającéj w tym celu plenipotencyi i instrukcyi, które wszakże Rada Zarządzająca mocna jest na każdém swojem posiedzeniu, przez prostą uchwałę większości, rozszerzyć lub ścieśnić; w miarę swego uznania.

s) Rada Zarządzająca przez osobne przepisy porządkowe urządzi bieg swoich czynności urzędowych.

§ 27.

Kierunek wszelkich interessów Towarzystwa, o ile one na zasadzie niniejszéj ustawy nie ulegają wyłącznéj attrybucyi Ogólnego Zgromadzenia lub Rady Zarządzającéj, poruczony zostaje

Дирекцію, состоящую изъ Предсѣдательствующаго и двухъ или болѣе членовъ, которые присутствуютъ въ засѣданіяхъ Административнаго Совѣта съ правомъ совѣщательнаго голоса.

Дирекція приводитъ въ исполненіе постановленія Административнаго Совѣта и свои собственныя, опредѣляетъ и увольняетъ должностныхъ и служащихъ лицъ общества, получающихъ штатнаго жалованья до 300 руб. сер. въ годъ; объ опредѣленіи же или увольненіи прочихъ должностныхъ лицъ общества представляетъ Административному Совѣту.

Она можетъ выдавать вознагражденія всѣмъ должностнымъ лицамъ и служащимъ, въ размѣрѣ до 50 руб. сер.

Дирекція завѣдываетъ всѣми доходами и расходами общества, согласно общей смѣтѣ, одобренной Административнымъ Совѣтомъ и составленной на основаніи частныхъ смѣтъ, а равно, сообразно счетной и служебной инструкціямъ; она производитъ окончательную отстройку дороги согласно утвержденному плану; завѣдываетъ ремонтомъ и содержаніемъ дороги; возводитъ и содержитъ потребныя строенія; пріобрѣтаетъ и содержитъ матеріалы, подвижной составъ и принадлежности; учреждаетъ необходимыя для дѣйствія дорогъ службы, завѣдываетъ оными и, въ сихъ видахъ, окончательно заключаетъ всѣ договоры по покупкѣ, обмѣну, арендному содержанію, найму, службѣ и проч., коль скоро цѣнность предмета договоровъ не превосходитъ 5,000 руб. сер.; договоры же, превышающіе сказанную сумму, представляетъ на утвержденіе Административнаго Совѣта.

Дирекція есть представитель общества по всѣмъ судебнымъ дѣламъ, а равно по сношеніямъ съ Правительственными властями, почему и имѣетъ право командировать, какъ для сей цѣли, такъ равно и по другимъ служебнымъ отношеніямъ, одного или нѣсколькихъ своихъ членовъ.

Прочія служебныя обязанности Дирекціи опредѣляются особыми инструкціями Административнаго Совѣта о дѣлопроизводствѣ, устройствѣ и порядкѣ службы.

Dyrekcyi, złożonéj z Prezydującego i z dwóch lub więcéj Członków; którzy bywają obecnymi na posiedzeniach Rady Zarządzającéj, z głosem doradczym.

Dyrekcya wprowadza w wykonanie postanowienia Rady Zarządzającéj i swoje własne, mianuje i oddala urzędników i officyalistów Towarzystwa, pobierających płacy etatowéj do rs. 300 rocznie; a o mianowanie lub oddalenie wszystkich innych urzędników Towarzystwa, czyni wnioski do Rady Zarządzającéj.

Może udzielać urzędnikom i officyalistom nagrody, do wysokości rs. 50.

Dyrekcya administruje wszelkiemi dochodami i rozchodami Towarzystwa, według etatu ogólnego, przez Radę Zarządzającą zatwierdzonego i ułożonego na zasadzie etatów szczegółowych, oraz według instrukcyi rachunkowéj i służbowéj; dokonywa całkowitą odbudowę drogi, odpowiednio do zatwierdzonego planu, zarządza naprawy i utrzymanie drogi, wnosi i utrzymuje potrzebne budowle, nabywa i utrzymuje materyały, środki transportowe i utensylia; organizuje nieodzowną do ruchu dróg służbę i nią kieruje, i w tych celach ostatecznie zawiera wszelkie umowy kupna, zamiany, dzierżawy, najmu, służbowe i inne, o ile one obejmują przedmiot nieprzenoszący rs. 5,000; umowy zaś przewyższające tę summę, poddaje pod zatwierdzenie Rady Zarządzającéj.

Dyrekcya jest reprezentantem Towarzystwa we wszystkich sprawach sądowych, oraz w stosunkach służbowych z władzami rządowemi, i dla tego ma prawo delegować, tak w tym celu, jak i w innych potrzebach służby, jednego lub kilku ze swych Członków.

Wszelkie inne służbowe obowiązki Dyrekcyi określone będą osobnemi instrukcyami, wydać się mającemi przez Radę Zarządzającą, o biegu czynności, organizacyi i porządku służby.

Сими инструкціями можетъ быть вполнѣ или отчасти возложено на Дирекцію самостоятельное исполненіе обязанностей, присвоенныхъ § 26 Административному Совѣту.

Въ подобныхъ случаяхъ, Совѣтъ даетъ Дирекціи общее или особое для каждаго дѣла полномочіе. Всякое такое полномочіе, данное Дирекціи, должно быть подписано Предсѣдателемъ Совѣта или исправляющимъ эту должность и двумя членами Административнаго Совѣта.

Удостовѣреніемъ о назначеніи Предсѣдательствующаго въ Дирекціи, а также и членовъ оной, служитъ свидѣтельство, подписанное Предсѣдателемъ Совѣта или исправляющимъ эту должность и двумя членами Административнаго Совѣта.

§ 28.

Члены Административнаго Совѣта, въ качествѣ распорядителей дѣлами общества, не подлежатъ ни личной, ни круговой отвѣтственности по обязательствамъ общества. Они отвѣтствуютъ только за выполненіе, сходно Уставу, порученныхъ имъ дѣлъ.

§ 29.

Всѣ трансферты фондовъ или другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ обществу, всѣ записи по пріобрѣтенію, отчужденію, продажѣ или замѣну недвижимыхъ собственностей общества, всѣ сдѣлки, договоры и прочіе акты по обязательствамъ общества, росписки и передаточныя надписи, также денежныя предписанія лицамъ и мѣстамъ, хранящимъ суммы, обществу принадлежащія, для обязательности, должны быть подписаны однимъ изъ членовъ Административнаго Совѣта, вмѣстѣ съ другимъ лицомъ, назначеннымъ собственно для сего Совѣтомъ, развѣ бы дано было особое на то полномочіе отъ Совѣта одному изъ своихъ членовъ, Директору или иному лицу.

ГЛАВА V.

О общемъ собраніи акціонеровъ.

§ 30.

Общее собраніе, по правиламъ сего Устава составленное, представляетъ совокупность всѣхъ акціонеровъ.

Samodzielne wykonywanie obowiązków powierzonych z zasady § 26-go Radzie Zarządzającéj instrukcyami temi może być w całości lub części włożone na Dyrekcyę. W takich razach Rada udziela Dyrekcyi ogólne lub szczegółowe do każdéj sprawy pełnomocnictwo.

Każde takie pełnomocnictwo, udzielone Dyrekcyi, winno być podpisane przez Prezesa Rady lub osobę, sprawującą te obowiązki, i przez dwóch Członków Rady Zarządzającéj.

Do legitymacyi Prezydującego w Dyrekcyi oraz Członków jéj służy świadectwo, podpisane przez Prezesa Rady Zarządzającéj, lub Członka sprawującego jego obowiązki, i dwóch Członków Rady Zarządzającéj.

§ 28.

Członkowie Rady, w charakterze kierowników czynnościami Towarzystwa, nie ulegają ani osobistéj ani solidarnéj odpowiedzialności w tém co dotycze zobowiązań Towarzystwa. Odpowiadają oni tylko za zgodne z przepisami ustawy wykonanie zleconych im obowiązków.

§ 29.

Wszelkie akta, dotyczące się przelewu funduszów lub innych pieniężnych dowodów, do Towarzystwa należących, wszelkie akta nabycia, zbycia, sprzedaży, lub zamiany własności nieruchomych Towarzystwa, wszelkie układy, ugody i inne akta obowiązujące Towarzystwo, pokwitowania i ustępstwa, oraz przekazy pieniężne do depozytaryuszów funduszów Towarzystwa, dla ważności swojéj, powinny być podpisane przez jednego z Członków Rady Zarządzającéj, razem z osobą wyznaczoną wyłącznie do tego przez tęż Radę, chybaby wyraźne umocowanie było udzielone przez Radę jednemu z jéj Członków, lub z Członków Dyrekcyi, albo innéj osobie.

TYTUŁ V.

O Ogólném Zgromadzeniu akcyonaryuszów.

§ 30.

Ogólne Zgromadzenie, stosownie do przepisów téj ustawy utworzone, wyobraża łączność wszystkich akcyonaryuszów.

§ 31.

Общее собраніе составляется изъ акціонеровъ, имѣющихъ не менѣе двадцати акцій. Оно во всѣхъ случаяхъ, допускаемыхъ симъ Уставомъ, постановляетъ свои приговоры по безусловному большинству голосовъ присутствующихъ членовъ.

Никто не можетъ заступать мѣсто акціонера, если онъ самъ не членъ общаго собранія. Порядокъ выдачи на сей предметъ полномочія опредѣленъ будетъ Административнымъ Совѣтомъ.

Общее собраніе во всѣхъ случаяхъ, за исключеніемъ поименованныхъ въ § 32, постановляетъ свои рѣшенія по большинству голосовъ, независимо отъ числа присутствующихъ членовъ и суммы представляемыхъ ими акцій.

§ 32.

Рѣшенія по займамъ, по дополненіямъ или измѣненіямъ Устава, по увеличенію складочнаго капитала общества выпускомъ новыхъ акцій или облигацій и по продолженію срока концессіи или прекращенію дѣйствій общества ранѣе срока, въ § 5 опредѣленнаго, постановлены быть могутъ лишь въ общемъ собраніи, состоящемъ не менѣе какъ изъ двадцати присутствующихъ акціонеровъ, представляющихъ, по крайней мѣрѣ, одну десятую часть выпущенныхъ акцій, и по большинству двухъ третей голосовъ.

§ 33.

Еслибы акціонеры, прибывшіе по первому вызову, для постановленія рѣшеній по предметамъ, въ § 32 поименованнымъ, не удовлетворяли условіямъ, требуемымъ для законности рѣшеній общаго собранія, то сіе собраніе отлагается, по крайней мѣрѣ, на двадцать дней.

Вторичное созваніе собранія дѣлается въ порядкѣ, предписанномъ въ нижеслѣдующемъ § 35, но при этомъ промежутокъ времени между днемъ публикаціи и днемъ собранія сокращается до пятнадцати дней.

§ 31.

Ogólne Zgromadzenie składa się z akcyonaryuszów, posiadających najmniéj po 20 akcyj. Stanowi ono swoje uchwały prostą większością głosów Członków obecnych.

Nikt nie może zastąpić akcyonaryusza, kto sam nie jest Członkiem Ogólnego Zgromadzenia. Rada Zarządzająca postanowi, w jakiéj formie udzielane być mają pełnomocnictwa.

Zgromadzenie Ogólne stanowi swoje uchwały, z wyjątkiem przypadków wymienionych w § 32, bez względu na wysokość wyobrażonego kapitału akcyjnego i na liczbę obecnych akcyonaryuszów, prostą większością głosów.

§ 32.

Uchwały odnoszące się do pożyczek, do uzupełnień lub zmian Ustawy, zwiększenia kapitału Towarzystwa, przez wypuszczenie nowych akcyj albo obligacyj, i do przedłużenia terminu nadania albo rozwiązania Towarzystwa, przed czasem oznaczonym w § 5-m, mogą być stanowione tylko przez Zgromadzenie Ogólne, na którem wyobrażoną jest przynajmniej dziesiąta część wypuszczonych akcyj i większością dwóch trzecich głosów Członków obecnych, w liczbie najmniéj dwudziestu.

§ 33.

Gdyby, dla powzięcia uchwały co do przedmiotów w § 32 wymienionych, akcyonaryusze, po pierwszém zwołaniu zebrani, nie odpowiadali warunkom dla ważności uchwał Zgromadzenia Ogólnego wymaganym, Zgromadzenie to będzie odroczone przynajmniéj na dni dwadzieścia.

Powtórne zwołanie Zgromadzenia obwieszcza się porządkiem przepisanym w § 35-m; lecz przeciąg między dniem obwieszczenia a dniém zebrania skraca się do dni piętnastu.

Рѣшенія общаго собранія, присутствующаго въ силу сего вторичнаго созванія, могутъ относиться только къ вопросамъ, подлежавшимъ обсужденію несостоявшагося собранія.

Рѣшенія сіи имѣютъ законную силу, не смотря на число присутствующихъ акціонеровъ и на совокупное количество ихъ акцій.

§ 34.

Обыкновенное общее собраніе созывается ежегодно въ теченіе Іюня мѣсяца, въ Варшавѣ.

Предоставляется усмотрѣнію Административнаго Совѣта созывать оное и ранѣе сего срока, еслибы это, по встрѣтившимся обстоятельствамъ, оказалось нужнымъ.

Чрезвычайныя общія собранія могутъ созываться во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда Административный Совѣтъ признаетъ это полезнымъ.

§ 35.

Общія собранія, какъ обыкновенныя, такъ и экстренныя, созываются чрезъ объявленія, помѣщаемыя, по крайней мѣрѣ, за мѣсяцъ до собранія, въ С.-Петербургскихъ, Варшавскихъ, Берлинскихъ и Бреславльскихъ газетахъ, указанныхъ въ § 15-мъ.

Когда общія собранія созываются для обсужденія предметовъ, въ § 32-мъ означенныхъ, то о семъ должно быть именно сказано въ объявленіяхъ.

§ 36.

Акціонеры, для полученія права присутствовать въ общемъ собраніи, обязаны представить акціи свои въ кассу общества или въ банкирскія конторы и учрежденія, которыя будутъ указаны Административнымъ Совѣтомъ, и въ срокъ, симъ же Совѣтомъ опредѣленный. Срокъ этотъ не долженъ продолжаться болѣе четырнадцати дней до дня, для собранія назначеннаго.

Административный Совѣтъ опредѣляетъ формальности, какія должны быть соблюдаемы при представленіи акцій.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, zapadłe w tém drugiém zebraniu, mogą tyczéć się jedynie przedmiotów, które należały do porządku dziennego poprzedniego Zgromadzenia.

Uchwały te będą ważne, bez względu na liczbę obecnych akcyonaryuszów i na liczbę akcyj przez nich wyobrażanych.

§ 34.

Ogólne zwyczajne Zgromadzenie zbiera się co rok w miesiącu Czerwcu, w Warszawie.

Pozostawia się uznaniu Rady Zarządzającéj zwołać je i wcześniéj, gdyby, z powodu okoliczności, to się okazało potrzebném.

Zgromadzenia Ogólne nadzwyczajne mogą być zwoływane ilekroć Rada Zarządzająca uzna to za pożyteczne.

§ 35.

Zgromadzenia Ogólne, tak zwyczajne, jak i nadzwyczajne, zwoływane są przez obwieszczenia, ogłaszane przynajmniéj na miesiąc przed dniem zebrania, w dziennikach Petersburgskich, Warszawskich, Berlińskich i Wrocławskich, wymienionych w § 15-m.

Ilekroć Zgromadzenie Ogólne będzie zwoływane dla uchwały nad przedmiotami wyszczególnionemi w § 32-m, obwieszczenia zwołujące powinny je wyraźnie wymienić.

§ 36.

Aby mieć prawo zasiadania w Ogólném Zgromadzeniu, akcyonaryusze, w terminie, który Rada Zarządzająca oznaczy, lecz który nie może być dłuższy nad dni czternaście przed datą posiedzenia, winni złożyć akcye swoje w kassie Towarzystwa, lub u innych domów bankierskich albo instytucyj, które Rada Zarządzająca wskaże.

Rada Zarządzająca postanowi formalności, jakie przy tém składaniu akcyj mają być przestrzegane.

Каждому изъ представившихъ акціи выдается, для входа въ общее собраніе, именной билетъ, который служитъ только означенному въ ономъ лицу.

Свидѣтельства, выданныя на принятыя для храненія, согласно §§ 12 и 18, или на внесенныя въ Польскій Банкъ акціи, въ числѣ не менѣе двадцати отъ одного лица, представленныя въ срокъ, назначенный Административнымъ Совѣтомъ для предъявленія акцій, даютъ право на полученіе билетовъ для входа въ общее собраніе.

На каждомъ билетѣ для входа въ общее собраніе должно быть помѣчено количество представленныхъ акцій и число голосовъ, на которое онѣ даютъ право.

§ 37.

Въ общемъ собраніи предсѣдательствуетъ Предсѣдатель или одинъ изъ Вице-Предсѣдателей Административнаго Совѣта, а за отсутствіемъ ихъ, одинъ изъ членовъ Административнаго Совѣта, по назначенію Совѣта.

Повѣрка голосовъ производится двумя изъ присутствующихъ акціонеровъ, по назначенію Предсѣдателя.

Предсѣдатель назначаетъ также секретаря собранія.

Протоколы общаго собранія составляются на русскомъ, польскомъ и нѣмецкомъ языкахъ.

§ 38.

Голоса общаго собранія считаются какъ сказано въ § 39-мъ. Въ случаѣ равнаго дѣленія голосовъ, перевѣсъ на сторонѣ Предсѣдателя.

§ 39.

Каждыя двадцать акцій даютъ право на одинъ голосъ. Никто изъ акціонеровъ не можетъ имѣть на свое лицо болѣе десяти голосовъ.

Какъ повѣренный отъ другихъ акціонеровъ, онъ можетъ имѣть также не болѣе десяти голосовъ, считая и собственно ему принадлежащіе.

Każdy ze składających akcye otrzyma kartę wnijścia imienną, służącą tylko dla osoby w niéj wyrażonéj.

Poświadczenia na złożone w depozyt akcye, stosownie do §§ 12 i 18-go, lub na akcye zdeponowane w Banku Polskim, w liczbie nie mniéj 40 akcyj od jednéj osoby, przedstawione w terminie do złożenia akcyj przez Radę Zarządzającą przepisanym, nadają prawo do otrzymania kart wnijścia na Ogólne Zgromadzenie.

Na każdéj karcie wnijścia winna być wymieniona liczba złożonych akcyj i przysługująca w skutku tego stosowna liczba głosów.

§ 37.

Zgromadzeniu Ogólnemu przewodniczy Prezes, lub jeden z Vice-Prezesów Rady Zarządzającéj, a w razie ich nieobecności, Rada Zarządzająca wyznacza ze swego grona jednego Członka.

Czynność sprawdzania głosów będzie dopełnianą przez dwóch z akcyonaryuszów obecnych, wyznaczonych przez Prezesa.

Prezes naznacza także Sekretarza Zgromadzenia.

Protokóły posiedzeń Zgromadzenia Ogólnego będą spisywane w językach rossyjskim, polskim i niemieckim.

§ 38.

Głosy w Zgromadzeniu Ogólném liczone będą w sposób opisany w § 39. W razie równości zdań, głos Prezydującego przeważa.

§ 39.

Każde dwadzieścia akcyj daje prawo do jednego głosu. Żaden akcyonaryusz nie może mieć na swoją osobę więcéj nad dziesięć głosów.

Jako umocowany od innych akcyonaryuszów, nie może mieć również więcéj jak głosów dziesięć, licząc w to i te głosy jakie mu osobiście służą.

§ 40.

Ежегодное обыкновенное общее собраніе выдаетъ Административному Совѣту квитанцію по счетамъ и управленію за минувшій годъ и избираетъ на каждый эксплоатаціонный годъ изъ числа акціонеровъ Ревизіонную Коммисію, состоящую изъ трехъ членовъ. Правительство имѣетъ право назначить въ качествѣ своихъ представителей въ составъ Ревизіонной Коммисіи, двухъ или трехъ членовъ. На разсмотрѣніе Ревизіонной Коммисіи представляется годовой балансъ для повѣрки и сличенія онаго со счетами и книгами, буде сіе послѣднее признается ею нужнымъ. По окончаніи повѣрки Коммисія дѣлаетъ свое заключеніе о годовомъ отчетѣ. Заключеніе сіе, вмѣстѣ съ объясненіемъ Административнаго Совѣта по сдѣланнымъ Ревизіонною Коммисіею замѣчаніямъ, вносится Совѣтомъ на разсмотрѣніе общаго собранія.

Коммисія избирается ежегоднымъ общимъ собраніемъ для ревизіи счетовъ текущаго эксплоатаціоннаго года и продолжаетъ свои дѣйствія до слѣдующаго обыкновеннаго общаго собранія.

Годовой балансъ представляется Правительству и Ревизіонной Коммисіи не позже 15 Апрѣля каждаго года; ревизія же должна быть окончена къ 1-му Іюня.

Общее собраніе назначаетъ членовъ Административнаго Совѣта на мѣсто выбывшихъ вслѣдствіе истеченія срока ихъ службы, по случаю смерти, увольненія, или по другой причинѣ.

Вообще оно разрѣшаетъ, въ предѣлахъ, Уставомъ ему предоставленныхъ, всѣ вопросы, къ дѣламъ общества относящіеся.

§ 41.

Рѣшенія общаго собранія, по правиламъ Устава состоявшіяся, имѣютъ обязательную силу для всѣхъ акціонеровъ.

§ 40.

Coroczne Ogólne Zgromadzenie zwyczajne udziela Radzie Zarządzającéj pokwitowanie z rachunków i zarządu roku upłynionego, i wybiera na każdy rok exploatacyjny, z liczby akcyonaryuszów, Kommissyę Rewizyjną, z trzech Członków złożoną. Rządowi służy prawo przydania ze swéj strony do składu Kommissyi Rewizyjnéj dwóch lub trzech Członków. Kommissyi Rewizyjnej będzie przedstawiony bilans roczny do sprawdzenia i porównania go, jeśli to za potrzebne uzna, z rachunkami i księgami. Po ukończeniu rewizyi, Kommissya zaopiniuje co do rachunku rocznego. Rada Zarządzająca, przy objaśnieniu uwag Kommissyi Rewizyjnéj, przedstawi opinję Kommissyi Ogólnemu Zgromadzeniu pod rozpoznanie.

Kommissya będzie wybieraną przez coroczne Ogólne Zgromadzenie, dla rewizyi rachunków bieżącego roku exploatacyjnego, i funkcyonuje do następnego Ogólnego Zgromadzenia zwyczajnego.

Bilans roczny winien być złożony Rządowi i Kommissyi Rewizyjnéj najpóźniéj do dnia 15-go Kwietnia każdego roku; rewizya zaś winna być ukończona z dniem 1-m Czerwca.

Ogólne Zgromadzenie mianuje Członków Rady Zarządzającéj na miejsce ubyłych w skutku upływu czasu ich urzędowania, zgonu, wystąpienia, lub innych przyczyn.

W ogólności ono stanowi, w zakresie ustawy, o wszystkich sprawach Towarzystwa.

§ 41.

Uchwały Ogólnego Zgromadzenia, zapadłe zgodnie z przepisami ustawy, obowiązują wszystkich akcyonaryuszów.

Рѣшенія записываются въ протоколы, скрѣпляются подписью Предсѣдателя или исправляющаго его должность, одного изъ лицъ, повѣрявшихъ голоса, и секретаря.

Копіи или выписки тѣхъ протоколовъ, нужныя для предъявленія всюду, гдѣ окажется въ томъ надобность, должны быть засвидѣтельствованы подписью Предсѣдателя Административнаго Совѣта, или исправляющаго его должность, и еще одного изъ членовъ Совѣта.

Списокъ присутствовавшихъ, показывающій число членовъ, находившихся въ собраніи, и количество акцій, ими представленныхъ, прилагается къ подлинному протоколу, вмѣстѣ съ полномочіями.

Всякій акціонеръ обязывается, при входѣ въ присутствіе, внести имя свое въ вышеупомянутый списокъ.

ГЛАВА VI.

О годовыхъ отчетахъ, процентахъ, дивидендѣ и о запасномъ капиталѣ.

§ 42.

Во все время сооруженія и обзаведенія отдѣленій желѣзной дороги и устройства всякихъ другихъ заведеній, непосредственно или косвенно относящихся къ дѣйствію желѣзной дороги, впредь до совершеннаго окончанія и открытія оныхъ, отчисляются ежегодно изъ капитала, назначеннаго на эти работы и неприносившаго до того времени никакого дохода, по пяти процентовъ и причисляются къ чистой прибыли отъ движенія открытыхъ участковъ, или съ заведеній въ дѣйствіи находящихся.

Отчисленіе это не распространяется на суммы, нужныя для работъ по окончательному устройству или содержанію дѣйствующихъ уже заведеній или отдѣленій желѣзной дороги.

§ 43.

Годовой балансъ общества заключается 19 (31) числомъ Декабря и представляется общему собранію со всѣми счетами и оправдательными документами.

Uchwały winny być wciągnięte w protokóły, podpisane przez Prezesa, albo pełniącego jego obowiązki, jedną z osób sprawdzającą głosy i przez Sekretarza.

Kopje, albo wypisy tych protokółów, potrzebne do użytku gdzie zajdzie potrzeba, mają być poświadczone podpisem Prezesa Rady Zarządzającéj lub pełniącego jego obowiązki, i jednego z Członków tejże Rady.

Lista obecności, wykazująca liczbę Członków znajdujących się na Zgromadzeniu i liczbę akcyj przez każdego z nich okazanych, będzie załączona do protokółu oryginalnego, wraz z pełnomocnictwami.

Każdy akcyonaryusz, przy wejściu na posiedzenie, podpis swój na téj liście położy.

TYTUŁ VI.

O rachunkach rocznych, procentach, dywidendach i o funduszu zapasowym.

§ 42.

Przez cały ciąg budowy i napraw oddziałów drogi żelaznéj i urządzania wszelkich innych zakładów, mających bezpośrednią lub pośrednią styczność z ruchem drogi, do dnia całkowitego ich ukończenia, oraz otwarcia, co rok z kapitału na te roboty przeznaczonego, a który do owéj chwili nie przynosił żadnego dochodu, odliczać się będzie pięć od sta i dołączy się do czystego dochodu z ruchu otwartych dróg lub z zakładów czynnych.

Odliczanie to procentów nie może być stosowane do summ potrzebnych na roboty, mające za przedmiot ostateczne wykończenie lub utrzymanie czynnych już zakładów lub oddziałów drogi żelaznéj.

§ 43.

Bilans roczny Towarzystwa zamyka się z dniem 19 (31) Grudnia i przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu ze wszystkiemi rachunkami i dowodami usprawiedliwiającemi.

Чистый доходъ отъ всего предпріятія, то есть остающійся за вычетомъ всѣхъ расходовъ и издержекъ по содержанію или дѣйствію, распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

a) Четыре процента, въ пользу погашенныхъ и непогашенныхъ акцій.

Проценты на погашенныя акціи причисляются къ капиталу погашенія.

b) Полпроцента съ акціоннаго капитала, на ежегодное погашеніе.

c) Три процента съ чистаго годоваго дохода, на составленіе запаснаго капитала.

d) Соразмѣрное количество на возвратъ Правительству ссудъ, выданныхъ обществу на основаніи статьи 6-й дополнительнаго акта.

Остальная затѣмъ сумма чистаго дохода распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

e) *Часть причитающаяся Правительству*. Если по прошествіи первыхъ пяти лѣтъ, съ начатія движенія на желѣзной дорогѣ, вышеозначенный остатокъ чистаго годоваго дохода будетъ представлять количество дивиденда болѣе шести процентовъ отъ всего акціоннаго капитала (со включеніемъ означенныхъ подъ лит. *a* процентовъ), то Правительство будетъ имѣть право на полученіе третей части излишка въ дивидендѣ свыше 6% (ст. 11-я дополнительнаго акта).

f) *Часть слѣдуемая обществу*. За таковымъ вычетомъ въ пользу Правительства, все остальное количество излишка въ чистомъ доходѣ распредѣляется слѣдующимъ образомъ:

Девяносто процентовъ въ пользу владѣльцевъ непогашенныхъ акцій и владѣльцевъ прибыльныхъ акцій, выданныхъ вмѣсто погашенныхъ.

Десять процентовъ, въ пользу учредителей общества, поименованныхъ въ § 1-мъ.

Czysty dochód z przedsięwzięcia, to jest pozostający po strąceniu wszystkich ciężarów i wydatków na utrzymanie i ruch, będzie rozdzielony w następnym sposobie:

a) Cztery od sta procentu na korzyść akcyj umorzonych i nieumorzonych.

Procenta, przypadające na akcye umorzone, dołączają się do funduszu umorzenia.

b) Pół procentu od kapitału akcyjnego na coroczne umorzenie.

c) Trzy od sta z dochodu rocznego czystego, na utworzenie funduszu zapasowego.

d) Odpowiednia summa potrzebna w danym wypadku na zwrot zaliczeń, udzielonych przez Rząd, na zasadzie art. 6-go aktu dodatkowego.

Reszta zaś czystego dochodu rozdzieloną będzie w sposób następujący:

e) *Część dla Rządu przypadająca*: Jeżeli, po upływie pierwszych pięciu lat od początku ruchu na drodze żelaznéj, wyż wspomniona reszta czystego rocznego dochodu przedstawia dywidendę większą nad sześć procent całkowitego kapitału akcyjnego (włącznie z procentami wyżéj ad *a* wymienionemi), Rząd będzie miał prawo do trzeciéj części téj przewyżki dywidendy nad 6% (art. 11-y aktu dodatkowego).

f) *Część Towarzystwu przypadająca*: Po tém strąceniu na rzecz Rządu, całość pozostającéj przewyżki z czystego dochodu rozdzieloną będzie w tym sposobie:

Dziewięćdziesiąt procent dla właścicieli akcyj nieumorzonych i dla właścicieli akcyj pożytkowych, wydanych w miejsce akcyj umorzonych.

Dziesięć procent dla założycieli Towarzystwa, wymienionych w § 1-m.

Правомъ на полученіе этой ренты учредители или представители ихъ пользуются во все продолженіе дарованной имъ уступки.

Рента сія въ пользу учредителей можетъ быть выкупаема обществомъ на его счетъ, по представленію Административнаго Совѣта, утвержденному общимъ собраніемъ.

Административный Совѣтъ, по зрѣломъ соображеніи полученныхъ въ теченіе полугодія прибылей, можетъ разрѣшить выдачу акціонерамъ впередъ, на счетъ ожидаемаго дивиденда текущаго года, до двухъ съ половиною процентовъ, но не болѣе, на капиталъ дѣйствительно внесенный по акціямъ.

§ 44.

Еслибы случилось, что чистая прибыль въ какомъ либо году не была достаточна на уплату акціонерамъ обезпеченныхъ процентовъ и полупроцента, назначеннаго на погашеніе акцій (ст. 3-я дополнительнаго акта), въ такомъ случаѣ Правительство внесетъ въ кассу общества недостающую сумму, въ пополненіе вышесказанной, нужной на уплату процентовъ и на погашеніе.

§ 45.

Погашеніе акцій начинается съ того времени, когда нарицательный капиталъ тѣхъ акцій будетъ уплаченъ сполна, и по истеченіи года, въ которомъ желѣзная дорога, на всемъ ея протяженіи, будетъ открыта для публики.

Съ нарицательнаго капитала акцій погашаемо будетъ, по крайней мѣрѣ, по полупроцента въ годъ. Количество сего погашенія можетъ быть увеличено вслѣдствіе постановленія Административнаго Совѣта, утвержденнаго общимъ собраніемъ.

Акціи назначаются къ выкупу по жребію посредствомъ тиража, который производимъ будетъ публично въ Варшавѣ, ежегодно въ Октябрѣ мѣсяцѣ, въ порядкѣ, опредѣленномъ Административнымъ Совѣтомъ.

Prawo do téj renty rocznéj na rzecz założycieli lub ich następców służy im przez cały ciąg nadania.

Renta ta, dla założycieli zapewniona, może być przez Towarzystwo i na jego ciężar skupiona, a to na wniosek uczyniony przez Radę Zarządzającą, zatwierdzony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego.

Rada Zarządzająca, przeświadczywszy się dostatecznie o zyskach rzeczywistych w ciągu półrocza, może rozporządzić przedpłatę na poczet przypuszczalnéj dywidendy biegnącego roku do 2 i pół procentów, lecz nie więcéj, na kapitał rzeczywiście wniesiony na akcye.

§ 44.

Gdyby dochód czysty roczny okazał się niedostatecznym na opłacenie procentów poręczonych akcyonaryuszom, również jak i pół procentu przeznaczonego na umorzenie akcyj (art. 3 aktu dodatkowego), w takim razie Rząd wniesie do kassy Towarzystwa summę brakującą, dla dopełnienia wyż wspomnionéj kwoty procentowéj i amortyzacyjnéj.

§ 45.

Umarzanie akcyj zacznie się, gdy kapitał imienny tychże akcyj w całości będzie opłacony, i po upływie roku, w którym kolej żelazna w całym swoim przebiegu będzie oddana do ruchu publicznego.

Przynajmniéj pół od sta od imiennego kapitału akcyj umorzy się corocznie. Wysokość tego umorzenia może być zwiększoną na mocy uchwały Rady Zarządzającéj, zatwierdzonéj przez Zgromadzenie Ogólne.

Akcye, mogące być umorzonemi, będą oznaczone przez losowanie, jakowe odbywać się ma co rok w Warszawie, publicznie, w miesiącu Październiku, w sposobie, który przez Radę Zarządzającą zostanie przepisany.

Владѣльцамъ акцій, вынутыхъ по жребію, возвращается изъ назначенной на погашеніе суммы нарицательный капиталъ ихъ акцій.

Въ замѣнъ погашенныхъ акцій выдаются имъ особыя акціи на предъявителя, подъ названіемъ „прибыльныя" (action de jouissance), форма коихъ будетъ опредѣлена Административнымъ Совѣтомъ. Эти акціи будутъ давать право на полученіе соразмѣрной части прибылей, упомянутыхъ въ § 43-мъ, лит. *f*.

Предъявители прибыльныхъ акцій сохраняютъ, впрочемъ, права, предоставленныя владѣльцамъ акцій непогашенныхъ, за исключеніемъ полученія четырехъ процентовъ съ капитала, на которые они не могутъ уже имѣть права.

Нумера акцій, назначенныхъ по жребію къ погашенію, имѣютъ быть публикованы, какъ сказано въ § 15-мъ.

Возвратъ капитала по таковымъ акціямъ будетъ производиться въ кассѣ общества, въ Варшавѣ, и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Административнымъ Совѣтомъ, при первомъ платежѣ дивиденда.

§ 46.

Отъ чистой годовой прибыли отчисляются ежегодно три процента въ запасный капиталъ, на непредвидимые расходы (§ 43, лит. *c*).

Административный Совѣтъ распоряжается употребленіемъ этого капитала на расходы общества.

Когда запасный капиталъ достигнетъ ста тысячъ рублей серебромъ, то вышеозначенное отчисленіе можетъ быть уменьшено или пріостановлено. Оно возобновляется, коль скоро запасный капиталъ будетъ менѣе ста тысячъ рублей серебромъ.

Въ случаѣ выкупа дорогъ (ст. 2-я дополнительнаго акта), запасный капиталъ обращается на уплату и удовлетвореніе всѣхъ обязательствъ общества, имущественныхъ и личныхъ (§ 43).

Posiadacze akcyj, wyciągniętych losem do umorzenia, odbiorą z kapitału umorzenia kapitał imienny tychże akcyj.

W miejsce akcyj umorzonych, wydane im będą akcye oddzielne na okaziciela, zwane akcyami pożytkowemi, których kształt Rada Zarządzająca oznaczy. Akcye te nadają prawo do stosunkowego udziału w zyskach, wymienionych w § 43-m lit. *f*.

Okaziciele tych akcyj pożytkowych będą mieli zresztą też same prawa, jakie służą okazicielom akcyj nieumorzonych, wyjąwszy pobieranie czterech od sta procentów od kapitału, do których oni nie mają już prawa.

Numera wylosowanych do spłacenia akcyj będą ogłoszone w sposobie wskazanym w § 15-m.

Wypłata za akcye umorzone będzie dopełnianą w kassie Towarzystwa w Warszawie, oraz w innych miejscach, wskazanych przez Radę Zarządzającą, a to jednocześnie z wypłatą najbliższą dywidendy.

§ 46.

Co rok z zysku czystego odliczy się trzy procent na fundusz zapasowy, na wypadki nieprzewidziane (§ 43 lit. *c*).

Rada Zarządzająca rozporządza użyciem tego funduszu na potrzeby Towarzystwa.

Gdy fundusz zapasowy dojdzie do wysokości stu tysięcy rubli srebrem, dalsze wspomnione odliczanie może być zmniejszone lub wstrzymane. Będzie zaś wznowioném, skoro fundusz zapasowy stanie niżéj stu tysięcy rubli srebrem.

W razie skupu dróg (art. 2 aktu dodatkowego) fundusz zapasowy posłuży na spłacenie i zaspokojenie wszelkich zobowiązań Towarzystwa, rzeczowych i osobistych (§ 43).

Могущій же оказаться остатокъ раздѣляется поровну между акціонерами.

§ 47.

Къ каждой акціи прилагаются купоны, на уплату процентовъ и дивиденда, также талоны, на десять лѣтъ.

Уплата процентовъ имѣетъ производиться по полугодіямъ. Платежъ дивиденда будетъ производиться по полугодіямъ, или единожды въ годъ, по усмотрѣнію Административнаго Совѣта.

Платежъ сей будетъ производиться въ мѣстопребываніи общества и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Совѣтомъ. О срокахъ платежей процентовъ и дивиденда, публикуется порядкомъ, установленнымъ въ § 15-мъ.

Проценты и дивидендъ, оставшіеся въ кассахъ невзятыми, по прошествіи пяти лѣтъ отъ вышеозначенной публикаціи, обращаются въ пользу общества.

ГЛАВА VII.

Постановленія общія, объ измѣненіяхъ Устава и объ окончательномъ разсчетѣ.

§ 48.

Въ случаѣ опытомъ указанной пользы въ измѣненіи или дополненіи настоящаго Устава, общее собраніе имѣетъ право опредѣлить оныя, въ порядкѣ, установленномъ въ §§ 32-мъ и 33-мъ.

Опредѣленія по сему предмету общаго собранія приводятся въ исполненіе не прежде, какъ по утвержденіи ихъ Правительствомъ.

На случай, еслибы Правительство признало нужнымъ измѣнить рѣшеніе общаго собранія, Административному Совѣту предоставляется опредѣлить эти измѣненія. Опредѣленіе сіе должно быть учинено Административнымъ Совѣтомъ въ нарочно созванномъ для сего засѣданіи, большинствомъ не менѣе двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ.

Przewyżka zaś ewentualna rodziela się w równych częściach między akcyonaryuszów.

§ 47.

Do każdéj akcyi będą dołączone kupony procentowe, udziałowe czyli dywidendowe, oraz talony na lat dziesięć.

Procenta będą wypłacane półrocznie.

Dywidendy będą wypłacane półrocznie, lub po upływie roku, stosownie do uznania Rady Zarządzającéj.

Wypłaty będą dopełniane w siedlisku Towarzystwa i w innych miejscach, jakie Rada wskaże.

Termina wypłaty procentów i dywidendy będą ogłaszane w sposobie oznaczonym w § 15-m.

Wszelkie procenta i dywidenda, po które nie będzie zgłoszenia w ciągu lat pięciu od czasu ogłoszenia, przedawniają się na korzyść Towarzystwa.

TYTUŁ VII.

Rozporządzenia ogólne, o zmianach ustawy i o rozliczeniu się ostatecznem.

§ 48.

Gdyby doświadczenie wskazało potrzebę zaprowadzenia w niniejszéj ustawie niektórych zmian lub uzupełnień, Zgromadzenie Ogólne ma prawo dokonać je w sposobie, przepisanym w §§ 32 i 33-m.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego w tym względzie zapadłe, wejść mogą w wykonanie dopiero po zatwierdzeniu ich przez Rząd.

Na wypadek gdyby Rząd uznał potrzebném zmienić uchwałę Zgromadzenia Ogólnego, Rada Zarządzająca jest upoważniona do określenia tych zmian. Określenie to powinno być uchwalone przez Radę Zarządzającą, na posiedzeniu umyślnie w tym celu zebraném, i większością dwóch trzecich części głosów obecnych Członków.

§ 49.

Въ случаѣ закрытія общества, общее собраніе будетъ немедленно созвано Административнымъ Совѣтомъ, для опредѣленія, по предложенію онаго, порядка окончательнаго разсчета.

§ 50.

Всѣ споры, могущіе возникнуть между членами общества, относительно исполненія настоящаго Устава, рѣшаются посредниками, избираемыми спорящими сторонами; но стороны, одинакое участіе въ дѣлѣ имѣющія, не могутъ избирать болѣе одного посредника.

Въ случаѣ, если посредники сторонъ не согласятся въ рѣшеніи, то избираютъ суперъ-арбитра; если же они не сойдутся въ мнѣніи и насчетъ выбора сего послѣдняго, то суперъ-арбитръ назначается по жребію.

Посредники, а въ извѣстномъ случаѣ и суперъ-арбитръ, соберутся немедленно по назначеніи ихъ, и не далѣе, какъ въ три мѣсяца со дня назначенія обязаны объявить сторонамъ свой приговоръ.

Выборъ посредниковъ долженъ быть произведенъ каждою изъ спорящихъ сторонъ, въ теченіе четырехъ недѣль со дня оповѣщенія, о чемъ онѣ обязаны извѣстить другъ друга; въ противномъ случаѣ, сторона, исполнившая это, будетъ имѣть право избрать посредника для противной стороны.

Приговоры посредниковъ не подлежатъ аппеляціи.

Никакой искъ, касающійся общей пользы общества, не можетъ быть предъявленъ на Административный Совѣтъ или на кого либо изъ его членовъ иначе, какъ отъ имени всѣхъ вообще акціонеровъ и вслѣдствіе рѣшенія общаго собранія.

Всякій акціонеръ, намѣревающійся возбудить подобнаго рода жалобу, долженъ подать о томъ объявленіе въ Административный Совѣтъ, по крайней мѣрѣ за 25 дней до ближайшаго сбора общаго собранія, каковое объявленіе Совѣтъ обязанъ внести на разсмотрѣніе общаго собранія.

§ 49.

W razie rozwiązania Towarzystwa, Zgromadzenie Ogólne będzie niezwłocznie zwołane przez Radę Zarządzającą, i na wniosek tejże oznaczy sposób ostatecznego rozliczenia.

§ 50.

Wszelkie spory między stowarzyszonymi Towarzystwa, mogące wyniknąć z powodu wykonywania niniejszéj Ustawy, będą rozstrzygane przez Sędziów polubownych, wybieranych przez strony sporne. Lecz strony mające jeden interess nie mogą wybierać więcéj nad jednego Sędziego polubownego.

Jeśli obustronni Sędziowie polubowni nie zgodzą się na wyrok mający być wydanym, wybiorą Super-arbitra, który, gdyby się nie mogli zgodzić co do jego osoby, wybieranym będzie przez los.

Sędziowie polubowni, a w danym razie i Super-arbiter, zbiorą się niezwłocznie po ich zamianowaniu, i, najdaléj w trzy miesiące od dnia mianowania, winni ogłosić stronom swój wyrok polubowny.

Pomienione wybory Sędziów polubownych mają być dopełnione w ciągu czterech tygodni od daty pozwu, przez każdą z stron spór wiodących, i oznajmione stronie przeciwnéj; co gdyby nie nastąpiło, w zastępstwie strony uchybiającéj, strona przeciwna ma prawo obrać dla niéj Sędziego.

Wyrok sądu polubownego odwołaniu się nie ulega.

Spory dotyczące interessu ogólnego Towarzystwa, podniesione przeciw Radzie Zarządzającéj, lub jednemu z jéj Członków, nie mogą być popierane inaczéj, jak tylko imieniem ogółu akcyonaryuszów, i na mocy uchwały Zgromadzenia Ogólnego.

Każdy akcyonaryusz, zamierzający zanieść skargę tego rodzaju, winien o tém, na dwadzieścia pięć dni przed najbliższém Zgromadzeniem Ogólném, podać oświadczenie do Rady Zarządzającéj, a ta obowiązaną będzie wnieść to oświadczenie pod rozpoznanie Zgromadzenia Ogólnego.

Если жалоба эта будетъ отвергнута собраніемъ, то никто изъ акціонеровъ отъ собственнаго своего лица не можетъ начать по оной иска судебнымъ порядкомъ. Если же жалоба будетъ признана уважительною, то общее собраніе назначаетъ немедленно одного или нѣсколькихъ коммисаровъ для веденія тяжбы.

Требованія и вызовы по судопроизводству, отъ сего возникающіе, обращаются къ однимъ вышеозначеннымъ коммисарамъ и ни въ какомъ случаѣ не лично къ акціонерамъ.

Такъ какъ законное мѣстопребываніе общества назначено въ Варшавѣ, то всѣ судебныя требованія или объявленія по дѣламъ онаго должны быть обращаемы только въ сказанное мѣстопребываніе управленія общества.

§ 51.

Принадлежащимъ Правительству правомъ повѣрки и надзора оно пользуется посредствомъ назначеннаго имъ Главнаго Инспектора и Коммисара.

Коммисару сему въ особенности поручается имѣть полныя свѣдѣнія о ходѣ дѣлъ общества.

Онъ обязанъ наблюдать, чтобы общество не выходило изъ предѣловъ предоставленныхъ ему правъ, и чтобы исполняло въ точности принятыя имъ обязательства, правила сего Устава и вообще постановленія и законы здѣшняго края.

На подлинномъ новомъ Уставѣ общества Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги написано:

„Симъ удостовѣряется совершенное согласіе вышеписаннаго, Высочайше Его Императорскимъ Величествомъ 10 (22) Іюня 1865 года утвержденнаго и на чрезвычайномъ общемъ собраніи акціонеровъ, отъ 18 (30) того же Іюня, въ дѣйствіе введеннаго Устава съ тѣми измѣненіями, которыя впослѣдствіи, на основаніи Высочайше одобреннаго положенія

Jeśli skarga ta będzie odrzuconą przez Zgromadzenie, żadne akcyonaryusz nie może wprowadzić jéj od siebie na drogę sądową. Jeżeli zaś będzie przyjętą, Zgromadzenie Ogólne naznaczy natychmiast jednego lub kilku kommissarzy dla popierania processu.

Pozwy i wręczenia, wynikające z takiego sądowego postępowania, winny być kierowane jedynie do pomienionych kommissarzy, i w żadnym razie nie do akcyonaryuszów osobiście.

Ponieważ prawne siedlisko Towarzystwa oznaczone jest w Warszawie, przeto wszelkie żądania i wręczenia sądowe w sprawach jego winny być kierowane tylko do wspomnionego siedliska Zarządu Towarzystwa.

§ 51.

Rząd przez Inspektora generalnego i Kommissarza, przez siebie wyznaczonych, wykonywać będzie prawo kontrolli i nadzoru.

Kommissarzowi temu szczególnie poruczoném będzie zbieranie dokładnych wiadomości o biegu interessów Towarzystwa.

Obowiązany będzie czuwać, aby Towarzystwo nie przekraczało granic służących onemuż praw, i aby ściśle wypełniało przyjęte na siebie zobowiązania, warunki niniejszéj ustawy i w ogólności przepisy i prawa tutejszego kraju.

Na oryginale nowéj Ustawy Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj zapisano:

„Zaświadcza się niniejszém zupełną zgodność wyż przywiedzionéj, Najwyżéj przez Jego Cesarską Mość zatwierdzonéj dnia 10 (22) Czerwca 1865 r., i na nadzwyczajném Ogólnem Zgromadzeniu akcyonaryuszów, z dnia 18 (30) tegoż miesiąca Czerwca, wprowadzonéj w wykonanie Ustawy, z temi zmianami, jakie w następstwie, na zasadzie Najwyżéj potwierdzonego zdania

Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, отъ 2 (14) Іюня того же года, по порученію Его Сіятельства Графа Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ установлены Правительствомъ и Административнымъ Совѣтомъ общества согласно 48-ой статьѣ Устава.

Варшава, 15 (27) Апрѣля 1866 года.

Подлинное подписали:

Административный Совѣтъ общества Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги:

Предсѣдатель: *Фонъ Мушвицъ.*

Члены: *А. Лясскій. — Фейхтнеръ. — Фрейганеъ. — Гуго Князь Гогенлоге.–Владиславъ Лясскій.– А. Ренаръ. — И. М. Графъ Ренаръ. — Д. Черницкій.*

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ: Инженеръ-Генералъ-Лейтенантъ *Шуберскій.*

Коммисаръ отъ Правительства Коллежскій Совѣтникъ *Гершельманъ.*

Приложеніе 6-ое къ № 1-му.

Писарь Коммерческаго Трибунала въ Варшавѣ симъ свидѣтельствуетъ, что представленные Совѣтникомъ Коммерціи Германомъ Эпстейномъ въ Коммерческій Трибуналъ при прошеніи отъ 12 (24) Октября 1857 года слѣдующіе документы, а именно:

1) Высочайшій Его Императорско-Царскаго Величества указъ 28 Сентября (10 Октября) 1857 года, утверждающій заключенный Главнымъ Директоромъ, Предсѣдатель-

Komitetu do spraw Królestwa Polskiego z dnia 2 (14) Czerwca tegoż roku, z polecenia Hrabiego Namiestnika Królestwa Polskiego, postanowione zostały przez Rząd i przez Radę Zarządzającą Towarzystwa, odpowiednio art. 48-mu Ustawy.

w Warszawie, dnia 15 (27) Kwietnia 1866 r.

Rada Zarządzająca drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj:

Prezes (podpisano) *von Muschwitz.*

Członkowie: (podpisano) *A. Laski. — Fejchtner. — Frejgang. — Hugo Książe Hohenlohe. — Władysław Laski. — A. Renard. — J. M. Hrabia Renard. — D. Czernicki.*

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiém, Inżenier-Jenerał-Lejtenant (podpisano) *Szuberski.*

Kommissarz Rządowy, Radca Kollegjalny (podpisano) *Herszelman.*

6-ty Annex do Nr. 1-go.

Pisarz Trybunału Handlowego w Warszawie zaświadcza niniejszem, jako przy podaniu do Trybunału Handlowego, przez Radcę Handlowego Hermana Epstein, w dniu 12 (24) Października 1857 r. uczynioném, złożone akta, a mianowicie:

1) Ukaz Najjaśniejszego Cesarza i Króla z dnia 28 Września (10 Października) 1857 r., zatwierdzający zawartą przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi

ствующимъ въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства съ Компаніею, состоящею изъ Варшавскаго банкира Германа Эпстейна, Карла Августа Мильде, Графа Андрея Ренара и Барона Германа Мушвица, 10 (22) Августа и 23 Сентября (5 Октября) 1857 года, договоръ объ уступкѣ имъ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги съ принадлежащею къ оной вѣтвью отъ Скерневицъ до Ловича, и о постройкѣ ими новыхъ желѣзныхъ дорогъ отъ Ловича по направленію къ Бромбергу и отъ Зомбковицъ по направленію къ Катовицу;

2) Протоколъ, составленный съ Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства, 1 (13) Октября 1857 года;

3) Высочайше утвержденный договоръ на уступку желѣзныхъ дорогъ Царства Польскаго, состоявшійся 1 (13) Октября 1857 г., соединяющій въ одно цѣлое предварительный договоръ, заключенный 10 (22) Августа и 23 Сентября (5 Октября) 1857 года, съ пятью приложеніями;

4) съ утвержденнымъ равнымъ образомъ дополнительнымъ актомъ, отъ 1 (13) Октября 1857 года, относительно желѣзной дороги отъ Ловича по направленію къ Бромбергу;

5) составленный 10 (22) Августа 1857 г., предъ Нотаріусомъ Варшавской губерніи Маркеломъ Зелинскимъ, Высочайше утвержденный актъ учрежденія общества Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, съ Уставомъ сего же общества;

6) наконецъ, составленный сего же 10 (22) Августа 1857 года, предъ тѣмъ же Нотаріусомъ Маркеломъ Зелинскимъ и равнымъ образомъ Высочайше утвержденный актъ учрежденія общества Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги съ Уставомъ сего общества, —

Rządowéj Przychodów i Skarbu z kompanią: Bankiera Warszawskiego Hermana Epstein, Karola-Augusta Milde, Andrzeja Hr. Renard, i Hermana Barona Muschwitz, pod dniem 10 (22) Sierpnia i 23 Września, (5 Października) 1857 r., umowę o ustąpienie im drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, z należącą do niéj drogą boczną ze Skierniewic do Łowicza; tudzież o zbudowanie przez nich dróg żelaznych z Łowicza ku Bydgoszczy i z Ząbkowic ku Katowitz potwierdzający;

2) Protokół z Dyrektorem Głównym Prezydującym w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu dnia 1 (13) Października 1857 r. spisany;

3) Ustawę główną nadawczą co do dróg żelaznych w Królestwie Polskiém z dnia 1 (13) Października 1857 r., zlewającą w jedną całość umowę poprzednią z dnia 10 (22) Sierpnia, i 23 Września (5 Października) 1857 r. z zatwierdzeniem Najjaśniejszego Pana, wraz z pięciu aneksami;

4) Z aktem dodatkowym tejże daty 1 (13) Października 1857 r. względem drogi żelaznéj z Łowicza ku Bydgoszczy, podobnież potwierdzonym;

5) Akt z dnia 10 (22) Sierpnia 1857 r., przed Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiéj Gubernii Warszawskiéj Marcellim Zielińskim zdziałany, zawiązujący Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, z ustawami tegoż Towarzystwa, z zatwierdzeniem Najjaśniejszego Pana;

6. Nakoniec akt podobnyż z téj saméj daty 10 (22) Sierpnia 1857 r. przed tymże Rejentem Marcellim Zielińskim spisany, zawiązujący Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj z ustawami Towarzystwa, i podobnież przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzony;

согласно статьѣ 42-й 1-й книги Коммерческаго Кодекса, -сего числа, то есть 12 (24) Октября 1857 года, въ опредѣленный вышеупомянутою статьею срокъ, считая срокъ этотъ съ 28 Сентября (10 Октября) 1857 года, какъ числа Высочайшаго Его Императорскаго Величества утвержденія, — вывѣшены на таблицѣ въ присутствіи Коммерческаго Трибунала Варшавской губерніи.

Состоялось въ Варшавѣ, 12 (24) Октября 1857 года.

(М. П.) (подписано) *Иванъ Грефковичъ.*

№ 2.

Положенія для желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ, уступленныхъ Высочайшимъ указомъ 28 Сентября (10 Октября) 1857 года частнымъ Компаніямъ.

(2 (14) Октября 1859 г.)

ЧАСТЬ I.

О ПОСТРОЙКѢ ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГЪ.

§ 1.

(Проекты и планы.)

До начатія постройки новыхъ желѣзныхъ дорогъ, а равно и всякихъ важнѣйшихъ работъ, какія впослѣдствіи будутъ производиться на оныхъ, или какія окажутся уже нынѣ необходимыми для улучшенія Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, слѣдуетъ представлять на утвержденіе Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Финансовъ исполнительный проектъ, заключающій въ себѣ слѣдующія данныя:

Stosownie do art. 42-go kodeksu handlowego księgi 1-éj, w dniu dzisiejszym, to jest 12 (24) Października 1857 r., w terminie przez artykuł dopiero powołany zakreślonym, licząc ten termin od dnia 28 Września (10 Października) 1857 r., jako daty potwierdzenia przez Najjaśniejszego Pana, na tablicy, w sali posiedzeń Trybunału Handlowego Gubernii Warszawskiéj przeznaczonéj, wywieszone zostały.

Dan w Warszawie, d. 12 (24) Października 1857 r.

(L. S.) (podpisano) *Jan Greffkowicz.*

№ 2.

Urządzenia dla dróg żelaznych w Królestwie Polskiém, Ukazem Najwyższym z dnia 28 Września (10 Października) 1857 roku Towarzystwom prywatnym ustąpionych.

(d. 2 (14) Października 1859 r.)

CZĘŚĆ I.

O BUDOWIE DRÓG ŻELAZNYCH.

§ 1.

(Projekta i plany).

Przed rozpoczęciem budowy nowych dróg żelaznych, toż ważniejszych robót, jakie się okażą potrzebne w przyszłości na tychże drogach, jakoteż obecnie dla uzupełnienia lub ulepszenia drogi Warszawsko-Wiedeńskiéj, projekta i plany tychże robót, zawierające niżéj wyszczególnione dane, przedstawiane będą Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu do zatwierdzenia:

a) Карту предполагаемой желѣзной дороги, по масштабу трехъ верстъ въ дюймѣ, съ нивелирною профилью, отнесенною къ уровню моря. На этой картѣ должны быть означены: станціи, пріемные дома, переѣзды, мосты, а равно отстоящіе по обѣимъ сторонамъ дороги, въ 15-ти до 20-ти верстахъ отъ оной, города, села, промышленныя заведенія, важнѣйшіе тракты, каналы и проч.

При картѣ должна быть пояснительная записка: о причинахъ выбора мѣстности и направленія линіи дороги.

b) Подробный планъ предполагаемой дороги по масштабу $^1/_{5000}$, съ ситуаціею на 200 сажень по обѣимъ сторонамъ дороги, а гдѣ нужно (какъ напримѣръ для станцій, водохранилищъ, резервуаровъ и т. п.) и болѣе.

На планѣ этомъ должны быть означены:

1) ось дороги;
2) всѣ станціи, пріемные дома, мосты, трубы, переѣзды и вообще мѣстоположеніе всѣхъ построекъ, относящихся къ желѣзной дорогѣ;
3) вся мѣстность, подлежащая отчужденію въ пользу Компаніи, и
4) продольная нивелировка по направленію оси дороги, по масштабу, принятому для плана, а для помѣровъ высотъ $^1/_{500}$.

Къ этимъ планамъ должны быть приложены нормальныя поперечныя профили большихъ и малыхъ насыпей и выемокъ и верхняго строенія дороги.

c) Проекты главныхъ мостовъ и путепроводовъ и нормальные чертежи трубъ и мостовъ меньшихъ размѣровъ и переѣздовъ, по масштабу 10 футъ въ дюймѣ, а для фасадовъ, для большихъ мостовъ, отъ 20 до 40 футъ.

d) Проекты всякаго рода строеній, предполагаемыхъ на станціяхъ, или на линіи дороги, по масштабу 10 футъ въ дюймѣ.

a) Plan ogólny projektowanéj drogi żelaznéj na podziałkę do długości 3 wiorsty na cal, z profilem niwellacyjnym drogi do poziomu morza odniesionym. Na planie tym oznaczone być mają projektowane: stacye, przystanki, poprzeczne przejazdy, mosty, jak niemniéj znajdujące się w odległości 15 do 20 wiorst po obudwu stronach kolei: miasta, wsie, zakłady przemysłowe, drogi znaczniejsze, ścieki wód i t. p.

Przy planie dołączona być winna zapiska, objaśniająca powody obrania miejscowości i kierunku linii drogi.

b) Plan szczegółowy projektowanéj drogi na podziałkę $^1/_{5000}$, z sytuacyą w szerokości około 200 sażenów z obudwu stron kolei, a gdzie potrzeba (jak np. dla stacyi lub innych zabudowań) i więcéj.

Na planie tym oznaczyć należy:

1) oś drogi;
2) wszystkie stacye, przystanki, mosty, tunele i przejazdy i w ogólności wszelkie miejsca zabudowań, do drogi żelaznéj należących;
3) wszelkie grunta, kwalifikujące się do zajęcia na rzecz Towarzystwa;
4) profil podłużny niwellacyjny na podziałkę $^1/_{5000}$ do długości, a $^1/_{500}$ do wysokości.

Do planów tych dołączone być powinny normalne poprzeczne profile wielkich i małych nasypek i przekopów, oraz wierzchniéj budowy kolei.

c) Projekta głównych mostów i wiaduktów, i normalne plany kanałów i mostów mniejszych, również i przejazdów na podziałkę 10 stóp na jeden cal, a dla elewacyi większych mostów od 20 do 40 stóp.

d) Projekta wszelkich budowli, na stacyach lub na linii drogi wznieść się mających, na podziałkę 10 stóp na jeden cal.

e) Модели или чертежи въ натуральную величину: рельсовъ, соединенія ихъ, подушекъ и т. п. принадлежностей.

f) Подробныя описанія съ пояснительными записками о всѣхъ поименованныхъ работахъ и съ росписаніемъ ежегодныхъ работъ, сообразно срокамъ, назначеннымъ въ уставѣ для окончанія работъ.

Карты и планы, указанные въ статьяхъ *a* и *b*, должны быть представляемы въ двухъ экземплярахъ, изъ коихъ одинъ, по утвержденіи, возвращается Компаніи, другой же остается для дѣлъ Правительства. Съ прочихъ же чертежей, въ случаѣ требованія таковыхъ Главнымъ Директоромъ Финансовъ, будутъ представлены копіи.

Указанныя въ статьяхъ *b*, *c*, *d*, *e* и *f*, свѣдѣнія и исполнительные проекты, могутъ быть представляемы всѣ вдругъ—или по участкамъ, заключающимся между станціями 1-го и 2-го классовъ, по мѣрѣ ихъ изготовленія, съ такимъ разсчетомъ времени, чтобы для разсмотрѣнія и утвержденія ихъ было не менѣе двухъ мѣсяцевъ.

Проекты на всѣ работы должны быть составлены сообразно съ правилами, изложенными въ слѣдующихъ статьяхъ настоящаго Положенія и въ строительномъ уставѣ. Необходимо наблюдать, чтобы составленные проекты удовлетворяли, какъ условіямъ, изложеннымъ въ этомъ Положеніи и въ уставѣ строительномъ, такъ и условіямъ благоразумной экономіи.

§ 2.

(Начертаніе линіи дороги. Tracé.)

По опредѣленіи общаго направленія новой желѣзной дороги, соотвѣтственно всѣмъ условіямъ общественной пользы, самая линія дороги должна по возможности идти въ прямыхъ направленіяхъ.

При необходимыхъ же переломахъ тѣхъ направленій, изгибы или дуги, соединяющія прямыя линіи, должны быть описаны сколь можно наибольшимъ радіусомъ.

e) Modele lub rysunki naturalnéj wielkości: railsów, łączników, siodełek i t. p. przyborów kolei.

f) Szczegółowe wyjaśniające zapiski wszystkich wymienionych tu robót, z corocznym tychże rozkładem, stosownie do terminów wskazanych na ukończenie robót aktem nadawczym.

Plany wskazane w pozycyach *a* i *b* składane być mają w dwóch exemplarzach, z których jeden, po zatwierdzeniu, zwrócony będzie Towarzystwu, drugi zaś pozostanie do użytku Władz Rządowych. Co do innych szczegółowych projektów, tych kopie udzielane być winny Dyrektorowi Głównemu, w miarę jego żądania.

Wyszczególnione w pozycyach: *b*, *c*, *d*, *e*, *f*, wiadomości i projekta, mogą być przedstawiane wszystkie na raz jeden lub oddziałami, pomiędzy stacyami 1-éj i 2-éj klassy, w miarę ich wygotowania, a to w takim czasie, aby do rozpoznania i zatwierdzenia projektów tych, pozostawało nie mniéj jak dwa miesiące.

Projekta wszystkich robót sporządzone być powinny według zasad sztuki i prawideł, objętych następnemi paragrafami urządzeń niniejszych, jakoteż według przepisów policyi budowniczéj; przyczém pilnować należy, aby projekta te odpowiadały również warunkom rozsądnéj ekonomii i przepisom budowniczym.

§ 2.

(Wytknięcie kolei).

Po udeterminowaniu kierunku nowéj drogi, wszelkim warunkom użyteczności publicznéj odpowiadającego, o ile miejscowość dozwoli, koléj prowadzoną być winna w liniach prostych.

Przy niezbędnych złamaniach linij tych, krzywizny, czyli łuki łączyć mające linie proste, zakreślane będą promieniem jak największym.

Радіусы дугъ, согласно § 11 уступочнаго акта, не могутъ быть менѣе 300 саженей, безъ особаго на то разрѣшенія Главнаго Директора Финансовъ, вслѣдствіе необыкновенныхъ мѣстныхъ обстоятельствъ и крайней необходимости.

Двѣ дуги обратной кривизны должны быть отдѣлены, одна отъ другой, прямою линіею по крайней мѣрѣ въ 100 саженей длины.

§ 3.

(Продольные уклоны дороги. Pentes et rampes.)

На имѣющихъ строиться желѣзныхъ дорогахъ, уклоны оной должны быть по возможности наименьшія, и отнюдь не превосходить 0,008; развѣ только въ случаѣ необходимыхъ мѣстныхъ обстоятельствъ, крайней необходимости, и особаго тогда на то разрѣшенія Главнаго Директора Финансовъ.

Два противъ лежащіе уклона должны отдѣляться горизонтальною линіею по крайней мѣрѣ въ 100 саженей длины. При каждомъ склонѣ дороги поставлены будутъ столбы съ указателями, означающими тотъ склонъ и отношеніе высоты онаго къ его длинѣ.

§ 4.

(Ширина дороги.)

Новыя желѣзныя дороги, назначенныя для двойнаго рельсоваго пути, будутъ имѣть полотно шириною въ 28 футовъ, а именно:

на два пути по 5 футовъ	10 футъ.
разстояніе между путями	8 „
уступы отъ краевъ полотна, до внѣшней линіи рельсовъ по 5 футъ	10 „
Всего	28 футъ.

Откосы насыпей, выемокъ и канавъ принимаются вообще полуторные, то есть основаніе ихъ будетъ въ $1^1/_2$ высоты; развѣ что, по свойству грунта, окажется необходимымъ увеличить это основаніе для упроченія откосовъ.

Promienie krzywizn, odpowiednio art. 11-mu aktu nadania, nie mogą być mniejsze od 300 sażeni, wyjąwszy szczególnych dozwoleń, podług potrzeby i okoliczności, przez Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu udzielać się mających.

Dwa łuki przeciwnéj krzywizny, oddzielone być powinny linią prostą, najmniéj 100 sażenów długości mającą.

§ 3.

(Spadki i pochyłości.)

Na drogach budować się mających spadki i pochyłości kolei, o ile można najmniejsze, nie mogą przechodzić 0,008, chyba że, w razie koniecznéj potrzeby i podług zachodzących okoliczności, szczególne upoważnienie Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu w téj mierze nastąpi.

Dwa przeciwne spadki oddzielone być powinny linią poziomą, najmniej 100 sażenów długą. Na każdéj zmianie spadku, umieszczone będą słupy z ramionami wskazującemi tę zmianę i stosunek wysokości do długości spadku.

§ 4.

(Szerokość drogi).

Nowe drogi żelazne, jako przeznaczone na umieszczenie kolei podwójnych, mieć będą w koronie szerokości stóp 28, a mianowicie:

na dwie koleje po stóp 5, ...	stóp 10,
na odstęp pomiędzy kolejami	„ 8,
na odstępy od krawędzi korony do zewnętrznéj linii 5 stóp	„ 10,
Razem	stóp 28.

Skarpy grobel, przekopów i rowów mieć będą zwyczajnie spadek półtoraczny, czyli podstawę równą $1^1/_2$ wysokości, o ile rodzaj gruntu nie okaże potrzebném zwiększyć podstawę tę, dla zapewnienia trwałości skarp.

(Осушка мѣстности.)

§ 5.

Компанія желѣзной дороги обязана отводить собственнымъ иждивеніемъ всѣ воды, пересѣкаемыя линіею дороги. Водоотводные же рвы, прокопанные во время постройки дороги, для осушки болотистыхъ или топкихъ мѣстъ, будутъ содержаться иждивеніемъ Компаніи, только въ предѣлахъ желѣзной дороги; внѣ этихъ предѣловъ, содержаніе въ исправности означенныхъ рвовъ обязательно для Компаніи въ такомъ только случаѣ, если это окажется необходимымъ для мѣстности, обращенной подъ желѣзную дорогу.

§ 6.

Если мѣстность, подходящая подъ желѣзную дорогу, сама по себѣ, не совсѣмъ суха, то таковая по всему протяженію дороги должна быть совершенно осушена на глубину подлежащую замерзанію.

(Балластъ.)

Укладка рельсоваго пути и верхняго строенія должна быть произведена на балластномъ слоѣ: изъ хряща, крупнаго песку, щебня, или другаго удобопроницаемаго матеріала, коего толщину слѣдуетъ соображать съ проницаемостію грунта.

Примѣчаніе. Упомянутыя въ настоящемъ параграфѣ работы, по мѣрѣ необходимости оныхъ на Варшавско-Вѣнской желѣзной дорогѣ, должны быть окончены въ продолженіи наиболѣе четырехъ лѣтъ, со дня объявленія настоящаго Положенія и смотря по годовой раскладкѣ работъ, представляемой на утвержденіе Главнаго Директора Финансовъ, который можетъ дѣлать въ этой раскладкѣ признаваемыя имъ необходимыми перемѣны, по соображеніи объясненій по сему предмету Компаніи.

§ 7.

(Снѣговые завалы.)

Компанія обязана предпринять всевозможныя мѣры для огражденія желѣзныхъ дорогъ отъ снѣговыхъ засыпей.

(Osuszenie gruntu.)

§ 5.

Towarzystwo jest w obowiązku urządzić własnym kosztem należyty odpływ wszelkich wód, drogą żelazną przeciętych. Jednakże rowy odpływowe przeprowadzone w czasie budowy drogi żelaznéj, dla osuszenia bagnistych lub mokrych gruntów, utrzymywane będą kosztem Towarzystwa tylko w granicach drogi żelaznéj, za granicami zaś temi utrzymywanie rzeczonych rowów nie jest obowiązującem dla Towarzystwa, tylko w takim razie, gdy to okaże się nieodzownem dla gruntu pod koléj żelazną zajętego.

§ 6.

W całej długości drogi żelaznéj, grunt pod koleją, o ile z natury swojéj nie jest zupełnie suchym, powinien być dokładnie i trwale osuszonym w głębokości warstwy ziemi zamarzaniu ulegającéj.

(Balast.)

Wierzchnia budowa kolei umieszczona będzie na warstwie zwiru, grubo ziarnistego piasku, szabru, lub innego łatwo przesiąkliwego materyału (balast), a to w grubości odpowiedniéj rodzajowi gruntu.

Uwaga. Wyszczególnione niniejszym paragrafem roboty, o ile okażą się potrzebne na drodze żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, wykonane być powinny w ciągu najdaléj lat czterech od daty ogłoszenia niniejszych Urządzeń, a to według rocznego rozkładu robót, przedstawionego pod zatwierdzenie Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, który w rozkładzie tym zaprowadzać może zmiany, jakie za potrzebne uzna, po wysłuchaniu Towarzystwa.

§ 7.

(Zaspy śniegowe.)

Towarzystwo obowiązane jest przedsiębrać wszelkie możliwe środki, dla zasłonienia kolei żelaznéj od zasp śniegowych.

§ 8.

(Поперечные переѣзды.)

Потребныя сообщенія не должны быть преграждаемы желѣзною дорогою. Необходимые для безпрепятственнаго проѣзда по этимъ дорогамъ переѣзды, въ уровнѣ желѣзной дороги, либо выше, или ниже ея, должны быть устроены Компаніею на свой счетъ, такъ чтобы во время производства работъ не было остановки въ сообщеніяхъ.

При переѣздахъ въ уровнѣ съ желѣзною дорогою должны быть устроены прочныя изъ дали видныя заставы, расположенныя по возможности далѣе, но не менѣе 12 футовъ отъ ближайшаго рельсоваго пути.

Если встрѣчается необходимость, какую либо существующую дорогу, для устройства переѣзда, понизить или повысить, то, соображаясь съ мѣстностію, склоны дорогъ, образовавшіеся отъ перемѣщенія ихъ, не должны превосходить:

на шоссе $^{3}/_{100}$;

на почтовыхъ, торговыхъ и проселочныхъ дорогахъ $^{5}/_{100}$.

Кромѣ того, части дорогъ, прилегающія къ желѣзной дорогѣ, должны быть ограждены, по сторонамъ, надолбами, если высота насыпей болѣе полусажени.

При проходѣ желѣзной дороги, выше какихъ либо дорогъ, ширина отверстія между устоями путепровода, для провода этихъ дорогъ, должна быть:

a) для шоссе и почтовой дороги, не менѣе 28 футъ,
b) для торговой дороги, не менѣе 21 фута,
c) для проселочной дороги ,, 14 футъ.

Высота отверстія, не должна быть менѣе:

a) для шоссе, почтовыхъ и торговыхъ дорогъ 16 футъ,
b) для проселочныхъ дорогъ 14 футъ.

Если какія либо дороги будутъ пролегать выше желѣзной дороги, то путепроводы этихъ дорогъ должны имѣть ширину между перилами:

§ 8.

(Przejazdy poprzeczne.)

Potrzebne kommunikacye niepowinny być tamowane drogą żelazną. Konieczne dla kommunikacyj tych przejazdy, na równi, niżéj lub wyżéj kolei, urządzone być powinny kosztem Towarzystwa, a to w taki sposób, aby i w czasie prowadzenia robót nie stawiały żadnych przeszkód w kommunikacyi.

Przejazdy, przypadające na równi z koleją, zaopatrzone będą silnemi i z daleka widocznemi baryerami, z ruchomemi zaporami umieszczonemi o ile można najdaléj, a w żadnym razie nie mniéj jak stóp 12 od najbliższego rzędu railsów.

Jeżeli zajdzie potrzeba, dla urządzenia przejazdu, istniejącą drogę zniżyć lub podwyższyć, w takim razie spadki dróg wynikłe z tych zmian, o ile miejscowość dozwoli, nie powinny przenosić:

na szose $^{3}/_{100}$;

na drogach pocztowych, handlowych i zwyczajnych $^{5}/_{100}$.

Nadto części dróg, przytykających do kolei, będą ogrodzone, jeżeli wysokość nasypki wynosi więcéj jak pół sażenia.

Przy przejściach kolei żelaznéj nad jakiemi bądź drogami, szerokość otworów pomiędzy przyczółkami, dla przeprowadzenia tych dróg, winna być:

a) dla szose i drogi pocztowéj, nie mniéj jak stóp 28;
b) dla drogi handlowéj, nie mniéj jak stóp 21;
c) dla drogi zwyczajnéj, ,, ,, 14.

Wysokość tychże otworów nie może być mniejszą:

a) dla szose, pocztowych i handlowych dróg, stóp 16.
b) dla dróg zwyczajnych, stóp 14.

Jeżeli jakiebądź drogi będą przechodzić nad koleją żelazną, w takim razie przejazdy mieć będą szerokości pomiędzy baryerami:

a) для шоссе и почтовыхъ дорогъ не менѣе 28 футъ,
b) для торговыхъ дорогъ, не менѣе 21 фута,
c) для проселочныхъ дорогъ „ 14 футъ.

§ 9.

(Мосты и другія искуственныя сооруженія. Ouvrages d'art.)

Всѣ искуственныя сооруженія, необходимыя для проведенія желѣзной дороги, какъ-то: мосты, каналы и т. п., будутъ построены изъ прочнаго камня, или же изъ непромокаемаго кирпича на лучшемъ гидравлическомъ цементѣ, или растворѣ.

Деревянные мосты на каменныхъ или кирпичныхъ устояхъ, могутъ быть допущены только тамъ, гдѣ цѣлое отверстіе моста не превосходитъ 24 футовъ.

Упомянутые мосты должны быть построены по такой конструкціи, чтобы мостъ могъ быть перестроенъ, не прерывая движенія по желѣзной дорогѣ.

Мосты же съ большими отверстіями должны строиться исключительно изъ камня, кирпича или желѣза.

Правила эти относятся не только къ новымъ, но и къ существующимъ уже дорогамъ, еслибы на сихъ послѣднихъ оказалась необходимость въ совершенной перестройкѣ какого либо моста.

(Рельсы.)

§ 10.

Рельсы на новыхъ дорогахъ, а равно потребные для перемѣны негодныхъ на Варшавско-Вѣнской желѣзной дорогѣ, должны имѣть вѣсъ не менѣе 25 русскихъ фунтовъ на каждый русскій же футъ.

Соединеніе и укрѣпленіе концевъ рельсовъ при стыкахъ будетъ дѣлаться способомъ, признаннымъ наилучшимъ.

§ 11.

На кривизнахъ или дугахъ колеи, внѣшняя линія рельсовъ должна быть выше внутренней, въ обратномъ отношеніи къ величинѣ радіуса дуги.

a) dla szose i dróg pocztowych, nie mniéj 28 stóp;
b) dla dróg handlowych, nie mniéj jak stóp 21;
c) dla dróg zwyczajnych, „ „ 14.

§ 9.

(Mosty i inne dzieła sztuki.)

Wszelkie dzieła sztuki, potrzebne do przeprowadzenia drogi żelaznéj, jako to: mosty, kanały i t. p., budowane będą z trwałego kamienia lub z cegły wodotrwałéj, na cement lub zaprawę hydrauliczną, wyborowego gatunku.

Wiązania drewniane, na murowanych przyczółkach, mogą być tylko zastosowane do takich mostów drogi żelaznéj, których całkowity otwór w świetle nie przenosi stóp 24.

Mosty te będą budowane według takiéj konstrukcyi, aby most mógł być przebudowany bez przerwania kommunikacyj na linii drogi żelaznéj.

Mosty większych otworów jak stóp 24, budowane będą wyłącznie z kamienia, cegły lub z żelaza.

Przepisy powyższe dotyczą tak nowych jako i już exystujących kolei, o ile na tych ostatnich zupełne odbudowanie jakiego mostu okaże się potrzebném.

(Railse.)

§ 10.

Railse nowych kolei, toż railse potrzebne dla drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, do wymiany ulegających zużyciu, ważyć będą najmniéj funtów rossyjskich 25, na stopę rossyjską.

Połączenie i umocowanie railsów tych, na zetknięciach końców, uskutecznione będzie sposobem za najdokładniejszy uznanym.

§ 11.

Na krzywiznach czyli łukach kolei, zewnętrzna linia railsów będzie wywyższoną nad linię wewnętrzną, w stosunku odwrotnym do wielkości promienia krzywizny.

(Станціи.)

§ 12.

Число и размѣщеніе станцій, пріемныхъ домовъ и переѣздовъ, будетъ опредѣлено Главнымъ Директоромъ Финансовъ, по представленіямъ о томъ Компаніи.

§ 13.

Станціи, по всей ихъ длинѣ, должны быть устроены на прямыхъ и горизонтальныхъ линіяхъ. Отступленіе отъ этого правила можетъ быть допущено только исключительно и не иначе, какъ съ разрѣшенія Главнаго Директора Финансовъ, по признаніи имъ представленія о томъ Компаніи уважительнымъ.

§ 14.

Всѣ постройки на станціяхъ и на линіи дороги, какъ жилыя, такъ и назначенныя для иныхъ надобностей, должны быть возводимы по правиламъ строительнаго искуства и строительной полиціи. Пассажирскіе дома и всѣ прочія строенія на станціяхъ должны быть каменные, за исключеніемъ только имѣющихъ временное назначеніе.

§ 15.

Станціи на вновь строющихся, а равно и на существующихъ уже желѣзныхъ дорогахъ, должны быть устроены такъ, чтобы онѣ вполнѣ соотвѣтствовали всѣмъ потребностямъ по прямому ихъ назначенію, а именно:

1) Станціонные дворы, при достаточной ихъ обширности, должны бытъ снабжены достаточнымъ числомъ боковыхъ и запасныхъ путей, а равно всякихъ другихъ принадлежностей.

   Переводы на разъѣздахъ желѣзной дороги должны быть устроены по способу, признанному наилучшимъ въ отношеніи безопаснаго движенія поѣздовъ.

2) Въ пассажирскихъ домахъ, сверхъ соотвѣтственныхъ и удобныхъ помѣщеній, для продажи билетовъ, пріема и выдачи пассажирскихъ вещей, совершенія таможеннаго

(Stacye.)

§ 12.

Liczba i umieszczenie stacyj, przystanków i przejazdów, oznaczone będą przez Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, po wysłuchaniu wniosków Towarzystwa.

§ 13.

Wszystkie stacye umieszczone być powinny w całéj długości na liniach prostych i poziomych. Odstąpienie od téj zasady może być tylko wyjątkowo dozwoloném przez Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, w skutek usprawiedliwionego przedstawienia Władz Towarzystwa.

§ 14.

Wszystkie budynki na stacyach i na linii drogi żelaznéj, tak mieszkalne jako też i do innego użytku służące, stawiane być powinny według zasad sztuki i policyi budowniczéj. Na stacyach dworce i inne budynki będą murowane, wyjąwszy tych, które mają tymczasowe przeznaczenie.

§ 15.

Stacye drogi żelaznéj, na nowych jako i na dawniejszych liniach, urządzone być powinny w ten sposób, aby przedstawiały wszelkie dogodności i ułatwienia w działaniach i czynnościach dla których są przeznaczone, a mianowicie:

1) Place stacyjne, przy należytéj obszerności, zaopatrzone będą dostateczną ilością kolei bocznych i zapasowych, toż wszelkich innych przyrządów.

   Zwrotnice, na wymianach kolei, urządzone będą w sposób uznany za najlepszy pod względem bezpieczeństwa dla kursujących pociągów.

2) Dworce kolei, dla expedycyi passażerów przeznaczone, oprócz właściwych i dogodnych lokalów na sprzedaż biletów, odbiór i wydawanie pakunków, dopełnianie celnych

и полицейскаго досмотра, должны быть пассажирскія и буфетныя комнаты или залы, величины соотвѣтствующей надобности. На главной станціи въ Варшавѣ, пассажиры будутъ размѣщены въ отдѣльныхъ залахъ, соотвѣтственно классамъ взятыхъ ими для ѣзды билетовъ; на прочихъ же станціяхъ, пассажиры первыхъ двухъ классовъ могутъ быть помѣщаемы въ одномъ залѣ, а пассажиры 3 и 4 классовъ, также вмѣстѣ въ другомъ отдѣльномъ залѣ.

Согласно 16 § уступочнаго акта, помѣщенія для Почтовыхъ Экспедицій и Правительственнаго Телеграфа должны быть устроены въ самыхъ пассажирскихъ домахъ.

3) Отхожія мѣста для каждаго пола особо должны быть построены со всевозможнымъ удобствомъ.

Примѣчаніе. Строенія и прочія устройства на станціяхъ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, не соотвѣтствующія вышепрописаннымъ условіямъ, должны быть совершенно примѣнены къ онымъ не позже четырехъ лѣтъ со дня объявленія настоящаго Положенія и смотря по годовой раскладкѣ работъ, представляемой на утвержденіе Главнаго Директора Финансовъ, который можетъ дѣлать въ этой раскладкѣ признаваемыя имъ необходимыми перемѣны, по соображеніи объясненій по сему предмету Компаніи.

§ 16.

(Надзоръ за работами.)

Всѣ работы на желѣзныхъ дорогахъ, во время производства оныхъ, состоятъ въ вѣдѣніи Главнаго Директора Финансовъ, наблюдающаго за таковыми, посредствомъ Главнаго Инспектора желѣзныхъ дорогъ, который обязанъ бдительно надзирать, чтобы работы эти производились прочно, правильно, изъ доброкачественныхъ матеріаловъ и безъ всякаго отступленія отъ утвержденныхъ проектовъ.

i policyjnych formalności, obejmować mają pokoje gościnne i bufetowe, czyli sale passażerskie, wielkości odpowiedniéj potrzebom. Na stacyi głównéj w Warszawie. passażerowie mieszczeni będą w oddzielnych salach, według klassy kupionego biletu. Na innych stacyach passażerowie klassy 1 i 2-éj mogą być razem mieszczeni, toż passażerowie klassy 3 i 4-éj.

Zgodnie z art. 16-ym nadania, izby na pomieszczenie biór pocztowych i telegrafu Rządowego udzielone być powinny w dworcach stacyjnych.

3) Wychodki, osobne dla każdéj płci, mieć będą wszelkie możliwe dogodności.

Uwaga. Budynki i wszelkie przyrządy na stacyach drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, o ile powyższym warunkom zadosyć nie czynią, urządzone, uzupełnione lub zmienione być powinny w ciągu najdaléj lat 4-ch od daty ogłoszenia niniejszych Urządzeń, a to według rocznego rozkładu robót, przedstawionego pod zatwierdzenie Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, który w rozkładzie tym zaprowadzać może zmiany, jakie za potrzebne uzna po wysłuchaniu Towarzystwa.

§ 16.

(Dozór robót.)

Wszelkie roboty na drogach żelaznych, w czasie ich wykonania, ulegać będą nadzorowi ze strony Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, wykonywanemu przez Inspektora Głównego dróg żelaznych, który czuwać będzie, aby roboty te prowadzone były w ścisłém zastosowaniu się do zatwierdzonych projektów i wykonywane trwale z materyałów należytéj dobroci.

Впрочемъ Компаніи предоставляется право представлять на разрѣшеніе Главнаго Директора Финансовъ измѣненія, какія могли бы оказаться необходимыми въ первоначальныхъ, утвержденныхъ уже проектахъ.

(Ревизія работъ.)

§ 17.

Всякая вновь построенная желѣзная дорога не можетъ быть открыта для публики по всему ея протяженію или по частямъ, безъ предварительнаго разрѣшенія на то Главнаго Директора Финансовъ.

Для полученія таковаго разрѣшенія, Компанія, намѣреваясь открыть какую либо часть дороги, для движенія пассажирскихъ или товарныхъ поѣздовъ, должна донести о томъ Главному Директору, который, въ теченіи не болѣе 10-ти дней со дня полученія того донесенія, нарядитъ на мѣсто Коммисію, изъ Главнаго Инспектора желѣзныхъ дорогъ, одного члена XIII-го Округа Путей Сообщенія, одного Члена Строительнаго Совѣта, подлежащими Управленіями назначенныхъ и иныхъ техниковъ, по своему усмотрѣнію.

Коммисія эта обязана:

1) Осмотрѣть подробно всѣ работы, постройки, подвижной составъ съ прочими принадлежностями желѣзной дороги, и убѣдиться: все ли это сдѣлано и заготовлено согласно утвержденнымъ планамъ и изданнымъ инструкціямъ.
2) Удостовѣриться посредствомъ надлежащихъ и нѣсколькихъ испытаній: соотвѣтствуетъ ли подвижной составъ и прочія средства движенія, всѣмъ условіямъ безопасности, обезпечиваютъ ли они скорую помощь въ случаѣ несчастнаго происшествія, и соотвѣтственны ли качество и количество этихъ средствъ предвидимымъ надобностямъ.
3) Убѣдиться: достаточенъ ли личный составъ службы, въ особенности же долженствующій наблюдать за безопасностью и порядкомъ движенія,—замѣщенъ ли онъ людьми,

Jednakże Towarzystwu służy prawo przedstawiać Dyrektorowi Głównemu do zatwierdzenia zmiany, które mogłyby okazać się koniecznemi w pierwotnych i już zatwierdzonych projektach.

(Rewizya robót.)

§ 10.

Nowa droga żelazna nie może być otwartą do publicznego użytku w całości lub w jakiejbądź części, bez upoważnienia Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu.

Dla uzyskania tego upoważnienia, Towarzystwo zamierzając otworzyć jaką część drogi, dla ruchu osób lub towarów, doniesie o tém Dyrektorowi Głównemu, który, w ciągu najdaléj dni 10-ciu od daty otrzymanego doniesienia, ześle na grunt Kommissyę, złożoną z Inspektora Głównego dróg żelaznych, z jednego Członka XIII-go Okręgu Kommunikacyj Lądowych i Wodnych, z jednego Członka Rady Budowniczéj, przez właściwe Władze delegowanych i z innych Techników, których powołać za stosowne uzna.

Kommissyi téj obowiązkiem będzie:

1) Zrewidować szczegółowo wszelkie roboty, budowle, tabor i inne środki drogi żelaznéj i zbadać, czyli te wykonane lub sprawione zostały według zatwierdzonych planów i wydanych przepisów;
2) Przekonać się przez odbycie stosownych i kilkokrotnie powtórzonych prób, czyli tabór drogowy i wszystkie inne środki ruchu odpowiadają wszelkim warunkom bezpieczeństwa, czy zapewniają spieszną pomoc w razie zdarzonego wypadku i czyli jakość i ilość środków tych, jest zastosowaną do przewidywanych potrzeb;
3) Rozpoznać, czyli służba drogi żelaznéj, mająca czuwać nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu, jest dostatecznie obsadzoną przez indywidua z obowiązkami swemi dobrze

знающими свое дѣло хорошо, и выданы ли имъ уже надлежащія, Правительствомъ утвержденныя, инструкціи.

Главный Директоръ Финансовъ, получивъ донесеніе Коммисіи о всемъ вышеизложенномъ, разрѣшитъ, по усмотрѣнію своему, Компаніи открыть движеніе по дорогѣ: окончательно или условно. Въ случаѣ же отказа въ разрѣшеніи, а равно и при условномъ только разрѣшеніи, онъ потребуетъ отъ Компаніи исправленія и пополненія указанныхъ Коммисіею недостатковъ и неисправностей. Въ этихъ случаяхъ, окончательное разрѣшеніе на открытіе желѣзной дороги можетъ послѣдовать не иначе, какъ послѣ новой ревизіи, которая произведется по усмотрѣнію Главнаго Директора Финансовъ, или особою Коммисіею, или однимъ только Главнымъ Инспекторомъ желѣзныхъ дорогъ.

§ 18.

Всякія новыя важнѣйшія работы на существующихъ уже желѣзныхъ дорогахъ, какъ-то: рельсовые пути, зданія, искуственныя сооруженія, а также новые паровозы и вагоны будутъ подлежать предварительному подробному освидѣтельствованію и испробованію Главнаго Инспектора и не могутъ быть допущены къ употребленію безъ письменнаго его на то соизволенія. Подобныя соизволенія въ отношеніи работъ и заготовленій, произведенныхъ согласно съ утвержденными проектами и инструкціями и не подвергшихся никакимъ замѣчаніямъ, должны быть выдаваемы безъ малѣйшаго замедленія.

§ 19.

Новыя изобрѣтенія и системы въ постройкѣ желѣзныхъ дорогъ, или въ подвижномъ составѣ оной, до введенія таковыхъ въ употребленіе на здѣшнихъ желѣзныхъ дорогахъ, будутъ подлежать предварительному разсмотрѣнію и испытаніямъ особой Коммисіи, которая назначится на этотъ предметъ Главнымъ Директоромъ Правительственной Коммисіи Финансовъ.

obznajomione, i czyli potrzebne dla służby téj, przez Rząd zatwierdzone, Instrukcye są już wydane.

Po rozpoznaniu dzieła Kommissyi, Dyrektor Główny, jeżeli to uzna właściwém, upoważni Towarzystwo bezwarunkowo lub warunkowo do otwarcia drogi, lub w przeciwnym razie wezwie je o poprawienie niedokładności, albo o uzupełnienie braków, przez Kommissyę wykazanych. A wtedy sprawdzenie przepisanych warunków lub stanowcze upoważnienie do otwarcia drogi, nastąpi po odbyciu powtórnéj rewizyi, która stosownie do uznania Dyrektora Głównego dokonaną zostanie, albo przez Kommissyę, albo też przez samego Inspektora Głównego dróg żelaznych.

§ 18.

Na drogach żelaznych, będących już w exploatacyi, wszelkie nowe ważniejsze roboty, jako to: koleje, budynki, dzieła sztuki, jako też nowe parochody i wagony, będą szczegółowo przez Inspektora Głównego rewidowane, wypróbowane i nie mogą być przyjęte do użytku publicznego, jak za piśmienném upoważnieniem tegoż Inspektora. Upoważnienia te co do robót i sprawunków, wykonanych zgodnie z zatwierdzonemi projektami lub prawidłami, i żadnym monitom nie uległych, bez najmniejszéj straty czasu udzielane być powinny.

§ 19.

Nowe wynalazki i systemata budowy kolei lub jéj taboru, przed wprowadzeniem w wykonanie na tutejszych drogach żelaznych, ulegać będą rozpoznaniu i właściwym próbom, uskuteczniać się mającym przez Kommissyę wyznaczoną w tym celu przez Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu.

ЧАСТЬ II.

ОБЪ ЭКСПЛОАТАЦІИ ЖЕЛѢЗНЫХЪ ДОРОГЪ.

ГЛАВА I.

О содержаніи желѣзной дороги и принадлежащихъ къ ней устройствъ.

§ 20.

(Общія правила.)

Желѣзная дорога, во всѣхъ ея частяхъ и принадлежностяхъ, должна быть содержима въ исправномъ состояніи, чтобы поѣзды движущіеся, съ указанною въ § 55 настоящаго Положенія скоростью, могли проходить по оной съ совершенною безопасностью и съ требуемою исправностью. Всѣ препятствія въ этомъ отношеніи, происходятъ ли онѣ отъ поврежденій дороги, или отъ иныхъ какихъ либо причинъ, должны быть устранены въ наискорѣйшемъ времени.

Мѣста, въ которыхъ, по какимъ либо обстоятельствамъ, окажется необходимымъ уменьшать скорость движенія поѣздовъ, должны быть обозначены днемъ и ночью особыми знаками, удобозамѣтными для чиновъ, состоящихъ при поѣздахъ.

(Дорожные чины.)

§ 21.

Желѣзныя дороги должны быть снабжены достаточнымъ числомъ дорожныхъ служителей, для содержанія, какъ самой дороги, такъ и всѣхъ ея частей въ постоянной исправности, для присмотра за оною днемъ и ночью, для надзора за стрѣлками на станціяхъ, при пріемныхъ домахъ и разъѣздахъ, для отпиранія и запиранія поперечныхъ переѣздовъ, для передачи установленныхъ сигналовъ о выходѣ поѣздовъ съ ближайшей станціи, о необходимости остановленія поѣзда, или уменьшенія скорости движенія онаго, о поданіи поѣзду помощи и т. п.

CZĘŚĆ II.

O EXPLOATACYI DRÓG ŻELAZNYCH.

ROZDZIAŁ I.

O utrzymaniu kolei i należących do niéj przyborów.

§ 20.

(Prawidło ogólne).

Koléj żelazna we wszystkich swoich częściach i z wszelkiemi należącemi do niéj przyborami powinna być ciągle utrzymywaną w dobrym stanie, tak, aby pociągi jadące z szybkością oznaczoną § 55-m niniejszych przepisów, mogły ją przebiegać z zupełném bezpieczeństwem i należytą regularnością. Przeciwne porządkowi temu przeszkody, z uszkodzenia drogi lub z innych przyczyn wynikłe, usunięte być powinny w czasie jak najkrótszym.

Miejsca, gdzie z jakichbądź powodów okaże się potrzebném zwalnianie szybkości pociągów, oznaczone być mają w dzień i w nocy właściwemi znakami, łatwo dostrzegalnemi dla służby pociągowéj.

(Służba drogowa.)

§ 21.

Drogi żelazne obsadzone będą dostateczną liczbą dróżników, potrzebnych do ciągłego utrzymywania tak saméj kolei, jako i wszelkich jéj przynależności w należytym porządku i strzeżenia takowéj dniem i nocą; do pilnowania zwrotów na ustępach i rozjazdach kolei; do otwierania i zamykania przejazdów urządzonych dla dróg zwyczajnych; do podawania znaków przepisanych o wyjściu pociągu z najbliższéj stacyi, o potrzebie zatrzymywania lub zwolnienia jazdy, udzielenia pociągowi pomocy i t. p.

§ 22.

Для исполненія этихъ обязанностей, дорожные служители должны быть снабжены нужными инструментами и припасами, дневными и ночными сигналами, а также надлежащимъ количествомъ разныхъ запасныхъ частей, входящихъ въ устройство дороги, для немедленной замѣны повредившихся.

§ 23.

Для надзора за дорожными служителями и руководства ихъ въ работахъ, будетъ назначено достаточное число дорожныхъ смотрителей, вполнѣ ознакомленныхъ, какъ съ работами по содержанію дороги и съ изданными въ семъ отношеніи правилами, такъ и съ инструкціями, относящимися къ движенію по желѣзной дорогѣ.

По важности лежащихъ на смотрителяхъ обязанностей, отъ совѣстливаго и усерднаго исполненія коихъ зависитъ преимущественно безопасность на дорогѣ, слѣдуетъ опредѣлять въ эти должности людей извѣстныхъ и пользующихся довѣріемъ. Дорожные служители и смотрители должны имѣть жительство у самой дороги, на ввѣренныхъ надзору ихъ участкахъ.

§ 24.

(Переводы и разъѣзды. Changemens de voie.)

Переводы на разъѣздахъ желѣзной дороги должны быть всегда старательно содержимы въ хорошемъ состояніи.

Переводы и разъѣзды, находящіеся въ мѣстахъ удаленныхъ отъ станцій, и неимѣющіе постояннаго надзора, должны быть такъ замкнуты, чтобы они, въ случаѣ надобности, могли быть только дорожными чинами отпираемы.

(Станціи.)

§ 25.

Станціи съ строеніями на нихъ и все къ онымъ принадлежащее должны содержаться въ совершенномъ порядкѣ и чистотѣ.

§ 22.

Dla wykonania obowiązków tych, dróżnicy zaopatrzeni być powinni potrzebnemi narzędziami i sprzętami, sygnałami dziennemi i nocnemi, jak niemniéj posiadać mają należyte zapasy wszystkich części kolei, służyć mających do bezzwłocznéj wymiany zepsuciu uległych.

§ 23.

Do dozoru i kierowania czynnościami dróżników, ustanowioną będzie dostateczna liczba dozorców, obeznanych dokładnie z robotami, dotyczącemi utrzymania drogi żelaznéj, toż z wydanemi pod tym względem przepisami, jak niemniéj z przepisami, ruchu na drodze dotyczącemi.

Z uwagi na ważność stanowiska dozorców, na których sumiennem i pilném działaniu, polega głównie bezpieczeństwo drogi żelaznéj, na posady te dobierani będą ludzie zasługujący na zaufanie. Dróżnicy i dozorcy drogi mieszkać powinni przy saméj kolei, każdy na poruczonéj mu części drogi.

§ 24.

(Zwrotnice.)

Zwrotnice, na ustępach i rozjazdach kolei, będą zawsze starannie w dobrym stanie utrzymywane.

Zwrotnice, znajdujące się w miejscach odległych od stacyi i niemające ciągłego dozoru, będą zamykane, tak, aby tylko w potrzebie przez właściwą służbę mogły być otwarte.

(Stacye.)

§ 25.

Budynki, place i wszelkie przybory na stacyach będą w należytym porządku i schludnie utrzymywane.

Въ ночное время, станціи должны быть освѣщены за часъ до прибытія и полчаса послѣ отхода каждаго поѣзда.

§ 26.

На пассажирскихъ домахъ, со стороны рельсоваго пути, должны быть видныя надписи, означающія: названіе станціи и отстояніе оной, въ верстахъ отъ обѣихъ оконечностей желѣзной дороги.

§ 27.

Всѣ станціи будутъ снабжены часами, которые должны свѣряться ежедневно съ Варшавскими, посредствомъ электрическаго телеграфа. На главныхъ станціяхъ имѣютъ быть устроены большіе башенные часы, освѣщаемые въ ночное время.

Жилища дорожныхъ служителей и смотрителей слѣдуетъ также снабдить часами, которые должны свѣряться съ станціонными, по крайней мѣрѣ, разъ въ недѣлю.

§ 28.

(Придворные покои.)

Устроенное на Граничной станціи помѣщеніе, на случай Высочайшихъ проѣздовъ, должно содержаться постоянно, соотвѣтственно своему назначенію, и въ такомъ состояніи, въ какомъ оное передано въ вѣдѣніе Компаніи.

Подобное же помѣщеніе будетъ устроено иждивеніемъ Компаніи вблизи Прусской границы, на желѣзной дорогѣ отъ Ловича до Бромберга.

Въ пассажирскихъ домахъ: Варшавскомъ и находящемся вблизи Прусской границы, на дорогѣ отъ Зомбковицъ до Катовицъ, будутъ отведены и соотвѣтственно устроены особые покои на случай Высочайшихъ проѣздовъ.

ГЛАВА II.

Содержаніе подвижнаго состава.

§ 29.

(Общія правила.)

Весь подвижной составъ желѣзной дороги, то есть паровозы, вагоны и платформы должны содержаться постоянно

W porze nocnéj stacye oświetlane być powinny na godzinę przed przybyciem każdego pociągu i pół godziny po jego odejściu.

§ 26.

Na dworcach stacyjnych od strony zajazdu pociągów, umieszczone będzie w miejscu widocznem nazwisko stacyi, z wyrażeniem jéj odległości w wiorstach od końcowych punktów drogi żelaznéj.

§ 27.

Wszystkie stacye zaopatrzone będą zegarami, które przez telegraf elektryczny powinny być codziennie do czasu warszawskiego regulowane. Na głównych stacyach znajdować się powinny wielkie tak zwane wieżowe zegary, w porze nocnéj oświetlane.

Mieszkania dróżników i dozorców drogi będą także zegarami zaopatrzone, które przynajmniéj raz na tydzień winny być regulowane z zegarami stacyjnemi.

§ 28.

(*Apartamenta dworskie.*)

Urządzony na stacyi Granica apartament dworski, utrzymywany będzie ciągle stosownie do przeznaczenia swego, i w takim stanie, w jakim oddany zostanie Towarzystwu.

Odpowiedni apartament wzniesiony i urządzony będzie kosztem Towarzystwa w bliskości granicy pruskiéj, na drodze żelaznéj z Łowicza do Bydgoszczy.

W dworcach stacyi Warszawskiéj, toż w bliskości granicy pruskiéj, na drodze do Katowic wiodącéj, będą przeznaczone i odpowiednio urządzone oddzielne pokoje dla przyjęcia Dostojnych Osób.

ROZDZIAŁ II.

Utrzymanie taboru.

§ 29.

(*Prawidło ogólne.*)

Cały tabor drogi żelaznéj, to jest: parochody, powozy i wagony utrzymywane być powinny w takim stanie, aby przy użyciu

въ такомъ состояніи, чтобы они могли быть употребляемы къ ѣздѣ, съ установленною въ § 55 скоростью, совершенно безопасно, и чтобы опредѣленная раскладкою ѣзда производилась исправно.

Примѣчаніе. Ни въ какомъ случаѣ составъ тотъ не можетъ быть уменьшенъ противу переданнаго Правительствомъ въ употребленіе Компаніи числа паровозовъ, тендеровъ, вагоновъ и платформъ.

§ 30.

(Формуляры паровозовъ, вагоновъ и осей.)

Каждый паровозъ, тендеръ, пассажирскій и товарный вагоны должны имѣть отдѣльный свой формуляръ, съ показаніемъ въ ономъ: времени, съ котораго они употребляются, числа пройденныхъ ими миль, произведенныхъ имъ починокъ, или перемѣнъ въ какихъ либо частяхъ; времени освидѣтельствованія согласно §§ 31, 32 и 42, и что оказалось вслѣдствіе того освидѣтельствованія.

Сверхъ того, будетъ составлена особая, подробная вѣдомость всѣмъ осямъ, съ означеніемъ: номера каждой оси, происхожденія оной, съ какого времени она въ употребленіи, какимъ подвергалась испытаніямъ, сколько пробѣжала миль и какія въ ней уже были поврежденія и починки.

Для этого, каждая ось должна быть оклеймена номеромъ по порядку.

(Осмотръ паровозовъ.)

§ 31.

По проѣздѣ паровозомъ наиболѣе до 40,000 верстъ, должно быть произведено въ присутствіи Главнаго Инспектора желѣзныхъ дорогъ испытаніе котла того паровоза, посредствомъ гидравлическаго насоса, давленіемъ, равняющимся по крайней мѣрѣ полуторному установленному давленію паровъ въ котлѣ. Въ новыхъ паровозахъ, испытанныхъ при пріемѣ, вторичное испытаніе можетъ быть производимо по проѣздѣ паровозомъ около 70,000 верстъ. Котелъ, подвергшійся при подобномъ испы-

do jazdy z dozwoloną w § 55 szybkością, nie przedstawiały żadnego niebezpieczeństwa i zapewniały należytą regularność jazdy rozkładem ustanowionéj.

Uwaga. W żadnym razie tabor nie może ulegać zmniejszeniu liczby parochodów, tendrów, powozów i wagonów oddanych w użycie przez Rząd Towarzystwu.

§ 30.

(Stany służby parochodów, wagonów i osi.)

Każdego oddzielnie parochodu, tendra, powozu i wagonu, utrzymywany być winien stan służby, wykazujący: datę od któréj zaczął być czynnym, liczbę ubiegłych mil, uskutecznione reparacye lub zmiany jakich części, odbyte według §§ 31, 32 i 42 rewizye, i wynikłe z rewizyi tych skutki.

Oprócz tego prowadzony będzie oddzielnie rejestr wszystkich osi, wykazujący, obok numeru porządkowego każdéj osi, jéj pochodzenie, datę użycia, próby jakim uległa, liczbę przebieżonych mil, jéj wypadki i reparacye.

W tym celu każda oś winna być nacechowaną swoim porządkowym numerem.

(Rewizye parochodów.)

§ 31.

Po ubieżeniu przez parochód maximum 40,000 wiorst drogi, odbyta być powinna w obecności Inspektora drogi żelaznéj próba kotła tegoż parochodu, pompą hydrauliczną, ciśnieniem wyrównywającém najmniéj 1 i pół ustanowionéj wysokości ciśnienia pary w kotle. Przy nowych parochodach, probowanych przy odbiorze, powtórna próba może być robioną dopiero po odbyciu przez parochód 70,000 wiorst drogi. Kocioł, któryby w trakcie

таніи какому либо измѣненію, не можетъ быть употребляемъ въ такомъ состояніи.

Вмѣстѣ съ испытаніемъ котла долженъ быть произведенъ подробный осмотръ и всѣхъ прочихъ частей паровоза, и его тендера. Испытаніе это и результатъ онаго, должны быть описаны протоколярно и если все окажется въ надлежащемъ состояніи, то на таковомъ паровозѣ слѣдуетъ надписать день осмотра и употребленное при испытаніи наивысшее давленіе.

§ 32.

Если при ревизіи періодической, или произведенной въ слѣдствіе случайнаго поврежденія паровоза, окажется необходимость перестроить въ немъ главныя части, напримѣръ: горнъ, паровые цилиндры, колеса, или же произвесть значительныя починки въ котлѣ и проч., подобный паровозъ долженъ быть протоколярно исключенъ изъ употребленія и переданъ въ мастерскія для предпринятія въ немъ исправленій, признанныхъ ревизіоннымъ актомъ необходимыми. По окончаніи таковыхъ, перестроенный паровозъ будетъ подверженъ установленному осмотру и испытаніямъ, въ присутствіи Главнаго Инспектора желѣзныхъ дорогъ, съ примѣненіемъ къ 31 §, и если окажется, что оный приведенъ въ надлежащую исправность и удовлетворяетъ правиламъ искуства и всѣмъ условіямъ безопасности, Инспекторъ желѣзныхъ дорогъ разрѣшитъ немедля Дирекціи дороги, употреблять тотъ паровозъ въ дѣло.

Безъ письменнаго разрѣшенія Инспектора, перестроенный въ главныхъ частяхъ паровозъ не можетъ быть употребляемъ для ѣзды.

§ 33.

Начальникъ движенія имѣетъ шнуровую книгу, засвидѣтельствованную Главнымъ Инспекторомъ, въ которой каждый машинистъ, передъ выѣздомъ въ дорогу, долженъ засвидѣтельствовать, что паровозъ его осмотрѣнъ имъ подробно и находится въ состояніи совершенно удовлетворительномъ и для ѣзды безопасномъ.

rzeczonéj próby uległ jakiejbądź zmianie formy, nie może być daléj w takim stanie używany.

Jednocześnie z próbą kotła, dopełnioną być powinna szczegółowa rewizya wszystkich części parochodu i jego tendra. Szczegóły rewizyi téj i wypadki prób, spisane będą protokólarnie. Po przekonaniu się, że parochód zdatnym jest do dalszego użytku, data odbycia rewizyi winna być na nim wypisaną, jak niemniéj wysokość ciśnienia pary, jaka przez próbę kotła za najwyżéj dopuszczalną uznana będzie.

§ 32.

W razie, gdy rewizya bądź peryodyczna, lub też dopełniona z przypadkowego uszkodzenia parochodu, wykaże potrzebę odbudowania go w głównych składowych częściach, jak np. przez zmianę komory ogniskowéj, cylindrów parowych, kół, albo wreszcie przez większe reparacye kotła i t. p., parochód taki winien być protokólarnie z ruchu usunięty i oddany będzie warsztatom mechanicznym, dla przedsięwzięcia napraw, protokółem rewizyjnym za potrzebne uznanych. — Po dokonaniu napraw tych, odbyte będą, w obecności Inspektora Głównego dróg żelaznych i z zastosowaniem się do § 31, rewizye i próby odbudowanego parochodu, a skoro okaże się: że parochód w kwestyi będący, doprowadzony został do dobrego stanu i odpowiada prawidłom sztuki, toż wszelkim warunkom publicznego bezpieczeństwa, Inspektor dróg żelaznych upoważni natychmiast Dyrekcyę tejże drogi do oddania parochodu tego do czynnéj służby.

Bez piśmiennego upoważnienia Inspektora, odbudowany w głównych częściach parochód nie może być do jazdy używanym.

§ 33.

Utrzymywaną będzie przez Naczelnika ruchu książka sznurowa, przez Inspektora Głównego drogi żelaznéj podpisana, w któréj każdy maszynista przed wyjazdem z pociągiem zapisać winien: że parochód swój szczegółowo zrewidował, i że takowy znajduje się w stanie zupełnie dobrym i do jazdy bezpiecznym.

§ 34.

(Манометры и приборы для удержанія искръ.)

Всѣ паровозы должны быть снабжены манометрами, для опредѣленія перемѣны давленія паровъ, приборами для удержанія искръ и надлежащими устройствами при пепельникахъ, для предохраненія по возможности вылетанія искръ и горящихъ углей.

§ 35.

(Тормаза у тендеровъ.)

Тендеръ паровоза долженъ быть снабженъ крѣпкимъ тормазомъ, устроеннымъ по способу, признанному наилучшимъ.

§ 36.

(Экипажи и вагоны.)

Всѣ экипажи и вагоны, употребляемые при поѣздахъ, должны быть на рессорахъ и имѣть спереди и сзади буфоры и тягучіе рессоры (Zugfedern). При пассажирскихъ и 6-колесныхъ товарныхъ вагонахъ, всѣ буфоры должны быть съ пружинами; при товарныхъ же 4-колесныхъ вагонахъ, буфоры могутъ быть только съ одной стороны на пружинахъ.

§ 37.

(Ободья колесъ.)

Всѣ безъ исключенія колеса должны имѣть ободья изъ плющеннаго желѣза лучшаго сорта.

При обточеніи этихъ ободьевъ, наименьшая толщина оныхъ допускается у колесъ подъ паровозы $^3/_4$ дюйма, а подъ вагоны — $^2/_3$ дюйма.

§ 38.

(Тормаза при вагонахъ.)

Экипажи и вагоны должны быть снабжены крѣпкими тормазами въ такомъ количествѣ, дабы въ каждомъ поѣздѣ, въ случаѣ надобности, можно было затормазить по крайней мѣрѣ 20-ую ось.

Каждый экипажъ и вагонъ долженъ имѣть съ обоихъ концевъ, сверхъ главной соединительной цѣпи, еще двѣ запасныя соотвѣтственной длины.

§ 34.

(Manometry i iskrochrony.)

Wszystkie parochody zaopatrzone być powinny manometrem dla oznaczenia zmian ciśnienia pary, toż iskrochronami i właściwemi przyrządami przy popielniku, w celu zapobieżenia, o ile można, wylotowi iskier i wypadaniu węgli.

§ 35.

(Hamulce tendrów.)

Tender parochodu zaopatrzony być powinien silnym hamulcem, zrobionym w sposób za najlepszy uznany.

§ 36.

(Powozy i wagony.)

Wszystkie powozy i wagony, używane do pociągów, osadzone być powinny na ressorach i zaopatrzone być mają z obudwu stron buforami i ressorami pociągowemi. Przy powozach osobowych i przy wagonach towarowych 6-cio kołowych, wszystkie bufory winny być elastyczne; przy wagonach towarowych 4-ro kołowych mogą być bufory tylko z jednéj strony elastyczne.

§ 37.

(Obręcze kół.)

Wszystkie bez różnicy koła mieć powinny obręcze z żelaza walcowanego w najlepszym gatunku.

Przy obtaczaniu obręczy tych, nie może być dopuszczona ich mniejsza grubość jak $^3/_4$ cala w kołach parochodów, a $^2/_3$ w kołach wagonów.

§ 38.

(Hamulce wagonów.)

Powozy i wagony będą w takiéj liczbie zaopatrzone silnemi hamulcami, aby w każdym pociągu przynajmniéj co 20-ta oś mogła być w razie potrzeby hamowaną.

Każdy powóz i wagon mieć powinien z obudwóch końców, oprócz łącznika lub głównego łańcucha do zaczepiania, dwa łańcuchy zapasowe odpowiedniéj długości.

§ 39.

(*Классы экипажей.*)

Экипажи или пассажирскіе вагоны раздѣляются на 4-ре класса. Экипажи первыхъ 3-хъ классовъ должны быть крытые, снабжены окнами и въ ночное время внутри освѣщены; вагоны же 4-го класса могутъ быть открытые.

Устройство экипажей, относительно удобства для пассажировъ, должно соотвѣтствовать классу вагона. Пассажирскіе вагоны всѣхъ классовъ должны содержаться постоянно снаружи и внутри въ надлежащей опрятности и чистотѣ. Въ зимнее время должны быть въ каждомъ пассажирскомъ поѣздѣ отдѣленія вагоновъ огрѣтыя, по системѣ признанной наиудобнѣйшею.

Въ каждомъ отдѣлѣ вагона должно быть означено число мѣстъ въ ономъ.

Для Высочайшихъ проѣздовъ надлежитъ содержать потребное количество соотвѣтственно устроенныхъ каретъ. Три кареты, переданныя для этой цѣли Компаніи, должны содержаться постоянно въ величайшемъ порядкѣ.

§ 40.

(*Номера экипажей и вагоновъ.*)

Каждый пассажирскій вагонъ долженъ имѣть свой номеръ, по порядку, внутри и снаружи; товарные же вагоны только снаружи. Сверхъ того, на каждомъ товарномъ вагонѣ слѣдуетъ означать снаружи: вѣсъ самаго вагона и опредѣляемый для онаго грузъ.

§ 41.

(*Устройство товарныхъ вагоновъ.*)

Устройство товарныхъ вагоновъ надлежитъ примѣнять къ роду предметовъ наиболѣе перевозимыхъ по желѣзной дорогѣ, такъ, чтобы всѣ предметы могли быть перевозимы совершенно безопасно, безъ поврежденій и убытка. То же самое относится и къ вагонамъ для перевозки лошадей, скота или другихъ животныхъ. Вагоны эти слѣдуетъ такъ устраивать, чтобы животныя во время ѣзды, не подвергались ушибамъ или страданіямъ.

§ 39.

(*Klassy powozów osobowych.*)

Powozy osobowe będą czterech klass. Powozy trzech klass pierwszych powinny być kryte, oszklone i w czasie nocnéj jazdy wewnątrz oświetlone. Powozy czyli wagony klassy 4-éj mogą być odkryte.

Urządzenie powozów pod względem wygody dla passażerów, będzie zastosowane do klassy powozu. Powozy wszystkich klass, będą ciągle tak zewnątrz jako i wewnątrz schludnie i we wszelkich szczegółach porządnie utrzymywane. W porze zimowéj, w każdym pociągu passażerskim winny się znajdować oddziały powozów ogrzewane sposobem za najdogodniejszy uznanym.

W każdym przedziale powozu wypisaną będzie liczba miejsc.

Dla Osób Najdostojniejszych przeznaczona będzie potrzebna liczba karet, urządzonych stosownie do przeznaczenia. Trzy karety Dworskie, oddane na ten cel Towarzystwu, będą ciągle w największym porządku utrzymywane.

§ 40.

(*Numera powozów i wagonów.*)

Każdy powóz i wagon mieć będzie swój numer porządkowy, umieszczony w powozach osobowych zewnątrz i wewnątrz powozu, a w wagonach towarowych zewnątrz wagonu. Oprócz tego na każdym towarowym wagonie wypisana będzie zewnątrz jego waga i ciężar jakim może być ładowany.

§ 41.

(*Urządzenie wagonów towarowych.*)

Budowa i urządzenia wagonów towarowych będą zastosowane do rodzaju przedmiotów transportowanych drogą żelazną w większych ilościach, a to w taki sposób, aby wszelkie przedmioty były przewożone, o ile można bezpiecznie, bez uszkodzeń i uszczerbków. Toż samo rozumieć się ma co do wagonów przeznaczonych do przewozu koni, bydła, lub innych zwierząt. Wagony te urządzone być winny w taki sposób, aby nie wystawiały koni, bydła i innych zwierząt, w czasie przewozu, na szwank lub dotkliwe cierpienia.

§ 42.

(*Ревизія вагоновъ.*)

Кромѣ обыкновенной ревизіи вагоновъ, имѣющей совершаться послѣ каждаго возврата ихъ съ дороги, должны производиться особые еще періодическіе, подробные и тщательные осмотры ихъ, съ разборкою всѣхъ тѣхъ частей, которыя необходимо разобрать для надлежащаго узнанія состоянія вагона.

Таковые осмотры должны быть совершаемы протоколярно по крайней мѣрѣ послѣ каждыхъ 18,000 верстъ, пройденныхъ каждымъ вагономъ.

День послѣдняго осмотра долженъ быть означенъ на вагонѣ снаружи.

ГЛАВА III.

Устройство поѣздовъ.

§ 43.

(*Общее правило.*)

На каждой линіи дороги будутъ отправляться ежедневно въ обоихъ направленіяхъ пассажирскіе поѣзды, проходящіе по всему ея протяженію, для постояннаго сообщенія по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ сутки съ смежными заграничными желѣзными дорогами. Въ поѣздахъ сихъ должны находиться непремѣнно пассажирскіе вагоны 1-го и 2-го класса. Во всякомъ однако случаѣ, по всему протяженію дороги долженъ проходить въ обоихъ направленіяхъ ежедневно, по крайней мѣрѣ, еще одинъ пассажирскій, или товаро-пассажирскій поѣздъ съ пассажирскими вагонами III-го и IV-го класса.

§ 44.

(*Число осей въ поѣздѣ.*)

Число осей въ одномъ поѣздѣ обыкновенно не должно превосходить:

45 осей въ пассажирскомъ поѣздѣ,
60 „ въ товаро-пассажирскомъ,
150 „ въ товарномъ.

§ 42.

(*Rewizye wagonów.*)

Oprócz rewizyj powozów i wagonów, dopełniać się mających po każdym ich powrocie z drogi, odbywane być powinny peryodycznie szczegółowe i skrupulatne rewizye powozów i wagonów, przy rozebraniu tych wszystkich części, które wymagają rozebrania dla przekonania się o stanie wagonu.

Rewizye te powinny być dopełniane protokólarnie, ile razy powóz i wagon przebieży maximum do 18,000 wiorst.

Data ostatniéj rewizyi wypisaną być powinna zewnątrz wagonu.

ROZDZIAŁ III.

Urządzenie pociągów.

§ 43.

(*Prawidło ogólne.*)

Na każdéj linii drogi wysyłane będą w obu kierunkach codziennie pociągi osobowe, przebiegające całą jéj długość i utrzymujące przynajmniéj raz na dzień nieprzerwany związek z pogranicznemi kolejami, do których drogi żelazne Królestwa dotykają. W pociągach tych znajdować się będą przynajmniéj powozy 1-éj i 2-éj klassy. W każdym jednak razie, kursować powinien codziennie na całéj długości drogi w obudwu kierunkach, najmniéj jeden pociąg osobowy lub osobowo-towarowy, obejmujący wagony osobowe III-éj i IV-éj klassy.

§ 44.

(*Liczba osi w pociągu.*)

W jednym pociągu liczba osi wagonowych niepowinna zwyczajnie przenosić:

45 osi w pociągach osobowych,
60 „ „ osobowo-towarowych,
150 „ „ towarowych.

Отступленіе отъ сего правила можетъ быть допущено только при необыкновенномъ стеченіи пассажировъ, или накопленіи товаровъ. Но коль скоро увеличившееся движеніе окажется постояннымъ, тогда должно будетъ увеличить и число поѣздовъ, для соблюденія настоящаго правила о числѣ осей.

§ 45.

(*Мѣсто, занимаемое паровозомъ въ поѣздѣ.*)

Паровозъ съ слѣдующимъ за нимъ тендеромъ долженъ быть всегда въ головѣ поѣзда. Отступленіе отъ сего правила можетъ быть допущено только въ самыхъ крайнихъ и совершенно неизбѣжныхъ случаяхъ, въ коихъ тогда и установленная въ § 55 скорость движенія поѣзда должна быть уменьшена въ половину.

Въ поѣздахъ пассажирскихъ или товаро-пассажирскихъ воспрещается уставлять предъ паровозомъ снѣгометъ, или устроенный для очищенія снѣга и льда вагонъ.

§ 46.

(*Число паровозовъ въ поѣздѣ.*)

Пассажирскіе поѣзды должны двигаться однимъ только паровозомъ. Употребленіе однакоже отнюдь не болѣе двухъ паровозовъ будетъ допускаемо въ видѣ исключенія и въ крайней лишь необходимости, напримѣръ: для поднятія поѣзда по крутому склону, для проѣзда чрезъ снѣговой завалъ, при чрезвычайномъ стеченіи пассажировъ, или въ случаѣ несчастія, требующаго вспомогательнаго паровоза и т. п.

Оба паровоза должны находиться тогда въ головѣ поѣзда, передній долженъ быть главнодѣйствующимъ, а второй только вспомогательнымъ.

Отступленіе отъ этого правила допускается только въ слѣдующихъ крайнихъ случаяхъ:

a) когда вслѣдствіе происшедшаго на ѣздѣ поврежденія, въ ведущемъ паровозѣ, или въ поѣздѣ, не будетъ возмож-

Odstąpienie od przepisu tego będzie mogło być dopuszczoném jedynie w czasie nadzwyczajnego napływu passażerów lub towarów. Lecz skoro tylko powiększenie ruchu okaże się stałém, urządzoną być powinna taka liczba pociągów, jaka potrzebną będzie dla zachowania niniejszego przepisu co do liczby osi.

§ 45.

(*Miejsce parochodu w pociągu.*)

Parochód, z umieszczonym za nim tendrem, powinien zawsze przodkować pociągowi. Przekroczenie przepisu tego tylko w razie koniecznym i do uniknienia niemożliwym dopuszczoném będzie, z zastrzeżeniem jednakże, aby wtedy ustanowiona § 55-m szybkość pociągu była o połowę zmniejszoną.

W pociągach osobowych, lub osobowo-towarowych, wzbronioném jest umieszczanie przed parochodem pługa śniegowego, toż wagonu z urządzeniem do uprzątania śniegu lub lodu.

§ 46.

(*Liczba parochodów w pociągu.*)

Pociągi osobowe ciągnione będą przez parochody pojedyncze. Zaprzęganie parochodów, lecz nie więcéj jak dwóch, będzie tylko wyjątkowo i w razie koniecznéj potrzeby dopuszczaném, jako to: dla przebycia wielkich spadków lub zaspów śniegu, toż przy nadzwyczajnym napływie passażerów lub z powodu zdarzonego wypadku, wymagającego machiny pomocniczéj, i dla tym podobnych okoliczności.

Obadwa parochody powinny być wówczas na przodzie pociągu umieszczone, i w taki sposób użyte, aby parochód pierwszy był głównie działającym, drugi zaś udzielał mu tylko potrzebną pomoc.

Odstąpienie do tego przepisu dopuszczoném być może, tylko w następujących nadzwyczajnych zdarzeniach:

a) kiedy skutkiem wynikłego w czasie jazdy uszkodzenia pociągu lub przewodniczącego parochodu, nie będzie można

ности довести послѣдній до ближайшей станціи иначе, какъ толкая его прибывшимъ на помощь паровозомъ съ задней станціи;

b) когда отъ случайныхъ причинъ, сила одного паровоза окажется недостаточна для взвода поѣзда по крутому склону желѣзной дороги, и когда вспомогательный паровозъ придетъ съ задней станціи и не можетъ быть выведенъ въ голову поѣзда, а послѣдній не можетъ быть подраздѣленъ на двѣ части.

Въ этихъ случаяхъ, скорость движенія не должна превышать 15-ти верстъ въ часъ; для отвращенія же столкновеній съ слѣдующими по тому же направленію поѣздами, выставляются установленные сигнальные знаки, для уменьшенія скорости движенія.

§ 47.

(*Паровозъ, приготовленный для пзды.*)

На паровозѣ, стоящемъ передъ поѣздомъ, имѣющимъ выходить со станціи, должны находиться постоянно машинистъ съ прислугою; регуляторъ его долженъ быть замкнутъ, рычагъ, измѣняющій движеніе, уставленъ вертикально, а колеса у тендера заторможены.

§ 48.

(*Размѣщеніе вагоновъ въ поѣздѣ.*)

Въ пассажирскихъ поѣздахъ вагоны должны быть отдѣлены отъ тендера, по крайней мѣрѣ, однимъ вагономъ, не занятымъ пассажирами. Въ поѣздахъ же товаро-пассажирскихъ, пассажирскіе вагоны должны быть всегда уставлены за товарными.

§ 49.

(*Легко воспламеняющіеся предметы.*)

Въ поѣздахъ пассажирскихъ и товаро-пассажирскихъ не могутъ быть перевозимы легко воспламеняющіеся предметы, а равно длинныя брусья и громоздныя машины.

doprowadzić pociągu do najbliższéj stacyi inaczéj, jak popychając takowy z tyłu parochodem przybyłym na pomoc;

b) kiedy skutkiem zajść mogących przyczyn, siła jednego parochodu okaże się niedostateczną do zaprowadzenia pociągu pod przykry spadek drogi żelaznéj, — i kiedy pomocniczy parochód przysłany z tylnéj stacyi, nie może być doprowadzony na przód pociągu, a ten ostatni nie da się podzielić na dwie części.

W zdarzeniach tych, jazda nie powinna być szybszą jak 15 wiorst na godzinę; celem zaś uniknienia spotkania się z pociągami idącemi w tym samym kierunku, wystawione będą znaki ostrzegające o potrzebie zmniejszenia szybkości jazdy.

§ 47.

(*Parochód do jazdy przygotowany.*)

Na parochodzie stojącym na stacyi i do jazdy przygotowanym, powinien ciągle znajdować się maszynista ze służbą swoją.

Parochód ten ma mieć zamkniętą przepustnicę pary (régulateur), kierownik (levier de changement de marche) pionowo nastawiony i hamulec na koła tendra naciśniony.

§ 48.

(*Umieszczenie w pociągu powozów i wagonów.*)

W pociągach osobowych powozy osobowe będą oddzielone od tendra, przynajmniéj jednym wagonem nie zajętym przez osoby. W pociągach osobowo-towarowych, powozy osobowe będą zawsze umieszczane za wagonami towarowemi.

§ 49.

(*Przedmioty łatwo zapalne.*)

W pociągach osobowych i osobowo-towarowych nie mogą być przewożone przedmioty łatwo zapalne, toż długie belki i wielkie machiny.

§ 50.

(*Связочники и цѣпи для сцѣпленія вагоновъ.*)

Въ поѣздахъ пассажирскихъ, всѣ вагоны должны быть сцѣплены винтовыми связями такъ, чтобы приходящіеся одинъ противъ другого буфоры, постоянно касались между собою.

§ 51.

(*Ревизія поѣзда, совершаемая кондукторскими чинами.*)

Экипажи и вагоны, составляющіе поѣздъ, отправляемый съ главной станціи, должны быть подробно осмотрѣны кондукторскими чинами, наряженными къ тому поѣзду, послѣ чего, старшій кондукторъ того поѣзда впишетъ въ шнуровую книгу, находящуюся у Начальника движенія и засвидѣтельствованную Главнымъ Инспекторомъ, въ какомъ состояніи переданы ему тѣ вагоны.

ГЛАВА IV.

О ѣздѣ.

§ 52.

(*Распредѣленіе ѣзды.*)

Компанія будетъ представлять Главному Директору Финансовъ на утвержденіе, распредѣленія ѣзды, означающія предполагаемыя оною на извѣстный періодъ времени: число, родъ и движеніе пассажирскихъ поѣздовъ.

Главный Директоръ, по выслушаніи Компаніи, можетъ сдѣлать въ этихъ распредѣленіяхъ измѣненія, какія признаетъ нужными.

Директоръ желѣзной дороги обязанъ руководствоваться въ точности утвержденнымъ распредѣленіемъ, безъ малѣйшаго отступленія отъ онаго подъ какимъ бы то ни было видомъ.

Никакой поѣздъ не можетъ быть выпущенъ со станціи, прежде назначеннаго для онаго утвержденнымъ распредѣленіемъ времени.

Всякое новое распредѣленіе ѣзды будетъ объявлено публикѣ и сообщено высшимъ Правительственнымъ мѣстамъ, по

§ 50.

(*Łączniki i łańcuchy do sprzęgania wagonów.*)

W pociągach osobowych wszystkie wagony będą spięte łącznikami szrubowemi, aż do zetknięcia się buforów, dokładnie z sobą passować mających.

§ 51.

(*Rewizya pociągu przez służbę konduktorską.*)

Powozy i wagony ustawione w pociągu, odejść mającym z głównéj stacyi, zrewidowane być powinny starannie przez służbę konduktorską do pociągu tego przeznaczoną; poczém starszy konduktor pociągu zapisze w książce sznurowéj, przez Naczelnika ruchu utrzymywanéj, a przez Inspektora Głównego oparafowanéj, w jakim stanie wspomnione powozy i wagony oddane mu zostały.

ROZDZIAŁ IV.

O jeździe.

§ 52.

(*Rozkład jazdy.*)

Towarzystwo przedstawiać będzie Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu do zatwierdzenia rozkłady jazdy, ustanawiające na pewien przeciąg czasu liczbę, rodzaj i bieg pociągów przeznaczonych do przewozu osób.

W rozkładach tych, Dyrektor Główny, po wysłuchaniu Towarzystwa, zaprowadzać może zmiany, jakie za potrzebne uzna.

Dyrektor drogi żelaznéj obowiązany jest stosować się jak najściśléj do zatwierdzonego rozkładu i niedopuszczać pod żadnym względem jakichbądź przeciw temu wykroczeń.

Żaden pociąg nie może odejść ze stacyi przed czasem w rozkładzie jazdy naznaczonym.

Każdy nowy rozkład jazdy podany będzie do wiadomości publicznéj i przesłany wyższym Władzom Rządowym, przez Dy-

указанію Главнаго Директора, по крайней мѣрѣ за недѣлю до введенія въ исполненіе того распредѣленія, которое потомъ во все время, пока оно обязательно, должно быть выставлено на станціяхъ и пріемныхъ домахъ желѣзной дороги, въ мѣстахъ приступныхъ для публики. Распредѣленіе же ѣзды поѣздовъ, назначенныхъ исключительно для перевозки товаровъ и тяжестей, Управленіе желѣзной дороги въ правѣ установлять и отмѣнять по предварительномъ согласіи на каждую перемѣну Главнаго Инспектора, который обязанъ наблюдать, дабы при таковыхъ поѣздахъ не было отступленія отъ правилъ, установленныхъ въ §§ 44 и 55 настоящаго Положенія.

§ 53.

(*Отправленіе поѣздовъ.*)

Поѣздъ не можетъ выйдти со станціи безъ даннаго сигнала къ отъѣзду.

Сигналъ къ отъѣзду будетъ данъ не прежде, какъ по закрытіи всѣхъ дверецъ въ вагонахъ.

Поѣзды не могутъ быть отправляемы со станціи ранѣе, какъ спустя 10-ть минутъ, по выходѣ предыдущаго поѣзда, но вслѣдъ за товарнымъ поѣздомъ не должно отправлять пассажирскій поѣздъ ранѣе 20-ти минутъ.

Во время же густаго тумана, мятели и грозы ночью или днемъ, поѣзды не должны быть отправляемы, пока не будетъ удостовѣренія, что предыдущій поѣздъ прибылъ уже на сосѣднюю станцію.

Во время ѣзды, поѣздъ не долженъ приближаться къ идущему предъ нимъ другому поѣзду, на разстояніе менѣе одной версты. За этимъ чины желѣзной дороги обязаны строго наблюдать и доносить Дирекціи о замѣченныхъ въ этомъ отношеніи нарушеніяхъ.

§ 54.

(*Задержаніе поѣзда въ дорогѣ.*)

Поѣзды должны останавливаться только на станціяхъ и пристанкахъ, означенныхъ въ распредѣленіи ѣзды, исключая

rektora Głównego wskazanym, najmniéj na dni 7 przed wprowadzeniem go w wykonanie, a następnie wystawiony być ma przez cały czas trwania na wszystkich stacyach i przystankach drogi żelaznéj, w miejscach dla publiczności widocznych. Rozkład jazdy pociągów przeznaczonych wyłącznie do przewozu towarów lub innych ciężarów, Zarząd drogi żelaznéj może ustanawiać i zmieniać, za poprzedniem jednak zatwierdzeniem każdéj zmiany przez Inspektora Głównego, obowiązanego czuwać, aby w urządzeniu pociągów tych zachowane były przepisy, §§ 44 i 55-m Urządzeń niniejszych wskazane.

§ 53.

(*Wysyłanie pociągów.*)

Pociąg nie może ze stacyi wyruszyć jak po danym znaku do wyjazdu.

Znak wyjazdu nie będzie dany, jak kiedy już wszystkie drzwi powozów będą zamknięte.

Pociągi nie mogą być wysyłane ze stacyi w krótszych odstępach czasu jak minut 10. Jednakże pociąg osobowy za towarowym nie prędzéj jak po upływie minut 20 wysyłany być może.

W czasie gęstéj mgły, zamieci, burzy, tak w dzień jak w nocy, pociąg nie powinien być wysyłany, dopóki nie nabierze się przekonania, że poprzedni już stanął na stacyi sąsiedniéj.

Podczas jazdy pociąg nie powinien przybliżać się do poprzedzającego pociągu, jak na odległość jednéj wiorsty, czego służba drogowa pilnie przestrzegać winna i donosić Dyrekcyi o dostrzeżonych w tym względzie przekroczeniach.

§ 54.

(*Zatrzymanie pociągu w drodze.*)

Pociągi nie powinny zatrzymywać się, jak tylko na stacyach i przystankach rozkładem jazdy wskazanych, wyjąwszy,

чрезвычайныхъ случаевъ, требующихъ непремѣннаго задержанія поѣзда. Тогда машинистъ и старшій кондукторъ распорядятся поставленіемъ посреди дороги въ разстояніи по крайней мѣрѣ 250 сажень отъ обоихъ концевъ поѣзда, надлежащихъ, днемъ и ночью видныхъ сигналовъ, для предупрежденія о случившемся. Въ дурную же погоду не ограничиваться одними сигналами, но отрядить къ сигналамъ и служителей поѣзда, для предупрежденія о случившемся.

Такимъ же образомъ слѣдуетъ поступать и при развозкѣ экстренними поѣздами матеріаловъ для содержанія дороги, каждый разъ, когда для выгрузки тѣхъ матеріаловъ поѣздъ будетъ остановленъ.

Эти рабочіе поѣзды, а равно и одиночные вагоны, употребляемые для развозки матеріаловъ, должны быть устранены съ главной линіи дороги по крайней мѣрѣ за $^1/_4$ часа до прихода обыкновеннаго или ожидаемаго экстренняго поѣзда.

§ 55.

(*Скорость ѣзды.*)

Наибольшая скорость ѣзды установляется слѣдующая:

50 верстъ въ часъ для пассажирскихъ поѣздовъ,
40 „ „ для товаро-пассажирскихъ, и
30 „ „ для товарныхъ поѣздовъ.

На новыхъ желѣзныхъ дорогахъ съ сильными рельсами, а равно на Варшавско-Вѣнской, по замѣнѣ теперешнихъ рельсовъ новыми, Главный Директоръ Финансовъ можетъ дозволить, а если признаетъ нужнымъ даже и установить скорѣйшую противу выше означенной ѣзду.

Предписанная скорость ѣзды будетъ уменьшаема вблизи станцій, а равно при проѣздѣ чрезъ оныя, на переводахъ и разъѣздахъ, на длинныхъ мостахъ, среди снѣговъ, при густомъ туманѣ, недозволяющемъ различать сигналы и всякій разъ, когда къ уменьшенію скорости, или къ остановленію даже поѣзда, будутъ даны дорожною службою сигналы, на каковые, машинисты обязаны обращать постоянно особое вниманіе.

gdy zatrzymanie to z przyczyn nadzwyczajnych stanie się koniecznem. W razie tym, maszynista i starszy konduktor dopilnują, aby w odległości najmniéj 250 sażenów od każdego końca pociągu, postawione były natychmiast w środku kolei ostrzegające o wypadku tym znaki w dzień i w nocy widzialne. W czasie zaś niepogody, należy nadto przy znakach tych postawić posługaczów, ostrzegać mających o zaszłym wypadku.

Tak samo postępować należy przy rozwożeniu pociągami nadzwyczajnemi materyałów potrzebnych do utrzymania kolei, ile razy do wyładowania tych materyałów pociąg zatrzymany być musi.

Te ostatnie pociągi, toż pojedyncze wagony użyte do rozwózki materyałów, ustępować powinny z głównéj linii kolei najmniéj na kwandrans przed nadejściem zwyczajnego pociągu, lub zapowiedzianego pociągu nadzwyczajnego.

§ 55.

(*Szybkość jazdy.*)

Szybkość jazdy nie może przenosić:

wiorst 50 na godzinę z pociągami osobowemi;
„ 40 „ „ osobowo-towarowemi;
„ 30 „ „ towarowemi.

Na nowych drogach żelaznych zaopatrzonych silnemi railsami, toż na drodze Warszawsko-Wiedeńskiéj, o ile ona takież railse otrzyma, Dyrektor Główny Przychodów i Skarbu może upoważnić, lub gdy to uzna potrzebném, zarządzić większą szybkość jazdy.

Przepisana szybkość jazdy będzie zmniejszoną w bliskości, toż w czasie przejścia stacyi i rozjazdów kolei, na dłuższych mostach, wśród śniegów, lub gęstéj mgły, niedozwalającéj rozeznać sygnałów, toż ile razy służba drogowa daje znaki na zwolnienie lub zatrzymanie jazdy, a na co maszyniści zwracać powinni ciągle uwagę swoją.

Потерянное время не должно вознаграждаться увеличеніемъ предписанной скорости ѣзды.

§ 56.

(*Употребленіе паровaго свистка.*)

Подъѣзжая къ станціамъ, пристанкамъ, къ поворотамъ и выемкамъ дороги, машинистъ долженъ подавать сигналъ паровымъ свисткомъ о приближающемся поѣздѣ; то же самое онъ долженъ дѣлать каждый разъ, когда не увѣренъ, что дорога совершенно свободна отъ всякихъ препятствій.

§ 57.

(*Ѣзда на паровозѣ.*)

Никто, кромѣ собственно чиновъ механической службы, не можетъ быть на паровозѣ или тендерѣ, безъ письменнаго позволенія Директора желѣзной дороги.

Этому воспрещенію не подлежатъ: Главный Инспекторъ, Начальникъ движенія, Инженеры и Механикъ желѣзной дороги.

§ 58.

(*Экстренніе поѣзды.*)

Экстренніе поѣзды могутъ быть отправляемы только по предварительномъ извѣщеніи о таковыхъ Главнаго Инспектора. Они не должны препятствовать правильному движенію обыкновенныхъ поѣздовъ, установленныхъ распредѣленіемъ ѣзды.

Примѣчаніе. Правилу сему не подлежатъ экстренніе поѣзды, требуемые высшимъ начальствомъ для Высочайшихъ проѣздовъ.

Объ отправленномъ экстреннемъ поѣздѣ, всѣ дорожные чины должны быть поставлены въ извѣстность.

Въ случаѣ невозможности соблюденія сего правила, самая крайняя только необходимость или особое приказаніе Намѣстника Царства, могутъ оправдать отправленіе экстренняго поѣзда, безъ предварительнаго объ ономъ извѣщенія всѣхъ дорожныхъ чиновъ.

Czas stracony nie może być odzyskiwany przez śpieszniejszą nad przepis jazdę.

§ 56.

(*Użycie świstawki parochodu.*)

W bliskości stacyi, przystanków, krzywizn i przekopów drogi, maszynista dawać powinien znak świstawką parochodu o nadchodzącym pociągu, toż ile razy nie będzie pewnym czy kolej jest wolną od wszelkich przeszkód.

§ 57.

(*Jazda na parochodzie.*)

Oprócz właściwéj służby mechanicznéj, nikt nie może zajmować miejsca na parochodzie lub tendrze, bez pismiennego upoważnienia Dyrektora drogi żelaznéj.

Zakaz ten nie dotycze: Inspektora Głównego, Naczelnika ruchu, Inżynierów i Mechanika drogi żelaznéj.

§ 58.

(*Pociągi nadzwyczajne.*)

Pociągi nadzwyczajne tylko za poprzedniem zawiadomieniem Inspektora Głównego wyprawiane będą. Pociąg nadzwyczajny nie może tamować regularnego biegu pociągów zwyczajnych, ustanowionych rozkładem jazdy.

Uwaga. Przepisowi temu nie ulegają pociągi nadzwyczajne dla Osób Najdostojniejszych, przez Władzę wyższą zarządzone.

O mającym iść pociągu nadzwyczajnym, cała służba drogowa zawiadomioną być powinna.

W razie niemożności uczynienia zadosyć przepisowi temu, tylko niezbędna i gwałtowna potrzeba, lub rozkaz wydany przez Namiestnika Królestwa, usprawiedliwiać będą wysyłkę pociągu nadzwyczajnego, bez zawiadomienia całéj służby drogowéj.

Машинистъ, сопровождающій таковый поѣздъ, долженъ соблюдать во время ѣзды всевозможную осторожность, въ особенности на разъѣздахъ дороги и на поперечныхъ переѣздахъ.

Хозяйственные и служебные поѣзды, а равно поѣзды для возстановленія прекратившагося сообщенія, могутъ быть отправляемы безъ предварительнаго извѣщенія о томъ Главнаго Инспектора.

§ 59.

(Освѣщеніе паровоза.)

Каждый паровозъ, во время ночной ѣзды, долженъ имѣть спереди два фонаря, далеко отражающіе свѣтъ; всякій же пассажирскій поѣздъ долженъ быть освѣщенъ по крайней мѣрѣ четырьма наружными при вагонахъ фонарями.

Сверхъ того, на послѣднемъ вагонѣ каждаго движущагося въ темнотѣ поѣзда, долженъ находиться большой освѣщенный фонарь съ цвѣтными стеклами. Если въ необыкновенныхъ случаяхъ тендеръ предшествуетъ паровозу, то вышеозначенные два фонаря должны быть не на паровозѣ, а на тендерѣ, на коемъ тогда долженъ находиться одинъ изъ помощниковъ машиниста.

(Кондукторы при поѣздахъ.)

§ 60.

При пассажирскихъ или товаро-пассажирскихъ поѣздахъ, Кондукторы должны сидѣть снаружи вагоновъ въ такихъ мѣстахъ, съ коихъ бы можно было удобно видѣть каждое движеніе поѣзда и состояніе дороги. Ихъ слѣдуетъ снабжать сигналами для остановленія поѣзда въ случаѣ надобности.

Между машинистомъ и кондукторами должно быть устроено сообщеніе наилучшимъ способомъ.

§ 61.

Во время ѣзды, машинисты, кочегары и кондукторы, а на станціяхъ предъ приходомъ поѣзда и во время нахожденія его тамъ, служители при стрѣлкахъ, не должны быть отрываемы ни къ какимъ постороннимъ занятіямъ.

Maszynista pociąg takowy prowadzący zachować powinien w czasie jazdy wszelkie środki ostrożności, a mianowicie na rozjazdach kolei, toż w bliskości przechodzących przez koléj dróg zwyczajnych.

Pociągi gospodarcze i służbowe, lub dla uprzątnienia przeszkód w przerwanéj kommunikacyi, mogą być wysyłane bez poprzedniego o tém doniesienia Inspektorowi Głównemu.

§ 59.

(Oświetlenie parochodu.)

W porze nocnéj, każdy jadący parochód zaopatrzony być powinien od przodu dwoma latarniami, dalekie światło rzucającemi, a każdy osobowy pociąg będzie oświetlany najmniéj czterema latarniami, zewnątrz powozu osadzonemi,

Oprócz tego na ostatnim wagonie każdego jadącego w ciemności pociągu, umieszczoną być powinna wielka i zapalona latarnia, ze szkłem kolorowem. W szczególnych wypadkach, gdy tender poprzedza parochód, dwie latarnie zamiast przed parochodem, umieszczone będą na przodzie tendra, gdzie także powinien siedzieć jeden z pomocników maszynisty.

(Konduktorowie pociągu.)

§ 60.

Przy pociągach osobowych lub osobowo-towarowych, Konduktorowie siedzieć powinni żewnątrz powozów, w miejscach, z których każde ruchy pociągu, toż stan drogi łatwo dostrzedz mogą, i zaopatrzeni być mają w znaki, do wstrzymywania jazdy w razie potrzeby.

Pomiędzy maszynistą i służbą konduktorską, urządzona być powinna kommunikacya w sposób za najlepszy uznany.

§ 61.

W czasie jazdy, maszynisci, palacze i konduktorowie, a na stacyach, przed nadejściem i w czasie pobytu pociągu, zwrotnicy, żadnemi obcemi zatrudnieniami nie powinni być zajmowani.

(*Вспомогательные паровозы.*)

§ 62.

Главный Директоръ Финансовъ, по выслушаніи Компаніи, опредѣлитъ, на которыхъ именно станціяхъ должны находиться резервные или вспомогательные паровозы. Паровозы эти будутъ постоянно отапливаемы и приготовлены къ ѣздѣ, такъ, чтобы въ теченіи не болѣе 15-ти минутъ, по востребованіи, они могли выйти со станціи.

§ 63.

На станціяхъ, гдѣ содержатся вспомогательные паровозы, долженъ находиться вагонъ съ инструментами, потребными при несчастныхъ случаяхъ.

Нужнѣйшіе изъ подобныхъ предметовъ должны находиться при каждомъ поѣздѣ.

Во всѣхъ пассажирскихъ поѣздахъ должны находиться ящики съ предметами, необходимыми для оказанія, въ случаѣ надобности, первой помощи раненымъ лицамъ.

Что должно находиться въ этихъ ящикахъ, это укажетъ Главный Директоръ Финансовъ.

§ 64.

На желѣзныхъ дорогахъ, имѣющихъ двойной рельсовой путь, а равно на дорогахъ съ однимъ путемъ, имѣющихъ мѣстами объѣзды, каждый поѣздъ долженъ держаться лѣваго пути, въ направленіяхъ своего движенія.

Правило это не относится къ станціямъ, гдѣ пассажирскій поѣздъ долженъ въѣзжать на ведущій къ пассажирскому дому путь, развѣ что таковой предназначенъ для принятія ожидаемаго на той же станціи другого пассажирскаго поѣзда.

§ 65.

(*Прекращеніе сообщенія.*)

Компанія не въправѣ прекратить движеніе ни по всей линіи дороги, ни по частямъ ея, безъ предварительнаго на то разрѣшенія Правительства. Если же по какому либо случаю, со-

(*Parochody pomocnicze.*)

§ 62.

Dyrektor Główny Przychodów i Skarbu, po wysłuchaniu Towarzystwa, oznaczy, na których stacyach znajdować się winny parochody rezerwowe czyli pomocnicze. Parochody te będą ciągle opalane i gotowe do jazdy, tak, aby najdaléj w ciągu 15-tu minut, po otrzymaniu wezwania, wyruszyć mogły ze stacyi.

§ 63.

Na stacyach utrzymujących pomocnicze parochody, znajdować się powinien wagon naładowany narzędziami i materyałami potrzebnemi w razie wypadku.

Najpotrzebniejsze do tego narzędzia, znajdować się powinny w każdym pociągu.

We wszystkich pociągach osobowych znajdować się powinny skrzynki z przedmiotami potrzebnemi w razie wypadku do niesienia pierwszéj pomocy osobom rannym.

Zaopatrzenie skrzynki téj, będzie wskazane przez Dyrektora Głównego Skarbu.

§ 64.

Na drogach żelaznych, podwójne koleje mających, toż w ustępach urządzonych przy kolejach pojedynczych, każdy pociąg trzymać się powinien kolei lewéj, w kierunku swojego biegu.

Przepis ten nie stosuje się do stacyi, gdzie pociąg osobowy wjeżdżać powinien na kolej do dworca prowadzącą, o ile ta nie jest już przeznaczoną dla krzyżującego się z nim na tejże stacyi osobowego pociągu.

§ 65.

(*Przerwanie kommunikacyi.*)

Towarzystwo nie ma prawa przerywać kommunikacyi, ani na całéj linii drogi, ani też na jakiejbądź części onéj, bez poprzedniego na to upoważnienia ze strony Rządu. Jeżeli zaś skutkiem jakiego wypadku, kommunikacya na drodze żelaznej przerwaną będzie, Dyrekcya, przy podaniu o tém do publicznéj wiadomości,

общеніе на желѣзной дорогѣ будетъ прервано, Дирекція, объявивъ о томъ ко всеобщему свѣдѣнію, предприметъ тотчасъ всевозможныя мѣры къ наиоспѣшнѣйшему возстановленію сообщенія. Въ случаѣ неоправданнаго замедленія, мѣры тѣ будутъ предприняты Главнымъ Директоромъ Финансовъ, на счетъ Компаніи.

Если прекращеніе сообщенія будетъ такого рода, что перевозка пассажировъ и почты задержана только на какой либо части дороги, то Дирекція желѣзной дороги обязана распорядиться немедленно перевозкою почты и устроить по возможности отправленіе для пассажировъ иными средствами.

Главный Директоръ Финансовъ, по выслушаніи Компаніи, опредѣлитъ: слѣдуетъ ли ей по этому поводу какая либо плата отъ пассажировъ, и въ такомъ случаѣ установитъ оную.

§ 66.

(*Происшествія.*)

Дирекція желѣзной дороги и всѣ чины оной должны употреблять всѣ средства, указанныя наукою и опытомъ, для избѣжанія несчастныхъ случаевъ. Если бы же и за всѣмъ тѣмъ случилось несчастіе, то всѣ безъ изъятія служащіе при желѣзной дорогѣ обязаны, подъ личною ихъ отвѣтственностью, оказывать всякую помощь жертвамъ несчастія и употреблять всевозможныя средства къ уменьшенію или облегченію послѣдствій онаго.

Компанія отвѣтствуетъ по гражданскимъ законамъ за весь вредъ, причиненный несчастнымъ приключеніемъ на желѣзной дорогѣ.

ГЛАВА V.

Объ экспедиціи товаровъ и взиманіи платежей.

§ 67.

(*Тарифъ платежей.*)

Согласно § 15 уступочнаго акта, Компанія должна представлять Главному Директору Финансовъ на утвержденіе тарифы на взиманіе платежей, а именно:

przedsięweźmie natychmiast wszelkie możliwe i najenergiczniejsze środki dla przywrócenia kommunikacyi, w czasie jak najkrótszym. W razie nieusprawiedliwionéj zwłoki, środki te będą przez Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, na rachunek Towarzystwa, zarządzone.

Jeżeli przerwa kommunikacyi jest tego rodzaju, że tylko na jakiéj części drogi nie dozwala przewozu passażerów i poczty, Dyrekcya drogi żelaznéj obowiązaną jest urządzić natychmiast przewożenie poczty innemi środkami, a także dołoży wszelkich starań ze swéj strony, aby na przerwie téj przewóz passażerów był jak najrychléj zaprowadzonym.

Dyrektor Główny Przychodów i Skarbu, po wysłuchaniu Towarzystwa postanowi: czy z tego tytułu jakie opłaty mają być pobierane za przewóz passażerów, i wysokość tych opłat ustanowi.

§ 66.

(*Wypadki.*)

Dyrekcya drogi żelaznéj i cała jéj służba jest obowiązaną używać wszelkich sposobów, nauką i doświadczeniem wskazanych, dla uniknienia nieszczęśliwych wypadków. Gdyby jednakże pomimo tego zdarzyło się jakie nieszczęście, wszyscy bez różnicy urzędnicy drogi żelaznéj obowiązani są, pod osobistą odpowiedzialnością, udzielać wszelką pomoc ofiarom nieszczęścia i używać wszystkich środków, w ich mocy będących, dla zmniejszenia lub złagodzenia skutków wypadku.

Towarzystwo jest cywilnie odpowiedzialném za wszelkie szkody zrządzone zaszłym na drodze żelaznéj wypadkiem, a to według praw obowiązujących.

ROZDZIAŁ V.

O expedycyi i poborze opłat.

§ 67.

(*Taryffa opłat.*)

Odpowiednio art. 15-mu Umowy nadawczéj, Towarzystwo przedstawiać będzie Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu do zatwierdzenia taryffy do poboru opłat, a mianowicie:

1) за перевозку по желѣзной дорогѣ пассажировъ, скота, товаровъ и иныхъ предметовъ;
2) за экспедицію на станціяхъ, за нагрузку и выгрузку, за остраховку, за складъ и т. п.

Утвержденные Главнымъ Директоромъ Финансовъ тарифы будутъ обязательны и должны быть вывѣшены, для всеобщаго свѣдѣнія, на всѣхъ станціяхъ желѣзной дороги.

Сверхъ установленныхъ этими тарифами платежей, никакіе другіе, какъ въ пользу Компаніи, такъ и въ пользу чиновъ желѣзной дороги, не могутъ быть взимаемы.

§ 68.

(*Исключительныя условія.*)

Дозволяется Компаніи входить въ договоры и заключать условія съ подрядчиками на перевозку значительныхъ, или періодическихъ транспортовъ за низшую, противъ тарифа, плату, но договоры эти, до приведенія ихъ въ исполненіе, должны быть представлены на утвержденіе Главнаго Директора Финансовъ, который, если признаетъ это соотвѣтственнымъ, можетъ, по истребованіи заключенія Компаніи, распространить силу сихъ договоровъ и на другихъ лицъ, которыя пожелаютъ провозить тѣ самые или подобнаго рода предметы, на опредѣленныхъ въ договорѣ или приближенныхъ къ оному условіяхъ. Сила этой мѣры обязательна на все время заключеннаго договора, или по крайней мѣрѣ на три мѣсяца, если договоръ заключенъ на кратчайшій срокъ.

На случай принятія Главнымъ Директоромъ Финансовъ подобной мѣры, Компанія въ правѣ оставить проектируемый договоръ въ бездѣйствіи.

§ 69.

(*Возвышеніе тарифа.*)

Всякое возвышеніе тарифа не можетъ быть приведено въ дѣйствіе до истеченія 30 дней со дня опубликованія о томъ.

1) za przewóz koleją żelazną osób, zwierząt, towarów i wszelkich innych przedmiotów;
2) opłat dodatkowych, jako to: za expedycye na stacyach, za ładowanie lub wyładowanie, za ubezpieczenie, za składowe lub placowe i t. p.

Taryffa zatwierdzona przez Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu będzie obowiązującą, i wystawioną być powinna na wszystkich stacyach drogi żelaznéj.

Oprócz opłat taryffą tą ustanowionych, żadne inne opłaty nie mogą być pobierane, bądź na korzyść służby drogi żelaznéj, bądź na korzyść Towarzystwa.

§ 68.

(*Umowy wyjątkowe.*)

Dozwoloném jest Towarzystwu wchodzić w układy i zawierać umowy z przedsiębiercami większych lub peryodycznych transportów jakiego artykułu, o przewóz takowego, za opłatą niższą jak taryffa przepisuje; lecz układy te, przed wprowadzeniem w wykonanie, przedstawiane będą do zatwierdzenia Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu, który gdy to stosowném uzna, i po wysłuchaniu wniosków Towarzystwa, może jednocześnie postanowić: aby do podobnych umów dopuszczani byli i inni przedsiębiercy, którzy te same lub podobnego rodzaju artykuły, na takich samych lub zbliżonych w zasadzie warunkach, przewozić zechcą, a to przez cały czas trwania zawartéj umowy lub w ciągu trzech miesięcy, jeżeli umowa jest na krótszy okres czasu zawartą.

W razie takiego postanowienia, Towarzystwu służy prawo, po wydanéj decyzyi Dyrektora Głównego, cofnąć proponowany układ.

§ 69.

(*Podwyższenie taryffy.*)

Wszelkie podwyższenia taryffy nie mogą być wprowadzone w wykonanie jak po upływie dni 30 od ich ogłoszenia.

§. 70.

(*Журналъ экспедиціи.*)

Принятые для транспорта товары, скотъ и другіе предметы должны быть отправляемы со всевозможною поспѣшностью, безъ всякой къ кому бы то ни было лицепріязни.

По мѣрѣ доставленія отправителями перевозимыхъ предметовъ, таковые будутъ записываемы Экспедиторомъ станціи въ установленный на то журналъ и отправляемы по очереди поступленія и записки оныхъ, исключая случаевъ, въ которыхъ бы самъ отправитель пожелалъ отсрочки въ отправленіи, или на оную согласился, что̀ тогда должно быть отмѣчено въ упомянутомъ журналѣ и въ накладной.

Правилу этому не подлежитъ уголь, добываемый на казенныхъ горныхъ заводахъ, которому, на основаніи § 15 уступочнаго акта, предоставлено первенство транспорта, предъ всякимъ другимъ угломъ.

Главный Директоръ Финансовъ, по соображеніи представленія Компаніи, опредѣлитъ для каждой желѣзной дороги срокъ, въ который она обязана произвесть доставку товаровъ и другихъ предметовъ, отправляемыхъ, какъ на обыкновенномъ, такъ и на поспѣшномъ поѣздахъ.

§ 71.

Независимо отъ накладныхъ, выдаются отправителямъ, если они пожелаютъ, квитанціи въ принятыхъ къ отправленію предметахъ, съ означеніемъ: рода ихъ, вѣса и полученной, или причитающейся еще платы за перевозку.

§ 72.

Чины желѣзной дороги обязаны употреблять съ своей стороны всевозможныя законныя старанія, чтобы принятые для транспорта предметы, при самомъ пріемѣ, а равно при нагрузкѣ, перевозкѣ, выгрузкѣ и выдачѣ оныхъ, не подвергались убыткамъ, или поврежденіямъ.

Условія, относящіяся къ пріему предметовъ для транспорта по желѣзной дорогѣ, а именно: касательно упаковки оныхъ

§ 70.

(*Dziennik expedycyjny.*)

Przyjęte na transport towary, zwierzęta i wszelkie inne przedmioty, expedyowane i wysyłane być powinny z wszelkim możliwym pośpiechem i bez żadnych dla kogobądź faworów.

W miarę uskutecznionéj przez expedyentów dostawy przedmiotów do stacyi drogi żelaznéj, będą takowe zaciągane do właściwego dziennika, przez Expedytora stacyi utrzymywanego, a następnie expedyowane być powinny porządkiem przyjęcia i zapisania w dzienniku, wyjąwszy w razach, gdyby sam interessant żądał lub zezwolił na odwłokę wysyłki jego transportu; o czém wzmianka uczynioną będzie w dzienniku i liście frachtowym.

Przepisowi temu nie ulega węgiel, pochodzący z zakładów górniczych rządowych, któremu, art. 15-ym nadania, zapewnione zostało pierwszeństwo transportu, przed węglem innego pochodzenia.

Dyrektor Główny, po wysłuchaniu Kompanii, oznaczy dla każdéj drogi żelaznéj czas, w którym ona obowiązaną będzie dostawić towary i inne przedmioty wysyłane tak zwyczajnym jako i pośpiesznym frachtem.

§ 71.

Niezależnie od listów frachtowych, udzielany być ma na żądanie expedyenta kwit z odbioru dostawionych przez niego przedmiotów, wyszczególniający ich rodzaj i wagę, toż pobrane lub przynależne opłaty.

§ 72.

Służba drogi żelaznéj obowiązaną jest dokładać ze swéj strony wszelkich możliwych i przepisom odpowiednich starań, aby odbierane na transport przedmioty, w czasie ich przyjmowania, ładowania, przewozu, wyładowania i wydawania, żadnym uszczerbkom lub uszkodzeniom nie uległy.

Przepisami szczegółowemi wskazane będą warunki, dotyczące przyjęcia przedmiotów na transport koleją żelazną, a mia-

такъ, чтобы избѣгнуть во время пути особенныхъ и затруднительныхъ стараній, будутъ опредѣлены особыми распоряженіями.

ГЛАВА VI.

Правила для пассажировъ и для лицъ не принадлежащихъ къ составу чиновъ желѣзной дороги.

§ 73.

Лицамъ, не входящимъ въ составъ чиновъ желѣзной дороги, воспрещено ходить самовольно, какъ по полотну желѣзной дороги, такъ и по принадлежащимъ къ оной канавамъ, откосамъ, насыпямъ, выемкамъ, а равно на станціяхъ внѣ мѣстъ для публики опредѣленныхъ, подъ опасеніемъ наказанія, установленнаго § 15 Полицейскаго устава.

Изъ сего исключаются чиновники или служители: судебные, полицейскіе, таможенные, консумціонные и табачной администраціи, имѣющіе служебныя обязанности въ предѣлахъ желѣзной дороги. Они должны тогда быть въ мундирахъ и увѣдомить о намѣреніи своемъ, на станціи, станціоннаго Начальника, а за станціею, мѣстнаго Смотрителя, или въ отсутствіи его ближайшаго дорожнаго сторожа, и соображаться съ указаніями ихъ, относящимися къ безопасности.

§ 74.

Воспрещается самовольное открываніе заставъ при поперечныхъ переѣздахъ, подъ наказаніемъ, установленнымъ § 16 Полицейскаго устава.

§ 75.

Воспрещается равномѣрно: пасти безъ присмотра вблизи желѣзной дороги: скотъ, лошадей, овецъ и свиней, равно впускать ихъ въ канавы и вообще въ предѣлы желѣзной дороги, подъ опасеніемъ наказанія, установленнаго § 17 Полицейскаго устава.

nowicie pod względem zapakowania ich w taki sposób, aby nie wymagały w drodze szczególnych i nadzwyczajnych starań.

ROZDZIAŁ VI.

Przepisy dla podróżnych i dla osób nie należących do służby drogi żelaznéj.

§ 73.

Osobom nie należącym do służby drogi żelaznéj, wzbronioném jest samowolne chodzenie po drodze żelaznéj, tak jéj plantem, jako też po rowach, skarpach, groblach i przekopach, niemniéj na stacyach po za obrębem, dla publiczności przeznaczonym, pod karą art. 15-m przepisów policyjnych ustanowioną.

Wyjęci są od tego Urzędnicy lub officyaliści sądowi, policyjni, celni, konsumcyjni i administracyi tabacznéj, w interessie służby w obręb kolei udający się, i we właściwy mundur przybrani, którzy jednakże są obowiązani zawiadomić o tym zamiarze swoim na stacyi Zawiadowcę, po za obrębem stacyi zaś miejscowego Dozorcę, a w jego nieobecności najbliższego dróżnika, i stosować się do ich wskazań, bezpieczeństwa dotyczących.

§ 74.

Wzbronioném jest samowolne otwieranie zapór, przejazdy poprzeczne na drodze żelaznéj zamykających, pod karą ustanowioną art. 16-ym przepisów policyjnych.

§ 75.

Wzbronioném jest pozostawiać bez dozoru, w bliskości kolei żelaznéj: bydło, konie, owce lub trzodę, i dopuszczać wejścia takowych wewnątrz rowów lub ogrodzeń drogi żelaznéj, pod karą ustanowioną art. 17-ym przepisów policyjnych.

§ 76.

Воспрещается:

1) входить въ вагоны безъ билета, или занимать мѣста въ вагонѣ высшаго противъ билета класса;
2) входить и выходить изъ вагоновъ не съ той стороны поѣзда, которая указывается состоящими при ономъ кондукторами;
3) входить въ вагоны послѣ сигнала къ ѣздѣ, а въ особенности, когда поѣздъ уже тронулся съ мѣста, и переходить во время ѣзды изъ одного вагона въ другой;
4) выходить изъ вагоновъ прежде совершеннаго уже остановленія поѣзда, или въ другихъ мѣстахъ, кромѣ станцій и пристанковъ;
5) курить трубки, сигары и папиросы въ вагонахъ. Впрочемъ если Компанія пожелаетъ, то ей дозволено будетъ устройство особыхъ вагоновъ для куренія сигаръ или трубокъ.

§ 77.

Ѣзда по желѣзной дорогѣ будетъ воспрещена:

1) лицамъ, нарушающимъ упорно установленныя предыдущимъ параграфомъ правила, не смотря на предупрежденія чиновъ желѣзной дороги, равно лицамъ видимо не трезвымъ или ведущимъ себя неприлично и оскорбительно для другихъ пассажировъ. Подобныя лица могутъ быть исключены изъ поѣзда и оставлены на станціяхъ, безъ возврата имъ уплаченныхъ за билетъ денегъ. Пассажиры, ѣдущіе безъ билета, подвергнутся денежному штрафу, установленному § 98 настоящаго Положенія;
2) лицамъ тяжко больнымъ или постигнутымъ наружною болѣзнью, причиняющею отвращеніе другимъ пассажирамъ. Для такихъ лицъ Компанія можетъ отводить особыя отдѣленія въ вагонахъ.

§ 76.

Wzbronioném jest:

1) wchodzić do powozów bez właściwego biletu, lub mieścić się w powozie wyższéj klassy jak oznaczona biletem;
2) wchodzić do powozów lub z nich wychodzić z innej strony jak z téj, która jest wskazaną przez konduktorów;
3) wchodzić do powozów po danym znaku do odjazdu, a mianowicie po ruszeniu pociągu, i przechodzić w czasie jazdy z jednego do drugiego powozu;
4) wychodzić z powozów zanim pociąg został zupełnie zatrzymany, lub w innych miejscach jak na stacyi lub przystanku;
5) palić fajkę lub cygara w powozach.
Jednakże na żądanie Towarzystwa może być dozwoloném urządzenie oddzielnych powozów, w których palenie cygar lub fajki będzie dopuszczoném.

§ 77.

Jazda koleją żelazną wzbronioną będzie:

1) osobom przekraczającym upornie i pomimo zaleceń służby drogi żelaznéj przepisy wskazane powyższym paragrafem, toż osobom w stanie opilstwa, lub zachowującym się nieprzyzwoicie, z obrazą i ze zgorszeniem innych podróżnych. Osoby te mogą być i w drodze pozostawione na stacyi, bez zwrócenia im uiszczonéj za bilet opłaty; osoby zaś jadące bez wykupienia biletu, pociągnięte będą do kary oznaczonéj § 97-m niniejszych urządzeń;
2) osobom ciężko chorym lub dotkniętym chorobą zewnętrzną, mogącą czynić wstręt dla innych podróżnych.
Dozwoloném jest przecież Administracyi drogi żelaznéj dla osób takich wyznaczyć osobny przedział powozu.

§ 78.

Воспрещается помѣщать въ экипажи большее противу опредѣленнаго въ нихъ число пассажировъ, развѣ что семейство или общество, занимающее особое отдѣленіе въ вагонѣ, само того пожелаетъ.

§ 79.

Воспрещается брать съ собою въ вагоны: собакъ, заряженное огнестрѣльное оружіе, а равно предметы, которые по роду, объему или запаху своему, безпокоили бы другихъ пассажировъ.

Пассажиръ, желающій имѣть при себѣ огнестрѣльное оружіе, обязанъ предъ входомъ въ вагонъ, показать таковое мѣстному станціонному Начальнику, удостовѣряющемуся, не заряжено ли таковое. Правило это относится также и къ лицамъ военнымъ, ѣдущимъ вмѣстѣ съ другими пассажирами.

Въ случаѣ перевозки отрядовъ войскъ, въ отдѣльныхъ вагонахъ, предоставляется исключительному усмотрѣнію Начальника тѣхъ войскъ: должны ли они имѣть оружіе заряженное, или нѣтъ. Управленіе же дороги, не принимая въ томъ никакого участія, освобождается и отъ всякой отвѣтственности въ этомъ отношеніи.

§ 80.

(*Легко воспламеняющіеся предметы.*)

Лица, желающія отправить по желѣзной дорогѣ предметы, легко воспламеняющіеся, или могущіе произвести взрывъ, а равно сѣрную или селитряную кислоты и другія ѣдкія вещества, обязаны при доставкѣ подобныхъ предметовъ на станціи, объявить объ нихъ ясно и положительно, для предпринятія при перевозкѣ оныхъ, всѣхъ мѣръ осторожности, какія будутъ опредѣлены особыми распоряженіями.

§ 81.

(*Жалобныя книги.*)

На всѣхъ станціяхъ желѣзной дороги должны находиться шнуровыя книги, засвидѣтельствованныя Главнымъ Инспек-

§ 78.

Niewolno jest wsadzać do powozu, lub przedziału w tymże, większéj liczby osób nad tę, jaka dla tego powozu jest oznaczoną, wyjąwszy, gdy to żądaném będzie przez familię lub towarzystwo, oddzielny przedział wagonu zajmujące.

§ 79.

Wzbronioném jest zabieranie do powozu psów, broni palnéj nabitéj, toż przedmiotów, które swoją naturą, objętością lub wonią, sprawiłyby przykrość współpodróżnym.

Podróżny pragnący mieć przy sobie broń palną, obowiązany jest, przed wejściem do powozu, okazać broń tę miejscowemu Zawiadowcy stacyi, dla sprawdzenia czyli nie jest nabitą. Przepis ten dotycze również wojskowych, razem z innymi podróżnymi jadących.

W razie przewozu większych oddziałów wojska, w osobnych wagonach, pozostawioném będzie wyłącznie uznaniu Dowódcy, czyli wojsko to ma być z nabitą bronią, a Administracya drogi żelaznéj, nie przyjmując w tém żadnego udziału, wolną będzie od wszelkiéj ztąd odpowiedzialności.

§ 80.

(*Przedmioty łatwo zapalne.*)

Osoby chcące wysyłać drogą żelazną przedmioty łatwo zapalne, lub explozyę zrządzić mogące, toż kwas siarczany, saletrowy i inne gryzące preparaty, obowiązane są przedmioty te, przy dostawieniu na stacye, wyraźnie i rzetelnie zadeklarować, dla przedsięwzięcia przy ich przewozie środków ostrożności, jakie szczegółowemi przepisami wskazane zostaną.

§ 81.

(*Książka zażaleń.*)

Na każdéj stacyi znajdować się będzie książka sznurowa, poświadczona przez Inspektora Głównego lub przez Kommissarza

торомъ желѣзныхъ дорогъ, или Правительственнымъ Коммисаромъ, въ которыхъ пассажиры могутъ записывать свои жалобы, какъ на службу желѣзной дороги, такъ и на лица, состоящія при оной.

ГЛАВА VII.

Надзоръ и полиція.

(*Надзоръ.*)

§ 82.

Надзоръ за желѣзными дорогами возлагается: на Главнаго Инспектора и Правительственнаго Коммисара желѣзныхъ дорогъ съ ихъ Помощниками, подъ главнымъ начальствомъ Главнаго Директора Финансовъ, или другого высшаго чиновника, назначеннаго Правительствомъ.

Означенные чиновники, по дѣламъ службы, имѣютъ право на безплатную ѣзду по желѣзнымъ дорогамъ и на таковую же пересылку по телеграфу желѣзной дороги служебныхъ депешъ. Въ случаѣ признанной Главнымъ Директоромъ Финансовъ надобности, Компанія обязана давать Главному Инспектору безплатно же, особые поѣзды для производимыхъ имъ подробныхъ осмотровъ желѣзныхъ дорогъ.

§ 83.

Главный Инспекторъ долженъ наблюдать за точнымъ исполненіемъ уступочнаго акта и настоящаго Положенія въ отношеніи: постройки и содержанія желѣзныхъ дорогъ, обозаоныхъ, безопаснаго и правильнаго по нимъ движенія, а равно въ отношеніи экспедиціи и перевозки, наконецъ, въ отношеніи чиновъ желѣзной дороги.

§ 84.

Состояніе дороги свидѣтельствуется Главнымъ Инспекторомъ дороги. Если же Компанія не содержитъ дорогу въ надлежащей исправности, то Главнымъ Директоромъ Финансовъ назначаются сроки, для приведенія оной въ исправное состояніе.

Rządowego dróg żelaznych, w któréj podróżni zapisywać mogą skargi i zażalenia swoje, bądź przeciw służbie drogi żelaznéj, lub przeciw szczegółowym indywiduom, do służby téj należącym.

ROZDZIAŁ VII.

Nadzór i policya.

(*Nadzór.*)

§ 82.

Nadzór nad drogami żelaznemi wykonywać będą, pod zwierzchnictwem Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu (lub innego wyższego urzędnika, którego Rząd przeznaczy), Inspektor Główny i Kommissarz Rządowy dróg żelaznych, z przydanymi im pomocnikami.

Urzędnicy ci będą mieli prawo do bezpłatnéj jazdy kolejami żelaznemi w interessach służby dotyczących, jak niemniéj do przesyłania bezpłatnie telegrafem drogi żelaznéj służbowych depesz. W razie potrzeby, uznanéj przez Dyrektora Głównego Przychodów i Skarbu, udzielane być winny bezpłatnie Inspektorowi Głównemu extra-cugi, dla odbycia rewizyi na linii drogi żelaznéj.

§ 83.

Inspektor Główny czuwać będzie nad ścisłém wykonywaniem Umowy nadawczéj i niniejszych urządzeń w tém, co się dotyczy: budowy i utrzymania dróg żelaznych, taboru tychże dróg, bezpieczeństwa i porządku jazdy, oraz expedycyi, przewozu i wreszcie służby kolei żelaznéj.

§ 84.

Stan drogi poświadcza Inspektor Główny. Jeżeliby Towarzystwo nie utrzymywało drogi w należytym porządku, Dyrektor Główny Przychodów i Skarbu przeznaczy termina na doprowadzenie jéj do dobrego stanu. Skoro zaś i wtedy nie będą przed-

Если и за тѣмъ Компанія не приметъ надлежащихъ мѣръ, то Правительство само озаботится о приведеніи дороги въ исправное состояніе на счетъ Компаніи. Издержки, употребленныя на это Правительствомъ, взыскиваются какъ казенный долгъ.

§ 85.

Главный Инспекторъ долженъ неослабно требовать: чтобы люди, неспособные или ненадежные, не были терпимы при желѣзныхъ дорогахъ въ такихъ должностяхъ, отъ которыхъ зависитъ безопасность и правильность движенія; чтобы допущенные къ этимъ обязанностямъ исполняли оныя съ совершенною точностію и совѣстливостью; чтобы не было со стороны Управленія желѣзными дорогами никакихъ послабленій и чтобы всякая неисправность, всякое упущеніе, подвергалось положенному взысканію; чтобы машинисты, ихъ помощники, а равно старшіе транспортные кондукторы имѣли надлежащія свѣдѣнія и опытность, для хорошаго исполненія своихъ обязанностей, наконецъ, чтобы они опредѣлялись на эти мѣста не иначе, какъ по надлежащемъ предварительномъ испытаніи на дѣлѣ.

§ 86.

Главный Инспекторъ не въ правѣ отдавать отъ себя приказанія чинамъ желѣзной дороги, ни же распоряжаться въ Дирекціи оной, развѣ только въ нечаянныхъ угрожающихъ опасностію случаяхъ, а равно при сопровожденіи по желѣзнымъ дорогамъ Высочайшихъ Особъ, или же при перевозкѣ войскъ.

Въ этихъ случаяхъ, Главный Инспекторъ обязанъ распоряжаться по своему усмотрѣнію, подъ собственною отвѣтственностію, и вся служба должна исполнять его распоряженія, о коихъ онъ немедленно увѣдомляетъ Директора желѣзной дороги и доводитъ своевременно до свѣдѣнія Главнаго Директора Финансовъ.

§ 87.

Во всѣхъ другихъ случаяхъ, Главный Инспекторъ, замѣтивъ отступленіе отъ правилъ или безпорядокъ, будетъ входить

sięwzięte przez Towarzystwo stosowne środki, w takim razie Rząd sam postara się, o przyprowadzenie drogi do należytego porządku, na koszt Towarzystwa. Poniesione w tym celu przez Rząd wydatki będą odzyskiwane jak dług Skarbowy.

§ 85.

Inspektor Główny obowiązany jest wymagać: aby ludzie niezdolni i nieprzedstawiający należytych rękojmi, nie byli cierpiani przy drodze żelaznéj, mianowicie zaś na takich posadach, od których zależy bezpieczeństwo i regularność jazdy; aby zajmujący posady takie wypełniali obowiązki swoje ściśle i dokładnie, aby nie znajdowali pobłażania ze strony Zarządu drogi żelaznéj, aby każda wina lub zaniedbanie karane były, odpowiednio do przepisów. Do Inspektora należy przestrzegać: aby maszyniści, ich pomocnicy, toż starsi konduktorowie pociągów, posiadali odpowiednie usposobienie i doświadczenie, i aby na miejsca te przyjmowani byli nie inaczéj, jak po odbyciu praktycznego examinu.

§ 86.

Inspektor Główny nie jest mocen wydawać sam od siebie ani rozkazu służbie drogi żelaznéj, ani zarządzeń do Dyrekcyi tejże drogi. Wyłączają się od tego jedynie wypadki nagłe i niebezpieczeństwem grożące, toż w razach, gdy Inspektor Główny będzie przeprowadzał jadące koleją Osoby Najdostojniejsze, lub też transporta wojskowe.

W razach tych Inspektor Główny, na swoją odpowiedzialność, winien zarządzać co za potrzebne uzna, a służba do zarządzeń jego stosować się będzie obowiązaną. O każdym przecież takim wypadku i wydanych przez siebie zarządzeniach, Inspektor Główny winien bezzwłocznie Dyrektora drogi żelaznéj zawiadomić i w czasie właściwym zdać rapport Dyrektorowi Głównemu Skarbu.

§ 87.

We wszystkich innych wypadkach, Inspektor Główny, w razie dostrzeżonego uchybienia przepisom lub nieporządku, znosić

въ сношеніе съ Директоромъ желѣзныхъ дорогъ, или съ Совѣтомъ, завѣдующимъ оными, смотря по надобности, а о замѣченныхъ имъ важнѣйшихъ нарушеніяхъ обязанъ доносить Главному Директору Финансовъ немедленно, не ожидая срока періодическихъ донесеній по своимъ обязанностямъ.

Главный Директоръ, если признаетъ нужнымъ, сообщитъ замѣчанія и предположенія Главнаго Инспектора, Дирекціи, и, по выслушаніи Компаніи, сдѣлаетъ дальнѣйшее распоряженіе.

§ 88.

Компанія представляетъ ежегодно Главному Директору Финансовъ списокъ всѣмъ служащимъ при желѣзныхъ дорогахъ.

Сверхъ того, должны быть заведены формулярные списки всѣхъ чиновниковъ и служителей желѣзной дороги, по формѣ, установленной Главнымъ Директоромъ Финансовъ. Списки эти представляются Главному Директору Финансовъ и Главному Инспектору желѣзныхъ дорогъ, по востребованію.

§ 89.

Правительственный Коммисаръ при желѣзныхъ дорогахъ наблюдаетъ, чтобы Компанія не выходила изъ предѣловъ уступочнаго акта и чтобы она выполняла въ точности изданные для нея статуты и всѣ распоряженія, относящіяся ко взиманію платежей.

Сверхъ того, онъ распространитъ свой надзоръ за счетами Компаніи, доходами, расходами, барышами и убытками, а равно за состояніемъ сберегательной кассы, учрежденной для чиновъ желѣзной дороги.

§ 90.

Главный Инспекторъ и Правительственный Коммисаръ обязаны представлять ежегодно I-го Іюля Главному-Директору Финансовъ общій отчетъ за каждый предыдущій годъ, а именно: Инспекторъ о движеніи, а Коммисаръ о доходахъ и расходахъ въ томъ году.

się będzie z Dyrektorem drogi żelaznéj, lub z Radą Zarządzającą Towarzystwa, w czém do kogo należy, a o ważniejszych spostrzeżeniach, lub uchybieniach, donosić ma Dyrektorowi Głównemu Skarbu bezzwłocznie, nie czekając nadejścia terminu peryodycznych rapportów, które z czynności swoich temuż Dyrektorowi składać będzie.

Dyrektor Główny Skarbu, o ile to za stosowne uzna, prześle Dyrekcyi uwagi i wnioski Inspektora Głównego i, po wysłuchaniu Towarzystwa, wyda swoją decyzyę.

§ 88.

Towarzystwo składać będzie raz na rok Dyrektorowi Głównemu Skarbu listę całéj służby dróg żelaznych.

Nadto wszystkich urzędników i officyalistów drogi żelaznéj utrzymywane być winny stany służby, w formie przez Dyrektora Głównego Skarbu zatwierdzonéj, i te kommunikowane będą Dyrektorowi Głównemu jak i Inspektorowi Głównemu, na każde ich żądanie.

§ 89.

Kommissarz Rządowy dróg żelaznych czuwać będzie, aby Towarzystwo nie wykraczało z granic określonych umową nadawczą, i aby wykonywało statuta i wszelkie przepisy dotyczące poboru opłat.

Rozciągnie nadto swój nadzór nad rachunkami Towarzystwa, przychodami i wydatkami, nad wykazem zysków lub strat, tudzież nad stanem kassy zjednoczenia służby dróg żelaznych.

§ 90.

Z dniem 1 Lipca każdego roku, Inspektor Główny i Kommissarz Rządowy przedstawiać będą Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu ogólne sprawozdanie, pierwszy o ruchu, drugi o dochodach i wydatkach na drogach żelaznych w roku upłynionym.

Свѣдѣнія и необходимыя для составленія того отчета подробныя вѣдомости, Компанія обязана доставлять, упомянутымъ чиновникамъ, своевременно.

§ 91.

Мѣстныя административныя власти, какъ-то: Гражданскіе Губернаторы, Уѣздные Начальники, Бургомистры и Гминные Войты должны равномѣрно наблюдать за исполненіемъ настоящаго Положенія, и о всѣхъ безпорядкахъ, или нарушеніяхъ, извѣщать Главнаго Инспектора, а въ важнѣйшихъ случаяхъ и прямо Главнаго Директора Финансовъ. Начальства эти, по требованію Управленія желѣзной дороги, должны подавать оному законную помощь.

§ 92.

Всякое опозданіе поѣзда болѣе 20 минутъ, всякій изломъ рессоровъ, оси, ободьевъ у колесъ, а равно всякой другой случай, послѣдовавшій на желѣзной дорогѣ, какъ-то: встрѣча поѣздовъ, выходъ изъ рельсовъ, взрывъ, не смотря на то, сопряжены ли они были съ вредными послѣдствіями или нѣтъ, должны быть записаны въ содержимую на сей конецъ Начальникомъ движенія книгу. Директоръ желѣзной дороги увѣдомляетъ немедленно о таковыхъ случаяхъ Главнаго Инспектора, который, съ своей стороны, вноситъ оные въ назначенную для сего книгу и приступаетъ къ изслѣдованію причинъ и послѣдствій возникшаго случая.

§ 93.

Если вслѣдствіе какого либо происшествія, желѣзная дорога будетъ повреждена, или движеніе на оной пріостановлено, тогда, до приступленія къ исправленію поврежденія, присутствующій при этомъ старшій по значенію чиновникъ желѣзной дороги, обще съ другимъ чиновникомъ дорожнымъ или по части движенія, и, по крайней мѣрѣ, съ двумя еще посторонними свидѣтелями, обязанъ повѣрить состояніе желѣзной дороги, тотчасъ же послѣ происшествія, и составить о томъ протоколъ,

Wszelkie wiadomości i szczegółowe wykazy, potrzebne do uformowania tych sprawozdań, dostarczane być winny przez Towarzystwo wspomnionym urzędnikom, w czasie właściwym.

§ 91.

Władze miejscowe administracyjne, jako to: Gubernatorowie Cywilni, Naczelnicy Powiatów, Burmistrze i Wójci gmin, mają również obowiązek przestrzegać wykonania przepisów niniejszych urządzeń, i o wszelkich, zdarzyć się mogących, uchybieniach i nieporządkach, donosić Inspektorowi Głównemu, lub w razach ważniejszych bezpośrednio Dyrektorowi Głównemu Skarbu. Władze te obowiązane są na wezwanie Zarządu kolei dawać pomoc prawną, jaka się potrzebną okaże.

§ 92.

Wszelkie opóźnienie pociągu, przenoszące minut 20, wszelkie pęknięcie ressorów, osi, obręczy u kół, jak niemniéj wszelki inny przypadek wydarzony na drodze żelaznéj, jako to: spotkanie się pociągów, wyskoczenie z szyn, explozya, bez względu na to, czy takowe pociągnęły za sobą następstwa szkodliwe lub nie, winny być zapisane w księgę, w tym celu przez Naczelnika ruchu utrzymywaną. Dyrektor drogi żelaznéj zaś zawiadomi bezzwłocznie o takowym Inspektora Głównego, który ze swéj strony zapisze je do księgi na to przeznaczonéj, i przystąpi do zbadania przyczyn i następstw zdarzonego wypadku.

§ 93.

W razie, gdyby skutkiem zdarzonego wypadku, kolej została uszkodzoną lub dla ruchu zatamowaną, zanim naprawy zarządzone zostaną, obecny przy wypadku urzędnik drogi żelaznéj, najstarszy rangą, z przydaniem drugiego urzędnika drogowego, lub do służby ruchu należącego, oraz przynajmniéj dwóch świadków z publiczności lub osób nienależących do składu służby drogi żelaznéj, winien natychmiast, bezpośrednio po wypadku,

съ изложеніемъ въ оном всѣхъ обстоятельствъ, имѣющихъ связь съ происшествіемъ.

§ 94.

Главный Инспекторъ, извѣстясь о случившемся происшествіи, изслѣдуетъ сопряженныя съ онымъ обстоятельства и, если окажется необходимымъ, распорядится производствомъ слѣдствія при содѣйствіи Директора желѣзной дороги. Въ случаѣ важности происшествія, а именно если причинены людямъ увѣчья или смерть, Главный Инспекторъ немедленно созоветъ подлежащій судъ, для дальнѣйшаго производства съ онымъ судебнаго слѣдствія.

Подлежащіе Прокуроры и Подпрокуроры обязаны наблюдать за успѣшнымъ ходомъ дѣлъ сего рода и вообще за недопущеніемъ излишней медленности въ судебныхъ приговорахъ по дѣламъ желѣзныхъ дорогъ.

§ 95.

(*Полиція.*)

Согласно статьѣ 18-й уступочнаго акта, полиція собственно желѣзной дороги будетъ возложена на слѣдующихъ чиновниковъ дороги:

на Директора,
на старшихъ и младшихъ Инженеровъ,
на Кондукторовъ и дорожныхъ Смотрителей,
на станціонныхъ Начальниковъ,
на Начальника движенія и его Помощниковъ,
на старшихъ транспортныхъ Кондукторовъ.

Чиновники эти не могутъ однако быть допущены къ полицейскимъ обязанностямъ до выполненія ими присяги, по формѣ утвержденной Главнымъ Директоромъ Финансовъ, по выслушаніи Компаніи.

Протоколы, составленные чиновниками, исполняющими полицейскій надзоръ въ кругу ихъ дѣйствій, имѣютъ силу законныхъ актовъ впредь до удостовѣренія невѣрности оныхъ.

stan drogi sprawdzić i protokólarnie opisać, z uwzględnieniem wszelkich okoliczności, z wypadkiem związek mających.

§ 94.

Inspektor Główny, za otrzymaniem wiadomości o zdarzonym wypadku, zbada towarzyszące onemu okoliczności i, gdy to okaże się potrzebném, zarządzi śledztwo, z przybraniem do takowego Dyrektora drogi żelaznéj. W razie zaś ważności wypadku, a mianowicie przy wydarzonych skaleczeniach lub śmierci osób, Inspektor wezwie Sąd właściwy, dla bezzwłocznego rozwinięcia postępowania sądowego.

Właściwi Prokuratorowie i Podprokuratorowie obowiązani są pilnować spiesznego postępu tych sądowych działań, jakoteż, aby w ogólności sprawy, dotyczące kolei żelaznéj, w samém zawyrokowaniu nie zalegały.

§ 95.

(*Policya.*)

Odpowiednio art. 18-mu umowy nadawczéj, policyę właściwą dróg żelaznych wykonywać będą mogli z pomiędzy urzędników dróg żelaznych:

Dyrektor,
Inżénierowie starsi i młodsi,
Konduktorowie i Dozorcy drogowi,
Zawiadowcy stacyj,
Naczelnik ruchu i jego Pomocnicy,
Starsi Konduktorowie pociągu,

pod warunkiem jednakże wykonania przysięgi w rotę przez Dyrektora Głównego Skarbu, po wysłuchaniu Towarzystwa, zatwierdzić się mającą.

Protokóły przez urzędników sprawujących jak wyżéj władzę policyjną, w zakresie ich attrybucyj, spisane, mieć będą wiarę aktu urzędowego, aż do przeciwnego dowodu.

ГЛАВА VIII.

Правила о наказаніяхъ.

§ 96.

Всякое нарушеніе настоящихъ правилъ, произведенное лицами, не принадлежащими къ составу чиновъ желѣзной дороги, и не подлежащее наказаніямъ, установленнымъ Уложеніемъ о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, а равно полицейскими правилами, объявленными въ постановленіи Совѣта Управленія отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1857 года, повлечетъ за собою: на первый разъ денежный штрафъ отъ 30 коп. до 10 руб. сер., во второй разъ, въ случаѣ нарушенія правилъ тѣмъ же лицомъ въ теченіе года, двойной денежный штрафъ, а смотря по обстоятельствамъ и арестъ отъ 7-ми дней до трехъ недѣль.

§ 97.

Ѣдущіе безъ билета обязаны внести двойную плату за все разстояніе отъ мѣста, съ котораго поѣздъ вышелъ, до мѣста поимки ихъ, соотвѣтственно классу вагона, въ которомъ они ѣхали.

§ 98.

Чины желѣзныхъ дорогъ за нарушеніе настоящаго Положенія, въ случаяхъ Уложеніемъ о наказаніяхъ и полицейскими правилами не предвидѣнныхъ, подлежатъ, съ разрѣшенія Главнаго Директора Финансовъ, наказаніямъ служебнымъ, указаннымъ въ V раздѣлѣ Уложенія о наказаніяхъ, еслибы Компанія сама не опредѣлила наказанія, согласно упомянутымъ правиламъ и согласно пунктамъ отъ 3 до 9, статьи 68-й Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ; или еслибы наказаніе, опредѣленное Компаніею, было признано Главнымъ Директоромъ Финансовъ слишкомъ малымъ.

Денежные штрафы, налагаемые на чиновъ желѣзныхъ дорогъ, поступаютъ въ сберегательныя ихъ кассы.

ROZDZIAŁ VIII.

Przepisy karne.

§ 96.

Wszystkie wykroczenia przeciwko przepisom niniejszych urządzeń, przez osoby nie należące do służby drogi żelaznéj spełnione, o ile nie podlegają karom ustanowionym w Kodexie kar głównych i poprawczych, tudzież w przepisach policyjnych, wydanych postanowieniem Rady Administracyjnéj z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1857 roku, ulegać będą: za pierwszym razem karze od kop. sr. 30 do rs. 10; za drugim razem, w razie dopuszczenia się przestępstwa przez tęż samą osobę w ciągu roku, podwójnéj karze pieniężnéj, a wedle okoliczności i karze aresztu od dni siedmiu do tygodni trzech.

§ 97.

Jadący bez biletu na kolei obowiązani będą do uiszczenia podwójnéj opłaty za całą odległość od miejsca z którego pociąg wychodzi do miejsca dostrzeżenia, stosownie do klassy powozu którym jechali.

§ 98.

Służba kolei żelaznych, za przekroczenia niniejszych urządzeń, w przypadkach Kodexem kar i przepisami policyjnemi nie objętych, ulegać będzie karom służbowym, podług porządku wskazanego w Dziale V-m tegoż Kodexu, za decyzyą Dyrektora Głównego Skarbu, a to w razie, gdy Zarząd Towarzystwa nie wymierzy na wykraczających kary podług wzmiankowanych przepisów, oraz według ustępów 3-go do 9-go art. 68-go Kodexu kar głównych i poprawczych, albo też, gdy kara przez Zarząd wymierzona, za zbyt nizką przez Dyrektora Głównego uznaną zostanie.

Kary pieniężne, na służbę dróg żelaznych wymierzone, wpływać będą do kass zjednoczenia służby dróg żelaznych.

§ 99.

Чиновникъ или служитель желѣзной дороги, наказанный на основаніи предыдущаго параграфа, съ разрѣшенія Главнаго Директора Финансовъ, удаленіемъ отъ службы, можетъ быть вновь принятъ въ оную, только съ разрѣшенія того же Главнаго Директора.

§ 100.

Въ случаѣ нарушенія Компаніею правилъ настоящаго Положенія, или изданныхъ въ развитіе онаго распоряженій, Главный Директоръ Финансовъ, по выслушаніи Компаніи, или по безуспѣшномъ требованіи отъ оной объясненій, можетъ подвергнуть Компанію денежному штрафу до 1000 руб. сер., не нарушая другихъ распоряженій о наказаніяхъ, какія могутъ послѣдовать на основаніи законовъ края и уступочнаго акта, а именно требованія административнымъ порядкомъ исполненія всего того, на чемъ основывается безопасность и исправность движенія по желѣзнымъ дорогамъ.

Таковые денежные штрафы обращаются въ пользу казенныхъ больницъ, по назначенію Намѣстника Царства.

§ 101.

Совѣтъ, установленный § 25 уступочнаго акта, разсматриваетъ и назначаетъ наказанія:

1) въ отношеніи нарушенія статьи 800 Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ;
2) въ отношеніи ѣзды по желѣзной дорогѣ безъ билета;
3) въ отношеніи нарушенія статьи 15 постановленія Совѣта Управленія отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1857 года, коею воспрещается: самовольное хожденіе по желѣзной дорогѣ, по полотну оной, по канавамъ и на станціяхъ за предѣлами, назначенными для публики, а равно положеніе чего либо на насыпяхъ, откосахъ или въ канавахъ, и развѣшиваніе на оградахъ и заставахъ какихъ либо предметовъ. Въ этихъ

§ 99.

Urzędnik lub officyalista drogi żelaznéj, ukarany w myśl poprzedniego paragrafu oddaleniem ze służby z decyzyi Dyrektora Głównego, nie może być napowrót przyjęty, jak za jego zezwoleniem.

§ 100.

W razie wykroczenia przez Towarzystwo przeciw przepisom niniejszych urządzeń, lub wydanym z mocy tychże urządzeń rozporządzeniom, Dyrektor Główny Przychodów i Skarbu, po wysłuchaniu Towarzystwa, lub uskutecznioném wezwaniu go o złożenie wyjaśnień, może wymierzyć na toż Towarzystwo karę pieniężną do wysokości rs. 1,000, nie ubliżając wszelkim innym rozporządzeniom karnym, jakie podług prawa krajowego i aktu nadawczego miejsce mieć mogą, a mianowicie: exekucyi w drodze administracyjnéj, co do wykonania tego wszystkiego na czém polega bezpieczeństwo i regularność ruchu na drogach żelaznych.

Takowe kary pieniężne pójdą na korzyść szpitalów publicznych, według wskazania Namiestnika Królestwa.

§ 101.

Delegacya, w art. 25 umowy nadawczéj upoważniona, rozpoznawać będzie i wymierzać kary:

1) co do przekroczeń przepisu art. 800-go Kodexu kar głównych i poprawczych,
2) co do jazdy drogą żelazną bez biletu,
3) z artykułu 15-go postanowienia Rady Administracyjnéj z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1857 r., za samowolne chodzenie po drodze żelaznéj, tak jéj plantem, jako też i po rowach, niemniéj na stacyach po za obrębem dla publiczności przeznaczonym, za porzucanie po skarpach, grobli, lub rowach, toż zawieszanie na płotach i zaporach jakich-

случаяхъ, Совѣтъ можетъ налагать только денежные штрафы:

въ первый разъ, отъ 30 копѣекъ до 1 рубля серебромъ,
во второй, до 3 рублей серебромъ;

4) въ отношеніи нарушенія 16-й статьи того же постановленія: за самовольное открываніе заставъ у поперечныхъ переѣздовъ на желѣзныхъ дорогахъ, Совѣтъ также можетъ налагать только денежные штрафы:

въ первый разъ отъ 1 до 5 руб. сер.,
во второй „ „ 10 „ „ ;

5) въ отношеніи 17-й статьи того же постановленія: за пастьбу скота, лошадей или свиней на желѣзной дорогѣ, внутри канавъ или оградъ, налагаетъ также денежные лишь штрафы:

въ первый разъ отъ 50 коп. до 3 руб. сер.,
во второй „ „ 6 „ „ ;

6) въ отношеніи 76-й статьи настоящаго Положенія за входъ или выходъ изъ вагоновъ не съ той стороны, при которой состоятъ кондукторскіе чины, за выходъ изъ вагоновъ внѣ станціи и пристанковъ, или прежде совершеннаго остановленія поѣзда, за входъ въ вагоны, когда поѣздъ уже тронулся,—за все это Совѣтъ можетъ постановлять только денежные штрафы.

Опредѣленіе наказаній послѣдуетъ по составленіи протокола, производствѣ слѣдствія лицами, указанными въ § 95 настоящаго Положенія, и по выслушаніи обвиненнаго.

Наказанія арестомъ или замѣнъ таковымъ денежныхъ штрафовъ, согласно 91 статьѣ Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, а равно взысканія, опредѣленныя въ 1 и 2 пунктахъ 68 статьи того же Уложенія, предоставляются только подлежащему Суду, ни въ какомъ же случаѣ Совѣту.

Примѣчаніе. Непредоставленіе Совѣту права наказывать арестомъ, не относится впрочемъ къ исполне-

kolwiek przedmiotów, z wolnością wymierzania kar tylko pieniężnych;

za pierwszym razem od kop. 30 do rs. 1,
za drugim „ do rs. 3;

4) z artykułu 16-go tegoż postanowienia: za samowolne otwieranie zapór, przejazdy poprzeczne na drodze zamykających, Rada również może wymierzać tylko kary pieniężne:

za pierwszym razem od rs. 1 do rs. 5,
za drugim „ do rs. 10;

5) z artykułu 17-go tegoż postanowienia: za paszenie bydła, koni, lub trzody na drodze żelaznej, wewnątrz rowów, lub ogrodzeń, także wymierza jedynie kary pieniężne:

za pierwszym razem od kop. 50 do rs. 3,
za drugim „ do rs. 6;

6) z paragrafu 76-go niniejszych urządzeń, za wychodzenie z powozów, lub wchodzenie z innéj strony pociągu, jak z téj przy któréj znajduje się służba konduktorska, za wysiadanie z powozów w innych miejscach, jak na stacyach i punktach przystankowych, oraz przed zupełném zatrzymaniem się pociągu, podobnież wchodzenie do powozów po rozpoczęciu biegu pociągu, o ile wykroczenia te pociągają za sobą kary pieniężne.

Wymierzenie kary nastąpi po spisaniu protokółów i wyprowadzoném śledztwie, przez osoby w § 95 niniejszych urządzeń wskazane, i wysłuchaniu obwinionego.

Kary aresztu, lub zamiana kar pieniężnych na areszt, odpowiednio art. 91-mu Kodexu kar głównych i poprawczych, jak równie kara wyszczególniona w ustępach 1 i 2 artykułu 68 tegoż Kodexu, pozostawione być mają właściwemu Sądowi i w żadnym razie przez Delegacyę wyrokowane być nie mogą.

Uwaga: Wyjęcie wymiaru kary aresztu z pod władzy Delegacyi, nie ubliża zastosowaniu art. 18-go postanowienia

нію 18-й статьи постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1857 года, касательно полицейскаго надзора за желѣзными дорогами, въ каковой статьѣ постановлено, что лицо, замѣченное въ проступкѣ, можетъ быть чинами желѣзной дороги арестовано и отправлено въ теченіе 24 часовъ къ ближайшему полицейскому начальству.

По рѣшенію Совѣта дозволяется, какъ сторонѣ осужденной, такъ и Предсѣдательствующему въ Совѣтѣ Правительственному Коммисару входить съ аппеляціею къ Главному Директору Финансовъ, который окончательно постановляетъ. Послѣдовавшія рѣшенія сообщаются Контрольному отдѣленію при Коммисіи Финансовъ, для взысканія наложенныхъ денежныхъ штрафовъ, еслибы, согласно 18-й статьѣ постановленія Совѣта Управленія отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1857 года, виновный не представилъ соотвѣтственнаго залога.

Всѣ эти денежные штрафы вносятся въ сберегательную кассу, установленную 14-ою статьею уступочнаго акта.

ГЛАВА IX.

Общія распоряженія.

(Изданіе правилъ и подробныхъ инструкцій.)

§ 102.

Общество составитъ и представитъ на утвержденіе Главнаго Директора Финансовъ правила для чиновъ желѣзной дороги (Betriebs reglement), касательно пріема и перевозки пассажировъ, экспедиціи, застрахованія и перевозки товаровъ или другихъ предметовъ, а равно частныя инструкціи для всѣхъ отраслей службы желѣзной дороги. Главный Директоръ, выслушавъ Компанію, въ правѣ вводить измѣненія и дополненія въ означенныхъ правилахъ и инструкціяхъ, какія признаетъ нужными для безопасности и общественнаго порядка.

Отъ представленія на утвержденіе Главнаго Директора Финансовъ освобождаются такія только правила, которыя отно-

Rady Administracyjnéj Królestwa z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1857 r., co do policyi dróg żelaznych, stanowiącego: że osoba ujęta na uczynku popełnionego wykroczenia, może być przez służbę drogi żelaznéj przytrzymaną i odesłaną w ciągu 24-ch godzin do najbliższéj władzy policyjnéj.

Od decyzyi Delegacyi wolne jest odwołanie się, tak stronie skazanéj, jak nawet Prezydującemu w Delegacyi Kommissarzowi Rządowemu, do Dyrektora Głównego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, który stanowi ostatecznie. Decyzye zapadłe przesyłane będą Kontrolli skarbowéj, dla ściągnięcia kar wymierzonych, o ile w myśl art. 18-go postanowienia Rady Administracyjnéj z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1857 roku, kaucya nie będzie od winnego ściągniętą.

Kary te pieniężne wnoszone będą do kass zjednoczenia, artykułem 14-ym umowy nadawczéj upoważnionych.

ROZDZIAŁ IX.

Przepisy ogólne.

(Przepisy porządkowe i szczegółowe instrukcye.)

§ 102.

Towarzystwo ułoży i przedstawi Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu do zatwierdzenia przepisy porządkowe (Betriebs-reglement), dotyczące przyjmowania i przewozu osób, expedycyi, ubezpieczania i przewozu towarów lub innych przedmiotów, toż szczegółowe instrukcye dla wszystkich gałęzi służby drogi żelaznéj. Dyrektor Główny, po wysłuchaniu Towarzystwa, może w rzeczonych przepisach i instrukcyach zaprowadzać zmiany i uzupełnienia, jakie, dla bezpieczeństwa lub porządku publicznego, za potrzebne uzna.

Od zatwierdzenia Dyrektora Głównego Skarbu uwalniają się jedynie przepisy, wewnętrznego porządku służbowego dotyczące, z zastrzeżeniem wszelako kommunikowania ich temuż.

ется къ внутреннему служебному на желѣзныхъ дорогахъ порядку, но онѣ должны быть сообщаемы Главному Директору для его свѣдѣнія.

Пока новыя правила и инструкціи не будутъ составлены и утверждены, нынѣ существующія правила, инструкціи и распоряженія Правительства остаются обязательными для Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, буде они не противны уступочному акту и настоящему Положенію.

§ 103.

Коль скоро Главный Директоръ Финансовъ признаетъ нужнымъ издать новыя правила для желѣзной дороги, или же измѣнить въ чемъ либо, какъ настоящее Положеніе, такъ и правила и инструкціи, упомянутыя въ предыдущей статьѣ, онъ потребуетъ отъ Компаніи предположенія оной въ этомъ отношеніи. Если Компанія не удовлетворитъ сему требованію въ назначенный срокъ, то Главный Директоръ распорядится по своему усмотрѣнію.

(*Таможенныя и прочія правила.*)

§ 104.

При экспедиціи и перевозкѣ пассажировъ, ихъ поклажи, а равно товаровъ и другихъ предметовъ, Дирекція желѣзной дороги и всѣ чины оной обязаны руководствоваться въ точности установленными нынѣ и могущими установиться впредь полицейскими, таможенными, табачными и консумціонными правилами.

§ 105.

Всѣ чиновники и служители желѣзной дороги, находящіеся въ прямыхъ сношеніяхъ съ публикою, должны, во время отправленія служебныхъ ихъ обязанностей, быть въ установленномъ мундирѣ.

Эти чиновники и служители обязаны обращаться съ публикою прилично, вѣжливо, предупредительно и отвѣчать на всѣ вопросы, относящіеся къ ѣздѣ по желѣзной дорогѣ.

Dopoki nowe instrukcye i przepisy ułożone i zatwierdzone nie zostaną, dotychczasowe na drodze żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj przepisy, instrukcye i rozporządzenia władzy, o ile nie są przeciwne umowie nadawczéj lub też niniejszym urządzeniom, będą i nadal obowiązującemi.

§ 103.

Ile razy Dyrektor Główny Przychodów i Skarbu uzna potrzebę, ze względu na porządek i bezpieczeństwo, wydania nowego przepisu dla drogi żelaznéj, lub też poczynienia jakich zmian w niniejszych urządzeniach, albo w przepisach i instrukcyach zastrzeżonych paragrafem poprzedzającym, wezwie Towarzystwo o przedstawienie mu w tym względzie swoich wniosków. W razie, gdy Towarzystwo wezwaniu temu w terminie oznaczonym zadosyć nie uczyni, Dyrektor Główny rozporządzi jak to uzna właściwém.

(*Przepisy celne i inne.*)

§ 104.

Przy expedycyi i przewozie osób i ich pakunków, toż towarów i innych przedmiotów, Dyrekcya drogi żelaznéj i cała jéj służba obowiązaną jest stosować się ściśle do przepisów policyjnych, celnych, tabacznych i konsumcyjnych, dotąd wydanych, lub z czasem wydać się mających.

§ 105.

Wszyscy urzędnicy i officyaliści drogi żelaznéj, w zetknięciu z publicznością zostający, w czasie pełnienia swoich obowiązków nosić będą właściwe mundury.

Ciż urzędnicy i officyaliści obowiązani są zachować się względem publiczności przyzwoicie, uprzejmie, z należytą dla osób względnością, i nie odmawiać żądanych od nich objaśnień, jazdy na drodze żelaznéj dotyczących.

§ 106.

Настоящее Положеніе, а равно правила и подробныя инструкціи, упомянутыя въ статьѣ 102, должны быть собраны и находиться въ надлежащемъ порядкѣ на всѣхъ станціяхъ желѣзной дороги, для предъявленія оныхъ по востребованію.

Сверхъ того, будутъ напечатаны отдѣльно и вывѣшены на всѣхъ станціяхъ желѣзной дороги, въ мѣстахъ видныхъ для публики:

1) полицейскія правила, изданныя постановленіемъ Совѣта Управленія Царства отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1857 года;
2) глава 6-я настоящаго Положенія, заключающая въ себѣ правила для пассажировъ и для лицъ не принадлежащихъ къ составу чиновъ желѣзной дороги, а равно правила о наказаніяхъ, помѣщенныя въ главѣ 8-й настоящаго Положенія.

Варшава, 8 (20) Сентября 1859 года.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Финансовъ, Тайный Совѣтникъ

(подписано) *Ленскій.*

Совѣтъ Управленія, въ засѣданіи 2 (14) Октября 1859 года, Положеніе это утвердилъ.

Статсъ-Секретарь (подписано) *Карницкій.*

---

§ 106.

Urządzenia niniejsze, równie jak i zastrzeżone w § 102 przepisy porządkowe i szczegółowe instrukcye, znajdować się powinny w porządnym zbiorze na wszystkich stacyach drogi żelaznéj, dla okazania na każde przez kogobądź zaniesione żądanie.

Nadto, wydrukowane będą oddzielnie i zamieszczone na wszystkich stacyach drogi żelaznéj, w miejscach dla publiczności widocznych:

1) przepisy policyjne, wydane postanowieniem Rady Administracyjnéj Królestwa z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1857 r.
2) rozdział 6-ty urządzeń niniejszych, obejmujący przepisy dla podróżnych i dla osób do służby drogi żelaznéj nie należących, toż przepisy karne w rozdziale 8-m tychże urządzeń zamieszczone.

Warszawa, dnia 8 (20) Września 1859 r.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, Radca Tajny (podpisano) *Łęski.*

Urządzenia niniejsze Rada Administracyjna, na posiedzeniu swém z dnia 2 (14) Października 1859 roku, zatwierdziła.

Sekretarz Stanu (podpisano) *Karnicki.*

№ 3.

Правила о Кассѣ Товарищества чиновниковъ и всѣхъ служащихъ обоихъ соединенныхъ обществъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ.

(18 (30) Марта 1859 г.)

На основаніи ст. 14 уступочнаго договора и ст. 13 дополнительнаго акта, Высочайше утвержденныхъ, установляется Касса Товарищества чиновниковъ и всѣхъ служащихъ обоихъ обществъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ согласно слѣдующимъ правиламъ:

§ 1.

Чиновники и лица, принадлежащіе къ службѣ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ, учреждаютъ между собою „Товарищество," съ цѣлью образованія Кассы выслуженныхъ пенсій и пособій для себя, своихъ вдовъ и дѣтей.

Касса выслуженныхъ пенсій и пособія чиновникамъ и служащимъ обоихъ обществъ желѣзной дороги составляетъ отдѣльное учрежденіе, имущество коего управляется независимо отъ упомянутыхъ обществъ, и цѣль онаго состоитъ собственно въ обезпеченіи:

a) пенсій членамъ Товарищества и ихъ вдовамъ;
b) пособій самимъ членамъ въ случаѣ болѣзни;
c) капитала на воспитаніе дѣтей, оставшихся послѣ умершаго члена, и
d) безпроцентныхъ ссудъ членамъ.

§ 2.

Каждый чиновникъ, принадлежащій къ службѣ желѣзной дороги обоихъ обществъ и принятый въ оную на неопредѣ-

№ 3.

Przepisy Kassy Zjednoczenia dla urzędników i całéj służby połączonych obu Towarzystw drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj.

(d. 18 (30) Marca 1859 r.)

Na zasadzie art. 14-go Umowy Nadawczéj i art. 13-go aktu dodatkowego Najwyżéj zatwierdzonych, ustanawia się Kassa Zjednoczenia dla urzędników i całéj służby obu Towarzystw drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, podług przepisów następujących.

§ 1.

Urzędnicy i należący do służby drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, zawiązują pomiędzy sobą „Zjednoczenie," celem utworzenia kassy na pensye wysłużone i wsparcia, dla siebie, swoich wdów i dzieci.

Kassa ta pensyj wysłużonych i wsparcia dla urzędników i służby obu Towarzystw drogi żelaznéj stanowi oddzielną instytucyę, któréj majątek zarządzać się ma niezależnie od wzmiankowanych Towarzystw i ma za wyłączny przedmiot zapewnienie:

a) pensyj dla członków Zjednoczenia i ich wdów;
b) wsparć dla samych członków w razach choroby;
c) funduszu na wychowanie dla dzieci pozostałych po zmarłym członku;
d) bezprocentowych pożyczek dla członków.

§ 2.

Każdy urzędnik, należący do służby drogi żelaznéj obu Towarzystw, czy mianowany na nieograniczony czas, czy na czas

ленное время или на извѣстный срокъ, по условію или просто по назначенію, съ предвареніемъ о времени освобожденія отъ службы или безъ онаго, имѣетъ право и обязанъ вступить въ товарищество, съ самаго поступленія въ службу.

При поступленіи въ службу по желѣзной дорогѣ лица сорока лѣтъ отъ роду, Управленіе Кассы Товарищества постановляетъ о томъ, подлежитъ ли оно принятію въ Товарищество, или нѣтъ?

Чиновникомъ и состоящимъ въ службѣ лицомъ, по соображенію настоящаго Учрежденія, считается каждый помѣщенный при желѣзной дорогѣ въ обоихъ обществахъ, коему положительно предоставлена должность, которой именно по служебному штату присвоено жалованье, получаемое, по крайней мѣрѣ, въ мѣсячныхъ срокахъ.

Состоящимъ въ Правительственномъ Эмеритальномъ товариществѣ чиновникамъ предоставляется свободный выборъ— принадлежать къ Кассѣ Товарищества, или нѣтъ.

§ 3.

Капиталъ Кассы Товарищества образуется:

a) изъ текущихъ постоянныхъ годичныхъ складокъ членовъ;
b) изъ такъ называемаго вступнаго сбора отъ членовъ;
c) изъ единовременныхъ взносовъ членовъ при полученіи увеличеннаго жалованья;
d) изъ годичныхъ приплатъ, со стороны обоихъ обществъ желѣзной дороги;
e) изъ доходовъ со штрафовъ, какіе могутъ быть взыскиваемы за упущенія по службѣ съ чиновниковъ и служащихъ, а также изъ всякихъ денежныхъ штрафовъ, которые будутъ взимаемы на основаніи эксплоатаціонныхъ и полицейскихъ положеній;
f) отъ продажи найденныхъ въ предѣлахъ желѣзной дороги предметовъ, которые, по истеченіи шестимѣсячнаго срока и послѣ соотвѣтственныхъ оповѣщеній, не будутъ получены обратно ихъ владѣльцами;

oznaczony, czy przez umowę, czy przez prostą nominacyę, z wypowiedzeniem, czy bez takowego, ma prawo i jest obowiązany przystąpić do Zjednoczenia, z chwilą wejścia do służby.

Skoro wejdą do służby przy drodze żelaznéj osoby lat czterdzieści skończonych wieku mające, rzeczą jest Zarządu Kassy Zjednoczenia postanowić: czyli mają być do Zjednoczenia przyjęte lub nie?

Za urzędnika i w służbie zostającego, ze względu na niniejszą instytucyę, uważa się każdy umieszczony na drodze żelaznéj w obu Towarzystwach, któremu posada stanowczo zostaje udzielona, a do któréj imiennie na etacie służbowym przywiązana jest płaca, przynajmniéj w miesięcznych ratach pobierana.

Urzędnikom, którzy należą do Rządowego Stowarzyszenia Emerytalnego, zostawia się wolny wybór należenia do Kassy Zjednoczenia lub nie.

§ 3.

Fundusz Kassy Zjednoczenia powstaje:

a) z biegnących ciągłych rocznych składek członków;
b) z opłat tytułem wstępnego od członków;
c) z jednorazowych opłat członków, przy otrzymywaniu podwyższonéj płacy;
d) z dopłat rocznych, ze strony obu Towarzystw drogi żelaznéj;
e) z wpływów kar, jakie na urzędników i służbę w drodze karności wymierzane być mogą, niemniej z wszelkich kar pieniężnych, które na zasadzie urządzeń exploatacyjnych i policyjnych ściągane będą;
f) ze spieniężenia znalezionych w obrębie dróg żelaznych przedmiotów, które po upływie sześcio-miesięcznego terminu i po stosownych obwieszczeniach odebrane przez właścicieli nie zostaną;

g) изъ подарковъ, записей и завѣщаній, предназначенныхъ Учрежденію, кромѣ упомянутыхъ подъ лит. *d* приплатъ;
h) изъ процентовъ на капиталы, составляющіе собственность Товарищества;
i) изъ неполученныхъ и просроченныхъ принадлежностей за процентные или дивидендные купоны.

§ 4.

Касса Товарищества получаетъ съ прибылей обоихъ обществъ ежегодную приплату въ размѣрѣ двѣнадцати рублей серебромъ за каждую версту главной линіи желѣзной дороги, по которой производится эксплоатація. Но Административные Совѣты обоихъ обществъ въ правѣ распоряжаться одною шестою частью этой ежегодной приплаты на пособія членамъ Товарищества даже и въ другихъ случаяхъ, кромѣ тѣхъ, которые предусмотрѣны настоящими правилами.

Къ высшимъ противъ здѣсь установленныхъ приплатамъ со стороны обоихъ обществъ желѣзной дороги Касса Товарищества не имѣетъ никакого права, даже и въ томъ случаѣ, еслибы она оказалась недостаточною къ производству обезпеченныхъ настоящими правилами пенсій и пособій.

§ 5.

Каждый чиновникъ и лицо въ службѣ состоящее, обязанные, согласно § 2-му принять участіе въ Кассѣ Товарищества, должны внести въ оную и уплачивать:

1) на такъ называемый вступной сборъ, половину получаемаго на службѣ мѣсячнаго жалованья,
2) текущую складку, въ размѣрѣ четырехъ со ста процентовъ съ годоваго жалованья;
3) въ случаѣ повышенія жалованья, половину мѣсячнаго повышенія.

§ 6.

Означенные въ § 5-мъ взносы и платежи вычитаются главною кассою общества при отпускахъ служебнаго жало-

g) z darowizn, zapisów i fundacyj dla instytucyi przeznaczonych, oprócz dopłat wzmiankowanych pod lit. *d*;
h) z procentów od kapitałów, własnością Zjednoczenia będących;
i) z nieodebranych i przedawnionych należytości za kupony procentowe lub dywidendowe.

§ 4.

Kassa Zjednoczenia otrzymuje z zysków obu Towarzystw coroczną dopłatę, w stosunku dwunastu rubli srebrem za każdą wiorstę głównéj linii drogi żelaznéj, w exploatacyi będącéj. Wszakże Rady Zarządzające obu Towarzystw mają zastrzeżone prawo wolnego rozporządzania jedną szóstą częścią téj corocznéj dopłaty, na wsparcia dla członków Zjednoczenia, nawet i w innych razach jak te, które niniejszemi przepisami są przewidziane.

Do wyższych dopłat ze strony obu Towarzystw drogi żelaznéj nad tu ustanowione, Kassa Zjednoczenia nie ma żadnego tytułu, nawet i wtedy, jeśliby okazała się niewystarczającą do uiszczenia pensyj i wsparć przepisami niniejszemi zapewnionych.

§ 5.

Każdy urzędnik i zostający w służbie, który wedle § 2-go do przystąpienia do kassy Zjednoczenia jest obowiązany, winien do tejże wnieść i opłacać:

1) tytułem wstępnego, połowę miesięcznéj swojéj służbowéj płacy;
2) biegnącą składkę w stosunku czterech od sta od rocznéj płacy;
3) w razie podwyższonéj płacy, połowę miesięcznéj podwyżki.

§ 6.

Wnioski i opłaty, w § 5-m wymienione, będą przez Kassę Główną Towarzystw potrącane przy wypłatach pensyj służbowych,

ванья, изъ производящагося перваго увеличеннаго жалованья, со времени опредѣленія подлежащаго лица въ должность; именно кассою вычитаются: одновременные взносы (пункты 1 и 3 § 5) — вполнѣ, и текущія складки — въ сроки, соотвѣтствующіе срокамъ выдачи жалованья, кои за симъ передаются оною въ Кассу Товарищества.

§ 7.

При установленіи размѣра взносовъ въ Кассу Товарищества, а равно и причитающихся отъ оной пособій, не должны быть зачисляемы къ служебному жалованью особыя служебныя вознагражденія, какъ-то: разъѣздныя деньги, канцелярскія издержки, стоимость прибавленной безплатной квартиры, а также выдаваемыя машинистамъ и кондукторамъ преміи: помильныя, за отправленіе службы въ ночное время, за сбереженіе дровъ, угля, мази и т. п.

§ 8.

Съ выступленіемъ изъ службы обоихъ обществъ желѣзной дороги прекращается право и обязанность уплачивать складки.

§ 9.

Состоящіе въ службѣ обществъ члены Кассы Товарищества имѣютъ право на выслуженную пенсію:

1) со времени поступленія на службу, въ случаѣ если окажутся неспособными къ продолженію оной по разстроенному здоровью, или вслѣдствіе подверженія несчастному случаю во время службы и по поводу оной. Неспособность къ службѣ, происшедшая отъ упущенія, влекущаго за собою удаленіе отъ службы и довершеннаго умышленно или по важной винѣ, не даетъ права на выслуженную пенсію;
2) по прослуженіи въ должностяхъ обществъ по крайней мѣрѣ десяти лѣтъ, члены Кассы Товарищества имѣютъ, кромѣ того, право на выслуженную пенсію, въ случаѣ отставленія ихъ отъ службы, безъ всякой съ ихъ стороны

od daty installacyi respective przy wypłacie pierwszéj podwyżki, mianowicie kassa potrącać będzie wnioski jednorazowe (§ 5 ustęp 1 i 3) w całości, zaś składki biegnące w ratach odpowiednich ratom poboru płacy, i przeleje takowe do Kassy Zjednoczenia.

§ 7.

Przy ustanowieniu wysokości wniosków do Kassy Zjednoczenia, jak również wsparć od niéj należnych, nie będą do płac służbowych wliczane wynagrodzenia szczególne służbowe, jakoto: koszta podróży, koszta biurowe, wartość dodanego bezpłatnego mieszkania, podobnież jak i udzielone maszynistom i konduktorom premia za milowe, nocną służbę, oszczędność drzewa, węgla, smarowidła i t. p.

§ 8.

Z wyjściem ze służby obu Towarzystw drogi żelaznéj, ustaje prawo i obowiązek do płacenia składek.

§ 9.

Zostający w służbie Towarzystw członkowie Kassy Zjednoczenia mają tytuł do pensyi wysłużonéj:

1) od chwili wejścia do służby, w razie jeżeli staną się niezdolnymi do dalszéj służby, bądź skutkiem zwątlenia zdrowia, bądź skutkiem ulegnięcia wypadkowi w czasie i z powodu służby. Niezdolność do służby spowodowana uchybieniem, pociągającém za sobą wydalenie ze służby, a spełnioném umyślnie lub z ważnéj winy, nie nadaje prawa do pensyi wysłużonéj;
2) po wysłużeniu w obowiązkach Towarzystw przynajmniéj lat dziesięciu, członkowie Kassy Zjednoczenia mają nadto prawo do pensyi wysłużonéj w razie udzielenia im dymissyi, bez żadnego przewinienia z ich strony, i nie na wła-

вины и не по собственному желанію. Постановленіе о возникшей неспособности зависитъ исключительно отъ начальства обществъ, безъ всякой куда бы то ни было апелляціи или жалобы.

§ 10.

Соразмѣрно служебному жалованью, получавшемуся членомъ Товарищества въ послѣднее время и исчисляющемуся согласно § 7-му, выслуженная пенсія составляетъ:

1) до окончанія пяти лѣтъ службы— двѣ десятыхъ частей;
2) съ оконченнаго пятаго года до оконченныхъ десяти лѣтъ — три десятыхъ частей;
3) съ оконченнаго десятаго до пятнадцатаго года — четыре десятыхъ частей;
4) съ оконченнаго пятнадцатаго до двадцатаго года — пять десятыхъ частей;
5) съ оконченнаго двадцатаго до двадцать пятаго года — шесть десятыхъ частей;
6) съ оконченнаго двадцать пятаго до тридцатаго года — семь десятыхъ частей;
7) съ оконченнаго тридцатаго до тридцать пятаго года — восемъ десятыхъ частей;
8) съ оконченнаго тридцать пятаго до сороковаго года — девять десятыхъ частей;
9) съ оконченнаго сороковаго года — весь окладъ получаемаго на службѣ жалованья (см. приложенную въ концѣ таблицу).

Члену Кассы Товарищества, подвергнувшемуся до окончанія двадцати лѣтъ службы несчастному случаю не по своей винѣ и по поводу службы, вслѣдствіе котораго признанъ будетъ неспособнымъ къ продолженію отправленія, какъ исполняемыхъ имъ обязанностей, такъ и всѣхъ другихъ, соотвѣтствующихъ его должности по службѣ, выслуженная пенсія производится на основаніи 4-го пункта настоящаго параграфа,

sne żądanie. Wyrzeczenie co do zachodzącéj niezdolności zależy wyłącznie od władz Towarzystw, bez żadnego gdzieindziéj odwoływania się lub skargi.

§ 10.

W stosunku płacy służbowéj, jaką ostatnio Członek Zjednoczenia pobierał, odpowiednio § 7-mu liczonéj, pensya wysłużona wynosi:

1) aż do ukończenia pięciu lat służby, dwie dziesiąte;
2) od skończonego piątego roku do skończonych dziesięciu lat, trzy dziesiąte;
3) od skończonego dziesiątego roku do piętnastego, cztery dziesiąte;
4) od skończonego piętnastego roku do dwudziestego, pięć dziesiątych;
5) od skończonego dwudziestego roku do dwudziestego piątego, sześć dziesiątych;
6) od skończonego dwudziestego piątego roku do trzydziestego, siedm dziesiątych;
7) od skończonego trzydziestego roku do trzydziestego piątego, ośm dziesiątych;
8) od skończonego trzydziestego piątego roku do czterdziestego, dziewięć dziesiątych;
9) od skończonego czterdziestego roku całą wysokość pobieranéj płacy służbowéj (patrz dołączoną na końcu tabellę).

Jeżeli członek Kassy Zjednoczenia, przed ukończeniem dwudziestu lat służby, ulegnie, bez własnéj winy i z powodu służby, nieszczęśliwemu wypadkowi, skutkiem którego uznany zostanie za niezdolnego do sprawowania nadal tak obowiązków przez siebie pełnionych, jako też i wszelkich innych jego stanowisku służbowemu odpowiednich, pensya wysłużona płaconą mu będzie

то есть въ томъ размѣрѣ, какъ бы онъ окончилъ двадцать лѣтъ службы.

§ 11.

Обезпеченныя настоящимъ уставомъ права прекращаются, если членъ Кассы Товарищества получаетъ увольненіе отъ службы обществъ по собственному желанію, не будучи признанъ неспособнымъ къ продолженію оной, или же если удаляется изъ службы не прослуживъ десяти лѣтъ.

Въ такихъ однако случаяхъ, если оставляющій службу не совершитъ проступка, влекущаго за собою удаленіе изъ оной, слѣдуетъ ему возвратить двѣ третьихъ частей произведенныхъ имъ въ Кассу Товарищества взносовъ.

Въ случаѣ упущенія по служебнымъ обязанностямъ, Управленіе Кассы Товарищества, по соображенію степени вины оставляющаго службу, постановляетъ о томъ, подлежитъ ли возврату и какая именно часть произведенныхъ имъ взносовъ. Въ этомъ случаѣ возвратъ не можетъ превышать половины исполненныхъ взносовъ и долженъ послѣдовать не иначе, какъ послѣ отказа оставляющимъ службу отъ всякихъ претензій къ Кассѣ Товарищества.

При исчисленіи количества произведенныхъ взносовъ, подлежитъ вычету все количество денегъ, выданныхъ оставляющему службу въ видѣ пособія. Проценты не считаются.

§ 12.

Выслуженная пенсія считается со дня оставленія дѣйствительной службы и продолжается до смерти. Выслуженныя пенсіи производятся помѣсячно и впередъ.

§ 13.

Право на дальнѣйшее полученіе выслуженной пенсіи прекращается:

1) если членъ Кассы Товарищества въ продолженіе времени полученія этой пенсіи совершитъ безчестный проступокъ, за который Судъ, въ отношеніи государственнаго чинов-

na zasadzie ustępu 4-go niniejszego paragrafu, czyli w takim stosunku, jak gdyby ukończył służby lat dwadzieścia.

§ 11.

Prawa ustawą niniejszą zapewnione upadają, jeżeli członek Kassy Zjednoczenia otrzymuje uwolnienie ze służby Towarzystw na własne żądanie, nie będąc uznanym za niezdolnego do dalszéj służby, albo też, jeżeli oddalony zostaje ze służby, nie wysłużywszy jeszcze lat dziesięciu.

W takich razach jednakże, jeżeli wychodzący ze służby nie dopuścił się uchybienia, pociągającego za sobą rozwiązanie stosunku służbowego, należy mu się zwrot dwóch trzecich części uiszczonych przez niego do Kassy Zjednoczenia wniosków.

W razie popełnionego uchybienia przeciw obowiązkom służby, Zarząd Kassy Zjednoczenia wyrzecze, ze względem na stopień winy wychodzącego ze służby, czyli i jaka część uiszczonych wniosków ma być mu zwróconą. Zwrot nie może w tym razie przechodzić połowy uiszczonych wniosków i nastąpić ma nieinaczéj, jak za zrzeczeniem się przez wychodzącego ze służby wszelkich pretensyj do Kassy Zjednoczenia.

Przy obliczaniu wysokości uiszczonych wniosków, strącić należy wszelkie kwoty pobrane przez wychodzącego ze służby, tytułem wsparcia. Procenta nie są liczone.

§ 12.

Pensya wysłużona zaczyna bieg swój z dniem wyjścia ze służby czynnéj i trwa aż do śmierci. Pensye wysłużone wypłacają się miesięcznie i z góry.

§ 13.

Prawo do pobierania dalszego pensyi wysłużonéj upada:

1) jeżeli członek Kassy Zjednoczenia, w ciągu pobierania pensyi téj, popełni hańbiący występek, za który Sąd względem publicznego w podobném położeniu urzędnika, musiałby

ника, вынужденъ былъ бы, на основаніи Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, постановить исключеніе изъ службы;

2) если въ совершеніи подобнаго проступка, послѣдовавшаго до полученія пенсіи, или
3) въ умышленномъ упущеніи по службѣ, либо же по важной винѣ,—совершенномъ и влекущемъ за собою неспособность его къ службѣ, за симъ былъ уличенъ.

§ 14.

Пособія членамъ Кассы Товарищества въ случаѣ болѣзни выдаются лишь тогда, если не окажется, что болѣзнь послѣдовала по собственной винѣ.

§ 15.

Для покрытія этихъ пособій, Управленіе Кассы Товарищества назначаетъ ежегодно изъ доходовъ Учрежденія постоянную сумму, не превышающую $^1/_5$ части текущихъ складокъ членовъ (пунк. *a* § 3). При выдачѣ сихъ пособій, Управленіе имѣетъ въ виду приличный и по возможности равный раздѣлъ суммы, свободной къ расходованію въ каждой изъ четвертей текущаго года.

§ 16.

Къ присужденію подобныхъ пособій имѣютъ право собственно чиновники, годовой окладъ жалованья коихъ не превышаетъ 600 руб. сер.

Еслибы сумма, свободная къ расходованію въ одной четверти года сообразно § 15, оказалась недостаточною для удовлетворенія всѣхъ оправданныхъ ходатайствъ о пособіи, въ такомъ случаѣ:

1) преимущественному вниманію заслуживаютъ чиновники и служащіе, получающіе въ мѣсяцъ не болѣе 10 руб. сер.;
2) за симъ тѣ, кои получаютъ въ мѣсяцъ 11 до 20 руб. сер.;
3) наконецъ тѣ, жалованье коихъ составляетъ въ мѣсяцъ болѣе 20, но не достигаетъ 50 руб. сер.

na zasadzie Kodexu kar głównych i poprawczych wyrzec wykluczenie ze służby;

2) jeżeli o popełnienie podobnego występku przed otrzymaniem pensyi zaszłego, albo
3) o przekroczenie służbowe umyślne, lub z ważnéj winy popełnione, a pociągające za sobą niezdolność jego do służby, następnie przekonanym został.

§ 14.

Zapomogi członkom Kassy Zjednoczenia, na przypadek choroby, wtedy tylko wypłacane będą, jeżeli się nie okaże, że choroba z własnéj winy nastąpiła.

§ 15.

Na pokrycie tych zapomóg, Zarząd Kassy Zjednoczenia przeznaczy corocznie z dochodów instytucyi stałą summę, nieprzenoszącą $^1/_5$ części biegnących składek członków (§ 3 *a*). Przy udzielaniu tych zapomóg, Zarząd będzie miał na uwadze przyzwoity i ile możności równy rozdział summy rozrządzalnéj na każdy z kwartałów biegnącego roku.

§ 16.

Do przyznania podobnych zapomóg mają prawo ci mianowicie urzędnicy, których płaca roczna nie przenosi rs. 600.

Jeśliby summa, w myśl § 15-go w jednym kwartale rozrządzalna, okazała się na spłacenie wszelkich usprawiedliwionych żądań wsparcia niewystarczającą, w takim razie:

1) przedewszystkiem na uwzględnienie zasługują urzędnicy i służba, którzy nie pobierają miesięcznie więcéj nad 10 sr.;
2) następnie ci, którzy miesięcznie 11 do 20 rs. pobierają;
3) naostatek zaś dopiero ci, których płace więcéj jak 20 rs. miesięcznie wynoszą, wszakże 50 rs. nie dochodzą.

Въ каждой изъ этихъ трехъ категорій, въ случаѣ стеченія ходатайствъ, первенство предоставляется чиновнику, получающему меньшее жалованье.

При равныхъ жалованьяхъ, причитающаяся къ раздачѣ сумма распредѣляется поровну между просителями.

По мѣрѣ достаточности свободной къ расходованію суммы, въ случаяхъ крайней надобности можетъ быть производимо пособіе и чиновникамъ, получающимъ жалованья свыше 600 руб. сер. въ годъ, если двѣ третьихъ частей членовъ состава Управленія Кассы Товарищества заявятъ въ пользу сего свое мнѣніе.

§ 17.

Размѣръ предполагаемаго къ выдачѣ пособія одному лицу въ теченіе одного года не должно обыкновенно превосходить трехъ четвертыхъ частей той суммы, какая причиталась бы ему въ томъ же году на выслуженную пенсію, соотвѣтственно числу оконченныхъ лѣтъ службы.

Только вслѣдствіе несчастныхъ случаевъ, происшедшихъ во время службы, или при необыкновенныхъ обстоятельствахъ, подлежатъ, по усмотрѣнію Управленія Кассы Товарищества, вознагражденію понесенныя на леченіе издержки, даже свыше размѣра причитающагося въ одномъ году пособія.

§ 18.

Въ случаѣ смерти чиновника, имѣющаго право на выслуженную пенсію, и неоставленія имъ вдовы или нисходящаго потомства, часть внесенныхъ въ Кассу Товарищества складокъ можетъ быть возвращена, по усмотрѣнію Управленія этой Кассы, родителямъ или родственникамъ умершаго, доказавшимъ недостаточное состояніе, но никакъ не болѣе половины сихъ же складокъ.

§ 19.

Послѣ смерти чиновника, имѣющаго право на выслуженную пенсію, или же получавшаго уже выслуженную пенсію, который женился до присужденія ему этой пенсіи и оставилъ

W każdéj z tych trzech kategoryj, w razie zbiegu żądań, pierwszeństwo daje się temu urzędnikowi, który mniejszą płacę pobiera.

Przy równych płacach, kwota do rozdania przypadająca ma być między żądających równo podzielona.

O ile fundusz rozporządzalny wystarcza, może być, w razach koniecznéj potrzeby, udzielona zapomoga urzędnikom większą płacę jak 600 rs. rocznie pobierającym, skoro dwie trzecie głosów w składzie Zarządu kassy Zjednoczenia za tém się oświadczą.

§ 17.

Wysokość jednéj osobie, w ciągu jednego roku, udzielić się mającéj zapomogi nie powinna zwyczajnie przenosić trzech czwartych téj summy, jakaby się jéj należała w tymże roku, tytułem pensyi wysłużonéj, w miarę skończonych lat służby.

Tylko w razie wypadków nieszczęśliwych, zdarzonych w służbie, lub w okolicznościach nadzwyczajnych, mają być, wedle uznania Zarządu kassy Zjednoczenia, wynagrodzonemi koszta choroby, nawet nad wysokość w jednym roku przynależnéj zapomogi.

§ 18.

W razie zgonu urzędnika, mającego prawo do pensyi wysłużonéj, bez pozostawienia wdowy lub ślubnych zstępnych, część wniesionych składek do kassy Zjednoczenia, może, podług uznania Zarządu tejże kassy, być zwróconą rodzicom lub rodzeństwu zmarłego, którychby stan niezamożny był udowodniony; wszakże nigdy więcéj jak połowa tychże składek.

§ 19.

Po śmierci urzędnika, mającego prawo do wysłużonéj pensyi, lub też pobierającego już pensyę wysłużoną, a ożenionego przed przyznaniem mu téj pensyi, z pozostawieniem wdowy, która z nim

вдову, жившую съ нимъ до смерти въ законномъ нераздѣльномъ супружествѣ, вдова эта имѣетъ право на пенсію, а также, по усмотрѣнію, и право на предусмотрѣнное по § 23 пособіе.

§ 20.

Пенсія вдовы, оставшейся послѣ чиновника, состоявшаго на дѣйствительной службѣ или получавшаго выслуженную пенсію (§ 19), составляетъ три четвертыхъ частей той пенсіи, на которую умершій имѣлъ бы право по поводу выслуги лѣтъ, еслибы получилъ оную въ день смерти, или той, какую получалъ до своей кончины.

§ 21.

Право на пенсію прекращается съ кончиною вдовы, или со вступленіемъ ея въ новый бракъ. Въ семъ послѣднемъ случаѣ лишается навсегда пенсіи съ первымъ днемъ мѣсяца, слѣдующаго послѣ бракосочетанія.

§ 22.

Пенсіи вдовѣ должны быть производимы помѣсячно впередъ, съ перваго дня наступающаго мѣсяца послѣ кончины мужа.

§ 23.

Если состоящіе на дѣйствительной службѣ чиновники вступятъ въ бракъ по истеченіи пятидесяти лѣтъ отъ роду и не проживутъ въ супружествѣ по крайней мѣрѣ одного года, то вдовы, послѣ нихъ оставшіяся, вмѣсто пенсіи получаютъ лишь одновременное пособіе, равняющееся трехмѣсячному послѣднему постоянному жалованью умершаго мужа.

§ 24.

Во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ чиновникъ, состоящій на дѣйствительной службѣ или получающій выслуженную пенсію, теряетъ право на испрошеніе выслуженной пенсіи или пользованіе оною (§ 10 и 13), и его вдова не имѣетъ никакого права на пенсію или на пособіе.

żyła aż do śmierci w prawém nierozwiązaném małżeństwie, taż wdowa ma prawo do pensyi, a względnie i prawo do zapomogi, § 23-m przewidzianéj.

§ 20.

Pensya wdowy po czynnym lub pobierającym pensyę wysłużoną urzędniku (§ 19) wynosi: trzy czwarte téj pensyi, do któréj tytułem pensyi wysłużonéj zmarły miałby prawo, gdyby ją w dniu śmierci otrzymał, albo téj, jaką do swojéj śmierci pobierał.

§ 21.

Prawo do pensyi ustaje ze zgonem wdowy, lub z wejściem jéj w nowe związki małżeńskie. W tym ostatnim razie utraca nazawsze pensyę z pierwszym dniem miesiąca następnego po za mąż pójściu.

§ 22.

Pensye wdowie mają być wypłacane miesięcznie z góry, od pierwszego dnia miesiąca następującego po śmierci męża.

§ 23.

Jeżeli w czynnéj służbie zostający urzędnicy po pięćdziesiątym roku życia wejdą w śluby małżeńskie i nie przeżyli w małżeństwie przynajmniéj jednego roku, wdowy po nich w miejsce pensyi otrzymują tylko jednorazowe wsparcie, wyrównywające trzechmiesięcznéj ostatniéj stałéj płacy zmarłego męża.

§ 24.

We wszystkich wypadkach, w których urzędnik czynny, lub pobierający pensyę wysłużoną, utraca prawo do żądania albo używania pensyi wysłużonéj (§ 10 i 13), nie służy żadne prawo i jego wdowie do pensyi lub wsparcia.

Равнымъ образомъ не пользуются этимъ правомъ:

a) вдовы послѣ чиновниковъ, женившихся въ продолженіе службы безъ разрѣшенія общества;

b) вдовы послѣ чиновниковъ, женившихся во время приключившейся болѣзни и умершихъ до возвращенія на службу;

c) вдовы, ведущія неблагопристойную жизнь и за это или по поводу безчестнаго проступка подвергшіяся судебному наказанію.

Въ такомъ случаѣ, вдова, начавшая получать пенсію, лишается оной съ первымъ днемъ наступающаго мѣсяца послѣ облеченія въ законную силу рѣшенія о наказаніи.

§ 25.

Законнорожденныя дѣти умершихъ чиновниковъ, имѣвшихъ право на выслуженную пенсію, или же дѣти лицъ, умершихъ во время пользованія выслуженною пенсіею, коль скоро они происходятъ отъ брачнаго союза, заключеннаго до присужденія пенсіи, получаютъ деньги на воспитаніе до окончанія пятнадцатилѣтняго возраста.

§ 26.

Деньги на воспитаніе выдаются опекунамъ помѣсячно впередъ, въ слѣдующей соразмѣрности:

1) при жизни и до смерти вдовѣ, имѣющей право на полученіе вдовьей пенсіи:
   для одного до двоихъ дѣтей—одна восьмая часть,
   для болѣе чѣмъ двое дѣтей — одна четвертая отцовской выслуженной пенсіи;
2) если съ днемъ кончины мужа нѣтъ вдовы, имѣющей право на пенсію, или если по причинамъ, въ §§ 21—24 поименованнымъ, пенсія вдовы прекращается, или же если вдова послѣ умираетъ:
   для одного до двоихъ дѣтей — половина;
   для троихъ до четверыхъ дѣтей — три четверти;
   для болѣе, чѣмъ четверыхъ дѣтей — вся выслуженная пенсія умершаго отца.

Podobnież nie mają takiego prawa:

a) wdowy po urzędnikach, którzy się w ciągu służby bez pozwolenia Towarzystwa ożenili;

b) wdowy po urzędnikach, którzy w czasie popadnięcia w chorobę zawarli małżeństwo, i przed powróceniem do służby zmarli;

c) wdowy, które prowadzą życie przeciwne dobrym obyczajom, i za to, lub z powodu hańbiącego występku, sądownie są ukarane.

W takim razie, jeżeli wdowa już rozpoczęła pobierać pensyę, utraca ją z pierwszym dniem miesiąca następującego po prawomocności wyroku karnego.

§ 25.

Dzieci ślubne zmarłych urzędników, mających prawo do pensyi wysłużonéj, lub też dzieci osób zmarłych w ciągu używania pensyj wysłużonych, jeżeli pochodzą z małżeństwa przed przyznaniem pensyi zawartego, pobierać będą fundusz na wychowanie, aż do skończonego roku piętnastego życia.

§ 26.

Fundusz na wychowanie wypłacanym będzie na ręce opieki miesięcznie i z góry, a wynosić ma:

1) jeżeli i jak długo zostaje przy życiu wdowa, do pobierania pensyi wdowiéj uprawniona;
   dla jednego do dwojga dzieci—jedna ósma;
   dla więcéj jak dwojga dzieci—jedna czwarta ojcowskiéj pensyi wysłużonéj;
2) jeżeli z dniem śmierci męża niema wdowy, posiadającéj prawo do pensyi, albo jeżeli z przyczyn, w §§ 21—24 wzmiankowanych, pensya wdowy upada, lub też jeżeli wdowa późniéj umiera:
   dla jednego do dwojga dzieci—połowa;
   dla trzech do czworga dzieci—trzy czwarte;
   dla więcéj jak czworga dzieci—cała wysłużona pensya zmarłego ojca.

§ 27.

Деньги на воспитаніе распредѣляются между нѣсколькими дѣтьми поголовно въ равныхъ частяхъ. Когда одно дитя достигнетъ пятнадцати лѣтъ или раньше умретъ, то принадлежащая оставшимся дѣтямъ сумма уменьшается соразмѣрно числу состоящихъ въ живыхъ, согласно основанію § 26-го.

§ 28.

Во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ чиновникъ, состоящій на дѣйствительной службѣ или получающій выслуженную пенсію, лишается права на оную (§ 10 и 13), прекращается также и его дѣтямъ право на полученіе денегъ на воспитаніе.

§ 29.

Членамъ Кассы Товарищества, въ случаѣ приключившейся болѣзни либо смерти ихъ женъ или дѣтей, кромѣ пособія (§ 14) могутъ быть выданы безпроцентныя ссуды въ размѣрѣ одномѣсячнаго жалованья; ссуды эти должны быть возвращены въ теченіе одного года.

§ 30.

Касса Товарищества завѣдывается Управленіемъ, составленнымъ изъ Директора желѣзныхъ дорогъ обоихъ обществъ, какъ предсѣдательствующаго, и изъ десяти членовъ, избираемыхъ изъ среды чиновниковъ, состоящихъ на дѣйствительной службѣ и принадлежащихъ къ Товариществу, изъ коихъ два назначаются изъ состава общей службы, четыре — изъ состава дорожной службы, и четыре — изъ состава службы по движенію и эксплоатаціи. Юрисъ-Консультъ общества состоитъ въ той же должности по Управленію и участвуетъ въ засѣданіяхъ онаго. Въ случаѣ препятствія, предоставляется Директору назначить заступающаго его мѣсто изъ членовъ Управленія, или же изъ среды высшихъ чиновниковъ.

Выборъ членовъ на трехлѣтній срокъ производится всѣми чиновниками, состоящими на дѣйствительной службѣ и принадлежащими къ Товариществу, по большинству голосовъ. Выступающіе члены вновь избираются.

§ 27.

Fundusz na wychowanie ma być pomiędzy kilkoro dzieci na głowy równo dzielony. Gdy jedno dziecko dojdzie do lat piętnastu lub wcześniéj umrze, wtedy summa należna pozostałym dzieciom zmniejsza się w stosunku liczby pozostających przy życiu, a to odpowiednio zasadzie § 26-go.

§ 28.

We wszystkich wypadkach, w których urzędnik w czynnéj służbie będący, lub pobierający pensyę wysłużoną utraci prawo do takowéj (§ 10 i 13), upada także i dla jego dzieci prawo funduszu na wychowanie.

§ 29.

Członkom kassy Zjednoczenia, w razach wydarzonéj choroby lub śmierci ich żon lub dzieci, mogą być, oprócz zapomogi (§ 14), udzielone bezprocentowe pożyczki aż do wysokości jednomiesięcznéj płacy; pożyczki te w ciągu jednego roku zwrócone być winny.

§ 30.

Kassa Zjednoczenia administrowaną będzie przez Zarząd, złożony z Dyrektora dróg żelaznych obu Towarzystw, jako przewodniczącego, i z dziesięciu członków wybieralnych z pomiędzy urzędników, w czynnéj służbie zostających, do Zjednoczenia należących, z których dwaj wzięci być mają z ogólnéj służby, czteréj ze służby drogowéj, i czteréj ze służby ruchu i przewozów. Radca prawny Towarzystw jest prawnikiem Zarządu i uczestniczy w posiedzeniach tegoż. W razie przeszkodzenia, zostawia się Dyrektorowi wolność mianowania zastępcy z Członków Zarządu lub też z pomiędzy wyższych urzędników.

Wybór członków odbywa się przez wszystkich urzędników, w czynnéj służbie zostających, do Zjednoczenia należących, większością względną głosów, na przeciąg trzechletni. Członkowie wychodzący są na nowo wybieralni.

Выборы производятся посредствомъ повѣстокъ, за печатью Управленія, разосланныхъ избирателямъ, кои, послѣ отмѣтки на оныхъ именъ и фамиліи избранныхъ лицъ и подписанія избирателями, препровождаются обратно въ Управленіе. Форма и порядокъ первыхъ выборовъ Управленія Товарищества опредѣляется Директоромъ желѣзной дороги.

За законностью выборовъ и результатовъ онаго наблюдаетъ Юрисъ-Консультъ обществъ или заступающій его мѣсто; къ обязанности его также относится повѣрка и засвидѣтельствованіе произведенныхъ выборовъ.

§ 31.

Кассовыя и счетныя дѣла ведутся подъ надзоромъ Правительства (пунктъ 4 ст. 14 уступочнаго договора) и подъ руководствомъ и наблюденіемъ Главнаго Контролера. Дѣла эти производятся безплатно главною кассою обоихъ обществъ желѣзныхъ дорогъ, съ ручательствомъ и подъ отвѣтственностью сихъ же обществъ за сохранность наличныхъ суммъ и всякихъ цѣнностей, принадлежащихъ Кассѣ Товарищества, съ правомъ и законною привилегіею депозита, и съ примѣненіемъ правилъ, изданныхъ для главной кассы обществъ. Но главная касса ведетъ лишь кассовую книгу, между тѣмъ какъ мануалъ, или книга, въ коей каждый членъ будетъ имѣть отдѣльный свой счетъ или *conto*, а также всякія другія дѣла Кассы Товарищества, ввѣряются Секретарю Управленія, который избирается на три года изъ среды членовъ Управленія проживающихъ въ Варшавѣ, или же сообразно обстоятельствамъ и постановленію Управленія Товарищества назначается отдѣльно въ эту должность, съ производствомъ ему вознагражденія, назначеннаго симъ же Управленіемъ. Прочіе члены Управленія Учрежденія исполняютъ свои обязанности безвозмездно.

Ежегодно, не позже 18 (30) Апрѣля, представляется отчетъ за истекшій мѣсяцословный годъ, повѣренный Управленіемъ Товарищества, съ прописаніемъ на ономъ квитанціи.

Wybory następują przez kartki, pieczęcią Zarządu opatrzone, które rozesłane będą wyborcom; a po zapisaniu na tychże imion i nazwisk wybranych, podpisane przez wyborców, do Zarządu napowrót odesłane być mają. Formę i sposób pierwszych wyborów Zarządu Zjednoczenia Dyrektor drogi żelaznéj wskaże.

Prawności postępowania wyborczego, oraz wypadku takowego, pilnuje Radca prawny Towarzystw lub jego zastępca; do niego także należy sprawdzenie i poświadczenie zaszłych wyborów.

§ 31.

Czynności kassowe i rachunkowe prowadzone bedą pod okiem Rządu (art. 14-y, ustęp 4y- aktu nadawczego), a pod kierunkiem i dozorem Naczelnego Kontrollera; załatwiane będą bezpłatnie przez kassę główną obu Towarzystw dróg żelaznych, pod gwarancyą i odpowiedzialnością tychże Towarzystw, przy zachowaniu funduszów gotowych i wszelkich wartości, do kassy Zjednoczenia należących, tytułem i przywilejem prawnym depozytu i z zastosowaniem ogólnych przepisów dla głównéj kassy Towarzystw. Wszakże kassa główna prowadzi tylko księgę kassową; przeciwnie manuał, czyli księga, w któréj każdy członek ma mieć oddzielny swój rachunek czyli conto, niemniéj wszelkie inne czynności Kassy Zjednoczenia powierzone będą Sekretarzowi Instytucyi, który z pomiędzy członków Zarządu, w Warszawie zamieszkałych, na trzy lata będzie wybierany, lub podług okoliczności i postanowienia Zarządu Zjednoczenia osobno na tę posadę mianowany, otrzymując wynagrodzenie przez tenże Zarząd oznaczone. Inni członkowie Zarządu Instytucyi obowiązki swe spełniać będą bezpłatnie.

Corocznie, najpóźniéj do dnia 18 (30) Kwietnia, za upłyniony rok kalendarzowy, będzie złożony rachunek, przez Zarząd Zjednoczenia sprawdzony i pokwitowany.

Извлеченіе изъ сего отчета ежегодно публикуется печатно и сообщается членамъ для свѣдѣнія.

§ 32.

Всѣ распоряженія, поступающія въ Кассу Товарищества, а равно вся ведущаяся по дѣламъ Товарищества переписка подписывается Предсѣдательствующимъ въ Управленіи, или заступающимъ его мѣсто, въ случаѣ же препятствія или ихъ отсутствія—однимъ изъ членовъ Управленія Товарищества, проживающимъ въ Варшавѣ и назначеннымъ для сего Предсѣдательствующимъ, а также Секретаремъ.

§ 33.

Всѣ рѣшенія Управленія Товарищества постановляются по большинству голосовъ. Для важности постановленія необходимъ составъ изъ Предсѣдательствующаго или заступающаго его мѣсто и по крайней мѣрѣ изъ шести избранныхъ членовъ Управленія. Равенству мнѣній даетъ перевѣсъ голосъ Предсѣдательствующаго.

§ 34.

По внѣшнимъ отношеніямъ съ властями и третьими лицами, Учрежденіе (Касса Товарищества) представляется Управленіемъ.

По юридическимъ и судебнымъ дѣламъ, въ особенности по тяжебнымъ и юридическимъ дѣламъ, касающимся Товарищества, Учрежденіе это законно представляется Юрисъ-Консультомъ обществъ желѣзныхъ дорогъ, или заступающимъ его мѣсто, кои, въ случаѣ надобности, снабжаются полномочіемъ отъ остальныхъ членовъ Управленія.

§ 35.

Одновременно съ выборомъ членовъ Управленія и на тотъ же срокъ избирается Большой Совѣтъ Товарищества изъ среды принадлежащихъ къ Товариществу чиновниковъ, состоящихъ на дѣйствительной службѣ, въ томъ же порядкѣ, какъ производится выборъ Управленія упомянутыми въ § 30 выборными.

Wyciąg z tego rachunku będzie corocznie drukiem ogłoszony i do wiadomości uczestników podany.

§ 32.

Wszekie rozporządzenia do Kassy Zjednoczenia wydawane, jak również wszelkie we względzie czynności zjednoczenia odbywane korrespondencye podpisywać będzie Przewodniczący w Zarządzie, albo jego Zastępca, a w razie przeszkodzenia ich lub nieobecności, jeden z członków Zarządu Zjednoczenia, w Warszawie zamieszkały, a przez Przewodniczącego wyznaczony, oraz Sekretarz.

§ 33.

Wszelkie postanowienia Zarządu Zjednoczenia następują większością głosów. Do ważnego postanowienia potrzebny jest skład z Przewodniczącego albo jego zastępcy i sześciu przynajmniéj wybranych członków Zarządu. Równość zdań głos przewodniczącego rozstrzyga.

§ 34.

W stosunkach na zewnątrz z władzami i trzeciemi osobami, cała Instytucya (Kassa Zjednoczenia) jest reprezentowaną przez Zarząd.

W czynnościach prawnych i sądowych, w szczególności w sprawach i postępowaniach prawnych, Zjednoczenia dotyczących, taż Instytucya jest ważnie zastąpioną przez Radcę prawnego Towarzystw dróg żelaznych, albo przez jego zastępcę, którym, w razie potrzeby, pełnomocnictwo od reszty członków Zarządu udzielone będzie.

§ 35.

Równocześnie z wyborem członków Zarządu, i na ten sam przeciąg czasu, wybraną będzie Wielka Rada Zjednoczenia z grona należących do Zjednoczenia czynnych urzędników, w tym samym sposobie jak się odbywa wybór Zarządu przez wyborców w § 30 wzmiankowanych.

Совѣтъ этотъ составляется изъ пятнадцати лицъ, избранныхъ большинствомъ голосовъ.

Члены Совѣта Товарищества, по прошествіи срока, на который послѣдовалъ ихъ выборъ, могутъ быть вновь избраны.

Большой Совѣтъ избираетъ изъ среды себя предсѣдательствующаго на одинъ годъ. Онъ постановляетъ по большинству голосовъ. При равенствѣ голосовъ, мнѣніе Предсѣдательствующаго даетъ перевѣсъ. Комплектъ Большаго Совѣта составляетъ по крайней мѣрѣ девять членовъ. Онъ созывается во всѣхъ тѣхъ случаяхъ когда:

a) или въ составѣ Управленія Товарищества меньшинство четырехъ членовъ потребуетъ разрѣшенія противъ мнѣнія большинства;

b) или же членъ Товарищества приноситъ жалобу на дѣйствіе Управленія;

c) когда дѣло состоитъ въ совѣщаніи и постановленіи относительно измѣненія или дополненія настоящихъ правилъ (§ 46).

Большой Совѣтъ собирается по приглашенію Предсѣдательствующаго и въ приведенныхъ, по пунктамъ *a*, *b*, *c*, случаяхъ, должны быть ему представлены предположенія по онымъ.

Коль скоро въ упомянутомъ по пункту *a* случаѣ Большой Совѣтъ объявитъ себя въ пользу заключенія меньшинства Управленія, тогда мнѣніе сіе, вмѣстѣ съ мнѣніемъ большинства Управленія, Директоръ желѣзныхъ дорогъ представляетъ на окончательное рѣшеніе въ Административные Совѣты обществъ. Для присутствованія въ совѣщаніяхъ Большаго Совѣта Управленіе Товарищества въ правѣ командировать своихъ делегатовъ, которые однако въ совѣщаніяхъ сихъ не могутъ давать рѣшающаго голоса.

§ 36.

Члены Управленія Товарищества и Большаго Совѣта не проживающіе въ Варшавѣ, въ вознагражденіе за наличныя

Rada takowa składa się z piętnastu osób wybranych większością względną głosów.

Członkowie Rady Zjednoczenia, po upływie czasu, na który wybór nastąpił, mogą być na nowo wybrani.

Wielka Rada wybiera z pośród siebie na rok jeden Przewodniczącego. Stanowi większością głosów. Przy równości głosów zdanie Przewodniczącego przeważa. Komplet Wielkiéj Rady stanowi przynajmniéj dziewięciu członków. Zwoływaną jest we wszystkich przypadkach, gdy:

a) albo w składzie Zarządu Zjednoczenia mniejszość czterech członków przeciw zdaniu większości zażąda rozstrzygnięcia;

b) albo też członek Zjednoczenia wnosi zażalenie na postępowanie Zarządu;

c) gdy idzie o narady i postanowienie względem zmian lub dopełnień niniejszych przepisów (§ 46).

Wielka Rada zbiera się na zwołanie Przewodniczącego, a w przypadkach ad *a*, *b*, *c*, wnioski w téj mierze jemu przedstawione być winny.

Jeżeli w razie ad *a*, Wielka Rada przychyli się do wniosku mniejszości Zarządu, wtedy zdanie to, łącznie ze zdaniem większości Zarządu, Dyrektor dróg żelaznych przedstawia Radom Zarządzającym Towarzystw, dla ostatecznego postanowienia.

Na obrady Wielkiéj Rady Zarząd Zjednoczenia mocen jest wysłać delegowanych ze swéj strony, którzy jednak na tych obradach nie mogą dawać stanowczego głosu.

§ 36.

Członkowie Zarządu Zjednoczenia i Wielkiéj Rady, nie zamieszkali w Warszawie, tytułem wynagrodzenia za gotowe wy-

издержки во время поѣздки для совѣщаній, получаютъ суточныя деньги, сообразно занимаемому по службѣ классу и соотвѣтственно тѣмъ, какія имъ причитаются согласно правиламъ о суточныхъ деньгахъ обоихъ обществъ желѣзныхъ дорогъ.

§ 37.

Порядокъ производства дѣлъ Товарищества долженъ согласоваться съ служебными правилами, по дѣламъ же о суммахъ и счетоводству слѣдуетъ принимать въ основаніе годовой штатъ. Обыкновенныя засѣданія Товарищества производятся по четвертямъ года, экстренныя же — столько разъ, сколько это потребуется по усмотрѣнію Предсѣдательствующаго въ Управленіи, который приглашаетъ для совѣщанія, какъ само Управленіе, такъ и, въ данномъ случаѣ, членовъ Большаго Совѣта. По предложенію трехъ членовъ, Предсѣдательствующій обязанъ созвать засѣданіе Управленія.

Въ экстренныхъ случаяхъ, собраніе голосовъ членовъ Управленія Товарищества можетъ производиться письменно, посредствомъ циркулярной повѣстки, подписанной Предсѣдательствующимъ, или заступающимъ его мѣсто, и Секретаремъ.

§ 38.

Въ случаѣ убыли членовъ въ Большомъ Совѣтѣ и въ Управленіи Товарищества, въ составъ оныхъ входятъ, къ сроку ближайшихъ выборовъ, вмѣсто выбывшихъ, тѣ члены, кои во время послѣднихъ выборовъ получили наибольшее число голосовъ.

§ 39.

Остающіяся отъ текущихъ расходовъ суммы Товарищества для приращенія процентами помѣщаются на вѣрныя ипотеки или обращаются въ публичныя бумаги или въ такія акціи, по которымъ гарантированы Правительствомъ проценты.

§ 40.

Излишки доходовъ каждаго мѣсяцословнаго года пріобщаются къ капиталу. Если же расходы превышаютъ текущіе доходы, то недостающее количество почерпается изъ капитала.

datki w podróży na narady, otrzymują dyety odpowiednio do stopnia, jaki w służbie zajmują, i jakie według przepisów o dyetach obu Towarzystw dróg żelaznych im przypadają.

§ 37.

Postępowanie w czynnościach Zjednoczenia odbywać się będzie wedle przepisów porządkowych, a w rzeczach funduszów i rachunkowości za zasadę służyć ma etat roczny. Kwartalnie odbywają się zwyczajne posiedzenia Zarządu Zjednoczenia; nadzwyczajne zaś, ilekroć potrzeba tego zajdzie, wedle uznania Przewodniczącego w Zarządzie, który tak sam Zarząd, jako i w danym wypadku członków Wielkiéj Rady na narady zwołuje. Na wniosek trzech członków, Przewodniczący obowiązanym jest zwołać posiedzenie Zarządu.

W razach nagłych, może głosowanie członków Zarządu Zjednoczenia odbywać się piśmiennie, przez obiegniki podpisywane przez Przewodniczącego lub jego zastępcę i Sekretarza.

§ 38.

Przy wydarzonych ubytkach członków w Wielkiéj Radzie i Zarządzie Zjednoczenia wchodzą do ich składu, aż do terminu najbliższych wyborów, w miejsce ubyłych ci członkowie, którzy przy wyborach ostatnich najwięcéj głosów mieli.

§ 39.

Zbywające od biegnących wydatków fundusze Zjednoczenia będą procentowane, przez umieszczenie ich na pewnych hypotekach, lub zamienione na publiczne papiery, lub na takie akcye, od których procent jest przez Rząd poręczony.

§ 40.

Przewyżki wpływów każdego roku kalendarzowego przyrastają do kapitału. W razie zaś przewyżki wydatków nad biegnące wpływy, ilość brakująca wzięta będzie z kapitału.

§ 41.

Однако общее количество капитала Кассы Товарищества не должно, ни въ какомъ случаѣ, составлять менѣе полнаго числа слѣдующихъ суммъ:

1) капитала записей, даровъ и завѣщаній, кои отказаны въ пользу Товарищества, кромѣ прибавки, сдѣланной обоими обществами желѣзныхъ дорогъ, которая не входитъ въ этотъ счетъ;
2) общаго количества складокъ, какія внесли всѣ находящіеся въ живыхъ чиновники, состоящіе на дѣйствительной службѣ;
3) и той суммы, на какую ежегодное общее количество всѣхъ выслуженныхъ пенсій, причитающихся чиновникамъ и вдовамъ, умноженное на 10, а также капиталъ, слѣдующій на воспитаніе дѣтей, умноженный на 5,—превышаютъ размѣръ годовой прибавки обоихъ обществъ желѣзныхъ дорогъ, назначенной Кассѣ Товарищества и умноженной на 10.

§ 42.

Съ концомъ каждаго мѣсяцословнаго года (§ 31) послѣдуетъ закрытіе счетовъ для показанія общаго количества капитала, соотвѣтствующаго низшему предѣлу, назначенному по § 41-му.

Если окажется недостатокъ капитала, то оный покрывается росписаніемъ чрезвычайныхъ складокъ. Росписаніе это производится на всѣхъ чиновниковъ соразмѣрно величинѣ ихъ служебнаго жалованья.

§ 43.

Въ случаѣ оказавшейся необходимости въ приплатѣ для дополненія низшаго предѣла капитала, Управленіе Товарищества, съ согласія Административныхъ Совѣтовъ обоихъ обществъ, на такой срокъ, какой потребуется для возстановленія этого низшаго предѣла, въ правѣ соотвѣтственно возвысить размѣръ складокъ и умѣрить право на полученіе выслуженныхъ пенсій,

§ 41.

Wszakże ogół kapitału kassy Zjednoczenia nie powinien nigdy mniéj wynosić od całkowitego zebrania następujących summ:

1) kapitału, legatów, darowizn i fundacyj, które na korzyść Zjednoczenia uczynione zostały, oprócz dodatku ze strony obu Towarzystw dróg żelaznych udzielonego, który do rachuby téj nie wchodzi;
2) ogółu składek, jakie wszyscy przy życiu będący urzędnicy, w czynnéj służbie zostający, wnieśli;
3) i téj summy, o jaką coroczna całość wszystkich pensyj wysłużonych dla urzędników i wdów przypadających, przez 10 pomnożona, oraz fundusz na wychowanie dzieci należny, przez 5 pomnożony, przenoszą wysokość dodatku rocznego ze strony obu Towarzystw dróg żelaznych dla kassy Zjednoczenia przeznaczonego, przez 10 pomnożonego.

§ 42.

Z końcem każdego kalendarzowego roku (§ 31) zamknięcie rachunków nastąpi, dla wykazania całości kapitału odpowiedniéj minimum naznaczonemu w § 41-m.

Jeżeliby się brak kapitału okazał, ten ma być przez rozpisanie nadzwyczajnych składek pokryty. Rozpisanie to następuje na wszystkich urzędników, stosunkowo do wysokości ich płacy służbowéj.

§ 43.

Jeżeli się okaże potrzeba dopłat dla uzupełnienia całości minimum kapitału, Zarząd Zjednoczenia, za zgodzeniem się Rad Zarządzających obu Towarzystw, i tak długo, jak wypada dla przywrócenia minimum, mocen jest podnieść stosunkowo wysokość składek; prawo zaś co do pobierania pensyj wysłużonych, funduszu na wychowanie dzieci i zapomóg, stosownie umiarkować.

денегъ на воспитаніе дѣтей и пособій. Но такія перемѣны основаній настоящихъ правилъ не имѣютъ вліянія на уменьшеніе уже выслуженныхъ пенсій, т. е. причитающихся состоявшимъ въ то время на службѣ чиновникамъ и ихъ семействамъ, коимъ сохраняется право на такую пенсію, какая причиталась бы имъ, еслибы подлежала присужденію до постановленія измѣненія настоящихъ правилъ.

§ 44.

Исключаются изъ юридическаго и судебнаго порядка производства спорныя дѣла о томъ: долженъ ли и въ какомъ размѣрѣ вносить чиновникъ складки,—подлежатъ ли и до какого размѣра, по смыслу настоящихъ правилъ, возврату внесенныя складки,— какое можетъ онъ имѣть право на выслуженную пенсію, на деньги для воспитанія дѣтей и на всякія вспомоществованія и пособія. На постановленія въ этомъ отношеніи Управленія Товарищества, дается ему право приносить жалобу только въ Большой Совѣтъ; такое же только право принесенія жалобы предоставляется и по всѣмъ непоименованнымъ здѣсь могущимъ встрѣтиться спорамъ между Управленіемъ Товарищества и чиновниками, состоящими на дѣйствительной службѣ или оставившими оную, или же удаленными членами Товарищества, а равно ихъ наслѣдниками.

§ 45.

Во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ, согласно началамъ настоящихъ правилъ, предъявляемыя на основаніи оныхъ требованія, или размѣръ этихъ требованій, зависятъ отъ рѣшенія вопроса: по собственной ли винѣ уволенъ изъ службы предъявляющій требованіе, или же по поводу прокшедшей неспособности его къ продолженію службы, — разрѣшеніе дѣла подлежитъ опредѣленію Директора желѣзныхъ дорогъ, въ случаѣ же аппеляціи на его опредѣленіе — отъ Административныхъ Совѣтовъ обоихъ обществъ. Постановленіе сихъ Совѣтовъ признано рѣшительнымъ. Управленіе Кассы Товарищества можетъ всякія требованія относительно выслуженной пенсіи устранять до тѣхъ поръ, пока по-

Takie jednak zmiany w zasadach, niniejszemi przepisami objętych, nie wpływają na zmniejszenie pensyj już wysłużonych, czyli przypadających zostającym podówczas w służbie urzędnikom i ich rodzinom, którym zachowuje się prawo do takiéj pensyi, jakaby im się należała, gdyby przed postanowioną zmianą obecnych przepisów, przyznaną być im była winna.

§ 44.

Wyłączone są od drogi prawnéj i sądowéj spory o to, czyli, i w jakiéj wysokości ma urzędnik wnosić składki, czyli i do jakiéj wysokości, wedle brzmienia niniejszych przepisów, zwrot składek wniesionych ma nastąpić, jakie może służyć prawo do pensyj wysłużonych, funduszu na wychowanie dzieci, i wszelkich wsparć i zapomóg. Od postanowień w téj mierze Zarządu Zjednoczenia służy tylko odwołanie się do Wielkiéj Rady. Takież samo tylko odwołanie się służy i we wszelkich tu niewymienionych możliwych spornych wypadkach, pomiędzy Zarządem Zjednoczenia a urzędnikami w czynnéj służbie zostającymi, lub ze służby wyszłymi, albo wydalonymi członkami Zjednoczenia, oraz ich spadkobiercami.

§ 45.

We wszystkich przypadkach, w których, podług osnowy niniejszych przepisów, żądania na ich podstawie wnoszone, lub tych żądań wysokość zależą od rozwiązania tego pytania: czyli zachodzi własna wina wnoszącego żądanie co do jego uwolnienia ze służby, albo co do zaszłéj nieździolności do dalszéj służby, rozwiązanie zależy od wyrzeczenia Dyrektora dróg żelaznych, a w razie odwołania się od jego uznania, do Rad Zarządzających obu Towarzystw. Ich postanowienie jest stanowczém. Zarząd kassy Zjednoczenia może wszelkie żądania względem pensyi wysłużonéj odsunąć dopóty, dopóki podobne przedwstępne pytanie między

добный предварительный вопросъ между чиновникомъ и Директоромъ желѣзныхъ дорогъ обоихъ обществъ не будетъ окончательно разрѣшенъ.

Управленіе Товарищества не въ правѣ противиться опредѣленію Директора желѣзныхъ дорогъ, именно относительно происшедшей физической неспособности чиновника къ службѣ и касательно безвиннаго увольненія отъ службы, дающаго право на возвратъ внесенныхъ складокъ. Но Управленіе можетъ повторить заявленное онымъ въ этомъ отношеніи предположеніе и его поводы, и требовать новаго ихъ разсмотрѣнія. Вторичное въ такомъ случаѣ постановленіе Административнаго Совѣта должно считать окончательнымъ.

§ 46.

Измѣненія и дополненія настоящихъ правилъ могутъ быть постановляемы собственно въ соединенномъ засѣданіи Управленія Кассы Товарищества и Большаго Совѣта, подъ предсѣдательствомъ Директора желѣзныхъ дорогъ. Для важности такихъ постановленій необходимо присутствіе по крайней мѣрѣ $^3/_4$ частей избранныхъ членовъ Управленія Товарищества и $^2/_3$ частей членовъ Большаго Совѣта, а также большинство мнѣній по крайней мѣрѣ $^2/_3$ частей присутствующихъ членовъ, и, наконецъ, одобреніе и утвержденіе Правительствомъ постановленій Административныхъ Совѣтовъ обоихъ обществъ.

Для такого рода совѣщаній члены приглашаются письменно, за четырнадцать дней до срока, съ поименованіемъ предметовъ совѣщаній и изъясненіемъ поводовъ предположенныхъ измѣненій или дополненій.

§ 47.

Настоящія правила становятся обязательными съ 1-го Января 1858 года.

§ 48.

Въ случаѣ перехода предпріятій обоихъ обществъ желѣзныхъ дорогъ къ Правительству или къ другимъ пріобрѣтателямъ правъ, взносы возвращены будутъ вполнѣ всѣмъ членамъ,

urzędnikiem a Dyrektorem dróg żelaznych obu Towarzystw ostatecznie rozwiązane nie będzie.

Zarządowi Zjednoczenia nie służy prawo sprzeciwiania się wyrzeczeniu Dyrektora dróg żelaznych, mianowicie co do zaszłéj niezdolności fizycznéj urzędnika do służby, i co do bezwinnego uwolnienia ze służby, nadającego tytuł do zwrotu wniesionych składek. Może jednak Zarząd powtórzyć w téj mierze swój wniosek z pobudkami i żądać nowego rozpoznania. Powtórne w takim razie wyrzeczenie przez Radę Zarządzającą będzie ostatecznem.

§ 46.

Zmiany i uzupełnienia niniejszych przepisów mogą być jedynie postanowione na posiedzeniu połączoném tak Zarządu Kassy Zjednoczenia jak i Wielkiéj Rady, pod przewodnictwem Dyrektora dróg żelaznych odbytém. Do ważności takich postanowień konieczna jest obecność przynajmniéj $^3/_4$ wybranych członków Zarządu Zjednoczenia, i $^2/_3$ członków Wielkiéj Rady, oraz większość zdań przynajmniéj $^2/_3$ obecnych członków, a nareszcie przyjęcie postanowień przez Rady Zarządzające obu Towarzystw i zatwierdzenie ich przez Rząd.

Na tego rodzaju narady członkowie będą zwołani na piśmie, na czternaście dni przed terminem, z wymienieniem przedmiotów narady i wyjaśnieniem powodów zamierzonych zmian lub dopełnień.

§ 47.

Obecne przepisy zaczynają obowiązywać z dniem 1 Stycznia 1858 roku.

§ 48.

W razie przejścia przedsięwzięć obu Towarzystw dróg żelaznych na Rząd lub innych prawonabywców, wnioski zwrócone będą w całości wszystkim członkom w służbie czynnéj zostają-

состоящимъ на дѣйствительной службѣ, кои не пожелали бы перейти въ службу къ новопріобрѣтателю, или же симъ послѣднимъ не были приняты не по ихъ винѣ.

Еслибы, при такомъ переходѣ предпріятій обоихъ обществъ желѣзныхъ дорогъ, или по другой причинѣ, упраздненіе сего Учрежденія постановлено было Правительствомъ на основаніи дѣйствующихъ законоположеній, или послѣдовало по рѣшенію общаго собранія, созваннаго Управленіемъ Товарищества по предложенію десяти членовъ съ согласія $^2/_3$ частей членовъ Административнаго Совѣта обществъ и Правительства; то все наличное имущество раздѣляется между членами, состоящими въ то время на дѣйствительной службѣ обществъ, соразмѣрно внесеннымъ ими складкамъ. Но изъ части, приходящейся на каждаго соучастника, слѣдуетъ вычесть тѣ пособія и безпроцентныя ссуды, какія были ему выданы во время службы, а также оставить для будущаго дѣлежа между членами, при упраздненіи существующими, или ихъ законными наслѣдниками, въ вышеуказанномъ размѣрѣ такую сумму, какая нужна для обезпеченія полной уплаты присужденныхъ уже пенсій выслуженнымъ чиновникамъ, или оставшимся послѣ нихъ семействамъ.

Кромѣ сего случая, упраздненіе и закрытіе Товарищества не допускается до тѣхъ поръ, пока со стороны обоихъ обществъ желѣзной дороги, или пріобрѣтателей ихъ правъ, будетъ вносима акуратно обезпеченная по § 4-му годовая приплата.

Еслибы общества или пріобрѣтатели ихъ правъ когда либо по закону отказали въ производствѣ этой приплаты, или же по какому либо поводу перестали вносить оную, въ такомъ случаѣ въ правѣ будутъ состоящіе въ то время члены Товарищества закрыть оное постановленіемъ общаго собранія сего Товарищества.

§ 49.

На случай раздѣленія Управленія обоихъ обществъ желѣзныхъ дорогъ или по добровольному условію, или же по по-

cym, którzyby w obowiązki do nowonabywcy przejść nie chcieli, albo przez tegoż bez ich winy przyjęci nie byli.

Jeśliby przy takiém przejściu przedsięwzięć obu Towarzystw dróg żelaznych, lub z innéj przyczyny, zniesienie téj instytucyi podług praw obowiązujących ze strony Rządu postanowioném było, lub zaszło przez uchwałę Ogólnego Zebrania zwołanego przez Zarząd Zjednoczenia, na wniosek dziesięciu członków, za zgodzeniem się $^2/_3$ członków Rady Zarządzającéj Towarzystw i Rządu, wtedy cały znajdujący się majątek będzie podzielony pomiędzy członków będących wówczas w czynnéj służbie Towarzystw, stosunkowo do składek przez nich uiszczonych. Wszakże z udziału, na każdego uczestnika przypadającego, strącić należy wsparcia i zapomogi bezprocentowe, jakie w czasie służby były mu udzielone, niemniéj pozostawić do przyszłego podziału między członków, w chwili zniesienia egzystujących, lub ich prawnych następców, w stosunku powyżéj wskazanym taką summę, jakiéj potrzeba, aby zapewnić wypłatę całkowitą pensyj już przyznanych urzędnikom wysłużonym, lub pozostałym po nich rodzinom.

Oprócz tego wypadku zniesienie i rozwiązanie Zjednoczenia dopóty jest niedopuszczalne, dopóki ze strony obu Towarzystw drogi żelaznéj, albo ich prawonabywców, zapewniona w § 4-ym roczna dopłata regularnie będzie uiszczaną.

Jeśliby Towarzystwa lub ich prawonabywcy kiedybądź na drodze prawnéj téj dopłaty odmówili, lub też z jakiego powodu uiszczać jéj zaprzestali, w takim razie wolno będzie exystującym wówczas członkom Zjednoczenia, przez postanowienie Ogólnego Zgromadzenia, Zjednoczenie to rozwiązać.

§ 49.

Na przypadek rozdzielenia Zarządu obu Towarzystw dróg żelaznych, bądź drogą dobrowolnéj umowy, bądź przez przejście

воду перехода одного изъ нихъ къ Правительству, или, наконецъ, инымъ образомъ,—все имущество Товарищества, сообразно § 48, подвергнется ликвидаціи, а для чиновниковъ, остающихся въ службѣ акціонернаго общества, установлена будетъ, соотвѣтственно настоящимъ правиламъ, новая Касса Товарищества и Управленіе оной.

§ 50.

Правительственный Коммисаръ при желѣзныхъ дорогахъ въ Царствѣ Польскомъ въ правѣ присутствовать въ засѣданіяхъ Управленія и Большаго Совѣта Кассы Товарищества съ совѣщательнымъ голосомъ и вникать въ кассовыя и счетныя дѣла сей же Кассы.

Варшава, 4 (16) Марта 1859 года.

Административные Совѣты обществъ Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ.

Предсѣдатель Совѣтовъ (подписано) *Германъ Эпстейнъ.*

Члены Совѣтовъ:

(подписано) *Гр. Северинъ Урускій,* и
Гр. Маврикій Потоцкій.

Правила сіи утверждены Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства 18 (30) Марта 1859 года, N⁰ 16,960.

jednego z nich na Rząd, albo w innym sposobie, cały majątek Zjednoczenia, stosownie do § 48-go, ulegnie likwidacyi, a dla urzędników pozostających w służbie przy Towarzystwie akcyjném, ustanowiona będzie, odpowiednio niniejszym, przepisom nowa Kàssa Zjednoczenia i jéj zarząd zapewniony.

§ 50.

Kommissarz Rządowy przy drogach żelaznych w Królestwie Polskiém ma prawo bywać na posiedzeniach Zarządu i Wielkiéj Rady Kassy Zjednoczenia, z głosem doradczym i wglądać w czynności kassowe i rachunkowe tejże Kassy.

w Warszawie, dnia 4 (16) Marca 1859.

Rady Zarządzające Towarzystw drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj.

Prezes Rad,
(podpisano) *Herman Epstein.*

Członkowie Rad:
(podpisano) *Seweryn hr. Uruski.*
Maurycy hr. Potocki.

Przepisy te zatwierdzone zostały przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, dnia 18 (30) Marca 1859 roku, Nr. 16,960.

Приложеніе къ № 3-му.

РАЗМѢРЪ ПЕНСІИ СООТВѢТСТВЕННО § 11-му ПРАВИЛЪ.

Соразмѣрно годовому окладу жалованья. *W stosunku rocznéj płacy.*	З А *Z A*					
	До оконченнаго 5-го года. *Aż do skończonego roku 5-go.*		Съ 5 до 10. *Od 5 do 10.*		Съ 10 до 15. *Od 10 do 15.*	
Рубли и копѣйки серебромъ. *Ruble i kopiejki srebrem.*						
72	14	40	21	60	28	80
84	16	80	25	20	33	60
90	18	—	27	—	36	—
96	19	20	28	80	38	40
102	20	40	30	60	40	80
108	21	60	32	40	43	20
120	24	—	36	—	48	—
130	26	—	39	—	52	—
144	28	80	43	20	57	60
168	33	60	50	40	67	20
180	36	—	54	—	72	—
200	40	—	60	—	80	—
216	43	20	64	80	86	40
240	48	—	72	—	96	—
250	50	—	75	—	100	—
270	54	—	81	—	108	—
300	60	—	90	—	120	—
350	70	—	105	—	140	—
360	72	—	108	—	144	—
400	80	—	120	—	160	—
420	84	—	126	—	168	—
450	90	—	135	—	180	—
480	96	—	144	—	192	—
500	100	—	150	—	200	—
550	110	—	165	—	220	—
600	120	—	180	—	240	—
700	140	—	210	—	280	—
800	160	—	240	—	320	—
900	180	—	270	—	360	—
1000	200	—	300	—	400	—

По выслуженіи 40 лѣтъ присуждается пенсія
Po wysłużonych latach 40-tu przyznaje się

Annex do Nr. 3-go.

WYSOKOŚĆ PENSYJ ODPOWIEDNIO § 11-mu *PRZEPISÓW.*

	Г О Д Ы: *L A T A:*									
	Съ 15 до 20. *Od 15 do 20.*		Съ 20 до 25. *Od 20 do 25.*		Съ 25 до 30. *Od 25 do 30.*		Съ 30 до 35. *Od 30 do 35.*		Съ 35 до 40. *Od 35 do 40.*	
Рубли и копѣйки серебромъ. *Ruble i kopiejki srebrem.*										
36	—		43	20	50	40	57	60	64	80
42	—		50	40	58	80	67	20	75	60
45	—		54	—	63	—	72	—	81	—
48	—		57	60	67	20	76	80	86	40
51	—		61	20	71	40	81	60	91	80
54	—		64	80	75	60	86	40	97	20
60	—		72	—	84	—	96	—	108	—
65	—		78	—	91	—	104	—	117	—
72	—		86	40	100	80	115	20	129	60
84	—		100	80	117	60	134	40	151	20
90	—		108	—	126	—	144	—	162	—
100	—		120	—	140	—	160	—	180	—
108	—		129	60	151	20	172	80	194	40
120	—		144	—	168	—	192	—	216	—
125	—		150	—	175	—	200	—	225	—
135	—		162	—	189	—	216	—	243	—
150	—		180	—	210	—	240	—	270	—
175	—		210	—	245	—	280	—	315	—
180	—		216	—	252	—	288	—	324	—
200	—		240	—	280	—	320	—	360	—
210	—		252	—	294	—	336	—	378	—
225	—		270	—	315	—	360	—	405	—
240	—		288	—	336	—	384	—	432	—
250	—		300	—	350	—	400	—	450	—
275	—		330	—	385	—	440	—	495	—
300	—		360	—	420	—	480	—	540	—
350	—		420	—	490	—	560	—	630	—
400	—		480	—	560	—	640	—	720	—
450	—		540	—	630	—	720	—	810	—
500	—		600	—	700	—	800	—	900	—

въ размѣрѣ послѣдняго оклада жалованья.
tytułem pensyi cała ostatnio pobierana płaca.

№ 4.

Правила о благоустройствѣ на Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогахъ.

(29 Сентября (11 Октября) 1864 г.)

ОБЩІЯ ПРАВИЛА.

I.

Перевозка пассажировъ и всякаго рода товаровъ по Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзнымъ дорогамъ производится согласно опредѣленнымъ настоящими правилами условіямъ, въ предѣлахъ обыкновенныхъ транспортныхъ ихъ средствъ.

II.

Служащимъ на желѣзныхъ дорогахъ вмѣнено въ обязанность — въ соотношеніяхъ съ публикою обращаться вѣжливо, учтиво, но съ достоинствомъ, и въ предѣлахъ служебныхъ обязанностей оказывать доброжелательство.

Вытекающія изъ обязанностей службы услуги исполнять безвозмездно; строго имъ воспрещено принимать за это отъ публики какіе либо подарки.

Во время служебнаго обращенія съ публикою, воспрещается служащимъ курить табакъ.

III.

Публика обязана руководствоваться распоряженіями служащихъ, одѣтыхъ въ мундирахъ, или имѣющихъ служебные знаки.

IV.

Споры между публикою и служащими разрѣшаются на станціяхъ — Смотрителями оныхъ, во время же ѣзды — ведущимъ поѣздъ.

№ 4.

Przepisy porządkowe dla dróg żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj.

(d. 29 Września (11 Października) 1864 r.)

PRZEPISY OGÓLNE.

I.

Drogi żelazne Warszawsko-Wiedeńska i Warszawsko-Bydgoska dokonywają, według warunków wskazanych w niniejszych przepisach, przewóz osób i towarów wszelkiego rodzaju, o ile zwyczajne ich środki transportowe wystarczają dla takowego przewozu.

II.

Służba dróg żelaznych ma sobie poleconém w stosunkach z publicznością postępować grzecznie i uprzejmie, lecz razem i z powagą, a w granicach obowiązków służbowych, okazywać się powinna chętną.

Usługi wynikające z obowiązków służby, oddawać powinna bezpłatnie; surowo jéj zabroniono przyjmować za to od publiczności jakiekolwiek datki.

W czasie służbowego przestawania z publicznością, wzbronionem jest służbie palenie tytuniu.

III.

Publiczność obowiązana jest stosować się do rozporządzeń służby, znajdującéj się w mundurze lub noszącéj oznaki służbowe.

IV.

Spory między publicznością a służbą rozstrzyga na stacyach Zawiadowca-stacyi; w czasie jazdy zaś prowadzący pociąg.

V.

Жалобы могутъ быть приносимы словесно или письменно каждому лицу, начальствующему надъ служащими; можно ихъ также записывать въ находящуюся на каждой станціи жалобную книгу.

Управленіе желѣзной дороги даетъ отвѣтъ на всякую жалобу, если подъ оной будутъ обозначены имя, фамилія и мѣстожительство жалующагося лица. Въ жалобахъ на кого либо изъ служащихъ слѣдуетъ по возможности точнѣе указать лицо означеніемъ его фамиліи, или номера, или же какого либо мундирнаго знака.

VI.

Кромѣ мѣстъ, къ коимъ во всякое время или въ извѣстные опредѣленные часы дозволенъ публикѣ свободный доступъ, никто не можетъ входить въ предѣлы станціи или на линію дороги, за исключеніемъ тѣхъ лицъ, которыя, на основаніи особыхъ правилъ, имѣютъ на то право.

VII.

При платежахъ, сверхъ государственныхъ денегъ, вездѣ принимаются, за исключеніемъ мелкихъ, золотыя и серебряныя деньги, коимъ присвоено законное обращеніе на сосѣднихъ желѣзныхъ дорогахъ, но по курсу, означенному на вывѣшенныхъ въ каждой экспедиціи доскахъ, развѣ пріемъ сихъ денегъ будетъ воспрещенъ постановленіями Правительства.

VIII.

Оставленные въ вагонахъ или въ предѣлахъ желѣзной дороги и переданные нашедшимъ въ Управленіе этой дороги предметы, а равно неполученный багажъ, или оставленные въ пакгаузѣ перевезенные товары, владѣльцы коихъ не могутъ быть отысканы, сохраняются въ теченіе одного года, безъ всякой со стороны Управленія отвѣтственности, и выдаются явившемуся въ продолженіе этого времени лицу съ надлежащими

V.

Zażalenia zanoszone być mogą ustnie lub na piśmie do każdego przełożonego w służbie; mogą też być zapisywane do księgi zażaleń, znajdującéj się na każdéj stacyi.

Zarząd drogi żelaznéj udzieli odpowiedź na każdą skargę, gdy przy niéj będzie wymienione imię, nazwisko i zamieszkanie skarżącego. W zażaleniach na kogokolwiek ze służby, należy najdokładniéj, o ile można, wskazać osobę, bądź z nazwiska, bądź z numeru, lub jakiéj oznaki mundurowéj.

VI.

Oprócz miejsc, do których w każdym czasie, lub też w pewnych oznaczonych godzinach, publiczności przystęp jest dozwolony, niewolno wchodzić na obręb stacyi lub na linię drogi nikomu, wyjąwszy osoby, które według szczególnych przepisów mają do tego prawo.

VII.

W opłatach, oprócz monety krajowéj, wszędzie przyjmują się monety złote i srebrne, z wyjątkiem zdawkowéj, mające obieg prawny na drogach żelaznych sąsiednich, a to po kursie oznaczonym w tabelli wywieszonéj przy każdéj expedycyi, chybaby przyjmowanie takowe było przepisami rządowemi wzbronione.

VIII.

Przedmioty zostawione w wagonach, lub w obrębie drogi żelaznéj, i przez znalazcę Zarządowi tejże drogi oddane, również bagaże nieodebrane, lub towary przewiezione pozostawione na składzie, których właściciel nie dałby się wyśledzić, będą przechowane przez ciąg roku jednego, bez żadnéj odpowiedzialności ze strony Zarządu; jeśli w tym przeciągu czasu osoba mająca prawo do odbioru zgłosi się i dostatecznie wylegitymuje, będą

на принадлежность оныхъ доказательствами, по удовлетвореніи числящихся на предметѣ платежей и расходовъ.

Если же за полученіемъ этихъ предметовъ, багажа или товаровъ никто не явится въ продолженіе одного года, то допускается, что владѣлецъ или лицо, имѣющее право на полученіе, не желаетъ воспользоваться принадлежащимъ ему правомъ потребовать возврата оныхъ, и что не находитъ ничего противъ продажи ихъ Управленіемъ желѣзной дороги въ пользу кассы товарищества.

Подлежащіе порчѣ предметы продаются по самовыгоднѣйшимъ, по возможности, цѣнамъ, коль скоро имъ будетъ угрожать поврежденіе. Вырученныя деньги сохраняются въ депозитѣ до истеченія годичнаго срока.

ПОДРОБНЫЯ ПРАВИЛА.

A) О ПЕРЕВОЗКѢ ТОВАРОВЪ.

Помѣщенныя ниже правила относительно провоза товаровъ по желѣзнымъ дорогамъ, принадлежащимъ къ союзу нѣмецкихъ дорогъ, а также напечатанныя особымъ шрифтомъ дополненія къ онымъ, имѣютъ обязательную силу и на Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогахъ, а также и на другихъ дорогахъ, къ помянутому союзу нѣмецкихъ дорогъ принадлежащихъ, въ такомъ случаѣ, если въ этомъ отношеніи не существуетъ особыхъ договоровъ.

§ 1.

Примѣненіе правилъ.

На каждой изъ принадлежащихъ къ союзу желѣзной дорогѣ, на условіяхъ въ настоящихъ правилахъ изложенныхъ, принимаются къ перевозкѣ товары со всѣхъ и на всѣ станціи, учрежденныя для отправленія транспортовъ; для передвиженія товаровъ съ одной желѣзной дороги на другую не требуется соучастія посредника.

jéj wydane, za uiszczeniem ciążących na objekcie opłat i wydatków.

Jeśli po takie przedmioty, bagaże, lub towary, nikt nie zgłosi się w ciągu roku jednego, wtedy przypuszcza się: że właściciel, lub mający prawo do odbioru, nie chce korzystać ze służącego mu prawa do upomnienia się o nie, i że nie ma nic do nadmienienia przeciwko sprzedaniu ich przez Zarząd drogi żelaznéj na korzyść Kassy Zjednoczenia.

Przedmioty ulegające zepsuciu będą sprzedane, jak można najkorzystniéj, skoro takowe zepsucie będzie zagrażało. Pobrana kwota będzie trzymana w depozycie, aż do upływu jednorocznego terminu.

PRZEPISY SZCZEGÓLNE.

A) CO DO PRZEWOZU TOWARÓW.

Poniżéj wydrukowane przepisy co do przewozu towarów po drogach żelaznych, do związku dróg żelaznych niemieckich należących, oraz uzupełnienia takowych, odmiennemi literami wydrukowane, mają moc obowiązującą i na drogach żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, tudzież i na innych drogach do związku dróg niemieckich należących, o ile w tym względzie oddzielne umowy nie istnieją.

§ 1.

Zastosowanie przepisów.

Każda droga żelazna, do związku należąca, przyjmuje, na warunkach niniejszemi przepisami objętych, przewóz towarów ze wszystkich stacyj i do wszystkich stacyj urządzonych dla załatwiania transportów; dla przejścia towarów z jednéj drogi żelaznéj na inną adresu pośrednika nie trzeba.

Настоящія правила не относятся къ перевозкѣ пассажирскаго багажа, скота и экипажей.

По мѣстнымъ (внутреннимъ) перевозкамъ, то есть по перевозкамъ, направленнымъ въ мѣста, состоящія у собственной дороги, обязательны особыя правила этой дороги; по перевозкамъ же союзнымъ, то есть по перевозкамъ, слѣдующимъ въ разныя мѣста, лежащія у разныхъ дорогъ, къ одному союзу принадлежащихъ, обязательны подробныя правила этого союза.

§ 2.

Пріемъ товаровъ.

Желѣзная дорога не обязана принимать для перевозки такихъ товаровъ, которые, по ея мнѣнію, ненадлежаще укупорены, а также товаровъ вовсе неукупоренныхъ, если они, по усмотрѣнію желѣзной дороги, должны быть упакованы для предохраненія отъ урона или порчи во время передвиженія. Товары эти могутъ быть перевезены въ видѣ исключенія, если отправитель объ отсутствіи или недостаточности упаковки заявитъ въ особомъ, *собственноручно подписанномъ, объявленіи, долженствующемъ быть вторично прописаннымъ на накладной.*

§ 3.

Предметы, не принимаемые для перевозки.

Вообще не принимаются для перевозки по союзному движенію: документы, золото и серебро въ слиткахъ, драгоцѣнные камни, настоящій жемчугъ, драгоцѣнности, платина, наличныя деньги, образа и прочіе художественные предметы.

Впрочемъ и вышеозначенные предметы принимаются для перевозки, если они, согласно почтовымъ узаконеніямъ, не подлежатъ пересылкѣ по почтѣ.

О предметахъ, какіе, кромѣ того, изъемлются отъ провоза на протяженіи одной или другой изъ союзныхъ желѣзныхъ дорогъ, свѣдѣнія о томъ могутъ быть заимствованы изъ публичныхъ объявленій.

Przepisy niniejsze nie stosują się do przewozu bagaży passażerskich, bydła i powozów.

Przy transportach miejscowych (wewnętrznych), to jest przy transportach idących do punktów przy własnéj kolei położonych, obowiązują szczegółowe przepisy tejże kolei; przy transportach zaś związkowych, to jest przy transportach idących do miejsc różnych, położonych przy różnych kolejach do jednego związku należących, obowiązują szczegółowe przepisy tegoż związku.

§ 2.

Przyjmowanie towarów.

Droga żelazna nie ma obowiązku przyjmować do przewozu towarów takich, które według jéj uznania nie są opakowane właściwie, ani téż towarów wcale nieopakowanych, jeżeli, według uznania drogi żelaznéj, potrzebują być opakowane dla zabezpieczenia ich od uronienia lub uszkodzenia w czasie przewozu. Towary takowe mogą być przewiezione wyjątkowo, jeżeli wysyłający przyzna brak lub niedostateczność opakowania, *deklaracyą osobną, przez siebie podpisaną, a która na liście frachtowym ma być powtórzoną.*

§ 3.

Przedmioty niekwalifikujące się do przewozu.

W ogóle nie będą transportowane w przewozie związkowym: dokumenta, złoto i srebro w sztabach, kamienie drogie, perły prawdziwe, klejnoty, platyna, pieniądze gotowe, obrazy i inne przedmioty sztuki.

Nawet i przedmioty powyższe, o ile według przepisów pocztowych nie powinny być przesyłane pocztą, będą przyjmowane do przewozu.

Jakie oprócz tego przedmioty wyłączone są od przewozu na przebiegu jednéj lub drugiéj z dróg żelaznych związkowych, o tém pouczają obwieszczenia publiczne.

I. *Изъемлются отъ перевозки.*

A) *Вообще.*

1. *Всѣ предметы, кои, по мнѣнію отправляющаго чиновника, не могутъ быть перевезены въ вагонахъ желѣзной дороги, по причинѣ ихъ формы, объема или вѣса.*
2. *Всѣ предметы, которые, согласно узаконеніямъ, подлежатъ перевозкѣ по почтѣ.*
3. *Всѣ предметы, угрожающіе опасностью огня, какъ-то: заряженное ружье, охотничій порохъ, громоносное серебро, ртуть и золото, готовые приборы для фейерверковъ и вообще всѣ вещества непосредственно легковоспламеняющіяся или подверженныя взрыву, за исключеніемъ однакожъ предметовъ, поименованныхъ во II-мъ пунктѣ подъ цифрами отъ 2 до 7 включительно, перевозка коихъ можетъ быть допущена на извѣстныхъ условіяхъ.*

B) *Для передвиженія съ большою скоростію (§ 11).*

Всѣ предметы, кои, по мнѣнію отправляющаго чиновника, не могутъ быть перевезены въ пассажирскихъ поѣздахъ, по причинѣ ихъ формы, объема или вѣса.

II. *Слѣдующіе предметы принимаются для перевозки только на изложенныхъ ниже условіяхъ.*

1. *Предметы, вѣсъ коихъ содержитъ въ одной штукѣ или вмѣстилищѣ (collis) болѣе 45 пудовъ, или объемъ которыхъ превосходитъ вмѣстимость вагона, равно предметы, кои, согласно тарифу, перевозятся по уменьшенной цѣнѣ,—отправитель обязанъ самъ нагрузить на вагоны, а получатель самъ выгрузить, если Управленіе желѣзной дороги не приметъ этого на себя добровольно.*
2. *Минеральныя сгущеныя кислоты принимаются для провоза только въ стклянкахъ, хорошо укупоренныхъ въ особой посудѣ; этою посудою могутъ быть плетеныя корзины.*

I. *Wyłączają się od przewozu:*

A) *W ogólności.*

1. *Wszelkie przedmioty, które, zdaniem urzędnika expedyującego, nie mogą być przewiezione w pociągach drogi żelaznéj, a to z powodu kształtu ich, albo objętości, albo wagi.*
2. *Wszelkie przedmioty, które, odpowiednio przepisom, należą do przewozu pocztą.*
3. *Wszelkie przedmioty grożące niebezpieczeństwem ognia, jako to: broń nabita, proch strzelecki, srebro piorunujące, żywe srebro piorunujące, złoto piorunujące, gotowe do ogniów sztucznych przyrządzenia; a w ogóle wszelkie ciała łatwo ulegające samowolnemu gorzeniu (Selbstentzündung) lub explozyi, z wyjątkiem wszakże wymienionych w punkcie II-im pod liczbami od 2 do włącznie 7, które warunkowo mogą być dopuszczone.*

B) *W transporcie pospiesznym (§ 11).*

Wszelkie przedmioty, które, zdaniem urzędnika expedyującego, nie mogą być przewożone przy pociągach osobowych, a to z powodu ich kształtu, objętości, albo wagi.

II. *Przedmioty następne przyjmują się do przewozu, lecz tylko pod warunkami poniżéj wyłuszczonemi:*

1. *Przedmioty, których jedna sztuka, lub jedno collis waży więcéj niż 45 pudów, lub których rozmiary większe są od objętości wagonu, podobnież przedmioty, które według taryffy przewożą się po zniżonéj opłacie, — odsyłający winien sam naładować na wagony, odbierający zaś sam zładować, o ile zarząd drogi żelaznéj dobrowolnie tego na siebie nie przyjmie.*
2. *Kwasy mineralne skoncentrowane (stężone) przyjmują się do przewozu tylko w balonach dobrze opakowanych, w osobném naczyniu; za takie naczynia mogą służyć kosze plecione.*

Корзины или ящики, вмѣщающіе въ себѣ стклянки, должны быть снабжены ручками, для удобнѣйшей упаковки. Желѣзная дорога можетъ отказать въ пріемѣ каждаго тюка, вѣсящаго болѣе пяти пудовъ.

3. *Хлористый поташъ слѣдуетъ тщательно обернуть бумагою, пачки же должны быть уложены въ деревянные бочки или ящики.*
4. *Нефть, эѳиръ, летучія масла могутъ быть отправляемы лишь въ двойной укупоркѣ, т. е. стеклянныя банки, въ коихъ заключаются эти предметы, слѣдуетъ помѣщать въ жестяныя коробки, наполненныя отрубями или опилками.*
5. *Всякаго рода спички должны быть уложены въ сундуки изъ толстаго листоваго желѣза, или по крайней мѣрѣ въ деревянные крѣпкіе оклеенные бумагою ящики, объемомъ не болѣе 40 кубическихъ футовъ, и тщательно и плотно укупорены, такъ, чтобы вся вмѣстимость ящика была совершенно выполнена.*

Ящики снаружи должны быть снабжены четкою надписью: „Спички."

6. *Фосфоръ долженъ быть въ запаянныхъ жестяныхъ коробкахъ, погруженныхъ въ водѣ; коробка должна содержать вѣса не болѣе 12 фунтовъ.*

Жестяныя коробки слѣдуетъ плотно вмѣщать въ крѣпкіе деревянные ящики, пересыпанные опилками; ящики же должны быть обшиты крѣпкимъ полотномъ, имѣть въ двухъ верхнихъ краяхъ уши, не содержать вѣса болѣе 3 пудовъ и быть снабжены надписью: „Верхъ."

7. *Шерсть или пряжа, напитанная жиромъ, равно однадки шерстяныя и хлопчатой бумаги, и вообще всѣ этого рода напитанные жиромъ предметы, подверженные самовоспламененію, преимущественно же шерсть, такъ называемая Мунго и Шодды (Mungo und Schoddy), перевозятся только товарными поѣздами на открытыхъ вагонахъ.*

Kosze lub paki, w których znajdują się balony, winny mieć ucha albo rękojeści dla dogodniejszego ładowania. Droga żelazna może odmówić przyjęcia każdego collis, ważącego więcéj niż 5 pudów.

3. *Chloran potażu należy starannie opakować w papier, paczki zaś mają być zawarte w beczkach lub skrzynkach drewnianych.*
4. *Nafta, eter i oleje lotne mogą być wysyłane tylko w podwójném opakowaniu, tak mianowicie, że flaszki szklane, w których się przedmioty te znajdują, umieszczone będą w puzdra blaszane, wypełnione otrębami albo trocinami.*
5. *Zapałki wszelkiego rodzaju powinny znajdować się w skrzynkach z blachy żelaznéj grubéj, albo przynajmniéj w pakach z drzewa, mocnych, oklejonych papierem, objętości najwięcéj 40 stóp kubicznych, ułożone starannie i szczelnie, tak iżby cała przestrzeń paki dokładnie była wypełnioną.*

Paki na zewnątrz mają być opatrzone napisem wyraźnym: „Zapałki."

6. *Fosfor powinien być w zalutowanych puszkach blaszanych zanurzonych w wodzie; puszka zawierać ma najwyżéj 12 funtów.*

Puszki blaszane mają być umieszczone szczelnie w mocnych pakach drewnianych, przesypane trocinami; paki zaś, płótnem tęgiém obszyte, winny mieć u dwóch górnych brzegów mocne ucha, nie ważyć więcéj jak po 3 pudy, i być opatrzone napisem: „Wierzch."

7. *Wełna lub przędza tłuszczem napuszczone, podobneż odpadki wełniane i bawełniane, a w ogólności wszelkie tego rodzaju tłuszczowe, samowolnemu gorzeniu ulegające przedmioty, mianowicie także wełna tak zwana Mungo i Schoddy, przewożone będą tylko pociągami towarowemi w wagonach niekrytych.*

8. *Неукупоренная сженая известь принимается для перевозки только подъ покрываломъ; отправитель, въ случаѣ домогательства Управленія, обязанъ самъ устроить покрывало.*
9. *Неукупоренные: сѣно, солома, тростъ и древесный уголь принимаются для провоза только въ крытыхъ вагонахъ, если, кромѣ того, нагрузку приметъ на себя отправитель и выгрузку — получатель.*

Поименованные подъ цифрами отъ 2 до 7 включительно предметы, если не составляютъ полнаго груза вагона, или если отправитель не внесетъ причитающейся за полный грузъ вагона платы, принимаются къ отправленію только въ извѣстные дни мѣсяца, о коихъ будетъ объявлено во всеобщее свѣдѣніе.

Предъявившій по ложному объявленію къ отправкѣ предметы, которые, какъ опасные, изъяты отъ перевозки по желѣзной дорогѣ, или допускаются только при извѣстныхъ условіяхъ, — подвергнется взысканіямъ, опредѣленнымъ уголовными законами и полицейскими правилами, и, кромѣ того, отвѣтствуетъ за всѣ происшедшіе убытки.

§ 4.

Контрактъ на перевозку.

Условіе на перевозку заключается со стороны отправителя товара — предъявленіемъ накладной, а со стороны экспедиціи отправляющей станціи — приложеніемъ экспедиціоннаго штемпеля, въ удостовѣреніе пріемки. Приложеніе на накладной экспедиціоннаго штемпеля производится по сдачѣ вполнѣ значащагося въ накладной товара. Съ этой минуты, условіе на перевозку должно считаться заключеннымъ и сдача товара — совершенною.

§ 5.

Накладныя.

Каждую посылку должна сопровождать изготовленная по установленной формѣ печатная накладная, снабженная штем-

8. *Wapno palone, nieopakowane, przyjmuje się do transportu tylko pod nakryciem; odsyłający, gdy Zarząd tego się domaga, winien sam dopełnić nakrycia.*
9. *Siano, słoma, trzcina, węgiel drzewny nieopakowane, przyjmują się do przewozu tylko w wagonach krytych, jeżeli prócz tego naładowaniem tych przedmiotów zajmie się sam odsyłający, załadowaniem zaś odbierający.*

Przedmioty wymienione pod liczbami od 2 do włącznie 7, gdy nie stanowią zupełnego ładunku całego wagonu, lub gdy za nie interessant nie opłaci należytości, za ładunek całego wagonu przypadającéj, będą tylko przyjmowane do przewozu w pewnych dniach miesiąca, które publiczności będą ogłoszone.

Ktoby pod fałszywą deklaracyą podał do przewozu przedmioty, które, jako niebezpieczne, wyłączone są od transportowania koleją albo dopuszczone tylko pod pewnemi warunkami, ulegnie karom zagrożonym przez prawa kryminalne i przepisy policyjne, a nadto odpowiada za wszelkie jakie wynikną szkody.

§ 4.

Kontrakt o fracht.

Umowa frachtowa zostaje zawartą ze strony odsyłającego towar przez wystawienie listu frachtowego, a ze strony expedycyi stacyi odsyłającéj, przez wyciśnienie stempla expedycyjnego na znak przyjęcia. Wyciśnienie stempla expedycyjnego na liście frachtowym następuje dopiero po dopełnioném całkowicie oddaniu oznaczonego w liście towaru. Z tąż chwilą umowa frachtowa winna być poczytana jako zawarta, a oddanie towaru uważa się za dokonane.

§ 5.

Listy frachtowe.

Każdéj przesyłce towarzyszyć powinien list frachtowy w przepisanéj formie ułożony, drukowany, przez Zarząd kolei ostem-

пелемъ Управленія желѣзной дороги. Въ семъ случаѣ обязательны слѣдующія подробныя правила:

1) Оштемпелеванная согласно § 4-му накладная служитъ доказательствомъ условія между Управленіемъ желѣзной дороги и отправителемъ; но относительно товаровъ, нагрузку и выгрузку коихъ, по соглашенію съ отправителемъ оныхъ, обязанъ исполнить отправитель или получатель, вѣсъ или количество, по накладной значащіеся, не составляютъ доказательства противъ желѣзной дороги. Клеймо экспедиціи станціи (§ 4), составляющее единственное доказательство о времени сдачи товара на желѣзную дорогу, должно быть приложено къ накладной, если отправитель этого пожелаетъ, въ его присутствіи.

   Можно отказать въ принятіи накладныхъ, въ томъ случаѣ если онѣ заключаютъ въ себѣ описанія, не согласныя съ настоящими правилами перевозки. Накладныя, по коимъ товаръ, до передачи онаго на желѣзную дорогу, слѣдовалъ инымъ путемъ, не принимаются даже въ видѣ приложеній къ накладнымъ желѣзной дороги.

2) Въ накладныхъ, при поименованіи мѣста и времени предъявленія, должны быть означены съ точностью и ясно товары согласно ихъ знаку, номеру, числу, порядку упаковки, предмету и вѣсу брутто штукъ или вмѣстилищъ (collis); товары же, кои, на основаніи особыхъ правилъ отправляющей желѣзной дороги, не принимаются вѣсомъ, равномѣрно должны быть обозначены съ точностію въ томъ порядкѣ, какой для сего установленъ по симъ правиламъ.

   Управленіе желѣзной дороги въ правѣ требовать, чтобы товары, за провозъ коихъ плата исчисляется по тарифу на основаніи опредѣленнаго нормальнаго вѣса, были подаваемы для отправленія не по ихъ вѣсу, но согласно единицѣ мѣры, для которой по тарифу опредѣленъ нормальный вѣсъ.

plowany. W téj mierze obowiązują szczegółowe przepisy następne:

1) List frachtowy ostemplowany, stosownie do § 4-go, służy za dowód umowy między Zarządem drogi żelaznéj a wysyłającym; wszakże, co do towarów, których naładowanie i wyładowanie, wedle zgodzenia się z wysyłającym, tenże wysyłający, bądź téż odbierający dopełnić obowiązany, waga lub ilość wyrażona w liście frachtowym nie stanowi dowodu przeciw drodze żelaznéj. Stempel expedycyjny stacyi wysyłającéj (§ 4), który co do daty oddania towaru na kolej jedynym jest dowodem, winien być przyłożony na liście frachtowym, gdy odsyłający tego żąda, w jego obecności.

   Można odmówić przyjęcia listów frachtowych zawierających opisy niezgodne z niniejszemi przepisami porządkowemi. Listy frachtowe, za któremi towar przed oddaniem go na koléj był transportowany drogą innéj kommunikacyi, nie będą przyjmowane nawet jako annexa do listów frachtowych drogi żelaznej.

2) W liście frachtowym, po wymienieniu miejsca i daty jego wystawienia, mają być oznaczone dokładnie i wyraźnie towary według signa (znaku), numeru, liczby, sposobu opakowania, objektu i wagi brutto sztuk czyli collis; towary zaś, które, według osobnych przepisów drogi żelaznéj wysyłającéj, nie przyjmują się podług wagi, mają być również oznaczone dokładnie w sposób taki, jak te przepisy mieć chcą.

   Zarząd drogi żelaznéj mocen jest żądać aby towary, co do których taryffa obejmuje opłatę przewozową, obliczoną na zasadzie przyjętéj wagi normalnéj, były podane do transportu nie według wagi, ale według jedności miary, dla któréj taryffa wskazuje wagę normalną.

Накладная должна быть снабжена подписью отправителя и заключать ясный и обстоятельный адресъ получателя и мѣсто назначенія.

Вмѣсто собственноручной подписи отправляющаго лица, допускается на накладной печатная или штемпелевая его подпись. Если отъ мѣста высылки къ мѣсту полученія ведетъ нѣсколько дорогъ, адресъ на накладной долженъ съ точностью обозначать тотъ путь, по которому имѣетъ слѣдовать транспортъ. При несоблюденіи сего, отправляющая экспедиція избираетъ на рискъ отправителя тотъ путь, который она найдетъ самымъ соотвѣтственнымъ.

Надписи и знаки снаружи на каждомъ вмѣстилищѣ должны быть сдѣланы тщательно, четко и обстоятельно сходные съ соотвѣтствующими имъ показаніями по накладной.

3) Отправитель ручается за дѣйствительность поданныхъ по накладной предметовъ и относитъ къ своей винѣ всѣ могущія возникнуть послѣдствія отъ ложнаго, неяснаго или необстоятельнаго показанія предметовъ по этой накладной. Экспедиція желѣзной дороги въ правѣ повѣрить согласность накладной, относительно свойствъ провезеннаго предмета, съ подлежащимъ товаромъ; повѣрка эта должна производиться въ присутствіи или отправителя либо получателя, или же ихъ повѣренныхъ, или, наконецъ, въ случаѣ надобности, при бытности двухъ по крайней мѣрѣ свидѣтелей.

Въ случаѣ ошибочнаго показанія вѣса, или свойства товара, каждая желѣзная дорога, кромѣ взысканія предварительно не внесенной платы за провозъ отъ мѣста отправки къ мѣсту назначенія, имѣетъ право взыскать, въ видѣ условленнаго штрафа, ту сумму, какая будетъ причитаться по существующимъ на этой дорогѣ правиламъ.

List frachtowy winien być opatrzony podpisem wysyłającego towar i wymieniać jasno i dokładnie adres odbierającego i miejsce przeznaczenia.

Zamiast podpisu osoby wysyłającéj, dopuszczony być może w liście frachtowym podpis drukowany albo stemplem wyciśnięty. Jeśli z miejsca wysłania do miejsca odbioru prowadzi dróg kilka, adres w liście frachtowym winien dokładnie wskazywać drogę, którą transport iść ma. Gdy to nie będzie zachowanem, wtedy expedycya wysyłająca obierze, na risico odsyłającego, drogę, która się jéj wyda najstosowniejszą.

Napisy i znaki, położone zewnątrz na pojedynczych collis, winny być staranne, wyraźne i dokładnie zgodne z odpowiedniemi im wskazaniami w liscie frachtowym.

3) Wysyłający poręcza za prawdziwość podanych w liście frachtowym szczegółów, i ponosi wszystkie skutki, jakieby wyniknąć mogły z zamieszczonych fałszywie, niewyraźnie, lub niedokładnie w liście frachtowym szczegółów. Expedycya drogi żelaznéj władną jest sprawdzić, czy list frachtowy, pod względem saméj natury objektu przewiezionego zgadza się z właściwym towarem; sprawdzenie zaś to winno się odbyć w obec bądź wysyłającego, bądź odbierającego, lub ich pełnomocników, albo téż w razie potrzeby w obec dwóch przynajmniéj świadków.

W razie mylnego podania wagi lub natury towaru, każda kolej żelazna, oprócz ściągnienia ilości opłaty ewentualnie nieuiszczonéj od miejsca wysłania do miejsca odbioru, ma prawo ściągnąć nadto tytułem kary umownéj kwotę, jaka według własnych téj kolei przepisów przypadać może.

Постановляется, что условленный штрафъ долженъ равняться утроенному размѣру той принадлежности, которая желѣзной дорогѣ предварительно не была внесена.

4) Если отправитель пожелаетъ имѣть посвидѣтельствованіе о произведенной имъ сдачѣ на желѣзную дорогу товара, и если снабженіе такимъ свидѣтельствомъ не полагается по особымъ положеніямъ Управленій которыхъ либо изъ желѣзныхъ дорогъ, въ такомъ случаѣ отправитель обязанъ представить двѣ одинаковыя накладныя, изъ коихъ одна возвращается ему, за подписью экспедиціи желѣзной дороги и съ означеніемъ: „дупликатъ."

Такой дупликатъ не имѣетъ значенія накладной, сопровождающей товаръ, или багажнаго свидѣтельства.

При транспортахъ, слѣдующихъ въ мѣста, состоящія у Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ, отправитель получаетъ и безъ особаго требованія, вмѣсто дупликата накладной, купонъ, коимъ удостовѣряется сдача товара.

5) Багажныя свидѣтельства не выдаются.

6) Въ случаѣ транспортовъ, отправляемыхъ въ не состоящія у желѣзной дороги мѣста, отправитель долженъ относительно дальнѣйшаго слѣдованія обозначить на накладной станцію желѣзной дороги, съ которой тотъ, на чье имя слѣдуетъ товаръ, обязанъ озаботиться дальнѣйшею онаго отправкою.

7) Форма накладныхъ опредѣлена въ приложеніяхъ *A* и *B*. Формы эти могутъ быть покупаемы на подлежащихъ станціяхъ желѣзной дороги.

Формы накладныхъ получаются на всѣхъ станціяхъ, по цѣнѣ тарифомъ опредѣленной.

§ 6.

Таможенныя и консумціонныя правила.

При отправкѣ товаровъ, кои, до выдачи получателю, подлежатъ таможенной или консумціонной экспедиціи, отправи-

Ustanawia się, że kara umowna wynosić ma trzy razy tyle co wysokość téj należności za fracht, o którą droga żelazna ewentualnie miała być pokrzywdzona.

4) Jeżeliby wysyłający zażądał poświadczenia co do dopełnionego oddania drodze żelaznéj towaru, a szczególne przepisy zarządów którychkolwiek dróg żelaznych wydawania osobnych tego rodzaju poświadczeń nie dozwalały, winien podać dwa exemplarze listu frachtowego jednobrzmiące, z których jeden będzie mu zwrócony, za podpisem expedycyi drogi żelaznéj i z oznaczeniem: „duplikat."

Duplikat taki niema tych skutków co list frachtowy, idący razem z towarem, albo świadectwo ładunkowe.

Przy transportach idących do miejsc położonych przy drogach Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, wysyłający otrzymuje, zamiast duplikatu listu frachtowego i bez osobnego nawet żądania, kupon, przez który oddanie towaru zostaje poświadczone.

5) Wydawanie świadectw ładunkowych nie ma miejsca.

6) W razie transportów wysyłanych do miejsc nie położonych przy drodze żelaznéj, wysyłający winien co do dalszego transportu oznaczyć na liście frachtowym stacyę drogi żelaznéj, zkąd ten, pod czyim adresem towar idzie, obowiązany jest załatwić dalszy transport (ob. §§ 16 i 20).

7) Formularz do listów frachtowych przepisany jest w annexach *A* i *B*. Formularze takie mogą być kupowane na właściwych stacyach drogi żelaznéj.

Formularzy na listy frachtowe dostanie na wszystkich stacyach, po cenie oznaczonéj w taryffie.

§ 6.

Przepisy celne i konsumcyjne.

Przy wyprawianiu transportu towarów, które, przed wydaniem ich odbierającemu, podlegają expedycyi, bądź celnéj, bądź

тель обязанъ представить желѣзной дорогѣ, при предъявленіи накладной, потребныя для сего бумаги. Желѣзная дорога не обязана удостовѣряться ни о необходимости, ни же объ удовлетворительности сихъ бумагъ, и желѣзныя дороги, какъ принимающая, такъ и слѣдующія, перевозящія транспортъ, не отвѣтствуютъ за послѣдствія упущеній по поводу пріемки товара безъ этихъ бумагъ, или ихъ неудовлетворительности. Напротивъ, отправитель отвѣтствуетъ за всѣ тѣ взысканія и убытки, которымъ бы подверглась желѣзная дорога по причинѣ неточности или недостаточности сказанныхъ бумагъ.

Желѣзная дорога не принимаетъ на себя никакой отвѣтственности даже и въ томъ случаѣ, если, по именному предложенію отправителя, означенному въ накладной, снабженной надлежащими объявленіями и документами, она исполнитъ таможенную и консумціонную экспедицію и уплатитъ привозныя, отпускныя и транзитныя пошлины, а равно и прочіе казенные подати и сборы, долженствующіе быть, согласно правиламъ, внесенными и не подлежащіе уплатѣ въ мѣстѣ пріемки или выдачи товара. Подобное предложеніе не обязываетъ желѣзной дороги принять на себя посредничество, и она въ правѣ поручить это экспедитору, въ случаѣ если по накладной не указано посредничествующее лицо.

При заявленномъ отправителемъ предложеніи отправить товаръ въ порядкѣ, который въ данномъ случаѣ не допускается по закону, подразумѣвается, что онъ соглашается на то, чтобы желѣзная дорога распорядилась отправкою въ томъ порядкѣ, какой по ея усмотрѣнію признается наиболѣе соотвѣтствующимъ его выгодамъ.

При принятіи желѣзною дорогою на границѣ какого либо таможеннаго раіона товаровъ для перевозки къ мѣсту назначенія или къ подлежащей таможнѣ, гдѣ должно быть подано объявленіе, и при передачѣ ей этихъ товаровъ, не снабженныхъ таможенными документами, имѣющихъ быть исходатайствованными отправителемъ, — подлежащіе отправитель

konsumcyjnéj, wysyłający ma obowiązek złożyć drodze żelaznéj potrzebne ku temu papiery, razem z wystawieniem listu frachtowego. Droga żelazna nie ma obowiązku przekonywać się, ani o potrzebie ani o akuratności i dostateczności tych annexów, i tak droga żelazna przyjmująca, jako też dalsze drogi transport przewożące, nie odpowiadają za skutki uchybienia z powodu przyjęcia towaru bez takich papierów lub ich niedostateczności. Przeciwnie, wysyłający odpowiada za wszelkie kary i szkody, jakieby drogę żelazną z powodu niedokładności albo niedostateczności rzeczonych annexów spotkać mogły.

Gdyby na wyraźny wniosek wysyłającego wymieniony w liście frachtowym, jeżeli do niego są dołączone przepisane deklaracye i dowody, droga żelazna dopełniła expedycyi celnéj lub konsumcyjnéj, i zaliczyła opłaty wchodowe, wychodowe i tranzytowe, jako też inne podatki i należności skarbowe, o ile te według przepisów winny być uiszczone i nie przypadają do zapłaty w miejscu przyjęcia lub odbioru transportu, to i wtedy nie przyjmuje z tego powodu żadnéj odpowiedzialności. Wniosek podobny nie wkłada na drogę żelazną obowiązku podjęcia się pośrednictwa, i służy jéj prawo poruczyć to expedytorowi, jeżeli w liście frachtowym osoba pośrednicząca nie jest wymieniona.

Gdyby wysyłający uczynił wniosek co do expedycyi towaru, iżby ta nastąpiła w sposobie, jaki w danym razie jest prawnie niedopuszczalny, tedy przypuszcza się, że przyzwala na to, iżby droga żelazna zarządziła expedycyę w taki sposób, jaki według swego uznania osądzi za najodpowiedniejszy jego interessowi.

Gdyby droga żelazna na granicy jakiego obrębu celnego przyjęła towary dla przewiezienia ich do miejsca przeznaczenia, lub do komory celnéj właściwéj, gdzie deklaracya winna być złożoną, a towary te były jéj oddane bez dowodów celnych, wyjąć się mających staraniem odsyłającego, wtedy odsyłający, respective odbierający odpowiedzialni będą i obowiązani do wynagrodzenia

и получатель отвѣтствуютъ и обязаны вознаградить желѣзной дорогѣ всѣ тѣ убытки и потери, кои, вслѣдствіе недостаточности, ошибокъ или упущеній по объявленію, изложенному въ поданной отправителемъ товара накладной, могутъ произойти для желѣзной дороги, какъ перевозящей этотъ товаръ и обязанной подать и подписать таможенное объявленіе, на основаніи объявленія, помѣщеннаго въ накладной.

§ 7.

Исчисленіе провозной платы.

До тѣхъ поръ, пока и на сколько не объявлены общіе тарифы платы за провозъ товаровъ, она исчисляется сложеніемъ суммъ, слѣдующихъ ко взносу на основаніи опубликованныхъ тарифовъ каждой порознь дороги, а въ данномъ случаѣ — союзовъ желѣзныхъ дорогъ. Не дозволяется взимать никакой иной платы, кромѣ означенныхъ въ тарифѣ сборовъ за провозъ, за передачу товара другой дорогѣ, за переотправку и за перегрузку на иные вагоны. Подлежатъ возврату желѣзнымъ дорогамъ понесенные ими наличными деньгами расходы, какъ напримѣръ: пошлины транзитныя, привозныя, отпускныя, издержки за перевозку (на другую дорогу), издержки на починки товарныхъ мѣстъ, если товары, по поводу ихъ наружнаго или внутренняго состоянія и по своему свойству, требуютъ какихъ либо поправокъ во время перевозки, для предохраненія отъ поврежденія.

При перевозкѣ отправителю, которыми либо желѣзными дорогами, товаровъ изъ дому на дорогу, а также при пріемкѣ оныхъ изъ кораблей или судовъ, или же при доставкѣ получателю къ мѣсту его жительства или въ другія мѣста, напримѣръ: въ пакгаузы, кладовыя, въ ревизіонные сараи, на корабли и т. п., — вознагражденіе за всѣ сіи услуги подлежитъ производству помянутымъ дорогамъ согласно тарифнымъ правиламъ.

Провозная плата исчисляется съ пуда; за товары же, принимаемые безъ взвѣшиванія оныхъ, плата сія исчисляется: по изложеннымъ въ тарифахъ для сего правиламъ, по особымъ

drodze żelaznéj za wszelkie szkody i straty, jakieby z niedokładności, błędów, albo opuszczeń w deklaracyi listu frachtowego, podanéj przez oddającego towar do przewozu, wyniknąć mogły dla drogi żelaznéj, jako przewożącéj tenże towar, a obowiązanéj wystawić i podpisać deklaracyę celną, na zasadzie deklaracyi w liście frachtowym zamieszczonéj.

§ 7.

Obliczenie opłaty frachtowéj.

Dopoki i o ile nie są ogłoszone wspólne taryffy opłat za przewóz towarów, taż opłata obliczana będzie przez summowanie kwot, przypadających do uiszczenia według ogłoszonych taryff pojedynczych kolei, a w danym razie związków dróg żelaznych. Żadnéj zgoła innéj opłaty pobierać niewolno, prócz oznaczonych w taryffie należności za przewóz, za oddanie towaru innéj drodze, za przeexpedyowanie i za ewentualne przeładowanie na inne wagony. Winny zaś być zwrócone drogom żelaznym wydatki, w gotowiźnie poniesione, jak np. podatki tranzytowe, wchodowe, wychodowe, koszta za przewiezienie (na inną kolej), koszta potrzebnych napraw przy towarach, jeżeli te z powodu ich stanu zewnętrznego lub wewnętrznego i swojéj natury wymagają jakich napraw w czasie transportu, dla zabezpieczenia ich od uszkodzenia.

Jeżeli które drogi żelazne wysyłającemu odwożą towary z domu na koléj, odbierają je z okrętów lub statków, albo też odwożą odbierającemu do zamieszkania lub na inne miejsce, np. do pakhofów, do składów, do szop rewizyjnych, na okręty i t. p., wtedy wynagrodzenia za te usługi winny im być uiszczone według przepisów taryffowych.

Należność frachtowa oblicza się od puda; co do towarów, które się przyjmują bez ich przeważania, oblicza się według zasad zawartych w téj mierze w taryffach, według osobnych przepisów

правиламъ отдѣльныхъ дорогъ, по вѣсу, подымаемому вагономъ, или по объему. Вѣсъ опредѣляется или взвѣшеніемъ на станціи предмета, или же исчисленіемъ, на основаніи заключающихся въ тарифахъ нормальныхъ статей.

Посылки вѣсомъ менѣе пуда считаются за цѣлый пудъ; излишекъ вѣса, недостигающій одного пуда, полагается полнымъ пудомъ, поэтому каждый начатый пудъ считается за цѣлый пудъ.

Отъ такого порядка исчисленія вѣса не изъемлются даже самыя низкія провозныя платы, установленныя по тарифамъ нѣкоторыхъ желѣзныхъ дорогъ.

Предъявитель товара для перевозки можетъ, если пожелаетъ, присутствовать при опредѣленіи вѣса. Если вѣсъ уже опредѣленъ Управленіемъ желѣзной дороги и отправитель, до нагрузки товара на вагонъ, потребуетъ вторичной повѣрки вѣса въ присутствіи его или его повѣреннаго, въ такомъ случаѣ обязанъ за то внести назначенную по тарифу вѣсовую плату.

Всѣ предметы, показанные по одной накладной и подлежащіе одному и тому же классу провозной платы, для исчисленія оной, сводятся въ одну статью. Однако упакованные предметы, вѣсомъ до 20 фунтовъ, могутъ быть исчисляемы каждый порознь.

Причитающаяся къ полученію за перевозку плата взимается полными копѣйками. Дроби ниже полукопѣйки отбрасываются; дроби же, составляющія полукопѣйки или болѣе, считаются за цѣлую копѣйку.

Отправитель, обязанный, согласно правиламъ нѣкоторыхъ желѣзныхъ дорогъ, произвести нагрузку собственными средствами извѣстныхъ товаровъ, не въ правѣ обременять вагоны свыше того вѣса, который они въ состояніи подымать, и который означенъ на вагонѣ. За таковое обремененіе вагона, желѣзная дорога, кромѣ вознагражденія собственно убытковъ, можетъ взыскивать условленный штрафъ, размѣръ коего долженъ быть опредѣленъ по особому положенію.

pojedynczych kolei, według ciężaru jaki podejmuje wagon, albo według objętości. Waga wynajduje się albo przez aktualne na stacyi przeważenie objektu, albo przez obliczenie według zawartych w taryffach pozycyj normalnych.

Posyłki ważące niżéj puda liczą się za pud cały; przewyżka wagi niedochodząca puda zaokrągla się na pud cały; każdy więc pud zaczęty liczy się za pud cały.

Takie obliczenie wagi nie wyłącza jednak najniższych pozycyj opłaty frachtowéj, przepisanych taryffami niektórych dróg żelaznych.

Oddający towar do przewozu może być obecnym, gdy chce tego, przy ustanowieniu wagi. Jeżeli ustanowienie wagi już nastąpiło ze strony zarządu drogi żelaznej, a odsyłający, przed naładowaniem towaru na wagon, zażąda powtórnego sprawdzenia wagi w obecności swojéj własnéj albo umocowanego, natenczas winien za to uiścić oznaczoną w taryffie opłatę wagową.

Wszystkie przedmioty objęte jednym listem frachtowym a należące do jednéjże klassy opłaty frachtowéj, zbierają się w jedną pozycyę do obliczenia należności za fracht. Wszakże przedmioty opakowane, wagi do 20 funtów, mogą każdy z osobna być obliczane.

Przypadająca do pobrania należność za fracht zaokrągla się na całe kopiejki. Ułamki niżéj pół kopiejki opuszczają się; ułamki zaś czyniące pół kopiejki lub więcéj, liczą się za kopiejkę całą.

Jeżeli według przepisów, jak to ma miejsce na niektórych kolejach, odsyłający obowiązany sam staraniem swojém dopełnić naładowania pewnych towarów, niewolno mu jednak obciążać wagonów nad wagę, którą podjąć mogą, a która na wagonie jest oznaczoną. Za takie przeciążenie wagonu, droga żelazna, prócz ewentualnego wynagrodzenia szkód, może pobrać karę umowną, któréj wysokość osobnym przepisem ma być oznaczona.

Постановляется, что этотъ условленный штрафъ долженъ равняться утроенному количеству той провозной платы, которая была бы недовнесена желѣзной дорогѣ.

§ 8.

Взносъ провозной платы.

Провозная плата должна быть произведена при сдачѣ товара къ отправленію, или же переказана ко внесенію получателемъ, но желѣзная дорога въ правѣ требовать немедленнаго взноса этой платы; въ особенности же провозная плата за товары, могущіе подвергнуться, по мнѣнію принимающей желѣзной дороги, скорой порчѣ, или не покрывающіе вполнѣ платы за провозъ, всегда должна быть производима при сдачѣ товара для отправки.

§ 9.

Авансы и провизія.

Всякаго рода издержки (spezy), обременяющія товаръ, при сдачѣ онаго къ отправленію, подробное исчисленіе коихъ можетъ быть требуемо, взимаются желѣзною дорогою по ея усмотрѣнію. Этого рода переказныя деньги, по уплатѣ оныхъ получателемъ, передаются наличностью отправителю товара.

Относительно выдачи авансовъ въ счетъ цѣнности товаровъ, постановлены особыя правила по каждой изъ дорогъ.

Авансъ (vorschuss) въ счетъ цѣнности товара, показаннаго по одной накладной, коль скоро не превышаетъ 50 руб. сер. можетъ быть переказанъ къ полученію; при переходѣ же транспорта на другую дорогу, въ томъ лишь случаѣ, если управленіе дороги, въ предѣлахъ коего состоитъ крайняя станція, разрѣшаетъ этого рода авансъ.

Во всякомъ случаѣ, производство аванса отправителю товаровъ послѣдуетъ не прежде, какъ по взносѣ онаго тѣмъ лицомъ, на имя котораго адресованы товары; впрочемъ съ авансами поступается такъ, какъ съ переказами всякого рода издержекъ (Spesen Nachnahme).

Ustanawia się, że kara umowna takowa wynosić ma trzy razy tyle co wysokość opłaty frachtowéj, o którą droga żelazna zostałaby pokrzywdzoną.

§ 8.

Opłata należności frachtowéj.

Opłata należności frachtowéj winna być uiszczona przy oddaniu towaru do transportu, albo też przekazana do uiszczenia przez odbierającego; wolno jednak drodze żelaznéj zażądać uiszczenia téj opłaty natychmiast; mianowicie zaś opłata frachtu za towary mogące uledz, zdaniem drogi żelaznéj przyjmującéj, prędkiemu zepsuciu, lub niepokrywać dostatecznie należności frachtowéj, winna zawsze być uiszczoną przy oddaniu towaru do przewiezienia.

§ 9.

Zaliczenia i prowizya.

Koszta wszelkiego rodzaju (spezy), ciążące na towarze przy jego oddaniu na transport, a których specyfikacya żądaną być może, mogą być ściągnięte przez drogę żelazną stosownie do jéj uznania. Tego rodzaju przekazy, po uiszczeniu ich przez odbierającego, oddane będą w gotowiźnie oddawcy towaru.

Oddzielne przepisy pojedynczych dróg wskazują czy udzielanie zaliczeń czyli forszusów na wartość towarów jest dopuszczalném.

Zaliczenie czyli awans, (Vorschuss) na wartość towaru zamieszczonego na jednym liście frachtowym, o ile nie przenosi rs. 50, może być przekazane do poboru. Przy przejściu zaś transportu na inną drogę wtedy tylko, gdy zarząd drogi, w którego obrębie leży stacya końcowa, tego rodzaju forszusa dopuszcza.

W każdym razie, wypłata zaliczenia czyli awansu na rzecz oddawcy towarów nastąpi dopiero po uiszczeniu takowego zaliczenia przez adressanta; zresztą postępuje się z awansami jak z przekazami kosztów wszelkiego rodzaju (Spesen Nachnahme).

За уплату переказной принадлежности насчитывается одна лишь провизія, точно такая, какая опредѣлена по тарифу, обязательному на станціи, принимающей транспортъ для отправки. Переказанная къ полученію желѣзною дорогою плата за транспортъ, въ случаѣ перехода транспорта съ одной дороги на другую, освобождается отъ провизіи.

Отъ произведенныхъ наличными деньгами расходовъ, могущихъ быть равномѣрно переказанными къ полученію, взимается такая провизія, какая назначена по тарифу той дороги, которою произведены расходы наличными деньгами.

§ 10.

Пріемъ транспорта.

Желѣзная дорога не обязана принимать транспорта раньше времени, въ которое можетъ послѣдовать отправка онаго; въ особенности же пріемка для нея не обязательна, коль скоро обыкновенныя транспортныя ея средства оказываются недостаточными къ исполненію требуемой перевозки.

§ 11.

Сдача транспортовъ для перевозки и ихъ отправка.

Сдача транспорта и нагрузка онаго подлежащимъ отправителемъ производятся въ опредѣленные часы для отправленія; транспортъ отправляется согласно объявленію отправителя въ поѣздахъ большой или обыкновенной скорости.

Экспедиціонныя управленія открываются для публики у тромъ въ лѣтнее время—съ семи, зимою—съ восьми и до семи часовъ вечера, за исключеніемъ обѣденнаго времени, которое означается на выѣшенной доскѣ въ экспедиціонномъ помѣщеніи.

Въ воскресные и праздничные дни, за исключеніемъ экспедиціи товаровъ въ Варшавѣ, товары для обыкновенной перевозки не принимаются.

Посылка большой скорости принимается и выдается даже въ воскресные и праздничные дни, но только въ продолженіе разъ

Za uiszczenie należności przekazowéj jedna tylko policzona będzie prowizya, mianowicie taka, jaką oznacza taryffa obowiązująca na stacyi przyjmującéj transport do przewozu. Opłaty za transport, przekazane do poboru przez drogę żelazną, w razie przejścia transportu z jednéj drogi na drugą, wolne są od prowizyi.

Od kosztów wyłożonych w gotówce (§ 7), które również do poboru przekazane być mogą, pobiera się prowizya taka, jaka oznaczoną jest w taryffie téj drogi, która koszta w gotówce zaliczyła.

§ 10.

Przyjęcie transportu.

Droga żelazna nie jest obowiązaną przyjąć transport do przewozu wcześniéj niż wysyłka takowego może nastąpić; mianowicie zatém nie jest do tego obowiązaną, gdy zwykłe środki transportowe drogi nie wystarczają dla dokonania żądanego przewozu.

§ 11.

Oddanie transportów na przewóz i expedycya takowych.

Transport winien być oddany, respective przez oddawcę ładowany, w godzinach przeznaczonych do expedycyi; wysyła się, stosownie do deklaracyi wysyłającego, albo za frachtem pośpiesznym, albo za frachtem zwyczajnym.

Biura expedycyjne otwarte są dla publiczności zrana w porze letniéj od godziny siódméj, w porze zimowéj od godziny ósméj do godziny siódméj wieczór, z wyjątkiem pory obiadowéj, któréj czas oznaczony będzie na tablicy wywieszonéj w lokalu expedycyjnym.

W dni niedzielne i świąteczne, z wyjątkiem expedycyi towarów w Warszawie, towary na fracht zwyczajny nie przyjmują się.

Fracht pośpieszny przyjmuje się i wydaje nawet w dni niedzielne i świąteczne, lecz tylko w czasie oznaczonym na tablicach

навсегда установленнаго времени, означеннаго на доскахъ, выѣшенныхъ въ экспедиціонныхъ помѣщеніяхъ.

Транспортъ большой скорости сдается по накладной, напечатанной на бумагѣ краснаго цвѣта (приложеніе 2-ое) и отправляется неотлагательно и преимущественно передъ прочими.

Транспорты обыкновенной скорости, подлежащіе сдачѣ по накладной, согласно приложенію 1-му, отправляются по возможности въ порядкѣ поступленія ихъ на желѣзную дорогу.

Вагоны подъ товары, нагрузка коихъ производится отправителемъ, должны быть потребованы къ извѣстному назначенному дню, нагрузка же должна быть исполнена въ продолженіе времени, имѣющаго быть опредѣленнымъ отправляющею станціею.

Этотъ срокъ подается ко всеобщему свѣдѣнію посредствомъ таблицъ, выѣшенныхъ въ экспедиціонныхъ помѣщеніяхъ.

§ 12.

Срокъ доставки. Опредѣленіе онаго.

Каждая желѣзная дорога объявляетъ сроки, въ кои транспортъ долженъ прибыть къ мѣсту назначенія. Изъ сложенія сроковъ доставки, опредѣленныхъ для каждой изъ дорогъ, чрезъ кои проходитъ транспортъ, получается срокъ доставки по союзному движенію. Срокъ доставки начинается съ полночи, слѣдующей по наложеніи штемпеля на накладной (§ 4 и 5), и считается исполненнымъ, если въ продолженіе онаго транспортъ будетъ доставленъ въ квартиру или контору получателя (или тѣхъ лицъ, коимъ на основаніи § 19-го транспортъ можетъ быть врученъ законно). Если же доставка транспорта на квартиру или въ контору получателя не была условлена, то срокъ считается сдержаннымъ, коль скоро въ продолженіе онаго, по прибытіи транспорта къ мѣсту назначенія, посланное къ получателю письменное увѣдомленіе по почтѣ, или же инымъ путемъ будетъ ему дѣйствительно вручено.

wywieszonych w lokalach expedycyjnych, raz na zawsze ustanowionym.

Transport pośpieszny winien być oddany za listem frachtowym drukowanym na czerwonym papierze (annex 2-gi); expedyuje się bezzwłocznie przed innemi.

Transporta zwyczajne, które powinny być oddane za listem frachtowym podług annexu 2-go, będą, o ile można, expedyowane według porządku, w jakim zostały drodze żelaznéj dostawione.

Wagony pod towary, których ładunku wysyłający sam dopełnia, winny być zażądane na pewny oznaczony dzień; ładunek zaś winien być uskuteczniony w przeciągu czasu, mającym się oznaczyć przez stacyę wysyłającą.

Takowy przeciąg czasu podany będzie do wiadomości przez tablice wywieszone w lokalach expedycyjnych.

§ 12.

Termin dostawy. Obliczenie takowego.

Każda droga żelazna ogłasza termina, w których transport winien dojść do miejsca przeznaczenia. Z dodania terminów dostawy, oznaczonych dla pojedyńczych dróg, przez które transport przechodzi, wypada termin dostawy w ruchu związkowym. Termin dostawy rozpoczyna się od północy następującéj po ostemplowaniu listu frachtowego (§§ 4 i 5) i jest dotrzymany, jeżeli w ciągu jego trwania transport doprowadzony zostanie do mieszkania lub kantoru osoby odbierającéj (lub tych osób, którym według § 19 transport ważnie oddany być może). Jeżeli zaś doprowadzenie transportu do mieszkania lub kantoru osoby odbierającéj nie było zapewnione, termin jest dotrzymany, gdy w ciągu jego trwania po przybyciu transportu do miejsca przeznaczenia, wysłane do odbierającego piśmienne zawiadomienie pocztą lub też inną drogą, rzeczywiście zostanie mu dostarczone.

Въ предѣлахъ каждаго управленія опредѣляются слѣдующіе самые продолжительные сроки доставки:

A) *Для товаровъ, слѣдующихъ въ поѣздахъ обыкновенной скорости.*

Для перевозки за разстояніе до 20 миль три дня; при бо́льшемъ разстояніи, на каждыя дальнѣйшія начинающіяся 20 миль прибавляется одинъ день.

B) *Для товаровъ, слѣдующихъ въ поѣздахъ большой скорости.*

Для перевозки за разстояніе до 20 миль, 24 часа; при бо́льшихъ разстояніяхъ, на каждыя дальнѣйшія 20 миль прибавляется 12 часовъ.

Опредѣленные по пунктамъ A *и* B *сроки могутъ быть продолжены: первый до 24, и послѣдній до 12 часовъ:*

a) *если транспортъ отправленъ съ поѣздомъ, имѣющимъ, по росписанію движенія, ночлегъ на промежуточной станціи;*

b) *если транспортъ не назначенъ на главную линію, по которой слѣдуетъ поѣздъ, но долженъ перейти на боковую дорогу, или же долженъ быть переправленъ черезъ рѣку, на которой нѣтъ моста, или, наконецъ, коль скоро транспортъ переходитъ изъ предѣловъ одного Управленія на дорогу, подвѣдомственную другому Управленію.*

Изъ срока доставки вычитается время производства таможеннаго обряда. Управленіе въ правѣ назначить и объявить чрезвычайные сроки доставки во время ярмарокъ, или по другимъ обстоятельствамъ.

Для транспортовъ адресованныхъ: „станція restante," срокъ считается сдержаннымъ, коль скоро товаръ въ продолженіе этого срока приготовленъ для полученія на станціи своего назначенія.

§ 13.

Временное пріостановленіе транспорта.

Если, по случаю чрезвычайныхъ происшествій, подлежитъ временному пріостановленію или отправка, или дальнѣйшій на

W obrębie każdego zarządu ustanawiają się następne najdłuższe termina dostawy:

A) *Dla towarów idących w transporcie zwyczajnym:*

Dla transportu aż do mil 20, dni trzy; przy większéj odległości, na każde dalsze rozpoczęte mil 20 dodaje się jeden dzień.

B) *Dla towarów idących w transporcie pośpiesznym:*

Dla transportu aż do mil 20, godzin 24; przy większych odległościach na każde dalsze mil 20 dodaje się godzin 12.

Termina oznaczone ad A i B mogą być przedłużone, pierwszy o godzin 24, drugi o godzin 12:

a) *jeżeli transport wysłany pociągiem, który według rozkładu jazdy nocuje na stacyi pośredniéj;*

b) *jeżeli transport nie jest przeznaczony na główną linię, którą pociąg przebiega, lecz przejść musi na drogę boczną lub przeprawiony być winien przez rzekę, na któréj niema mostu, albo nareszcie gdy transport z obrębu jednego zarządu przechodzi na drogę należącą do innego zarządu.*

Termin dostawy nie bieży przez czas trwania expedycyi celnéj. Zarząd jest władny oznaczyć i ogłosić nadzwyczajne termina dostawy dodatkowe, w czasie jarmarków lub innych okoliczności.

Dla transportów adressowanych „dworzec restante," termin jest dotrzymany, jeżeli towar w ciągu takowego jest na stacyi swego przeznaczenia przygotowany do odbioru.

§ 13.

Czasowe wstrzymanie transportu.

W razie, gdy dla wypadków siły większéj, czasowo wstrzymana być musi albo wysyłka, albo w czasie drogi dalszy przewóz

пути провозъ сданнаго на желѣзную дорогу транспорта, отправитель не обязанъ ожидать устраненія препятствія. Напротивъ, онъ можетъ отказаться отъ контракта, но въ такомъ случаѣ, если пріостановленіе транспорта произошло не по винѣ желѣзной дороги, обязанъ вознаградить (въ опредѣленномъ особыми правилами размѣрѣ) за издержки по приготовленію транспорта, а также по выгрузкѣ онаго, и, сверхъ того, внести плату за пройденное транспортомъ разстояніе.

Размѣръ издержекъ по приготовленію транспорта для провоза и по выгрузкѣ онаго опредѣленъ тарифомъ.

§ 14.

Повѣстка о прибытіи транспорта и выдача онаго.

Желѣзная дорога обязана выдать, въ мѣстѣ назначенія, накладную и транспортъ поименованному въ накладной лицу. Позднѣйшія требованія отправителя относительно возвращенія ему товара, или выдачи онаго иному лицу противъ показаннаго по накладной, желѣзная дорога должна уважить и къ онымъ примѣниться въ томъ случаѣ, если по прибытіи транспорта къ мѣсту назначенія накладная не вручена еще лицу въ ней поименованному. Въ такомъ случаѣ отправитель обязанъ возвратить, по востребованію, дупликатъ накладной (§ 5 N⁰ 4), если таковой былъ ему врученъ предварительно, или полученное имъ въ сдачѣ транспорта свидѣтельство. Желѣзная дорога не обязана соображаться съ иными указаніями, противъ заявленныхъ на станціи отправленія. По прибытіи транспорта къ мѣсту назначенія и по врученіи получателю накладной, желѣзная дорога обязана соображаться только съ указаніями этого получателя; въ противномъ случаѣ она отвѣтствуетъ предъ нимъ за транспортъ.

По прибытіи къ мѣсту назначенія транспортовъ, коихъ желѣзная дорога не отсылаетъ на квартиру или въ контору получателя, свѣдѣніе о прибытіи оныхъ сообщается лицу, на чье имя адресовано, письменно съ нарочнымъ, по почтѣ, или же инымъ обыкновеннымъ путемъ.

transportu oddanego na kolej, wysyłający nie jest obowiązany czekać na usunięcie przeszkody. Przeciwnie, wolno mu odstąpić od kontraktu, lecz w takim razie, jeżeli wstrzymanie transportu nie pochodzi z winy drogi żelaznéj, obowiązany będzie zapłacić jéj wynagrodzenie (w wysokości oddzielnemi przepisami wskazanéj) za koszta przygotowania transportu, oraz wyładowania, a nadto uiścić należność za przestrzeń przez transport przebieżoną.

Wysokość kosztów przygotowania transportu do przewozu i wyładowania takowego oznaczoną jest w taryffie.

§ 14.

Awizacya o nadejściu i wydanie transportu.

W miejscu przeznaczenia, droga żelazna obowiązaną jest adressantowi wskazanemu w liście frachtowym wydać list frachtowy i transport. Późniejsze żądania zachodzące ze strony wysyłającego, iżby mu towar zwrócić lub wydać go innéj osobie niż ta, która oznaczoną jest w liście frachtowym, droga żelazna winna uwzględnić i do nich się zastosować, jeżeli po przybyciu transportu do miejsca przeznaczenia list frachtowy nie został jeszcze wręczony osobie w nim wymienionéj. W takim razie wysyłający obowiązany na żądanie zwrócić duplikat listu frachtowego (§ 5 N. 4), jeśli taki ewentualnie był mu udzielony, lub poświadczenie otrzymane na oddany transport. Droga żelazna nie ma obowiązku stosować się do innych wskazań jak te, które podane zostały na stacyi wysyłającéj. Po przybyciu transportu do miejsca przeznaczenia i po wręczeniu odbierającemu listu frachtowego, droga żelazna obowiązaną jest stosować się tylko do wskazań tegoż odbierającego; w razie przeciwnym, odpowiedzialną mu jest za transport.

Po przybyciu do miejsca przeznaczenia transportów, których droga żelazna nie doprowadza do mieszkania lub kantoru odbierającego, wiadomość o przybyciu takowych przesłaną zostaje adressantowi na piśmie przez posłańca, przez pocztę, lub inną zwykłą okazyą.

Транспортъ, прослѣдовавшій, по мѣстному движенію, желѣзную дорогу, выдается на станціи назначенія только предъявителю купона (§ 5 N⁰ 4), по возвращеніи онаго и послѣ выдачи росписки въ полученіи транспорта означеннымъ лицомъ, безъ обязанности Экспедиціи товаровъ удостовѣряться въ тождественности предъявителя купона и выдающаго росписку съ поименованнымъ въ накладной лицомъ. Позднѣйшія дополнительныя указанія отправителя относительно возвращенія ему транспорта и т. п., въ такомъ только случаѣ уважаются желѣзною дорогою, если отправитель въ то же время возвратитъ ей купонъ (§ 5 N⁰ 4) и роспишется въ полученіи транспорта. Сообщеніе кому слѣдуетъ о сдачѣ транспорта на желѣзную дорогу, принадлежитъ заинтересованному лицу, равномѣрно Управленіе не извѣщаетъ его о прибытіи транспорта.

Тамъ, гдѣ Управленіе признаетъ это соотвѣтственнымъ, будутъ установлены особые подрядчики по привозкѣ и отвозкѣ транспортовъ, или въ предѣлахъ того мѣста, гдѣ находится станція, или же въ смежныя со станціею мѣстности, и на оборотъ. Въ случаѣ учрежденія такого рода предпріятій, относятся къ нимъ правила, помѣщенныя въ § 18-мъ.

Такса причитающейся подрядчику платы за провозъ выпишивается въ подлежащихъ экспедиціонныхъ помѣщеніяхъ.

Тѣ изъ числа получателей, коп прибывшіе для нихъ транспорты пожелаютъ получить лично или чрезъ посредство иныхъ лицъ, противъ установленныхъ Управленіемъ желѣзной дороги подрядчиковъ, должны увѣдомить о томъ подлежащую Экспедицію товаровъ заблаговременно, и во всякомъ случаѣ до прибытія транспорта; по требованію Экспедиціи товаровъ, извѣщеніе это должно быть письменное и за подписью, засвидѣтельствованною въ ея дѣйствительности.

Не могутъ быть получаемы лицами, на имя коихъ адресованы такіе товары, которые, по таможеннымъ правиламъ или по другимъ уваженіямъ, должны быть отправлены въ таможни или въ иные пакгаузы.

Transport, który w ruchu miejscowym przebiegł drogę żelazną, wydaje się na stacyi, dokąd był adressowany, tylko okazicielowi kuponu (§ 5 N. 4), za zwróceniem takowego i po zakwitowaniu odbioru przez tegoż, bez obowiązku przekonywania się przez Expedycyę towarów o tożsamości okaziciela kuponu i kwitującego z osobą wymienioną w liście frachtowym. Dodatkowe późniejsze wskazania wysyłającego co do zwrócenia mu transportu i t. p. tylko wtedy uwzględnione będą przez drogę żelazną, gdy wysyłający jednocześnie zwróci jéj kupon (§ 5 N. 4) i z nastąpionego odbioru transportu pokwituje. Zawiadomienie kogo należy o oddaniu transportu na koléj jest rzeczą interessanta; podobnież Zarząd nie zawiadamia adressanta o przybyciu transportu.

Gdzie Zarząd uzna stosownem, ustanowieni będą oddzielni przedsiębiercy przywozu i odwozu transportów, bądź w obrębie miejsca gdzie stacya położona, bądź też do przyległych stacyi okolic i odwrotnie. W razie ustanowienia takich przedsiębierstw, § 18-y przepisów co do nich znajduje zastosowanie.

Taxa należności, przypadającéj przedsiębiercy za zwózkę, wywieszoną będzie w właściwych lokalach expedycyjnych.

Ci z pomiędzy odbierających, którzy przybyłe dla nich transporta chcą odebrać sami lub przez pośrednictwo innych, a nie przez Zarząd drogi żelaznéj ustanowionych przedsiębierców rozwózki, winni o tém zawiadomić właściwą Expedycyę towarów wcześniéj, a w każdym razie przed przybyciem transportu; na żądanie Expedycyi towarów, zawiadomienie to nastąpić winno na piśmie, za podpisem za rzetelność poświadczonym.

Nie mogą być odebrane przez adressantów takie towary, które, według przepisów celnych, lub dla innych względów, złożone być winny na komorach lub innych składach.

По внесеніи неудовлетворенной еще провозной платы и другихъ числящихся на транспортахъ издержекъ и принадлежностей, а также по предъявленіи изготовленнаго въ опредѣленномъ порядкѣ засвидѣтельствованія въ полученіи, и накладной, съ надписанною на оной квитанціею, транспортъ выдается изъ экспедиціонныхъ помѣщеній, подлежащіе же разгрузкѣ вагоны переводятся на назначенныя для сего площади, на слѣдующихъ относительно времени условіяхъ:

1) транспорты должны быть взяты въ установленное для исполненія служебныхъ обязанностей время, въ 24 часа по полученіи повѣстки;
2) каждое Управленіе назначаетъ по особымъ правиламъ сроки, въ продолженіе коихъ нагруженные самымъ отправителемъ транспорты должны быть сгружены и убраны получателемъ;
3) приходящіеся въ продолженіе сего срока воскресные и праздничные дни вездѣ изъ онаго исключаются;
4) если извѣстная часть показаннаго по одной и той же накладной транспорта не прибудетъ, и если каждая часть независимо отъ цѣлости имѣетъ общую, полезную цѣнность, въ такомъ случаѣ получатель не можетъ отказаться отъ принятія прибывшей части транспорта и отъ соразмѣрнаго удовлетворенія причитающейся за провозъ платы; но чрезъ это онъ не лишается права на тѣ претензіи, какія можетъ простирать на основаніи 17-го и послѣдующихъ параграфовъ.

Повѣстка о прибытіи груза большой скорости, выдача и полученіе онаго должны послѣдовать въ кратчайшіе по возможности сроки, имѣющіе быть опредѣленными по особымъ правиламъ.

Грузы большой скорости доставляются на квартиру получателя въ продолженіе 5 часовъ, если по необыкновеннымъ обстоятельствамъ не возникнетъ неизбѣжнаго опозданія, или если получатель предваритъ, что онъ самъ получитъ предметъ.

Po uiszczeniu niezaspokojonéj jeszcze opłaty frachtowéj, oraz innych na transportach ciążących wydatków i należności, tudzież po złożeniu wygotowanego w sposobie przepisanym poświadczenia z odbioru i okazaniu zakwitowanego listu frachtowego, transport zostaje wydany z lokali expedycyjnych; wagony zaś do wyładowania odstawiają się na place do tego przeznaczone, a mianowicie pod następnemi co do czasu warunkami:

1) transporta winny być odebrane w przepisanych godzinach służbowych, we 24 godzin po awizacyi;
2) każdy Zarząd oddzielnemi przepisami ustanawia termina, w ciągu których transporta ładowane przez samego wysyłającego, zładowane i zabrane być winny przez odbierającego;
3) dni niedzielne i świąteczne, wypadające w ciągu terminu, wszędzie z takowego się wyłączają;
4) jeżeli z transportu zamieszczonego na jednym i tymże samym liście frachtowym, nie przybędzie pewna część, a każda część niezależnie od całości ogólną ma wartość użytkową, w takim razie odbierający nie może odmówić przyjęcia przybyłéj części transportu i opłacenia stosunkowéj za fracht należności; przez to jednak nie pozbawia się prawa do pretensyj, jakie na zasadzie §§ 17 i następnych wnieść może.

Awizacya o przybyciu frachtu pośpiesznego, wydanie i odbiór takowego winny nastąpić, w ile możności krótkich, oddzielnemi przepisami oznaczyć się mających, terminach.

Frachty pośpieszne dostawione będą do mieszkania odbierającego w ciągu pięciu godzin, jeżeli nadzwyczajne okoliczności nie spowodują nieuniknionego opóźnienia, lub gdy odbierający zastrzegł sobie że sam przedmiot odbierze. Odstawienie frachtów pośpiesznych,

Доставка грузовъ большой скорости, прибывшихъ послѣ 6 часовъ вечера, можетъ послѣдовать только на слѣдующій день утромъ.

О прибытіи груза большой скорости, наравнѣ съ грузами обыкновенной скорости, не посылается повѣстки.

§ 15.

Плата за храненіе въ пакгаузахъ и условный штрафъ.

1) Кто, за изъятіемъ поименованныхъ въ § 13 причинъ, получитъ обратно изъ пакгаузовъ или изъ вагоновъ желѣзной дороги сданный для провоза транспортъ, тотъ долженъ, по требованію Управленія желѣзной дороги, кромѣ издержекъ на нагрузку и выгрузку, уплатить за храненіе въ пакгаузѣ, за каждый истекшій или только начатый день, считая со времени сдачи транспорта.

Если отправитель пожелаетъ выдачи ему транспорта на промежуточной станціи, предшествующей той станціи, на которую транспортъ назначенъ, и если Управленіе на то согласно, то онъ обязанъ внести плату, причитающуюся по тарифу за все протяженіе, поданное первоначально по накладной.

2) Въ случаѣ, если показанные по одной и той же накладной товары будутъ поставлены на желѣзную дорогу по частямъ, поставка же ихъ не будетъ вполнѣ окончена въ продолженіе 24 часовъ и произойдетъ замедленіе оной; равнымъ образомъ если товары будутъ поставлены по ошибочной или неточной накладной, и по этой причинѣ должны остаться на сохраненіи въ пакгаузѣ до полученія исправленной или дополненной накладной, сія же послѣдняя, исправленная или дополненная накладная, не будетъ доставлена въ продолженіе 24 часовъ, — желѣзная дорога, по истеченіи 24-часоваго срока, въ правѣ взимать плату за храненіе въ пакгаузѣ поставленнаго товара, впредь до времени полной по-

przybyłych po godzinie 6-éj wieczorem, może mieć miejsce dopiéro nazajutrz rano.

Przy frachcie pośpiesznym, podobnie jak przy frachtach zwyczajnych, awizacya o jego przybyciu nie ma miejsca.

§ 15.

Opłata składowego i kara umowna.

1) Kto, z wyłączeniem powodów wyłuszczonych w § 13, oddany do przewozu transport odbierze ze składów lub wagonów drogi żelaznéj przed jego odejściem, winien, na żądanie Zarządu drogi żelaznéj, oprócz kosztów naładowania i złądowania, uiścić składowe za każdy dzień upłyniony lub tylko rozpoczęty, licząc od chwili oddania transportu.

Gdyby odsyłający żądał wydania transportu na stacyi pośredniéj, poprzedzającéj stacyę gdzie transport przeznaczony, a Zarząd na to się zgodził, obowiązany będzie uiścić należność, przypadającą podług taryffy, za całą przestrzeń pierwiastkowo w liście frachtowym podaną.

2) W razie, gdy towary objęte jednym i tymże samym listem frachtowym dostawione będą drodze żelaznéj częściami, a dostawa nie będzie dokonaną w zupełności w ciągu 24 godzin, i przewłoka w odstawie się okaże; podobnież, gdy towary dostawione będą za listem frachtowym mylnym albo niezupełnym, a z tego powodu zostać muszą na składzie aż do nadejścia listu frachtowego sprostowanego albo uzupełnionego, takowy zaś list frachtowy, sprostowany lub uzupełniony, nie będzie w ciągu 24 godzin dostarczony, — droga żelazna po upływie terminu 24 godzin ma prawo pobrać składowe od towaru dostawionego, a to, aż do uzupełnienia całego transportu objętego listem frach-

ставки транспорта, поименованнаго въ накладной, или, въ данномъ случаѣ, до времени доставленія оному исправленной или дополненной накладной. Въ случаѣ заказа вагоновъ для перевозки такихъ товаровъ, нагрузку коихъ обязанъ произвесть отправитель, если нагрузка эта не будетъ надлежаще исполнена въ опредѣленный по особымъ правиламъ срокъ (см. конецъ прибавленія къ § 11), и товары не будутъ приготовлены къ отправкѣ, — желѣзная дорога въ правѣ взыскать съ отправителя условленный штрафъ. Кромѣ того, желѣзная дорога въ такомъ случаѣ имѣетъ право нагруженные уже на вагоны товары сгрузить на счетъ отправителя, сгруженный товаръ на страхъ отправителя оставить на сохраненіи въ пакгаузѣ, съ опредѣленіемъ платы за сохраненіе, и вагонъ изъять изъ распоряженія лица, заказавшаго оный. При заказѣ вагоновъ, заказывающій долженъ по требованію желѣзной дороги представить залогъ, соотвѣтствующій штрафу, условленному за одинъ день промедленія.

3) Кто не получитъ въ опредѣленный срокъ прибывшаго транспорта, тотъ равномѣрно обязанъ уплатить за сохраненіе онаго въ пакгаузѣ.

4) Если изъ нагруженныхъ отправителемъ вагоновъ не будутъ выгружены и получены въ опредѣленный 2 пунктомъ § 14 срокъ товары, то желѣзная дорога въ правѣ произвесть выгрузку оныхъ на счетъ отправителя или получателя, безъ всякой однакожъ по сему поводу отвѣтственности, и, сверхъ того, можетъ особыми правилами опредѣлить условное вознагражденіе за храненіе въ пакгаузѣ или штрафъ по найму вагона.

5) Съ товаровъ, о коихъ невозможно было увѣдомить получателя, а равно съ товаровъ, адресованныхъ: „станція restante," плата за храненіе въ пакгаузѣ и штрафъ по найму вагоновъ считаются со времени истеченія опредѣленнаго особыми правилами срока (см. прибавленія къ § 14).

towym, lub w danym razie, aż do doręczenia sobie listu frachtowego sprostowanego albo uzupełnionego. W razie zamówienia wagonów do przewozu towarów takich, które naładować sam wysyłający ma obowiązek, jeżeli naładowanie to nie będzie należycie dopełnione w terminie osobnemi przepisami oznaczonym (ob. dodatek do § 11-go pod koniec), i towary nie będą gotowe do wysłania w drogę, droga żelazna ma prawo ściągnąć od wysyłającego karę umowną. Prócz tego droga żelazna w takim przypadku ma prawo towary już naładowane na wagony zładować z nich, na koszt wysyłającego, wyładowany towar na niebezpieczeństwo wysyłającego i za policzeniem składowego zostawić na składzie, a wagon odebrać z pod rozporządzenia osoby, która go zamówiła. Przy zamówieniu wagonów, zamawiający winien na żądanie drogi żelaznéj złożyć kaucyę, odpowiadającą karze umownéj za jeden dzień przewłoki.

3) Kto transport nadeszły nie odbierze w czasie przepisanym, winien również opłacić składowe.

4) Jeżeli z wagonów naładowanych przez wysyłającego, towary nie będą zładowane i odebrane w terminie oznaczonym w § 14-m punkcie 2-m, droga żelazna ma prawo dokonać to zładowanie, na koszt wysyłającego albo odbierającego; wszakże bez żadnéj zgoła z tego powodu odpowiedzialności, a nadto osobnemi przepisami może ustanowić wynagrodzenie umowne, tytułem składowego lub kary najmowéj wagonu.

5) Od towarów, co do których mający je odebrać nie mógł być zawiadomionym, jako też od towarów adressowanych „stacya restante," składowe i kara od najmu wagonów liczy się od chwili upływu terminu oznaczonego w osobnych przepisach (ob. dodatki do § 14).

6) Подробныя правила относительно размѣра и порядка исчисленія этихъ условныхъ платежей за храненіе въ пакгаузѣ и штрафовъ по найму вагоновъ заключаются въ тарифѣ для перевозки товаровъ.

§ 16.

Порядокъ дѣйствія въ случаѣ затрудненій, возникающихъ при выдачѣ прибывшаго товара.

Товары, отъ принятія коихъ получатель отказывается, или принятіе которыхъ не производится въ надлежащій срокъ, или же такіе, кои, прибывъ подъ адресомъ: „станція restante," за неявкою получателя остаются въ пакгаузѣ долѣе опредѣленнаго особыми правилами на полученіе оныхъ срока,—сохраняются въ пакгаузѣ на счетъ и страхъ отправителя. Кромѣ того, желѣзная дорога въ правѣ этого рода товары отдать на храненіе, на счетъ и страхъ заинтересованнаго лица, въ какой либо общественный магазинъ, или же извѣстному оной по своей честности экспедитору, переказать къ полученію причитающіеся ей издержки и расходы и оставить тамъ въ распоряженіе отправителя. Если относительно этого рода товаровъ отправитель, будучи увѣдомленъ желѣзною дорогою, не пришлетъ, въ продолженіе 14 дней, считая со времени отправленія къ нему увѣдомленія, инаго касательно ихъ принятія распоряженія, въ такомъ случаѣ желѣзная дорога въ правѣ эти товары обратно отослать къ отправителю и посчитать за сіе провозную плату за одинъ конецъ и обратно, за храненіе въ пакгаузѣ и произведенныя наличными деньгами издержки, буде онѣ имѣли мѣсто.

Касательно товаровъ, мѣсто назначенія коихъ не состоитъ у желѣзной дороги, и относительно дальнѣйшей немедленной перевозки оныхъ желѣзная дорога не получила распоряженія ни отъ отправителя, ни же отъ получателя, означенная дорога въ правѣ распорядиться отправкою такихъ товаровъ къ мѣсту назначенія, на счетъ и страхъ отправителя, чрезъ посредство экспедитора или инымъ образомъ.

6) Bliższe przepisy, co do wysokości i sposobu obliczania tych umownych opłat składowych i kar od najmu wagonów, zawiera taryffa przewozu towarów.

§ 16.

Postępowanie w razie trudności zachodzących co do oddania nadeszłego towaru.

Towary, których przyjęcia mający je odebrać odmawia, których odbiór nie następuje w terminie właściwym, lub takie, które nadszedłszy pod adresem: „stacya restante," a bez zgłoszenia się dbierającego, dłużéj tam na składzie zostają nad termin do odbioru osobnemi przepisami zakréślony,—pozostają na składzie na niebezpieczeństwo i koszt odsyłającego. Droga żelazna nadto ma prawo towary takiego rodzaju oddać na rachunek i niebezpieczeństwo osoby interessowanéj do składu jakiegokolwiek publicznego, lub téż spedytorowi znanemu sobie z rzetelności; przekazać na nie do poboru swoje koszta i wydatki, i tam pozostawić do dyspozycyi wysyłającego. Jeżeli co do towarów tego rodzaju, wysyłający, będąc zawiadomionym przez drogę żelazną, nie nadeśle w ciągu dni czternastu, licząc od wyprawienia doń zawiadomienia, innéj dyspozycyi co do ich odbioru, wolno drodze żelaznéj towary takowe znowu odesłać napowrót wysyłającemu, i policzyć za to fracht, fracht powrotny, składowe i koszta w gotówce wyłożone, jeśli jakie były.

Co do towarów, których miejsce przeznaczenia nie jest położone przy drodze żelaznéj, a względem dalszego niezwłocznego przewozu których nie została udzielona drodze żelaznéj dyspozycya, bądź ze strony wysyłającego, bądź ze strony odbierającego, droga żelazna ma prawo zarządzić odesłanie towarów takich na miejsce przeznaczenia, na niebezpieczeństwo i koszt wysyłającego, za pośrednictwem spedytora, lub przez inną sposobność.

Вышеизложенныя правила не примѣняются къ тѣмъ случаямъ, когда Управленіемъ желѣзной дороги установлены подрядчики для перевозки товаровъ въ состоящія въ сторонѣ мѣста (см. дополнительное правило къ 2 пункту § 14).

Сдачею товаровъ на желѣзную дорогу отправитель признаетъ свое согласіе на то, что: въ случаѣ отказа въ принятіи или полученіи товара, или невоспослѣдованія сего въ продолженіе надлежащаго срока, или же оказавшейся невозможности исполнить это; товары же, по роду своему, подвергаются скорой порчѣ, либо покрываютъ только провозную плату и навѣрно не покрываютъ платы за обратную перевозку оныхъ; а также, въ случаѣ, если товары, въ полученіи коихъ отказало то лицо, на чье имя они посланы, или не могло быть отыскано это лицо, и отправитель не соглашается взять ихъ обратно, — желѣзная дорога въ правѣ всѣ такіе товары, не соблюдая никакихъ формальностей, продать за самую выгоднѣйшую, какую удастся получить, цѣну, и изъ вырученныхъ денегъ вычесть причитающіяся оной провозную плату и издержки, остальное же количество предоставить въ пользу отправителя.

Такимъ же порядкомъ желѣзная дорога въ правѣ дѣйствовать въ томъ случаѣ, когда не можетъ быть отысканъ отправитель.

§ 17.

Объ отвѣтственности вообще.

Въ союзномъ транспортѣ не всѣ желѣзныя дороги, принявшія по накладной товаръ къ провозу, отвѣтствуютъ, въ качествѣ подрядчиковъ по перевозкѣ, за цѣлость транспорта, но только первая желѣзная дорога, а также та, которая послѣдняя приняла товаръ съ накладною; въ такомъ только случаѣ можно простирать претензію къ одной изъ прочихъ промежуточныхъ дорогъ, какъ къ подрядчику транспорта, если возможно доказать, что убытокъ, за который отыскивается вознагражденіе, произошелъ именно на линіи той дороги.

Powyższy przepis nie znajduje zastosowania, o ile Zarząd drogi żelaznéj ustanowił przedsiębierców zwózki towarów do miejsc na stronie położonych (ob. przepis dodatkowy do § 14-go ustępu 2-go).

Przez samo oddanie towaru drodze żelaznéj, wysyłający uznaje, iż zgadza się na to, że, jeżeli przyjęcie, czyli odbiór towaru zostanie odmówione, albo w należytym przeciągu czasu nie nastąpi, albo okaże się niemożliwém, a towary są tego rodzaju, że ulegają szybkiemu zepsuciu, lub pokrywają tylko fracht, nie pokrywają zaś z pewnością frachtu powrotnego, niemniéj, jeżeli towary, których odbioru odmówił adressant, lub których adressant nie mógł być wynaleziony, wysyłający wzbrania się odebrać napowrót,—droga żelazna ma prawo wszelkie takie towary bez żadnych formalności sprzedać, po najlepszéj cenie jaka się da osiągnąć, z uzyskanéj kwoty ściągnąć przynależny sobie fracht i koszta, a pozostałość przekazać na rzecz wysyłającego.

Toż samo postępowanie służy drodze żelaznéj i na przypadek gdy wysyłający nie może być wynaleziony.

§ 17.

Odpowiedzialność w ogólności.

W transporcie związkowym, nie wszystkie koleje żelazne, które z listem frachtowym przyjęły towar do przewozu, odpowiadają w charakterze przedsiębierców przewozu za całość transportu, ale tylko droga żelazna pierwsza, oraz ta, która towar z listem frachtowym przyjęła ostatnia; w takim tylko przypadku służy regres do jednéj z innych pośrednich dróg, jako przedsiębiercy transportu, gdy można jéj udowodnić, że szkoda, któréj wynagrodzenie jest poszukiwane, na linii téj właśnie drogi się wydarzyła.

Это не препятствуетъ желѣзнымъ дорогамъ простирать взаимную другъ къ другу претензію.

§ 18.

Отвѣтственность желѣзныхъ дорогъ за своихъ людей.

Желѣзная дорога отвѣтствуетъ за своихъ людей и за прочія лица, употребляемыя ею при производствѣ принятой на себя перевозки.

§ 19.

Предѣлы и срокъ существованія отвѣтственности.

Желѣзная дорога отвѣтствуетъ за убытки, возникшіе отъ потери или поврежденія товара, со времени принятія онаго для отправки, срокъ коего опредѣляется, согласно § 4, до времени его выдачи въ томъ случаѣ, если она не докажетъ, что потеря или поврежденіе возникли вслѣдствіе или чрезвычайнаго происшествія, или собственно рода товара, то есть вслѣдствіе внутренней порчи, усушки, обыкновенной утечки и т. п. или же вслѣдствіе такихъ недостатковъ въ упаковкѣ, кои не легко усмотрѣть снаружи. Выдача товара лицу, на чье имя адресовано, или же передача его въ пакгаузы, кладовыя, въ ревизіонные сараи и т. п., а также передача товара, въ предусмотрѣнномъ по § 16-му случаѣ, въ общественную кладовую или магазинъ, не составляетъ въ томъ никакой разницы.

Только въ четыре недѣли по истеченіи срока сдачи товара, можно его считать утраченнымъ. Послѣ принятія товара поименованнымъ въ накладной получателемъ, или его людьми, или же лицами, коимъ, согласно вышеизложенному, товаръ можетъ быть законно переданъ, и по удовлетвореніи провозной платы никакія уже претензіи не могутъ быть простираемы къ желѣзной дорогѣ. За потери лишь и поврежденія, которыя при сдачѣ не могли быть усмотрѣны снаружи, желѣзная дорога можетъ быть привлекаема къ отвѣтственности даже по полученіи товара и взносѣ провозной платы, но въ такомъ только случаѣ, если опредѣленіе потери или поврежденія было потре-

To nie ubliża służącemu drogom żelaznym między sobą regresowi.

§ 18.

Odpowiedzialność drogi żelaznéj za swoich ludzi.

Droga żelazna odpowiada za swoich ludzi i za inne osoby, których używa przy wykonywaniu przewozu, którego się podjęła.

§ 19.

Zakres i trwanie obowiązku odpowiedzialności.

Droga żelazna odpowiada za szkody wynikłe z zatraty lub uszkodzenia towaru, od chwili przyjęcia go na transport, któréj termin ustanawia się, stosownie do § 4-go, aż do jego oddania, o ile nie udowodni, że zatrata lub uszkodzenie nastąpiły, albo skutkiem siły większéj, albo skutkiem saméj natury towaru, mianowicie przez zepsucie wewnętrzne, uschnięcie, zwyczajne wycieknięcie i t. p., albo téż skutkiem takich wad w opakowaniu, które zewnętrznie łatwo postrzedz się nie dadzą. Oddanie towaru adressantowi, lub też oddanie go na pakhofy, do składów, szop rewizyjnych i t. p., jako téż oddanie towaru, na przypadek przewidziany w § 16-ym, do składu lub magazynu publicznego, nie stanowi w tém żadnéj różnicy.

Dopiero we cztery tygodnie po upływie terminu oddania, towar może być poczytany za zatracony. Po przyjęciu towaru przez odbierającego, wymienionego w liście frachtowym, lub przez jego ludzi, albo téż przez osoby, którym jak wyżéj towar może być ważnie oddany, i po opłaceniu frachtu, żadna już pretensya do drogi żelaznéj stosowana być nie może. Tylko za straty i uszkodzenia, które przy oddaniu nie mogły być zewnętrznie dostrzeżone, droga żelazna może być pociągana do odpowiedzialności, nawet po odbiorze towaru i opłaceniu frachtu, ale tylko w takim razie,

бовано немедленно по обнаруженіи, и претензія была заявлена желѣзной дорогѣ письменно, не позже какъ въ продолженіе четырехъ недѣль, и если будетъ доказано, что потеря или поврежденіе послѣдовали въ промежуткѣ времени между принятіемъ и выдачею товара.

Кромѣ того, всѣ претензіи за совершенную утрату товара и за убытки въ немъ или поврежденія теряютъ свою силу по истеченіи одного года, считая отъ окончанія того дня, въ которомъ должна была воспослѣдовать выдача; въ случаѣ же, если товаръ былъ полученъ, но безъ удовлетворенія провозной платы, всѣ претензіи по причинѣ убытковъ или поврежденія товара лишаются своей силы по истеченіи года, считая отъ окончанія того дня, въ который воспослѣдовала выдача товара.

Изложенное въ пунктѣ третьемъ настоящаго параграфа правило не примѣняется къ внутренней перевозкѣ по Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромберской желѣзнымъ дорогамъ.

§ 20.

Ограниченіе отвѣтственности относительно товаровъ, кои не назначены на станцію желѣзной дороги.

Въ случаѣ принятія къ провозу товара съ накладною, въ которой мѣстомъ назначенія для врученія товара указана будетъ мѣстность, не состоящая у одной изъ встрѣчныхъ желѣзныхъ дорогъ, отвѣтственность желѣзныхъ дорогъ, въ ихъ качествѣ, какъ подрядчиковъ по перевозкѣ, не простирается на все передвиженіе транспорта, но лишь на передвиженіе въ то мѣсто, гдѣ оканчивается провозъ по желѣзной дорогѣ. Касательно дальнѣйшаго передвиженія отвѣтственность падаетъ собственно на экспедитора.

§ 21.

Ограниченіе отвѣтственности при указаніи нѣсколькихъ мѣстъ назначенія.

Если отправитель помѣститъ въ накладной распоряженіе о томъ, что выдача товара или оставленіе его въ кладовой долж-

jeżeli ustanowienie straty lub uszkodzenia zostało żądaném niezwłocznie po odkryciu, a pretensya w ciągu najdaléj czterech tygodni była drodze żelaznéj na piśmie objawiona, i jeżeli się udowodni, że strata lub uszkodzenie nastąpiły w przeciągu czasu między przyjęciem towaru a jego oddaniem.

Prócz tego, wszelkie pretensye za zatratę całkowitą towaru, za ubytki w nim lub uszkodzenia, upadają po upływie roku, licząc od skończonego dnia tego, w którym oddanie powinno było nastąpić; w razie jeżeli towar był odebrany, fracht zaś nie był opłacony, wszelkie pretensye z powodu ubytków lub uszkodzenia towaru upadają po upływie roku, licząc od skończonego dnia tego, w którym oddanie towaru nastąpiło.

W transporcie wewnętrznym na drogach żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, przepis objęty w ustępie trzecim niniejszego paragrafu nie znajduje zastosowania.

§ 20.

Ograniczenie odpowiedzialności co do towarów, które nie są przeznaczone do stacyi drogi żelaznéj.

W razie, gdy do przewozu przyjęty będzie towar z listem frachtowym, w którym jako miejsce przeznaczone do oddania towaru wskazane będzie miejsce nie leżące przy jednéj z dróg żelaznych stycznych, odpowiedzialność dróg żelaznych w ich charakterze, jako przedsiębierców przewozu, nie rozciąga się na cały przebieg transportu, ale tylko na przewóz aż do miejsca gdzie ma się kończyć transport koleją żelazną. Co do dalszego przewozu, odpowiedzialność jedynie stosuje się do spedytora.

§ 21.

Ograniczenie odpowiedzialności przy wskazaniu kilku miejsc przeznaczenia.

Jeżeli wysyłający zamieści na liście frachtowym rozporządzenie, że towar ma być oddany lub pozostać na składzie w miej-

но послѣдовать въ мѣстѣ, состоящемъ у союзной желѣзной дороги, не смотря на то, что въ накладной указано иное мѣсто назначенія, въ такомъ случаѣ транспортъ считается принятымъ только къ тому первому мѣсту, состоящему у желѣзной дороги, и желѣзная дорога отвѣтствуетъ лишь за доставленіе въ это мѣсто.

§ 22.

Особыя ограниченія отвѣтственности.

1. Относительно такихъ товаровъ, которые по качеству своему подвергаются особенной опасности истребленія въ цѣлости или въ частности, или же поврежденію вслѣдствіе разбитія, заржавенія, внутренней порчи, чрезвычайной вытечки, самовозгорѣнія и т. п., желѣзная дорога не отвѣтствуетъ за возникшіе отъ сего убытки, почему и не принимаетъ на себя отвѣтственности:

a) вообще: относительно опасныхъ веществъ, какъ-то: сѣрной, или селитряной кислоты и прочихъ ѣдкихъ или легко воспламеняющихся предметовъ;

b) за разбитіе: относительно вещей, подвергающихся легко изломанію, какъ-то: мебели и домашней утвари, стекла, чугуна, а также наполненныхъ или порожнихъ ушатовъ, бутылокъ, стекляныхъ шаровъ, сахара въ головахъ и т. п.;

c) за утечку, то есть за протечку жидкости сквозь клепки неповрежденной снаружи посуды;

d) за порчу жидкостей или другихъ предметовъ, легко подвергающихся броженію или гніенію, а также портящихся отъ жары или холода;

e) за заржавеніе: относительно металлическихъ предметовъ;

f) за убытокъ въ вѣсѣ: относительно свѣжихъ и соленыхъ рыбъ, устрицъ и фруктовъ южныхъ странъ.

2. Относительно товаровъ отправляемыхъ, по согласію отправителя, въ некрытыхъ вагонахъ, желѣзная дорога не

scu położoném przy drodze żelaznéj związkowéj, pomimo, że w liście frachtowym wskazane jest miejsce przeznaczenia inne, wtedy transport poczytuje się jako przyjęty tylko aż do owego miejsca pierwszego, przy drodze żelaznéj położonego, i droga żelazna odpowiedzialną jest tylko aż do odstawy do tegoż miejsca.

§ 22.

Szczególne ograniczenia odpowiedzialności.

1. Co do takich towarów, które z powodu właściwéj swojéj natury wystawione są na szczególne niebezpieczeństwo całkowitego lub częściowego zniszczenia albo uszkodzenia przez stłuczenie, rdzę, wewnętrzne zepsucie, wycieczenie nadzwyczajne, samowolne gorzenie i t. p., droga żelazna nie odpowiada za szkody z tego ryzyka wynikłe; mianowicie zatém nie przyjmuje odpowiedzialności:

a) w ogóle: co do ciał niebezpiecznych, jako to: kwasu siarczanego, serwaseru i innych gryzących albo łatwo zapalnych przedmiotów;

b) za stłuczenie: co do rzeczy łatwemu ulegających złamaniu, jako to co do mebli i sprzętów domowych, szkła, żelaza lanego, niemniéj co do bądź napełnionych, bądź próżnych dzbanów, flasz, balonów szklanych, cukru w pojedynczych głowach i t. p.;

c) za wycieczenie, t. j. za przeciśnięcie się płynu przez klepki naczynia zewnętrznie nieuszkodzonego;

d) za zepsucie się płynów lub innych przedmiotów, łatwo ulegających fermentacyi albo gniciu, jako też psujących się od gorąca albo zimna;

e) za zardzewienie, co do przedmiotów z metalu;

f) za ubytki na wadze, co do ryb świeżych i solonych, ostryg i owoców ze stron południowych.

2. Co do towarów, które, za zgodzeniem się wysyłającego, transportowane są na wagonach niekrytych,—droga żelazna

отвѣтствуетъ за убытки, возникшіе отъ опасности, сопряженной съ этого рода перевозкою.

Въ тарифѣ поименованы товары, провозъ коихъ желѣзная дорога въ правѣ производить некрытыми вагонами, и отправитель изъявляетъ свое согласіе на такой родъ перевозки необъявленіемъ письменно въ накладной, при сдачѣ товара для провоза, требованія, чтобы товаръ, о коемъ идетъ рѣчь, былъ отправленъ въ крытомъ вагонѣ за высшую плату.

3) Относительно товаровъ, кои по свойству своему нуждаются въ укупоркѣ для охраненія ихъ отъ утраты или поврежденія во время перевозки, и кои, не смотря на то, по объявленію въ накладной отправителя товара, предъявлены къ провозу неукупоренными, или же ненадлежаще укупоренными, — желѣзная дорога не отвѣтствуетъ за убытокъ, происходящій отъ опасности, возникающей по отсутствію или недостаточности упаковки.

4) Относительно товаровъ, нагрузка и сгрузка коихъ, согласно условію съ отправителемъ, исполняется отправителемъ или получателемъ, — желѣзная дорога не отвѣтствуетъ за убытокъ, происходящій отъ опасности, сопряженной съ нагрузкою или разгрузкою, или же по случаю ненадлежащей нагрузки. Напротивъ, отправитель, а въ данномъ случаѣ, получатель, отвѣтствуютъ за поврежденія вагоновъ, происшедшія отъ нагрузки или сгрузки, или же по причинѣ нагрузки или выгрузки товара.

5) Относительно товаровъ, отправляемыхъ подъ присмотромъ сопровождающаго надсмотрщика, желѣзная дорога не отвѣтствуетъ за опасности, избѣжаніе коихъ имѣетъ въ виду этотъ присмотръ.

6) Во всѣхъ, поименованныхъ выше по пунктамъ съ 1-го до 5-аго, случаяхъ, полагается, если не будетъ противныхъ тому доказательствъ, что происшедшій убытокъ, коль скоро онъ могъ воспослѣдовать отъ риска, за который не ру-

nie odpowiada za szkody wynikłe z niebezpieczeństwa połączonego z takim rodzajem przewozu.

W taryffie oznaczone są towary, których transport w wagonach niekrytych Zarząd drogi żelaznéj dopełniać ma prawo, i wysyłający objawia przyzwolenie swoje na tego rodzaju transportowanie, skoro przy oddawaniu towaru do przewozu nie objawi piśmiennie na liście frachtowym żądania, aby towar w mowie będący był przewieziony w wagonie krytym, za wyższą opłatą.

3. Co do towarów, które, pomimo że z natury swojéj potrzebowałyby opakowania, dla ochrony ich od utraty albo uszkodzenia w czasie transportu, a pomimo to, według oświadczenia na liście frachtowym przez wysyłającego towar, zostały oddane do przewozu nieopakowane albo też opakowane niedostatecznie, droga żelazna nie odpowiada za szkodę pochodzącą z niebezpieczeństwa wynikającego z braku opakowania, albo też z niedostateczności tegoż opakowania.

4. Co do towarów, których naładowanie i złądowanie, według umowy z wysyłającym odbywa się przez wysyłającego albo też odbierającego, droga żelazna nie odpowiada za szkodę pochodzącą z niebezpieczeństwa połączonego z naładowaniem lub złądowaniem, albo też z niedostatecznego naładowania. Przeciwnie zaś wysyłający, a w danym razie odbierający, odpowiadają za uszkodzenia wagonów, spowodawane przez naładowanie albo złądowanie, lub też z powodu naładowania albo złądowania towaru.

5) Co do towarów wysyłanych pod dozorem towarzyszącego dozorcy, droga żelazna nie odpowiada za niebezpieczeństwa, których uniknienie tenże dozór ma na celu.

6. We wszystkich przypadkach, wyżéj pod liczbami 1 do 5 wyszczególnionych, przyjmuje się, aż do dowodu przeciwnego, iż wynikła szkoda, kiedy powstać mogła z ryzyka

чалась желѣзная дорога, дѣйствительно произошелъ отъ этого риска.

7) Вышеизложенныя, по пунктамъ 1—5, изъятія желѣзной дороги отъ отвѣтственности не имѣютъ мѣста въ томъ случаѣ, если будетъ доказано, что убытокъ произошелъ по винѣ Управленія желѣзной дороги, или по винѣ служащихъ той же дороги.

8) Недостатки въ вѣсѣ не вознаграждаются, коль скоро на всемъ пройденномъ протяженіи недостатокъ въ сухихъ товарахъ не превосходитъ одного процента вѣса, показаннаго по накладной, или же опредѣленнаго станціею отправленія; по мокрымъ же товарамъ — если не превышаетъ двухъ процентовъ того же вѣса, и равнымъ образомъ двухъ процентовъ по опиленнымъ или молотымъ красильнымъ деревамъ, корамъ, кореньямъ, сладкому дереву, крошенному табаку, жирнымъ товарамъ, твердымъ мыламъ и масламъ, свѣжимъ фруктамъ, свѣжимъ табачнымъ листьямъ, овечьей шерсти, невыдѣланнымъ шкурамъ, кожамъ, сушенымъ или печенымъ плодамъ (прочіе, принадлежащіе къ этой категоріи предметы должны быть поименованы въ особыхъ правилахъ). Таковой процентъ, въ случаѣ провоза нѣсколькихъ штукъ вмѣстѣ, по одной накладной, исчисляется порознь съ каждой штуки, если вѣсъ или мѣра каждой штуки поименованы особо по накладной, или могутъ быть доказаны инымъ путемъ.

Къ мокрымъ товарамъ причисляются еще относительно недостатка въ вѣсѣ:

сухія жилы животныхъ, рога и копыта, кости (цѣльныя и молотыя) сушеныя рыбы, хмѣль, свѣжая замазка.

Вышеозначенное изъятіе отъ отвѣтственности не имѣетъ мѣста, когда и въ какой мѣрѣ будетъ доказано, что убытокъ, по вниманію сопровождавшихъ оный обстоятельствъ, не произошелъ по свойственному состоянію самаго товара; или же, что вышеопредѣленный размѣръ процента не соотвѣтствуетъ этому

za które droga żelazna nie poręczyła, rzeczywiście powstała z takiego ryzyka.

7. Powyższe pod liczbami 1 do 5 uwolnienia drogi żelaznéj od odpowiedzialności nie mają miejsca, gdy się udowodni, iż szkoda wynikła z winy Zarządu drogi żelaznéj, lub z winy jej służby.

8. Braki na wadze nie będą wynagrodzone, o ile na całéj przebieżonéj przestrzeni brak przy towarach suchych nie wynosi więcéj nad jeden procent wagi oznaczonéj w liście frachtowym, lub téż ustanowionéj przez stacyę wysyłającą; przy towarach zaś mokrych, o ile nie przenosi dwa procent takiéjże wagi, i podobnież dwa procent od zraszplowanych albo mielonych drzew farbierskich, kor, korzeni, drzewa słodkiego, tytuniu krajanego, towarów tłustych, mydeł i olejów twardych, świeżych owoców, świeżych lisci tytuniowych, wełny z owiec, skór niewyprawnych, skór, owoców suszonych lub pieczonych, (inne należące do téj kategoryi przedmioty, winny być wymienione w osobnych przepisach). Procent takowy, w razie przewozu kilku sztuk razem za jednym listem frachtowym, osobno oblicza się na każdą sztukę, kiedy waga albo miara każdéj sztuki z osobna wymieniona jest w liście frachtowym, lub zkąd inąd może być udowodniona.

Do towarów mokrych zaliczają się jeszcze pod względem braku na wadze:

Ścięgna zwierzęce, rogi i kopyta, kości (całe i mielone), ryby suszone, chmiel, kit świeży.

Powyżéj wyłuszczone uwolnienie od odpowiedzialności nie ma miejsca, kiedy i o ile zostanie udowodnioném, że ubytek, z uwagi na okoliczności towarzyszące, nie wyniknął z naturalnego stanu samegoż towaru; albo że oznaczony wyżéj stosunek

состоянію или другимъ сопровождающимъ происшествіе обстоятельствамъ.

Однако предваряется, что каждое Управленіе желѣзной дороги имѣетъ право относительно товаровъ, нагружаемыхъ самимъ отправителемъ, или сгружаемыхъ самимъ получателемъ, опредѣлить предѣльный процентъ убыли свыше двухъ со ста, за убыль въ вѣсѣ, до котораго не производится вознагражденіе, сообразно тому состоянію, въ какомъ находится предъявленный къ отправкѣ каждый порознь предметъ.

§ 23.

Денежное опредѣленіе страхованія.

Вознагражденіе, которое, согласно содержанію предыдущихъ параграфовъ, лежитъ на обязанности желѣзной дороги, подлежитъ исчисленію, относительно опредѣленія онаго на деньги, по слѣдующимъ правиламъ:

1) Въ случаѣ утраты товара въ цѣлости или по частямъ, принимается въ основаніе, при опредѣленіи убытка, обыкновенная торговая цѣна товара, долженствующая быть доказанною поносящимъ убытокъ, при отсутствіи же этого доказательства—обыкновенная цѣна, какую имѣли бы того же самаго качества товары во время и въ томъ мѣстѣ, въ которое было условлено доставленіе, за вычетомъ однако таможеннаго сбора, провозной платы и издержекъ, какія вслѣдствіе затраты товара могли быть дѣйствительно сбережены.
2) Однако, для опредѣленія вознагражденія, обыкновенная торговая цѣна, а въ данномъ случаѣ и простая цѣна, принимается не выше шести руб. сер. за пудъ, смотря по тому, если высшая цѣна не была положительно объявлена по накладной и показана по оной въ назначенномъ для сего мѣстѣ.
3) Если объявлена высшая цѣна, которую отправитель въ правѣ объявить съ производствомъ долженствующей быть опредѣленною по тарифу особой платы, въ такомъ случаѣ

procentowy nie odpowiada temuż stanowi lub innym okolicznościom towarzyszącym wypadkowi.

Wszakże zastrzega się, że każdy Zarząd drogi żelaznéj ma prawo co do takich towarów, które wysyłający sam ładuje, albo odbierający sam wyładuje, oznaczyć procent braku wyższy nad dwa od sta, jako granicę, aż po którą wynagrodzenie za braki na wadze nie ma miejsca, a to w stosunku do stanu w jakim się znajdują pojedyncze objekta do przewozu oddane.

§ 23.

Ocenienie na pieniądze zabezpieczenia.

Wynagrodzenie, które odpowiednio opisom paragrafów poprzedzających ciąży drogę żelazną, obliczone być ma, pod względem ocenienia takowego w pieniądzach, według następnych prawideł:

1) W razie zatraty całkowitéj towaru, przyjmuje się za zasadę przy obliczeniu szkody, zwyczajna cena handlowa towaru, udowodnić się mająca przez poszkodowanego, a w braku takowego udowodnienia, zwyczajna cena, jaką towary takiejże saméj natury miałyby w czasie i miejscu dokąd dostawa była umówioną, po strąceniu jednak opłat celnych, frachtowych i kosztów, jakie w skutku zatraty towaru ewentualnie mogły być oszczędzone.
2) Wszakże, do obliczenia wynagrodzenia, zwyczajna cena handlowa, a w danym razie cena pospolita, przyjmuje się nie wyższa jak rub. sr. sześć za pud, a to o ile cena wyższa nie była wyraźnie na liście frachtowym zadeklarowana, i wymieniona na nim w miejscu na ten cel przeznaczoném.
3) Jeżeli wartość wyższa została zadeklarowana, a którą wysyłający ma prawo zadeklarować za osobną opłatą, w taryffie oznaczyć się winną, w takim razie summa zadekla-

объявленная сумма составляетъ высшій предѣлъ могущаго быть выданнымъ вознагражденія.

4) Въ случаѣ поврежденія товаровъ, происшедшее вслѣдствіе сего уменьшеніе цѣны оныхъ вознаграждается по отношенію опредѣленной, согласно правилу, изложенному въ пунктѣ 1-мъ настоящаго параграфа, стоимости товара къ самой высшей цѣнѣ, поименованной въ пунктахъ 2-мъ и 3-мъ.

5) Отдѣльныя желѣзныя дороги имѣютъ право взимать и впредь опредѣленную донынѣ по ихъ тарифамъ страховую плату со всѣхъ товаровъ, хотя бы цѣнность оныхъ не была объявлена свыше шести руб. сер. за пудъ.

§ 24.

Ручательство въ сдержаніи срока доставки.

Желѣзная дорога обязана отвѣтствовать за убытокъ, происшедшій отъ замедленія по сроку доставки (§ 12), коль скоро не докажетъ, что оно не могло быть отклонено тою заботливостью, какая по справедливости можетъ быть требуема отъ доставляющаго транспортъ.

Принятіе товара поименованнымъ въ накладной получателемъ, или его людьми, или же тѣми лицами, коимъ, согласно § 19, товаръ можетъ быть выданъ законно, и удовлетвореніе провозной платы устраняетъ всѣ тѣ претензіи, какія могли бы быть заявлены по причинѣ замедленія срока доставки. Если товаръ еще не принятъ, или если не произведена плата за провозъ,— претензіи этого рода теряютъ силу по истеченіи одного года. Срокъ этотъ начинается съ истеченіемъ того дня, въ который отданъ товаръ, если же не послѣдовало вручение товара, то—съ истеченіемъ опредѣленнаго по правиламъ срока доставки.

§ 25.

Денежное опредѣленіе поручительства за промедленіе срока доставки.

Поручительство желѣзной дороги за причиненный промедленіемъ срока доставки убытокъ, долженствующій быть дока-

rowana stanowi *maximum* udzielić się mogącego wynagrodzenia.

4) W razie uszkodzenia towarów, zmniejszenie wartości wynikłe z uszkodzenia wynagrodzone będzie w stosunku zachodzącym między wartością towaru, wynalezioną według przepisu ustępu 1-go niniejszego paragrafu, a pomienioną w ustępach 2-im i 3-im wartością maxymalną, czyli najwyższą.

5) Pojedyncze drogi żelazne mają prawo i nadal pobierać ustanowioną dotąd w ich taryffach od wszystkich towarów opłatę assekuracyjną, chociażby te nie były deklarowane w wartości wyższéj nad sześć rubli srebrem za pud.

§ 24.

Poręczenie co do dotrzymania terminu dostawy.

Droga żelazna winna odpowiedzieć za szkodę wynikłą z opóźnienia terminu dostawy (§ 12), o ile nie udowodni, że opóźnieniu temu nie dało się zapobiedz przez troskliwość, jaka od przewożącego transport słusznie może być wymaganą.

Przyjęcie towaru ze strony odbierającego, oznaczonego w liście frachtowym, albo jego ludzi, albo tych osób, którym według § 19-go towar ważnie oddany być może, i opłacenie frachtu, umarza wszelkie pretensye, z powodu opóźnienia terminu dostawy formować się mogące. Jeśli towar nie został przyjęty, albo fracht nie opłacony, pretensye tego rodzaju umarzają się po upływie roku. Termin ten poczyna się z upływem dnia, w którym towar został oddany, jeśli zaś oddanie towaru wcale nie nastąpiło, z upływem regulaminowego terminu dostawy.

§ 25.

Ocenienie na pieniądze gwarancyi za opóźnienie terminu dostawy.

Gwarancya drogi żelaznéj za szkodę wynikłą z opóźnienia terminów dostawy, którą to szkodę mający prawo do wynagro-

заннымъ, имѣющимъ право на вознагражденіе, не можетъ распространяться далѣе, какъ на лишеніе платы за провозъ, а въ данномъ случаѣ, на возвратъ оной за протяженіе перевозки по той желѣзной дорогѣ, на которой послѣдовало опозданіе. Только въ такомъ случаѣ, когда отправитель подалъ и положительно показалъ извѣстную сумму, какъ интересъ доставки въ опредѣленное время, желѣзная дорога, имѣющая право въ этомъ случаѣ взять означенную по особому тарифу добавочную плату за провозъ, обязана вознаградить доказанный убытокъ въ соразмѣрности, большей количества провозной платы и наиболѣе до предѣла объявленной суммы.

§ 26.

Измѣненія настоящихъ правилъ.

Предваряется о томъ, что могутъ послѣдовать измѣненія въ настоящихъ правилахъ.

До времени опубликованія новыхъ правилъ, эти измѣненія доводятся до всеобщаго свѣдѣнія посредствомъ публичной газеты, издаваемой въ мѣстѣ нахожденія Управленія желѣзной дороги.

Въ случаѣ воспослѣдованія отмѣны настоящихъ правилъ, помѣщается о томъ надлежащее извѣщеніе въ упомянутыхъ газетахъ.

Равнымъ образомъ посредствомъ газетъ доводится до всеобщаго свѣдѣнія о выбытіи изъ союза котораго либо Управленія желѣзной дороги, а равно о принятіи другихъ дорогъ въ этотъ союзъ.

B) Относительно перевозки пассажировъ.

§ 27.

О перевозкѣ пассажировъ вообще.

Обыкновенный провозъ пассажировъ производится согласно опубликованному во всеобщее свѣдѣніе и вывѣшенному на всѣхъ станціяхъ росписанію движенія.

dzenia udowodnić powinien, nie może rozciągać się daléj, jak co najwięcéj do utraty opłaty frachtowéj, a w danym razie do zwrotu jéj za przestrzeń transportu téj drogi żelaznéj, na któréj opóźnienie miało miejsce. Tylko w takim razie, kiedy wysyłający podał i wyraźnie wymienił pewną summę, jako interess dostawy w oznaczonym czasie, droga żelazna, która w takim przypadku upoważniona jest do pobrania osobnéj taryffą oznaczonéj dopłaty do frachtu, obowiązana będzie udowodnioną stratę wynagrodzić w stosunku większym nad kwotę frachtu, a najwyżéj do wysokości zadeklarowanéj summy.

§ 26.

Zmiany niniejszych przepisów.

Zmiany, w niniejszych przepisach zaprowadzić się mogące, zastrzegają się.

Aż do ogłoszenia nowych przepisów, zmiany te ogłaszane będą ważnie w piśmie publicznem, wychodzącém w siedlisku Zarządu drogi żelaznéj.

Gdyby przepisy niniejsze były zniesione, stosowne ogłoszenie będzie w tychże pismach uczynione.

Podobnież w tychże pismach ogłoszone będzie ewentualne z grona związku wystąpienie jakiego Zarządu drogi żelaznéj, jako też przyjęcie innych dróg do tegoż związku.

B) Co do przewozu osób.

§ 27.

Przewóz osób w ogólności.

Przewóz osób zwyczajny odbywa się według rozkładów jazdy publicznie ogłoszonych i wywieszonych na wszystkich stacych.

Отпускъ экстренныхъ поѣздовъ зависитъ отъ усмотрѣнія Управленія.

Поѣзды отходятъ согласно находящимся на станціяхъ станціоннымъ часамъ.

§ 28.

Плата за проѣздъ.

Плата за проѣздъ опредѣляется по вывѣшенному на всѣхъ станціяхъ тарифу.

§ 29.

Покупка билета на проѣздъ.

Продажа билета на проѣздъ можетъ быть требуема только за полъ-часа до отправленія того поѣзда, которымъ намѣренъ отправиться пассажиръ; если же по одному и тому же направленію слѣдуетъ одинъ поѣздъ за другимъ въ болѣе краткое время, въ такомъ случаѣ продажа билета на соотвѣтственный поѣздъ можетъ послѣдовать только въ этотъ болѣе краткій срокъ. Кто за 10 минутъ до отправленія поѣзда не купилъ билета, тотъ не имѣетъ права требовать выдачи онаго.

Причитающіяся за проѣздъ деньги слѣдуетъ имѣть отсчитанными, во избѣжаніе потери времени при промѣнѣ и выдачѣ сдачи.

Билеты на проѣздъ даютъ право на мѣсто въ соотвѣтственнаго класса вагонѣ, на сколько мѣста въ ономъ еще не заняты и при перемѣнѣ вагоновъ останутся незанятыми. Въ противномъ случаѣ, билеты могутъ быть отданы по возвращеніи произведенной за оные платы, или замѣнены, при возвращеніи или доплатѣ разницы провозной цѣны, на билеты такого класса вагоновъ, въ коихъ имѣются свободныя мѣста. Во всякомъ случаѣ пассажиры съ переходными билетами имѣютъ преимущество передъ вновь являющимися пассажирами.

§ 30.

Дѣйствительность билетовъ.

На билетѣ для проѣзда означены: станціи, между коими путь имѣетъ быть совершенъ, плата за тотъ классъ вагона,

Udzielanie pociągów nadzwyczajnych zawisło od uznania Zarządu.

Znajdujące się na stacyach zegary stacyjne decydują co do odejścia pociągów.

§ 28.

Cena jazdy.

Cenę jazdy wskazuje taryffa wywieszona na wszystkich stacyach.

§ 29.

Wykupienie biletu na jazdę.

Sprzedaż biletu na jazdę może być wymaganą tylko na pół godziny przed odejściem pociągu, którym podróżny udać się zamierza; jeśli zaś w tym samym kierunku jeden pociąg po drugim w krótszym czasie następuje, natenczas sprzedaż biletu na pociąg odpowiedni, tylko w tym krótszym czasie miejsce mieć może. Kto na 10 minut przed odejściem pociągu nie wykupi biletu, nie ma prawa żądać wydania mu takowego.

Pieniądze, przypadające za jazdę, należy mieć odliczone, dla uniknienia straty czasu przy zmianie i wydawaniu reszty.

Bilety na jazdę dają prawo do miejsca w odpowiedniéj klassie wagonu, o ile w takowéj miejsca są niezajęte, i przy zmianie wagonów niezajęte pozostaną. W przeciwnym razie, bilety mogą być oddane za zwrotem uiszczonéj za nie opłaty, lub też zamienione, przy uregulowaniu różnicy ceny przewozowéj, na bilety takich klass wagonów, w których znajdują się jeszcze miejsca wolne. W każdym razie podróżni z biletami przechodniemi, mają pierwszeństwo przed nowo zgłaszającymi się podróżnymi.

§ 30.

Ważność biletów.

Bilet na jazdę oznacza stacyę, od któréj do któréj podróż ma być odbytą, opłatę za tę klassę wagonu, w któréj podróżny zamierza jechać, oraz czas czyli pociąg, na który bilet służy.

въ которомъ пассажиръ намѣренъ ѣхать, а также время или поѣздъ, на который выданъ билетъ.

Билеты, дѣйствительные безъ ограниченія на извѣстный поѣздъ, выдаются исключительно на тѣ протяженія, относительно которыхъ существуетъ такой порядокъ.

Вообще же принимается основаніемъ, что каждый билетъ дѣйствителенъ лишь на извѣстный, заранѣе означенный поѣздъ. Однакоже владѣльцу такого билета можетъ быть дозволенъ выходъ на промежуточной станціи для совершенія за симъ дальнѣйшаго пути другимъ, въ тотъ же или на слѣдующій день отходящимъ къ мѣсту назначенія поѣздомъ, за проѣздъ въ которомъ производится плата не по высшему тарифу. Такіе пассажиры обязаны на подлежащей промежуточной станціи, тотчасъ послѣ оставленія поѣзда, и пока онъ находится еще на станціи, предъявить свои билеты Начальнику станціи, который отмѣчаетъ на оныхъ дѣйствительность продолженія. Но въ такихъ случаяхъ не можетъ быть требуема выдача багажей на той станціи, гдѣ оставляется поѣздъ.

Время, или поѣздъ, на который билетъ служитъ, означенъ наложеннымъ на оный штемпелемъ; такимъ образомъ каждый покупающій въ состояніи тотчасъ повѣрить, выданъ ли билетъ для преднамѣренной имъ поѣздки.

Дѣти моложе десяти лѣтъ перевозятся по уменьшенной платѣ. Въ случаѣ сомнѣнія относительно возраста дѣтей, рѣшаетъ старшій, присутствующій при контролѣ чиновникъ. Дѣти, не умѣющія ходить и помѣщающіяся на мѣстахъ, занятыхъ ухаживающими за ними лицами, перевозятся безплатно.

§ 31.

Перемѣна купленныхъ билетовъ.

До десяти минутъ до отправленія поѣзда предоставляется право замѣнить купленные билеты на билеты высшаго класса съ доплатою разницы цѣны, на сколько имѣются незанятыя еще мѣста въ высшихъ классахъ.

Bileta, mające ważność bez ograniczenia na pewien pociąg, będą wyłącznie wydawane na te przestrzenie, co do których porządek taki istnieje.

W ogóle zaś przyjęta jest zasada, że każdy bilet ważny jest tylko na pewien naprzód oznaczony pociąg. Jednakże posiadaczowi takiego biletu może być dozwolonem wysiąść na stacyi pośredniéj, dla odbycia następnie podróży, innym w tymże samym lub następnym dniu, do miejsca przeznaczenia odchodzącym pociągiem, a kursującym nie podług wyższéj taryffy. Tacy podróżni obowiązani są na odpowiedniéj stacyi pośredniéj, zaraz po opuszczeniu pociągu i dopóki takowy znajduje się jeszcze na stacyi okazać swe bileta Zawiadowcy stacyi, który na nich zaznaczy ważność przedłużenia. W takich razach atoli wydanie pakunków na stacyi, gdzie się opuszcza pociąg, nie może być wymaganém.

Czas czyli pociąg na który bilet służy, wyrażony jest na takowym za pomocą stempla; tym sposobem każdy kupujący jest w stanie natychmiast sprawdzić, czy bilet wydany na podróż przez niego zamierzoną.

Dzieci, nie mające lat dziesięciu, przewożą się za opłatą obniżoną. W razie wątpliwości co do wieku dzieci, rozstrzyga zdanie najstarszego przy kontrollowaniu obecnego urzędnika. Dzieci, nie umiejące chodzić i znajdujące swe pomieszczenie na miejscach zajmowanych przez dozorujące je osoby, przewożone są bezpłatnie.

§ 31.

Zamiana biletów wykupionych.

Aż do dziesięciu minut przed odejściem pociągu, służy prawo zamienienia biletów wykupionych na bilety wyższéj klassy, za dopłatą różnicy należności, i o ile znajdują się jeszcze miejsca w wyższych klassach.

Во время ѣзды, на промежуточныхъ станціяхъ, перемѣна мѣста низшаго класса на высшій, при упомянутомъ условіи, можетъ послѣдовать только посредствомъ покупки билета къ станціи назначенія, коего цѣна, совокупно съ цѣною имѣющагося билета, равнялась бы по крайней мѣрѣ платѣ, причитающейся за мѣсто высшаго класса.

Перемѣна билета высшаго класса на билетъ низшаго класса не дозволяется (см. впрочемъ § 29).

§ 32.

Пассажирскія мѣста.

Покупающій одинъ билетъ не можетъ произвольно назначать для себя и занимать мѣста. Прислуга въ правѣ, а по требованію пассажировъ, обязана указать имъ соотвѣтственныя мѣста. Женщины однѣ путешествующія, по требованію и по мѣрѣ возможности, должны быть помѣщены въ отдѣленіяхъ вагоновъ, занятыхъ собственно женщинами.

На станціяхъ отправленія поѣзда можно нанимать цѣлыя отдѣленія вагоновъ, на что выдается особый документъ за покупкою такого количества билетовъ, какое отдѣленіе вмѣщаетъ въ себѣ мѣстъ. Нанимателямъ цѣлыхъ отдѣленій дозволяется имѣть съ собою безплатно одно или двое дѣтей моложе десяти лѣтъ.

Наемъ цѣлыхъ отдѣленій на промежуточныхъ станціяхъ допускается лишь въ такомъ случаѣ, если то дозволяютъ мѣста въ вагонахъ поѣзда.

Выдача видовъ на цѣлыя отдѣленія вагоновъ не можетъ быть требуема въ послѣднее полъ-часа времени до отправленія поѣзда.

§ 33.

Изъятыя отъ проѣзда лица.

Лица, которыя, по видимой болѣзни или по другимъ поводамъ, причиняли бы непріятность сопутешественникамъ, могутъ быть изъяты отъ проѣзда или удалены изъ поѣзда во время ѣзды, если не возьмутъ для себя особаго отдѣленія. Внесен-

W czasie podróży na stacyach pośrednich, zamiana miejsca niższéj klassy na wyższą, przy pomienionym warunku, może być dokonaną tylko przez wykupienie biletu do stacyi przeznaczenia, któregoby cena wzięta razem z ceną biletu posiadanego, wyrównała przynajmniéj należności przypadającéj za miejsce wyższéj klassy.

Wymiana biletu wyższéj klassy na takiż bilet niższéj klassy, nie może mieć miejsca (patrz jednakże § 29).

§ 32.

Miejsca osobowe.

Kupujący bilet pojedynczy nie może dowolnie oznaczać ani zajmować miejsca dla siebie.

Służba ma prawo, a na żądanie podróżnych jest obowiązaną, wskazać tymże odpowiednie miejsca. Kobiety same podróżujące, na żądanie i w miarę możności, winny być umieszczane w oddziałach wagonów tylko z kobietami.

Na stacyach wyjścia pociągu, mogą być zamawiane całe przedziały wagonów, na co otrzymuje się oddzielny dowód, za wykupieniem takiéj ilości biletów, jaką przedział mieści w sobie miejsc. Posiadaczom całych przedziałów dozwoloném jest zabierać bezpłatnie jedno lub dwoje dzieci nie mających lat dziesięciu.

Zamawianie całych przedziałów na stacyach pośrednich wtedy tylko jest możliwém, jeśli miejsca w wagonach pociągu na to zezwalają.

Wydawanie dowodów na całe przedziały wagonów, w ostatniej półgodzinie przed odejściem pociągu, nie może już być żądaném.

§ 33.

Osoby wyłączone z podróży.

Osoby, które z powodu widocznéj choroby, lub innych przyczyn sprawiałyby przykrość dla współpodróżnych, mogą być z podróży lub w czasie takowéj z pociągu wyłączone, jeśli nie zakupią oddzielnego przedziału. Należność przewozowa przez nie

ная ими плата за проѣздъ, въ случаѣ исключенія ихъ во время ѣзды, имъ возвращается. Если во время ѣзды будетъ усмотрѣнъ пассажиръ, принадлежащій къ числу упомянутыхъ выше лицъ, то онъ, коль скоро не возьметъ особаго отдѣленія или не представится возможности отвести ему оное, долженъ быть исключенъ изъ поѣзда на слѣдующей станціи. Плата за проѣздъ и за провозъ багажа за непройденное пространство, ему возвращается.

§ 34.

Предъявленіе билетовъ на проѣздъ.

Пассажирскія комнаты, кассы и экспедиціи багажей открываются не позже, какъ за полъ-часа до отхода поѣзда.

Купленный пассажиромъ билетъ долженъ быть предъявленъ по востребованію при входѣ въ пассажирскій залъ, а равно при входѣ въ вагонъ.

Купленный билетъ пассажиръ обязанъ имѣть при себѣ во время ѣзды впредь до отобранія у него онаго.

Пассажиръ, который, войдя въ вагонъ, немедленно и безъ предварительнаго требованія объявитъ кондуктору или оберъ-кондуктору, что, по причинѣ опозданія, не могъ купить билета, обязанъ, если вообще проѣздъ, на который онъ не имѣетъ права, будетъ ему дозволенъ, внести увеличенную на 30 копѣекъ провозную плату. Въ каждомъ иномъ случаѣ, замѣченный безъ надлежащаго билета пассажиръ обязанъ уплатить двойную цѣну за пропханное имъ пространство, коль скоро же не въ состояніи будетъ тотчасъ и несомнѣнно указать ту станцію, съ которой началъ путешествіе, долженъ уплатить двойную провозную цѣну за все пройденное поѣздомъ пространство, и во всякомъ случаѣ не менѣе 2 руб. сер. Еслибы пассажиръ отказывалъ въ немедленномъ производствѣ этой платы, то можетъ быть удаленъ изъ поѣзда.

§ 35.

Время отъѣзда.

Сигналъ для занятія мѣста въ вагонѣ дается двумя ударами въ колоколъ, сигналъ же къ отъѣзду—тремя такими же ударами.

opłacona, w razie wyłączenia ich z podróży, będzie im zwróconą. Jeśli dopiéro w czasie jazdy zostanie dostrzeżonym podróżny, któryby należał do osób wyżéj wskazanych, natenczas, o ile nie wykupi oddzielnego przedziału, lub takowy nie będzie mógł mu być udzielony, powinien być na następnéj stacyi z podróży wyłączony. Opłata za jazdę i za przewóz pakunku za przestrzeń nieprzebytą, zostanie mu zwróconą.

§ 34.

Okazywanie biletów na jazdę.

Pokoje pasażerskie, kassy i expedycye pakunków będą otwierane najpóźniéj na pół godziny przed odejściem pociągu.

Bilet wykupiony przez podróżnego winien być okazany na żądanie przy wejściu do sali pasażerskiéj, jako też przy wejściu do wagonu.

Bilet wykupiony podróżny obowiązany jest w ciągu podróży zachować przy sobie, aż do czasu odebrania mu takowego.

Podróżny, który za wstąpieniem do wagonu bezzwłocznie i bez poprzedniego żądania oświadczy konduktorowi lub nadkonduktorowi, iż z powodu opóźnienia nie mógł wykupić biletu, obowiązany jest, jeśli w ogóle podróż do któréj nie ma prawa zostanie mu dozwoloną, uiścić należność przewozową podwyższoną o 30 kop. W każdym innym razie podróżny dostrzeżony bez odpowiedniego biletu, obowiązany będzie uiścić podwójną należność za przejechaną przez siebie przestrzeń, a jeśli stacyę, z któréj rozpoczął podróż, nie potrafi na razie i niewątpliwie wykazać, podwójną należność przewozową za całą przestrzeń przez pociąg przebieżoną, a w każdym razie nie mniejszą nad 2 rub. sr. Jeśliby podróżny wzbraniał się natychmiast uiścić takową opłatę, natenczas będzie mógł być usunięty z pociągu.

§ 35.

Rozpoczęcie podróży.

Znak do zajęcia miejsca w wagonie będzie dany przez dwa pojedyncze uderzenia dzwonka; znak zaś do odjazdu przez trzy takież uderzenia.

§ 36.

Опозданіе къ отъѣзду.

Послѣ сигнала къ отъѣзду, никто болѣе къ проѣзду не допускается.

Всякая попытка сѣсть и оказать въ этомъ помощь, воспрещается полицейскими правилами.

Остающійся по причинѣ опозданія пассажиръ не имѣетъ права требовать возврата внесенной за проѣздъ платы, или производства какого либо инаго вознагражденія.

§ 37.

Остановка на станціяхъ.

По прибытіи на станцію, объявляется во всеслышаніе названіе оной, а тамъ, гдѣ поѣздъ постоянно останавливается, время остановки.

Какъ только поѣздъ остановится, со стороны, назначенной для выхода, отворяются двери у тѣхъ вагоновъ, въ которыхъ находятся пассажиры, остающіеся на этой станціи. Двери остальныхъ вагоновъ отворяются лишь по востребованію.

Кто оставитъ свое мѣсто на промежуточной станціи, не положивъ на немъ своихъ вещей, тотъ, въ случаѣ занятія онаго, долженъ довольствоваться другимъ соотвѣтственнымъ мѣстомъ.

§ 38.

Остановка на линіи дороги.

Если, по причинѣ встрѣтившагося препятствія, необходимо остановиться болѣе продолжительное время на пути внѣ станціи, то пассажиры могутъ выйти изъ вагоновъ только вслѣдствіе положительнаго согласія оберъ-кондуктора. Въ такомъ случаѣ пассажиры обязаны немедленно удалиться отъ рельсовъ, и по первому сигналу, посредствомъ свистка, опять занять свои мѣста въ вагонахъ.

Сигналъ къ дальнѣйшей ѣздѣ дается троекратнымъ паровымъ свисткомъ. Кто послѣ третьяго свистка не займетъ еще

§ 36.

Opóźnienie się na podróż.

Po daniu znaku na odjazd, nikt więcéj do odbycia podróży dopuszczony być nie może.

Wszelkie późniejsze usiłowania wsiadania i udzielana w tym względzie pomoc, są wzbronione przepisami policyjnemi.

Podróżny, pozostający z powodu opóźnienia się, nie ma prawa żądać zwrotu opłaty uiszczonéj za jazdę, lub jakiegobądź innego wynagrodzenia.

§ 37.

Zatrzymywanie się na stacyach.

Za przybyciem na stacyę, ogłoszoną jest nazwa takowéj, a tam gdzie pociąg stale zatrzymuje się, czas zatrzymania się.

Skoro pociąg stanie, ze strony przeznaczonéj do wysiadania otworzone będą drzwi u tych wagonów, które służyły podróżnym na tejże stacyi pozostającym. Drzwi pozostałych wagonów będą otwierane tylko na żądanie.

Kto opuści swe miejsce na stacyi pośredniéj, bez pozostawienia swych rzeczy, musi poprzestać, w razie zajęcia takowego, na innem odpowiedniém miejscu.

§ 38.

Zatrzymywanie się na linii drogi.

Jeśliby z powodu zaszłéj przeszkody wypadało zatrzymać się dłuższy przeciąg czasu na zewnątrz stacyi, natenczas podróżni będą mogli wysiąść z wagonów, tylko za wyraźném zgodzeniem się na to nadkonduktora. W takim razie podróżni winni niezwłocznie ustąpić z szyn, a za pierwszym znakiem gwizdawki znów zająć swe miejsca w wagonach.

Znak do dalszéj jazdy będzie wydany przez trzykrotne odezwanie się gwizdawki parowéj. Kto za trzeciém odezwaniem

мѣста въ вагонѣ, тотъ теряетъ право на дальнѣйшее слѣдованіе въ поѣздѣ.

§ 39.

Порядокъ дѣйствія на пути.

Во время ѣзды не дозволяется никому высовываться изъ вагона, прислоняться къ дверямъ, или всходить на сидѣнья.

При входѣ и выходѣ, не дозволяется пассажирамъ отворять дверей вагоновъ; они должны предоставить это поѣзднымъ служащимъ, и не ранѣе входить или выходить изъ вагона, пока поѣздъ совершенно не остановится. Каждый пассажиръ обязанъ оставаться вдали отъ рельсовъ и машинъ, и никто не въ правѣ удаляться со станціи въ иномъ противъ указаннаго служащими направленіи.

§ 40.

Поврежденіе вагоновъ.

За разбитіе стеколъ установлена цѣна, согласно коей въ данномъ случаѣ поѣздные служащіе взыскиваютъ немедленно съ пассажировъ причитающуюся плату.

Кромѣ того, Управленіе желѣзной дороги въ правѣ требовать вознагражденія за замараніе вагона внутри, разорваніе штоpовъ и т. п., и поручить немедленно взыскать съ виновнаго это вознагражденіе.

§ 41.

Браніе животныхъ и куреніе табаку.

Не дозволяется брать въ пассажирскіе вагоны собакъ и другихъ животныхъ.

Куреніе табаку допускается во всѣхъ классахъ вагоновъ, однакоже въ I-мъ классѣ только по предварительномъ согласіи всѣхъ пассажировъ, находящихся въ подлежащемъ отдѣленіи, если не имѣется въ поѣздѣ особаго отдѣленія этого класса для курящихъ. Въ каждомъ пассажирскомъ поѣздѣ должны находиться отдѣленія II-го класса для некурящихъ, и, по желанію пассажировъ этого класса, должны имъ быть указываемы для занятія такія отдѣленія.

się gwizdawki nie zajmie jeszcze miejsca w wagonie, ten utraca prawo do dalszéj jazdy.

§ 39.

Postępowanie w czasie jazdy.

W czasie jazdy nie wolno nikomu wychylać się z wagonu, opierać się o drzwi, lub wchodzić na siedzenia.

Przy wsiadaniu i wysiadaniu nie wolno podróżnym otwierać drzwi do wagonów, lecz winni to zostawić służbie pociągowéj i niewcześniéj wchodzić lub wychodzić z wagonu, aż pociąg zupełnie się zatrzyma. Każdy podróżny obowiązany jest zostawać zdaleka od szyn i maszyn, i nikomu niewolno oddalać się z dworca w innym jak wskazanym przez służbę kierunku.

§ 40.

Uszkodzenie wagonów.

Za wybicie szyb ustanowioną jest cena, podług któréj należności w zdarzonym wypadku będą od podróżnych bezzwłocznie pobierane przez służbę pociągową.

Zarządowi drogi żelaznéj służy nadto prawo żądać wynagrodzenia za zbrudzenie wnętrza wagonu, rozdarcie firanek i t. p., które to wynagrodzenie mocen jest polecić odzyskać bezzwłocznie od winnego.

§ 41.

Zabieranie zwierząt i palenie tytuniu.

Psy i inne zwierzęta nie mogą być zabierane do wagonów osobowych.

Palenie tytuniu dozwala się we wszystkich klassach wagonów; jednakże w klassie I-éj tylko za poprzedniém zgodzeniem się wszystkich współpodróżnych, w odpowiednim przedziale znajdujących się, jeżeli nie będzie w pociągu oddzielnego przedziału téj klassy dla palących. W każdym pociągu osobowym powinny znajdować się przedziały II-éj klasy dla niepalących, i, na żądanie podróżnych téj klassy, takie przedziały winny im być wskazywane do zajęcia.

§ 42.

Соблюденіе правилъ.

Каждый не соблюдающій правилъ или указаній поѣздныхъ служащихъ удаляется отъ принятія его въ поѣздъ или дальнѣйшаго слѣдованія онымъ и не въ правѣ домогаться возврата внесенной имъ платы за проѣздъ.

Въ особенности же лица въ пьяномъ видѣ не должны быть принимаемы въ поѣздъ или въ пассажирскія комнаты, и изъ нихъ удаляются въ случаѣ незамѣтнаго ихъ входа въ оныя.

Если исключеніе изъ ѣзды послѣдуетъ на пути или послѣ отправленія такими лицами ихъ багажей, въ такомъ случаѣ лица сіи не имѣютъ права требовать возврата этихъ багажей иначе, какъ только на станціи назначенія.

§ 43.

Возвратъ провозной платы.

Отъѣздъ или прибытіе поѣзда въ опозданное время не даетъ права на претензію къ Управленію желѣзной дороги.

Невоспослѣдовавшая или остановленная во время движенія ѣзда даетъ право на возвратъ внесенной провозной платы только за непроѣханное пространство.

C) Отправка багажей.

§ 44.

Багажи и безплатный вѣсъ.

Пассажирскимъ багажемъ въ сущности считается только то, что пассажиръ требуетъ взять съ собою, а именно: сундуки, чемоданы и дорожные мѣшки, ящики со шляпами, малые ящики и т. п.

По тарифу опредѣляется вѣсъ багажа, приходящійся безплатно на каждый билетъ.

Ящики, по купечески уложенные, бочки и тому подобные предметы, не принадлежащіе къ потребностямъ пассажира, хо-

§ 42.

Stosowanie się do przepisów.

Każdy niestosujący się do przepisów lub wskazań służby pociągowéj, będzie usunięty od zabrania go pociągiem lub od dalszéj podróży, bez prawa domagania się zwrotu uiszczonéj opłaty za przewóz.

Szczególnie zaś osoby w stanie opiłym nie powinny być dopuszczane do podróży lub do pokoi pasażerskich i z takowych usuwane będą w razie dostania się tam niedostrzeżenie.

Jeśli wyłączenie z jazdy następuje w czasie podróży, lub już po wyexpedyowaniu przez takie osoby ich pakunków, natenczas nie mają one prawa żądać zwrotu tychże pakunków gdzieindziéj, jak tylko na stacyi przeznaczenia.

§ 43.

Zwrot opłaty przewozowéj.

Odjazd lub przybycie pociągu w czasie spóźnionym nie nadaje prawa do pretensyi względem Zarządu drogi żelaznéj.

Jazda nie nastąpiona lub w czasie biegu przerwana, nadaje prawo do zwrotu uiszczonéj należności przewozowéj, tylko za przestrzeń nie przebytą.

C) Expedycya pakunków.

§ 44.

Pakunki i bezpłatna waga.

Za pakunek osobowy w zasadzie może być podawaném to tylko, co podróżny zabrać z sobą potrzebuje, a mianowicie: kuferki, tłomoki i torby podróżne, pudełka z kapeluszami, małe skrzynki i t. p.

Jaka waga pakunku bezpłatnie na każden bilet przypada, oznacza taryffa.

Skrzynie po kupiecku opakowane, beczki i tym podobne przedmioty, nie należące do potrzeb podróżnego, wprawdzie mogą

тя могутъ, по усмотрѣнію служащихъ по отправкѣ, быть приняты за пассажирскіе багажи, но они не сопричисляются къ безплатному вѣсу.

Исключенные изъ провоза по накладной предметы (§ 3), не могутъ быть отправляемы какъ пассажирскій багажъ.

§ 45.

Упаковка.

Каждая штука багажа надлежаще и исправно не упакованная, а равно не очищенная отъ прежнихъ почтовыхъ или желѣзной дороги знаковъ, можетъ быть исключена изъ отправки.

§ 46.

Предъявленіе багажа для перевозки.

Взятіе багажа, не доставленнаго въ экспедицію по крайней мѣрѣ за 15 минутъ до отхода поѣзда, при предъявленіи билета на проѣздъ, не можетъ быть обезпечено.

Причитающаяся за провозъ плата должна быть немедленно внесена, во избѣжаніе оставленія багажа.

Въ экстренныхъ случаяхъ, въ видѣ изъятія и съ предвареніемъ о позднѣйшей отправкѣ, багажъ можетъ быть принятъ и безъ исполненія обряда по отправкѣ. Но въ такомъ случаѣ, до времени исполненія этого обряда, такой багажъ не считается сданнымъ для провоза. Правило это относится также къ принятію багажей на промежуточныхъ малыхъ станціяхъ.

§ 47.

Багажная квитанція.

Взамѣнъ доставленнаго для отправки багажа, при чемъ слѣдуетъ предъявить билетъ на проѣздъ, пассажиръ получаетъ багажную квитанцію, со вручеміемъ коей считается заключеннымъ условіе на перевозку. Владѣльцу такой квитанціи, въ самоличности котораго Управленіе не обязано удостовѣряться, выдается багажъ по возвращеніи квитанціи.

За неполученный въ теченіе 24 часовъ, по прибытіи на станцію назначенія, багажъ вносится плата по тарифу за храненіе въ кладовой.

być, wedle uznania służby expedycyjnéj, za pakunki pasażerskie przyjęte, jednakże bez zaliczenia do bezpłatnéj wagi.

Przedmioty wyłączone od przewozu za frachtem (§ 3), nie mogą być expedyowane jako pakunek pasażerski.

§ 45.

Opakowanie.

Każda sztuka pakunku nienależycie i niedokładnie opakowana, oraz nie oczyszczona z dawniejszych znaków pocztowych lub kolejowych, może być wyłączona z expedycyi.

§ 46.

Dostawienie pakunku do przewozu.

Zabranie pakunku niedostawionego do expedycyi przynajmniéj na 15 minut przed odejściem pociągu, przy okazaniu biletu na jazdę, nie może być zapewnioném.

Należność przewozowa winna być bezzwłocznie uiszczaną, a to dla zapobieżenia pozostawienia pakunku.

W razach nagłych, wyjątkowo i przy zastrzeżeniu późniejszéj expedycyi, pakunek może być zabrany i bez wyexpedyowania. Lecz w takim razie do chwili dopełnienia expedycyi, pakunek taki nie uważa się za oddany do przewozu. Przepis ten stosuje się także co do przyjmowania pakunków na przystankach.

§ 47.

Kwitek pakunkowy.

W zamian pakunku dostawionego do expedycyi, przyczém należy okazać bilet do jazdy, podróżny otrzymuje kwitek pakunkowy, z chwilą doręczenia którego umowa frachtowa uważa się za dopełnioną. Posiadaczowi takiego kwitku, którego tożsamości osoby sprawdzać Zarząd nie jest obowiązany, wydany będzie pakunek za zwrotem kwitku.

Za pakunek nieodebrany w ciągu 24 godzin po przybyciu na stacyę przeznaczenia, opłaca się składowe podług taryffy.

Въ случаѣ потери квитанціи, Управленіе желѣзной дороги обязано выдать багажъ только по надлежащемъ доказаніи права на полученіе, за росписко и, по мѣрѣ усмотрѣнія, по представленіи залога.

§ 48.

Время доставленія.

Багажъ провозится въ томъ же поѣздѣ, на который пассажиромъ купленъ билетъ, слѣдовательно по прибытіи поѣзда на станцію и по прошествіи времени, необходимаго для порядочной выгрузки и таможеннаго осмотра, гдѣ это имѣетъ мѣсто, онъ немедленно выдается пассажиру въ экспедиціонной комнатѣ.

§ 49.

Отвѣтственность.

Со врученіемъ квитанціи, Управленіе желѣзной дороги отвѣтствуетъ за надлежащее, своевременное и безъ поврежденія вручение багажа въ экспедиціонной комнатѣ на станціи назначенія, согласно опредѣленнымъ, по §§ съ 18 по 25 настоящихъ правилъ, основаніямъ, относительно отвѣтственности за принятые для провоза предметы, и по слѣдующимъ указаніямъ:

1) За потерю багажа въ такомъ лишь случаѣ послѣдуетъ отвѣтственность, если не позже какъ въ теченіе трехъ дней со дня доставки потребуется возвратъ багажа отъ багажной экспедиціи на станціи назначенія.
2) Багажъ долженъ считаться утеряннымъ только по прошествіи восьми дней со дня доставки.
3) Торговая, относительно обыкновенная цѣна багажа не принимается свыше двухъ рублей за каждый фунтъ, коль скоро при сдачѣ багажа не была объявлена высшая цѣна.

   По внутреннему движенію торговая, относительно обыкновенная цѣна багажа не принимается свыше 1-го рубля сер. за каждый фунтъ.
4) Отвѣтственность Управленія желѣзной дороги за убытки, причиненные опозданіемъ доставки багажа, не распро-

W razie braku kwitku, Zarząd drogi żelaznéj obowiązany będzie wydać pakunek, tylko po dokładném udowodnieniu prawa do odbioru, za pokwitowaniem, a w miarę uznania za kaucyą.

§ 48.

Czas dostawy.

Pakunek jest przewożony tym samym pociągiem, na który podróżny wykupił bilet; po przybyciu więc pociągu na stacyę i po upływie czasu niezbędnego do porządnego wyładowania i expedycyi celnéj, gdzie takowa ma miejsce, zostanie niezwłocznie wydany podróżnemu w lokalu expedycyjnym.

§ 49.

Odpowiedzialność.

Od chwili doręczenia kwitku, Zarząd drogi żelaznéj odpowiada za właściwe, w swoim czasie i bez uszkodzenia oddanie pakunku w lokalu expedycyjnym na stacyi przeznaczenia, podług zasad ustanowionych w §§ od 18 do 25 niniejszych przepisów, co do odpowiedzialności za przedmioty frachtowe, a to podług następujących wskazań:

1) Za zatracenie pakunku wtedy tylko odpowiedzialność następuje, jeśli najdaléj w ciągu dni trzech od terminu dostawy zwrot pakunku od expedycyi pakunkowéj na stacyi przeznaczenia zostanie zażądany.
2) Pakunek winien być uważany jako zatracony dopiero po upływie 8-miu dni od terminu dostawy.
3) Wartość handlowa, odnośnie wartość zwyczajna pakunku, nie będzie przyjęta wyższa jak 2 rub. sr. za każdy funt, jeśli przy oddaniu pakunku wyższa wartość wyraźnie nie była zadeklarowaną.

   W wewnętrznéj kommunikacyi wartość handlowa, odnośnie wartość zwyczajna pakunku, nie będzie przyjętą wyższa jak 1 rub. sr. za każdy funt.
4) Odpowiedzialność Zarządu drogi żelaznéj za straty spowodowane przez opóźnioną dostawę pakunku nie rozciąga się

страняется въ основаніи далѣе обязанности уплаты за каждый начатый день со времени доставки, по 3 копѣйки съ фунта несвоевременно доставленнаго багажа, развѣ, если при сдачѣ багажа послѣдуетъ положительное объявленіе извѣстной суммы, имѣющей составлять интересъ срочной доставки багажа.

5) Если, подъ видомъ пассажирскаго багажа, будутъ сданы самовозгораемыя жидкости и тому подобные предметы, легко могущіе причинить поврежденіе треніемъ или другимъ какимъ либо образомъ, въ такомъ случаѣ, кромѣ лишенія вовсе права на вознагражденіе, податель подвергается отвѣтственности и обязанъ вознаградить всѣ происшедшія отъ сего послѣдствія, и, сверхъ того, съ багажа, заключающаго въ себѣ вышеупомянутые опасные предметы, обязанъ будетъ внести, въ видѣ полицейскаго штрафа, утроенную плату, опредѣленную за провозъ съ большою скоростью.

§ 50.

Не сданный для отправки багажъ.

Мелкіе, удобопереносимые предметы, за исключеніемъ поименованныхъ въ концѣ 44 §, могутъ быть забираемы какъ пассажирскій багажъ, безъ исполненія обряда по отправкѣ, въ вагоны первыхъ трехъ классовъ, если это не причинитъ неудобства пассажирамъ и дозволяется таможенными правилами.

Пассажирамъ IV-го класса на упомянутыхъ условіяхъ дозволяется брать съ собою: снаряды, торнистры, багажъ въ корзинахъ, мѣшкахъ и т. п., а также другіе предметы, которые обыкновенно имѣютъ съ собою пѣшіе путешественники, по усмотрѣнію станціоннаго начальства.

Стволъ провозимаго ружья долженъ быть постоянно вверхъ направленъ.

За потерю или поврежденіе не переданныхъ для отправки предметовъ, въ такомъ только случаѣ опредѣляется отвѣтствен-

w zasadzie daléj, nad obowiązek zapłacenia za każdy rozpoczęty dzień od terminu dostawy, po 3 kop. sr. od funta pakunku na czas niedostawionego, chyba że przy oddawaniu pakunku wyraźnie zadeklarowaną zostanie pewna summa, mająca stanowić interess terminowéj dostawy pakunku.

5) W razie, gdy jako pakunek pasażerski oddane będą płyny zapalne, lub tym podobne przedmioty, przez tarcie lub w inny sposób łatwo mogące spowodować uszkodzenia, natenczas nietylko że utraca się wszelkie prawo do wynagrodzenia, ale oddający staje się odpowiedzialny i obowiązany do wynagrodzenia, za wszelkie powstałe ztąd następstwa, a nadto od pakunku obejmującego wyż wspomnione niebezpieczne przedmioty, obowiązany będzie uiścić potrójny fracht pośpieszny, tytułem kary porządkowéj.

§ 50.

Pakunek nie oddany do expedycyi.

Małe, łatwo przenośne przedmioty, z wyjątkiem wymienionych na końcu § 44-go, mogą być zabierane jako pakunek pasażerski, bez expedyowania, do wagonów trzech pierwszych klass, jeśli to nie spowoduje niedogodności dla współpodróżnych i jeśli tego dozwalają przepisy celne.

Podróżnym IV-éj klassy, pod powyższemi warunkami, dozwala się zabierać z sobą: narzędzia, tornistry, pakunki w koszach, workach i t. p. oraz inne przedmioty przez pieszych podróżnych zwykle z sobą zabierane, a to stosownie do uznania zwierzchności stacyjnéj.

Lufa przewożonéj z sobą broni winna być stale w górę skierowaną.

Za uronienie lub uszkodzenie przedmiotów, nie oddanych do expedycyi, wówczas tylko odpowiada się, jeśli wina w tym

ность, если будетъ въ этомъ доказана виновность Управленія или служащихъ на желѣзной дорогѣ.

§ 51.

Носильщики.

На главныхъ станціяхъ находятся состоящіе въ вѣдѣніи мѣстнаго начальства и отличенные служебными знаками носильщики, коихъ пассажиры могутъ употреблять для переноски багажей въ экспедиціонную комнату и выноски изъ оной, но безъ отвѣтственности Управленія за багажи, не сданные для отправки по желѣзной дорогѣ.

Носильщики снабжены печатными служебными свидѣтельствами, которыя, вмѣстѣ съ печатною таксою платы, должны имѣть при себѣ во время службы и предъявить по всякому востребованію.

D) Отправка мертвыхъ тѣлъ.

§ 52.

Провозъ мертвыхъ тѣлъ дозволяется лишь въ нанятомъ для этого особомъ, крытомъ, запертомъ товарномъ вагонѣ, и съ провожатымъ; тѣло должно быть уложено въ герметически запертомъ ящикѣ.

При семъ предполагается, что имѣется необходимое для провоза мертвыхъ тѣлъ полицейское разрѣшеніе.

Слѣдующая по тарифу провозная плата должна быть внесена тотчасъ при отправкѣ.

E) Перевозка экипажей.

§ 53.

Принятіе и сдача для провоза.

Экипажи принимаются для провоза только на назначенныхъ для этого станціяхъ и должны быть отправляемы за надлежащею квитанціею въ экспедиціи багажей, если онѣ отправляются подъ присмотромъ; въ случаѣ же отправки безъ над-

względzie Zarządu lub służby drogi żelaznéj zostanie udowodnioną.

§ 51.

Tragarze.

Na głównych stacyach znajdują się tragarze, zostający pod zawiadywaniem służbowém i odznaczeni znakami służbowemi, których podróżni mogą używać do przenoszenia pakunków do lokalu i z lokalu expedycyjnego, bez odpowiedzialności wszelako Zarządu za pakunki na transport drogą żelazną jeszcze nie oddane.

Tragarze zaopatrzeni są w drukowane służbowe świadectwa, które wraz z drukowaną taxą poboru winni mieć podczas służby przy sobie i okazać na każde żądanie.

D) Expedycya ciał zmarłych.

§ 52.

Transport ciał zmarłych dozwala się tylko w oddzielnym, krytym, zamkniętym wagonie towarowym, do tego wynajętym, i jeśli kto przeprowadza takowe. Zwłoki winny znajdować się w skrzyni hermetycznie zamkniętéj.

Przedewszystkiem przypuszczcza się, że pozwolenie policyjne, niezbędne dla przewozu zwłok, zostało uzyskaném.

Należność przewozowa podług taryffy winna być zaraz przy expedyowaniu uiszczoną.

E) Przewóz pojazdów.

§ 53.

Przyjęcie i oddanie do przewozu.

Pojazdy przyjmują się na transport tylko na stacyach do tego przeznaczonych i winny być expedyowane za stosownym kwitem w expedycyi pakunków, jeśli wyprawiane są pod dozorem; w razie zaś expedycyi bez dozorującego, należy oddawać

смотрщика, слѣдуетъ сдавать ихъ для перевозки въ товарную экспедицію по обыкновенной накладной.

Объ экипажахъ, имѣющихъ быть отправленными подъ присмотромъ, слѣдуетъ объявить за столько времени до отхода подлежащаго поѣзда, чтобы можно было заблаговременно доставить и приготовить нужные для перевозки вагоны. Экипажъ долженъ быть доставленъ по крайней мѣрѣ за часъ до отхода поѣзда.

Отправка экипажей съ поѣздами большой скорости не можетъ быть требуема.

Плата за перевозку экипажей опредѣлена по тарифу.

§ 54.

Срокъ доставки и полученіе.

Экипажи, перевозимые подъ присмотромъ провожатаго, выдаются по правиламъ, для пассажирскихъ багажей (§ 48) установленнымъ, по возвращеніи провозной квитанціи, и должны быть получены обратно не позже, какъ въ два часа, если поѣздъ приходитъ до 6-ти часовъ вечера. Если же поѣздъ прибываетъ на станцію назначенія въ позднѣйшее время, въ такомъ случаѣ срокъ считается лишь съ 6-ти часовъ утра слѣдующаго дня. За каждый часъ оставленія экипажа на станціи свыше срока вносится соотвѣтственная по тарифу плата.

Провозимые безъ надсмотрщика экипажи выдаются по правиламъ, для товаровъ (§ 12) установленнымъ.

§ 55.

Поручительство.

Съ выдачею провозной квитанціи, Управленіе желѣзной дороги отвѣтствуетъ за надлежащую, безъ поврежденія и въ соотвѣтственное время выдачу экипажа на станціи назначенія, на тѣхъ же основаніяхъ, на коихъ опредѣлено, по §§ съ 18 по 25 настоящихъ правилъ, поручительство относительно товаровъ, а именно:

1) Торговая, относительно обыкновенная цѣна экипажа не принимается свыше 300 руб. за штуку, если при сда-

je do przewozu w expedycyi towarów za zwyczajnym listem frachtowym.

Pojazdy, mające być transportowane pod dozorem dozorującego, należy o tyle wcześnie przed odejściem odpowiedniego pociągu zameldować, aby potrzebne do transportu wagony można było w właściwym czasie dostawić i przygotować. Dostawa pojazdu winna nastąpić przynajmniej na godzinę przed odejściem pociągu.

Expedycya pojazdów pociągami pośpiesznemi nie może być wymaganą.

Opłata przewozowa od powozów ustanowiona jest taryffą.

§ 54.

Termin dostawy i odbiór.

Pojazdy pod dozorem przeprowadzającego wydają się podług zasad dla pakunków pasażerskich (§ 48), za zwrotem kwitu transportowego, i powinny być najpóźniéj we dwie godziny odebrane, jeśli przybycie następuje do godziny 6-éj wieczorem. Jeżeli zaś pociąg przybywa na stacyę przeznaczenia w późniejszym czasie, natenczas termin liczy się dopiero od godziny 6-éj z rana dnia następnego. Za każdą godzinę dłuższego pozostawania pojazdu na stacyi, uiszcza się odpowiednia opłata podług taryffy.

Pojazdy przewiezione bez dozorującego, będą wydawane podług zasad dla towarów (§ 12).

§ 55.

Gwarancya.

Od chwili wydania kwitu transportowego, Zarząd drogi żelaznéj odpowiada za właściwe, bez uszkodzenia i w odpowiednim czasie wydanie pojazdu na stacyi przeznaczenia, podług tych samych zasad, według jakich gwarancya co do towarów §§ od 18 do 25 niniejszych przepisów ustanowioną została, podług następujących zasad:

1) Handlowa, odnośnie zwyczajna wartość pojazdu nie będzie przyjęta wyższa jak 300 rub. sr. za sztukę, jeśli przy od-

чѣ экипажа не была положительно объявлена высшая цѣна.

2) Отвѣтственность за убытки, причиненные опозданіемъ доставки экипажей, провозимыхъ подъ присмотромъ, въ основаніи не распространяется свыше обязанности уплатить по 10 руб. сер. съ каждаго непривезеннаго своевременно экипажа, за каждый начатый день опозданія.

3) Положительное заявленіе извѣстной суммы, какъ интереса срочной доставки экипажа, послѣдуетъ на опредѣленномъ въ § 25-мъ основаніи.

§ 56.

Браніе багажа и другихъ предметовъ.

Присматривающимъ за экипажами дозволяется оставлять въ оныхъ багажи и другіе предметы, если это не противно таможеннымъ правиламъ. Но Управленіе желѣзной дороги въ такомъ только случаѣ отвѣтствуетъ за багажи и другіе находящіеся въ экипажахъ предметы, если оному или его служащимъ будетъ доказано какое либо упущеніе.

F) Перевозка животныхъ.

§ 57.

Условія пріемки.

Животныя принимаются для перевозки, на назначенныхъ для этого станціяхъ, только подъ присмотромъ провожатаго, который обязанъ нагрузить, выгрузить, надлежаще помѣстить въ вагонѣ и присматривать во время перевозки. Если весь транспортъ состоитъ изъ нѣсколькихъ вагоновъ, въ такомъ случаѣ для каждаго вагона можетъ быть требуемъ особый надсмотрщикъ.

Мелкія живыя животныя, именно домашнія птицы, помѣщенныя въ курятникахъ (достаточно просторныхъ клеткахъ, не препятствующихъ доступу воздуха), могутъ быть принимаемы для перевозки безъ надсмотрщика.

dawaniu pojazdu wyższa wartość wyraźnie nie zostanie zadeklarowana.

2) Odpowiedzialność za straty powstałe z powodu opóźnionéj dostawy przy pojazdach, pod dozorem prowadzonych, nie rozciąga się w zasadzie wyżéj, nad obowiązek płacenia po 10 rub sr. od każdego pojazdu na czas nie dostawionego, za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia.

3) Wyraźne podanie pewnéj summy, jako interessu terminowéj dostawy pojazdu przeprowadzanego, następuje podług zasady wskazanéj w § 25-ym.

§ 56.

Zabranie pakunku i innych przedmiotów.

Dozorującym pojazdy służy możność pozostawienia w takowych pakunków i innych przedmiotów, jeśli temu nie sprzeciwiają się przepisy celne. Jednakże Zarząd drogi żelaznéj o tyle tylko odpowiada za pakunki i inne przedmioty w pojazdach znajdujące się, o ile jemu lub jego służbie dowiedzioném zostanie jakie uchybienie.

F) Expedycya zwierząt.

§ 57.

Warunki przyjęcia.

Zwierzęta przyjmują się do przewozu na stacyach do tego przeznaczonych, tylko pod dozorem przeprowadzającego, na którym ciąży obowiązek władowania, wyładowania, stosownego ich pomieszczenia w wagonie i dozoru podczas przewozu. Jeśli cały transport składa się z kilku wagonów, natenczas do każdego wagonu może być żądany oddzielny dozorujący.

Zwierzęta drobne, żywe, mianowicie zaś drób, umieszczony w kojcach (dość obszernych klatkach, nie tamujących przystępu powietrza), mogą być przyjmowane do przewozu i bez dozorującego.

Больныя животныя, а также происходящія изъ мѣстностей, въ коихъ существуетъ скотская зараза, не принимаются для перевозки.

Къ перевозкѣ дикихъ звѣрей Управленіе желѣзной дороги не обязано.

§ 58.

Отправка.

Собаки отправляются за билетомъ, купленнымъ въ билетной кассѣ, другія же животныя, сообразно существующимъ правиламъ, или въ экспедиціи багажей—за надлежащею квитанціею, или же въ товарной экспедиціи—по накладной; во всякомъ же случаѣ не иначе принимаются для перевозки, какъ по предварительномъ внесеніи установленной тарифомъ платы.

§ 59.

Доставка для перевозки.

Перевозка животныхъ въ поѣздахъ большой скорости не можетъ быть требуема.

О животныхъ, за исключеніемъ собакъ, должно быть заявлено такъ благовременно до отхода подлежащаго поѣзда, чтобы въ соотвѣтственное время можно было доставить и приготовить нужные для перевозки вагоны. Нагрузка животныхъ должна быть окончена по крайней мѣрѣ за часъ до отхода поѣзда.

Провозная плата съ животныхъ установлена по тарифу.

§ 60.

Срокъ доставки и полученія.

Собаки и другія животныя, слѣдующія подъ присмотромъ провожатаго, выдаются согласно правиламъ относительно багажей (§ 48), по возвращеніи билета или провозной квитанціи.

Собаки и другія животныя, провозимыя въ неназначенныхъ исключительно для этого вагонахъ, по прибытіи поѣзда, должны быть немедленно сгружены и получены.- Управленіе желѣзной дороги не обязано имѣть за ними присмотра. Во

Zwierzęta chore, oraz pochodzące z miejscowości dotkniętych bydlęcą zarazą, nie będą do przewozu przyjmowane.

Do transportu zwierząt dzikich Zarząd drogi żelaznéj nie jest obowiązany.

§ 58.

Expedycya.

Psy expedyują się za biletem wykupionym w kassie biletowéj; inne zaś zwierzęta stosownie do istniejącego urządzenia, albo w expedycyi pakunków za odpowiednim kwitem, lub też w expedycyi towarów za listem frachtowym; w każdym razie nie inaczéj do przewozu będą przyjęte, jak za poprzedniém uiszczeniem opłaty taryffą postanowionéj.

§ 59.

Dostawienie do przewozu.

Transport zwierząt pociągami pośpiesznemi nie może być wymagany.

Zwierzęta, z wyjątkiem psów, o tyle wcześnie przed odejściem odpowiedniego pociągu winny być zameldowane, aby w właściwym czasie można było dostawić i przygotować potrzebne do przewozu wagony. Władowanie zwierząt winno być ukończone przynajmniéj na godzinę przed odejściem pociągu.

Opłata przewozowa od zwierząt ustanowiona jest taryffą.

§ 60.

Termin dostawy i odbiór.

Psy i inne zwierzęta, pod dozorem przeprowadzającego, będą wydawane podług przepisów co do pakunków (§ 48), za zwrotem biletu respective kwitu transportowego.

Psy i inne zwierzęta przewożone w wagonach nie wyłącznie do tego przeznaczonych, po przybyciu pociągu, winny być bezzwłocznie wyładowane i odebrane; rozciągać nad niemi dozór Zarząd drogi żelaznéj nie jest obowiązany. We wszystkich in-

всѣхъ прочихъ случаяхъ слѣдуетъ сгрузить и получить животныя не позже, какъ въ два часа по прибытіи поѣзда, ибо въ противномъ случаѣ взимается особая постойная плата.

Животныя безъ надсмотрщика выдаются согласно правиламъ, относительно товаровъ (§ 12) установленнымъ.

§ 61.

Провожатые животныхъ.

Провожатые животныхъ обязаны занимать мѣста въ соотвѣтственныхъ скотскихъ вагонахъ, согласно указаніямъ станціоннаго начальства.

§ 62.

Поручительство.

Съ выдачею провозной квитанціи или съ принятіемъ накладной, Управленіе желѣзной дороги ручается за надлежащую, безъ поврежденія и въ опредѣленный срокъ выдачу животныхъ на станціи назначенія, согласно тѣмъ же основаніямъ, на коихъ установлено, по §§ съ 18 по 25 настоящихъ правилъ, поручительство относительно товаровъ, а именно:

1) Желѣзная дорога не отвѣтствуетъ за убытки, происходящіе отъ опасности для животныхъ, соединенной съ перевозкою оныхъ по желѣзной дорогѣ.
2) Торговая, относительно обыкновенная цѣна животныхъ не принимается свыше:

150 руб. сер. за одну лошадь,
70 „ „ за одного кормленнаго вола,
50 „ „ „ одну штуку рогатаго скота,
6 „ „ „ одного теленка,
20 „ „ „ одну кормленную свинью,
8 „ „ „ одну худую свинью,
2 „ „ „ одного поросенка,
4 „ „ „ одну овцу или козу,
2 „ „ „ одну собаку,
10 „ „ „ центнаръ (3 пуда) прочихъ животныхъ,—

nych razach należy wyładować i zabrać zwierzęta najpóźniej we dwie godziny po przybyciu pociągu, w przeciwnym bowiem razie będzie pobieraną opłata za postój.

Zwierzęta bez dozorującego, będą wydawane podług zasad co do towarów (§ 12).

§ 61.

Przeprowadzający zwierzęta.

Przeprowadzający zwierzęta obowiązani są zajmować miejsca w odpowiednich wagonach zwierzęcych, podług wskazań zwierzchności stacyjnéj.

§ 62.

Gwarancya.

Od chwili wydania kwitu transportowego respective przyjęcia listu frachtowego, Zarząd drogi żelaznéj ręczy za właściwe, bez uszkodzenia i w oznaczonym czasie wydanie zwierząt na stacyi przeznaczenia, podług tych samych zasad, według jakich gwarancya co do towarów w §§ od 18 do 25 niniejszych przepisów ustanowioną została, a to podług następujących zasad:

1) Droga żelazna nie odpowiada za szkody powstałe z niebezpieczeństwa dla zwierząt połączonego z transportowaniem ich drogą żelazną.
2) Handlowa respective zwyczajna wartość zwierząt nie będzie przyjęta wyższa jak:

150 rs. za jednego konia,
70 „ „ „ tuczonego wołu,
50 „ „ jedną sztukę bydła rogatego,
6 „ „ jedno cielę,
20 „ „ jedną tuczoną świnię,
8 „ „ jedną chudą świnię,
2 „ „ jednego prosiaka,
4 „ „ jedną owcę lub kozę,
2 „ „ jednego psa,
10 „ „ cetnar (3 pudy) innych zwierząt;

если при сдачѣ для перевозки не была положительно объявлена высшая цѣна.

3) Положительное объявленіе извѣстной суммы, какъ интереса срочной доставки животныхъ, послѣдуетъ согласно правилу, указанному въ § 25.

По внутреннему сообщенію на Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромберской желѣзныхъ дорогахъ, въ случаѣ необъявленія положительно высшей цѣны, принимается слѣдующая обыкновенная цѣна животныхъ:

100 руб. сер. за одну лошадь,
25 „ „ „ одного жеребенка,
50 „ „ „ одного кормленнаго вола,
40 „ „ „ одну штуку рогатаго скота,
5 „ „ „ одного теленка,
15 „ „ „ одну кормленную свинью,
5 „ „ „ одну худую свинью,
1 „ „ „ одного поросенка,
2 „ „ „ одну овцу или козу,
1 „ „ „ одну собаку,
3 „ „ „ одинъ пудъ прочихъ животныхъ.

Настоящія правила, утвержденныя предписаніемъ Начальника Управленія Путей Сообщенія отъ 29 Сентября (11 Октября) 1864 года, за N° 907, приводятся въ дѣйствіе съ настоящаго дня.

Варшава, 17 Февраля (1 Марта) 1865 года.

Дирекція Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогъ.

(подписано) *Гассъ.*

---

jeśli, przy oddawaniu do przewozu, wyższa wartość wyraźnie zadeklarowaną nie została.

3) Wyraźne podanie pewnéj summy, jako interessu terminowéj dostawy zwierząt, nastąpi podług zasady wskazanéj w § 25-ym.

W wewnętrznéj kommunikacyi na drogach żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj, o ile wyższa wartość wyraźnie nie zostanie zadeklarowaną, zwyczajna wartość zwierząt przyjmuje się następująca:

100 rs. za jednego konia,
25 „ „ jedno źrebię,
50 „ „ jednego tuczonego wołu,
40 „ „ jedną sztukę bydła rogatego,
5 „ „ jedno cielę,
15 „ „ jedną tuczoną świnię,
5 „ „ jedną chudą świnię,
1 „ „ jednego prosiaka,
2 „ „ jedną owcę lub kozę,
1 „ „ jednego psa,
3 „ „ jeden pud innych zwierząt.

Przepisy powyższe, zatwierdzone reskryptem Naczelnika Zarządu Kommunikacyj z dnia 29 Września (11 Października) 1864 roku Nr. 907, wchodzą w wykonanie z dniem dzisiejszym.

Warszawa, dnia 17 Lutego (1 Marca) 1865 roku.

Dyrekcya Dróg Żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiéj i Warszawsko-Bydgoskiéj.

(podpisano) *Hass.*

Приложеніе 1-ое къ № 4-му.

№ Лит. А. Поѣздомъ _____

НАКЛАДНАЯ.

Ниже подписавшійся отправляетъ по Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзнымъ дорогамъ въ _____ для _____, жительствующаго _____ поименованные ниже товары, подчиняясь всѣмъ изданнымъ Управленіемъ этихъ дорогъ правиламъ и распоряженіямъ.

Знакъ	№	Количество	Родъ упаковки	Предметы	Дѣйствительный вѣсъ брутто Пуды	Фунты	Вѣсъ, круглымъ числомъ, для исчисленія причитающейся платы Пуды	Объявленная цѣнность Рубли	Коп.	Объявленіе относительно исполненія таможенныхъ обрядовъ, означеніе посредника и т. п. Означеніе приложенныхъ таможенныхъ документовъ и другихъ бумагъ. Поименованіе пломбъ.

(Штемпель вѣса) (Штемпель станціи отправленія)

(Подпись)

ВАРШАВСКО-ВѢНСКАЯ И ВАРШАВСКО-БРОМБЕРГСКАЯ ЖЕЛѢЗНЫЯ ДОРОГИ.

№ Лит. В. Поѣздомъ _____

НАКЛАДНАЯ.

Ниже подписавшійся отправляетъ по Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзнымъ дорогамъ въ _____ для _____, жительствующаго _____ поименованные ниже товары, подчиняясь всѣмъ изданнымъ Управленіемъ этихъ дорогъ правиламъ и распоряженіямъ.

Знакъ	№	Количество	Родъ упаковки	Предметы	Дѣйствительный вѣсъ брутто Пуды	Фунты	Вѣсъ, круглымъ числомъ, для исчисленія платы Пуды	Объявленная цѣнность Рубли	Коп.	Объявленіе относительно исполненія таможенныхъ обрядовъ, означеніе посредника и т. п. Означеніе приложенныхъ таможенныхъ документовъ и другихъ бумагъ. Поименованіе пломбъ.

(Штемпель вѣса) (Штемпель станціи отправленія)

(Подпись)

ВАРШАВСКО-ВѢНСКАЯ И ВАРШАВСКО-БРОМБЕРГСКАЯ ЖЕЛѢЗНЫЯ ДОРОГИ.

КУПОНЪ.

Показанные по накладной №_____ товары, а именно штукъ _____, вѣсомъ _____ пудовъ _____ фунтовъ, за которые причитается, согласно исчисленію, всего _____ руб. _____ коп., отданы Г-мъ _____ на сдѣшней станціи для отправки оныхъ съ _____ поѣздомъ на _____ станцію для Г-на _____, и таковые по прибытіи къ мѣсту назначенія будутъ выданы лицу, на чье имя адресованы, лишь по возвращеніи настоящаго купона.

Въ _____ дня _____ мца _____ 186 года.

Экспедиторъ

РОСПИСКА.

Вышепоименованные товары, доставленные въ цѣлости къ мѣсту назначенія, полностью получилъ и въ полученіи безусловно выдаю настоящую квитанцію.

Въ _____ дня _____ мца _____ 186 года.

(Подпись получателя)

Подробное исчисленіе причитающейся платы.

	Получено	Переведено для полученія
	Рубли и Копѣйки	
За провозъ по желѣзной дорогѣ .		
За нагрузку		
За храненіе въ магазинѣ. . . .		
За площадь . . . . . ,		
За передержку вагоновъ		
Авансъ.		
Провизія		
Страховыхъ		
Рогатковый сборъ		
Итого . .		

Уплачено Руб.	Коп.	Объясненіе.	Плата за провозъ съ пуда	Слѣдуетъ къ уплатѣ Руб.	Коп.
		Авансы			
		Проценты			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		Итого . .			

Штемпель Станціи полученія.

№ Вагона . . . . .

№ Накладной . . . .

Статья . . . .

Господину . . . . . ,

въ . . . . . .

Станція . . . . . .желѣзной дороги,

черезъ . . . . .

Объявленная цѣнность

Объявленіе относительно доставки товаровъ въ опредѣленный срокъ

Авансъ прописью

Поименованіе авансовъ	Руб.	Коп.

Штемпель желѣзной дороги

Уплачено Руб.	Коп.	Объясненіе.	Плата за провозъ съ пуда	Слѣдуетъ къ уплатѣ Руб.	Коп.
		Авансы			
		Проценты			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		Итого . .			

Штемпель Станціи полученія.

№ Вагона . . . . .

№ Накладной . . . .

Статья . . . . .

Господину . . . . . .

въ . . . . . .

Станція . . . . желѣзной дороги,

черезъ . . . . . .

Объявленная цѣнность

Объявленіе относительно доставки товаровъ въ опредѣленный срокъ

Авансъ прописью

Поименованіе авансовъ	Руб.	Коп.

Штемпель желѣзной дороги

№ Lit. A. Pociągiem _____

LIST FRACHTOWY.

Niżéj podpisany posyła Drogą Żelazną Warszawsko-Wiedeńską i Warszawsko-Bydgoską do _____ dla _____ zamieszkałego _____ poniżéj wyszczególnione towary, poddając się wszelkim przepisom i urządzeniom, przez Administracyę tejże Drogi wydanym.

Znak	Nr.	Ilość	Rodzaj opakowania	Przedmioty	Waga rzeczywista brutto Pudy	Funty	Waga w cyfrach okrągłych do obliczenia należności Pudy	Zadeklarowana wartość Rub. sr.	kop.	Oświadczenie względem załatwienia formalności celnych, oznaczenia pośrednika i t. p. Oznaczenie dołączonych dokumentów celnych, oraz innych papierów. Wyszczególnienie plomb.

(Stempel wagi) (Stempel stacyi wysyłającéj)

(*Podpis*)

DROGA ŻELAZNA WARSZAWSKO-WIEDEŃSKA I WARSZAWSKO-BYDGOSKA.

№ Lit. B. Pociągiem _____

LIST FRACHTOWY.

Niżéj podpisany posyła Drogą Żelazną Warszawsko-Wiedeńską i Warszawsko-Bydgoską do _____ dla _____ zamieszkałego _____ poniżéj wyszczególnione towary, poddając się wszelkim przepisom i urządzeniom, przez Administracyę tejże Drogi wydanym.

Znak	Nr.	Ilość	Rodzaj opakowania	Przedmioty	Waga rzeczywista brutto Pudy	Funty	Waga w cyfrach okrągłych do obliczenia należności Pudy	Zadeklarowana wartość Rub sr.	kop.	Oświadczenie względem załatwienia formalności celnych, oznaczenia pośrednika i t. p. Oznaczenie dołączonych dokumentów celnych, oraz innych papierów. Wyszczególnienie plomb.

(Stempel wagi) (Stempel stacyi wysyłającéj)

(*Podpis*)

DROGA ŻELAZNA WARSZAWSKO-WIEDEŃSKA I WARSZAWSKO-BYDGOSKA.

KUPON.

Towary listem frachtowym Nr _____ objęte, a mianowicie sztuk _____ wagi pud. _____ funtów _____ od których opłata podług obocznego obliczenia wynosi w ogóle Rs. _____ kop. _____ oddane zostały przez Pana _____ na tutejszéj stacyi, celem przesłania ich pociągiem _____ do Stacyi _____ dla Pana _____ i takowe, po przybyciu na miejsce przeznaczenia, Adressantowi wydane będą tylko za zwrotem niniejszego kuponu.

w _____ dnia _____ mca _____ 186 r.

(*Expedytor*)

POKWITOWANIE.

Powyżéj wyszczególnione towary, doszłe w całości do miejsca przeznaczenia w zupełności odebrałem, z odebrania takowych niniejszém bezwarunkowo kwituję.

w _____ dnia _____ mca _____ 186 r.

(*Podpis odbierającego*)

Szczegółowe obliczenie należności.

	Pobrano		Przekazano	
	Rubli sr.	i kopiejek		
Za przewóz drogą żelazną . . .				
Ładunkowe				
Składowe				
Placowe				
Za przetrzymanie wagonów . . .				
Zaliczenie				
Prowizya				
Assekuracyjne				
Rogatkowe				
Razem . .				

Zapłacono Rubli	kop.	Objaśnienie.	Jedność opłaty za przewóz od puda	Do zapłacenia Rubli	kop.
		Zaliczenia			
		Procenta			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Razem . .			

Stempel stacyi odbierającéj

Nr. Wagonu . . . . .

Nr. Ceduły frachtowéj . . . . .

Pozycya . . . . .

Panu . . . . . .

w . . . . . .

Stacya . . . . . Drogi Żelaznéj . . . . . .

przez . . . . . .

Zadeklarowana wartość

Deklaracya w przedmiocie dostawienia towarów w oznaczonym terminie

Zaliczenie, wyraźnie:

Wyszczególnienie zaliczeń	Rub.	kop.

Stempel Drogi Żelaznéj.

Zapłacono Rubli	kop	Objaśnienie.	Jedność opłaty za przewóz od puda	Do zapłacenia Rubli	kop.
		Zaliczenia			
		Procenta			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Razem . .			

Stempel stacyi odbierającéj

Nr. Wagonu . . . . .

Nr. Ceduły frachtowéj . . . . .

Pozycya . . . . .

Panu . . . . . .

w . . . . . .

Stacya . . . . . Drogi Żelaznéj . . . . . .

przez . . . . . .

Zadeklarowana wartość

Deklaracya w przedmiocie dostawienia towarów w oznaczonym terminie

Zaliczenie, wyraźnie:

Wyszczególnienie zaliczeń	Rub.	kop.

Stempel Drogi Żelaznéj.

Приложеніе 2-ое къ № 4-му.

№ Лит. А. Поѣздомъ _____

НАКЛАДНАЯ НА ТОВАРЪ БОЛЬШОЙ СКОРОСТИ.

Ниже подписавшійся отправляетъ по Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзнымъ дорогамъ въ _____ для _____, жительствующаго _____ поименованные ниже товары, подчиняясь всѣмъ изданнымъ Управленіемъ этихъ дорогъ правиламъ и распоряженіямъ.

Знакъ	№	Количество	Родъ упаковки	Предметы	Дѣйствительный вѣсъ брутто Пуды	Фунты	Вѣсъ, круглымъ числомъ, для исчисленія причитающейся платы Пуды	Объявленная цѣнность Рубли	Коп.	Объявленіе относительно исполненія таможенныхъ обрядовъ, означеніе посредника и т. п. Означеніе приложенныхъ таможенныхъ документовъ и другихъ бумагъ. Поименованіе пломбъ.

(Штемпель вѣса) (Штемпель станціи отправленія)

(Подпись)

ВАРШАВСКО-ВѢНСКАЯ И ВАРШАВСКО-БРОМБЕРГСКАЯ ЖЕЛѢЗНЫЯ ДОРОГИ.

№ Лит. В. Поѣздомъ _____

НАКЛАДНАЯ НА ТОВАРЪ БОЛЬШОЙ СКОРОСТИ.

Ниже подписавшійся отправляетъ по Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзнымъ дорогамъ въ _____ для _____, жительствующаго _____ поименованные ниже товары, подчиняясь всѣмъ изданнымъ Управленіемъ этихъ дорогъ правиламъ и распоряженіямъ.

Знакъ	№	Количество	Родъ упаковки	Предметы	Дѣйствительный вѣсъ брутто Пуды	Фунты	Вѣсъ, круглымъ числомъ, для исчисленія платы Пуды	Объявленная цѣнность Рубли	Коп.	Объявленіе относительно исполненія таможенныхъ обрядовъ, означеніе посредника и т. п. Означеніе приложенныхъ таможенныхъ документовъ и другихъ бумагъ. Поименованіе пломбъ.

(Штемпель вѣса) (Штемпель станціи отправленія)

(Подпись)

ВАРШАВСКО-ВѢНСКАЯ И ВАРШАВСКО-БРОМБЕРГСКАЯ ЖЕЛѢЗНЫЯ ДОРОГИ.

КУПОНЪ.

Показанные по накладной № _____ товары, а именно штукъ _____, вѣсомъ _____ пудовъ _____ фунтовъ, за которые причитается, согласно исчисленію, всего _____ руб. _____ коп., отданы Г-мъ _____ на сдѣшней станціи для отправки оныхъ съ _____ поѣздомъ на _____ станцію для Г-на _____, и таковые по прибытіи къ мѣсту назначенія будутъ выданы лицу, на чье имя адресованы, лишь по возвращеніи настоящаго купона.

Въ _____ дня _____ мца _____ 186 года.

Экспедиторъ

РОСПИСКА.

Вышепоименованные товары, доставленные въ цѣлости къ мѣсту назначенія, полностью получилъ и въ полученіи безусловно выдаю настоящую квитанцію.

Въ _____ дня _____ мца _____ 186 года.

(Подпись получателя)

Подробное исчисленіе причитающейся платы.

	Получено		Переведено для полученія	
	Рубли и Копѣйки			
За провозъ по желѣзной дорогѣ .				
За нагрузку				
За храненіе въ магазинѣ.				
За площадь . . . . . ,				
За передержку вагоновъ				
Авансъ.				
Провизія.				
Страховыхъ.				
Рогатковый сборъ				
Итого . .				

Уплачено Руб.	Уплачено Коп.	Объясненіе.	Плата за провозъ съ пуда	Слѣдуетъ къ уплатѣ Руб.	Слѣдуетъ къ уплатѣ Коп.
		Авансы			
		Проценты			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		Итого . .			

Штемпель Станціи полученія.

№ Вагона . . . . .

№ Накладной . . . .

Статья . . . .

Господину . . . . . .

въ . . . . . .

Станція . . . . . .желѣзной дороги,

черезъ . . . . . .

Объявленная цѣнность

Объявленіе относительно доставки товаровъ въ опредѣленный срокъ

Авансъ прописью

Поименованіе авансовъ	Руб.	Коп.

Штемпель желѣзной дороги

Уплачено Руб.	Уплачено Коп.	Объясненіе.	Плата за провозъ съ пуда	Слѣдуетъ къ уплатѣ Руб.	Слѣдуетъ къ уплатѣ Коп.
		Авансы			
		Проценты			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		За провозъ въ			
		Страховая доплата % . .			
		Итого . .			

Штемпель Станціи полученія.

№ Вагона . . . . .

№ Накладной . . . .

Статья . . . . .

Господину . . . . . .

въ . . . . . .

Станція . . . . желѣзной дороги,

черезъ . . . . . .

Объявленная цѣнность

Объявленіе относительно доставки товаровъ въ опредѣленный срокъ

Авансъ прописью

Поименованіе авансовъ	Руб.	Коп.

Штемпель желѣзной дороги

2-gi Annex do Nr. 4-go.

№ Lit. A. Pociągiem _____

LIST FRACHTOWY NA TOWAR POSPIESZNY.

Niżéj podpisany posyła Drogą Żelazną Warszawsko-Wiedeńską i Warszawsko-Bydgoską do _____ dla _____ zamieszkałego _____ poniżéj wyszczególnione towary, poddając się wszelkim przepisom i urządzeniom, przez Administracyę tejże Drogi wydanym.

Znak	Nr.	Ilość	Rodzaj opakowania	Przedmioty	Waga rzeczywista brutto Pudy	Funty	Waga w cyfrach okrągłych do obliczenia należności Pudy	Zadeklarowana wartość Rub. sr.	kop.	Oświadczenie względem załatwienia formalności celnych, oznaczenia pośrednika i t. p. Oznaczenie dołączonych dokumentów celnych, oraz innych papierów. Wyszczególnienie plomb.

(Stempel wagi) (*Podpis*) (Stempel stacyi wysyłającéj)

DROGA ŻELAZNA WARSZAWSKO-WIEDEŃSKA I WARSZAWSKO-BYDGOSKA.

№ . Lit. B. Pociągiem _____

LIST FRACHTOWY NA TOWAR POSPIESZNY.

Niżéj podpisany posyła Drogą Żelazną Warszawsko-Wiedeńską i Warszawsko-Bydgoską do _____ dla _____ zamieszkałego _____ poniżéj wyszczególnione towary, poddając się wszelkim przepisom i urządzeniom, przez Administracyę tejże Drogi wydanym.

Znak	Nr.	Ilość	Rodzaj opakowania	Przedmioty	Waga rzeczywista brutto Pudy	Funty	Waga w cyfrach okrągłych do obliczenia należności Pudy	Zadeklarowana wartość Rub sr.	kop.	Oświadczenie względem załatwienia formalności celnych, oznaczenia pośrednika i t. p. Oznaczenie dołączonych dokumentów celnych, oraz innych papierów. Wyszczególnienie plomb.

(Stempel wagi) (*Podpis*) (Stempel stacyi wysyłającéj)

DROGA ŻELAZNA WARSZAWSKO-WIEDEŃSKA I WARSZAWSKO-BYDGOSKA.

KUPON.

Towary listem frachtowym Nr _____ objęte, a mianowicie sztuk _____ wagi pud. _____ funtów _____ od których opłata podług obocznego obliczenia wynosi w ogóle Rs. _____ kop. _____ oddane zostały przez Pana _____ na tutejszéj stacyi, celem przesłania ich pociągiem _____ do Stacyi _____ dla Pana _____ i takowe, po przybyciu na miejsce przeznaczenia, Adressantowi wydane będą tylko za zwrotem niniejszego kuponu.

w _____ dnia _____ mca _____ 186 r.

Expedytor

POKWITOWANIE.

Powyżéj wyszczególnione towary, doszłe w całości do miejsca przeznaczenia, w zupełności odebrałem, z odebrania takowych niniejszém bezwarunkowo kwituję.

w _____ dnia _____ mca _____ 186 r.

(Podpis odbierającego)

Szczegółowe obliczenie należności.

	Pobrano		Przekazano	
	Rubli sr.	i kopiejek		
Za przewóz drogą żelazną . . .				
Ładunkowe				
Składowe				
Placowe				
Za przetrzymanie wagonów . . .				
Zaliczenie				
Prowizya				
Assekuracyjne				
Rogatkowe				
Razem . .				

Zapłacono Rubli	kop.	Objaśnienie.	Jedność opłaty za przewóz od puda	Do zapłacenia Rubli	kop.
		Zaliczenia			
		Procenta			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Razem . .			

Stempel stacyi odbierającéj

Nr. Wagonu . . . . .

Nr. Ceduły frachtowéj . . . . .

Pozycya . . . . .

Panu . . . . . .

w . . . . . .

Stacya . . . . . Drogi Żelaznéj . . . . . .

przez . . . . . .

Zadeklarowana wartość

Deklaracya w przedmiocie dostawienia towarów w oznaczonym terminie

Zaliczenie, wyraźnie:

Wyszczególnienie zaliczeń	Rub.	kop.

Stempel Drogi Żelaznéj.

Zapłacono Rubli	kop.	Objaśnienie.	Jedność opłaty za przewóz od puda	Do zapłacenia Rubli	kop.
		Zaliczenia			
		Procenta			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Za przewóz do			
		Dopłata zabezp. % . . .			
		Razem . .			

Stempel stacyi odbierającéj

Nr. Wagonu . . . . .

Nr. Ceduły frachtowéj . . . . .

Pozycya . . . . .

Panu . . . . . .

w . . . . . .

Stacya . . . . . Drogi Żelaznéj . . . . . .

przez . . . . . .

Zadeklarowana wartość

Deklaracya w przedmiocie dostawienia towarów w oznaczonym terminie

Zaliczenie, wyraźnie:

Wyszczególnienie zaliczeń	Rub.	kop.

Stempel Drogi Żelaznéj.

B) ЛОДЗИНСКАЯ ФАБРИЧНАЯ ЖЕЛѢЗНАЯ ДОРОГА.

ВВЕДЕНІЕ.

Лодзинская Фабричная желѣзная дорога, построенная частнымъ обществомъ въ 1865 году, на основаніи Высочайшаго указа 18 (30) Іюля 1865 года, беретъ начало у Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, между станціями Роговъ и Рокицины, отъ деревни Колюшки, гдѣ и учреждена станція. Длина этой дороги, оканчивающейся станціею въ г. Лодзи, составляетъ 26 верстъ.

№ 5.

Утвержденіе документовъ, относящихся къ устройству и эксплоатаціи Лодзинской Фабричной желѣзной дороги.

(18 (30) Іюля 1865 г.)

Выписка изъ журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію
МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II,
Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,
Великій Князь Финляндскій,
и проч., и проч., и проч.

Разсмотрѣвъ заключеніе Комитета по дѣламъ Царства Польскаго, относительно представленія Намѣстника въ Царствѣ, объ устройствѣ желѣзной дороги, для соединенія города Лодзи съ Варшавско-Вѣнскою линіею, и признавая сооруженіе сей дороги полезнымъ для развитія промышленности и торговли въ краѣ, Мы постановили и постановляемъ:

B) DROGA ŻELAZNA FABRYCZNO-ŁÓDZKA.

WSTĘP.

Droga żelazna Fabryczno-Łódzka, wybudowana w roku 1865 przez Towarzystwo prywatne, na zasadzie Najwyższego Ukazu z dnia 18 (30) Lipca 1865 roku, bierze początek przy drodze żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, pomiędzy stacyami Rogów i Rokiciny od wsi Koluszki, gdzie założoną została stacya. Długość téj drogi zakończonéj stacyą w Łodzi, wynosi werst 26.

№ 5.

Zatwierdzenie aktów, dotyczących budowy i exploatacyi drogi żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj.

(d. 18 (30) Lipca 1865 r.)

Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożéj Łaski
MY ALEXANDER II,
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyj, Król Polski,
Wielki Książe Finlandzki,
etc. etc. etc.

Rozpoznawszy wnioski Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, dotyczące przedstawienia Namiestnika w Królestwie, względem budowy drogi żelaznéj, dla połączenia miasta Łodzi z linią drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj i znajdując zbudowanie téj drogi użytecznem do rozwinięcia w kraju przemysłu i handlu, postanowiliśmy i stanowimy:

Приложеніе 1-ое къ № 5-му.

По предоставленной мнѣ Высочайшимъ указомъ отъ 18 (30) Іюля 1865 года власти:

„*Утверждаю.*"

Въ Варшавѣ, 20 Августа (1 Сентября) 1865 года.

Намѣстникъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ,

(подписано) *Графъ Бергъ.*

ДОГОВОРЪ ОБЪ УСТУПКѢ ЛОДЗИНСКОЙ-ФАБРИЧНОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

Состоялось въ городѣ Варшавѣ, четырнадцатаго (двадцать шестаго) Августа тысяча восемьсотъ шестьдесятъ пятаго года.

Ст. 1.

Правительство Царства Польскаго предоставляетъ настоящимъ актомъ Ивану Готлибу Блоху, Эдуарду Франкенштейну, Осипу Яблковскому (фирма Яблковскій, Радолинскій, Скупенскій и К°), Августу Репгану (фирма братьевъ Репганъ), Матіасу Розену, Карлу Шейблеру и Маврикію Мамроту право на учрежденіе безыменной Компаніи на акціяхъ, для сооруженія на ея счетъ и страхъ желѣзной дороги, которая, начинаясь съ имѣющаго быть избраннымъ пункта между станціями Рокицины и Роговъ, на Варшавско-Вѣнской линіи, кончится у города Лодзи.

Самое направленіе сей желѣзной дороги должно быть утверждено Намѣстникомъ въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. 2.

Учредители обязываются начать работы въ теченіе первыхъ двухъ мѣсяцевъ послѣ подписанія настоящаго договора,

1-y Annex do Nr. 5-go.

Z mocy upoważnienia, udzielonego mi Ukazem Najwyższym z dnia 18 (30) Lipca 1865 roku.

„*Zatwierdzam.*"

w Warszawie, dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1865 roku.

Namiestnik Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości w Królestwie Polskiém,

(podpisano) *Hrabia Berg.*

UMOWA NADAWCZA DROGI ŻELAZNÉJ FABRYCZNO-ŁÓDZKIÉJ.

Działo się w Warszawie, dnia czternastego (dwudziestego szóstego) Sierpnia tysiąc ośmset sześćdziesiątego piątego roku.

Art. 1.

Rząd Królestwa Polskiego nadaje aktem niniejszym: Janowi Gotliebowi Bloch, Edwardowi Frankenstein, Józefowi Jabłkowskiemu (firma Jabłkowski, Radoliński, Skupieński i Spółka), Augustowi Repphan (firma braci Repphan), Mathiasowi Rosen, Karolowi Scheibler i Maurycemu Mamroth, prawo zawiązania Spółki bezimiennéj na akcyach, w celu zbudowania na jéj koszt, zysk, lub stratę drogi żelaznéj, która wyszedłszy z punktu obrać się mającego, pomiędzy stacyami Rokiciny i Rogów, na drodze żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, dojdzie do miasta Łodzi.

Kierunek téj drogi żelaznéj winien być zatwierdzonym przez Namiestnika w Królestwie Polskiém.

Art. 2.

Otrzymujący nadanie obowiązują się rozpocząć roboty w pierwszych dwóch miesiącach po podpisaniu niniejszéj umowy

и производить оныя такимъ образомъ, чтобы вся линія могла быть открыта для движенія, съ необходимою для ѣзды безопасностію, въ теченіе тысяча восемьсотъ шестьдесятъ шестаго года.

Ст. 3.

Дабы обезпечить точное исполненіе вышеизложенныхъ обязательствъ, учредители представятъ въ залогъ Правительству, по истеченіи восьми дней послѣ утвержденія настоящаго договора, сумму сто тысячъ рублей серебромъ, каковая сумма будетъ возвращена не ранѣе, какъ по открытіи полнаго движенія на всемъ протяженіи дороги.

Вышеупомянутый залогъ долженъ быть внесенъ наличными деньгами, или фондамиРусскими или Царства Польскаго, или же депозитными свидѣтельствами Польскаго Банка.

Залогодатели не будутъ имѣть права требовать иныхъ процентовъ на свой залогъ, кромѣ купоновъ бумагъ, представленныхъ ими въ залогъ, и на оборотъ, сами они не будутъ обязаны никакимъ платежемъ по храненію ихъ залога Правительствомъ.

Ст. 4.

Для составленія общественнаго капитала, учредители выпустятъ акціи, или отчасти акціи и отчасти облигаціи.

Взносы по симъ облигаціямъ отнюдь не могутъ превышать половины общественнаго капитала, исключая случая, упомянутаго въ 11 статьѣ.

Обществу предоставляется выпускать свои бумаги въ рубляхъ серебряныхъ, талерахъ, фунтахъ стерлинговъ, франкахъ или голландскихъ гульденахъ, подобно тому, какъ это разрѣшено Главному Обществу Россійскихъ желѣзныхъ дорогъ.

Ст. 5.

Дабы способствовать развитію предпріятія, Правительство даруетъ слѣдующія льготы и преимущества въ отношеніи сооруженія и эксплоатаціи уступаемой желѣзной дороги:

i prowadzić je tak, iżby cała linia w ciągu roku tysiąc ośmset sześćdziesiątego szóstego mogła być oddaną do exploatacyi, z koniecznem dla ruchu bezpieczeństwem.

Art. 3.

Na bezpieczeństwo ścisłego wykonania zobowiązań powyższych, założyciele złożą Rządowi, w ośm dni po zatwierdzeniu niniejszéj umowy, summę sto tysięcy rubli srebrem, która im zwróconą będzie dopiero po zupełném otwarciu ruchu na całéj linii.

Rzeczona kaucya złożoną być winna w gotowiźnie lub w papierach publicznych Rossyjskich albo Królestwa Polskiego, lub téż w świadectwach depozytowych Banku Polskiego.

Składający kaucyę nie mogą żądać innego procentu, nad kupony prowizyjne od wartości kaucyjnych przez nich deponowanych, i nawzajem nie będą pociągani do żadnéj opłaty depozytowéj na rzecz Rządu.

Art. 4.

Celem zebrania kapitału spółkowego, założyciele wypuszczą akcye, lub częścią akcye a częścią obligacye.

Wpływ z tych obligacyj nie może w żadnym razie przenosić połowy kapitału spółki, wyjąwszy wypadek w artykule 11-ym wzmiankowany.

Wolno będzie Towarzystwu wypuścić swoje papiery w rublach srebrnych, talarach, funtach sterlingach, frankach, lub złotych holenderskich, podobnie temu jak to dozwoloném jest Wielkiemu Towarzystwu dróg żelaznych Rossyjskich.

Art 5.

Aby ułatwić rozwijanie się przedsięwzięcia, Rząd udziela następujące przywileje i ułatwienia pod względem budowy i exploatacyi nadanéj drogi żelaznéj:

а) Земли, капиталы и доходы желѣзной дороги не будутъ обложены никакими податями, кромѣ тѣхъ, которыя взимаются со всѣхъ вообще недвижимостей въ Царствѣ Польскомъ.

Принадлежащія желѣзной дорогѣ строенія освобождаются отъ квартирной новинности.

б) По актамъ всякаго рода, относящимся къ настоящей концессіи, по акціямъ и облигаціямъ, по всѣмъ сдѣлкамъ, касающимся учрежденія и образованія Общества, по перепискѣ съ властями и вообще по сбору, посредствомъ выпуска акцій и облигацій, нужныхъ Обществу капиталовъ, учредители освобождаются отъ всякаго рода пошлинъ, какъ-то: гербовой, за записку, явку, передачу актовъ и проч.

По условіямъ, заключаемымъ съ частными лицами, относительно постройки, поддержанія и эксплоатаціи желѣзной дороги, учредители освобождаются отъ вышеписанныхъ пошлинъ только въ продолженіе первыхъ трехъ лѣтъ.

в) Въ теченіе 3-лѣтняго срока, считая со дня заключенія настоящаго договора, Общество освобождается отъ всѣхъ таможенныхъ и другихъ пошлинъ съ рельсовъ и принадлежностей пути, а именно съ поворотныхъ круговъ, переводныхъ стрѣлокъ и крестовинъ, машинъ и водопитательныхъ снарядовъ, паровозовъ, тендеровъ, каретъ, вагоновъ, осей, колесъ, рессоръ, отдѣльныхъ желѣзныхъ оковокъ къ вагонамъ, рабочихъ машинъ, инструментовъ и приборовъ, нужныхъ для мастерскихъ, гдѣ будутъ исправляться паровозы и вагоны, съ сырыхъ матеріаловъ и издѣлій, нужныхъ для постройки подвижнаго состава, съ крановъ и подъемныхъ снарядовъ, а равно мебели и инструментовъ, необходимыхъ для станцій; все сіе въ томъ количествѣ, какое будетъ необходимо и признано таковымъ подлежащею правительственною властію, собственно для

a) Grunta, kapitały i dochody kolei żelaznéj nie będą obciążone żadnemi podatkami, oprócz tych, które pobierane są w ogóle od wszystkich nieruchomości w Królestwie Polskiém.

Budowle należące do drogi żelaznéj wolne są od ciężaru kwaterunkowego.

b) Co do wszystkich aktów, ściągających się do niniejszego nadania, co do akcyj i obligacyj, co do umów, co do aktów mających za przedmiot utworzenie, zawiązanie i urządzenie Towarzystwa, co do korrespondencyj z władzami rządowemi i w ogólności co do zebrania kapitałów, Towarzystwu potrzebnych, przez wypuszczenie akcyj i obligacyj, założyciele uwolnieni zostają od wszelkiego rodzaju opłat, jako to: stemplowych, wpisowych, alienacyjnych i innych.

Co się tycze kontraktów, zawieranych z prywatnymi względem budowy, utrzymania i exploatacyi drogi żelaznéj, założyciele wolni będą od wyżéj wyszczególnionych opłat, tylko w przeciągu pierwszych lat trzech.

c) W ciągu okresu trzechletniego od daty zawarcia niniejszéj umowy, Towarzystwo będzie wolne od wszelkich opłat celnych, lub innych za szyny i inne przynależytości drogowe, jakoto: pomosty obrotowe, zwrotniki i rozjazdy kolejne, machiny i przyrządy wodociągowe, parochody, tendry, karety, wagony, osie, koła, resory, okucia osobne do wagonów, machiny robocze, narzędzia i sprzęty do warsztatów, w których naprawiane będą parowozy i wagony, za materyały surowe i wyroby potrzebne do budowy taboru, za żórawie i dźwignie, również za meble i przyrządy potrzebne dla stacyj, a to wszystko w ilościach niezbędnych i uznanych za takie przez właściwą władzę rządową,

сооруженія дороги и первоначальнаго снабженія ея нужными для эксплоатаціи предметами.

e) Общество можетъ учреждать разработки: лѣсныя, рудокопныя, каменноломныя и для обжиганія извести; но капиталы, употребляемые имъ на сіи предметы, не должны превышать десяти процентовъ общественнаго капитала.

Еслибы эта сумма оказалась недостаточною для развитія сказанныхъ производствъ, то общему собранію акціонеровъ предоставляется рѣшить: согласно ли оно допустить, и не иначе, какъ съ утвержденія Правительства, новый взносъ собственно на сей предметъ, отнюдь не уменьшая, впрочемъ, капитала, назначеннаго на содержаніе желѣзной дороги.

Но ни въ какомъ случаѣ капиталы, употребленные на подобныя предпріятія, не подлежатъ Правительственной гарантіи.

Ст. 6.

Срокъ концессіи сей дороги съ полнымъ правомъ пользованія оною опредѣляется семидесятипятилѣтній, со дня открытія полнаго движенія на всемъ протяженіи дороги.

Выкупъ этой концессіи не можетъ послѣдовать прежде истеченія двадцатаго года со времени открытія движенія на всей линіи.

Годовой платежъ, какой Правительство, въ случаѣ выкупа концессіи, обязано будетъ производить учредителямъ, или могущему замѣнить ихъ Обществу, будетъ опредѣленъ на основаніяхъ, въ 27-й статьѣ настоящаго договора изложенныхъ; ни въ какомъ однакоже случаѣ платежъ этотъ не можетъ быть ниже гарантіи, опредѣленной въ 8-й статьѣ сего договора.

Ст. 7.

На всемъ пути, упомянутомъ въ ст. 1-й, какъ при предварительныхъ работахъ, такъ и при самой постройкѣ, учредители вступаютъ во всѣ права Правительства относительно отчужденія собственности и занятія частныхъ земель и строеній, которыя должны будутъ отойти подъ сооружаемую желѣзную дорогу.

jedynie do budowy drogi i pierwotnego zaopatrzenia jéj w potrzebne do exploatacyi przedmioty.

d) Towarzystwo mocne jest prowadzić przemysł leśny, exploatować kopalnie, łomy kamieni i zakłady wapienne; wszakże kapitały na ten cel użyte, nie mogą przenosić dziesięć procent kapitału Towarzystwa.

Jeśliby summa ta okazała się niedostateczną do rozwinięcia rzeczonych przedsiewzięć, Zgromadzenie Ogólne akcyonaryuszów postanowi, czyli zechce, i to nie inaczéj jak z zatwierdzeniem Rządu, upoważnić do nowego wniosku funduszów wyłącznie na ten przedmiot, bez zmniejszenia w niczém kapitału przeznaczonego na utrzymanie drogi żelaznéj.

W żadnym jednak razie kapitały na takie cele użyte nie ulegają poręczeniu Rządowemu.

Art. 6.

Nadanie udzielone zostaje z prawem zupełnego zeń korzystania na przeciąg siedmdziesięciu pięciu lat, licząc od dnia, w którym ta linia drogi żelaznéj w całéj swéj długości otwartą będzie dla ruchu publicznego.

Skup nadania nie może nastąpić przed upływem dwudziestego roku od czasu otwarcia ruchu na całéj linii.

Opłata roczna, jaką Rząd w przypadku skupu obowiązany będzie uiszczać założycielom lub zastępującemu ich Towarzystwu, ustanowioną zostanie podług zasad w art. 27-m niniejszéj umowy wskazanych; lecz w każdym razie opłata ta nie może być niższą od poręczenia, artykułem 8-ym niniejszéj umowy ustanowionego.

Art. 7.

Na całéj drodze, wyrażonéj w artykule 1-m, tak przy robotach przygotowawczych, jak i przy właściwéj budowie, założyciele podstawieni są we wszystkie prawa Rządu pod względem wywłaszczeń i zajęć gruntów i budowli, które jako własność prywatna okazałyby się potrzebne do zaprowadzenia drogi żelaznéj.

Вообще, при исполненіи работъ, Общество пользуется всѣми правами и преимуществами, присвоенными закономъ работамъ, предпринимаемымъ для общественной надобности.

Ст. 8.

Во все время сей концессіи или до времени выкупа дороги, Правительство Царства Польскаго гарантируетъ учредителямъ чистый годовой доходъ звонкою монетою, за каждую версту двѣ тысячи четыреста пятьдесятъ рублей серебромъ на уплату процентовъ и погашеніе капитала, необходимаго для устройства уступаемой дороги, со всѣми временными и окончательными работами, каковая гарантія составляетъ 5% интереса и погашенія съ капитала, разсчитаннаго по 49,000 руб. за каждую версту, при протяженіи дороги не длиннѣе 28 верстъ.

Ст. 9.

Движеніе по линіи можетъ быть открыто при существованіи временнаго отчасти устройства мостовъ, баластнаго слоя и станцій, съ тѣмъ однакоже, чтобы эти сооруженія представляли достаточное ручательство въ прочности и безопасности и были признаны таковыми Правительствомъ. Всѣ временныя сооруженія должны быть замѣнены постоянными не позже двухъ лѣтъ со дня открытія эксплоатаціи.

Гарантія Правительства, опредѣленная въ статьѣ 8-й, начнется со дня открытія правильнаго и постояннаго на всей линіи движенія; однакоже суммы, какія на этомъ основаніи причтутся Обществу, будутъ уплачены оному не прежде, какъ по замѣнѣ всѣхъ временныхъ сооруженій постоянными, согласно съ утвержденными Правительствомъ планами и исчисленіями и по надлежащемъ освидѣтельствованіи подлежащею правительственною властію.

Ст. 10.

Гарантированная Правительствомъ по статьѣ 8-й сумма будетъ уплачиваема металлическими цѣнностями въ Царствѣ и за границею, согласно статьѣ 4-й сего договора.

W ogólności przy wykonywaniu robot, Towarzystwo używać będzie wszystkich praw i przywilejów, służących dla robót użyteczności publicznéj.

Art. 8.

Na cały czas trwania niniejszego nadania, lub od chwili skupu onego, Rząd Królestwa Polskiego poręcza założycielom czysty dochód roczny, w monecie brzęczącéj, za każdą wiorstę rubli srebrem dwa tysiące cztérysta pięćdziesiąt, przeznaczony na wypłatę procentów i amortyzacyę kapitału, potrzebnego na wybudowanie nadanéj drogi ze wszystkiemi robotami, tak czasowemi, jak i ostatecznemi, które to poręczenie stanowi 5% na procent i amortyzacyę od kapitału obliczonego po rs. 49,000 za każdą wiorstę, przy długości nieprzechodzącéj 28 wiorst.

Art. 9.

Ruch rozpoczętym być może nawet na mostach, nasypce i stacyach, w części tymczasowych, lecz przedstawiających dostateczną pewność mocy i bezpieczeństwa, i za takie przez Rząd uznanych. Wszelkie wszakże roboty tymczasowe winny być najpóźniéj w przeciągu dwóch lat od daty otwarcia exploatacyi zastąpione przez roboty ostateczne.

Poręczenie Rządowe, ustanowione w artykule 8-m, rozpoczyna bieg swój z dniem otwarcia stałego i regularnego ruchu na całéj linii; wszelako summy z tego tytułu do wypłaty Towarzystwu przypaść mogące, wypłaconemi będą dopiero po zastąpieniu robót tymczasowych, dozwolonych jak powyżéj, przez ostateczne, zgodnie z zatwierdzonemi przez Rząd planami i obliczeniami, i po należytém poświadczeniu przez władzę rządową.

Art. 10.

Summa, stosownie do art. 8-go przez Rząd poręczona, wypłaconą będzie w monecie brzęczącéj w kraju i za granicą, odpowiednio do artykułu 4-go niniejszéj umowy.

Ст. 11.

Еслибы оптовый капиталъ, опредѣленный въ статьѣ 8-й, оказался недостаточнымъ на сооруженіе и обзаведеніе желѣзной дороги, то учредителямъ, для пополненія онаго, предоставляется, не иначе, какъ съ разрѣшенія Правительства, заключать займы и выпускать для сего облигаціи, при чемъ однако проценты и погашеніе по симъ займамъ и облигаціямъ не гарантируются Правительствомъ.

Ст. 12.

Общество не имѣетъ права оставлять желѣзную дорогу въ бездѣйствіи, исключая тѣхъ случаевъ, въ коихъ, по естественнымъ или непреодолимымъ препятствіямъ, произошла бы временная остановка движенія.

Въ случаяхъ остановки, неоправдываемой таковыми препятствіями, Правительство приметъ немедленно необходимыя мѣры къ возстановленію движенія на счетъ и страхъ Общества.

Общество обязывается постоянно содержать подвижной составъ и число поѣздовъ, соотвѣтственные потребностямъ движенія на желѣзной дорогѣ, а равно примѣнять открытія и усовершенствованія, польза которыхъ будетъ признаваема на иностранныхъ дорогахъ.

Они обязаны также содержать постоянно дорогу и подвижной ея составъ въ состояніи, соотвѣтствующемъ условіямъ безопаснаго движенія поѣздовъ.

Къ исполненію сего условія Общество можетъ быть понуждаемо административнымъ порядкомъ.

Ст. 13.

Общество представляетъ Правительству годовой свой балансъ для повѣрки онаго и сличенія въ случаѣ надобности съ книгами и счетами Общества и съ самыми работами на мѣстѣ.

Суммы, которыя Правительству пришлось бы уплачивать по силѣ даруемой имъ гарантіи, опредѣленной въ 8-й статьѣ сего договора, должны быть выдаваемы Правительствомъ

Art. 11.

W przypadku gdyby kapitał, ryczałtowo w artykule 8-m oznaczony, okazał się niewystarczającym na budowę i urządzenie drogi żelaznéj, założyciele, dla uzupełnienia takowego, mocni będą, nie inaczéj jak za upoważnieniem Rządu, zaciągać pożyczki i wypuszczać w tym celu obligacye, od których ani procent, ani amortyzacya nie podpadają pod poręczenie Rządowe.

Art 12.

Towarzystwo nie ma prawa zostawić drogi żelaznéj w nieczynności, wyjąwszy wypadki siły wyższéj i przeszkody usunąć się nie dające, z którychby wynikła czasowa w ruchu przerwa.

W razie przerwy takiemi przeszkodami nieusprawiedliwionéj, Rząd przedsięweźmie niezwłocznie środki, potrzebne dla przywrócenia ruchu, na koszt i niebezpieczeństwo Towarzystwa.

Towarzystwo obowiązane jest utrzymywać ciągle tabor i liczbę pociągów, odpowiednie potrzebie ruchu na drodze żelaznéj, niemniéj zastosowywać wynalazki i ulepszenia, których użyteczność będzie na kolejach zagranicznych uznaną.

Obowiązane jest również utrzymywać ciągle drogę i tabor w stanie odpowiednim warunkom bezpieczeństwa ruchu.

Do spełnienia tego warunku Towarzystwo znaglone być może w drodze administracyjnéj.

Art. 13.

Towarzystwo składać będzie Rządowi swój billans roczny do sprawdzenia i porównania, w razie potrzeby, z księgami i rachunkami Towarzystwa, oraz z samemi robotami na gruncie.

Summy, jakieby Rząd wypłacać miał Towarzystwu, na zasadzie danego poręczenia oznaczonego w artykule 8-m niniejszéj umowy, dostarczane będą przez Rząd do rozporządzenia Założy-

въ распоряженіе учредителей, или могущаго замѣнить ихъ Управленія Общества, въ теченіе двухъ мѣсяцевъ по представленіи годоваго баланса.

Ст. 14.

Суммы, уплаченныя Правительствомъ по силѣ даруемой имъ гарантіи, считаются ссудами, выданными Обществу, и должны быть возвращены Правительству съ добавкою 5% въ годъ, какъ скоро чистый доходъ одного изъ послѣдующихъ годовъ составитъ болѣе 5% съ капитала, на постройку и обзаведеніе дороги опредѣленнаго.

По возвращеніи всѣхъ произведенныхъ Правительствомъ выдачъ, вмѣстѣ съ процентами по 5% въ годъ, весь излишекъ чистой прибыли, за исключеніемъ части, опредѣляемой статьею 15-ю въ пользу Правительства, поступаетъ въ полную собственность Общества.

Ст. 15.

По истеченіи первыхъ пяти лѣтъ со дня открытія движенія на всей линіи уступаемой дороги, Правительство будетъ участвовать въ излишкѣ чистой прибыли, который останется за вычетомъ всѣхъ издержекъ и всѣхъ суммъ, потребныхъ на удовлетвореніе обязательствъ Общества, а именно: запаснаго капитала и годоваго дивиденда по 6-ти на сто, включая гарантируемые проценты и погашеніе.

Одна треть этаго излишка будетъ принадлежать Правительству, а двѣ трети поступятъ въ пользу Общества.

Ст. 16.

Учредители имѣютъ право переуступить предоставляемыя имъ настоящимъ актомъ права со всѣми сопряженными съ онымі обязанностями безыменному Обществу (Société anonyme); они могутъ также выпустить, для приведенія въ исполненіе предположенныхъ въ семъ актѣ предпріятій, акціи и облигаціи, выданныя на предъявителя, равно какъ и облигаціи съ правомъ первенства (obligation de priorité); могутъ дѣлать займы,

cieli; lub Zarządu Towarzystwa w ich prawa wejść mogącego, w ciągu miesięcy dwóch po złożeniu rocznego billansu.

Art. 14.

Summy zapłacone przez Rząd z tytułu danego poręczenia, uważane będą jako pożyczki udzielone Towarzystwu, i zwrócone będą Rządowi z procentem pięć od sta, skoro tylko czysty dochód którego z lat następnych przejdzie pięć od sta od kapitału na koszta budowy i urządzenie drogi oznaczonego.

Po zwróceniu Rządowi wszystkich zaliczeń wraz z procentem po pięć od sta rocznie, cała przewyżka czystego zysku, z wyłączeniem udziału Rządowego, w art. 15-m oznaczonego, w zupełności do Towarzystwa należeć będzie.

Art. 15.

Po upływie pierwszych pięciu lat, od dnia otwarcia ruchu na całéj linii nadanéj, Rządowi służy udział w przewyżce czystego zysku, pozostającego po odtrąceniu wszelkich kosztów, oraz summ potrzebnych na zaspokojenie wszelkich zobowiązań Towarzystwa, a w szczególności funduszu zapasowego, oraz dywidendy rocznéj sześć od sta, licząc już w to procent poręczony i amortyzacyę.

Jedna trzecia część téj przewyżki należeć będzie do Rządu, a dwie trzecie przejdą na korzyść Towarzystwa.

Art. 16.

Założyciele władni są ustąpić zapewnione im aktem niniejszym prawa, z wszelkiemi w związku z niemi będącemi obowiązkami, na rzecz Spółki bezimiennéj (Société anonyme); mają także prawo do wypuszczenia, na przedsiębierstwa oznaczone przez akt obecny, akcyj i obligacyj na okaziciela, również obligacyj z pierwszeństwem (obligations de priorité), do zaciągania pożyczek z pierwszeństwem i innych, a których umorzenie następować

основанные на томъ же правѣ первенства, и другіе, погашеніе коихъ послѣдуетъ порядкомъ, принятымъ для займовъ съ преміями, или всякимъ другимъ способомъ.

Выпускъ акцій (ст. 4) можетъ начаться по утвержденіи настоящаго договора.

Производство займовъ и выпускъ облигацій могутъ послѣдовать не иначе, какъ съ разрѣшенія Правительства (ст. 11).

Всѣ такія акціи и облигаціи будутъ имѣть безпрепятственное обращеніе въ Царствѣ и внѣ предѣловъ онаго; курсъ ихъ можетъ быть отмѣчаемъ (coté) на всѣхъ биржахъ Имперіи и Царства.

Акціи, выпущенныя Обществомъ, будутъ принимаемы Правительствомъ Царства Польскаго въ залогъ по всѣмъ казеннымъ подрядамъ и поставкамъ, а также могутъ быть принимаемы Польскимъ Банкомъ въ обезпеченіе по торговымъ сдѣлкамъ.

Облигаціи же могутъ быть по означеннымъ предметамъ принимаемы только по курсу оныхъ на Варшавской биржѣ.

Коль скоро Административный Совѣтъ уже образовавшагося безыменнаго Общества (ст. 5, 17 и 20 Устава) откроетъ свои дѣйствія, Общество это замѣнитъ собою учредителей во всемъ, относящемся къ правамъ и обязанностямъ сихъ послѣднихъ, проистекающимъ изъ настоящаго договора.

Ст. 17.

Всѣ работы должны быть производимы сходно съ окончательными начертаніями и планами, составленными учредителями и одобренными Правительствомъ.

Правительство имѣетъ право удостовѣряться: удовлетворяетъ ли исполненіе производимыхъ работъ условіямъ прочности и безопасности, и надлежащихъ ли качествъ употреблены въ дѣло Матеріалы.

Земляное полотно и искуственныя сооруженія должны быть устроены для двухъ рельсовыхъ путей.

Ширина пути должна быть та же самая, какъ на Варшавско-Вѣнской и Варшавско-Бромбергской желѣзныхъ дорогахъ.

będzie w sposobie używanym przy pożyczkach premiowych, lub w każdy inny sposób.

Wypuszczanie akcyj (art. 4) może mieć miejsce po zatwierdzeniu niniejszéj umowy.

Zaciąganie pożyczek i wypuszczanie obligacyj może mieć miejsce tylko za zezwoleniem Rządu (art. 11).

Wszelkie takie akcye i obligacye będą miały wolny obieg w Królestwie i za granicą. Kurs ich może być notowany na wszystkich Giełdach Cesarstwa i Królestwa.

Akcye wypuszczone przez Towarzystwo przyjmowane będą przez Rząd Królestwa Polskiego na kaucye, przy wszystkich kontraktach na dostawy i przedsiębierstwa rządowe, i mogą być przyjmowane przez Bank Polski na bezpieczeństwo obrotów handlowych.

Obligacye zaś mogą być przyjmowane w tych celach, tylko podług kursu Giełdy Warszawskiéj.

Z chwilą, w któréj Rada Zarządzająca zawiązanéj spółki bezimiennéj (§§ 5, 17, 20, Ustawy Towarzystwa) rozpocznie swoją działalność, toż Towarzystwo bezimienne zostaje podstawione w miejsce założycieli, we wszystkiem co dotycze ich praw i obowiązków z obecnéj umowy wynikających.

Art. 17.

Wszystkie roboty wykonane być winny stosownie do kierunków stanowczo rysunkami oznaczonych i planów wygotowanych przez założycieli, a przez Rząd potwierdzonych.

Rząd ma prawo sprawdzania, czyli wykonanie robót odpowiada wymaganiom mocy i bezpieczeństwa, i czy materyały użyte są wymaganéj dobroci.

Roboty ziemne i dzieła sztuki przygotowane być winny na podwójną koléj.

Кромѣ исключеній, которыя будутъ дозволены Правительствомъ, наибольшій уклонъ дороги допускается въ восемъ тысячныхъ, а наименшій радіусъ кривыхъ, соединяющихъ прямыя линіи, долженъ составлять по крайней мѣрѣ триста сажень.

Обществу разрѣшается начать движеніе по рельсамъ въ одинъ путь, съ достаточнымъ числомъ разъѣздовъ.

До открытія линіи желѣзной дороги или участка оной, Управленіе Общества обязано изготовить и представить Правительству инвентарь машинамъ, снарядамъ, инструментамъ и прочимъ принадлежностямъ. Инвентарь и подвижной составъ дороги подвергаются повѣркѣ по требованію Правительства.

Первоначальный подвижной составъ желѣзной дороги долженъ состоять не менѣе какъ изъ 5-ти паровозовъ съ тендерами, какъ товарныхъ, такъ и пассажирскихъ, изъ 14 вагоновъ пассажирскихъ и 84 вагоновъ товарныхъ, багажныхъ и конскихъ, включая и платформы.

Правительство въ правѣ будетъ требовать устройства втораго пути тогда, когда валовой годовой доходъ съ уступаемой линіи желѣзной дороги будетъ превышать девять тысячъ рублей серебромъ на версту.

Предварительно открытія дороги, произведено будетъ Правительствомъ освидѣтельствованіе, съ цѣлью удостовѣриться въ томъ, что движеніе по оной можетъ быть допущено съ совершенною безопасностію.

Движеніе можетъ быть открыто прежде сооруженія постоянныхъ мостовъ, если построенные съ этою цѣлью временные мосты представятъ достаточное ручательство прочности.

По случаю затруднительности въ заготовленіи баластнаго матеріала, открытіе движенія можетъ быть допущено даже прежде устройства на всей длинѣ открытой линіи верхняго слоя баласта; но окончательное устройство баластной насыпи должно быть произведено какъ только возможно скорѣе.

Работы всякаго рода, проистекающія изъ обязательствъ, принимаемыхъ на себя учредителями, предвидѣнныя и непред-

Szerokość kolei będzie takaż sama jak kolei Warszawsko-Wiedeńskiéj i Bydgoskiéj.

Oprócz wyjątków przez Rząd dopuszczanych, największy spadek drogi dozwala się ośm tysiącznych, a najmniejszy promień krzywizn, linie proste łączących, będzie miał przynajmniéj trzysta sażeni.

Towarzystwo upoważnione zostaje do rozpoczęcia exploatacyi na kolei pojedynczéj, z urządzeniem wszakże dostatecznych kolei bocznych do wymijania.

Przed otwarciem linii drogi żelaznéj lub jéj części, Zarząd Towarzystwa winien sporządzić i przedstawić Rządowi inwentarz machin, przyrządów, narzędzi i innych szczegółów. Tak inwentarz jako i tabor sprawdzane będą na żądanie Rządu.

Pierwotny tabor kolei żelaznéj winien się składać przynajmniéj z pięciu lokomotyw z tendrami, tak towarowych jako i passażerskich 14 wagonów passażerskich i 84 wagonów towarowych, bagażnych i końskich, licząc w to i platformy.

Rząd będzie miał prawo wymagać położenia drugiéj kolei wtedy, kiedy roczny dochód brutto z nadanéj linii drogi żelaznéj przenosić będzie dziewięć tysięcy rubli srebrem na werstę.

Przed otwarciem drogi, dopełniona będzie przez Rząd rewizya, dla przekonania się, czy ruch może mieć miejsce z zupełném bezpieczeństwem.

Ruch może być otwartym nie czekając na budowę mostów stałych, jeżeli wystawione w tym celu mosty tymczasowe przedstawiać będą dostateczną pewność wytrzymałości.

Ze względu na trudność zaopatrzenia się w zwir, otwarcie ruchu będzie mogło mieć miejsce nawet przed ukończeniem wierzchniéj nasypki balastu na całéj długości otwartéj linii; ukończenie onéj wszakże dopełnioném być winno z największym jak można pośpiechem.

Wszelkie jakiegobądź rodzaju roboty, wynikające z zobowiązań przyjętych przez założycieli, przewidziane i nieprzewi-

видѣнныя, безъ всякаго различія и исключенія (кромѣ работъ собственно военныхъ, кои Правительство признаетъ необходимыми въ стратегическихъ видахъ), исправное содержаніе дороги, движеніе по оной и все касающееся до управленія ею, въ теченіе всего срока уступки оной, или до выкупа ея Правительствомъ, должно лежать на Обществѣ и быть относимо исключительно на собственный его счетъ и страхъ, безъ всякихъ на то издержекъ со стороны Казны.

И обратно, Общество имѣетъ полное и совершенное право исключительнаго пользованія уступаемою ему дорогою и всѣми доходами отъ оной, въ продолженіе всего договореннаго на уступку дороги времени, или до выкупа оной, съ такимъ при томъ условіемъ, что доходы сіи, ни въ какомъ случаѣ, не могутъ быть обременяемы никакими повинностями, кромѣ тѣхъ, которыя проистекаютъ изъ настоящаго договора.

Ст. 18.

Еслибы какая либо новая дорога, для общественной надобности назначенная, соединилась съ принадлежащею Обществу, то сіе послѣднее не можетъ воспретить свободнаго по своей дорогѣ прохода порожнимъ и нагруженнымъ кладью вагонамъ новой желѣзной дороги, за добровольно условленную или третейскимъ судомъ постановленную плату, съ предоставленіемъ лишь себѣ взаимно того же права.

Ст. 19.

Проектъ управленія уступаемою желѣзною дорогою будетъ представленъ на утвержденіе Правительства.

Ст. 20.

Чиновники, платящіе эмеритальную складку, которые бы поступили на службу Общества, будутъ по прежнему вносить установленные проценты въ эмеритальный капиталъ и будутъ пользоваться выгодами этого учрежденія, по тѣмъ окладамъ, съ коихъ они платятъ проценты въ настоящее время.

dziane, bez żadnego wyłączenia (oprócz tylko dzieł i robót wojskowych i strategicznych, któreby Rząd za właściwe uznał), dobre utrzymanie drogi, ruch na niéj i wszystko co dotycze jéj zarządu, przez cały ciąg nadania, lub aż do jego skupu przez Rząd, są ciężarem Towarzystwa, na jego wyłączny koszt i niebezpieczeństwo, bez żadnego zgoła obowiązku dla Skarbu.

Nawzajem Towarzystwo ma prawo do pełnego, wyłącznego na swoją korzyść używania drogi nadanéj i do wszelkich z niéj dochodów przez cały czas nadania, lub do jego skupu, bez obowiązku poddawania tychże dochodów pod inne ciężary, jak te, które wynikają z niniejszéj umowy.

Art. 18.

Jeżeli nowa jaka droga żelazna, do użytku powszechnego przeznaczona, zetknie się z drogą do Towarzystwa należącą, toż Towarzystwo nie może wzbronić na swojéj wolnego przebiegu dla powozów próżnych lub ładowanych towarami obcéj drogi, a to za opłatą umówioną dobrowolnie, lub ustanowioną przez Sędziów polubownych, z zastrzeżeniem dla siebie jedynie prawa wzajemności.

Art. 19.

Projekt zarządu dla drogi żelaznéj nadanej przedstawiony będzie do zatwierdzenia Rządu.

Art. 20.

Urzędnicy płacący składkę emerytalną, którzyby przeszli do służby Towarzystwa, wnosić będą nadal opłatę do Kassy Emerytalnéj i używać dobrodziejstwa emerytury w stosunku pensyj, od których obecnie składkę uiszczają.

Въ пользу должностныхъ лицъ, которыя будутъ назначены Обществомъ, оно обязывается учредить эмеритальную кассу, основою коей будутъ служить періодическіе умѣренные взносы, дѣлаемые самими должностными лицами; къ этимъ взносамъ будутъ присоединяемы добавки отъ прибылей желѣзной дороги, а равно всякаго рода пени и пр.

Кассою этою будетъ распоряжаться Управленіе желѣзной дороги, подъ контролемъ Правительства.

Именной списокъ всѣмъ служащимъ при желѣзной дорогѣ долженъ быть представляемъ Правительству.

Служащіе при желѣзной дорогѣ инженеры, надсмотрщики, сторожа при переводныхъ стрѣлкахъ, начальники мастерскихъ, механики, машинисты, начальники станцій, ихъ помощники и телеграфисты освобождаются отъ рекрутства въ продолженіе службы при этой дорогѣ.

Члены Управленія и чины при желѣзной дорогѣ, на службѣ состоящіе, носятъ мундиръ и кокарду.

Тѣ же чиновники и служащіе, въ отношеніи нарушенія ими, или противъ нихъ, правилъ по службѣ желѣзной дороги и въ отношеніи взысканій за эти нарушенія, сравниваются съ прочими лицами, въ государственной службѣ состоящими.

Равномѣрно всѣ правила, обязательныя въ отношеніи удержанія и прекращенія жалованья государственныхъ чиновниковъ, примѣняются и къ служащимъ при желѣзной дорогѣ.

Учредителямъ предоставляется выбирать служащихъ своихъ всякаго рода, какъ въ предѣлахъ Царства, такъ въ Имперіи и за границею, а также опредѣлять содержаніе ихъ по своему усмотрѣнію. Всѣ сіи должностныя лица обязываются во всемъ сообразоваться съ узаконеніями, существующими въ Царствѣ, и съ положеніемъ о порядкѣ службы при желѣзныхъ дорогахъ.

Назначеніе Директора желѣзной дороги имѣетъ быть представляемо на утвержденіе Правительства.

Na rzecz sprawujących obowiązki przy drodze żelaznéj, którzy przez Towarzystwo mianowani będą, ustanowiono Kassę zjednoczenia z wpływów, ze składek peryodycznych, umiarkowanych, wnoszonych przez samychże uczestników, oraz z dodatków na ten cel przeznaczonych z zysków kolei żelaznéj, z kar wszelkiego rodzaju i tym podobnych.

Kassą tą zawiadywać będzie Zarząd kolei żelaznéj pod kontrollą Rządu.

Lista osób sprawujących obowiązki w służbie drogi żelaznéj powinna być przedstawiona Rządowi.

Inżenierowie, dozorcy, zwrotnicy, naczelnicy warsztatów, mechanicy i maszyniści, zawiadowcy i podzawiadowcy stacyj i telegrafiści w służbie drogi żelaznéj zostający, wolni są od zaciągu wojskowego, przez czas trwania tejże służby.

Członkowie Zarządu i sprawujący obowiązki w służbie drogi żelaznéj nosić będą mundur i kokardę.

Ciż sprawujący obowiązki, co do wykroczeń przez nich popełnianych, lub przeciwko nim, w przedmiotach służbowych drogi żelaznéj, i co do kar wymierzyć się mających z powodu tych wykroczeń, uważani być mają na równi z urzędnikami publicznymi. Podobnież wszelkie przepisy, obowiązujące względem aresztów i wstrzymania płacy urzędników publicznych, stosują się i do sprawujących obowiązki przy drodze żelaznéj.

Założycielom służy wolność wyboru sprawujących obowiązki przy drodze żelaznéj wszelkiego stopnia, bądź z Królestwa, bądź z Cesarstwa lub z zagranicy, i oznaczenia im płacy podług swego uznania.

Wszyscy też sprawujący obowiązki powinni stosować się do praw w Królestwie Polskiém istniejących i do urządzeń służby na drogach żelaznych.

Nominacya Dyrektora drogi żelaznéj powinna być poddana pod zatwierdzenie Rządu.

Ст. 21.

Высшая провозочная плата для пассажировъ и товаровъ не должна превосходить той, которая нормально опредѣлена для Варшавско-Бромбергской желѣзной дороги.

Плата сія не можетъ быть возвышена безъ разрѣшенія Правительства; пониженіе же провозныхъ цѣнъ будетъ зависѣть отъ Общества.

Тарифъ, единожды пониженный, можетъ быть снова возвышенъ, въ границахъ установленнаго предѣла, но не прежде, какъ черезъ три мѣсяца послѣ пониженія, и по предварительной за мѣсяцъ публикаціи о такомъ возвышеніи тарифа.

Расходы добавочные, въ тарифѣ не упомянутые, какъ-то: коммисіонерскіе, за подвозки, нагрузки, выгрузки, складъ въ станціонныхъ пакгаузахъ и въ магазинахъ при желѣзной дорогѣ, а также застрахованіе, взимаются, сверхъ опредѣленной за провозъ платы, но по цѣнамъ, утвержденнымъ Правительствомъ.

Провозная плата для пассажировъ и товаровъ должна быть одинакова для всѣхъ, съ нижеслѣдующими исключеніями.

Военные и морскіе чины Императорскихъ Россійскихъ войскъ и флота, отправляемые по дѣламъ службы, отдѣльно или командами, платятъ только четвертую часть дѣйствующаго тарифа.

За лошадей же, обозъ, аммуницію, артиллерію и прочія военныя принадлежности означенныхъ отрядовъ, взимается половина платы, дѣйствующимъ тарифомъ постановленной.

Въ случаяхъ, еслибы какіе либо изъ предметовъ, принадлежащихъ къ военнымъ припасамъ, орудіямъ, магазинамъ и проч., не были поименованы въ тарифѣ, они будутъ причислены къ товарамъ втораго разряда.

Еслибы Правительству, для перевозки войскъ или военныхъ тяжестей всякаго рода, встрѣтилась надобность во всѣхъ перевозочныхъ силахъ желѣзной дороги, Общество обязано предоставить ихъ въ его распоряженіе, за половинную цѣну противъ тарифа. Сіе однакоже будетъ обязательнымъ для Обще-

Art. 21.

Maximum oznaczonych opłat za przewóz osób i towarów nie będzie mogło przenosić cen normalnie ustanowionych dla drogi żelaznéj Warszawsko-Bydgoskiéj.

Opłaty te nie mogą być podwyższone bez pozwolenia Rządu; zmniejszenie zaś ich zależy od Towarzystwa.

Taryffa raz obniżona może być znowu podwyższoną aż do granic przepisanych, lecz tylko po upływie trzech miesięcy od czasu obniżenia i za poprzedniém na miesiąc jeden ogłoszeniem o takiéj podwyżce taryffy.

Koszta dodatkowe nie wzmiankowane w taryffie, jako to: kommissowe, za dowózkę, naładowanie, wyładowanie i składowe w magazynach i składach kolei żelaznéj, niemniéj koszta ubezpieczeń, opłacane będą niezależnie od cen przewozowych taryffy, lecz według cen przez Rząd zatwierdzonych.

Ceny przewozowe osób i towarów będą jednakowe dla wszystkich, z wyjątkami następującemi:

Wojskowi i marynarze Cesarskiéj siły zbrojnéj i floty, wysyłani w interessach służbowych pojedynczo lub w oddziałach, płacą tylko jedną czwartą część taryffy obowiązującéj.

Konie, bagaże, ammunicya, artylerya i inne przybory wojenne rzeczonych oddziałów, płacić będą połowę taryffy obowiązującéj.

Jeżeliby przedmioty należące do przyborów wojennych, broni, magazynów i t. p. nie były wyraźnie wymienione w taryffie, liczone one będą za towary drugiej klassy.

Jeśliby, dla przewozu wojska lub jakichkolwiek ładunków wojennych, zachodziła potrzeba użycia wszystkich środków przewozowych kolei żelaznéj, Towarzystwo obowiązane jest oddać je do rozporządzenia rządowego, za połowę ceny taryffowéj. To wszakże obowiązującém będzie dla Towarzystwa tylko w skutek

ства не иначе, какъ вслѣдствіе особаго приказанія Намѣстника Его Императорскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ.

Еслибы, вслѣдствіе такихъ требованій, доходы съ желѣзной дороги значительно уменьшились, Общество будетъ имѣть право на соотвѣтственное вознагражденіе, по обоюдному соглашенію съ Правительствомъ, и въ этомъ случаѣ для сравненія будетъ принято среднее количество соотвѣтствующаго дохода за предшествовавшіе три года.

Всякій разъ, когда, независимо отъ опредѣленныхъ отправленій, Правительство потребуетъ наряда экстреннаго поѣзда, днемъ или ночью, требованіе это должно быть исполнено не далѣе шести часовъ съ полученія извѣщенія, съ должнымъ однако при семъ соблюденіемъ постановленій о безопасности движенія. За экстренные поѣзды сіи Правительство уплачиваетъ по 1 рублю 50 коп. сер. съ версты пройденнаго разстоянія.

Въ случаѣ ощутительнаго недостатка въ жизненныхъ припасахъ, цѣна за перевозку оныхъ будетъ понижена въ половину противу дѣйствующаго тарифа.

Каменный уголь, добываемый изъ казенныхъ копей, будучи сложенъ для перевозки на одномъ изъ путевыхъ дворовъ желѣзной дороги (по извѣщеніи о привозѣ его Дирекціи желѣзной дороги по крайней мѣрѣ за 15 дней впередъ), будетъ перевозимъ прежде угля, добываемаго на другихъ копяхъ.

Правительство оставляетъ за собою право дѣлать измѣненія въ тарифѣ, чрезъ каждые десять лѣтъ, если найдетъ это нужнымъ, но въ такомъ только случаѣ, ежели въ продолженіе трехъ лѣтъ сряду акціонеры получатъ чистой прибыли болѣе 10 процентовъ съ своихъ капиталовъ. Ни въ какомъ случаѣ, однакожъ, тарифъ, вслѣдствіе сихъ измѣненій, не можетъ быть пониженъ въ такой степени, чтобы дивидендъ, причитающійся акціонерамъ (включая и проценты), составилъ менѣе 10% съ капитальной ихъ суммы.

Если пониженія тарифа нельзя будетъ достигнуть по взаимному соглашенію, то оно будетъ опредѣлено третейскимъ судомъ.

oddzielnego polecenia Namiestnika Jego Cesarskiéj Mości w Królestwie Polskiém.

Gdyby na skutek takich żądań dochody drogi żelaznéj poniosły znaczny uszczerbek, Towarzystwo mieć będzie prawo do odpowiedniego wynagrodzenia, za dobrowolném porozumieniem się w téj mierze z Rządem, i w takim razie za zasadę porównania przyjętą będzie średnia ilość dochodu w poprzedzających trzech latach.

Ilekroć Rząd, niezależnie od zwykłych pociągów, zażąda wyprawienia pociągu nadzwyczajnego, czy to w dzień, czy w nocy, żądanie to spełnioném być powinno najpóźniéj w sześć godzin po wezwaniu; przyczem zachowane być powinny obowiązujące przepisy o bezpieczeństwie exploatacyi.

Za pociągi nadzwyczajne Rząd płaci po jednym i pół rublu srebrem za jedną werstę przebiegu.

W czasie dotkliwego braku artykułów żywności, cena za przewóz takowych zniżoną będzie do połowy obowiązującéj taryffy.

Węgiel kamienny wydobywany z kopalń rządowych, złożony jako przedmiot przewozowy na którejkolwiek stacyi kolei żelaznéj (skoro Dyrekcya drogi żelaznéj odbierze o jego złożeniu doniesienie przynajmniéj na dni piętnaście naprzód), transportowanym będzie przed węglem z innych kopalń wydobywanym.

Rząd zastrzega sobie prawo zaprowadzenia zmian w taryffie przewozowéj, jeżeli uzna tego potrzebę, co dziesięć lat, lecz w takim tylko razie, jeżeli w przeciągu lat trzech po sobie następujących, akcyonaryusze otrzymają więcéj nad 10% czystego zysku. Przecież taryffa w skutek takich zmian nigdy nie może być tyle obniżoną, iżby przez to dywidenda dla akcyonaryuszów, łącznie z procentami, zmniejszyła się do niżéj dziesięć od sta od summy kapitalnéj.

Jeżeli zniżenia taryffy nie będzie można ustanowić dobrowolnie, oznaczy je postanowienie Sędziów polubownych.

Ст. 22.

Общество обязывается производить безплатно, въ каждомъ изъ своихъ пассажирскихъ поѣздовъ, перевозку почтовой корреспонденціи съ нужными для сопровожденія оной чинами. На сей предметъ, по требованію Почтоваго Управленія, Дирекція желѣзной дороги удѣляетъ въ каждомъ пассажирскомъ поѣздѣ особое отдѣленіе вагона, длиною внутри въ полторы сажени.

Еслибы сіе отдѣленіе вагона оказалось недостаточнымъ, Почтовое вѣдомство будетъ имѣть право помѣщать въ каждомъ пассажирскомъ поѣздѣ одинъ или два особые вагона, приспособленные къ почтовымъ перевозкамъ. Обществу будетъ уплачиваемо за перевозку сихъ добавочныхъ вагоновъ: за первый по 30, а за второй по 15 коп. сер. съ каждой версты пройденнаго разстоянія.

Означенные почтовые вагоны имѣютъ быть построены и содержимы на счетъ Почтоваго вѣдомства, но содержаніе нижней ихъ части и колесъ возлагается на Общество.

На тѣхъ станціяхъ, гдѣ потребуется учредить почтовое отдѣленіе или телеграфную станцію, Общество обязано отвести для сего комнату или приличное помѣщеніе безвозмездно въ зданіяхъ ему принадлежащихъ.

Ст. 23.

Во всемъ касающемся повѣрки надзора, служебнаго порядка и личнаго состава чиновъ Общества, желѣзная дорога подчиняется непосредственно Правительству.

Надзоръ сей производимъ будетъ посредствомъ Инспектора, при содѣйствіи имѣющихъ быть назначенными въ помощь ему чиновниковъ и посредствомъ Коммисара отъ Правительства. Содержаніе сихъ чиновниковъ полагается отъ Казны.

Не имѣя права вмѣшиваться въ распоряженія Общества, чиновники сіи однако въ правѣ требовать полныхъ объ оныхъ свѣдѣній, присутствовать въ общихъ собраніяхъ Общества и въ засѣданіяхъ Административнаго Совѣта онаго, не имѣя

Art. 22.

Towarzystwo obowiązuje się każdym pociągiem osobowym odbywać bezpłatnie przewóz korrespondencyi piśmiennéj, oraz urzędników przeznaczonych do służby w téj mierze. W tym celu, na żądanie Zarządu Pocztowego, Dyrekcya drogi żelaznéj w każdym pociągu osobowym przeznaczy jeden osobny oddział powozu, trzymający wewnątrz półtora sażenia długości.

Jeśliby ten oddział powozowy okazał się niedostateczny, Zarząd Pocztowy ma prawo przyczepić do każdego pociągu osobowego jeden lub dwa oddzielne powozy urządzone do przewozu poczty. Towarzystwo otrzyma zapłatę za taki przewóz osobnych wagonów pocztowych w stosunku trzydziestu kopiejek za wiorstę przebiegu, za pierwszy wagon, a piętnaście kopiejek srebrem za wiorstę za drugi.

Wagony pocztowe będą sprawiane i utrzymywane kosztem Zarządu Pocztowego; wszakże utrzymanie spodów powozowych i kół będzie ciężarem Towarzystwa.

Gdzieby na stacyi zaszła potrzeba urządzenia biura pocztowego lub telegraficznego, Towarzystwo jest obowiązane przeznaczyć na ten cel bezpłatnie w swoich budowlach izbę lub przyzwoity lokal służbowy.

Art. 23.

Towarzystwo zależy bezpośrednio od Rządu we wszystkiém co się ściąga do kontrolli i nadzoru służby, oraz osób sprawujących obowiązki u Towarzystwa.

Nadzór ten wykonywanym będzie przez Inspektora, z dodanymi mu w pomoc urzędnikami i przez Kommissarza Rządowego. Rząd ponosić będzie płacę tych urzędników.

Bez mięszania się do rozporządzeń Towarzystwa, urzędnicy ci będą mieli prawo żądać dokładnych o nich wiadomości, assystować na Ogólnych Zebraniach Towarzystwa i na posiedzeniach Rady Zarządzającéj, jednak bez głosu w uchwałach téjże Rady;

впрочемъ права голоса въ рѣшеніяхъ дѣлъ сего Совѣта, наконецъ, наблюдать за исполненіемъ законовъ и правительственныхъ постановленій Царства со стороны Общества.

Особая, данная подлежащимъ въ Царствѣ Управленіемъ инструкція опредѣлитъ обязанности и кругъ дѣйствій Инспектора и Коммисара.

Общество и агенты его не могутъ быть подвергаемы никакой пенѣ и вообще никакому приговору, не произнесенными подлежащими властями, на основаніи дѣйствующихъ въ Царствѣ законовъ.

Въ особенности, преимущество предварительнаго рѣшенія, именуемаго decyzya kwalifikacyjna, по дѣламъ судебнымъ, возникшимъ при отправленіи служебныхъ обязанностей на желѣзной дорогѣ, присвоивается всѣмъ служащимъ при этой дорогѣ.

Предварительное это рѣшеніе произносимо будетъ Правительствомъ, по выслушаніи представителей Общества.

Отвѣтственность уголовная, за дѣйствія или упущенія на желѣзной дорогѣ, по ея управленію или движенію, можетъ падать только на служащихъ Общества, но ни въ какомъ случаѣ на членовъ Административнаго Совѣта онаго, въ качествѣ распорядителей.

Отвѣтственность по искамъ гражданскимъ можетъ быть отнесена къ Обществу только въ совокупномъ его составѣ, а не лично къ членамъ его (т. е. членамъ Административнаго Совѣта или акціонерамъ). Впрочемъ, за личныя дѣйствія, каждый членъ Общества подлежитъ отвѣтственности по общимъ законамъ.

Ст. 24.

Служба полицейская при желѣзной дорогѣ раздѣляется на двѣ части:

a) Полиція общая, имѣющая предметомъ наблюденіе за проѣзжающими и повѣрку ихъ паспортовъ. Полиція эта будетъ состоять изъ лицъ, назначенныхъ отъ Правительства и состоящихъ на его иждивеніи.

nakoniec czuwać nad wykonywaniem ze strony Towarzystwa praw i postanowień Królestwa.

Instrukcya szczegółowa, przez właściwą władzę w Królestwie wydana, wskaże obowiązki i władzę Inspektora i Kommissarza Rządowego.

Żadna kara, żadne skazanie, czy to przeciw Towarzystwu, czy też przeciw jego urzędnikom, nie może być wyrzeczone jak tylko przez władze właściwe, stosownie do praw obowiązujących w Królestwie.

Wszczególności dobrodziejstwo poprzedniéj decyzyi kwalifikacyjnéj w rzeczach karnych, z powodu wykonywania obowiązków przy drodze żelaznéj, służy wszystkim urzędnikom i osobom przy drodze żelaznéj użytym.

Decyzya kwalifikacyjna wydawana będzie przez Rząd, po wysłuchaniu przedstawicieli Towarzystwa.

Odpowiedzialność karna za czyny lub opuszczenia odnoszące się do zarządu i exploatacyi drogi żelaznéj, może tylko dotknąć urzędników płatnych Towarzystwa, a nigdy Członków Rady Zarządzającéj w ich przymiocie zarządców.

Odpowiedzialność cywilna poszukiwana tylko być może przeciw Towarzystwu, jako ciału zbiorowemu, a bynajmniéj przeciw jego Członkom (to jest Członkom Rady Zarządzającéj i Akcyonaryuszom). Wszakże, za czyny osobiste, Członkowie Towarzystwa podpadają odpowiedzialności według ogólnych praw.

Art. 24.

Służba policyjna na drodze żelaznéj będzie podzielona na dwie części:

a) Policya ogólna, która się zajmuje nadzorem osób podróżnych i przeglądaniem ich paszportów. Policya ta wykonywaną będzie przez urzędników mianowanych i płaconych od Rządu.

б) Полиція собственно желѣзной дороги, на которую возлагается попеченіе о безопасности и правильномъ движеніи поѣздовъ, наблюденіе за принятіемъ всѣхъ мѣръ предосторожности, для предупрежденія несчастныхъ случаевъ, и сохраненіе строгаго порядка, какъ на станціяхъ, такъ и во время движенія. Полиція эта будетъ состоять изъ лицъ, назначенныхъ отъ Общества.

Ст. 25.

Правительство, по предварительномъ выслушаніи учредителей или представителей Общества, издастъ положеніе объ эксплоатаціи желѣзной дороги.

Положеніе это не должно заключать въ себѣ постановленій, могущихъ препятствовать исполненію настоящаго договора, или подвергать Общество излишнимъ или убыточнымъ расходамъ.

Общество можетъ быть административнымъ порядкомъ принуждаемо къ исполненію правилъ означеннаго положенія.

Ст. 26.

Книги Общества должны быть во всякое время доступны для Правительства или для лицъ, отъ него уполномоченныхъ.

Книги центральнаго Управленія дозволяется вести на русскомъ, польскомъ или нѣмецкомъ языкѣ.

Ст. 27.

По истеченіи первыхъ двадцати лѣтъ со дня вступленія Общества въ пользованіе уступаемою ему дорогою, Правительство будетъ имѣть во всякое время право выкупить желѣзную дорогу и принять на себя управленіе оною, вознаградивъ за то Общество:

а) ежегодною платою извѣстной суммы до истеченія полнаго семидесятипятилѣтняго срока концессіи;

б) уплатою ему за увеличеніе противъ инвентаря (ст. 17) количества и цѣнности движимаго имущества.

b) Policya właściwa drogi żelaznéj, na któréj ciąży obowiązek czuwania nad bezpieczeństwem i regularnością ruchu pociągów, nad zachowaniem środków ostrożności, niezbędnych dla zapobieżenia wypadkom, niemniéj nad ścisłym porządkiem tak na stacyach jak i w czasie jazdy.

Policyę tę sprawować będą osoby przez Towarzystwo wyznaczone.

Art. 25.

Rząd, po wysłuchaniu założycieli lub przedstawicieli Towarzystwa, ogłosi urządzenie co do exploatacyi drogi żelaznéj.

Urządzenie to nie będzie zawierało przepisów, któreby tamowały wykonanie niniejszéj umowy, lub wystawić mogły Towarzystwo na wydatki niepotrzebne lub uciążliwe.

Towarzystwo może być zniewolone w drodze administracyjnéj do wykonania przepisów tego urządzenia.

Art. 26.

Rządowi lub jego delegowanym wolny jest przystęp do ksiąg Towarzystwa.

Księgi Zarządu Głównego mogą być prowadzone w języku rossyjskim, polskim lub niemieckim.

Art. 27.

W każdym czasie, po upływie pierwszych dwudziestu lat od dnia objęcia nadanéj drogi przez Towarzystwo, Rządowi służy wolność skupu drogi żelaznéj i przyjęcia zarządu drogi żelaznéj, uiszczając za to Towarzystwu:

a) opłatę roczną, aż do upływu 75 letniego terminu nadania;

b) zapłatę za powiększenie w porównaniu z inwentarzem (art. 17) ilości i wartości majątku ruchomego.

Для опредѣленія суммы ежегодной платы, принимается совокупность чистыхъ годовыхъ доходовъ всей уступленной дороги, за семь предшествующихъ выкупу лѣтъ. Изъ суммы этой вычитается итогъ чистыхъ доходовъ двухъ наименѣе прибыльныхъ годовъ, и за тѣмъ выводится средній, чистый, годовой доходъ остальныхъ пяти лѣтъ.

Выведенный такимъ образомъ средній доходъ Правительство будетъ обязано выплачивать ежегодно Обществу, по полугодіямъ, въ теченіе остальнаго времени, до окончанія полнаго срока уступки.

Дабы опредѣлить чистый доходъ, изъ валоваго дохода будутъ вычтены всѣ издержки собственно по эксплоатаціи дороги, а именно: расходы по содержанію пути, по движенію и общему управленію, исключая однако проценты съ погашеніемъ и дивидендъ, уплачиваемые акціонерамъ, и часть денегъ, отдѣляемую въ запасный капиталъ. Исчисленный на семъ основаніи средній доходъ пяти самыхъ прибыльныхъ годовъ дастъ цифру той суммы, которую Правительство должно будетъ уплачивать ежегодно Обществу до конца срока уступки, каковая сумма распредѣляется Административнымъ Совѣтомъ желѣзной дороги между акціонерами, согласно съ Уставомъ (§ 25) и для окончанія погашенія общественнаго капитала.

Ст. 28.

По истеченіи срока концессіи, или въ случаѣ выкупа оной, Правительство вступаетъ немедленно во владѣніе желѣзною дорогою, со всѣми нужными для эксплоатаціи принадлежностями, движимыми и недвижимыми.

При этомъ однако, за подвижной составъ, какъ-то: паровозы, вагоны, машины, снаряды, инструменты и прочую принадлежность эксплоатаціи, прибавленные Обществомъ противу первоначальнаго при открытіи дороги состава, Общество сіе получаетъ соразмѣрное стоимости ихъ вознагражденіе.

Для опредѣленія суммы сего вознагражденія, дѣйствительная общая стоимость подвижнаго состава, сданнаго Правитель-

Dla wynalezienia wysokości opłaty corocznéj, zebrane będą dochody czyste roczne całéj linii nadanéj, w przeciągu siedmiu lat, skup poprzedzających.

Z summy téj potrąci się dochód czysty dwóch lat najmniéj korzystnych, a następnie wynajdzie się czysty dochód średni z pięciu lat pozostałych.

Wynaleziony w ten sposób czysty dochód średni, Rząd obowiązany będzie wypłacać Towarzystwu corocznie w ratach półrocznych, przez cały czas pozostały do upływu terminu nadania.

Dla oznaczenia dochodu czystego, potrącać się będzie od dochodów brutto wszelkie koszta istotne exploatacyi, jako to: koszta utrzymania drogi, exploatacyi i ogólnego zarządu, z wyłączeniem jednak procentów amortyzacyi i dywidend wypłacanych akcyonaryuszom, oraz przeznaczeń do funduszu zasobowego. Średnia, tym sposobem wynaleziona, z pięciu lat najkorzystniejszych, stanowić ma summę coroczną, którą Rząd corocznie będzie uiszczał Towarzystwu aż do ostatniego kresu nadania, a Rada Zarządzająca drogi żelaznéj rozdzieli ją pomiędzy akcyonaryuszów, stosownie do Ustawy Towarzystwa (§ 25) i użyje na ukończenie umorzenia kapitału spółkowego.

Art. 28.

Z upływem terminu nadania, lub na przypadek skupu, Rząd wejdzie natychmiast w posiadanie drogi żelaznéj z jéj przynależytościami nieruchomemi i ruchomemi, do exploatacyi potrzebnemi.

Wszakże co się tycze przedmiotów ruchomych, jak parochodów, powozów, maszyn, narzędzi, sprzętów i innych przyrządów do exploatacyi, Towarzystwo mieć będzie zapłaconą wartość przedmiotów przysporzonych przezeń do taboru pierwotnego, do exploatacyi kolei niezbędnego.

Dla oznaczenia wysokości tego wynagrodzenia, wartość ogólna rzeczywista całego składu drogowego, oddającego się Rządowi

ству при передачѣ ему дороги, опредѣлится по добровольному соглашенію или по оцѣнкѣ экспертовъ, и изъ суммы сей вычтется по пяти тысячъ руб. сер. на каждую версту сдаваемой желѣзной дороги. Эти пять тысячъ руб. сер. представляютъ оптовую стоимость первоначальнаго подвижнаго состава, понизившуюся отъ его употребленія.

Что касается запасовъ топлива и всякихъ другихъ матеріаловъ, то Общество передастъ ихъ Правительству по добровольному соглашенію, или по оцѣнкѣ экспертами.

Каждая сторона назначитъ одного эксперта, а сіи, если не послѣдуетъ между ними взаимнаго соглашенія, изберутъ одного посредника изъ экспертовъ (sur expert), который будетъ назначенъ жребіемъ, если эксперты не согласятся на счетъ его выбора.

Общество сохраняетъ право владѣнія особыми сооруженіями, какъ-то: коксо и известко-обжигательными печами, заводами, литейными, машинными и другими фабриками, магазинами и т. п. заведеніями, устроенными имъ независимо отъ потребностей желѣзной дороги.

Ст. 29.

Учредители или Общество обязываются своимъ иждивеніемъ устроить и содержать вдоль предполагаемой и уступаемой нынѣ желѣзной дороги электромагнитный телеграфъ, и для дѣйствія на ономъ употреблять лицъ, служащихъ при желѣзной дорогѣ. По телеграфу этому могутъ быть передаваемы только депеши, относящіяся до эксплоатаціи желѣзной дороги.

Въ случаѣ, еслибы Правительство признало нужнымъ устроить телеграфную линію вдоль предоставленной Обществу желѣзной дороги, — оно въ правѣ подвѣсить собственные проводники къ телеграфнымъ столбамъ Общества.

Правительство имѣетъ право соединить свой телеграфъ съ телеграфомъ Общества, въ каковомъ случаѣ телеграфный чиновникъ назначается Правительствомъ и получаетъ отъ него содержаніе; депеши же Правительства, при такомъ соединеніи,

w chwili zdania drogi, ocenioną będzie za dobrowolném obu stron porozumieniem się, lub za wyrzeczeniem biegłych, i z téj ogólnéj wartości odejmie się po pięć tysięcy rubli srebrem na każdą wiorstę drogi żelaznéj Rządowi oddanéj. Summa ta pięć tysięcy rubli srebrem wyobraża ryczałtowo wartość taboru pierwotnego, ze względem na obniżenie się téj wartości przez użycie.

Co się zaś tyczy zapasów w materyałach opałowych i wszelkich innych, Towarzystwo zdaje je Rządowi za dobrowolną ugodą lub podług ocenienia biegłych.

Każda strona w tym celu zamianuje biegłego, a ci w przypadku różności zdań wybiorą jednego nadbiegłego, który wrazie niezgodności. co do wyboru jego osoby, wybranym być ma przez los.

Towarzystwo pozostanie właścicielem budowli odrębnych, jako to: pieców koksowych, wapiennych, hut, giserni, fabryk, maszyn i innych wyrobów, magazynów i t. p., któreby zaprowadziło osobno, po za obrębem potrzeb kolei żelaznéj.

Art. 29.

Założyciele lub Towarzystwo obowiązani są wzdłuż całéj projektowanéj i nadanéj drogi żelaznéj urządzić swoim kosztem i utrzymywać telegraf elektryczno-magnetyczny i obsługiwać takowy przez sprawujących obowiązki przy kolei żelaznéj. Telegrafem tym mogą być przesyłane jedynie depesze służbowe, dotyczące exploatacyi drogi żelaznéj.

Gdyby Rząd uważał za potrzebne urządzić linię telegraficzną wzdłuż drogi żelaznéj, Towarzystwu nadanéj, służyć mu będzie prawo przymocować swój drut do słupów telegraficznych Towarzystwa.

Rząd również ma prawo połączyć swój telegraf z telegrafem Towarzystwa, a w tym razie urzędnik telegrafu będzie mianowany i płatny przez Rząd, a przy takiém połączeniu depesze rządowe przesyłane będą bezpłatnie przez telegraf wspólny.

будутъ отправляемы по общественному телеграфу безплатно. Что же касается частныхъ депешъ, отправленіе коихъ будетъ разрѣшено Телеграфною Дирекціею, то плата за оныя будетъ производиться Обществу по тарифу, утвержденному Правительствомъ.

Депеши, относящіяся къ службѣ желѣзной дороги, будутъ имѣть преимущество передъ депешами частными, а въ случаѣ одновременнаго съ сими послѣдними поступленія, должны быть отправляемы прежде.

Общество можетъ передавать по телеграфу депеши, собственно до службы желѣзной дороги относящіяся, безъ предварительнаго доклада о нихъ Правительству. Въ случаѣ соединенія и во всѣхъ другихъ случаяхъ, телеграфъ Общества подлежитъ надзору Телеграфнаго Управленія Имперіи и обязанъ руководствоваться основаніями и правилами этого Управленія, наравнѣ съ телеграфами другихъ частныхъ желѣзныхъ дорогъ. Общество обязано употреблять только ленточные аппараты Морса, или аппараты другой системы, въ той же степени удобной для контроля депешъ, и одобренной Телеграфнымъ Управленіемъ Имперіи.

Ст. 30.

Въ случаѣ, если учредители, или могущее замѣнить ихъ Общество, не выполнятъ принятаго ими на себя обязательства и не окончатъ работъ по сооруженію и обзаведенію дороги, а равно не откроютъ на оной движенія въ указанный срокъ,— за исключеніемъ особенно важныхъ случаевъ, какъ-то: войны, блокады или другихъ общественныхъ бѣдствій, они подвергаются нижеизложеннымъ взысканіямъ:

Ежели, по истеченіи шести мѣсяцевъ со дня перваго предостереженія, сдѣланнаго Правительствомъ учредителямъ или Обществу, работы не будутъ приведены къ окончанію,— сдѣлано будетъ учредителямъ или Обществу вторичное предостереженіе.

Если же за симъ, по истеченіи новаго шестимѣсячнаго срока, дорога не будетъ окончательно открыта для движенія,

Co się tyczy depesz prywatnych, których przesyłka będzie przez Dyrekcyę Telegrafów dozwoloną, opłata za takowe uiszczaną będzie Towarzystwu według taryffy przez Rząd zatwierdzonéj.

Depesze służbowe drogi żelaznéj mieć będą pierwszeństwo przed prywatnemi, a przy jednoczesném podaniu, mają pierwéj być wysyłane.

Towarzystwo będzie mogło wysyłać depesze telegraficzne, tyczące się służby kolei żelaznéj, bez poprzedniego odnoszenia się do Rządu. W razie połączenia i we wszelkich innych przypadkach, telegraf Towarzystwa podpada pod nadzór Zarządu telegrafów Cesarstwa, i obowiązany jest kierować się zasadami i przepisami tegoż Zarządu, na równi z telegrafami innych prywatnych dróg żelaznych. Towarzystwo obowiązane będzie używać jedynie przyrządów wstążkowych Morsa lub innych, systemu również łatwego dla kontrolli depesz i uznanego przez wyższy Zarząd Telegrafów Cesarstwa.

Art. 30.

Gdyby założyciele lub zastępujące ich Towarzystwo nie dopełnili przyjętego na siebie zobowiązania i nie wykończyli robót budowy i urządzenia drogi, oraz otwarcia ruchu na wspomnionéj drodze w terminie zakreślonym, wyjąwszy wypadków szczególnéj wagi, jako to: wojny, blokady i innych klęsk powszechnych, ulegną następującym rygorom:

Jeżeli po pierwszém ostrzeżeniu przez Rząd, w sześć miesięcy wykończenie nie nastąpi, udzieloném będzie założycielom, respective Towarzystwu, drugie napomnienie.

Jeżeliby następnie po upływie drugich sześciu miesięcy, droga nie była stanowczo otwartą dla ruchu, wtedy Rząd staje

въ такомъ случаѣ Правительство вступаетъ во владѣніе всѣми пріобрѣтенными Обществомъ подъ дорогу землями, произведенными работами, заготовленными матеріалами для устройства линіи, а также представленнымъ залогомъ, опредѣленнымъ въ 3 ст. настоящаго договора, и съ тѣмъ вмѣстѣ обращаетъ предпріятіе это въ продажу съ публичныхъ торговъ, на условіяхъ настоящаго договора, съ присовокупленіемъ къ онымъ и залога, долженствующаго поступить въ пользу того или тѣхъ, коимъ съ торговъ будетъ присуждена уступка дороги. Учредителямъ же, или могущему ихъ замѣнить Обществу, предоставлена будетъ въ вознагражденіе только сумма, состоявшаяся на торгахъ.

Ст. 31.

Жалобы частныхъ лицъ на Управленіе желѣзной дороги поступаютъ административнымъ порядкомъ, сперва къ Директору желѣзной дороги, потомъ, во второй инстанціи, въ Административный Совѣтъ Общества, и, наконецъ, къ Правительству. Впрочемъ стороны въ правѣ вѣдаться и судебнымъ порядкомъ.

По всѣмъ судебнымъ дѣламъ, Управленіе желѣзной дороги, въ теченіе первыхъ 15 лѣтъ концессіи, освобождается отъ гербовыхъ пошлинъ.

Денежныя и всякія другія взысканія за нарушеніе полицейскихъ правилъ желѣзной дороги, наложеніе коихъ зависитъ, на основаніи сихъ же правилъ, отъ Управленія желѣзной дороги, опредѣляемы будутъ Совѣтомъ, составленнымъ изъ Комисара отъ Правительства и изъ двухъ чиновниковъ желѣзной дороги, назначенныхъ Управленіемъ оной.

Ст. 32.

Дѣйствія Общества состоятъ подъ ближайшимъ наблюденіемъ и покровительствомъ Намѣстника въ Царствѣ. Общество по дѣламъ своимъ, относящимся къ сооруженію и эксплоатаціи уступаемой желѣзной дороги, входитъ съ представленіями къ Намѣстнику чрезъ подлежащія Правительственныя учрежденія.

się właścicielem wszelkich gruntów przez Towarzystwo nabytych, robót wykonanych, materyałów zgromadzonych dla urządzenia drogi, oraz kaucyi, wzmiankowanéj w artykule 3-cim niniejszego aktu, i przystąpi do wystawienia na licytacyę publiczną tego przedsięwzięcia, na zasadzie warunków niniejszéj umowy, z dołączeniem kaucyi, jako przechodzić mającéj na własność otrzymującego lub otrzymujących przybicie. Jedyne wtenczas wynagrodzenie dla założycieli, respective Towarzystwa, stanowić będzie summa na licytacyi osiągnięta.

Art. 31.

Zażalenia prywatnych na Dyrekcyę drogi żelaznéj przedstawiane być mogą w drodze podania (ekonomicznéj), naprzód do Dyrektora drogi żelaznéj, w drugiéj instancyi do Rady Zarządzającéj Towarzystwa, a nakoniec do Rządu; wszakże wolno jest stronom odwołać się do Sądów zwyczajnych.

We wszelkich postępowaniach sądowych, Zarząd kolei żelaznéj, przez czas pierwszych piętnastu lat nadania, uwolniony jest od użycia i od opłaty stempla.

Kary pieniężne i wszelkie inne, za przekroczenia urządzeń policyjnych drogi żelaznéj, które według przepisów mogą być wyrzeczone przez Zarząd drogi żelaznéj, mają być wymierzane przez Radę, złożoną z Kommissarza Rządowego i dwóch urzędników drogi żelaznéj, wskazanych przez Zarząd tejże.

Art. 32.

Towarzystwo działa pod bliższym nadzorem i opieką Namiestnika w Królestwie. Towarzystwo w interessach swoich, dotyczących budowy i exploatacyi nadanéj drogi żelaznéj, udaje się z przedstawieniami do Namiestnika, za pośrednictwem właściwych władz, lecz w wypadku, gdzie Towarzystwo uzna to

Но въ тѣхъ случаяхъ, когда оно сочтетъ это для пользы дѣла необходимымъ, предоставляется ему обращаться непосредственно къ Намѣстнику.

Дѣла по неудовольствіямъ между правительственными властями и учредителями или Обществомъ, будутъ разбираемы, въ мѣсячный срокъ, Совѣтомъ Управленія Царства и рѣшаемы Намѣстникомъ Его Императорскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. 33.

Приведеніе въ исполненіе всякаго постановленія, важнаго для края по своимъ послѣдствіямъ, или по вліянію на даруемую Правительствомъ гарантію, какъ-то: продажа или отдача въ содержаніе части желѣзной дороги, увеличеніе долга или капитала Общества, назначеніе Директора, равно и всякое измѣненіе настоящаго договора или Устава Общества, можетъ послѣдовать не иначе, какъ съ разрѣшенія Правительства.

Ст. 34.

Высочайше утвержденный Уставъ имѣющаго быть учрежденнымъ безыменнаго Общества, о постройкѣ и эксплоатаціи Лодзинской Фабричной желѣзной дороги, прилагается къ настоящему договору.

На основаніи разрѣшенія Совѣта Управленія въ Царствѣ Польскомъ отъ 23 Іюля (4 Августа) 1865 года, за N° 15,034.

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ
Генералъ-Лейтенантъ (подписано) *Шуберскій.*

По довѣренности:
Эдуарда Франкенштейна,
Осипа Яблковскаго,
Августа Реппгана,
Матіаса Розена,
Карла Шейблера,
Маврикія Мамрота,
и отъ собственнаго имени (подписалъ) *Иванъ Блохъ.*

---

za nieodzowne dla dobra interessu, wolno mu będzie udawać się bezpośrednio do Namiestnika.

Spory między władzami rządowemi a założycielami lub Towarzystwem rozpoznawane będą, w ciągu miesiąca, przez Radę Administracyjną Królestwa, i decydowane przez Namiestnika Jego Cesarskiéj Mości w Królestwie Polskiém.

Art. 33.

Wprowadzenie w wykonanie wszelkiego postanowienia, ważnego przez swoje następstwa w kraju lub przez wpływ na poręczenie Rządowe, jako to: sprzedaż lub wydzierżawienie części drogi żelaznéj, powiększenie długu albo kapitału Towarzystwa, mianowanie Dyrektora, również jak i każda zmiana niniejszéj umowy lub Ustawy Towarzystwa, nie inaczéj mogą mieć miejsce, jak za zezwoleniem Rządu.

Art. 34.

Najwyżéj zatwierdzona Ustawa Towarzystwa bezimiennego w przedmiocie budowy i exploatacyi drogi żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj załącza się do niniejszéj umowy.

Z mocy postanowienia Rady Administracyjnéj z dnia 23 Lipca (4 Sierpnia) 1865 roku Nr. 15,034.

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiém,
Jenerał-Lejtenant (podpisano) *Szuberski.*

W imieniu własném oraz:
Edwarda Frankenstein,
Józefa Jabłkowskiego,
Augusta Repphan,
Mathiasa Rosen,
Karola Scheibler i
Maurycego Mamroth,
z mocy plenipotencyj urzędowych (podpisano) *Jan Bloch.*

Приложеніе 2-ое къ № 5-му.

АКТЪ, ОТНОСЯЩІЙСЯ КЪ УСТАВУ ОБЩЕСТВА ЛОДЗИНСКОЙ ФАБРИЧНОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ домѣ Управленія Путей Сообщенія подъ № 1269, четырнадцатаго (двадцать шестаго) Августа тысяча восемьсотъ шестьдесятъ пятаго года.

Къ проживающему въ Варшавѣ Нотаріусу Варшавской губерніи Владиславу Вѣнцковскому, въ присутствіи нижепоименованныхъ свидѣтелей, обладающихъ законными качествами, явился:

Банкиръ Иванъ Готлибъ Блохъ, проживающій въ Варшавѣ подъ № 468/9, дѣйствующій отъ себя, а также отъ имени проживающихъ въ Калишѣ:

а) Осипа Яблковскаго, соучастника торговаго дома: Яблковскій, Радолинскій, Скупенскій и К°;

б) Августа Реппганъ, соучастника торговаго дома братьевъ Реппганъ;

в) Маврикія Мамротъ, начальника торговаго дома подъ фирмою Людовикъ Мамротъ,—

по довѣренности, составленной въ г. Калишѣ 17 Февраля (1 Марта) 1865 г. у Нотаріуса Ивана Новинскаго,— а также:

г) Карла Шейблера, Фабриканта изъ г. Лодзи, по довѣренности, составленной 1 (13) Марта 1865 года у Нотаріуса Фердинанда Шлиммъ въ г. Лодзи;

д) Эдуарда Франкенштейна, капиталиста въ г. Варшавѣ, по довѣренности, составленной 18 Февраля (2 Марта) 1865 года у Нотаріуса Станислава Ясинскаго въ Варшавѣ;

е) Банкира Матіаса Розена, начальника торговаго дома подъ фирмою И. С. Розенъ въ Варшавѣ, по довѣренности, составленной 13 Марта 1865 г. въ Берлинѣ у Нотаріуса Брахфогеля.

2-gi Annex do Nr. 5-go.

AKT ZAWIĄZANIA TOWARZYSTWA DROGI ŻELAZNÉJ FABRYCZNO-ŁÓDZKIÉJ.

Działo się w Warszawie, pod Nr. 1,269, w gmachu Zarządu Kommunikacyj, dnia czternastego (dwudziestego szóstego) Sierpnia tysiąc ośmset sześćdziesiątego piątego roku.

Przed Władysławem Więckowskim, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiéj Gubernii Warszawskiéj, w Warszawie zamieszkałym, w obecności świadków, niżéj wymienionych, prawem wymagane przedmioty posiadających, stawił się Jan Gotlieb Bloch, bankier w Warszawie pod Nr. 468/9 zamieszkały, działający w imieniu własném oraz na rzecz:

a) Józefa Jabłkowskiego, spólnika domu handlowego: Jabłkowski, Radoliński, Skupieński i Spółka;

b) Augusta Repphan, spólnika domu handlowego braci Repphan;

c) Maurycego Mamroth, naczelnika domu handlowego Ludwik Mamroth, wszystkich w Kaliszu zamieszkałych,

z mocy plenipotencyi, w dniu 17 Lutego (1 Marca) 1865 roku przed Janem Nowińskim Rejentem tamże zdziałanéj;

d) Karola Scheibler, fabrykanta w Łodzi, z mocy plenipotencyi w dniu 1 (13) Marca 1856 roku przed Ferdynandem Schlimm Rejentem w Łodzi sporządzonéj;

e) Edwarda Frankenstein, kapitalisty w Warszawie zamieszkałego, z mocy plenipotencyi, przed Stanisławem Jasińskim Rejentem, w dniu 18 Lutego (2 Marca) sporządzonéj;

f) Mathiasa Rosen, bankiera, naczelnika domu handlowego I. S. Rosen w Warszawie, z mocy plenipotencyi w dniu 13 Marca 1865 roku, przed Emilem Brachvogel Notaryuszem w Berlinie zdziałanéj;

Всѣ вышеозначенные подъ буквами *а*, *б*, *в*, *г*, *д*, *е*, довѣренности, въ надлежаще посвидѣтельствованныхъ выпискахъ, приложены къ акту, составленному въ Канцеляріи Нотаріуса Станислава Ясинскаго отъ 23 Мая (4 Іюня) с. г., за № 6,307, и хрянятся въ дѣлахъ его.

Являющійся, лично извѣстный Нотаріусу, способенъ къ дѣйствіямъ, имѣющимъ законную силу, объявилъ, что онъ и довѣрители его, на основаніи заключеннаго сего числа съ Правительствомъ Царства Польскаго акта, по предмету сооруженія и эксплоатаціи Лодзинской Фабричной желѣзной дороги, а также согласно: 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 и 40 статьямъ Коммерческаго Устава, въ силу Высочайшаго указа отъ 18 (30) Іюля сего года, — съ условіемъ утвержденія Намѣстникомъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ, образуютъ и учреждаютъ: безыменное Общество Лодзинской-Фабричной желѣзной дороги подъ слѣдующими условіями.

По предоставленной мнѣ Высочайшимъ указомъ отъ 18 (30) Іюля 1865 года власти:

„*Утверждаю.*"

Въ Варшавѣ, 20 Августа (1 Сентября) 1865 года.

Намѣстникъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ,

(подписано) *Графъ Бергъ.*

УСТАВЪ ОБЩЕСТВА ЛОДЗИНСКОЙ ФАБРИЧНОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

ГЛАВА I.

Учрежденіе и наименованіе Общества, срокъ существованія онаго, цѣль и мѣстопребываніе.

§ 1.

Общество Лодзинской Фабричной желѣзной дороги, учреждаемое Иваномъ Готлибомъ Блохомъ, Эдуардомъ Франкенштей-

które to powyżéj ad *a*, *b*, *c*, *d*, *e* i *f*, wymienione plenipotencye złożone zostały w wypisach urzędowych, należycie zalegalizowanych do aktu w dniu 23 Maja (4 Czerwca) roku bieżącego ad Nr. 6,307 przed Stanisławem Jasińskim Rejentem sporządzonego i w jego aktach się znajdują.

Stawający będąc Rejentowi znany, do działań prawoważnych zdolny, zeznał, iż na zasadzie aktu zawartego w dniu dzisiejszym z Rządem Królestwa Polskiego, w przedmiocie nadania budowy i exploatacyi drogi żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj, i w myśl przepisów art. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 i 40 Kodeksu Handlowego, on i mocodawcy jego tworzą i ustanawiają, na mocy Ukazu Najwyższego z dnia 18 (30) Lipca r. b. i z zastrzeżeniem zatwierdzenia Namiestnika Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości w Królestwie Polskiém: Towarzystwo bezimienne drogi żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj, pod warunkami następującemi.

Z mocy upoważnienia, udzielonego mi Ukazem Najwyższym z dnia 18 (30) Lipca 1865 roku,

„*Zatwierdzam.*"

w Warszawie, dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1865 roku.

Namiestnik Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości w Królestwie Polskiém, (podpisano) *Hrabia Berg.*

USTAWA TOWARZYSTWA DROGI ŻELAZNÉJ FABRYCZNO-ŁÓDZKIÉJ.

TYTUŁ I.

Ustanowienie Towarzystwa, jego nazwa, czas trwania, cel i siedlisko.

§ 1.

Towarzystwo drogi żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj, zakładające się przez Jana Gotlieba Bloch, Edwarda Frankenstein,

номъ, Осипомъ Яблковскимъ (фирма Яблковскій, Радолинскій, Скупенскій и К°), Августомъ Реппганъ, Матіасомъ Розенъ, Карломъ Шейблеромъ и Маврикіемъ Мамротъ, будетъ состоять изъ всѣхъ владѣльцевъ акцій, которые имѣютъ быть выпущены на основаніи настоящаго Устава.

§ 2.

Цѣль сего Общества: сооруженіе и эксплоатація желѣзной дороги, начинающейся отъ одного изъ пунктовъ Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, между станціями Роговъ и Рокицины и доходящей до города Лодзи.

§ 3.

Общество принимаетъ наименованіе „Общества Лодзинской Фабричной желѣзной дороги."

§ 4.

Мѣстопребываніе Общества въ Варшавѣ.

§ 5.

Общество пріемлетъ свое начало со дня его учрежденія и будетъ продолжаться до истеченія срока, на который уступлена ему вышесказанная дорога, а именно 75 лѣтъ со дня открытія постояннаго и правильнаго движенія на всемъ протяженіи этой дороги (§ 2).

Общество учреждается со дня утвержденія настоящаго договора и Устава.

ГЛАВА II.

Передача правъ.

§ 6.

Учредители, поименованные въ § 1, уступаютъ и передаютъ Обществу всѣ права на устройство и эксплоатацію означенной въ § 2 желѣзной дороги, предоставленныя симъ учредителямъ вышеупомянутымъ договоромъ, а равно всѣ обязательства, симъ же договоромъ на нихъ возложенныя.

Józefa Jabłkowskiego (firma Jabłkowski, Radoliński, Skupieński i Spółka), Augusta Repphan, Mathiasa Rosen, Karola Scheibler i Maurycego Mamroth, istnieć będzie między wszystkimi posiadaczami akcyj, wypuścić się mających na zasadzie niniejszéj Ustawy.

§ 2.

Celem Towarzystwa jest budowa i exploatacya drogi żelaznéj, wychodzącéj z punktu obrać się mającego pomiędzy stacyami Rokiciny i Rogów, na drodze żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, i dochodzącéj do miasta Łodzi.

§ 3.

Towarzystwo przybiera nazwę: Towarzystwa drogi żelaznéj Fabryczno-Łódzkiéj.

§ 4.

Siedlisko Towarzystwa w Warszawie.

§ 5.

Towarzystwo istnieć zaczyna z dniem zawiązania, a trwać ma aż do upływu nadania, to jest siedmdziesięciu pięciu lat, od dnia, w którym rzeczona droga żelazna (§ 2) w całkowitym swoim przebiegu będzie otwartą dla ruchu publicznego.

Towarzystwo jest zawiązane z dniem zatwierdzenia niniejszego kontraktu i ustawy.

TYTUŁ II.

Przelew praw.

§ 6.

Założyciele, w § 1-m wymienieni, ustępują i przelewają na Towarzystwo wszelkie prawa do budowy i exploatacyi drogi żelaznéj, w § 2-m wyszczególnionéj, jakie im umową nadawczą są udzielone; jak również wszelkie zobowiązania i ciężary włożone na nich przez tęż umowę.

Для пользованія пріобрѣтенными такимъ образомъ правами, Общество дѣйствуетъ посредствомъ своего Административнаго Совѣта.

Въ силу таковой уступки и передачи, Общество совершенно замѣняетъ собою учредителей, во всемъ относящемся къ предоставленнымъ имъ уступочнымъ договоромъ правамъ, какъ равно и къ обязанностямъ, проистекающимъ изъ сего договора.

Разсчетъ въ расходахъ, произведенныхъ до вступленія Общества въ дѣйствіе, будетъ учиненъ Административнымъ Совѣтомъ онаго, имѣющимъ сдѣлать надлежащее распоряженіе объ уплатѣ всего, что кому слѣдовать будетъ.

ГЛАВА III.

Капиталъ Общества, акціи, вклады.

§ 7.

Капиталъ Общества на означенную въ § 2 дорогу собранъ будетъ постепенно, посредствомъ выпуска двѣнадцати тысячъ пятисотъ акцій и облигацій, выданныхъ на предъявителя, во сто рублей серебромъ каждая, всего на сумму одинъ милліонъ двѣсти пятьдесятъ тысячъ рублей серебромъ.

Владѣльцамъ сихъ акцій и облигацій Правительство Царства, согласно 4-ой, 8-ой и 10-ой статьямъ уступочнаго договора, гарантируетъ, въ видѣ процента и погашенія, чистый годовой доходъ звонкою монетою въ двѣ тысячи четыреста пятьдесятъ рублей серебромъ съ версты, при протяженіи дороги не длиннѣе 28 верстъ.

Капиталъ Общества во всякое время можетъ быть увеличенъ въ размѣрѣ, потребномъ для предпріятій Общества, но подъ условіемъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 11-ой уступочнаго договора. Увеличеніе сіе опредѣляется общимъ собраніемъ акціонеровъ и подлежитъ утвержденію Правительства.

По займамъ съ правомъ первенства (les emprunts de priorité), производимымъ въ видѣ займовъ съ преміями или другимъ образомъ, выпускаемы будутъ облигаціи на предъявителя.

Tak nabyte prawa Towarzystwo wykonywa przez pośrednictwo swojéj Rady Zarządzającéj.

Skutkiem takiego ustępstwa i przelewu, Towarzystwo podstawione zostaje wprost i bezwarunkowo w miejsce i położenie otrzymujących nadanie, we wszystkiém, co się tyczy praw im udzielonych przez umowę nadawczą, jak również co do wszelkich zobowiązań, które z niéj wynikają.

Obrachunek wydatków poniesionych do chwili w któréj Towarzystwo zacznie być czynném, sporządzonym będzie przez Radę Zarządzającą, która wyda potrzebne rozporządzenia, celem zwrócenia ich komu należy.

TYTUŁ III.

Kapitał Towarzystwa, akcye, wnioski.

§ 7.

Kapitał Towarzystwa na drogę wymienioną w § 2-m będzie zbierany stopniowo, przez utworzenie dwunastu tysięcy pięciuset akcyj i obligacyj na okaziciela, każda po sto rubli srebrem, wynoszących razem milion dwieście pięćdziesiąt tysięcy rubli srebrem.

Rząd Królestwa, stosownie do art. 4, 8 i 10-go umowy nadawczéj, poręcza posiadaczom tych akcyj i obligacyj, tytułem procentu i amortyzacyi, czysty dochód roczny w ilości dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt rubli srebrem, w monecie brzęczącéj, na werstę, przy długości linii nie większéj nad werst 28.

Kapitał Towarzystwa może być w każdym czasie powiększony na potrzeby przedsięwzięć Towarzystwa, lecz pod warunkiem, wymienionym w art. 11-m umowy nadawczéj. Powiększenie to wyrzeczoném być ma przez Ogólne Zgromadzenie Akcyonaryuszów i podlega zatwierdzeniu Rządowemu.

Pożyczki z prawem pierwszeństwa zaciągane (les emprunts de priorité) bądź sposobem pożyczek premiowych, bądź jakimkolwiek innym, będą wypuszczone w obligacyach na okaziciela.

Весь взносъ по симъ займамъ и выпущеннымъ облигаціямъ ни въ какомъ случаѣ не долженъ превышать половины общественнаго капитала.

§ 8.

Въ число упомянутыхъ 12,500 акцій и облигацій учредители подписались:

Иванъ Готлибъ Блохъ на двѣ тысячи пятьсотъ акцій;

Эдуардъ Франкенштейнъ на тысячу двѣсти пятьдесятъ;

Осипъ Яблковскій на двѣ тысячи пятьсотъ;

Маврикій Мамротъ на шестьсотъ;

Августъ Реппганъ на тысячу двѣсти пятьдесятъ;

Матіасъ Розенъ на пятьсотъ;

Карлъ Шейблеръ на четыреста, — итого девять тысячъ акцій.

Административный Совѣтъ опредѣлитъ время и условія дальнѣйшихъ выпусковъ, назначенныхъ для пополненія нужнаго для предпріятія капитала.

§ 9.

Каждая акція даетъ право на соразмѣрное участіе въ дѣйствительномъ имуществѣ Общества и въ прибыляхъ предпріятія.

Только по внесеніи тридцати процентовъ въ счетъ капитальной суммы акцій, выдаются вкладчикамъ самыя акціи на предъявителя. Дотолѣ же за частныя уплаты въ счетъ цѣны акціи выдаются только росписки.

§ 10.

Акціи вырѣзываются изъ шнуровой книги и, по приложеніи къ нимъ сухаго штемпеля Общества, съ печатными подписями членовъ Административнаго Совѣта, выдаются за подписаніемъ одного Члена того же Совѣта и Кассира Общества.

Наружный видъ, форма и условія выпуска сихъ акцій будутъ опредѣлены Административнымъ Совѣтомъ желѣзной дороги.

Wszystkie wnioski na zaciągnięte w ten sposób pożyczki i wypuszczone obligacye, nie mogą w żadnym razie przewyższać połowy kapitału Towarzystwa.

§ 8.

Z liczby wzmiankowanych dwunastu tysięcy pięciuset akcyj i obligacyj, założyciele podpisali jak następuje:

Jan Gottlieb Bloch, dwa tysiące pięćset akcyj;

Edward Frankenstein, tysiąc dwieście pięćdziesiąt;

Józef Jabłkowski, dwa tysiące pięćset;

Maurycy Mamroth, sześćset;

August Repphan, tysiąc dwieście pięćdziesiąt;

Mathias Rosen, pięćset;

Karol Scheibler czterysta; — razem dziewięć tysięcy akcyj.

Rada Zarządzająca oznaczy czas i warunki dalszych emissyj, przeznaczonych na uzupełnienie kapitału do przedsiębierstwa potrzebnego.

§ 9.

Każda akcya daje prawo do stosunkowego udziału w rzeczywistym majątku Towarzystwa i w podziale korzyści.

Dopiero po wniesieniu trzydziestu procentów na poczet kapitału akcyjnego, wkładający będą sobie mieli wręczone akcye na okaziciela. Na wnioski zaś cząstkowe poprzednie, otrzymują tylko poświadczenia.

§ 10.

Akcye wycięte będą z księgi sznurowéj, opatrzone suchym stemplem Towarzystwa i podpisami drukowanemi Członków Rady Zarządzającéj, oraz podpisane przez jednego z Członków rzeczonéj Rady i przez Kassyera.

Zewnętrzny układ, kształt i warunki wypuszczenia tych akcyj oznaczy Rada Zarządzająca drogi żelaznej.

Каждая уплата въ счетъ цѣны акціи отмѣчается на самой акціи.

§ 11.

Административный Совѣтъ можетъ дозволить пріемъ и храненіе акцій въ кассѣ Общества, въ Варшавѣ.

§ 12.

Акціи не дѣлимы, и Общество признаетъ лишь одного владѣльца на одну и ту же акцію.

§ 13.

Владѣніе акціею подчиняетъ владѣльца правиламъ Устава Общества.

Наслѣдники или представители акціонера не имѣютъ права, ни подъ какимъ предлогомъ, требовать наложенія запрещенія на капиталъ и всякаго рода имущество Общества, и не могутъ вмѣшиваться никакимъ образомъ въ управленіе его дѣлами.

Въ отыскиваніи правъ своихъ они обязаны полагаться на инвентари Общества и постановленія общаго собранія акціонеровъ.

§ 14.

Взносы по акціямъ должны быть уплачиваемы въ кассу Общества въ Варшавѣ, или въ другихъ мѣстахъ, по назначенію Административнаго Совѣта и на постановляемыхъ имъ условіяхъ.

Каждый частный взносъ за акцію не долженъ превышать 20% капитала акціи. Но Административный Совѣтъ можетъ разрѣшить уплату вдругъ нѣсколькихъ взносовъ или всего капитала.

Требованія о взносахъ за акціи должны быть объявляемы по крайней мѣрѣ за мѣсяцъ до срока платежа, въ Варшавскихъ вѣдомостяхъ.

Объявленія сіи могутъ быть припечатываемы и въ другихъ вѣдомостяхъ, по указанію Административнаго Совѣта.

Każda opłata na poczet akcyi będzie zaznaczona na samejże akcyi.

§ 11.

Rada Zarządzająca może udzielić upoważnienie do składu i zachowania akcyi w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 12.

Akcye są niepodzielne, i Towarzystwo uznaje tylko jednego właściciela każdéj akcyi.

§ 13.

Posiadanie akcyi poddaje posiadacza przepisom Ustawy Towarzystwa.

Spadkobiercy lub prawonabywcy akcyonaryusza, lub stojący w jego prawach, nie mogą pod żadnym pozorem domagać się opieczętowania kapitałów lub jakiejbądź własności Towarzystwa, ani téż zgoła mięszać się do jego zarządu.

Przy dochodzeniu praw swoich, winni poprzestawać na inwentarzach Towarzystwa i na uchwałach Ogólnego Zgromadzenia akcyonaryuszów.

§ 14.

Wnioski na poczet akcyj uskuteczniać się winny do kassy Towarzystwa w Warszawie, lub w innych miejscach, przez Radę Zarządzającą wskazanych, i podług warunków przez nią ustanowionych.

Każdy wniosek częściowy na akcye nie może przechodzić dwudziestu procent kapitału akcyi. Rada Zarządzająca może jednak postanowić wnioski kilku rat jednocześnie, lub upłatę całkowitego kapitału.

Wezwania o uiszczenie wniosków na akcye, powinny być ogłoszone, przynajmniéj miesiąc przed terminem do opłat wyznaczonym, w dziennikach Warszawskich.

Ogłoszenia te mogą być umieszczane i w innych jeszcze pismach, które Rada Zarządzająca wskaże.

§ 15.

Въ случаѣ невзноса денегъ въ опредѣленный срокъ, насчитываются проценты за каждый просроченный день, въ соразмѣрности шести на сто въ годъ.

Административному Совѣту предоставляется право продавать росписки по частнымъ уплатамъ или акціи, по которымъ взносы не поступили въ назначенные сроки.

Для сего нумера тѣхъ акцій и росписокъ публикуются въ вѣдомостяхъ, означенныхъ въ § 14, съ предвареніемъ о послѣдствіяхъ просрочки.

По прошествіи четырнадцати дней послѣ этой публикаціи, если требуемое количество денегъ не будетъ внесено съ причитающимися процентами, Административный Совѣтъ, безъ дальнѣйшихъ формальностей, имѣетъ право объявить въ означенныхъ въ § 14 вѣдомостяхъ тѣ росписки по частнымъ уплатамъ и акціи недѣйствительными, изготовить вмѣсто ихъ дупликаты и продать таковые въ одинъ разъ или постепенно на биржѣ, чрезъ биржевыхъ маклеровъ, на счетъ и страхъ просрочивающихъ лицъ.

За тѣмъ подлинники проданныхъ акцій считаются недѣйствительными и новымъ покупателямъ выдаются другія акціи, подъ тѣми же нумерами какъ прежнія. Посему всякая сдѣлка о продажѣ и покупкѣ акцій или свидѣтельствъ на акціи, неимѣющихъ установленной отмѣтки въ уплатѣ надлежащихъ взносовъ, почитается недѣйствительною.

Сумма, вырученная чрезъ продажу акцій, за исключеніемъ расходовъ и причитающихся процентовъ, поступаетъ на покрытіе просроченныхъ взносовъ, начиная съ первыхъ неуплаченныхъ взносовъ.

Излишекъ, буде останется, принадлежитъ отчужденному акціонеру.

Акціонеры обязаны денежнымъ взносомъ лишь въ размѣрѣ нарицательнаго капитала каждой акціи; всякое дальнѣйшее требованіе денегъ воспрещается и для нихъ не обязательно.

§ 15.

W razie uchybienia opłaty na oznaczony termin, liczony będzie procent za każdy dzień zwłoki, w stosunku sześciu od sta na rok.

Rada Zarządzająca upoważniona jest do sprzedania poświadczeń tymczasowych na wnioski częściowe, lub akcyj, na które w terminach wskazanych opłaty nie były wniesione.

W tym celu numera takich akcyj i poświadczeń na częściowe wypłaty ogłoszone będą w pismach, wymienionych w § 14, z ostrzeżeniem o skutkach uchybienia terminu.

Jeżeli w ciągu dni czternastu od tego ogłoszenia, opłata raty zażądanéj oraz procentów ubiegłych nie nastąpiła, Rada Zarządzająca będzie miała prawo, bez żadnych dalszych formalności, obwieścić, w pismach wymienionych w § 14-m, unieważnienie tych certyfikatów na upłaty i akcyj, wystawić w ich miejsce duplikaty i takowe sprzedać na giełdzie, za pośrednictwem ajentów giełdowych, od razu lub częściami, na koszt i niebezpieczeństwo uchybiających.

Oryginały akcyj, tym sposobem sprzedanych, stają się nieważnemi; nabywcom zaś wydane będą akcye nowe z temiż samemi co pierwotne numerami. Wszelkie przeto nabywanie i zbywanie akcyj lub poświadczeń na akcye, nieopatrzonych należytą wzmianką o dopełnieniu należnych opłat, za nieważne będzie poczytane.

Summa otrzymana ze sprzedaży akcyj, po strąceniu kosztów i zaległych procentów, zarachowaną będzie na poczet uchybionych wniosków, poczynając od najdawniéj wymagalnych.

Przewyżka, jeśli się okaże, należy do akcyonaryusza wywłaszczonego.

Akcyonaryusze obowiązani są tylko do opłat, do wysokości imiennego kapitału swoich akcyj, dalsze wszelkie żądanie funduszu zabrania się i dla akcyonaryuszów nie jest obowiązującém.

§ 16.

Въ случаѣ подачи объявленія объ утратѣ, истребленіи или о нахожденіи въ незаконномъ владѣніи акцій, съ показаніемъ нумеровъ оныхъ, Административный Совѣтъ не обязанъ ни выдавать дупликатовъ, ни уплачивать на оныя процентовъ и дивиденда, ни стоимости погашенныхъ акцій, если просители не исполнятъ формальностей, предписанныхъ 151, 152 и 155 статьями Коммерческаго Устава.

Такъ какъ всѣ акціи выданы на предъявителя, то въ Управленіи или кассахъ Общества не принимается никакого ареста или запрещенія, на капиталы и права по акціямъ.

Однакоже акціи, внесенныя на имя и на счетъ опредѣленнаго лица, подлежатъ въ отношеніи запрещенія, общимъ узаконеніямъ.

Но въ случаяхъ подобныхъ запрещеній, Управленіе Общества будетъ имѣть право подавать отъ себя объявленія по формѣ свидѣтельствъ сего рода, выдаваемыхъ отъ Правительственныхъ мѣстъ.

ГЛАВА IV.

Объ Административномъ Совѣтѣ.

§ 17.

Управленіе дѣлами Общества возлагается на Совѣтъ, состоящій изъ семи членовъ.

Члены Совѣта избираются общимъ собраніемъ, исключая случаевъ, указанныхъ въ §§ 19 и 24.

Каждый членъ Административнаго Совѣта долженъ имѣть по крайней мѣрѣ пятьдесятъ акцій собственно ему принадлежащихъ, кои не могутъ подлежать ни секвестру, ни отчужденію, во все время бытности его въ этой должности. Акціи эти хранятся въ кассѣ Общества въ Варшавѣ.

§ 18.

Члены Административнаго Совѣта, кромѣ возврата имъ путевыхъ и прочихъ расходовъ, дѣлаемыхъ ими по обязанностямъ, сопряженнымъ съ ихъ должностью, получаютъ за свои

§ 16.

W razie doniesienia o zagubieniu, zniszczeniu akcyj, lub znajdowaniu się ich w nieprawém posiadaniu, przy wymienieniu numerów takowych, Rada Zarządzająca nie będzie miała obowiązku, ani wydawać duplikatów, ani wypłacać przypadających na nie procentów i dywidend lub całkowitéj wartości po umorzeniu, jeśli podający nie dopełni formalności, artykułami 151, 152 i 155-m Kodexu Handlowego wymaganych.

Ponieważ akcye wystawione są na okaziciela, żaden areszt nie może być dopuszczony u Zarządu lub w kassach Towarzystwa, na funduszach lub prawach z akcyj wynikających.

Wszakże akcye, złożone na imię i rachunek osób oznaczonych podlegają co do aresztu prawu powszechnemu; lecz w tych przypadkach Towarzystwo ma prawo składać deklaracye w formie świadectw, jakie przez władze rządowe są wydawane.

TYTUŁ IV.

Rada Zarządzająca.

§ 17.

Zarząd interessów Towarzystwa porucza się Radzie złożonej z siedmiu Członków.

Członków Rady wybiéra Zgromadzenie Ogólne, z wyjątkiem przypadków wskazanych w §§ 19 i 24-m.

Każdy Członek Rady Zarządzającéj powinien posiadać na własność przynajmniéj pięćdziesiąt akcyj, które nie ulegają, ani zajęciu, ani mogą być zbywane przez cały ciąg sprawowania obowiązków. Akcye te zachowane będą w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 18.

Członkowie Rady Zarządzającéj, oprócz zwrotu kosztów podróży i innych, spowodowanych wykonywaniem swoich obowiązków, pobierają za prace swoje wynagrodzenie, które oznaczy

труды вознагражденіе, которое будетъ опредѣлено Административнымъ Совѣтомъ при первоначальномъ его образованіи, въ послѣдствіи же времени общимъ собраніемъ акціонеровъ.

Предсѣдатель Административнаго Совѣта, проживающій въ Варшавѣ, получаетъ, сверхъ того, въ видѣ репрезентаціонныхъ денегъ, особое годовое содержаніе, по назначенію Совѣта.

По прошествіи первыхъ пяти лѣтъ со времени учрежденія Совѣта, видъ и количество сего содержанія опредѣлены будутъ общимъ собраніемъ акціонеровъ.

§ 19.

На первый разъ въ видѣ изъятія изъ правила, постановленнаго въ § 17, Административный Совѣтъ составляется изъ слѣдующихъ лицъ:

Предсѣдателя Ивана Готлиба Блоха;
Членовъ: Эдуарда Франкенштейна,
Осипа Яблковскаго,
Маврикія Мамрота,
Августа Реппгана,
Матіаса Розена и
Карла Шейблера.

По прошествіи перваго пятилѣтія существованія Общества, два члена означеннаго Совѣта, кромѣ Предсѣдателя первоначальнаго Административнаго Совѣта, который остается членомъ этого Совѣта до конца 15 года существованія Общества, — будутъ подлежать ежегодно новому выбору или замѣну другими лицами въ общемъ собраніи акціонеровъ. Члены, имѣющіе выбыть, опредѣляются по жребію, каковое опредѣленіе будетъ произведено на первый разъ въ засѣданіи Административнаго Совѣта подъ руководствомъ Предсѣдателя.

§ 20.

По истеченіи первыхъ пяти лѣтъ со дня существованія Административнаго Совѣта, Совѣтъ сей назначаетъ на три года Предсѣдателя и одного Вице-Предсѣдателя.

Rada Zarządzająca przy pierwotném zawiązaniu się, na przyszłość zaś Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów.

Prezes Rady Zarządzającéj, zamieszkały w Warszawie, pobiera nadto, tytułem wydatków na reprezentacyę, oddzielne wynagrodzenie roczne, które taż Rada wyznaczy.

Po upływie pięciu pierwszych lat, od dnia zawiązania się Rady, rodzaj i wysokość tego wynagrodzenia oznaczone będą przez uchwałę Ogólnego Zebrania akcyonaryuszów.

§ 19.

Wyjątkowo od prawidła postanowionego w § 17-m, pierwsza Rada Zarządzająca będzie złożona z osób następujących:

Prezes, Jan Gottlieb Bloch,
Członkowie: Edward Frankenstein,
Józef Jabłkowski,
Maurycy Mamroth,
August Repphan,
Mathias Rosen,
Karol Scheibler.

Po upływie pierwszych pięciu lat istnienia Towarzystwa, dwaj Członkowie Rady Zarządzającéj, z wyjątkiem Prezesa pierwszéj Rady Zarządzającéj, który pozostanie Członkiem tejże Rady do końca piętnastego roku istnienia Towarzystwa, będą corocznie przez Zgromadzenie Ogólne na nowo wybrani lub przez innych zastąpieni. Członkowie wyjść mający wskazani zostaną przez losowanie, które dla pierwszéj kolei będzie miało miejsce na posiedzeniu Rady, pod kierunkiem Prezesa.

§ 20.

Po upływie pierwszych pięciu lat od czasu istnienia Rady Zarządzającéj, taż Rada mianuje na trzy lata Prezesa i Vice-Prezesa.

Каждый выбывающій членъ можетъ быть выбранъ снова.

Въ случаѣ одновременнаго отсутствія Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателя, въ засѣданіяхъ предсѣдательствуетъ старшій по лѣтамъ членъ Совѣта.

§ 21.

Административный Совѣтъ собирается въ мѣстопребываніи Общества въ Варшавѣ, по приглашенію Предсѣдателя, такъ часто, какъ того потребуютъ дѣла Общества, но не менѣе четырехъ разъ въ годъ.

Всѣ рѣшенія постановляются по безусловному большинству голосовъ членовъ присутствующихъ лично или представляемыхъ уполномоченными.

Въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ останется на сторонѣ Предсѣдателя.

Для законности засѣданія, въ немъ должны присутствовать лично или имѣть своихъ уполномоченныхъ по крайней мѣрѣ 3 члена, считая въ томъ числѣ и Предсѣдателя. Въ этомъ случаѣ рѣшеніе признается дѣйствительнымъ тогда только, когда постановлено единогласно.

§ 22.

Каждый уполномоченный (§ 21) долженъ имѣть собственныхъ не менѣе двадцати пяти акцій, хранящихся въ кассѣ Общества. Довѣренность ему дается на опредѣленный срокъ, не превышающій однаго года, но она можетъ быть возобновляема.

Никто изъ членовъ Административнаго Совѣта или изъ ихъ уполномоченныхъ не можетъ имѣть въ Совѣтѣ болѣе одного голоса.

§ 23.

Засѣданіямъ Административнаго Совѣта ведутся протоколы.

Протоколы сіи подписываютъ Предсѣдатель и по крайней мѣрѣ два другіе члена. Копіи или выписки изъ сихъ протоколовъ признаются законными тогда только, когда онѣ подписаны Предсѣдателемъ или членомъ, исправляющимъ его должность, и по крайней мѣрѣ еще однимъ членомъ Совѣта. Онѣ по-

Każdy wychodzący Członek Rady może być na nowo obrany.

W razie jednoczesnéj nieobecności Prezesa i Vice-Prezesa, Członek Rady najstarszy wiekiem przewodniczy na posiedzeniach.

§ 21.

Rada Zarządzająca zbiera się w siedlisku Towarzystwa w Warszawie, na wezwanie Prezesa, ilekroć tego wymaga dobro Towarzystwa, nie mniéj jednak, jak cztery razy do roku.

Uchwały zapadają większością głosów Członków osobiście obecnych, lub zastąpionych przez pełnomocników.

W przypadku równości zdań, głos Prezesa przeważa.

Dla ważności uchwał, trzech Członków Rady Zarządzającéj, licząc w to i Prezesa, powino być obecnych osobiście lub zastąpionych przez pełnomocników. W takim razie uchwała wtedy tylko będzie ważną, jeżeli zapadnie jednogłośnie.

§ 22.

Każdy z pełnomocników (§ 21) winien posiadać najmniéj dwadzieścia pięć akcyj, złożonych w kassie Towarzystwa. Pełnomocnictwo udziela się na czas oznaczony, nie przechodzący roku, ale może być ponowione.

Żaden z Członków Rady, ani żaden z Pełnomocników nie może mieć w Radzie Zarządzającéj więcéj nad jeden głos.

§ 23.

Z posiedzeń Rady Zarządzającéj prowadzone będą protokóły.

Protokóły te podpisuje Prezes i przynajmniéj dwóch innych Członków. Kopje czyli wypisy z tych protokołów wtedy tylko będą ważne, jeżeli opatrzone będą podpisem Prezesa lub jego zastępcy i podpisem przynajmniéj jednego jeszcze Członka Rady

читаются официальными актами во всѣхъ судебныхъ, ипотечныхъ и прочихъ мѣстахъ.

§ 24.

Въ случаѣ смерти или выбытія кого либо изъ членовъ, Административный Совѣтъ замѣщаетъ его, руководствуясь порядкомъ, указаннымъ въ §§ 17, 19 и 20.

Назначенный такимъ образомъ членъ пользуется всѣми правами предоставленными прочимъ членамъ, но пребываетъ въ семъ званіи не далѣе срока, остававшагося его предмѣстнику.

Назначенія эти представляются на утвержденіе ближайшаго общаго собранія акціонеровъ; въ случаѣ неутвержденія представленнаго назначенія, собраніе это само производитъ новый выборъ.

§ 25.

Административному Совѣту предоставляются самыя обширныя права по управленію дѣлами Общества:

а) Онъ заключаетъ, разрѣшаетъ или утверждаетъ всѣ договоры касательно: пріобрѣтенія, постройки, продажи, обмѣна, взятія или отдачи въ содержаніе желѣзной дороги и другихъ заведеній или предпріятій, входящихъ въ кругъ дѣйствій Общества; разрѣшаетъ или совершаетъ всякую покупку или продажу земель и другихъ недвижимостей.

б) Онъ заключаетъ договоры о взаимныхъ отношеніяхъ съ другими желѣзными дорогами, или со всякими другими перевозочными предпріятіями.

в) Онъ назначаетъ употребленіе запаснаго капитала и опредѣляетъ, на что должны быть обращены свободныя суммы Общества.

г) Онъ разрѣшаетъ всякое отчужденіе процентныхъ бумагъ и другихъ денежныхъ цѣнностей, принадлежащихъ Обществу.

д) Онъ установляетъ и измѣняетъ тарифныя платы за провозъ и порядокъ взиманія оныхъ, составляетъ положенія объ отправленіи службы на желѣзной дорогѣ, о порядкѣ

Zarządzającéj. Będą one miały powagę aktów urzędowych, przed wszelkiemi władzami sądowemi, hypotecznemi i innemi.

§ 24.

W razie śmierci lub wyjścia któregokolwiek z Członków, Rada Zarządzająca wyznacza zastępcę, w sposobie wskazanym §§ 17, 19 i 20-m.

Członek tak mianowany używa tych samych praw co inni Członkowie Rady; lecz urzęduje w tym przymiocie tylko przez czas, jaki poprzednikowi jego jeszcze pozostał.

Mianowania takie będą przedstawiane do zatwierdzenia na najbliższém Ogólném Zgromadzeniu akcyonaryuszów. W razie niezatwierdzenia przedstawionéj nominacyi, Zgromadzenie to dopełnia samo nowego wyboru.

§ 25.

Radzie Zarządzającéj nadana jest najrozleglejsza władza do zarządzania sprawami Towarzystwa:

a) Ona zawiera, upoważnia, lub zatwierdza wszelkie umowy, dotyczące się nabywania, budowy, zamiany, sprzedaży, wzięcia lub oddania w dzierżawę drogi żelaznéj, zakładu lub innego przedsięwzięcia, wchodzących w zakres działalności Towarzystwa; upoważnia lub dokonywa wszelkie kupna, sprzedaże gruntów i innych nieruchomości.

b) Zawiera umowy w przedmiocie zawiązania wzajemnych stosunków z innemi drogami żelaznemi, lub wszelkiemi innemi przedsiębierstwami przewozowemi.

c) Stanowi względem sposobu użycia funduszu zasobowego i umieszczenia funduszów rozporządzalnych Towarzystwa.

d) Uchwala wszelką alienacyę papierów procentowych i innych pieniężnych wartości do Towarzystwa należących.

e) Ustanawia i zmienia taryffę opłat przewozowych, oraz sposób ich pobierania, ogłasza przepisy urządzenia służby i exploatacyi drogi żelaznéj lub innych zakładów.

эксплоатаціи оной, равно какъ и другихъ заведеній Общества.

е) Онъ заключаетъ и утверждаетъ сдѣлки, договоры, обязательства или контракты по всѣмъ дѣламъ Общества.

ж) Ему предоставляется испрашивать дозволеніе Правительства на продолженіе разрѣшенной желѣзной дороги и вѣтвей оной, на устройство новыхъ путей, на учрежденіе горныхъ промысловъ, металлическихъ заводовъ или другихъ заведеній; но таковыя предположенія должны быть или предварительно разрѣшены, или своевременно утверждены общимъ собраніемъ акціонеровъ.

Совѣту однако предоставляется право непосредственно распоряжаться устройствомъ печей для обжиганія извести и продажею оной.

з) Онъ представляетъ на заключеніе общаго собранія всѣ предположенія о заключеніи займовъ.

и) Онъ представляетъ равнымъ образомъ общему собранію о заключеніи условій съ другими Обществами: относительно продолженія или возобновленія дарованныхъ Обществу преимуществъ, объ отчужденіи, обмѣнѣ, уступкѣ или отдачѣ въ содержаніе желѣзной дороги, земель и строеній, принадлежащихъ Обществу, объ измѣненіи или дополненіи Устава, увеличеніи общественнаго капитала, и о продолженіи срока существованія Общества, онъ же представляетъ, въ случаѣ нужды, общему собранію о соединеніи съ Обществами другихъ желѣзныхъ дорогъ.

Для приведенія въ исполненіе такого соединенія, общее собраніе акціонеровъ большинствомъ голосовъ, согласно пункту *а* § 31 сего Устава, учинивъ постановленіе по представленному ему Административнымъ Совѣтомъ проекту, предоставляетъ Совѣту поднести оный на утвержденіе Правительства.

і) Онъ заключаетъ условія съ Директоромъ и Инженерами, опредѣляетъ и увольняетъ ихъ, назначаетъ имъ содержаніе,

f) Zawiera i zatwierdza: układy, umowy, zobowiązania lub kontrakty we wszelkich interessach Towarzystwa.

g) Wnosi do Rządu wszelkie żądania, dotyczące: przedłużenia dróg żelaznych i odnóg, budowy nowych dróg, urządzenia i exploatacyi kopalń, fabryk kruszcowych i wszelkich innych zakładów; żądania te jednak winny być albo poprzednio uchwalone, albo następnie zatwierdzone przez Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów.

Rada wszakże ma władzę zakładania pieców wapiennych i urządzania sprzedaży wapna.

h) Przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu wszelkie wnioski o zaciąganie pożyczek.

i) Przedstawia również Zgromadzeniu Ogólnemu wnioski względem zawarcia umów z innemi Towarzystwami, w przedmiocie przedłużenia lub odnowienia przywilejów Towarzystwu nadanych, względem alienacyi, zamiany, lub wydzierżawienia dróg żelaznych, gruntów i budowl należących do Towarzystwa, względem zmian i uzupełnień Ustawy, powiększenia kapitału Towarzystwa i przedłużenia czasu trwania Towarzystwa; przedstawia też, w razie potrzeby, Zgromadzeniu Ogólnemu wnioski, o zlanie się z innemi Towarzystwami dróg żelaznych.

Dla dokonania tego zlewu, Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów większością głosów, odpowiednio punktowi *a* § 31-go niniejszéj Ustawy, powziąwszy postanowienie względem przedstawionego sobie przez Radę Zarządzającą projektu, upoważni też Radę do złożenia go pod zatwierdzenie Rządu.

k) Zawiera umowy z Dyrektorem i Inżenierami, mianuje i odwołuje ich, ustanawia ich płacę; lecz co do wyboru

но въ отношеніи выбора Директора, Совѣтъ долженъ сообразоваться съ постановленіями договора объ уступкѣ дороги. Директоръ и члены Дирекціи назначаются въ созванномъ для сего засѣданіи Административнаго Совѣта, по безусловному большинству голосовъ. Въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

к) Совѣтъ принимаетъ мѣры къ совершенію займовъ, разрѣшенныхъ общимъ собраніемъ.

л) Онъ опредѣляетъ общіе по управленію расходы, представляетъ ихъ на утвержденіе Правительства и разрѣшаетъ всѣ издержки, безъ ограниченія суммъ.

м) Онъ заключаетъ всѣ договоры на покупки и продажи, также всякаго рода сдѣлки по содержанію и эксплоатаціи желѣзной дороги и по всѣмъ другимъ предпріятіямъ Общества; онъ управляетъ всякими заготовленіями, разрѣшаетъ покупку и продажу всякихъ матеріаловъ, машинъ и прочихъ предметовъ, потребныхъ для эксплоатаціи дороги, или производимыхъ на заведеніяхъ Общества.

н) Онъ разрѣшаетъ всякое полученіе денегъ, всякіе переводы фондовъ и другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ Обществу.

о) Онъ выдаетъ всякія квитанціи и свидѣтельства объ освобожденіи лицъ отъ принятыхъ ими въ отношеніи Общества обязательствъ.

п) Онъ изъявляетъ согласіе на снятіе всякаго наложеннаго въ судебномъ порядкѣ запрещенія или ареста, разрѣшаетъ уничтоженіе всякаго рода ипотечныхъ записей, отказывается отъ привилегій и освобождаетъ залоги.

р) Онъ разрѣшаетъ всякое вчинаніе исковъ, принятіе мѣръ къ обезпеченію ихъ, всякія мировыя сдѣлки и всякаго рода посредничество.

с) Онъ опредѣляетъ и отрѣшаетъ всякаго рода должностныхъ лицъ и служащихъ Общества, опредѣляетъ обязанности и жалованье, назначаетъ имъ награжденія и даетъ вообще

Dyrektora, Rada winna stosować się do rozporządzenia umowy nadawczéj. Mianowanie Dyrektora i Członków Dyrekcyi dopełnia się na zebraném w tym celu posiedzeniu Rady Zarządzającéj, prostą większością głosów; w razie równości zdań, głos Prezesa przeważa.

l) Rada przedsiębierze środki dla dokonania pożyczek uchwalonych przez Ogólne Zgromadzenie.

m) Ustanawia ogólne wydatki zarządu, przedstawia takowe pod zatwierdzenie Rządu i upoważnia wszelkie wydatki, bez ograniczenia summ.

n) Zawiera wszelkie umowy o kupno i sprzedaż, oraz umowy wszelkiego rodzaju, ściągające się do utrzymania i exploatacyi drogi żelaznéj i wszelkich innych przedsięwzięć Towarzystwa; postanawia co do zapasów, upoważnia do kupna i sprzedaży wszelkich materyałów, machin i innych przedmiotów, potrzebnych do exploatacyi drogi, lub wyrabianych w zakładach Towarzystwa.

o) Upoważnia wszelki odbiór pieniędzy, przękazy papierów publicznych i innych dokumentów pieniężnych, do Towarzystwa należących.

p) Udziela wszelkie pokwitowania jakoteż poswiadczenia, zwalniające osoby trzecie od zobowiązań zaciągniętych względem Towarzystwa.

q) Upoważnia do zniesienia dozorów sądowych i aresztów i do wykreśleń wpisów hypotecznych, zeznaje odstąpienia przywilejów i uwalnia kaucye.

r) Upoważnia do wszelkich poszukiwań w drodze sądowéj, do wszelkich środków zabezpieczenia, wszelkich układów dobrowolnych i do wszelkiego rodzaju sądów polubownych.

s) Mianuje i odwołuje wszystkich urzędników i officyalistów Towarzystwa, oznacza ich obowiązki, płacę, udziela im

разрѣшенія по всѣмъ дѣламъ, подлежащимъ управленію Общества.

m) Онъ утверждаетъ и приводитъ въ порядокъ ежегодно отчеты, представляемые общему собранію и ревизіонной коммисіи, и дѣлаетъ предварительное назначеніе количества дивиденда.

y) Совѣтъ есть также представитель Общества, даже и по сдачѣ желѣзной дороги въ вѣдѣніе Правительства, впредь до истеченія срока концессіи; онъ управляетъ, по правиламъ сего Устава, погашеніемъ акцій и распредѣленіемъ годоваго дохода, какой будетъ уплачиваемъ Обществу по силѣ 27 статьи договора объ уступкѣ дороги.

ф) Предсѣдатель Совѣта имѣетъ главный надзоръ, въ отношеніи служебнаго порядка, за всѣми должностными лицами желѣзной дороги и за теченіемъ дѣлъ. Предсѣдатель считается представителемъ Административнаго Совѣта въ промежутокъ времени между однимъ и другимъ засѣданіемъ, и приводитъ въ исполненіе постановленія Совѣта.

x) Порядокъ засѣданій Административнаго Совѣта имѣетъ быть опредѣленъ особымъ постановленіемъ.

§ 26.

Завѣдываніе всею исполнительною частью управленія можетъ быть поручено Совѣтомъ Директору, который въ этомъ качествѣ можетъ присутствовать въ засѣданіяхъ Административнаго Совѣта, съ правомъ совѣщательнаго голоса.

Исполненіе постановленій Совѣта можетъ быть поручено Директору; ему подчинены всѣ служащіе по частямъ административной и технической; онъ представляетъ Совѣту объ опредѣленіи или увольненіи служащихъ въ Обществѣ и о назначеніи имъ содержанія.

Онъ представляетъ объ установленіи и измѣненіи провозочнаго тарифа, а также проекты положеній, относящихся къ устройству службы желѣзной дороги; онъ составляетъ усло-

nagrody i w ogólności rozstrzyga wszystkie przedmioty wchodzące w zakres zarządu Towarzystwa.

t) Zatwierdza i porządkuje sprawozdania co rok przedstawiane Ogólnemu Zgromadzeniu, oraz Kommissyi rewizyjnéj i tymczasowo ustanawia wysokość dywidendy.

u) Rada jest przedstawicielką Towarzystwa, nawet po oddaniu drogi żelaznéj Rządowi, aż do upływu terminu nadania; kieruje, stosownie do przepisów niniejszéj Ustawy, umorzeniem akcyj, rozdziałem dochodu rocznego jaki Rząd opłacać będzie Towarzystwu, stosownie do art. 27-go umowy nadawczéj.

w) Prezes Rady ma zwierzchni nadzór dyscyplinarny nad wszystkimi sprawującymi obowiązki przy drodze żelaznéj, jak równie nad biegiem interessów; Prezes reprezentuje Radę Zarządzającą, przez czas pomiędzy jedném posiedzeniem a drugiém, i wprowadza w wykonanie uchwały tejże Rady.

x) Porządek posiedzeń Rady Zarządzającéj oddzielnym regulaminem oznaczony zostanie.

§ 26.

Zawiadywanie całą wykonawczą częścią zarządu Rada Zarządzająca powierzyć może Dyrektorowi, który w tym przymiocie uczestniczyć może na posiedzeniach Rady Zarządzającéj, z głosem doradczym.

Wykonanie uchwał Rady może być poruczoném Dyrektorowi; jemu podwładni są wszyscy urzędnicy Wydziału administracyjnego i technicznego. On przedstawia Radzie Zarządzającéj wnioski co do przyjęcia lub uwolnienia urzędników i wyznaczenia im płacy.

Przedstawia podobnież wnioski co do ustanowienia taryffy opłat i jéj zmian, niemniéj projekta postanowień, odnoszących się do urządzenia służby drogi żelaznéj, przygotowuje warunki

вія для договоровъ по сооруженію и эксплоатаціи желѣзной дороги и по другимъ предпріятіямъ, входящимъ въ кругъ дѣйствій Общества.

Обязанности Директора имѣютъ быть опредѣлены особымъ постановленіемъ Административнаго Совѣта.

Симъ постановленіемъ на Директора можетъ быть, на опредѣленное время, возложена часть власти и обязанностей присвоенныхъ § 25 Административному Совѣту.

Всякое полномочіе, данное Директору, должно быть подписано Предсѣдателемъ или исправляющимъ эту должность и двумя членами Административнаго Совѣта.

Удостовѣреніемъ о назначеніи Директора служитъ выписка изъ протокола о его назначеніи, за подписаніемъ Предсѣдателя Совѣта, или исправляющаго эту должность, согласно § 20.

§ 27.

Члены Административнаго Совѣта, въ качествѣ распорядителей дѣлами Общества, не подлежатъ ни личной, ни круговой отвѣтственности въ отношеніи обязательствъ Общества. Они отвѣтствуютъ только за выполненіе, согласно Уставу, возложенныхъ на нихъ обязанностей.

§ 28.

Всѣ переводы фондовъ или другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ Обществу, всѣ записки по пріобрѣтенію, продажѣ или замѣнѣ недвижимыхъ собственностей Общества, всѣ сдѣлки, договоры и прочіе акты по обязательствамъ Общества, росписки и передаточныя надписи, также денежныя предписанія лицамъ и мѣстамъ, хранящимъ суммы, Обществу принадлежащія, для полученія обязательной силы должны быть подписаны однимъ изъ членовъ Административнаго Совѣта и однимъ лицомъ, назначеннымъ собственно для сего Совѣтомъ, развѣ бы дано было особое на то полномочіе отъ Совѣта одному изъ его членовъ, Директору или иному лицу.

umów względem budowy i exploatacyi drogi żelaznéj i innych przedsięwzięć, wchodzących w zakres czynności Towarzystwa.

Obowiązki Dyrektora określone będą oddzielném postanowieniem Rady Zarządzającéj.

Postanowienia te mogą, na czas oznaczony, przelać na Dyrektora część władzy lub obowiązków, według § 25-go na Radę Zarządzającą włożonych.

Wszelkie pełnomocnictwo udzielone Dyrektorowi, podpisane być winno przez Prezesa lub Członka sprawującego te obowiązki i przez dwóch Członków Rady Zarządzającéj.

Za dowód nominacyi Dyrektora służy wyciąg z protokółu o jego nominacyi, podpisany przez Prezesa Rady, lub Członka sprawującego te obowiązki (§ 20).

§ 27.

Członkowie Rady Zarządzającéj, w charakterze administratorów Towarzystwa, nie ulegają żadnéj odpowiedzialności osobistéj lub solidarnéj, w tém co dotyczy zobowiązań Towarzystwa. Odpowiadają tylko za zgodne z przepisami Ustawy wykonanie ciążących na nich obowiązków.

§ 28.

Wszelki przelew wartości lub dowodów pieniężnych, do Towarzystwa należących; wszelkie akta kupna, przedaży, lub zamiany własności nieruchomych Towarzystwa; układy, umowy i inne akta obowiązujące Towarzystwo; pokwitowania i cessye; przekazy do wszystkich depozytaryuszów funduszów Towarzystwa, jeśli mają być ważne, powinny być podpisane przez jednego z Członków Rady i przez osobę, którą Rada specyalnie do tego wyznaczy, chybaby oddzielne na to pełnomocnictwo udzielone zostało przez Radę jednemu z jéj Członków, Dyrektorowi, lub innéj jakiéjkolwiek osobie.

ГЛАВА V.

О общемъ собраніи акціонеровъ.

§ 29.

Общее собраніе, по правиламъ сего Устава составленное, представляетъ совокупность всѣхъ акціонеровъ.

§ 30.

Общее собраніе составляется изъ акціонеровъ, имѣющихъ неменѣе десяти акцій. Оно во всѣхъ случаяхъ, допускаемыхъ симъ Уставомъ, постановляетъ свои приговоры по безусловному большинству голосовъ присутствующихъ членовъ.

Никто не можетъ заступать мѣсто акціонера, если онъ самъ не акціонеръ. Порядокъ выдачи на сей предметъ полномочія опредѣленъ будетъ Административнымъ Совѣтомъ.

Собраніе признается правильно составленнымъ для обыкновенныхъ засѣданій, когда присутствующихъ акціонеровъ не менѣе двадцати и они представляютъ не менѣе десятой части выпущенныхъ акцій.

§ 31.

а) Для постановленія рѣшеній по займамъ, по дополненіямъ или измѣненіямъ Устава, въ общемъ собраніи должны быть представители по крайней мѣрѣ десятой части выпущенныхъ акцій; приговоры же постановляются большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ, коихъ должно быть въ собраніи не менѣе тридцати.

б) Рѣшенія, относящіяся къ увеличенію складочнаго капитала Общества, выпусковъ новыхъ акцій и къ продолженію или закрытію Общества ранѣе срока, въ § 5 опредѣленнаго, постановлены быть могутъ не иначе, какъ въ общемъ собраніи, соединяющемъ представителей не менѣе пятой части выпущенныхъ акцій, и также по большинству двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ, числомъ не менѣе тридцати.

Если общее собраніе постановитъ рѣшеніе о заключеніи займа, или объ увеличеніи первоначальнаго складочнаго капи-

TYTUŁ V.

Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów.

§ 29.

Ogólne Zgromadzenie, stosownie do przepisów zebrane, wyobraża ogół wszystkich akcyonaryuszów.

§ 30.

Ogólne Zgromadzenie składa się z akcyonaryuszów, posiadających przynajmniéj po dziesięć akcyj. We wszystkich przypadkach, niniejszą Ustawą dozwolonych, stanowi ono większością głosów Członków obecnych.

Nikt nie może zastąpić akcyonaryusza, jeżeli sam nie jest akcyonaryuszem. Sposób udzielania pełnomocnictwa na ten cel wskazany będzie przez Radę Zarządzającą.

Zgromadzenie poczytuje się za ważne do obrad zwyczajnych, gdy obecnych jest przynajmniéj dwudziestu akcyonaryuszów i przedstawiają dziesiątą część wypuszczonych akcyj.

§ 31.

a) Uchwały odnoszące się do pożyczek, do uzupełnień, lub zmian Ustawy Towarzystwa, mogą zapadać tylko na Zgromadzeniu Ogólném, na którém wyobrażoną jest przynajmniéj dziesiąta część wypuszczonych akcyj, a postanowienia w tej mierze zapadają większością dwóch trzecich głosów Członków obecnych, których liczba nie powinna być mniejsza od trzydziestu.

b) Uchwały względem zwiększenia kapitału Towarzystwa, wypuszczenia nowych akcyj, przedłużenia, albo rozwiązania Towarzystwa przed czasem oznaczonym w § 5-m, mogą zapadać tylko na Zgromadzeniu Ogólném, na którém wyobrażoną jest najmniéj piąta część wypuszczonych akcyj i także większością dwóch trzecich głosów Członków obecnych, w liczbie nie mniéj od trzydziestu.

Gdy Zgromadzenie Ogólne uchwali zaciągnięcie pożyczki, albo zwiększenie pierwotnego kapitału akcyjnego, Rada Zarzą-

тала, то Административный Совѣтъ принимаетъ всѣ мѣры къ приведенію сего рѣшенія въ исполненіе.

§ 32.

Еслибы собравшіеся по первому вызову акціонеры не удовлетворяли условіямъ, требуемымъ §§ 30 и 31 для законности рѣшенія общаго собранія, то это собраніе отлагается. Отсрочка эта не можетъ быть менѣе тридцати дней. Вторичное собраніе дѣлается въ порядкѣ, опредѣленномъ въ нижеслѣдующемъ § 34, но съ тѣмъ, что срокъ между днемъ публикаціи и днемъ собранія сокращается до двадцати пяти дней.

Рѣшенія общаго собранія, присутствующаго въ силу сего вторичнаго созванія, могутъ относиться только къ вопросамъ, подлежащимъ обсужденію несостоявшагося собранія.

Рѣшенія сіи имѣютъ законную силу, не смотря на число присутствующихъ акціонеровъ и на совокупное количество ихъ акцій.

§ 33.

Общее собраніе созывается ежегодно въ теченіе Іюня мѣсяца въ Варшавѣ. Оно, сверхъ того, созывается экстренно во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда Административный Совѣтъ признаетъ то полезнымъ.

§ 34.

Общія собранія, какъ обыкновенныя, такъ и экстренныя, созываются чрезъ объявленія, помѣщаемыя по крайней мѣрѣ за мѣсяцъ до собранія, въ Варшавскихъ вѣдомостяхъ, согласно § 14.

Когда общія собранія созываются для обсужденія предметовъ въ § 31 означенныхъ, то о семъ должно быть именно сказано въ объявленіяхъ.

§ 35.

Акціонеры, для полученія права присутствовать въ общемъ собраніи, обязаны представить акціи свои въ кассу Общества или въ кассы Банкирскихъ домовъ, Административнымъ Совѣ-

dzająca przedsięweźmie wszelkie środki, dla wprowadzenia w wykonanie pomienionéj Uchwały.

§ 32.

Gdyby akcyonaryusze, po pierwszém wezwaniu zebrani, nie odpowiadali powyższym warunkom, dla ważności uchwał Zgromadzenia Ogólnego §§ 30 i 31 wymaganym, Zgromadzenie to będzie odroczone; odroczenie to nastąpi przynajmniéj do dni trzydziestu. Powtórne wezwanie następuje w sposobie przepisanym § 34-m, lecz przeciąg między dniem obwieszczenia a dniem zebrania skraca się do dni dwudziestu pięciu.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, zapadłe w tém drugiém zebraniu, mogą jedynie dotyczeć przedmiotów, które poddane być miały pod rozbiór spełzłego Zgromadzenia.

Uchwały te będą ważne, bez względu na liczbę akcyonaryuszów i ilości akcyj przedstawionych.

§ 33.

Ogólne Zgromadzenie zwołuje się co rok w Warszawie, w ciągu miesiąca Czerwca. Zbiera się oprócz tego nadzwyczajnie, ilekroć Rada Zarządzająca uzna to za pożyteczne.

§ 34.

Zgromadzenia Ogólne, tak zwyczajne, jak nadzwyczajne, zwoływane są przez obwieszczenia, zamieszczane przynajmniéj na miesiąc przed dniem zebrania, w dziennikach Warszawskich, podług § 14-go.

Ilekroć Zgromadzenie Ogólne będzie zwołane dla uchwały nad przedmiotami wyszczególnionemi w § 31-m, winno to być wyraźnie w obwieszczeniach wymienioném.

§ 35.

Aby mieć prawo zasiadania na Ogólném Zgromadzeniu, akcyonaryusze winni złożyć akcye swoje w kassie Towarzystwa lub w kassach domów bankierskich, przez Radę Zarządzającą

томъ указанныхъ, по крайней мѣрѣ за четырнадцать дней до срока, назначеннаго для засѣданія каждаго общаго собранія.

Каждому изъ нихъ выдается для входа въ общее собраніе именной билетъ, который не можетъ служить другому лицу.

Свидѣтельства, выданныя въ принятіи для храненія, согласно §§ 11 и 17 акцій, или въ пріемѣ ихъ на храненіе въ Польскомъ Банкѣ, въ числѣ не менѣе десяти или болѣе, даютъ право на полученіе билета для входа въ общее собраніе, если только акціи были представлены въ срокъ, назначенный Административнымъ Совѣтомъ.

На каждомъ билетѣ для входа въ общее собраніе имѣетъ быть означено количество представленныхъ акцій, а равно число голосовъ, на которое онѣ даютъ право.

§ 36.

Въ общемъ собраніи предсѣдательствуетъ Предсѣдатель, или одинъ изъ членовъ Административнаго Совѣта.

Повѣрка голосовъ производится двумя изъ присутствующихъ акціонеровъ, по назначенію Предсѣдателя.

Предсѣдатель назначаетъ также Секретаря собранія.

§ 37.

Голоса общаго собранія считаются согласно порядку, указанному въ § 38.

Тайное баллотированіе можетъ быть допускаемо по требованію десяти членовъ, когда дѣло идетъ о назначеніи членовъ Административнаго Совѣта. Въ случаѣ равнаго дѣленія голосовъ, перевѣсъ на сторонѣ Предсѣдателя.

§ 38.

Каждыя десять акцій даютъ право на одинъ голосъ. Никто изъ акціонеровъ не можетъ имѣть на свое лицо болѣе десяти голосовъ.

Какъ повѣренный отъ другихъ акціонеровъ, онъ можетъ имѣть также не болѣе десяти голосовъ, считая и собственно ему принадлежащіе.

wskazanych, na czternaście dni przynajmniéj przed dniem oznaczonym na każde Zgromadzenie Ogólne.

Każdemu z nich wydaną będzie karta wnijścia na Ogólne Zgromadzenie, służąca tylko dla wymienionéj w niéj osoby.

Świadectwa wydane na złożone do zachowania, według § 11 i 17-go, akcye, lub na depozyt ich w Banku Polskim, w liczbie najmniéj dziesięciu albo więcéj, dają prawo do otrzymania kart wnijścia na Zgromadzenie Ogólne, jeżeli skład akcyj nastąpił w czasie przez Radę Zarządzającą oznaczonym.

Na każdéj karcie wnijścia na Ogólne Zgromadzenie, powinna być wymieniona liczba złożonych akcyj, jakoteż liczba głosów do jakiéj nadają prawo.

§ 36.

Zgromadzeniu Ogólnemu przewodniczy Prezes lub jeden z Członków Rady Zarządzającéj.

Sprawdzanie głosów dopełnia się przez dwóch z obecnych akcyonaryuszów, których obiéra Prezes.

Podobnież Prezes wyznacza Sekretarza Zgromadzenia.

§ 37.

Głosy w Zgromadzeniu Ogólném liczone będą w sposób opisany w § 38-m.

Głosowanie tajne może być dozwolone na żądanie dziesięciu Członków, gdy idzie o mianowanie Członków Rady Zarządzającéj. W razie równości zdań, głos Prezydującego przeważa.

§ 38.

Każde dziesięć akcyj dają prawo do jednego głosu. Żaden akcyonaryusz w osobie swojéj więcéj nad dziesięć głosów łączyć nie może. Jako umocowany przez innych akcyonaryuszów nie może również mieć więcéj nad dziesięć głosów, licząc w to już i te głosy jakie mu osobiście służą.

§ 39.

Годичное обыкновенное общее собраніе даетъ Административному Совѣту квитанцію въ отчетахъ и въ веденіи дѣлъ за истекшій годъ. Для повѣрки отчетовъ оно назначаетъ изъ среды своей коммисію, состоящую изъ 3-хъ членовъ.

Правительство, въ видахъ огражденія своихъ интересовъ, можетъ съ своей стороны назначить въ эту коммисію двухъ или трехъ депутатовъ.

Годовой балансъ представляется коммисіи для повѣрки и сличенія, въ случаѣ надобности, съ счетными книгами.

По совершеніи повѣрки, коммисія заявляетъ мнѣніе свое относительно отчетовъ за весь годъ.

Административный Совѣтъ, по изложеніи и разъясненіи сдѣланныхъ коммисіею замѣчаній, представляетъ мнѣніе сей послѣдней на рѣшеніе общаго собранія.

Коммисія для повѣрки текущихъ счетовъ назначается ежегодно общимъ собраніемъ и дѣйствуетъ до созванія слѣдующаго общаго собранія.

Годовой балансъ долженъ быть представленъ Правительству и ревизіонной коммисіи до 1 Апрѣля каждаго года, повѣрка же онаго имѣетъ быть окончена не позже 1 Іюня.

Общее собраніе назначаетъ членовъ Административнаго Совѣта на мѣсто выбывшихъ, вслѣдствіе истеченія срока ихъ обязанности, по случаю смерти, увольненія, или по другой причинѣ.

Оно разрѣшаетъ въ предѣлахъ, Уставомъ ему предоставленныхъ, всѣ вопросы, къ дѣламъ Общества относящіеся.

§ 40.

Рѣшенія общаго собранія, по правиламъ Устава состоявшіяся, имѣютъ обязательную силу для всѣхъ акціонеровъ.

Рѣшенія записываются въ протоколы, скрѣпляются подписью Предсѣдателя или исправляющаго его должность, одного изъ лицъ, повѣрявшихъ голоса, и Секретаря.

§ 39.

Zwyczajne roczne Zgromadzenie Ogólne kwituje Radę Zarządzającą z rachunków i prowadzenia interessów w roku upłynionym. Do sprawdzenia rachunków wyznacza z grona swego Kommissyę złożoną z trzech Członków.

Rząd, dla zabezpieczenia swoich interessów, może wyznaczyć do téj Kommissyi dwóch lub trzech swoich delegowanych.

Bilans roczny przedstawia się Kommissyi do sprawdzenia i porównania w razie potrzeby z księgami rachunkowemi.

Po dopełnieniu sprawdzenia, Kommissya objawia zdanie swoje nad rachunkami całego roku.

Rada Zarządzająca, po wyłuszczeniu i wyjaśnieniu uwag Kommissyi, poddaje zdanie téj ostatniéj pod decyzyę Ogólnego Zgromadzenia.

Kommissya do sprawdzenia rachunków bieżących mianowaną jest corocznie przez Zgromadzenie Ogólne i działa aż do zebrania się następnego Zgromadzenia Ogólnego.

Bilans roczny winien być przedstawiony Rządowi i Kommissyi Rewizyjnéj, przed pierwszym Kwietnia każdego roku; sprawdzenie zaś onego najpóźniéj pierwszego Czerwca ukończone być winno.

Zgromadzenie Ogólne mianuje Członków Rady Zarządzającéj w miejsce ubyłych z jéj grona, zpowodu upływu czasu urzędowania, śmierci, uwolnienia, lub innych przyczyn.

Stanowi, w zakresie Ustawy, o wszystkich sprawach Towarzystwa.

§ 40.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, zapadłe zgodnie z przepisami Ustawy, obowiązują wszystkich akcyonaryuszów.

Uchwały zamieszczają się w protokółach i stwierdzają się podpisem Prezesa albo pełniącego jego obowiązki, jednego z Assesorów do zbierania głosów i Sekretarza.

Копіи или выписки сихъ протоколовъ, нужныя для предъявленія всюду, гдѣ окажется въ томъ надобность, должны быть засвидѣтельствованы подписью Предсѣдателя Административнаго Совѣта, или исправляющаго его должность, и еще одного изъ членовъ Совѣта.

Списокъ присутствовавшихъ, показывающій число членовъ, находившихся въ собраніи, и количество акцій, ими представленныхъ, прилагается къ подлинному протоколу, вмѣстѣ съ полномочіями.

Всякій акціонеръ обязывается, при входѣ въ присутствіе, внести имя свое въ вышеупомянутый списокъ.

ГЛАВА VI.

О годовыхъ отчетахъ, процентахъ, дивидендѣ и запасномъ капиталѣ.

§ 41.

Во все время сооруженія и обзаведенія желѣзной дороги и устройства всякихъ другихъ заведеній, непосредственно или косвенно относящихся къ эксплоатаціи дороги, впредь до совершеннаго окончанія и открытія полной эксплоатаціи, отчисляются ежегодно изъ капитала, назначеннаго на эти работы и неприносившаго до того времени никакого дохода, пять процентовъ, для уплаты акціонерамъ.

Отчисленіе это не распространяется на суммы, нужныя для работъ, по окончательному устройству или содержанію дѣйствующихъ уже заведеній желѣзной дороги.

§ 42.

Годовой балансъ Общества заключается 19 (31) Декабря и представляется Правительству и общему собранію, со всѣми счетами и подтвердительными документами.

Чистый доходъ отъ всего предпріятія, то есть остающійся за вычетомъ всѣхъ расходовъ и издержекъ по содержанію или эксплоатаціи дороги, распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

Kopje albo wyciągi tych protokółów, do ich produkowania, gdzie tego zajdzie potrzeba, winny być poświadczone podpisem Prezesa Rady Zarządzającéj, lub jego Zastępcy i jednego z Członków Rady.

Lista obecnych, wykazująca liczbę Członków uczestniczących na Zgromadzeniu Ogólném i liczbę akcyj przez nich przedstawionych, będzie załączona do protokółu oryginalnego wraz z pełnomocnictwami.

Każdy akcyonaryusz obowiązanym jest, przy wejściu na posiedzenie, podpis swój na téj liście zamieścić.

TYTUŁ VI.

Rachunki roczne, procenta, dywidenda, fundusz zasobowy.

§ 41.

Przez cały czas budowy i urządzania drogi żelaznéj lub innych zakładów, mających bezpośrednią lub pośrednią styczność z exploatacyą drogi, i aż do dnia całkowitego ich wykończenia, oraz otwarcia exploatacyi, co rok z kapitału na te roboty przeznaczonego, a który do owéj chwili nie przynosił dochodu, pobierać się będzie pięć od sta, dla rozdania jako procent akcyonaryuszom.

Pobieranie to nie może być stosowane do kosztu robót mających za przedmiot wykończenie budowy drogi lub zakładów, będących już w działalności.

§ 42.

Bilans roczny Towarzystwa zamyka się z dniem dziewiętnastym (trzydziestym pierwszym) Grudnia i przedstawia Rządowi i Zgromadzeniu Ogólnemu, ze wszystkiemi rachunkami i dowodami usprawiedliwiającemi.

Czysty dochód całego przedsięwzięcia, to jest pozostający po strąceniu wszystkich ciężarów, oraz wydatków na utrzymanie exploatacyi drogi, będzie rozdzielony w sposób następujący:

а) Пять процентовъ интереса и погашенія акцій. Проценты за погашенныя акціи причисляются къ капиталу погашенія.

б) Три процента съ чистаго дохода, на составленіе запаснаго капитала.

в) Соразмѣрное количество на возвратъ Правительству ссудъ, если таковыя были выданы Обществу.

Остальная за тѣмъ сумма чистаго дохода распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

г) *Часть, причитающаяся Правительству.* Если, по прошествіи первыхъ пяти лѣтъ съ открытія эксплоатаціи желѣзной дороги, вышеозначенный остатокъ чистаго дохода будетъ представлять количество дивиденда болѣе шести процентовъ отъ всего капитала акцій (со включеніемъ означенныхъ подъ лит. *а*, процентовъ), то Правительство будетъ имѣть право на полученіе третьей части излишка въ дивидендѣ свыше 6%.

д) *Часть, слѣдующая Обществу.* За таковымъ вычетомъ въ пользу Правительства, все остальное количество излишка въ чистомъ доходѣ распредѣляется слѣдующимъ образомъ:

Девяносто процентовъ въ пользу владѣльцевъ такъ называемыхъ прибыльныхъ акцій (actions de jouissance), выданныхъ вмѣсто погашенныхъ.

Десять процентовъ въ пользу учредителей Общества, поименованныхъ въ § 1. Правомъ на полученіе сей годовой ренты учредители Общества или представители ихъ правъ пользуются во все продолженіе концессіи.

Однакоже этотъ доходъ учредителей можетъ быть выкупленъ Обществомъ на его счетъ, по представленію Административнаго Совѣта и по опредѣленію общаго собранія.

Административный Совѣтъ, по точномъ опредѣленіи прибылей, полученныхъ въ теченіе полугодія, можетъ разрѣшить выдачу акціонерамъ впередъ части ожидаемаго дивиденда те-

a) Pięć od sta procent i umorzenie akcyj. Procenta, przypadające na akcye umorzone, dołączają się do funduszu umorzenia.

b) Trzy od sta z dochodu czystego na utworzenie funduszu zasobowego.

c) Odpowiedni fundusz na zwrot zaliczeń, jeżeli takowy Towarzystwu przez Rząd był udzielony.

Reszta czystego dochodu podzieloną będzie w sposób następujący:

d) *Część dla Rządu przypadająca.* Jeżeli po upływie pierwszych pięciu lat od dnia otwarcia exploatacyi drogi żelaznéj, wyż wspomniana reszta czystego dochodu, przedstawiać będzie dywidendę większą nad sześć procent całkowitego kapitału akcyjnego (włącznie z procentami wyżéj ad *a* wymienionemi), Rząd będzie miał prawo do trzeciéj części téj przewyżki dywidendy nad sześć od sta.

e) *Część Towarzystwu przypadająca.* Po takiém potrąceniu na rzecz Rządu, całość pozostałéj przewyżki czystego dochodu podzieloną będzie sposobem następującym.

Dziewięćdziesiąt od sta (90%) właścicielom akcyj nieumorzonych i właścicielom akcyj pożytkowych, (actions de jouissance) wydanych w miejsce akcyj umorzonych.

Dziesięć od sta (10%) założycielom Towarzystwa wymienionym w § 1-m. Prawo do tego dochodu rocznego na rzecz założycieli lub ich prawnabywców, trwa przez cały ciąg nadania.

Atoli ten dochód założycieli może być przez Towarzystwo i na jego rachunek skupiony, a to na wniosek uczyniony przez Radę Zarządzającą, zatwierdzony Uchwałą Zgromadzenia Ogólnego.

Rada Zarządzająca, po dokładném ocenieniu zysków w ciągu półrocza osiągniętych, może rozporządzić przedpłatę na poczet przypuszczalnéj dywidendy biegnącego roku. Takowa przed-

кущаго года. Эта выдача не должна превышать двухъ съ половиною процентовъ со взносовъ, по акціямъ сдѣланныхъ.

§ 43.

Еслибы чистая прибыль въ какомъ либо году не была достаточна на уплату акціонерамъ гарантированныхъ процентовъ, интереса и погашенія, то Правительство внесетъ въ кассу Общества недостающую сумму, въ пополненіе вышесказанной, нужной на уплату интереса и погашенія суммы.

§ 44.

Погашеніе акцій начнется съ того времени, когда нарицательный капиталъ акцій и облигацій будетъ внесенъ сполна, и когда начнется дѣйствіе дарованной Правительствомъ гарантіи, согласно статьѣ 9-й уступочнаго договора.

Съ нарицательнаго капитала акцій погашаемо будетъ по крайней мѣрѣ по 0,132161 процента въ годъ.

Акціи назначаются къ погашенію по жребію, посредствомъ тиража, который производимъ будетъ публично въ Варшавѣ, ежегодно въ Октябрѣ мѣсяцѣ, въ порядкѣ, который имѣетъ быть опредѣленъ Административнымъ Совѣтомъ.

Владѣльцамъ вынутыхъ по жребію акцій возвращается изъ назначенной на погашеніе суммы нарицательный капиталъ ихъ акцій въ металлическихъ цѣнностяхъ.

Взамѣнъ погашенныхъ акцій, выдаются имъ особыя акціи на предъявителя, такъ называемыя „прибыльныя" (actions de jouissance), форма коихъ будетъ опредѣлена Административнымъ Совѣтомъ. Эти акціи будутъ давать право на полученіе соразмѣрной части прибылей, упомянутыхъ въ § 42 лит. *д*.

Предъявители таковыхъ акцій пользуются тѣми же впрочемъ правами, какъ и владѣльцы акцій непогашенныхъ, за исключеніемъ полученія пяти процентовъ съ капитала.

Нумера акцій, назначенныхъ по жребію къ погашенію имѣютъ быть публикованы, согласно § 14 сего Устава.

płata nie może przenosić dwa i pół procent od kapitału uiszczonego na poczet akcyj.

§ 43.

Gdyby dochód czysty roczny okazał się niedostatecznym na opłacenie poręczonych akcyonaryuszom procentów i umorzenia, w takim razie Rząd wniesie do Kassy Towarzystwa summę brakującą, dla dopełnienia wyż wspomnionéj summy procentu i amortyzacyi.

§ 44.

Umarzanie akcyj zacznie się, gdy kapitał imienny tychże akcyj i obligacyj w całości będzie opłacony i gdy rozpocznie się bieg danego przez Rząd poręczenia, stosownie do art. 9-go umowy nadawczéj.

Przynajmniéj sto trzydzieści dwa tysiące, sto sześćdziesiąt jeden milionowych (0,132161) od sta od imiennego kapitału akcyj, umarzać się będzie corocznie.

Akcye mające być umorzonemi, losem będą wskazywane, a losowanie odbywać się ma co rok w Warszawie publicznie, w miesiącu Październiku, w sposobie, który przez Radę Zarządzającą zostanie przepisany.

Posiadacze akcyj wyciągniętych losem odbiorą z kapitału umorzenia kapitał imienny tychże akcyj, w monecie brzęczącéj.

W miejsce akcyj umorzonych wydane im będą akcye oddzielne na okaziciela, zwane akcyami pożytkowemi (actions de jouissance), których kształt Rada Zarządzająca oznaczy. Akcye te nadają prawo do stosunkowego udziału w zyskach wzmiankowanych w § 42-m lit. e.

Okaziciele tych akcyj pożytkowych będą mieli zresztą też same prawa, jakie służą okazicielom akcyj nieumorzonych, wyjąwszy odbiór pięciu od sta procentu od kapitału.

Numera wylosowanych do spłacenia akcyj będą ogłaszane, stosownie do § 14-go niniejszéj ustawy.

Возвратъ капитала по таковымъ акціямъ будетъ производиться въ кассѣ Общества въ Варшавѣ и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Административнымъ Совѣтомъ, при ближайшемъ платежѣ процентовъ.

§ 45.

Отъ чистой годовой прибыли отчисляются ежегодно три процента въ запасный капиталъ, на непредвидимыя надобности (§ 42 лит. *б*).

Административный Совѣтъ опредѣляетъ употребленіе этого капитала на надобности Общества.

Когда запасный капиталъ достигнетъ сорока тысячъ рублей серебромъ, то вышеозначенное отчисленіе можетъ быть уменьшено или пріостановлено.

Оно возобновляется, коль скоро запасный капиталъ будетъ менѣе сорока тысячъ рублей серебромъ.

Въ случаѣ выкупа концессіи (ст. 6 уступочнаго договора), запасный капиталъ обращается на уплату и удовлетвореніе всѣхъ обязательствъ Общества, какъ имущественныхъ, такъ и личныхъ (§ 42).

Могущій же оказаться остатокъ, равно какъ и всякое иное имущество дороги, раздѣляется по соразмѣрности между акціонерами.

§ 46.

Къ каждой акціи прилагаются купоны на уплату процентовъ и дивиденда, а также талоны на десять лѣтъ.

Уплата процентовъ должна производиться по полугодіямъ. Уплата же дивиденда производится пополугодно или по истеченіи года, по усмотрѣнію Административнаго Совѣта.

Платежи сіи будутъ производиться въ мѣстопребываніи Общества и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Административнымъ Совѣтомъ. О срокахъ платежа процентовъ и дивиденда публикуется установленнымъ въ § 14 порядкомъ.

Zwrot kapitału za takie akcye dopełnianym będzie w kassie Towarzystwa w Warszawie, oraz w innych miejscach przez Radę Zarządzającą wskazanych, przy najbliższéj wypłacie procentów.

§ 45.

Co rok z czystego zysku odłoży się trzy procent na fundusz zasobowy, na potrzeby nieprzewidziane (§ 42 lit. b).

Rada Zarządzająca rozporządza użyciem tego funduszu na potrzeby Towarzystwa.

Gdy fundusz zasobowy dojdzie do czterdziestu tysięcy rubli srebrem, dalsze odkładanie może być zmniejszone lub wstrzymane.

Będzie zaś wznowioném, skoro fundusz zasobowy zmniejszy się i stanie niżéj czterdziestu tysięcy rubli srebrem.

W razie skupu nadania (art. 6 umowy nadawczéj), fundusz zasobowy posłuży do spłacenia i zaspokojenia wszystkich zobowiązań Towarzystwa, tak rzeczowych, jak i osobistych (§ 42).

Przewyżka ewentualna, równie jak i wszelki inny majątek drogi żelaznéj, podzielony zostanie stosunkowo między akcyonaryuszów.

§ 46.

Do każdéj akcyi będą dołączone kupony procentowe i dywidendowe, oraz talony na lat dziesięć.

Procenta będą wypłacane półrocznie; wypłata zaś dywidendy następować będzie półrocznie lub po upływie roku, stosownie do uznania Rady Zarządzającéj.

Wypłaty te będą dopełniane w siedlisku Towarzystwa i w innych miejscach, przez Radę Zarządzającą wskazanych. Termina wypłaty procentów i dywidend będą ogłaszane w sposobie oznaczonym w § 14-m.

Проценты и дивиденды, оставшіеся въ кассахъ неистребованными по прошествіи пяти лѣтъ отъ вышеозначенной публикаціи, обращаются въ пользу Общества.

ГЛАВА VII.

Постановленія общія, объ измѣненіяхъ Устава и объ окончательной ликвидаціи.

§ 47.

Въ случаѣ опытомъ указанной необходимости въ измѣненіи или дополненіи настоящаго Устава, общее собраніе имѣетъ право опредѣлить оныя, въ порядкѣ, установленномъ въ §§ 31 и 32.

Опредѣленія по сему предмету общаго собранія приводятся въ исполненіе не прежде, какъ по утвержденіи ихъ Правительствомъ.

Административному Совѣту предоставляется право изъявлять согласіе на тѣ измѣненія, которыя Правительство найдетъ нужнымъ ввести въ рѣшенія общаго собранія. Изъявленіе таковаго согласія должно быть сдѣлано Административнымъ Совѣтомъ въ нарочно созванномъ для сего засѣданіи, большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ.

§ 48.

Въ случаѣ закрытія Общества, общее собраніе должно быть немедленно созвано Административнымъ Совѣтомъ, для опредѣленія, по предложенію онаго, порядка ликвидаціи.

§ 49.

Всѣ споры, могущіе возникнуть между членами Общества, относительно исполненія настоящаго Устава, рѣшаются посредниками, избираемыми спорящими сторонами. Стороны, одинаковое участіе въ дѣлѣ имѣющія, немогутъ избирать болѣе одного посредника.

Въ случаѣ, если посредники сторонъ не согласятся въ рѣшеніи, то избираютъ суперъ-арбитра; если же они не сойдутся въ мнѣніи и насчетъ выбора сего послѣдняго, то суперъ-арбитръ назначается по жребію.

Procenta i dywidendy nie odebrane z kass w ciągu lat pięciu od wyż wzmiankowanych ogłoszeń, przedawniają się na korzyść Towarzystwa.

TYTUŁ VII.

Rozporządzenia ogólne, zmiany Ustawy, likwidacya ostateczna.

§ 47.

Gdyby doświadczenie wskazało potrzebę zaprowadzenia zmian lub uzupełnień w niniejszéj Ustawie, Zgromadzenie Ogólne ma prawo uchwalić je w sposobie przepisanym w § 31 i 32-m.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego w tym względzie zapadłe, wejść mogą w wykonanie, dopiero po ich zatwierdzeniu przez Rząd.

Rada Zarządzająca jest upoważnioną do przyjęcia tych zmian, jakieby Rząd w uchwałach Zgromadzenia Ogólnego wprowadzić uznał za potrzebne. Przyjęcie to powinno być postanowioném przez Radę Zarządzającą, na posiedzeniu umyślnie w tym celu zebraném, i większością dwóch trzecich głosów obecnych Członków.

§ 48.

W razie rozwiązania Towarzystwa, Zgromadzenie Ogólne będzie niezwłocznie zwołane przez Radę Zarządzającą, ażeby na jéj wniosek oznaczyć sposób likwidacyi.

§ 49.

Wszelkie spory, między stowarzyszonymi wyniknąć mogące, z powodu wykonania niniejszéj Ustawy, rozstrzygane będą przez sędziów polubownych, wybieranych przez strony spór wiodące. Wszystkie strony mające jeden interess nie mogą wybierać więcéj nad jednego sędziego polubownego.

Jeśli sędziowie polubowni nie zgodzą się w zdaniu, wybiorą superarbitra. Jeżeli zaś nie zgodzą się w zdaniu co do jego wyboru, wtedy superarbiter losem będzie wskazany.

Посредники, въ извѣстномъ же случаѣ и суперъ-арбитръ, собираются немедленно по назначеніи ихъ, и обязаны, не позже какъ чрезъ три мѣсяца со дня созванія ихъ, объявить сторонамъ свой приговоръ.

Выборъ посредниковъ долженъ быть произведенъ каждою изъ спорящихъ сторонъ въ теченіе четырехъ недѣль со дня оповѣщенія, о чемъ онѣ обязаны извѣстить другъ друга; въ противномъ случаѣ, сторона, исполнившая это, будетъ имѣть право избрать посредника для противной стороны.

Приговоры посредниковъ не подлежатъ апелляціи.

Никакая жалоба, касающаяся общей пользы Общества, не можетъ быть предъявлена противъ Административнаго Совѣта или противъ кого либо изъ его членовъ иначе, какъ отъ имени всѣхъ вообще Акціонеровъ и вслѣдствіе предварительнаго опредѣленія общаго собранія.

Всякій акціонеръ, намѣревающійся возбудить подобнаго рода жалобу, долженъ подать о томъ объявленіе въ Административный Совѣтъ, по крайней мѣрѣ за 25 дней до ближайшаго засѣданія общаго собранія, каковое объявленіе Совѣтъ обязанъ внести въ списокъ предметовъ, подлежащихъ разсмотрѣнію въ семъ общемъ собраніи.

Если жалоба будетъ отвергнута собраніемъ, то никто изъ акціонеровъ, въ видахъ частнаго своего интереса, не можетъ начать по оной иска судебнымъ порядкомъ. Если жалоба будетъ признана уважительною, то общее собраніе назначаетъ немедленно одного или нѣсколькихъ Коммисаровъ для веденія дѣла.

Требованія и вызовы, возникающіе по сей тяжбѣ, обращаются къ однимъ вышеозначеннымъ Коммисарамъ и ни въ какомъ случаѣ не лично къ акціонерамъ.

Такъ какъ законное пребываніе Общества, а слѣдовательно и его Управленія, назначено въ Варшавѣ, то всѣ судебныя требованія или объявленія по дѣламъ онаго должны быть обращаемы только въ сказанное мѣстопребываніе Управленія Общества.

Sędziowie polubowni, w danym razie i superarbiter, zbiorą się niezwłocznie po ich zamianowaniu i obowiązani będą, najdaléj w trzy miesiące od dnia mianowania, stronom swój wyrok ogłosić.

Każda ze stron spór wiodących, obowiązaną jest w ciągu czterech tygodni od daty pozwu, swego sędziego obrać i stronę przeciwną zawiadomić, a w przeciwnym razie strona, która to dopełniła, mocną będzie wybrać sędziego dla strony przeciwnéj.

Wyrok sądu polubownego nie ulega odwołaniu się.

Żadna skarga, w przedmiocie interessu ogólnego Towarzystwa, nie może być wytoczoną przeciw Radzie Zarządzającéj lub któremukolwiek z jéj Członków, jak tylko imieniem ogółu akcyonaryuszów, na mocy uchwały poprzedniéj Zgromadzenia Ogólnego.

Każdy akcyonaryusz, zamierzający zanieść skargę tego rodzaju, winien co do niéj na dwadzieścia pięć dni przed najbliższém Zgromadzeniem Ogólném podać oświadczenie do Rady Zarządzającéj, a ta obowiązaną będzie wnieść niezwłocznie to oświadczenie i zamieścić na porządku dziennym tego Zgromadzenia Ogólnego.

Jeśli wniosek co do skargi będzie odrzucony przez Zgromadzenie, żaden akcyonaryusz nie może w swoim prywatnym interessie wprowadzać jéj na drogę sądową. Jeżeli zaś wniosek co do skargi będzie przyjęty, Zgromadzenie Ogólne naznaczy natychmiast jednego lub kilku Kommissarzy dla popierania czynu.

Wręczenia skutkiem takiego spornego postępowania winny być dopełniane jedynie pomienionym Kommissarzom; w żadnym zaś razie nie mogą być wymierzane do akcyonaryuszów osobiście.

Ponieważ siedlisko Towarzystwa, a tém samém jego Zarząd jest w Warszawie; przeto wszelkie wezwania i wręczenia sądowe, dopełniane być mogą tylko w rzeczoném siedlisku Zarządu Towarzystwa.

§ 50.

Правительство пользуется принадлежащимъ ему правомъ надзора, посредствомъ назначеннаго имъ Инспектора и Комисара.

Коммисару сему въ особенности поручается имѣть полныя свѣдѣнія о ходѣ дѣлъ Общества.

Онъ обязанъ наблюдать, чтобы Общество не выходило изъ предѣловъ уступочнаго договора, и чтобы исполняло въ точности принятыя имъ обязательства, правила сего Устава и вообще постановленія и законы Царства Польскаго.

Къ акту сему не употреблена гербовая бумага, такъ какъ онъ, на основаніи уступочнаго договора, подписаннаго сего числа между являющимся и дѣйствующимъ отъ имени Правительства Генералъ-Лейтенантомъ Шуберскимъ, освобождается отъ гербовой пошлины.

Актъ сей, по требованію являющагося, составленъ на русскомъ и польскомъ языкахъ, въ присутствіи свидѣтелей: чиновника Оскара Флята и защитника при Варшавскихъ Правительствующаго Сената Департаментахъ Эдуарда Лео, проживающихъ въ Варшавѣ, первый въ домѣ подъ N⁰ 614 лит. *б*, второй въ домѣ подъ N⁰ 490/1, — по прочтеніи, являющимся принятъ и имъ же подписанъ вмѣстѣ съ Нотаріусомъ и свидѣтелями.

(Подписали) *И. Блохъ*,
Эдуардъ Лео,
Оскаръ Флятъ,
Владиславъ Вѣнцковскій Регентъ.

Настоящую главную выписку, согласную съ подлинникомъ, написаннымъ на простой бумагѣ и хранящимся въ дѣлахъ моей канцеляріи обще съ польскимъ текстомъ, выдаю Ивану Готлибу Блоху.

Варшава, 16 (28) Августа 1865 года.

Регентъ земской канцеляріи Варшавской губерніи въ Варшавѣ (подписано) *Влдиславъ Вѣнцковскій*. (М. П.)

---

§ 50.

Rząd wykonywa służące mu prawo nadzoru, przez Inspektora i Kommissarza w tym celu mianowanych.

Kommissarzowi temu w szczególności poruczoném będzie czuwanie nad biegiem interessów Towarzystwa.

Obowiązany on będzie czuwać nad tém, aby Towarzystwo nie przekraczało granic zakreślonych umową nadawczą, i aby ściśle wypełniało przyjęte zobowiązania, warunki niniejszéj Ustawy, oraz prawa Królestwa Polskiego.

Do aktu tego nie złożono stempla, gdyż podług artykułu 5-go aktu nadawczego, podpisanego w dniu dzisiejszym, pomiędzy stawającymi a Jenerał-Lejtenantem Szuberskim w imieniu Rządu Królestwa, niniejszy akt uwolniony jest od opłaty stemplowéj.

Akt niniejszy, na żądanie stawającego, w dwóch językach: polskim i rossyjskim, w obecności świadkow: Oskara Flatt urzędnika pod Nr. 614 lit. b. i Edwarda Leo obrońcy przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu pod Nr. 490/1 w Warszawie zamieszkałych, sporządzony i po odczytaniu i przyjęciu, przez stawającego, przez tegoż Rejenta i świadków podpisany został.

(podpisano) *Jan Bloch*,
Edward Leo,
Oskar Flatt,
Władysław Więckowski Rejent.

Niniejszy wypis główny, zgodny z oryginałem, na papierze bez stempla pisanym i w aktach moich notaryalnych zachowanym, wraz z textem rossyjskim, Janowi Gottliebowi Bloch wydaję.

w Warszawie, dnia 16 (28) Sierpnia 1865 roku.

Rejent Kancellaryi Ziemiańskiéj gubernii Warszawskiéj w Warszawie,

(podpisano) *Władysław Więckowski*. (M. P.)

C) ВАРШАВСКО-ТЕРЕСПОЛЬСКАЯ ЖЕЛѢЗНАЯ ДОРОГА.

ВВЕДЕНІЕ.

Варшавско - Терespольская желѣзная дорога, начатая устройствомъ частнымъ обществомъ въ 1865 году, на основаніи Высочайшаго указа 9 (21) Октября 1864 года, на протяженіи 192 верстъ, окончена и открыта для движенія въ 1866 году на участкѣ отъ Варшавы до города Сѣдлецы длиною 83 версты, сооруженіе же оной на всемъ ея протяженіи назначено на 1869 годъ.

Станціи этой дороги находятся въ разстояніи отъ города Варшавы:

Гржибовъ	*10*	*верстъ.*
Дембе-вельке	*25*	,,
Минскъ	*35*	,,
Мрозы	*51*	,,
Котунъ	*69*	,,
Сѣдлецы	*83*	,,
Луковъ	*109*	,,
Мендзыржецъ	*135*	,,
Бѣла	*158*	,,
Хотыловъ	*173*	,,
Терespоль	*192*	,,

C) DROGA ŻELAZNA WARSZAWSKO-TERESPOLSKA.

WSTĘP.

Budowa drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj rozpoczęta w roku 1865 przez prywatne Towarzystwo, na mocy Najwyższego Ukazu z dnia 9 (21) Października 1864 roku, na długości 192 werst, w części, to jest do m. Siedlec, na długości werst 83, w roku 1866 ukończoną i do przejazdu otwartą została, a wykończenie onéj na całéj przestrzeni naznaczone zostało na rok 1869.

Stacye tej drogi znajdują się w następującéj od Warszawy odległości:

Grzybów	*werst*	*10.*
Dembe wielkie	„	*25.*
Mińsk	„	*35.*
Mrozy	„	*51.*
Kotun	„	*69.*
Siedlce	„	*83.*
Łuków	„	*109.*
Międzyrzec	„	*135.*
Biała	„	*158.*
Chotyłów	„	*173.*
Terespol	„	*192.*

№ 6.

Высочайшее утвержденіе документовъ, относящихся къ устройству и управленію частною Компаніею Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги.

(9 (21) Октября 1864 г.)

Выписка изъ журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію
МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II,
Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,
Великій Князь Финляндскій,
и проч., и проч., и проч.

Разсмотрѣвъ представленныя Намъ, Намѣстникомъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ предположенія о постройкѣ Варшавскимъ Банкиромъ Леопольдомъ Кроненбергомъ желѣзной дороги отъ Варшавы до Тересполя, на рѣкѣ Бугѣ, постановили Мы и постановляемъ:

1) Заключенный Начальникомъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ съ Варшавскимъ Банкиромъ Леопольдомъ Кроненбергомъ предварительный договоръ о постройкѣ имъ желѣзной дороги по направленію отъ Варшавы къ Тересполю, на рѣкѣ Бугѣ, симъ утвердить.

2) Дозволить означенному Банкиру учредить на основаніи утвержденнаго симъ Нами Устава Общество на акціяхъ, подъ названіемъ: Общество Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги.

№ 6.

Najwyższe zatwierdzenie aktów, dotyczących budowy i administracyi drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj przez kompanię prywatną.

(d. 9 (21) Października 1864 r.)

Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożéj Łaski
MY ALEXANDER II,
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyj, Król Polski,
Wielki Książe Finlandzki,
etc. etc. etc.

Rozpoznawszy przedstawiony Nam, przez Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem, projekt budowy przez Bankiera Warszawskiego Leopolda Kronenberga drogi żelaznéj od Warszawy do Terespola nad rzeką Bugiem, postanowiliśmy i stanowimy:

1) Zawartą przez Naczelnika Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiém z Bankierem Warszawskim Leopoldem Kronenbergiem umowę przedugodną, o zbudowanie przez niego drogi żelaznéj od Warszawy do Terespola nad rzeką Bugiem, niniejszym zatwierdzić.

2) Dozwolić pomienionemu Bankierowi ustanowić, na zasadzie zatwierdzonéj przez Nas niniejszym Ustawy, Stowarzyszenie na akcyach pod nazwaniem: Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj.

Исполненіе сего Указа Нашего, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ Царства, возлагаемъ на Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ.

Данъ въ Марсели, Октября 9 (21) дня 1864 года.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ."

Контрасигнировалъ: за отсутствіемъ Министра Статсъ-Секретаря, Тайный Совѣтникъ *Старынкевичъ*.

Приложеніе 1-ое къ № 6-му.

На представленномъ Его Императорско-Царскому Величеству экземплярѣ Собственною Его Величества рукою написано: „*Утверждаю.*"

ДОГОВОРЪ НА УСТУПКУ ВАРШАВСКО-ТЕРЕСПОЛЬСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ ВЪ ПОЛЬЗОВАНІЕ ЧАСТНОЙ КОМПАНІИ.

Состоялось въ Варшавѣ, двадцать шестаго Сентября (восьмаго Октября) тысяча восемьсотъ шестьдесятъ четвертаго года.

Ст. 1.

Правительство Царства Польскаго предоставляетъ настоящимъ актомъ Варшавскому Банкиру Леопольду Кроненбергу право на учрежденіе безыменной Компаніи на акціяхъ, для сооруженія на ея счетъ и страхъ желѣзной дороги отъ Варшавы до Тересполя на Бугѣ; дорога сія, начавшись въ Варшавскомъ Предмѣстьѣ Прага и пролегая чрезъ города Сѣдльце и Луковъ, должна достигнуть рѣки Буга у Тересполя близъ Брестъ-Литовска, въ пунктѣ, какой будетъ указанъ Правительствомъ.

Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego, który w Dzienniku Praw zamieszczony być ma, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiém polecamy.

Dan w Marsylii, d. 9 (21) Października 1864 roku.

(podpisano) „АЛЕКСАНДРЪ."

przez Cesarza i Króla,

Minister Sekretarz Stanu,

W nieobecności (podpisano) Radca Tajny *Starynkiewicz*.

1-y Annex do Nr. 6-go.

Na exemplarzu przedstawionym Najjaśniejszemu Panu, własną Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości ręką napisano: „*Утверждаю.*"

UMOWA NADAWCZA WZGLĘDEM DROGI ŻELAZNÉJ WARSZAWSKO-TERESPOLSKIÉJ W KRÓLESTWIE POLSKIÉM.

Działo się w Warszawie, dnia dwudziestego szóstego Września (ósmego Października) tysiąc ośmset sześćdziesiątego czwartego roku.

Art. 1.

Rząd Królestwa Polskiego nadaje niniejszym aktem Leopoldowi Kronenbergowi Bankierowi Warszawskiemu, prawo zawiązania Spółki bezimiennéj na akcyach, w celu zbudowania na jéj koszt, zysk, lub stratę, drogi żelaznéj od Warszawy do Terespola nad Bugiem, która wyszedłszy z przedmieścia Warszawskiego Pragi, i przechodząc przez Siedlce i Łuków, dojdzie do rzeki Buga pod Terespolem, w bliskości Brześcia Litewskiego, w miejscu przez Rząd wskazać się mającém.

Ст. 2.

Учредитель обязывается начать работы въ теченіе первыхъ двухъ мѣсяцевъ послѣ подписанія настоящаго договора, и производить оныя такимъ образомъ, чтобы по крайней мѣрѣ линія отъ Варшавы до г. Сѣдльце могла быть открыта для движенія со всею безопасностью въ Маѣ мѣсяцѣ тысяча восемьсотъ шестьдесятъ восьмаго года; во всякомъ случаѣ, самый крайній обязательный срокъ для открытія всей Варшавско-Терспольской линіи назначается пятилѣтній со дня подписанія настоящаго договора.

Ст. 3.

Дабы обезпечить точное исполненіе вышеизложенныхъ обязательствъ, учредитель представитъ въ залогъ Правительству, по истеченіи восьми дней послѣ утвержденія настоящаго договора, сумму двѣсти тысячъ рублей серебромъ, каковая сумма будетъ возвращена учредителю по открытіи для движенія части дороги отъ Варшавы до города Сѣдльце.

Вышепомянутый залогъ имѣетъ быть внесенъ наличными деньгами, либо фондами Русскими или Царства Польскаго, либо же депозитными свидѣтельствами Польскаго Банка.

Залогодатель не будетъ имѣть права требовать иныхъ процентовъ на свой залогъ, кромѣ купоновъ бумагъ, могущихъ поступить въ число залога, и на оборотъ, самъ онъ не будетъ обязанъ никакимъ платежемъ по поводу храненія его залога Правительствомъ.

Ст. 4.

Для составленія своего общественнаго капитала, учредитель выпускаетъ акціи, или отчасти акціи и отчасти облигаціи.

Взносы по симъ облигаціямъ отнюдь не могутъ превышать половины общественнаго капитала, исключая случая, упомянутаго въ 11-ой статьѣ.

Обществу предоставляется выпускать свои бумаги въ рубляхъ серебряныхъ, талерахъ, фунтахъ стерлинговъ, франкахъ

Art. 2.

Otrzymujący nadanie zobowiązuje się rozpocząć roboty w pierwszych dwóch miesiącach po podpisaniu niniejszéj umowy nadawczéj i prowadzić je tak, aby przynajmniéj linia od Warszawy do Siedlec mogła być oddaną do exploatacyi, z całém bezpieczeństwem, w miesiącu Maju tysiąc ośmset sześćdziesiątego ósmego roku; w każdym razie najwyżéj pięcioletni termin, licząc od daty podpisania niniejszéj Umowy, będzie ostatecznie obowiązującym do otwarcia całéj linii Warszawsko-Terespolskiéj.

Art. 3.

Na bezpieczeństwo ścisłego wykonania zobowiązań powyższych, otrzymujący nadanie złoży w ręce Rządu, w ośm dni po zatwierdzeniu niniejszego, kaucyę w summie dwa kroć sto tysięcy rubli srebrem, która mu zwróconą będzie wtedy, gdy część linii od Warszawy do Siedlec otwartą zostanie do exploatacyi.

Kaucya złożoną być winna, bądź w gotowiźnie, bądź w papierach publicznych Cesarstwa Rossyjskiego, albo Królestwa Polskiego, bądź téż w świadectwach depozytowych Banku Polskiego.

Składający nie może żądać innego procentu nad kupony prowizyjne od wartości kaucyjnych deponowanych, a nawzajem nie będzie pociągany do żadnéj opłaty depozytowéj.

Art. 4.

Celem zebrania kapitału spółkowego, otrzymujący nadanie ma prawo utworzyć akcye, lub częścią akcye a częścią obligacye.

Wpływ z tych obligacyj nie może w żadnym razie przenosić połowy kapitału spółki, wyjąwszy wypadek artykułem 11-m określony.

Wolno będzie Towarzystwu wypuścić swoje papiery w rublach srebrnych, talarach, funtach sterlingach, frankach, lub

или голландскихъ гульденахъ, подобно тому, какъ это дѣлаетъ нынѣ Главное Общество Россійскихъ желѣзныхъ дорогъ.

Ст. 5.

Дабы способствовать развитію предпріятія, Правительство даруетъ слѣдующія изъятія и облегченія въ отношеніи постройки и дѣйствія уступаемой желѣзной дороги:

а) Земли, капиталы и доходы желѣзной дороги освобождаются отъ всякихъ податей, кромѣ тѣхъ, которыя взимаются съ недвижимой собственности края вообще. Принадлежащія желѣзной дорогѣ строенія свободны отъ квартирной повинности.

б) При совершеніи всякаго рода актовъ, или сдѣлокъ, относящихся къ настоящему на устройство желѣзной дороги дозволенію, къ выпуску акцій и облигацій, ко всѣмъ сдѣлкамъ, касающимся учрежденія и образованія Общества, къ перепискѣ съ властями и вообще ко сбору, посредствомъ выпущенныхъ акцій и облигацій, нужныхъ Обществу капиталовъ, учредитель освобождается отъ всякаго рода пошлинъ, какъ-то: отъ гербовой, за записку, явку, передачу актовъ и проч. По условіямъ, заключаемымъ съ частными лицами, относительно постройки, поддержанія и употребленія желѣзной дороги, учредитель освобождается отъ вышеписанныхъ пошлинъ, только въ продолженіе пяти лѣтъ.

в) Въ теченіе 5-лѣтняго срока, считая отъ заключенія настоящаго договора, Общество освобождается отъ всѣхъ таможенныхъ и другихъ пошлинъ съ рельсовъ и принадлежностей пути, какъ-то: съ поворотныхъ круговъ, переводныхъ стрѣлокъ, машинъ и снарядовъ водопитательныхъ, паровозовъ, тендеровъ, каретъ, вагоновъ, осей, колесъ, рессоръ, отдѣльныхъ желѣзныхъ оковокъ къ вагонамъ, рабочихъ машинъ, инструментовъ и приборовъ, нужныхъ для мастерскихъ, гдѣ должны исправляться

złotych holenderskich, podobnie temu, jak to dziś czyni Wielkie Towarzystwo drog żelaznych Rossyjskich.

Art. 5.

Aby ułatwić rozwijanie się przedsięwzięcia, Rząd, pod względem budowy i exploatacyi nadanéj drogi żelaznéj, udziela następujące przywileje i ułatwienia:

a) Żaden podatek nie będzie postanowiony na grunt, fundusze i dochody kolei żelaznéj, oprócz podatków, któreby się w powszechności ściągały do nieruchomości w kraju położonych. Budowle należące do drogi żelaznéj będą wolne od ciężaru kwaterunkowego.

b) Otrzymujący nadanie wolny jest od stempla i opłat stemplowych, wpisowych, kontraktowych, alienacyjnych i innych, co do wszystkich aktów ściągających się do niniejszego nadania, co do akcyj i obligacyj, co do aktów mających za przedmiot utworzenie, zawiązanie i urządzenie Towarzystwa, co do korrespondencyi z władzami rządowemi, i w ogólności co do zebrania kapitału Towarzystwu potrzebnego, przez wypuszczenie akcyj i obligacyj. Co się zaś tycze kontraktów zawieranych z prywatnymi względem budowy, utrzymania i exploatacyi drogi żelaznéj, otrzymujący nadanie wolny będzie od wyżéj wyszczególnionych opłat tylko na przeciąg lat pięciu.

c) W ciągu okresu pięcioletniego od daty nadania, Towarzystwo będzie wolne od wszelkich opłat celnych lub innych za sprowadzane szyny i inne przynależytości drogowe, jako to: za pomosty obrotowe, zwrotniki i rozjazdy kolejne, machiny i przyrządy wodociągowe, parochody, tendry, wozy, powozy, osie, koła, ressory, okucia osobne do wagonów, machiny robocze, narzędzia i sprzęty do warsztatów naprawczych, materyały surowe i obrabiane do budowy taboru i sprawiania wszelkich części drogi żelaznéj, żórawie

паровозы и вагоны, съ сырыхъ матеріаловъ и издѣлій, нужныхъ для постройки подвижнаго состава и всѣхъ частей желѣзной дороги, съ крановъ и подъемныхъ, а равно съ другихъ подвижныхъ рабочихъ принадлежностей станцій, все сіе въ мѣрѣ, которая будетъ признана необходимою Правительствомъ. Сверхъ того, дозволяется учредителю весь подвижной составъ дороги провозить съ Варшавско-Вѣнской станціи чрезъ городъ и чрезъ вновь построенный мостъ на рѣкѣ Вислѣ.

г) Общество можетъ учреждать производства: лѣсныя, рудничныя, каменно-ломныя, и выжигать известь; но капиталы, употребляемые имъ на сіи предметы, не должны превосходить десяти процентовъ общественнаго капитала. Если капиталы эти окажутся недостаточными для развитія сказанныхъ производствъ, то общему собранію акціонеровъ предоставляется рѣшить: согласно ли оно допустить, съ соизволенія Правительства, новый взносъ собственно на сей предметъ, не уменьшая, впрочемъ, нисколько капитала, первоначально предназначеннаго на содержаніе желѣзной дороги.

д) Въ случаѣ, если учредитель, или могущее замѣнить его Общество, рѣшитъ произвести постройки на станціи Прага, которая будетъ служить точкою соединенія дорогъ С.-Петербурго-Варшавской и Варшавско-Терспольской, Правительство уступитъ, по выбору своему, необходимыя для этихъ построекъ мѣста, на такихъ же условіяхъ, какъ сіе было сдѣлано при устройствѣ другихъ желѣзныхъ дорогъ въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. 6.

Срокъ уступки сей дороги съ полнымъ правомъ пользованія оною опредѣляется семидесятипятилѣтній, считая со дня открытія сего пути на всемъ его протяженіи.

Выкупъ этой уступки не можетъ послѣдовать прежде истеченія двадцатаго года со времени открытія всей линіи.

i dźwignie, oraz ruchomości wszelkich i potrzeb szczegółowych stacyjnych, wszystko to aż do wysokości i ilości potrzebnych i za takie przez Rząd uznanych. Nadto, wolno będzie otrzymującemu nadanie, prowadzić cały swój tabor od kolei żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj przez miasto i przez nowozbudowany most na Wiśle.

d) Towarzystwo mocne jest połączyć z przedsiębierstwem drogi żelaznéj obroty przemysłowe drzewa i lasów, kopalni, łomów kamieni i wyrabianie wapna; wszakże kapitały użyte na ten cel nie mogą przenosić dziesięć procent kapitału Towarzystwa. Jeśliby jednak kapitały takie nie wystarczały do rozwinięcia podobnych przedsięwzięć przemysłowych, Zgromadzenie Ogólne akcyonaryuszów postanowi, czy zechce (z zastrzeżeniem zawsze zatwierdzenia rządowego) upoważnić do nowego wniosku funduszów wyłącznie na ten przedmiot, bez zmniejszania w niczem kapitału przeznaczonego na utrzymanie drogi żelaznéj.

e) Gdyby otrzymujący nadanie, respective Towarzystwo, postanowił wznieść budowle na stacyi Pragskiéj, gdzie zetkną się drogi Petersburgsko-Warszawska i Warszawsko-Terespolska, Rząd według swego wyboru, udzieli na ten przedmiot grunta odpowiednie i wystarczające, na tych samych warunkach, jak przy zaprowadzeniu innych dróg żelaznych w Królestwie Polskiém.

Art. 6.

Nadanie udzielone zostaje z prawem zupełnego zeń korzystania na przeciąg siedmdziesięciu pięciu lat, licząc od dnia, w którym ta linia drogi żelaznéj w całéj swojéj długości otwartą będzie dla ruchu publicznego.

Skup nadania nie może nastąpić przed końcem dwudziestego roku, zaczynając od otwarcia całéj linii. W przypadku

Годовой платежъ, какой Правительство, въ случаѣ выкупа пути, обязано будетъ производить учредителю, или могущему замѣнить его Обществу, будетъ опредѣленъ на основаніяхъ, въ 27 статьѣ настоящаго договора изложенныхъ; ни въ какомъ однакожъ случаѣ платежъ этотъ не можетъ быть ниже пяти процентовъ, гарантированныхъ, по статьѣ 8-ой сего договора, съ капитала, предназначеннаго на сооруженіе и обзаведеніе дороги, не считая погашенія.

Ст. 7.

На всемъ пути, упомянутомъ въ ст. 1, какъ при предварительныхъ работахъ, такъ и при самой постройкѣ, учредитель и Общество вступаютъ во всѣ права Правительства относительно отчужденія собственности и занятія частныхъ земель, застроенныхъ и незастроенныхъ, подходящихъ подъ устраиваемую желѣзную дорогу.

Вообще, при исполненіи работъ, Общество пользуется всѣми правами и преимуществами, присвоенными законами работамъ, предпринимаемымъ съ цѣлью общественной пользы.

Ст. 8.

На весь срокъ существованія сей уступки, или до времени выкупа дороги, Правительство Царства Польскаго гарантируетъ учредителю пять процентовъ съ чистаго дохода отъ капитала, необходимаго на устройство пути и опредѣленнаго оптомъ въ соразмѣрности пятидесяти трехъ тысячъ рублей серебромъ за каждую версту; кромѣ того, Правительство обезпечиваетъ сумму, потребную на погашеніе общественнаго капитала.

Ст. 9.

Для примѣненія этой гарантіи, вся линія желѣзной дороги раздѣляется на слѣдующія три отдѣленія:

1) отъ Варшавы до Калушина,
2) отъ Калушина до Сѣдлецъ и Лукова,
3) отъ сихъ городовъ до Терсполя на Бугѣ.

skupu nadania, opłata roczna, jaką Rząd wówczas będzie miał obowiązek uiszczać nadanie otrzymującemu, respective Towarzystwu, ustanowioną zostanie podług zasad w art. 27-m niniejszéj umowy wskazanych; wszakże, nie może nigdy być niższą od pięciu od sta od kapitału na budowę i urządzenie drogi przeznaczonego, jaki art. 8-m obecnego aktu jest poręczony, nie licząc amortyzacyi.

Art. 7.

Na całéj drodze wyrażonéj w art. 1-m, tak przy robotach przygotowawczych, jak i przy właściwéj budowie, otrzymujący nadanie jest podstawiony w prawa Rządu, pod względem wywłaszczeń i zajęć gruntów i budowli, które jako własność prywatna okazałyby się potrzebne do zaprowadzenia drogi żelaznéj.

W ogólności co do tych robót używać będzie przywilejów służących dla robót użyteczności publicznéj.

Art. 8.

Na cały czas trwania nadania, lub do chwili skupu onego, Rząd Królestwa poręcza nadanie otrzymującemu, tytułem procentu, pięć od sta czystego dochodu od kapitału na budowę potrzebnego i oznaczonego ryczałtowo w stosunku pięciu dziesięciu trzech tysięcy (53,000) rubli w srebrze na jedną werstę, nadto zapewnia Rząd fundusze, na umorzenie kapitału spółkowego potrzebne.

Art. 9.

Celem zastosowania téj gwarancyi, linia drogi żelaznéj podzieloną będzie na trzy oddziały w następujący sposób:

1) od Warszawy do Kałuszyna,
2) od Kałuszyna do Siedlec i Łukowa,
3) od tych punktów do Terespola nad Bugiem.

Гарантія Правительства примѣняется къ каждому изъ этихъ отдѣленій особо, считая со дня открытія по нимъ движенія. Послѣ открытія всей линіи, гарантія распространяется на всѣ отдѣленія вообще, такъ какъ чистый доходъ съ нихъ будетъ тогда составлять одно цѣлое.

Гарантія по каждому отдѣленію опредѣляется соразмѣрно протяженію, на коемъ открыто будетъ движеніе, которое можетъ даже происходить при временномъ отчасти устройствѣ мостовъ, насыпи и станцій, лишь бы только устройство это представляло, по усмотрѣнію Правительства, достаточное ручательство прочности и безопасности. Всѣ однако временныя работы должны быть не позже трехъ лѣтъ со времени открытія движенія замѣнены окончательными сооруженіями. Какъ временныя работы, такъ и окончательныя сооруженія, коими онѣ должны быть замѣнены, заключаются въ суммѣ 53,000 рублей, доходъ съ которой гарантированъ Правительствомъ.

Ст. 10.

Проценты и суммы, назначенныя на погашеніе, будутъ уплачиваемы въ краѣ и за границею звонкою монетою.

Ст. 11.

Еслибы валовой капиталъ, опредѣленный по 8-ой статьѣ, оказался недостаточнымъ на сооруженіе и обзаведеніе упомянутой желѣзной дороги, въ такомъ случаѣ, для дополненія его, учредитель или Общество можетъ, съ разрѣшенія Правительства, сдѣлать займы и выпускать для сего облигаціи. Проценты и погашеніе по симъ долгамъ и облигаціямъ не будутъ однакоже обезпечены Правительствомъ.

Ст. 12.

Учредитель или Общество не въ правѣ оставлять желѣзную дорогу въ бездѣйствіи, исключая тѣхъ случаевъ, въ коихъ, по естественнымъ или непреодолимымъ причинамъ, произошла бы временная остановка.

Poręczenie Rządu stosowane będzie do każdego z tych oddziałów oddzielnie, licząc od daty rozpoczęcia ich exploatacyi. Po otwarciu całéj linii, poręczenie stosować się będzie do wszystkich oddziałów w ogóle, gdyż czysty z nich dochód zleje się w jedną całość.

Oznaczenie poręczenia dla każdego oddziału będzie odpowiednie jego długości otwartéj dla ruchu, który może mieć nawet miejsce na mostach, nasypce i stacyach w części tymczasowych, lecz przedstawiających dostateczną pewność mocy i bezpieczeństwa, i za takie przez Rząd uznanych. Wszelkie wszakże roboty tymczasowe winny być najpóźniéj w przeciągu trzech lat, od daty otwarcia exploatacyi, zastąpione przez roboty ostateczne. Tak roboty tymczasowe, jako téż i ostateczne, któremi one zastąpione być winny, mieszczą się w summie rubli srebrem pięciu dziesięciu trzech tysięcy (53,000), od któréj dochód przez Rząd jest poręczony.

Art. 10.

Procenta i summy, wyznaczone na umorzenie, płatne będą w kraju i za granicą w monecie brzęczącéj.

Art. 11.

W przypadku, gdyby kapitał ryczałtowo w art. 8-m oznaczony, okazał się niewystarczającym na budowę i urządzenie w mowie będącéj drogi żelaznéj, otrzymujący nadanie, dla uzupełnienia takowego, mocen jest, za upoważnieniem Rządu, zaciągać pożyczki i wypuszczać w tym celu obligacye, od których ani procent, ani amortyzacya nie podpadają pod poręczenie rządowe.

Art. 12.

Otrzymujący nadanie nie ma prawa zostawić drogi żelaznéj w nieczynności, wyjąwszy wypadki siły większéj, z którychby wynikła czasowa w ruchu przerwa.

Въ случаяхъ остановки, не подлежащихъ сему исключенію, Правительство принимаетъ немедленно мѣры къ возстановленію сообщенія на счетъ и страхъ учредителя или Общества.

Учредитель или Общество обязывается постоянно содержать подвижной составъ и число поѣздовъ, соотвѣтственно потребностямъ движенія на желѣзной дорогѣ, а равно примѣнять открытія и усовершенствованія, которыхъ польза признана на иностранныхъ дорогахъ.

Они обязаны также содержать постоянно дорогу и подвижной составъ въ состояніи, соотвѣтствующемъ условіямъ безопаснаго обращенія поѣздовъ.

Къ исполненію сего условія можно ихъ принудить административнымъ порядкомъ.

Ст. 13.

Общество представляетъ Правительству для повѣрки годовой свой балансъ. Суммы, которыя Правительству пришлось бы уплачивать по силѣ принятаго имъ на себя ручательства, изъясненнаго въ 8-ой статьѣ, должны быть выдаваемы Правительствомъ въ распоряженіе учредителя, или могущаго замѣнить его Управленія Общества, въ теченіе двухъ мѣсяцевъ по представленіи баланса.

Ст. 14.

Суммы, уплаченныя Правительствомъ по силѣ даруемой имъ гарантіи, считаются ссудами, выданными Обществу, и будутъ возвращены Правительству съ добавкою 5% въ годъ, коль скоро чистый доходъ одного изъ послѣдующихъ годовъ составитъ болѣе 5% съ капитала, на постройку и обзаведеніе дороги опредѣленнаго.

По возвращеніи всѣхъ произведенныхъ Правительствомъ выдачъ, вмѣстѣ съ процентами по 5% въ годъ, весь излишекъ чистой прибыли поступаетъ въ полную собственность Общества.

Ст. 15.

По истеченіи первыхъ пяти лѣтъ со дня открытія движенія на всей линіи уступаемой дороги, Правительство будетъ

W razie przerwy nieusprawiedliwionéj wypadkiem siły większéj, Rząd przedsięweźmie niezwłocznie środki, potrzebne dla przywrócenia ruchu, na koszt i niebezpieczeństwo otrzymującego nadanie.

Tenże otrzymujący nadanie obowiązany jest utrzymywać ciągle tabor i liczbę pociągów odpowiednie potrzebie ruchu na drodze żelaznéj, niemniéj zastosowywać odkrycia i ulepszenia, których użyteczność została na kolejach zagranicznych uznaną.

Nadanie otrzymujący obowiązany jest utrzymywać ciągle drogę i tabor w stanie odpowiednim warunkom bezpieczeństwa ruchu, do czego może on być znaglonym w drodze administracyjnéj.

Art. 13.

Towarzystwo składać będzie Rządowi swój bilans roczny do rewizyi; summy przypadające do wypłaty od Rządu, w danym razie z przyczyny poręczenia, stosownie do art. 8-go, będą przez Rząd, w ciągu dwóch miesięcy od daty złożenia bilansu, wyliczone do rozporządzenia nadanie otrzymującego, respective władz Towarzystwa.

Art. 14.

Summy zapłacone przez Rząd, na skutek danego poręczenia, uważane będą jako pożyczki udzielone Towarzystwu i zwrócone będą Rządowi z procentem pięć od sta, skoro tylko czysty dochód którego z lat następnych przejdzie pięć od sta od kapitału na koszta budowy i urządzenia drogi oznaczonego.

Skoro wszystkie zaliczenia, przez Rząd udzielone, zostaną zwrócone z procentem pięć od sta rocznie, cała przewyżka czystego zysku w zupełności do Towarzystwa należeć będzie.

Art. 15.

Po upływie pierwszych pięciu lat od dnia otwarcia ruchu na całéj linii nadanéj, Rządowi służy udział w przewyżce czy-

участвовать въ излишкѣ чистой прибыли, который останется за вычетомъ всѣхъ издержекъ и всѣхъ суммъ, потребныхъ на удовлетвореніе обязательствъ Общества, а именно: капиталовъ запаснаго и на погашеніе, а также годоваго дивиденда изъ 6-ти на сто, включая обезпеченные проценты.

Одна треть этого излишка будетъ принадлежать Правительству, а двѣ трети поступятъ въ пользу Общества.

Ст. 16.

Учредитель Общества въ правѣ переуступить предоставляемыя ему настоящимъ актомъ права со всѣми сопряженными съ оными обязанностями безыменному Обществу (Société anonyme); онъ въ правѣ также выпустить, для приведенія въ исполненіе предположенныхъ въ семъ актѣ предпріятій, акціи и облигаціи, выданныя на предъявителя, равно какъ и облигаціи съ правомъ первенства; въ правѣ дѣлать займы, основанные на томъ же правѣ первенства, и другіе, погашеніе коихъ послѣдуетъ порядкомъ, принятымъ для займовъ съ преміями, или всякимъ другимъ способомъ.

Выпускъ акцій (ст. 4) можетъ начаться по утвержденіи настоящаго договора.

Производство займовъ и выпускъ облигацій могутъ послѣдовать только съ разрѣшенія Правительства (ст. 11).

Всѣ такія акціи и облигаціи будутъ имѣть безпрепятственное обращеніе въ Царствѣ и внѣ предѣловъ онаго; ходячая цѣнность ихъ можетъ быть отмѣчаема (cotée) на всѣхъ биржахъ Имперіи и Царства.

Акціи, выпущенныя Обществомъ, будутъ принимаемы Правительствомъ Царства Польскаго въ залогъ по всѣмъ казеннымъ подрядамъ и предпріятіямъ, а также могутъ быть принимаемы Польскимъ Банкомъ въ обезпеченіе по торговымъ сдѣлкамъ.

Облигаціи же могутъ быть по означеннымъ предметамъ принимаемы только по курсу оныхъ на Варшавской биржѣ.

stego zysku, pozostającego po odtrąceniu wszelkich kosztów, odjęciu summ potrzebnych na zaspokojenie wszelkich zobowiązań Towarzystwa, a osobliwie funduszu zasobowego i amortyzacyjnego, oraz dywidendy rocznéj sześć od sta, licząc już w to procent poręczony.

Jedna trzecia część téj przewyżki należeć będzie do Rządu, a dwie trzecie będą korzyścią Towarzystwa.

Art. 16.

Otrzymujący nadanie ma prawo ustąpienia nadań i praw, które mu służą podług treści niniejszéj umowy, na rzecz Towarzystwa czyli spółki bezimiennéj, ma także prawo do wypuszczania, na przedsiębierstwa oznaczone przez akt obecny, akcyj i obligacyj na okaziciela, lub też obligacyj z pierwszeństwem, do zaciągania pożyczek z pierwszeństwem, i innych, a których umorzenie następować będzie w sposobie używanym przy pożyczkach premiowych, lub innym.

Wypuszczanie akcyj (art. 4) może mieć miejsce po zatwierdzeniu niniejszéj umowy.

Zaciąganie pożyczek i wypuszczanie obligacyj może mieć miejsce tylko za pozwoleniem Rządu (art. 11).

Wszelkie takie akcye i obligacye będą miały wolny obieg w Królestwie i za granicą; mogą być notowane na giełdach Cesarstwa i Królestwa.

Akcye wypuszczone przez Towarzystwo przyjmowane będą przez Rząd Królestwa Polskiego tytułem kaucyi, przy wszystkich kontraktach na dostawy i przedsiębierstwa rządowe, i mogą być przyjmowane przez Bank Polski na bezpieczeństwo obrotów handlowych.

Obligacye zaś mogą być przyjmowane w tych celach, tylko podług kursu giełdy Warszawskiéj.

Коль скоро Администраціонный Совѣтъ уже образовавшагося безыменнаго Общества (ст. 5, 18 и 20 Устава) откроетъ свои дѣйствія, Общество это замѣнитъ собою учредителя во всемъ, относящемся къ правамъ и обязанностямъ сего послѣдняго, проистекающимъ изъ настоящаго договора.

Ст. 17.

Всѣ работы производимы будутъ сходно съ окончательными предначертаніями и планами, составленными учредителемъ и одобренными Правительствомъ.

Правительство имѣетъ право удостовѣряться: удовлетворяетъ ли исполненіе производимыхъ работъ условіямъ прочности и безопасности, и суть ли употребляемые въ дѣло матеріалы надлежащихъ качествъ.

Земляное полотно и искусственныя сооруженія имѣютъ быть устроены для двойнаго желѣзнаго пути.

Ширина пути должна быть та же самая, какъ въ Имперіи, а именно: пять футовъ.

Кромѣ исключеній, которыя будутъ дозволены Правительствомъ, наибольшій уклонъ или подъемъ дороги допускается въ восемь тысячныхъ, а наименшій радіусъ кривизны въ 300 сажень.

Обществу разрѣшается начать движеніе по рельсамъ въ одинъ путь, съ достаточнымъ числомъ разъѣздовъ.

До открытія линіи желѣзной дороги или участка оной, Управленіе Общества обязано изготовить и представить Правительству опись машинамъ, снарядамъ и прочимъ принадлежностямъ. Инвентарь и подвижной составъ дороги подвергаются освидѣтельствованію по требованію Правительства.

Правительство въ правѣ будетъ требовать устройства двойнаго пути тогда, когда валовой годовой доходъ съ уступаемой линіи желѣзной дороги будетъ превышать девять тысячъ рублей серебромъ на версту.

Предварительно открытія котораго либо изъ упомянутыхъ выше участковъ, произведено будетъ Правительствомъ освидѣ-

Z chwilą, w któréj Rada Zarządzająca urządzonéj Spółki bezimiennéj (§§ 5, 18, 20, Ustawy Towarzystwa) rozpocznie swoją działalność, toż Towarzystwo bezimienne zostaje podstawione w miejsce otrzymującego nadanie, we wszystkiem co dotycze jego praw i obowiązków, z obecnéj umowy wynikających.

Art. 17.

Wszystkie roboty wykonane być winny stosownie do kierunków stanowczo rysunkami oznaczonych i planów wygotowanych przez otrzymującego nadanie, a przez Rząd potwierdzonych.

Rząd ma prawo sprawdzania, czy wykonanie robót odpowiada wymaganiom mocy i bezpieczeństwa, i czy materyały użyte są wymaganéj dobroci.

Roboty ziemne i dzieła sztuki przygotowane być winny na podwójną koléj.

Szerokość kolei będzie taka sama jak w Cesarstwie, to jest pięć stóp.

Z wyjątkiem dozwoleń udzielonych przez Rząd, pochyłość największa spadków nie może przenosić ośm tysiącznych, a promień krzywizn, linie proste łączących, będzie miał przynajmniéj trzysta sążni.

Towarzystwo upoważnione zostaje do rozpoczęcia exploatacyi na kolei pojedynczéj, z urządzeniem wszakże dostatecznych kolei bocznych do wymijania.

Przed otwarciem dla ruchu linii drogi żelaznéj lub jéj części, Administracya Towarzystwa winna spisać i przedstawić Rządowi inwentarz wszelkich machin, przyrządów, narzędzi i innych szczegółów. Tak inwentarz, jako i tabor sprawdzane będą na żądanie Rządu.

Rząd będzie miał prawo wymagać położenia drugiéj kolei wtedy, kiedy roczny dochód brutto z nadanéj linii drogi żelaznéj przenosić będzie dziewięć tysięcy rubli srebrem na werstę.

Przed otwarciem któregokolwiek z wyrażonych wyżéj oddziałów, dopełniona będzie przez Rząd rewizya, dla przekonania

тельствованіе, съ цѣлью удостовѣриться, можетъ ли быть движеніе по оному допущено съ совершенною безопасностію.

Движеніе можетъ быть открыто прежде сооруженія постоянныхъ мостовъ, если построенные съ этою цѣлью временные мосты будутъ представлять достаточное ручательство прочности.

По случаю затруднительности въ заготовленіи гравія на линіи Варшавско-Терешпольской желѣзной дороги, открытіе движенія можетъ быть допущено даже до устройства верхней насыпи во всю длину открытой линіи; однако окончательное устройство этой насыпи должно быть произведено съ величайшею, по возможности, скоростію.

Работы всякаго рода, проистекающія изъ обязательствъ, принимаемыхъ на себя учредителемъ, предвидѣнныя и непредвидѣнныя, безъ всякаго различія и исключенія (кромѣ работъ собственно военныхъ, которыя Правительство сочтетъ нужнымъ предпринять въ стратегическихъ видахъ), исправное содержаніе дороги, движеніе по оной и все касающееся до управленія ею, въ теченіе всего срока уступки оной Обществу, или до выкупа ея Правительствомъ, должно лежать на Обществѣ и быть относимо исключительно на собственный его счетъ и страхъ, безъ всякихъ на то издержекъ со стороны Казны.

И обратно, Общество имѣетъ полное и совершенное право исключительнаго пользованія уступаемою ему дорогою и всѣми доходами отъ оной, въ продолженіе всего договореннаго на уступку дороги времени, или до выкупа оной, съ такимъ при томъ условіемъ, что доходы сіи, ни въ какомъ случаѣ, не могутъ быть обременяемы никакими повинностями, кромѣ тѣхъ, которыя проистекаютъ изъ настоящаго договора.

Ст. 18.

Въ продолженіе всего періода времени, на постройку дороги опредѣленнаго, не будетъ дозволено устройство на правой сторонѣ рѣки Вислы ни одной желѣзной дороги, которая бы выходила или доходила до котораго либо изъ пунктовъ пути, уступаемаго настоящимъ актомъ, развѣ бы важныя политичес-

się, czy exploatacya drogi może mieć miejsce bez niebezpieczeństwa dla publiczności.

Exploatacya będzie mogła być rozpoczęta, nieczekając na budowę mostów stałych, jeżeli wystawione w tym celu mosty tymczasowe przedstawiać będą dostateczną pewność wytrzymałości.

Ze względu na trudność zaopatrzenia się w zwir na linii drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj, otwarcie exploatacyi będzie mogło mieć miejsce nawet przed ukończeniem wierzchniéj nasypki na całéj długości otwartéj linii; ukończenie onéj wszakże dopełnioném być winno z największym jak można pośpiechem.

Wszelkie jakiegobądź rodzaju roboty, wynikające z zobowiązań przyjętych przez nadanie otrzymującego, przewidziane i nieprzewidziane, bez żadnego wyłączenia (oprócz tylko dzieł i robót wojskowych i strategicznych, któreby Rząd za właściwe uznał), utrzymanie, exploatacya i zarząd drogi żelaznéj nadanéj, przez cały ciąg nadania, lub aż do jego skupu, są ciężarem otrzymującego nadanie na jego koszt i niebezpieczeństwo, bez żadnego zgoła obowiązku dla Skarbu.

Nawzajem otrzymujący nadanie ma prawo do pełnego i wyłącznego na swoje dobro używania drogi nadanéj i do wszelkich dochodów przez cały czas nadania, lub jego skupu, bez możności podciągania tychże dochodów pod inne ciężary, jak te, które niniejszym aktem są przewidziane.

Art. 18.

Przez cały okres czasu na budowę oznaczony, nie będzie nadana na prawéj stronie Wisły żadna droga żelazna, wychodząca lub dochodząca do któregokolwiek punktu linii niniejszym aktem nadanéj, z wyjątkiem jedynie ważnych przyczyn politycznych lub handlowych, a w takim razie, przy jednakowych warun-

кія или торговыя причины требовали противнаго, въ каковомъ случаѣ, Общество Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги будетъ имѣть право на уступку ему постройки этого новаго пути и пользованія онымъ, предпочтительно предъ всѣми другими соискателями, при одинаковыхъ условіяхъ.

Отъ такого однако предоставляемаго учредителю преимущества исключаются желѣзныя дороги, предназначенныя исключительно для сообщенія съ фабриками, заводами и мѣстами производствъ земледѣльческихъ и промышленныхъ.

Пути, принадлежащіе къ сему разряду, будутъ служить исключительно для собственнаго употребленія того заведенія, для коего они будутъ устроены. На всеобщее же употребленіе они не могутъ быть обращены иначе, какъ съ согласія учредителя настоящей Компаніи.

Во всякомъ однако случаѣ, еслибы какая либо новая желѣзная дорога, для общественной надобности назначенная, сошлась съ одною изъ принадлежащихъ Компаніи желѣзныхъ дорогъ, то Компанія сія не можетъ воспретить свободнаго по своей дорогѣ прохода порожнимъ и нагруженнымъ кладью поѣздамъ новой дороги, за добровольно условленную или третейскимъ судомъ постановленную плату, съ предоставленіемъ лишь себѣ взаимно того же права.

Ст. 19.

Проектъ управленія уступаемою желѣзною дорогою будетъ представленъ на утвержденіе Правительства.

Ст. 20.

Чиновники и служители, платящіе эмеритальную складку, которые бы поступили на службу Общества, будутъ по прежнему вносить установленные проценты въ эмеритальный капиталъ и будутъ пользоваться выгодами этого учрежденія, по тѣмъ окладамъ, съ коихъ они платятъ проценты въ настоящее время.

Въ пользу должностныхъ лицъ, которыя будутъ назначены Обществомъ, оно обязывается учредить эмеритальную

kach, pierwszeństwo do nadania téj nowéj linii będzie mieć Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj.

Od tego jednak pierwszeństwa jak wyżéj, nadanie otrzymującemu przyznanego, wyłączają się drogi żelazne przeznaczone wyłącznie do obsłużenia fabryk, hut i zakładów rolniczych i przemysłowych.

Drogi tego rodzaju muszą być zastosowane jedynie do wyłącznego użytku zakładu lub przedsiębierstwa, dla których były wybudowane; nie mogą zaś być obrócone do użytku publicznego, bez zezwolenia otrzymującego niniejsze nadanie.

Zgodzono się przytém, że w każdym razie, jeśli nowa jaka droga żelazna, do użytku powszechnego przeznaczona, zetknie się z którąkolwiek drogą do Towarzystwa należącą, toż Towarzystwo nie może wzbronić na swojéj wolnego przebiegu dla powozów próżnych lub ładownych towarami obcéj drogi, a to za opłatą sprawiedliwą, umówioną dobrowolnie, lub ustanowioną przez sędziów polubownych, z zastrzeżeniem wzajemności.

Art. 19.

Plan zarządu dla drogi żelaznéj nadanej przedstawiony będzie do zatwierdzenia Rządu.

Art. 20.

Urzędnicy płacący składkę emerytalną, którzyby przeszli do służby Towarzystwa, wnosić będą nadal opłatę do Kassy Emerytalnéj i używać dobrodziejstwa emerytury, w stosunku pensyj, od których obecnie składkę uiszczają.

Na dobro sprawujących obowiązki przy drodze żelaznéj, którzy przez otrzymującego nadanie mianowani będą, tenże usta-

кассу, основою коей будутъ служить періодическіе умѣренные взносы, дѣлаемые самими должностными лицами; къ этимъ взносамъ будутъ присоединяемы добавки отъ прибылей желѣзной дороги, а равно всякаго рода пени и пр.

Кассою этою будетъ распоряжаться Управленіе желѣзной дороги, подъ контролемъ Правительства.

Именной списокъ всѣмъ служащимъ при желѣзной дорогѣ долженъ быть представляемъ Правительству.

Служащіе при желѣзной дорогѣ инженеры, надсмотрщики, сторожа при переводныхъ стрѣлкахъ, начальники мастерскихъ, механики, машинисты, начальники станцій, ихъ помощники и телеграфисты свободны отъ военнаго набора въ продолженіе службы при этой дорогѣ.

Члены Управленія и чины при желѣзной дорогѣ, на службѣ состоящіе, носятъ мундиръ и кокарду.

Тѣ же чиновники и служители, въ отношеніи нарушенія ими, или противъ нихъ, правилъ по служебнымъ предметамъ, къ желѣзной дорогѣ относящимся, и въ отношеніи взысканій за это нарушеніе, почитаемы будутъ наравнѣ съ прочими лицами, въ государственной службѣ состоящими.

Равномѣрно всѣ правила, обязательныя въ отношеніи наложенія запрещенія на жалованье государственныхъ чиновниковъ и въ отношеніи уступки ими таковаго жалованья, относятся и къ служащимъ при желѣзной дорогѣ.

Учредителю или Обществу предоставляется выбирать служащихъ своихъ всякаго рода, какъ въ предѣлахъ Царства, такъ въ Имперіи и за границею, а также опредѣлять содержаніе ихъ по своему усмотрѣнію. Всѣ сіи должностныя лица обязываются во всемъ сообразоваться съ узаконеніями, существующими въ краѣ и съ положеніемъ о порядкѣ службы при желѣзныхъ дорогахъ.

Назначеніе Директора желѣзной дороги имѣетъ быть представляемо на утвержденіе Правительства.

nowi Kassę zjednoczenia, do któréj fundusze wpływać będą ze składek peryodycznych i umiarkowanych, wnoszonych przez samychże uczestników, oraz z dodatków na ten cel przeznaczonych z zysków kolei żelaznéj, z kar wszelkiego rodzaju i tym podobnych źródeł.

Kassą tą zawiadywać będzie Zarząd kolei żelaznéj, pod okiem Rządu.

Lista osób sprawujących obowiązki w służbie drogi żelaznéj powinna być przedstawiona Rządowi.

Inżenierowie, dozorcy, zwrotnicy, naczelnicy warsztatów, mechanicy i maszyniści, zawiadowcy i podzawiadowcy stacyj i telegrafiści w służbie drogi żelaznéj zostający, wolni są od zaciągu wojskowego przez czas trwania tejże służby.

Członkowie Zarządu i sprawujący obowiązki w służbie drogi żelaznéj nosić będą mundur i kokardę.

Ciż sprawujący obowiązki, co do wykroczeń przez nich popełnianych, lub przeciwko nim w przedmiotach służbowych drogi żelaznéj, i co do kar wymierzyć się mających z powodu tych wykroczeń, uważani być mają na równi z urzędnikami publicznymi. Podobnież wszelkie przepisy, obowiązujące względem aresztów i ustępstw do płac urzędników publicznych, stosują się i do sprawujących obowiązki przy drodze żelaznéj.

Otrzymującemu nadanie służy wolność wyboru sprawujących obowiązki przy drodze żelaznéj wszelkiego stopnia, bądź z Królestwa, bądź z Cesarstwa, lub z zagranicy i oznaczenia im płacy.

Ciż sprawujący obowiązki mają powinność stosować się do praw krajowych i urządzeń exploatacyi.

Nominacya Dyrektora drogi żelaznéj powinna być poddana pod zatwierdzenie Rządu.

Ст. 21.

Высшая провозная плата для пассажировъ и товаровъ взиманіе коей дозволяется Обществу, не должна превосходить той, которая опредѣлена для С.-Петербурго-Варшавской желѣзной дороги; относительно, однако, провоза скота и хлѣба можетъ послѣдовать необходимое уменьшеніе оной.

Тарифъ для сихъ двухъ послѣднихъ предметовъ будетъ составленъ окончательно по особому взаимному соглашенію Правительства и Общества.

Плата сія не можетъ быть возвышена противъ тарифа, безъ соизволенія Правительства; пониженіе же провозныхъ цѣнъ будетъ зависѣть отъ Общества.

Тарифъ, единожды пониженный, можетъ быть снова возвышенъ, въ границахъ установленнаго предѣла, но не прежде, какъ черезъ три мѣсяца послѣ пониженія, и по предварительной за мѣсяцъ публикаціи о такомъ возвышеніи тарифа.

Расходы добавочные, въ тарифѣ не упомянутые, какъ-то: коммисіонерскіе, за подвозки, нагрузки, выгрузки, складъ въ станціонныхъ пакгаузахъ и въ магазинахъ при желѣзной дорогѣ устроенныхъ, а также за застрахованіе, будутъ взимаемы сверхъ опредѣленной за провозъ платы, но по цѣнамъ, утвержденнымъ Правительствомъ.

Провозная цѣна для пассажировъ и товаровъ должна быть одинакова для всѣхъ, съ нижеслѣдующими исключеніями.

Военные и морскіе чины Императорско-Царскихъ арміи и флота, отправляемые по дѣламъ службы, отдѣльно или командами, платятъ только четвертую часть обязательнаго тарифа.

За лошадей же, обозъ, амуницію, артиллерію и прочія военныя принадлежности означенныхъ отрядовъ, взимается половина платы, обязательнымъ тарифомъ постановленной.

Въ случаяхъ, еслибы какіе либо изъ предметовъ, принадлежащихъ къ военнымъ припасамъ, орудіямъ, магазинамъ и проч., не были поименованы въ тарифѣ, они будутъ причтены къ товарамъ втораго разряда.

Art. 21.

W taryffach przewozu osób i towarów maximum oznaczonych opłat nie będzie mogło przenosić cen obecnie ustanowionych na linii drogi żelaznéj Petersburgsko-Warszawskiéj; wszakże zmniejszenia konieczne mogą mieć miejsce co do transportu bydła i zboża.

Taryffa tych dwóch artykułów ułożona będzie ostatecznie, za porozumieniem się oddzielném między Rządem Królestwa a Towarzystwem.

Ceny nie mogą być podwyższone nad tę stopę, bez pozwolenia Rządu; zmniejszenie zaś ich zależy od Towarzystwa.

Taryffy raz obniżone mogą być podniesione aż do stopnia maximum, lecz tylko po trzech-miesięcznéj ich wykonalności, i za poprzedniém zawiadomieniem na miesiąc jeden.

Koszta dodatkowe, niewzmiankowane w taryffie, jako to: przenoszenia, przewożenia, ładowania, wyładowania i składowego na przystaniach i składach kolei żelaznéj, niemniéj koszta ubezpieczeń, opłacane będą niezależnie od cen przewozowych taryffy, lecz według stopy przez Rząd zatwierdzonéj.

Ceny przewozowe osób i towarów będą jednakowe dla wszystkich, z wyjątkami następującemi:

Wojskowi Cesarskiéj siły zbrojnéj lądowéj i morskiéj, podróżujący po służbie, pojedynczo lub w oddziałach, płacić mają jedną czwartą część taryffy obowiązującéj.

Konie, bagaże, effekta wojskowe, broń i przybory wojenne oddziałów wojskowych, płacić będą połowę taryffy obowiązującéj.

Jeśliby przedmioty składające przybory wojenne nie były wyraźnie wymienione w szczegółowym rozkładzie taryffy, zrównane będą z drugą klassą towarów.

Еслибы Правительству, для перевозки войскъ или военныхъ тяжестей всякаго рода, встрѣтилась надобность во всѣхъ перевозочныхъ силахъ желѣзной дороги, Общество обязано предоставить ихъ въ его распоряженіе, за половинную цѣну противъ тарифа. Сіе однакоже будетъ обязательнымъ для Общества не иначе, какъ вслѣдствіе особаго приказанія Намѣстника Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ.

Еслибы, вслѣдствіе такихъ требованій, доходы съ желѣзной дороги значительно уменьшились, Общество будетъ имѣть право на соотвѣтственное вознагражденіе, по обоюдному соглашенію съ Правительствомъ.

Среднее количество соотвѣтствующаго дохода за предшествовавшіе три года будетъ при семъ принято въ основаніе.

Всякій разъ, когда, независимо отъ опредѣленныхъ отправленій, Правительство потребуетъ наряда экстреннаго поѣзда, днемъ или ночью, требованіе это должно быть исполнено не далѣе шести часовъ съ полученія извѣщенія, съ должнымъ однако при семъ соблюденіемъ постановленій о безопасности движенія. За экстренные поѣзды сіи Правительство уплачиваетъ по 1 рублю 50 коп. сер. съ версты пройденнаго разстоянія.

Въ случаѣ ощутительнаго недостатка въ жизненныхъ припасахъ, цѣна за перевозку оныхъ будетъ понижена въ половину противу существующаго тарифа.

Каменный уголь, происходящій изъ государственныхъ копей, будучи сложенъ для перевозки на одномъ изъ путевыхъ дворовъ желѣзной дороги (по извѣщеніи о привозѣ его Дирекціи желѣзной дороги по крайней мѣрѣ за 15 дней впередъ), будетъ перевозимъ прежде углевыхъ запасовъ всякаго другаго происхожденія.

Правительство предоставляетъ себѣ право черезъ каждые десять лѣтъ дѣлать измѣненія въ тарифѣ, если найдетъ это нужнымъ, но въ такомъ только случаѣ, ежели въ продолженіе трехъ лѣтъ сряду акціонеры получатъ чистой прибыли болѣе 10 процентовъ съ своихъ капиталовъ. Ни въ какомъ случаѣ, одна-

Jeśliby, dla przewozu wojska lub jakichkolwiek przyborów wojennych, Rząd potrzebował wszystkich środków przewozowych kolei żelaznéj, Towarzystwo jest obowiązane oddać je do rozporządzenia Rządowego, a to za połowę ceny taryffowéj. Wszakże, żądanie tego nie może nastąpić, tylko na polecenie Namiestnika Królewskiego w Królestwie Polskiém.

W razie, gdyby na skutek takich żądań dochody drogi żelaznéj poniosły znaczny uszczerbek, Spółka mieć będzie prawo do stosunkowego wynagrodzenia, za porozumieniem się w téj mierze dobrowolném.

Średnia ilość dochodu odpowiedniego w trzech latach poprzednich wziętą być ma za zasadę porównania.

Ilekroć Rząd, niezależnie od zwykłych pociągów, zażąda wyprawienia pociągu nadzwyczajnego, czy to w dzień, czy w nocy, nastąpić to powinno w sześć godzin po wezwaniu, z zachowaniem wszakże urządzeń policyjnych. Cena takich pociągów nadzwyczajnych płaconą będzie przez Rząd w stosunku jednego i pół rubla srebrem za jedną werstę przebiegu.

W czasie głodu, przewóz żywności odbywać się będzie ze zniżeniem o połowę taryffy obowiązującéj.

Węgiel kamienny, pochodzący z kopalni rządowych, złożony jako przedmiot przewozowy na któréjkolwiek stacyi kolei żelaznéj, używa pierwszeństwa co do przewozu przed każdym węglem innego pochodzenia, skoro Dyrekcya drogi żelaznéj odbierze o składzie węgla rządowego doniesienie przynajmniéj na dni piętnaście.

Rząd zastrzega sobie prawo, jeżeli tego uzna potrzebę, zaprowadzenia zmian w taryffie przewozowéj co dziesięć lat, jeżeli w przeciągu lat trzech po sobie następujących, więcéj jak dziesięć procent czystego zysku rozdzielono pomiędzy akcyonaryuszów. Przecież taryffa, w skutek takich zmian nigdy nie może

кожъ, тарифъ, вслѣдствіе сихъ измѣненій, не можетъ быть пониженъ въ такой степени, чтобы дивидендъ, причитающійся акціонерамъ (включая и проценты), составилъ менѣе 10% съ капитальной ихъ суммы.

Если пониженія тарифа нельзя будетъ достигнуть по взаимному соглашенію, то оно будетъ опредѣлено третейскимъ судомъ.

Ст. 22.

Общество обязывается производить безплатно, въ каждомъ изъ своихъ пассажирскихъ поѣздовъ, перевозку почтовой корреспонденціи съ нужными для сопровожденія оной чинами. На сей предметъ, по требованію Почтоваго Управленія, Дирекція желѣзной дороги удѣляетъ въ каждомъ пассажирскомъ поѣздѣ особое отдѣленіе вагона, длиною внутри въ полторы сажени.

Еслибы сіе отдѣленіе вагона оказалось недостаточнымъ, Почтовое вѣдомство будетъ имѣть право помѣщать въ каждомъ пассажирскомъ поѣздѣ одинъ или два особые вагона, приспособленные къ почтовымъ перевозкамъ. Обществу будетъ уплачиваемо за перевозку сихъ добавочныхъ вагоновъ: за первый по 30, а за второй по 15 коп. сер. съ каждой версты пройденнаго разстоянія.

Означенные почтовые вагоны имѣютъ быть построены и содержимы на счетъ Почтоваго вѣдомства, но содержаніе нижней ихъ части и колесъ возлагается на Общество.

На тѣхъ станціяхъ, гдѣ потребуется учредить почтовое отдѣленіе или телеграфную станцію, Общество имѣетъ отвести для сего комнату или приличное помѣщеніе безвозмездно въ зданіяхъ ему принадлежащихъ.

Ст. 23.

Во всемъ касающемся повѣрки, надзора служебнаго порядка и личнаго состава чиновъ Общества, желѣзная дорога подчиняется непосредственно Правительству.

Надзоръ сей производимъ будетъ посредствомъ Главнаго Инспектора, при содѣйствіи имѣющихъ быть назначенными

być tak zniżoną, iżby przez to udział zysków dla akcyonaryuszów, z procentami włącznie, zmniejszył się do niżéj dziesięć od sta.

Jeżeli stopień zniżenia taryffy nie będzie ułożony dobrowolnie, oznaczy go postanowienie Sędziów polubownych.

Art. 22.

Towarzystwo obowiązuje się każdym pociągiem osobowym odbywać bezpłatnie przewóz korrespondencyi piśmiennéj, oraz urzędników przeznaczonych do służby w téj mierze. W tym celu, nadanie otrzymujący obowiązany jest, na żądanie Zarządu Pocztowego, w każdym pociągu osobowym przeznaczyć jeden osobny oddział powozu, trzymający wewnątrz półtora sażenia długości.

Jeśliby ten oddział powozowy okazał się niedostatecznym, Zarząd Pocztowy ma prawo przyczepić do każdego pociągu osobowego jeden lub dwa powozy, zastosowane do przewozu korrespondencyi. Droga żelazna otrzyma zapłatę za taki przewóz osobnych pocztowych wagonów, w stosunku trzydziestu kopiejek za wiorstę przebiegu, co do pierwszego wagonu, a po piętnaście kopiejek srebrem za wiorstę co do drugiego.

Wagony pocztowe będą sprawiane i utrzymywane kosztem Zarządu Pocztowego; wszakże utrzymanie spodów powozowych i kół będzie ciężarem Towarzystwa.

Gdzieby na stacyi zaszła potrzeba urządzenia biura pocztowego lub telegraficznego, Towarzystwo jest obowiązane do przeznaczenia na ten cel bezpłatnie w swoich budowlach izby lub lokalu służbowego przyzwoitego.

Art. 23.

Przedsięwzięcie zależy bezpośrednio od Rządu we wszystkiém co się ściąga do kontrolli i nadzoru oraz służby i sprawujących obowiązki u Towarzystwa.

Nadzór ten wykonywanym będzie przez Inspektora Jeneralnego z dodanymi mu w pomoc urzędnikami i przez Kom-

въ помощь ему чиновниковъ и посредствомъ Коммисара отъ Правительства. Содержаніе сихъ чиновниковъ полагается отъ Казны.

Не имѣя права вмѣшиваться въ распоряженія Общества, чиновники сіи однако въ правѣ требовать полныхъ объ оныхъ свѣдѣній, присутствовать въ общихъ собраніяхъ Общества и въ засѣданіяхъ Администраціоннаго Совѣта онаго, не имѣя, впрочемъ, права голоса при рѣшеніяхъ сего Совѣта, наконецъ, наблюдать за исполненіемъ законовъ и правительственныхъ постановленій края со стороны Общества.

Особая инструкція опредѣлитъ обязанности и кругъ дѣйствій Главнаго Инспектора и Коммисара.

Общество и агенты его не могутъ быть подвергаемы никакой пенѣ и вообще никакому приговору, не произнесенному подлежащими властями, на основаніи мѣстныхъ законовъ.

Въ особенности, преимущество предварительнаго рѣшенія, именуемаго decyzya kwalifikacyjna, по дѣламъ судебнымъ, возникшимъ при отправленіи служебныхъ обязанностей на желѣзной дорогѣ, присвоивается всѣмъ служащимъ при этой дорогѣ. Предварительное это рѣшеніе произносимо будетъ Правительствомъ, по выслушаніи представителей Общества.

Отвѣтственность уголовная, за дѣйствія или упущенія на желѣзной дорогѣ, по ея управленію или движенію, можетъ падать только на служащихъ Общества, но ни въ какомъ случаѣ на членовъ Администраціоннаго Совѣта онаго, въ семъ качествѣ.

Отвѣтственность по искамъ гражданскимъ можетъ быть отнесена къ Обществу только въ совокупномъ его составѣ, а не лично къ членамъ Администраціоннаго Совѣта или акціонерамъ. Впрочемъ, за личныя дѣйствія, каждый членъ Общества подлежитъ отвѣтственности по общимъ законамъ.

Ст. 24.

Служба полицейская при желѣзной дорогѣ раздѣляется на двѣ части:

a) Полиція общая, имѣющая предметомъ наблюденіе за проѣзжающими и повѣрку ихъ паспортовъ. Полиція эта бу-

missarza Rządowego. Rząd ponosić będzie płacę tych urzędników.

Bez mieszania się do kierunku interessów, będą ci urzędnicy mieli prawo brania o nich wiadomości dokładnych, z prawem obecności na zebraniach Ogólnego Zgromadzenia i na posiedzeniach Rady Zarządzającéj, bez głosu jednak przy odbywanych naradach; nakoniec z prawem czuwania nad wykonywaniem praw i urządzeń krajowych ze strony Towarzystwa.

Instrukcya szczegółowa wskaże obowiązki i władzę Inspektora Jeneralnego i Kommissarza Rządowego.

Żadna kara, żadne skazanie, czy to przeciw Towarzystwu, czy też przeciw jego urzędnikom, nie może być wyrzeczone tylko przez władze właściwe, stosownie do praw krajowych.

Wszczególności dobrodziejstwo poprzedniéj decyzyi kwalifikacyjnéj w rzeczach karnych, z powodu wykonywania obowiązków przy drodze żelaznéj, służy wszystkim urzędnikom i osobom przy drodze żelaznéj użytym. Decyzya kwalifikacyjna wydawana będzie przez Rząd, po wysłuchaniu organów Towarzystwa.

Odpowiedzialność karna za czyny lub opuszczenia, odnoszące się do zarządu i exploatacyi drogi żelaznéj, może tylko dotknąć urzędników płatnych Towarzystwa, a nigdy Członków Rady Zarządzającéj, w ich przymiocie zarządców.

Odpowiedzialność cywilna poszukiwana tylko być może przeciw Towarzystwu, jako ciału zbiorowemu, a bynajmniéj przeciw jego Członkom, zarządcom, lub akcyonaryuszom. Wszakże za czyny czysto osobiste, Członkowie Towarzystwa podpadają ogólnym prawom.

Art. 24.

Służba policyjna na drodze żelaznéj będzie podzielona na dwie części:

a) Policya ogólna, która się zajmuje nadzorem osób podróżnych i przeglądaniem ich paszportów, wykonywaną

детъ лежать на чиновникахъ, назначенныхъ отъ Правительства и состоящихъ на его иждивеніи.

б) Полиція собственно желѣзной дороги, на которую возлагается попеченіе о безопасности и правильномъ обращеніи поѣздовъ, наблюденіе за принятіемъ всѣхъ мѣръ предосторожности, для предупрежденія несчастныхъ случаевъ, и сохраненіе строгаго порядка, какъ на станціяхъ, такъ и во время движенія. Полиція эта предоставляется должностнымъ лицамъ Общества.

Ст. 25.

Правительство, по предварительномъ выслушаніи учредителя или представителей Общества, издастъ Уставъ объ эксплоатаціи желѣзной дороги.

Уставъ этотъ не можетъ поставлять преграды къ исполненію настоящаго договора, или подвергать Компанію излишнимъ или обременительнымъ расходамъ.

Компанія можетъ быть административнымъ порядкомъ принуждена къ исполненію сказаннаго Устава.

Ст. 26.

Книги Общества должны быть во всякое время доступны для Правительства или для лицъ, отъ него уполномоченныхъ.

Книги центральнаго Управленія дозволяется содержать на русскомъ, польскомъ или нѣмецкомъ языкѣ.

Ст. 27.

По истеченіи первыхъ двадцати лѣтъ со дня вступленія Общества въ пользованіе уступаемою ему дорогою, Правительство будетъ имѣть во всякое время право выкупить уступаемую имъ нынѣ желѣзную дорогу и принять на себя управленіе оною, вознаградивъ за то Общество:

а) ежегодною выплатою извѣстной суммы до истеченія полнаго семидесятипятилѣтняго срока уступки;

б) уплатою ему за движимое имущество, прибавившееся противу первочачальнаго количества (ст. 17).

będzie przez urzędników mianowanych i płaconych od Rządu;

b) Policya właściwa drogi żelaznéj, mająca zlecenie czuwania nad bezpieczeństwem i regularnością ruchu pociągów, nad zachowaniem ostrożności niezbędnych, celem unikania wypadków, niemniéj nad ścisłym porządkiem, tak na stacyach, jak i w czasie pociągu, wykonywaną będzie przez sprawujących obowiązki u Towarzystwa.

Art. 25.

Rząd, po wysłuchaniu nadanie otrzymującego, respective władz Towarzystwa, ogłosi urządzenie co do exploatacyi drogi żelaznéj.

Urządzenie to nie będzie zawierało przepisów, któreby tamowały wykonanie niniejszéj umowy, lub wystawić mogły Towarzystwo na wydatki niepotrzebne lub uciążliwe.

Nadanie otrzymujący może być zniewolony w drodze administracyjnéj do wykonania przepisów tegoż exploatacyjnego urządzenia.

Art. 26.

Rządowi lub od niego delegowanym wolny jest przystęp do ksiąg Towarzystwa.

Księgi Zarządu Głównego mogą być prowadzone w języku rossyjskim, polskim, lub niemieckim.

Art. 27.

W każdym czasie, po upływie pierwszych dwudziestu lat nadania, Rządowi służy wolność skupu nadania i przyjęcia zarządu drogi żelaznéj, uiszczając Towarzystwu:

a) opłatę roczną, aż do końca nadania;

b) przewyżkę wartości inwentarza ruchomego (art. 17).

Для опредѣленія суммы ежегодной выплаты, принимается совокупность чистыхъ годовыхъ доходовъ всей уступленной дороги, за семь предшествующихъ выкупу лѣтъ. Изъ суммы этой вычитается итогъ чистыхъ доходовъ двухъ наименѣе прибыльныхъ годовъ, и за тѣмъ выводится средній, чистый, годовой доходъ остальныхъ пяти лѣтъ.

Выведенный такимъ образомъ средній доходъ Правительство будетъ обязано выплачивать ежегодно Обществу, по полугодіямъ, въ теченіе остальнаго времени, до окончанія полнаго срока уступки.

Дабы опредѣлить чистый доходъ, изъ валоваго дохода будутъ вычтены всѣ издержки собственно по эксплоатаціи дороги, а именно: расходы на содержаніе пути, по движенію и общему управленію, исключая однакожъ проценты и дивиденд, уплачиваемые акціонерамъ, и часть денегъ, отдѣляемую въ запасный капиталъ и на погашеніе. Исчисленный на семъ основаніи средній доходъ пяти самыхъ прибыльныхъ годовъ дастъ цифру той суммы, которую Правительство должно будетъ уплачивать ежегодно Обществу до конца срока уступки, каковая сумма предѣляется Администраціоннымъ Совѣтомъ желѣзной дороги между акціонерами, согласно съ Уставомъ (§ 26) и для погашенія общественнаго капитала.

Ст. 28.

Правительство, по истеченіи срока, назначеннаго для пользованія дорогою, или въ случаѣ выкупа оной, вступаетъ немедленно во владѣніе желѣзною дорогою со всѣми нужными для дѣйствія ея принадлежностями, движимыми и недвижимыми.

При этомъ, однако, за подвижной составъ, какъ-то: паровозы, вагоны, машины, снаряды, инструменты и прочую принадлежность, прибавленные Обществомъ противъ первоначальнаго при открытіи дороги состава, Общество сіе получаетъ соразмѣрное стоимости ихъ вознагражденіе. Для опредѣленія суммы сего вознагражденія, дѣйствительная общая стоимость подвижнаго состава, сданнаго Правительству при передачѣ ему

Dla wynalezienia wysokości opłaty corocznéj, zebrane będą dochody czyste roczne, otrzymane na ogóle linii nadanéj, w przeciągu lat ostatnich siedmiu, poprzedzających rok nastąpić mającego skupu, po potrąceniu z summy téj dochodu czystego dwóch lat najsłabszych, wynajdzie się czysty dochód średni z pięciu lat pozostałych.

Ten dochód czysty średni stanowić będzie wysokość rocznéj opłaty, która przypadnie i uiszczaną być ma Towarzystwu półrocznemi ratami, przez wszystkie lata pozostające do upływu czasu nadania.

Dla oznaczenia dochodu czystego, potrąca się od dochodów brutto wszelkie koszta istotne exploatacyi, jako to: koszta utrzymania drogi, exploatacyi i ogólnego zarządu, z wyłączeniem jednak procentów i udziału zysków przypadających akcyonaryuszom, oraz przeznaczeń dla funduszu zasobowego i funduszu umorzenia. Średnia, tym sposobem wynaleziona, z pięciu lat najkorzystniejszych, stanowić ma opłatę coroczną, którą Rząd będzie uiszczał Towarzystwu aż do ostatniego kresu nadania, dla rozdzielenia jéj, przez Radę Zarządzającą drogi żelaznéj, pomiędzy akcyonaryuszów, stosownie do Ustawy Towarzystwa (§ 26) i na ukończenie umorzenia kapitału spółkowego.

Art. 28.

Z upływem przeciągu czasu nadania, lub na przypadek skupu, Rząd wejdzie natychmiast w posiadanie i używanie drogi żelaznéj z jéj przynależytościami nieruchomemi i ruchomemi, do exploatacyi potrzebnemi.

Wszakże co się tycze przedmiotów ruchomych, jak parochodów, powozów, maszyn, narzędzi, sprzętów i przyrządów do exploatacyi, Towarzystwo mieć będzie zapłaconą wartość przedmiotów przysporzonych przezeń do taboru pierwotnego, do exploatacyi kolei niezbędnego. Dla oznaczenia wysokości summy z tego powodu wypłacalnéj, wartość ogólna i rzeczywista całego składu drogowego, tradowanego Rządowi, w chwili zdania, oce-

дороги, опредѣлится по добровольному соглашенію или по оцѣнкѣ экспертовъ, и изъ суммы сей вычтется по пяти тысячъ рублей серебромъ на каждую версту сданной желѣзной дороги. Эти пять тысячъ рублей серебромъ полагаются оптомъ въ зачетъ стоимости первоначальнаго подвижнаго состава, пониженной отъ употребленія его.

Что касается запасовъ топлива и всякихъ другихъ матеріаловъ, то Общество передаетъ ихъ Правительству по добровольному соглашенію, или по оцѣнкѣ экспертами.

Каждая сторона назначитъ одного эксперта, а сіи, если не послѣдуетъ между ними взаимнаго соглашенія, изберутъ одного надъ-эксперта (sur-expert), который будетъ назначенъ жребіемъ, если эксперты не согласятся насчетъ сего выбора.

Общество сохраняетъ право владѣнія особыми сооруженіями, какъ-то: коксо и известко-обжигательными печами, заводами, литейными машинами и другими фабриками, магазинами и т. п. заведеніями, устроенными ими независимо отъ потребностей желѣзной дороги.

Ст. 29.

Общество обязывается своимъ иждивеніемъ устроить и содержать вдоль предполагаемой и уступаемой ему желѣзной дороги электромагнитный телеграфъ, и для употребленія онаго имѣть собственныхъ своихъ должностныхъ лицъ желѣзной дороги. По телеграфу этому могутъ быть передаваемы только депеши, относящіяся къ надобности желѣзной дороги.

Въ случаѣ, еслибы Правительство признало нужнымъ устроить телеграфную линію вдоль предоставленной Обществу желѣзной дороги, — оно въ правѣ пользоваться для собственныхъ проводниковъ телеграфными столбами Общества.

Правительство имѣетъ право соединить свой телеграфъ съ телеграфомъ Общества, въ каковомъ случаѣ, Директоръ телеграфа назначается Правительствомъ и получаетъ отъ него содержаніе; депеши же Правительства, при такомъ соединеніи,

nioną będzie za dobrowolném obu stron porozumieniem się, lub za wyrzeczeniem biegłych, i z téj ogólnéj wartości odejmie się po pięć tysięcy rubli srebrem na każdą werstę długości drogi żelaznéj Rządowi oddanéj. Summa ta pięć tysięcy rubli srebrem wyobraża ryczałtowo wartość taboru pierwotnego, ze względem na obniżenie się téj wartości przez użycie.

Co się zaś tyczy zapasów w materyałach opałowych i wszelkich innych, Towarzystwo ma obowiązek wydania ich Rządowi, po cenach dobrowolnie ustanowionych, lub przez pośrednictwo biegłych wynalezionych.

Każda ze stron w tym celu zamianuje biegłego, a ci w przypadku różności zdań, wybiorą jednego nadbiegłego, który wrazie niezgodności co do wyboru jego osoby, wybranym być ma przez los.

Towarzystwo pozostanie właścicielem budowli odrębnych, jako to: pieców koksowych, wapiennych, hut, giserni, fabryk, maszyn i innych wyrobów, magazynów i t. p., któreby zaprowadziło osobno, po za obrębem przynależytości kolei żelaznéj.

Art. 29.

Otrzymujący nadanie obowiązany jest na linii całéj długości kolei żelaznéj, nowo wybudować się mającéj, swoim kosztem urządzić i utrzymywać telegraf elektryczny, z obsługiwaniem takowego przez sprawujących obowiązki przy kolei żelaznéj. Telegrafem tym jednak mogą tylko być przesyłane depesze służbowe exploatacyi.

Gdyby się Rządowi podobało urządzić linię telegraficzną wzdłuż drogi żelaznéj, nowo wybudować się mającéj, mocen jest użyć słupów do telegrafu Towarzystwa należących dla przeprowadzenia drutów rządowych.

Rząd ma prawo również połączenia swojego telegrafu z telegrafem kolejnym, a w tym razie, Dyrektor Telegrafów będzie mianowany i płatny od Rządu. W razie połączenia, depesze rządowe przesyłane być mają bezpłatnie przez telegraf kolejowy.

будутъ отправляемы по общественному телеграфу безплатно; что же касается частныхъ депешъ, отправленіе коихъ будетъ разрѣшено Телеграфною Дирекціею, то плата за оныя будетъ производиться Обществу по тарифу, утвержденному Правительствомъ.

Депеши, относящіяся къ надобности желѣзной дороги, будутъ имѣть преимущество передъ депешами частными, и въ случаѣ одновременнаго съ сими послѣдними поступленія, должны быть отправляемы прежде.

Общество можетъ передавать по телеграфу депеши, собственно до желѣзной дороги относящіяся, безъ предварительнаго доклада о нихъ Правительству. Въ случаѣ соединенія и во всѣхъ другихъ случаяхъ, телеграфъ Общества подлежитъ надзору Телеграфнаго Управленія Имперіи и обязанъ руководствоваться основаніями и правилами того Управленія, наравнѣ съ другими частными телеграфами. Общество обязано употреблять только снаряды Морса, ленточные или другіе, удобные для контроля депешъ, предписываемые высшимъ Телеграфнымъ Управленіемъ Имперіи.

Ст. 30.

Упомянутая въ 1-ой статьѣ настоящаго договора линія желѣзной дороги будетъ раздѣлена на три означенныя въ статьѣ девятой отдѣленія. Въ случаѣ, если учредитель, или могущее замѣнить его Общество, не выполнитъ принятаго имъ на себя обязательства и не окончитъ работъ по сооруженію и обзаведенію дороги, а равно не откроетъ на оной движенія въ указанный срокъ, то, за исключеніемъ особенно важныхъ случаевъ, какъ-то: войны, блокады и тому подобныхъ общественныхъ бѣдствій, онъ подвергается нижеизложеннымъ взысканіямъ:

Ежели, по истеченіи шести мѣсяцевъ со дня перваго предостереженія, сдѣланнаго Правительствомъ учредителю или Обществу, работы не будутъ приведены къ окончанію, сдѣлано будетъ учредителю или Обществу вторичное предостереженіе.

Depesze zaś telegraficzne prywatnych, których przesyłka będzie przez Dyrekcyę Telegrafów dozwoloną, opłacane będą otrzymującemu nadanie, według taryffy przez Rząd zatwierdzonéj.

Depesze służbowe drogi żelaznéj mieć będą pierwszeństwo przed prywatnemi, i zawsze w razie zbiegu, naprzód wyprawiane być mają.

Towarzystwo będzie mogło wyprawiać depesze telegraficzne, tyczące się służby kolei żelaznéj, bez poprzedniego odnoszenia się do Rządu. W razie połączenia i we wszelkich innych razach, telegraf Towarzystwa podpada pod nadzór Zarządu Telegrafów Cesarstwa, i obowiązany jest stosować się do zasad i przepisów tegoż Zarządu, na równi z innemi telegrafami prywatnemi. Obowiązany będzie używać jedynie przyrządów Morsa wstążkowych, lub innego sposobu również łatwego dla kontrolli przesyłek, zatwierdzonego przez wyższy Zarząd Telegrafów Cesarstwa.

Art. 30.

Linia drogi, wzmiankowana w art. 1-m niniejszego aktu, podzieloną będzie na trzy oddziały, wskazane w art. 9-m. Gdyby otrzymujący nadanie, respective Towarzystwo, uchybili zobowiązaniu przyjętemu, wykończenia robót budowy i urządzenia drogi, oraz otwarcia ruchu na wspomnionéj linii, w terminie zakreślonym, wyjąwszy wypadków siły większéj, jako to: wojny, blokady i podobnych klęsk krajowych, podpadną następującym surowościom:

Jeżeli po pierwszém napomnieniu przez Rząd, w sześć miesięcy wykończenie nie nastąpi, udzielone będzie otrzymującemu nadanie, respective Towarzystwu, drugie napomnienie.

Если же за симъ, по истеченіи новаго шестимѣсячнаго срока, дорога не будетъ окончательно открыта, въ такомъ случаѣ Правительство вступаетъ во владѣніе всѣми пріобрѣтенными Обществомъ подъ дорогу землями, произведенными работами, заготовленными матеріалами для устройства линіи и даже участками оной, уже построенными и находящимися въ дѣйствіи, а также представленнымъ залогомъ, изъясненнымъ въ 3 ст. настоящаго акта, и съ тѣмъ вмѣстѣ обращаетъ предпріятіе это въ продажу съ публичныхъ торговъ, на условіяхъ, соотвѣтствующихъ основаніямъ настоящаго договора, съ присовокупленіемъ къ онымъ и залога, долженствующаго поступить въ пользу того или тѣхъ, коимъ съ торговъ будетъ присуждена уступка дороги. Учредителю же, или могущему замѣнить его Обществу, предоставленъ будетъ въ полное вознагражденіе выборъ: либо получить всю сумму, присужденную съ торговъ, если явится соискатель, коему будетъ присуждена уступка дороги, либо же въ продолженіе всего договореннаго на уступку дороги времени, довольствоваться по оконченнымъ участкамъ пути пятью процентами со ста, гарантированными Правительствомъ, уплата каковыхъ процентовъ будетъ производиться и въ томъ случаѣ, если ни за однимъ соискателемъ не будутъ утверждены торги. Условіе это должно быть включено въ кондиціи при вызовѣ покупателей на публичные торги. Что же касается до участковъ дороги, не начатыхъ или не оконченныхъ, то Правительству предоставляется лишь право обратить въ свою собственность залогъ, начатыя работы и сооруженія, равно приготовленные матеріалы, учредитель же, или могущее замѣнить его Общество, не въ правѣ требовать никакого вознагражденія.

Ст. 31.

Жалобы частныхъ лицъ на Управленіе желѣзной дороги поступаютъ въ видѣ административныхъ просьбъ, сперва къ Директору желѣзной дороги, потомъ, во второй инстанціи, въ Административный Совѣтъ Общества, наконецъ, къ Правитель-

Jeżeliby w przeciągu drugich sześciu miesięcy, linia drogi żelaznéj nie była stanowczo otwartą dla ruchu, wtedy Rząd staje się właścicielem wszelkich gruntów nabytych, robót wykonanych, materyałów zgromadzonych dla urządzenia drogi, a nawet oddziałów drogi wykończonych i w użyciu będących, oraz kaucyi wzmiankowanéj w artykule 3-cim niniejszego aktu, i przystąpi do wystawienia na licytacyę publiczną tego przedsięwzięcia, na zasadzie zbioru objaśnień i warunków odpowiadających zasadom aktu niniejszego, z dołączeniem kaucyi, jako przechodzić mającéj na własność otrzymującego przybicie. Jako jedyne wtenczas wynagrodzenie dla nadanie otrzymującego, respective Towarzystwa, służyć będzie wybór, albo przyjąć szacunek całkowity, przysądzeniem wykazany, jeżeli się znajdzie nabywca przysądzenie otrzymujący, albo poprzestać przez ciąg trwania nadania, od tych oddziałów drogi, któreby były wykończonemi, na opłacie procentu pięć od sta przez Rząd poręczonego, a który to procent, jako należny, będzie opłacany, nawet w razie, gdyby nikt przysądzenia nie otrzymał. Warunek ten powinien być zamieszczczony w zbiorze objaśnień i warunków licytacyi. Co się zaś tyczy oddziałów drogi niezaczętych, lub nie wykończonych, z jednéj strony Rząd mocen jest tylko zająć kaucyę, roboty, materyały i dzieła przygotowane i zaczęte, z drugiéj zaś, nadanie otrzymujący, respective Towarzystwo, nie mogą żądać żadnego wynagrodzenia.

Art. 31.

Zażalenia prywatnych na Dyrekcyę drogi żelaznéj przedstawiane być mają w drodze podania (ekonomicznéj), naprzód do Dyrektora drogi żelaznéj, w drugim stopniu do Rady Za-

ству. Впрочемъ, стороны въ правѣ развѣдываться и судебнымъ порядкомъ.

По всѣмъ судебнымъ дѣламъ, Управленіе желѣзной дороги, въ теченіе первыхъ 15 лѣтъ содержанія дороги, освобождается отъ употребленія гербовой бумаги и платежа за оную.

Денежныя и всякія другія взысканія за нарушеніе полицейскихъ правилъ желѣзной дороги, наложеніе коихъ зависитъ, на основаніи существующихъ правилъ, отъ Управленія желѣзной дороги, опредѣляемы впредь будутъ Совѣтомъ, составленнымъ изъ Коммисара отъ Правительства и изъ двухъ чиновниковъ желѣзной дороги, назначенныхъ Управленіемъ оной.

Ст. 32.

Дѣйствія Общества состоятъ подъ ближайшимъ наблюденіемъ и покровительствомъ Намѣстника въ Царствѣ. Обществу предоставляется также, въ случаяхъ, признанныхъ имъ для пользы предпріятія необходимыми, обращаться непосредственно къ Намѣстнику.

Дѣла по неудовольствіямъ между правительственными властями и учредителемъ или Обществомъ, будутъ разбираемы, въ мѣсячный срокъ, Совѣтомъ Управленія Царства и рѣшаемы Намѣстникомъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ.

Ст. 33.

Приведеніе въ исполненіе всякаго постановленія, важнаго для края по своимъ послѣдствіямъ, или по вліянію на поручительство Правительства, какъ-то: продажа или отдача въ содержаніе части желѣзной дороги, увеличеніе долга или капитала Общества, назначеніе Директора, можетъ послѣдовать не иначе, какъ по предварительному соизволенію Правительства.

Ст. 34.

Высочайше утвержденный Уставъ имѣющаго быть учрежденнымъ безыменнаго Общества, о постройкѣ и эксплоатаціи

rządzającéj Towarzystwa, a nakoniec do Rządu; wszakże wolno jest stronom odwołać się do Sądów zwyczajnych.

We wszelkich postępowaniach sądowych, Zarząd kolei żelaznéj, przez czas pierwszych piętnastu lat nadania, uwolniony jest od użycia i opłaty stempla.

Kary pieniężne i wszelkie inne, za przekroczenia urządzeń policyjnych drogi żelaznéj, które według przepisów mogą być wyrzeczone przez władzę drogi żelaznéj, mają być na przyszłość wymierzane przez komplet złożony z Kommissarza Rządowego i dwóch urzędników drogi żelaznéj, wskazanych przez Dyrekcyę.

Art. 32.

Towarzystwo działa pod bliższym nadzorem i opieką Namiestnika w Królestwie. Dozwala się również Towarzystwu, gdy uzna za konieczne dla korzyści interessu, udawać się wprost do Namiestnika.

Spory między władzami administracyjnemi rządowemi, a otrzymującym nadanie lub Towarzystwem, rozpoznawane będą w ciągu miesiąca, przez Radę Administracyjną Królestwa, i decydowane przez Namiestnika Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości w Królestwie Polskiém.

Art. 33.

Wprowadzenie w wykonanie wszelkiego postanowienia, ważnego bądź przez swoje następstwa w kraju, bądź przez wpływ na poręczenie Rządowe, jako to: sprzedaż lub wydzierżawienie części drogi żelaznéj, powiększenie długu albo kapitału Towarzystwa, mianowanie Dyrektora, powinno otrzymać poprzednio zezwolenie Rządowe.

Art. 34.

Ustawa założyć się mającego Towarzystwa bezimiennego w przedmiocie budowy i exploatacyi drogi żelaznéj Warszawsko-

Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги, прилагается къ настоящему договору.

Настоящій договоръ составленъ того же, что выше показано, числа, въ двухъ экземплярахъ.

На основаніи предписанія Намѣстника Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ отъ 21 Сентября (3 Октября) 1864 года, N° 7,488.

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ,
Генералъ-Лейтенантъ (подписано) *Эрнестъ Шуберскій.*
(подписано) *Леопольдъ Кроненбергъ.*

Съ утвержденнымъ Его Величествомъ экземпляромъ вѣрно:
И. д. Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія,
(подписано) *А. Заборовскій.*

Приложеніе 2-ое къ N° 6-му.

На представленномъ Его Императорско-Царскому Величеству экземплярѣ, Собственною Его Величества рукою написано:

„Утверждаю."

9 (21) Октября 1864 года, въ Марсели.

АКТЪ УЧРЕЖДЕНІЯ ОБЩЕСТВА ВАРШАВСКО-ТЕРЕСПОЛЬСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ домѣ подъ N° 387, двадцать шестаго Сентября (восьмаго Октября) тысяча восемьсотъ шестьдесятъ четвертаго года.

Предъ Станиславомъ Завадзкимъ, Нотаріусомъ Ипотечной Канцеляріи Варшавской губерніи, имѣющимъ жительство въ Варшавѣ, и въ присутствіи созванныхъ, на основаніи закона,

Terespolskiéj Najwyżéj przez Najjaśniejszego Pana zatwierdzona, załącza się do niniejszego aktu.

Niniejszy akt na dwa oryginały spisany pod datą jak wyżéj.

Z upoważnienia Namiestnika Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości w Królestwie Polskiém z dnia 21 Września (3 Października) 1864 roku Nr. 7,488,

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiém,
Jenerał-Lejtenant (podpisano) *Szuberski.*
(podpisano) *Leopold Kronenberg.*

2-gi Annex do Nr. 6-go.

Na egzemplarzu przedstawionym Najjaśniejszemu Panu własną Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości ręką napisano:

„Утверждаю."

w Marsylii, dnia 9 (21) Października 1864 roku.

AKT OBEJMUJĄCY USTAWĘ TOWARZYSTWA DROGI ŻELAZNÉJ WARSZAWSKO-TERESPOLSKIEJ.

Działo się w Warszawie, w domu pod Nr. 387, dnia 26 Września (ósmego Października) tysiąc ośmset sześćdziesiątego czwartego roku.

Przed Stanisławem Zawadzkim, Rejentem Kancellaryi Hypotecznéj Gubernii Warszawskiéj, zamieszkałym w Warszawie, i w obecności świadków niżéj wymienionych, przymioty prawem

свидѣтелей, ниже сего поименованныхъ, предсталъ Банкиръ Леопольдъ Кроненбергъ, проживающій въ Варшавѣ, въ домѣ подъ N° 542, и тамъ же избравшій свое законное мѣсто жительства, будучи по закону способенъ вступать въ обязательства и лично извѣстенъ Нотаріусу, объявилъ, что въ силу договора, заключеннаго сего числа съ Правительствомъ Царства Польскаго, объ уступкѣ постройки Варшавско-Терспольской желѣзной дороги и пользованія оною, и согласно статьямъ: 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 и 40 Коммерческаго Устава, онъ основываетъ и учреждаетъ, подъ непремѣннымъ условіемъ Высочайшаго утвержденія Его Императорско-Царскаго Величества, безыменное Общество Варшавско-Терспольской желѣзной дороги, на нижеслѣдующихъ условіяхъ:

УСТАВЪ ОБЩЕСТВА ВАРШАВСКО-ТЕРЕСПОЛЬСКОЙ ЖЕЛѢЗНОЙ ДОРОГИ.

ГЛАВА I.

Учрежденіе и наименованіе Общества, срокъ существованія онаго, цѣль и мѣстопребываніе.

§ 1.

Общество Варшавско-Терспольской желѣзной дороги, учреждаемое Варшавскимъ Банкиромъ Леопольдомъ Кроненбергомъ, будетъ состоять изъ всѣхъ владѣльцевъ акцій, которыя имѣютъ быть выпущены на основаніи настоящаго Устава.

§ 2.

Цѣль сего Общества: сооруженіе желѣзной дороги по направленію отъ Варшавскаго Предмѣстья Прага черезъ города Сѣдльце и Луковъ къ рѣкѣ Бугу у Терсполя близъ Брестъ-Литовска, а равно пользованіе сею дорогою.

§ 3.

Общество принимаетъ наименованіе „Общества Варшавско-Терспольской желѣзной дороги."

wymagane posiadających, stawił się: Leopold Kronenberg, Bankier, w Warszawie pod Nr. 542 zamieszkały i tamże zamieszkanie prawne obierający. Który to stawający, z osoby i zdolności do działań prawoważnych Rejentowi znany, zeznał: że na zasadzie aktu nadawczego, w dniu dzisiejszym z Rządem Królestwa Polskiego w przedmiocie budowy i exploatacyi kolei żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj zawartego, i w myśl artykułów 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 i 40 Kodexu Handlowego, oraz z najwyraźniejszém zastrzeżeniem NAJWYŻSZEGO przez NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA I KRÓLA zatwierdzenia, zawiązuje niniejszem i zakłada Spółkę bezimienną, czyli: Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj, którego warunki przepisuje w następujący sposób:

USTAWA TOWARZYSTWA DROGI ŻELAZNÉJ WARSZAWSKO-TERESPOLSKIÉJ.

TYTUŁ I.

Ustanowienie Towarzystwa, jego nazwisko, czas trwania, cel i siedlisko.

§ 1.

Towarzystwo drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj zakładające się przez Leopolda Kronenberga Bankiera Warszawskiego, istnieć będzie między wszystkimi posiadaczami akcyj, mających być wypuszczonemi na zasadzie niniejszéj Ustawy.

§ 2.

Towarzystwo to ma za przedmiot: budowę i exploatacyę kolei żelaznej idącéj z przedmieścia Warszawskiego Pragi, przez Siedlce, Łuków, i dochodzącéj do rzeki Bugu pod Terespolem, w bliskości Brześcia-Litewskiego.

§ 3.

Towarzystwo przybiera nazwę: „Towarzystwo kolei żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj."

§ 4.

Мѣстопребываніе Общества въ Варшавѣ.

§ 5.

Существованіе Общества пріемлетъ свое начало со дня его учрежденія и будетъ продолжаться до истеченія срока, на который предоставлена ему вышесказанная дорога, именно 75 лѣтъ со дня открытія движенія на всемъ протяженіи этой дороги.

Общество почитается учрежденнымъ со дня, когда будетъ заключенъ предъ Нотаріусомъ, на основаніи договора объ уступкѣ дороги и Высочайше утвержденнаго Устава, соотвѣтственный по сему предмету актъ между Леопольдомъ Кроненбергомъ и лицами, которыя совокупно съ нимъ разберутъ пятнадцать тысячъ акцій первой серіи.

ГЛАВА II.

Передача правъ.

§ 6.

Учредитель, поименованный въ § 1, уступаетъ и передаетъ Обществу всѣ права на устройство означенной въ § 2 желѣзной дороги и пользованіе оною, предоставленныя сему учредителю вышеупомянутымъ договоромъ, а равно всѣ обязательства, симъ же договоромъ на него возложенныя.

Для пользованія пріобрѣтенными такимъ образомъ правами, Общество дѣйствуетъ посредствомъ своего Администраціоннаго Совѣта. По силѣ таковой уступки и передачи, Общество замѣняетъ собою совершенно учредителя, во всемъ, относящемся къ предоставленнымъ ему уступочнымъ договоромъ правамъ, какъ равно и къ обязанностямъ, проистекающимъ изъ сего договора.

Разсчетъ въ расходахъ, произведенныхъ до вступленія Общества въ дѣйствіе, будетъ учиненъ Администраціоннымъ Совѣтомъ онаго, имѣющимъ сдѣлать надлежащее распоряженіе объ уплатѣ всего, что кому слѣдовать будетъ.

§ 4.

Siedlisko Towarzystwa jest w Warszawie.

§ 5.

Towarzystwo istnieć zaczyna z dniem zawiązania, a trwać ma aż do upływu nadania, to jest siedmdziesięciu pięciu lat, od dnia, w którym rzeczona droga żelazna (§ 2) w całkowitym swoim przebiegu będzie otwartą dla ruchu publicznego.

Towarzystwo jest zawiązane z dniem spisania przed Rejentem aktu jego założenia pomiędzy Leopoldem Kronenbergiem z jednéj strony, a osobami, które łącznie z nim rozbiorą piętnaście tysięcy sztuk akcyj piérwszéj seryi, z drugiéj strony, na zasadzie aktu nadawczego i Ustawy Towarzystwa NAJWYŻÉJ przez NAJJAŚNIEJSZEGO PANA zatwierdzonéj.

TYTUŁ II.

Przelew nadania.

§ 6.

Założyciel (§ 1) ustępuje i przelewa na Towarzystwo wszelkie prawa do budowy i exploatacyi drogi żelaznéj, w § 2-m wyszczególnionéj, jakie mu umową nadawczą są udzielone; jak również wszelkie zobowiązania i ciężary włożone na niego przez tenże akt.

Tak nabyte prawa Towarzystwo wykonywa przez pośrednictwo Rady Zarządzającéj. Skutkiem takiego ustępstwa i przelewu, Towarzystwo podstawione zostaje wprost i bezwarunkowo w miejsce i położenie otrzymującego nadanie, we wszystkiém, co się tyczy praw mu udzielonych przez umowę nadawczą, jak również co do wszelkich zobowiązań, które z niéj wynikają.

Wydatki poniesione do chwili, w któréj Towarzystwo zacznie być czynném, będą załatwiane przez Radę Zarządzającą, która co potrzeba rozporządzi, dla zwrócenia ich komu należy.

ГЛАВА III.

Капиталъ Общества, акціи, вклады.

§ 7.

Капиталъ Общества на означенную въ § 2 дорогу собранъ будетъ постепенно, посредствомъ выпуска ста двухъ тысячъ акцій и облигацій, выданныхъ на предъявителя, во сто рублей серебромъ каждая, всего на сумму десять милліоновъ двѣсти тысячъ рублей серебромъ.

Владѣльцамъ сихъ акцій и облигацій Правительство Царства, согласно 8-ой статьѣ уступочнаго договора, гарантируетъ, въ видѣ процента, чистый годовой доходъ въ 2,650 рублей серебромъ, звонкою монетою, съ версты, а также капиталъ на погашеніе.

Капиталъ Общества, во всякое время, кромѣ случая, приведеннаго въ 11-ой статьѣ договора объ уступкѣ, можетъ быть увеличенъ въ размѣрѣ, потребномъ для предпріятій Общества. Увеличеніе сіе должно быть опредѣлено общимъ собраніемъ акціонеровъ и утверждено Правительствомъ.

По займамъ съ правомъ первенства, производимымъ въ видѣ ссудъ съ преміями или другимъ образомъ, выпускаемы будутъ облигаціи на предъявителя.

Взносы по симъ займамъ и выпущеннымъ облигаціямъ ни въ какомъ случаѣ не должны превышать половины общественнаго капитала.

§ 8.

Означенныя акціи и облигаціи выпускаются серіями. Первый выпускъ назначается въ 15,000 акцій, соотвѣтствующихъ нарицательному капиталу 1,500,000 рублей серебромъ. Двѣ трети акцій послѣдующихъ выпусковъ предоставляются владѣльцамъ акцій перваго выпуска, или, когда будетъ слѣдовать, владѣльцамъ акцій всѣхъ вообще предшествовавшихъ серій, соразмѣрно съ числомъ акцій, принадлежащихъ каждому владѣльцу во время новаго выпуска. Остальная же треть пре-

TYTUŁ III.

Kapitał Towarzystwa, akcye, wkłady.

§ 7.

Kapitał Towarzystwa na drogę wymienioną w § 2-m będzie zbierany kolejno, przez utworzenie stu dwóch tysięcy akcyj i obligacyj na okaziciela, każda po sto rubli srebrem, wynoszących razem dziesięć milionów dwieście tysięcy rubli srebrem.

Rząd Królestwa poręcza posiadaczom tych akcyj i obligacyj, tytułem procentu, dochód roczny czysty w ilości dwa tysiące sześćset pięćdziesiąt rubli srebrem, w monecie brzęczącéj, na werstę, oraz fundusz na umorzenie, stosownie do art. 8-go umowy nadawczéj.

Kapitał Towarzystwa może być w każdym czasie, z wyjątkiem wypadku artykułem 11-m umowy nadawczéj przewidzianego, powiększony stosownie do potrzeby przedsięwzięć. Powiększenie to wyrzeczoném być ma przez Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów i od Rządu zatwierdzone.

Pożyczki z prawem pierwszeństwa, zaciągane bądź sposobem pożyczek premiowych, bądź jakimkolwiek innym, będą wypuszczone w obligacyach na okaziciela.

Wartość istotna wypuszczanych podobnie pożyczek i obligacyj nie może w żadnym razie przewyższać połowy kapitału Towarzystwa.

§ 8.

Akcye i obligacye rzeczone będą wypuszczane seryami. Pierwsze wypuszczenie będzie z piętnastu tysięcy akcyj, wyobrażających kapitał nominalny jeden milion pięćset tysięcy rubli srebrem. Dwie trzecie części akcyj następnych seryj pozostawi się dla posiadaczy akcyj pierwszéj, lub też w danym razie, wszystkich seryj poprzednio wypuszczonych, w stosunku liczby akcyj posiadanych przez każdego znich w chwili nowego wypuszczenia. Pozostała jedna trzecia część służy do rozporządzenia założyciela.

доставляется въ распоряженіе учредителя. Сей послѣдній, подобно владѣльцамъ акцій прежнихъ выпусковъ, обязанъ уплатить опредѣленный взносъ или отказаться отъ акцій не далѣе, какъ въ теченіе одного мѣсяца.

Опредѣленіе того, должно ли послѣдующія акціи выпустить въ одинъ разъ или въ разное время, равно опредѣленіе срока и условій выпуска предоставляются усмотрѣнію Администраціоннаго Совѣта желѣзной дороги.

§ 9.

Пятнадцать тысячъ акцій, представляющія капиталъ перваго выпуска, имѣютъ быть розданы въ Имперіи, Царствѣ Польскомъ и за границею.

§ 10.

Каждая акція даетъ право на соразмѣрное участіе въ дѣйствительномъ имуществѣ Общества и въ прибыляхъ предпріятія.

Только по внесеніи тридцати процентовъ въ счетъ капитальной суммы акцій, выдаются вкладчикамъ самыя акціи на предъявителя. Дотолѣ же за частныя уплаты въ счетъ цѣны акцій выдаются только росписки.

§ 11.

Акціи вырѣзываются изъ шнуровой книги и, по приложеніи къ нимъ сухаго штемпеля Общества, съ печатными подписями членовъ Администраціоннаго Совѣта, выдаются за подписаніемъ одного Члена того же Совѣта и Старшаго Кассира.

Вырѣзка, форма и условія выпуска сихъ акцій, должны быть опредѣлены Администраціоннымъ Совѣтомъ желѣзной дороги.

Каждая уплата въ счетъ цѣны акціи отмѣчается на самой акціи.

§ 12.

Администраціонный Совѣтъ можетъ дозволить пріемъ и храненіе акцій въ кассѣ Общества, въ Варшавѣ.

Założyciel, podobnie jak posiadacze poprzednich akcyj, obowiązany będzie uiścić, najdaléj w terminie jednomiesięcznym, wkład żądany, albo zrzec się akcyj.

Co do wypuszczeń akcyj następnych pozostawia się uznaniu Rady Zarządzającéj wyrzeczenie, czy wypuszczenia takowe mają być dokonane w jednym lub kilku razach, jak niemniéj oznaczenie ich czasu i warunków.

§ 9.

Piętnaście tysięcy akcyj, wyobrażających kapitał pierwszego wypuszczenia, będą rozdane w Cesarstwie, Królestwie Polskiém i zagranicą.

§ 10.

Każda akcya daje prawo do stosunkowego udziału we własności aktywów Towarzystwa.

Dopiero po wniesieniu trzydziestu procentów kapitału akcyj, wkładający będą sobie mieli wręczone akcye na okaziciela. Na wnioski zaś cząstkowe poprzednie otrzymują tylko poświadczenia.

§ 11.

Akcye wycięte będą z księgi sznurowéj, oznaczone suchym stemplem Towarzystwa, opatrzone podpisami drukowanemi Członków Rady Zarządzającéj, i podpisane przez jednego z Członków rzeczonéj Rady, oraz przez Kassyera Głównego.

Układ, kształt i warunki wypuszczenia tych akcyj, oznaczy Rada Zarządzająca kolei żelaznej.

Każda opłata na poczet akcyi będzie zaznaczona na samejże akcyi.

§ 12.

Rada Zarządzająca może udzielić upoważnienie do składu i zachowania akcyj w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 13.

Акціи не дѣлимы, и Общество признаетъ лишь одного владѣльца на одну и ту же акцію.

§ 14.

Пріобрѣтеніе акціи влечетъ за собою и подчиненіе Уставу Общества.

Наслѣдники или представители акціонера не имѣютъ права, ни подъ какимъ предлогомъ, требовать наложенія запрещенія на капиталъ и всякаго рода имущество Общества, и не могутъ вмѣшиваться никакимъ образомъ въ управленіе его дѣлами. Въ отыскиваніи правъ своихъ они обязаны полагаться на инвентари Общества и постановленія общаго собранія акціонеровъ.

§ 15.

Деньги за акціи должны быть вносимы въ кассу Общества въ Варшавѣ, или въ другихъ мѣстахъ, по назначенію Административнаго Совѣта и на постановляемыхъ имъ условіяхъ.

Каждый частный взносъ за акцію не долженъ превышать 10% капитала акціи. Но Административный Совѣтъ можетъ разрѣшить уплату вдругъ нѣсколькихъ взносовъ или всего капитала.

Требованія о взносахъ за акціи должны быть объявляемы по крайней мѣрѣ за мѣсяцъ до срока платежа, въ „Journal de St. Petersbourg," въ Варшавскихъ журналахъ, въ Прусской Государственной газетѣ и въ двухъ Бреславльскихъ журналахъ.

Объявленія сіи могутъ быть припечатываемы и въ другихъ вѣдомостяхъ, по указанію Административнаго Совѣта.

§ 16.

Въ случаѣ невзноса денегъ въ опредѣленный срокъ, насчитываются проценты за каждый просроченный день, въ соразмѣрности шести на сто въ годъ.

Административному Совѣту предоставляется право продавать росписки по частнымъ уплатамъ или тѣ акціи, по которымъ взносы не поступятъ въ назначенные сроки.

§ 13.

Akcye są niepodzielne, i Towarzystwo uznaje tylko jednego właściciela dla każdéj akcyi.

§ 14.

Posiadanie akcyi pociąga za sobą samo z siebie poddanie się przez okaziciela przepisom Ustawy Towarzystwa.

Spadkobiercy akcyonaryusza, lub stojący w jego prawach, nie mogą, pod żadnym pozorem, domagać się opieczętowania na majątku, pieniądzach, lub innych wartościach należących do Towarzystwa, ani téż zgoła mięszać się do jego zarządu. Przy dochodzeniu praw swoich, winni poprzestawać na inwentarzach Towarzystwa i na uchwałach Ogólnego Zgromadzenia akcyonaryuszów.

§ 15.

Opłaty na poczet akcyj wnosić będą akcyonaryusze do kassy Towarzystwa w Warszawie, lub uskutecznią je w innych miejscach, przez Radę Zarządzającą wskazanych, i podług warunków jakie taż Rada oznaczy.

Każdy wniosek na akcye częściowy nie może przechodzić dziesięć procent wysokości kapitału akcyi. Rada Zarządzająca może jednak upoważnić wnioski kilku rat razem, lub opłatę całkowitego kapitału odrazu.

Wezwania o uiszczenie wniosków na akcye powinny być ogłoszone, przynajmniéj na miesiąc przed terminem do opłat wyznaczonym, w Journal de St. Petersbourg, w dziennikach Warszawskich, w gazecie Rządowéj Pruskiéj i w dwóch dziennikach wychodzących w Wrocławiu.

Obwieszczenia te mogą być ogłoszone i w innych jeszcze pismach, które Rada Zarządzająca wskaże.

§ 16.

W razie uchybienia opłaty na oznaczony termin, liczony będzie procent za każdy dzień zwłoki, w stosunku sześciu od sta na rok.

Rada Zarządzająca upoważniona jest do sprzedania certyfikatów na wypłaty częściowe lub akcyj, na które we wskazanych terminach opłaty nie były wniesione.

Для сего, нумера тѣхъ акцій и росписокъ публикуются въ вѣдомостяхъ, означенныхъ въ § 15, съ предвареніемъ о послѣдствіяхъ просрочки.

По прошествіи четырнадцати дней послѣ этой публикаціи, если требуемое количество денегъ не будетъ внесено съ причитающимися процентами, Администраціонный Совѣтъ, безъ дальнѣйшихъ формальностей, имѣетъ право объявить въ означенныхъ въ § 15 вѣдомостяхъ тѣ росписки по частнымъ уплатамъ и акціи недѣйствительными, изготовить вмѣсто ихъ дупликаты и продать таковые въ одинъ разъ или постепенно на биржахъ, С.-Петербургской, Варшавской, Берлинской и Бреславльской, чрезъ биржевыхъ маклеровъ, на счетъ и страхъ просрочившихъ лицъ.

За тѣмъ подлинники проданныхъ акцій считаются недѣйствительными и новымъ покупателямъ выдаются другія акціи, подъ тѣми же нумерами, какъ прежнія. Посему всякая сдѣлка о продажѣ и покупкѣ акцій или свидѣтельствъ на акціи, неимѣющихъ установленной отмѣтки въ уплатѣ надлежащихъ взносовъ, почитается недѣйствительною.

Сумма, вырученная чрезъ продажу акцій, за исключеніемъ расходовъ и причитающихся процентовъ, поступаетъ на покрытіе просроченныхъ взносовъ, начиная со старшихъ.

Излишекъ, буде останется, принадлежитъ отчужденному акціонеру.

Акціонеры обязаны денежнымъ взносомъ лишь въ размѣрѣ нарицательнаго капитала своихъ акцій; всякое дальнѣйшее требованіе денегъ воспрещается и для нихъ не обязательно.

§ 17.

Въ случаѣ подачи объявленія объ утратѣ, истребленіи или о нахожденіи въ незаконномъ владѣніи акцій, съ показаніемъ нумеровъ оныхъ, Администраціонный Совѣтъ не обязанъ ни выдавать дупликатовъ, ни уплачивать на оныя процентовъ и дивиденда, или полной цѣны по погашеніи, если просители не исполнятъ формальностей, предписанныхъ 151, 152 и 155 статьями Коммерческаго Устава.

W tym celu numera takich akcyj i certyfikatów, na częściowe wypłaty ogłoszone będą w pismach, wymienionych w § 15, z ostrzeżeniem o skutkach uchybienia.

Jeżeli w ciągu dni czternastu od tego ogłoszenia, opłata raty zażądanéj, oraz procentów ubiegłych nie nastąpiła, Rada Zarządzająca będzie miała prawo, bez żadnych dalszych formalności, obwieścić, w pismach wymienionych w § 15-m, unieważnienie tych certyfikatów na wypłaty i akcye, wystawić na ich miejsce duplikaty i takowe sprzedać za pośrednictwem ajentów giełdowych, na giełdach w St. Petersburgu, Warszawie, Wrocławiu lub Berlinie, odrazu lub częściami, na koszt i niebezpieczeństwo uchybiających.

Oryginały akcyj, tym sposobem sprzedanych, stają się nieważnemi, samem przez się prawem; nabywcom zaś wydane będą akcye nowe za temiż samemi numerami. Wszelkie przeto nabywanie i zbywanie bądź akcyj, bądź poświadczeń na akcye, nieopatrzonych należytą wzmianką o dopełnieniu należnych opłat, będzie nieważne.

Summa otrzymana ze sprzedaży akcyj, po strąceniu kosztów i zaległych procentów, zarachowaną będzie na poczet uchybionych opłat, poczynając od najdawniéj wymagalnych.

Przewyżka, jeśli się okaże, należy do akcyonaryusza wywłaszczonego.

Akcyonaryusze obowiązani są tylko do opłat, do wysokości imiennego kapitału swoich akcyj, dalsze wszelkie żądanie funduszu zabrania się i żadna nadto odpowiedzialność na akcyonaryuszu nie ciąży.

§ 17.

W razie podania, z wymienieniem numerów, doniesienia o zagubieniu, zniszczeniu, lub znajdowaniu się w nieprawém posiadaniu akcyj, Rada Zarządzająca nie będzie miała obowiązku, ani wydawać na miejsce takowych duplikatów, ani wypłacać przypadających na nie dywidend, lub całkowitéj wartości po umorzeniu, chyba po dopełnieniu przez interessowanych formalności, artykułami 151, 152 i 155-m Kodexu Handlowego wymaganych.

Такъ какъ всѣ акціи выданы на неизвѣстнаго предъявителя, то въ Управленіяхъ или кассахъ Общества не принимается никакого ареста или запрещенія, на капиталы и права по акціямъ.

Однакоже акціи, внесенныя на имя и на счетъ извѣстныхъ лицъ, подлежатъ въ отношеніи запрещенія, общимъ узаконеніямъ.

Но, въ случаѣ подобныхъ запрещеній, Управленіе Общества будетъ имѣть право подавать отъ себя объявленія по формѣ свидѣтельствъ сего рода, выдаваемыхъ отъ Правительственныхъ мѣстъ.

ГЛАВА IV.

Объ Администраціонномъ Совѣтѣ.

§ 18.

Управленіе дѣлами Общества возлагается на Совѣтъ, состоящій изъ одиннадцати членовъ.

Члены Совѣта избираются общимъ собраніемъ, исключая случаевъ, приведенныхъ въ §§ 20 и 25.

Каждый членъ Администраціоннаго Совѣта долженъ имѣть по крайней мѣрѣ сто акцій, собственно ему принадлежащихъ, кои не могутъ подлежать ни секвестру, ни отчужденію, во все время бытности его въ этой должности. Акціи эти хранятся въ кассѣ Общества, въ Варшавѣ.

§ 19.

Члены Совѣта, кромѣ возврата имъ путевыхъ и прочихъ расходовъ, дѣлаемыхъ ими по обязанностямъ, сопряженнымъ съ ихъ должностію, получаютъ вознагражденіе, которое будетъ опредѣлено Администраціоннымъ Совѣтомъ при первоначальномъ его образованіи, въ послѣдствіи же времени общимъ собраніемъ акціонеровъ.

Предсѣдатель Администраціоннаго Совѣта въ Варшавѣ получаетъ, сверхъ того, въ видѣ репрезентаціонныхъ денегъ, особое годовое содержаніе, по назначенію Совѣта.

Gdy akcye są na okaziciela, żaden areszt nie może być dopuszczony w ręku władz lub kassyerów Towarzystwa, na funduszach lub prawach z akcyj wynikających.

Wszakże akcye, złożone na imię i rachunek osób oznaczonych, podlegają co do aresztu prawu powszechnemu; lecz deklaracye aresztowe, składać się mające przez władze Towarzystwa, używać mają co do formy tego przywileju, jaki władzom rządowym służy w podobnych razach.

TYTUŁ IV.

Rada Zarządzająca.

§ 18.

Zarząd interessów Towarzystwa porucza się Radzie złożonéj z jedenastu Członków.

Członków Rady wybiera Zgromadzenie Ogólne, z wyjątkiem rozporządzeń objętych paragrafami 20 i 25-m.

Każdy Członek Rady Zarządzającéj powinien posiadać na własność sto akcyj przynajmniéj, które nie ulegają ani zajęciu, ani mogą być obciążane lub zbywane przez cały ciąg sprawowania obowiązków. Oryginały tych akcyj złożone będą w kassie Towarzystwa w Warszawie.

§ 19.

Członkowie Rady, oprócz zwrotu kosztów podróży i innych spowodowanych wykonywaniem swoich obowiązków, pobierają wynagrodzenie, które oznaczy pierwsza Rada Zarządzająca ustanowiona; na przyszłość zaś Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów.

Prezes Rady Zarządzającéj, zamieszkały w Warszawie, pobiera nadto, tytułem wydatków na reprezentacyę, wynagrodzenie osobne i roczne, które taż Rada wyznaczy.

По прошествіи первыхъ пяти лѣтъ, образъ и количество сего содержанія опредѣлены будутъ общимъ собраніемъ акціонеровъ.

§ 20.

На первый разъ, въ видѣ изъятія изъ правила, постановленнаго въ § 18, Администраціонный Совѣтъ составляется изъ учредителя и лицъ, участвовавшихъ совокупно съ нимъ въ учрежденіи Общества, при чемъ однако число членовъ сего Совѣта не должно превышать количества, въ § 18-мъ опредѣленнаго.

Учредитель состоитъ въ продолженіе пяти лѣтъ Предсѣдателемъ, а въ теченіе 15 лѣтъ Членомъ Администраціоннаго Совѣта, съ условіемъ сохраненія за собою предписаннаго числа акцій. По прошествіи перваго пятилѣтія существованія Общества, два члена означеннаго Совѣта, кромѣ учредителя, будутъ подлежать ежегодно новому выбору въ общемъ собраніи акціонеровъ, или же замѣнены будутъ другими лицами. Члены, имѣющіе выбыть, опредѣляются по жребію, каковое опредѣленіе будетъ произведено на первый разъ въ засѣданіи Администраціоннаго Совѣта подъ руководствомъ Предсѣдателя.

§ 21.

Администраціонный Совѣтъ назначаетъ на три года Предсѣдателя и двухъ Вице-Предсѣдателей.

Каждый выбывающій членъ можетъ быть избранъ снова.

Въ случаѣ одновременнаго отсутствія Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателей, членъ Совѣта по старшинству лѣтъ исправляетъ должность Предсѣдателя.

§ 22.

Администраціонный Совѣтъ собирается въ мѣстопребываніи Общества, въ Варшавѣ, по приглашенію Предсѣдателя, столько разъ, сколько потребуютъ того дѣла Общества, но не менѣе шести разъ въ годъ.

Всѣ рѣшенія постановляются по большинству голосовъ членовъ, присутствующихъ лично или чрезъ повѣренныхъ.

Po upływie pięciu pierwszych lat, rodzaj i wysokość tego wynagrodzenia oznaczone będą przez uchwałę Ogólnego Zebrania akcyonaryuszów.

§ 20.

Wyjątkowo od prawidła postanowionego w § 18, pierwsza Rada Zarządzająca składać się będzie z założyciela i osób, które wraz z nim należały do założenia Towarzystwa, nieprzekraczając wszakże liczby Członków Rady Zarządzającéj, paragrafem 18-m przepisanéj.

Założyciel będzie przez lat pięć Prezesem, a przez lat piętnaście Członkiem Rady Zarządzającéj, z zastrzeżeniem zatrzymania przepisanéj liczby sztuk akcyj. Po upływie pierwszych pięciu lat istnienia Towarzystwa, dwaj Członkowie Rady Zarządzającéj, oprócz założyciela, będą corocznie przez Zgromadzenie Ogólne na nowo wybrani, lub przez innych zastąpieni. Członkowie wyjść mający wskazani zostaną przez losowanie, które dla pierwszéj kolei będzie miało miejsce na posiedzeniu Rady, pod kierunkiem Prezesa.

§ 21.

Rada Zarządzająca mianuje na trzy lata Prezesa i dwóch Vice-Prezesów.

Każdy Członek Rady wychodzący może być na nowo obrany.

W razie równoczesnéj nieobecności Prezesa i Vice-Prezesów Członek najstarszy wiekiem przewodniczy na posiedzeniach.

§ 22.

Rada Zarządzająca zbiera się w siedlisku Towarzystwa w Warszawie, na zwołanie Prezesa, ilekroć tego wymaga dobro Towarzystwa, przynajmniéj zaś sześć razy do roku.

Uchwały zapadają większością głosów Członków osobiście obecnych, lub zastąpionych przez pełnomocników.

Въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

Для законности засѣданія необходимо присутствіе по крайней мѣрѣ четырехъ членовъ или ихъ повѣренныхъ. Но въ этомъ случаѣ рѣшеніе признается дѣйствительнымъ тогда только, когда постановлено единогласно.

§ 23.

Каждый повѣренный (§ 22) долженъ имѣть собственныхъ не менѣе пятидесяти акцій, хранящихся въ кассѣ Общества. Довѣренность дается на опредѣленный срокъ, не превышающій однаго года, но она можетъ быть возобновляема.

Никто изъ членовъ Управленія или изъ повѣренныхъ не можетъ имѣть въ Совѣтѣ болѣе одного голоса.

§ 24.

Засѣданіямъ Администраціоннаго Совѣта ведутся протоколы.

Протоколы сіи утверждаются подписью Предсѣдательствующаго и наименѣе двухъ членовъ. Копіи или выписки изъ сихъ протоколовъ признаются законными тогда только, когда онѣ подписаны Предсѣдателемъ или членомъ, исправляющимъ его должность, и по крайней мѣрѣ еще однимъ членомъ Совѣта. Онѣ почитаются офиціальными актами во всѣхъ судебныхъ, ипотечныхъ и прочихъ мѣстахъ.

§ 25.

Въ случаѣ смерти или выбытія кого либо изъ членовъ, Администраціонный Совѣтъ замѣщаетъ его, руководствуясь правилами и порядкомъ, постановленными въ §§ 18, 20 и 21.

Назначенный такимъ образомъ членъ пользуется всѣми правами, предоставленными прочимъ членамъ, но пребываетъ въ семъ званіи не далѣе срока, остававшагося его предмѣстнику.

Назначенія эти представляются на утвержденіе ближайшаго общаго собранія акціонеровъ; въ случаѣ неутвержденія представленнаго назначенія, собраніе это само производитъ новый выборъ.

W przypadku równości zdań, głos Prezesa przeważa.

Najmniéj czterech Członków Rady Zarządzającéj, powinno być obecnych lub zastąpionych dla ważności uchwał. W takim razie uchwała jeśli ma być ważną, powinna zapaść jednomyślnością głosów.

§ 23.

Każdy z pełnomocników (§ 22) winien posiadać najmniéj pięćdziesiąt akcyj, które będą złożone w kassie Towarzystwa. Pełnomocnictwo udziela się na czas oznaczony, najwięcéj roczny, ale może być ponowione.

Żaden z Członków Rady, ani żaden z Pełnomocników nie może mieć w Radzie Zarządzającéj więcéj nad jeden głos.

§ 24.

Spisywane będą protokóły uchwał Rady Zarządzającéj.

Protokóły te podpisuje Prezes i przynajmniéj dwóch jeszcze Członków. Kopje czyli wypisy z tych protokołów, jeśli mają być ważne, powinny być opatrzone podpisem Prezesa lub jego zastępcy i podpisem przynajmniéj jednego jeszcze Członka Rady Zarządzającéj. Będą one miały powagę aktów urzędowych przed wszelkiemi władzami sądowemi, hypotecznemi i innemi.

§ 24.

W razie zgonu lub wyjścia któregokolwiek z Członków Rady, taż Rada naznacza zastępcę, odpowiednio rozporządzeniom paragrafów 18, 20 i 21-m.

Członkowie tak mianowani używają tych samych praw, co inni Członkowie Rady. Urzędują w tym przymiocie tylko przez czas, jaki poprzednikowi, w którego miejsce są mianowani, jeszcze pozostawał.

Mianowania takie będą przedstawiane do zatwierdzenia na najbliższém Ogólném Zgromadzeniu akcyonaryuszów. Zgromadzenie to w razie nieprzyjęcia przedstawionéj nominacyi, samo zajmie się dopełnieniem nowego wyboru.

§ 26.

Администраціонному Совѣту предоставляются самыя обширныя права по распоряженію дѣлами Общества:

a) Онъ заключаетъ, разрѣшаетъ или утверждаетъ всѣ договоры касательно: пріобрѣтенія, постройки, продажи, обмѣна, взятія или отдачи въ содержаніе желѣзной дороги и другихъ заведеній или предпріятій, входящихъ въ кругъ дѣйствій Общества; разрѣшаетъ или совершаетъ всякую покупку или продажу земель и другихъ недвижимостей.

b) Онъ заключаетъ договоры о взаимныхъ отношеніяхъ съ другими желѣзными дорогами, или со всякими другими перевозными предпріятіями.

c) Онъ назначаетъ употребленіе запаснаго капитала и опредѣляетъ, на что должны быть обращены свободныя суммы Общества.

d) Онъ разрѣшаетъ всякую продажу или размѣнъ векселей, билетовъ Кредитныхъ Установленій и другихъ денежныхъ обязательствъ, принадлежащихъ Обществу.

e) Онъ установляетъ и измѣняетъ провозныя платы и образъ взиманія оныхъ, составляетъ положенія объ отправленіи службы на желѣзной дорогѣ, о порядкѣ дѣйствія оной, равно какъ и другихъ заведеній Общества.

f) Онъ заключаетъ и утверждаетъ сдѣлки, договоры, обязательства или контракты по всѣмъ дѣламъ Общества.

g) Ему предоставляется испрашивать дозволеніе Правительства на продолженіе разрѣшенной желѣзной дороги и вѣтвей оной, на устройство новыхъ путей, на учрежденіе горныхъ промысловъ, заводовъ или другихъ заведеній; но таковыя предположенія должны быть или предварительно разрѣшены или въ послѣдствіи утверждены общимъ собраніемъ акціонеровъ. Совѣту однако предоставляется право непосредственно распоряжаться устройствомъ печей для обжиганія извести и продажею оной.

§ 26.

Radzie Zarządzającéj nadana jest najrozleglejsza władza do zarządzania sprawami Towarzystwa:

a) Rada zawiera, upoważnia, lub zatwierdza wszelkie umowy, dotyczące się nabywania, budowy, sprzedaży, zamiany, wzięcia lub oddania w dzierżawę wszelkiéj drogi żelaznéj, zakładu lub innego przedsięwzięcia, wchodzących w zakres czynności Towarzystwa; upoważnia lub dokonywa wszelkie kupna lub sprzedaże gruntów i innych nieruchomości.

b) Zawiera umowy w przedmiocie zawiązania stosunków z innemi kolejami żelaznemi, lub jakiegobądź rodzaju przedsiębierstwami przewozowemi.

c) Przeznacza sposób użycia funduszu zasobowego i stanowi o umieszczeniu funduszów rozporządzalnych.

d) Upoważnia wszelką alienacyę wartości papierów procentowych i innych, do Towarzystwa należących.

e) Stanowi i zmienia tak taryffę opłat, jak i sposób ich pobierania, ogłasza przepisy urządzenia służby i exploatacyi drogi żelaznéj lub innych zakładów.

f) Zawiera i postanawia układy, umowy, zobowiązania lub kontrakty co do wszelkich interessów Towarzystwa.

g) Wnosi do Rządu wszelkie żądania, dotyczące: przedłużenia kolei żelaznych i odnóg, nowych nadań, urządzenia i exploatacyi kopalń, fabryk kruszcowych i wszelkich innych zakładów; żądania te jednak winny być, albo poprzednio upoważnione, albo następnie zatwierdzone przez Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów. Rada wszakże ma władzę zakładania pieców wapiennych i urządzania sprzedaży wapna.

h) Онъ представляетъ на заключеніе общаго собранія всѣ предположенія о заключеніи займовъ.

i) Онъ представляетъ равнымъ образомъ общему собранію о заключеніи условій съ другими обществами: относительно продолженія или возобновленія дарованныхъ Обществу преимуществъ, о продажѣ, обмѣнѣ, уступкѣ или отдачѣ въ содержаніе принадлежащихъ Обществу желѣзной дороги земель и строеній, объ измѣненіи или дополненіи Устава, увеличеніи общественнаго капитала, и о продолженіи срока существованія Общества; представляетъ, въ случаѣ нужды, общему собранію о соединеніи съ обществами другихъ желѣзныхъ дорогъ.

Для приведенія въ исполненіе сего соединенія, общее собраніе акціонеровъ большинствомъ голосовъ, въ согласность § 32 лит. *a* сего Устава, учинивъ постановленіе по представленному ему своимъ Администраціоннымъ Совѣтомъ проекту, предоставитъ Совѣту поднести оный на утвержденіе Правительства.

k) Онъ заключаетъ условія съ главнымъ и частными Директорами, опредѣляетъ и увольняетъ ихъ, назначаетъ имъ содержаніе, но въ отношеніи выбора Главнаго Директора, Совѣтъ долженъ сообразоваться съ постановленіями договора объ уступкѣ дороги. Директоръ и члены Дирекціи назначаются въ созванномъ для сего засѣданіи Администраціоннаго Совѣта, по безусловному большинству голосовъ. Въ случаѣ равенства голосовъ, перевѣсъ остается на сторонѣ Предсѣдателя.

l) Совѣтъ принимаетъ мѣры къ совершенію займовъ, разрѣшенныхъ общимъ собраніемъ.

m) Онъ опредѣляетъ общіе по управленію расходы и разрѣшаетъ всѣ издержки, безъ ограниченія суммъ.

n) Онъ заключаетъ всѣ договоры на покупки и продажи, также всякаго рода сдѣлки по содержанію и дѣйствію желѣзной дороги и по другимъ предпріятіямъ Общества,

h) Przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu wszelkie wnioski o zaciąganie pożyczek.

i) Przedstawia mu podobnież wnioski względem umów z innemi Towarzystwami, względem przedłużenia lub odnowienia nadania, względem alienacyi, lub wydzierżawienia dróg żelaznych, budowl i gruntów należących do Towarzystwa, względem zmian i uzupełnień Ustawy, powiększenia kapitału Towarzystwa i przedłużenia czasu trwania Towarzystwa; przedstawia w danym razie Zgromadzeniu Ogólnemu wnioski, o zlanie w jedno niniejszego Towarzystwa z Towarzystwami innych dróg żelaznych.

Dla dokonania tego zlewu, Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów większością głosów, odpowiednią paragrafowi 32-mu lit. *a*, Ustawy obecnéj, wyda postanowienie, na przełożony sobie przez Radę Zarządzającą projekt z powodami, i upoważni też Radę do przedstawienia go pod zatwierdzenie Rządu.

k) Zawiera umowy z Dyrektorem i Poddyrektorami, mianuje ich i odwołuje, oznacza ich płacę; jednakowoż co do wyboru Dyrektora, Rada winna stosować się do rozporządzeń umowy nadawczéj. Mianowanie Dyrektora i Członków Dyrekcyi dopełnia się na zebraném w tym celu posiedzeniu Rady Zarządzającéj, prostą większością głosów; w razie równości zdań, głos Przewodniczącego przeważa.

l) Rada przedsiębierze środki dla dokonania pożyczek uchwalonych przez Ogólne Zgromadzenie.

m) Ustanawia ogólne wydatki zarządu i upoważnia wszelkie wydatki bez ograniczenia summ.

n) Zawiera wszelkie umowy o kupno i sprzedaż, oraz ugody wszelkiego rodzaju, ściągające się do utrzymania i exploatacyi kolei żelaznéj i wszelkich innych przedsięwzięć To-

разрѣшаетъ всякія заготовленія, покупку или продажу всѣхъ матеріаловъ, машинъ и проч., потребныхъ для дѣйствія желѣзной дороги, или производимыхъ на различныхъ заведеніяхъ Общества.

o) Онъ разрѣшаетъ всякое истребованіе денегъ, всякіе переводы фондовъ и другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ Обществу.

p) Онъ выдаетъ всякія квитанціи, свидѣтельства и удостовѣренія къ освобожденію лицъ отъ принятыхъ ими въ отношеніи Общества обязательствъ.

q) Онъ изъявляетъ согласіе на снятіе всякаго запрещенія, на всякое освобожденіе залоговъ, отказывается отъ привилегіи и разрѣшаетъ уничтоженіе всякаго рода ипотечныхъ записей.

r) Онъ разрѣшаетъ всякое вчинаніе исковъ, принятіе мѣръ къ обезпеченію ихъ, всякія мировыя сдѣлки и всякаго рода посредничество.

s) Онъ опредѣляетъ и отрѣшаетъ всякаго рода должностныхъ лицъ и служителей Общества, опредѣляетъ обязанности и жалованье, назначаетъ имъ награжденія и даетъ вообще разрѣшенія по всѣмъ дѣламъ, подлежащимъ управленію Общества.

t) Онъ утверждаетъ и приводитъ въ порядокъ ежегодно отчеты, представляемые общему собранію, ревизіонной и повѣрочной коммисіи, и предварительно назначаетъ количество дивиденда.

u) Совѣтъ есть также представитель Общества, даже по сдачѣ желѣзной дороги въ вѣдѣніе Правительства, впредь до истеченія срока уступки; онъ управляетъ, по правиламъ сего Устава, погашеніемъ акцій и распредѣленіемъ годоваго дохода, какой будетъ уплачиваемъ Обществу по силѣ 27 статьи договора объ уступкѣ дороги.

w) Предсѣдатель Совѣта имѣетъ главный надзоръ, въ отношеніи служебнаго порядка, за всѣми должностными ли-

warzystwa; postanawia co do zapasów, upoważnia do kupna i sprzedaży wszelkich materyałów, machin i innych przedmiotów, potrzebnych do exploatacyi, lub przez nią przygotowanych.

o) Upoważnia wszelkie podniesienia, przekazy i przelewy wartości papierów procentowych i innych.

p) Udziela wszelkie pokwitowania, jako też wszelkie oświadczenia, dla zwolnienia osob trzecich od zobowiązań zaciągniętych względem Towarzystwa.

q) Upoważnia do zniesienia dozorów sądowych i aresztów i do wykreśleń wpisów hypotecznych, zeznaje odstąpienia przywilejów i udziela władzę do wykreśleń.

r) Upoważnia do wszelkich poszukiwań w drodze sądowéj, do wszelkich środków zachowawczych, wszelkich układów i do wszelkiego rodzaju sądów polubownych.

s) Mianuje i odwołuje wszystkich urzędników i officyalistów wszelkiego stopnia, oznacza ich władzę i płacę, udziela im nagrody i w ogólności rozstrzyga wszystkie przedmioty wchodzące do zakresu zarządu Towarzystwa.

t) Zatwierdza i reguluje co rok rachunki, mające być przedstawionemi Ogólnemu Zgromadzeniu, oraz Kommissyi Sprawdzenia i tymczasowo ustanawia wysokość dywidendy.

u) Reprezentuje nakoniec Towarzystwo, nawet po oddaniu drogi żelaznéj Rządowi, aż do upływu nadania; kieruje, stosownie do przepisów Ustawy, uskutecznieniem umorzenia akcyj i rozdziałem dochodu rocznego, jaki Rząd będzie miał wypłacać Towarzystwu, według art. 27-go aktu nadawczego.

w) Do Prezesa Rady należy: zwierzchni nadzór dyscyplinarny nad wszystkimi sprawującymi obowiązki przy drodze że-

цами желѣзной дороги и за теченіемъ дѣлъ. По силѣ данной Предсѣдателю власти и инструкцій, которыя могутъ быть, по усмотрѣнію Совѣта, расширены или ограничены простымъ большинствомъ голосовъ, онъ считается представителемъ Администраціоннаго Совѣта въ промежутокъ времени между однимъ и другимъ засѣданіемъ.

x) Порядокъ засѣданій Администраціоннаго Совѣта имѣетъ быть опредѣленъ особымъ постановленіемъ.

§ 27.

Завѣдываніе всею исполнительною частью управленія можетъ быть поручено Совѣтомъ Директору, который въ этомъ качествѣ можетъ присутствовать въ засѣданіяхъ Администраціоннаго Совѣта, съ правомъ совѣщательнаго голоса.

Въ помощь Главному Директору могутъ быть назначены одинъ или нѣсколько частныхъ Директоровъ.

Исполненіе постановленій Совѣта возлагается исключительно на Главнаго Директора; ему подчинены всѣ должностныя или служащія лица по частямъ административной и технической; онъ представляетъ Совѣту объ опредѣленіи или увольненіи должностныхъ лицъ Общества и о назначеніи имъ содержанія.

Онъ представляетъ объ установленіи и измѣненіяхъ провознаго тарифа, а также проекты положеній, относящихся къ устройству службы желѣзной дороги; онъ составляетъ условія для договоровъ по сооруженію и движенію желѣзной дороги и по другимъ предпріятіямъ, входящимъ въ кругъ дѣйствій Общества.

Обязанности Главнаго и Частныхъ Директоровъ имѣютъ быть опредѣлены особымъ постановленіемъ Администраціоннаго Совѣта. Симъ постановленіемъ на Главнаго Директора могутъ быть отчасти и на опредѣленное время возложены власть и обязанности, присвоенныя § 26 Администраціонному Совѣту.

Всякое полномочіе, данное Директору, должно быть подписано Предсѣдателемъ Совѣта, или исправляющимъ эту должность и двумя членами Администраціоннаго Совѣта.

laznéj, jak równie nadzór nad biegiem interessów; Prezes reprezentuje Radę Zarządzającą, przez czas pomiędzy jedném posiedzeniem a drugiém, z mocy udzielonéj mu władzy i na zasadzie instrukcyi, które Rada może dowolnie rozszerzyć lub ograniczyć, prostą większością głosów.

x) Porządek posiedzeń Rady Zarządzającéj oddzielnym regulaminem oznaczony zostanie.

§ 27.

Zawiadywanie całą wykonawczą częścią Rada Zarządzająca może powierzyć Dyrektorowi, który w tym przymiocie może zasiadać w Radzie Zarządzającéj, z głosem doradczym.

Jeden lub kilku Poddyrektorów mogą być wyznaczeni do pomocy Dyrektorowi.

Wykonanie uchwał Rady wyłącznie porucza się Dyrektorowi; jemu podwładni są wszyscy urzędnicy Wydziałów administracyjnych i technicznych. On Radzie Zarządzającéj przedstawia wnioski co do przyjęcia lub uwolnienia urzędników i oznaczenia ich płac.

Przedstawia podobnież wnioski co do ustanowienia taryffy opłat i jéj zmian, co do postanowień odnoszących się do urządzenia służby, przygotowuje warunki umów względem budowy i exploatacyi drogi żelaznéj i innych przedsięwzięć, stanowiących przedmiot czynności Towarzystwa.

Przepisy osobne, przez Radę Zarządzającą wydać się mające, określą władzę Dyrektora i Poddyrektorów. Przepisy te mogą, na czas oznaczony, włożyć na Dyrektora część władzy lub obowiązków, według § 26-go Radzie powierzonych.

Wszelkie pełnomocnictwo udzielone Dyrektorowi będzie podpisane przez Prezesa lub Członka sprawującego te obowiązki i przez dwóch Członków Rady Zarządzającéj.

Удостовѣреніемъ о назначеніи Директора служитъ выписка изъ выборнаго протокола, за подписаніемъ Предсѣдателя Совѣта, или исправляющаго эту должность въ согласность § 21.

§ 28.

Члены Администраціоннаго Совѣта, въ качествѣ распорядителей дѣлами Общества, не подлежатъ ни личной, ни круговой отвѣтственности по обязательствамъ Общества. Они отвѣтствуютъ только за выполненіе, сходно Уставу, порученныхъ имъ дѣлъ.

§ 29.

Всѣ трансферты фондовъ или другихъ денежныхъ документовъ, принадлежащихъ Обществу, всѣ записи по пріобрѣтенію, отчужденію, продажѣ или замѣну недвижимыхъ собственностей Общества, всѣ сдѣлки, договоры и прочіе акты по обязательствамъ Общества, росписки и передаточныя надписи, также денежныя предписанія лицамъ и мѣстамъ, хранящимъ суммы, Обществу принадлежащія, должны, для обязательности, быть подписаны однимъ изъ членовъ Администраціоннаго Совѣта, вмѣстѣ съ другимъ лицомъ, назначеннымъ собственно для сего Совѣтомъ, развѣ бы дано было особое на то полномочіе отъ Совѣта одному изъ своихъ членовъ, Директору или иному лицу.

ГЛАВА V.

О общемъ собраніи акціонеровъ.

§ 30.

Общее собраніе, по правиламъ сего Устава составленное, представляетъ совокупность всѣхъ акціонеровъ.

§ 31.

Общее собраніе составляется изъ акціонеровъ, имѣющихъ неменѣе двадцати акцій. Оно во всѣхъ случаяхъ, допускаемыхъ симъ Уставомъ, постановляетъ свои приговоры по безусловному большинству голосовъ присутствующихъ членовъ.

Wypis z protokółu wyboru Dyrektora, podpisany przez Prezesa lub Członka Rady sprawującego te obowiązki (§ 21), służyć ma Dyrektorowi za legitymacyę.

§ 28.

Członkowie Rady, z tytułu sprawowania Zarządu, nie zaciągają żadnéj odpowiedzialności osobistéj lub solidarnéj, w tém co dotyczy zobowiązań Towarzystwa. Odpowiadają tylko za zgodne z przepisami Ustawy wykonanie zleconych im czynności.

§ 29.

Wszelkie akta tyczące się przelewu wartości lub wszelkich innych pieniężnych dowodów, do Towarzystwa należących, akta zbycia, przedaży lub zamiany własności nieruchomych Towarzystwa, układy, ugody i inne akta obowiązujące Towarzystwo, pokwitowania i ustępstwa, podobnie jak przekazy do wszystkich depozytaryuszów funduszów Towarzystwa, jeśli mają być ważne, powinny być podpisane przez jednego z Członków Rady i przez osobę, wyznaczoną przez tęż Radę, chybaby wyraźne umocowanie zostało udzielone przez Radę jednemu z jéj Członków, Dyrektorowi, lub innéj jakiéjkolwiek osobie.

TYTUŁ V.

Ogólne Zgromadzenie akcyonaryuszów.

§ 30.

Ogólne Zgromadzenie, stosownie do przepisów zebrane, wyobraża całość wszystkich akcyonaryuszów.

§ 31.

Ogólne Zebranie składa się ze wszystkich akcyonaryuszów, posiadających przynajmniéj po dwadzieścia akcyj. Stanowi swoje uchwały prostą większością głosów Członków obecnych, a to we wszystkich wypadkach, w których przepisy niniejszéj ustawy inaczéj nie rozporządziły.

Никто не можетъ заступать мѣсто акціонера, если онъ самъ не акціонеръ. Порядокъ выдачи на сей предметъ полномочія опредѣленъ будетъ Администраціоннымъ Совѣтомъ.

Собраніе признается правильно составленнымъ для обыкновенныхъ засѣданій, когда присутствующихъ акціонеровъ не менѣе двадцати и они представляютъ не менѣе десятой части выпущенныхъ акцій.

§ 32.

a) Для постановленія рѣшеній по займамъ, по дополненіямъ или измѣненіямъ Устава, въ общемъ собраніи должны быть представители по крайней мѣрѣ десятой части выпущенныхъ акцій; приговоры же постановляются большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ, коихъ должно быть въ собраніи не менѣе тридцати.

b) Рѣшенія, относящіяся къ увеличенію складочнаго капитала Общества, выпусковъ новыхъ акцій и къ продолженію или закрытію Общества ранѣе срока, въ § 5 опредѣленнаго, постановлены быть могутъ не иначе, какъ въ общемъ собраніи, соединяющемъ представителей не менѣе пятой части выпущенныхъ акцій, и также по большинству двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ, числомъ не менѣе тридцати.

Если общее собраніе постановитъ рѣшеніе о заключеніи займа, или объ увеличеніи складочнаго капитала, то Администраціонный Совѣтъ принимаетъ всѣ мѣры къ приведенію сего рѣшенія въ исполненіе.

§ 33.

Еслибы собравшіеся по первому вызову акціонеры не удовлетворяли условіямъ, требуемымъ §§ 31 и 32 для законности рѣшеній общаго собранія, то назначается вторичное собраніе не ранѣе, какъ чрезъ тридцать дней. Вторичное собраніе дѣлается въ порядкѣ, предписанномъ въ нижеслѣдующемъ § 35, но съ тѣмъ, что срокъ между днемъ публикаціи и днемъ собранія сокращается до двадцати пяти дней.

Nikt nie może zastąpić akcyonaryusza, kto sam nie jest akcyonaryuszem. Rada postanowi w jakiéj formie udzielone być mają pełnomocnictwa.

Zgromadzenie poczytuje się prawnie złożone do obrad zwyczajnych, gdy akcyonaryusze obecni są w liczbie dwudziestu i przedstawiają dziesiątą część ilości wypuszczonych akcyj.

§ 32.

a) Uchwały odnoszące się do pożyczek, do zmian Ustawy Towarzystwa, albo jéj uzupełnienia, mogą zapadać tylko na Zgromadzeniu Ogólném, na którém wyobrażoną jest przynajmniéj dziesiąta część ilości wypuszczonych akcyj i większością dwóch trzecich części głosów Członków obecnych, w liczbie najmniéj trzydziestu.

b) Uchwały względem zwiększenia kapitału Towarzystwa, przez wypuszczenie nowych akcyj, względem przedłużenia albo rozwiązania Towarzystwa, przed czasem oznaczonym w § 5-m, mogą zapadać tylko na Zgromadzeniu Ogólném, na którém wyobrażoną jest przynajmniéj piąta część wypuszczonych akcyj, i podobnież większością dwóch trzecich głosów Członków obecnych, w liczbie najmniéj trzydziestu.

Gdy Zgromadzenie Ogólne uchwali zaciągnięcie pożyczki, albo zwiększenie pierwotnego kapitału akcyjnego, Rada Zarządzająca przedsięweźmie wszelkie środki, dla przyprowadzenia do skutku pomienionéj uchwały.

§ 33.

Gdyby akcyonaryusze, po pierwszém zwołaniu zebrani, nie odpowiadali powyższym warunkom, dla ważności uchwał Zgromadzenia Ogólnego wymaganym (§§ 31 i 32), Zgromadzenie to będzie odroczone; odroczenie to nastąpi przynajmniéj do dni trzydziestu. Powtórne wezwanie obwieszcza się porządkiem przepisanym § 35-m, lecz przeciąg między dniem obwieszczenia a dniem zebrania skraca się do dni dwudziestu pięciu.

Рѣшенія общаго собранія, присутствующаго въ силу сего вторичнаго созванія, могутъ относиться только къ вопросамъ, подлежавшимъ обсужденію несостоявшагося собранія.

Рѣшенія сіи имѣютъ законную силу, не смотря на число присутствующихъ акціонеровъ и на совокупное количество ихъ акцій.

§ 34.

Общее собраніе созывается ежегодно въ теченіе Іюня мѣсяца, въ Варшавѣ. Оно, сверхъ того, созывается экстренно во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда Администраціонный Совѣтъ признаетъ это полезнымъ.

§ 35.

Общія собранія, какъ обыкновенныя, такъ и экстренныя, созываются чрезъ объявленія, помѣщаемыя по крайней мѣрѣ за мѣсяцъ до собранія, въ С.-Петербургскихъ, Варшавскихъ, Берлинскихъ и Бреславльскихъ газетахъ, указанныхъ въ § 15.

Когда общія собранія созываются для обсужденія предметовъ въ § 32 означенныхъ, то о семъ должно быть именно сказано въ объявленіяхъ.

§ 36.

Акціонеры, для полученія права присутствовать въ общемъ собраніи, обязаны представить акціи свои въ кассу Общества или въ кассы Торговыхъ домовъ, Администраціоннымъ Совѣтомъ указанныхъ, по крайней мѣрѣ за четырнадцать дней до срока, назначеннаго для засѣданія каждаго общаго собранія.

Каждому изъ нихъ выдается для входа въ общее собраніе именный билетъ, который не можетъ служить другому лицу.

Свидѣтельства, выданныя въ принятіи для храненія, согласно §§ 12 и 18 акцій, или въ пріемѣ ихъ на храненіе въ Польскомъ Банкѣ, въ числѣ не менѣе двадцати или болѣе, даютъ право на полученіе билета для входа въ общее собраніе, если только акціи были представлены въ срокъ, назначенный Администраціоннымъ Совѣтомъ.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, zapadłe w tém drugiém zebraniu, mogą tyczeć się jedynie przedmiotów, które należały do porządku dziennego pierwszego Zgromadzenia.

Uchwały te będą ważne, bez względu na liczbę akcyonaryuszów i akcyj wyobrażonych.

§ 34.

Ogólne Zgromadzenie zbiera się co rok w Warszawie, w ciągu miesiąca Czerwca. Zbiera się oprócz tego nadzwyczajnie, ilekroć Rada Zarządzająca uzna to za pożyteczne.

§ 35.

Zgromadzenia Ogólne, tak zwyczajne, jak nadzwyczajne, zwoływane są przez obwieszczenia, ogłaszane przynajmniéj na miesiąc przed dniem zebrania, w dziennikach Petersburgskich, Warszawskich, Berlińskich i Wrocławskich, wymienionych w § 15-m.

Ilekroć Zgromadzenie Ogólne będzie zwołane dla uchwały nad przedmiotami wyszczególnionemi w § 32-m, obwieszczenia powinny je wyraźnie wymienić.

§ 36.

Aby mieć prawo zasiadania na Ogólném Zgromadzeniu, akcyonaryusze winni złożyć swoje akcye w kassie Towarzystwa lub w kassach domów handlowych, przez Radę Zarządzającą wskazanych, na czternaście dni przynajmniéj przed dniem oznaczonym na każde Zgromadzenie.

Każdemu z nich wydaną będzie karta wnijścia, służąca tylko dla wymienionéj w niéj osoby.

Świadectwa wydane na złożone do zachowania, według § 12 i 18-go, akcye, lub na depozyt ich w Banku Polskim, w liczbie najmniéj dwudziestu albo więcéj, dają prawo do otrzymania kart wnijścia na Zgromadzenie Ogólne, jeżeli skład akcyj nastąpił w czasie przez Radę Zarządzającą oznaczonym.

На каждомъ билетѣ для входа въ общее собраніе имѣетъ быть помѣщено количество представленныхъ акцій, а равно число голосовъ, на которое онѣ даютъ право.

§ 37.

Въ общемъ собраніи предсѣдательствуетъ Предсѣдатель или одинъ изъ Вице-Предсѣдателей Администраціоннаго Совѣта, а за отсутствіемъ ихъ, одинъ изъ членовъ Администраціоннаго Совѣта, по назначенію Совѣта.

Повѣрка голосовъ производится двумя изъ присутствующихъ акціонеровъ, по назначенію Предсѣдателя.

Предсѣдатель назначаетъ также Секретаря собранія.

§ 38.

Голоса общаго собранія считаются какъ сказано въ § 39.

Тайное баллотированіе можетъ быть допускаемо по требованію десяти членовъ, когда дѣло идетъ о назначеніи членовъ Администраціоннаго Совѣта. Въ случаѣ равнаго дѣленія голосовъ, перевѣсъ на сторонѣ Предсѣдателя.

§ 39.

Каждыя двадцать акцій даютъ право на одинъ голосъ. Никто изъ акціонеровъ не можетъ имѣть на свое лицо болѣе десяти голосовъ.

Какъ повѣренный отъ другихъ акціонеровъ, онъ можетъ имѣть также не болѣе десяти голосовъ, считая и собственно ему принадлежащіе.

§ 40.

Годичное обыкновенное общее собраніе даетъ Администраціонному Совѣту квитанцію въ отчетахъ и въ веденіи дѣлъ за истекшій годъ. Для повѣрки отчетовъ оно назначаетъ изъ среды своей коммисію, состоящую изъ 3-хъ членовъ.

Правительство, въ видахъ огражденія своихъ интересовъ, можетъ съ своей стороны назначить въ эту коммисію двухъ или трехъ депутатовъ.

Na każdéj karcie wnijścia powinna być wymieniona liczba złożonych akcyj, jakoteż i liczba głosów do jakiéj nadają prawo.

§ 37.

Zgromadzeniu Ogólnemu przewodniczy Prezes lub jeden z Vice Prezesów Rady Zarządzającéj. W razie ich nieobecności, Rada wyznacza ze swego grona jednego Członka dla ich zastąpienia.

Czynność Assessorów do zbierania głosów będzie poruczoną dwóm z akcyonaryuszów obecnych, wyznaczonym przez Prezesa.

Prezes przeznacza także Sekretarza.

§ 38.

Głosy w Zgromadzeniu Ogólném liczone będą w sposób opisany w § 39-m.

Głosowanie tajemne może być żądane przez dziesięciu Członków, gdy idzie o mianowanie Członków Rady Zarządzającéj.

W razie równości zdań, głos Prezydującego przeważa.

§ 39.

Każde dwadzieścia akcyj dają prawo do jednego głosu. Żaden akcyonaryusz nie może mieć na swoją osobę więcéj nad dziesięć głosów.

Jako umocowany od innych akcyonaryuszów nie może mieć więcéj nad dziesięć głosów, licząc w to już i te głosy, które mu osobiście służą.

§ 40.

Zgromadzenie Ogólne roczne zwyczajne kwituje Radę Zarządzającą z rachunków i prowadzenia interessów w roku upłynionym; wyznacza z grona swego Kommissyę, z trzech Członków złożoną, do sprawdzenia rachunków.

Rząd, dla zabezpieczenia swoich interessów, może przydać do téj Kommissyi dwóch lub trzech swoich delegowanych.

Годовой балансъ представляется коммисіи для повѣрки и сличенія, въ случаѣ надобности, съ счетными книгами.

По совершеніи повѣрки, коммисія заявляетъ мнѣніе свое относительно отчетовъ за весь годъ.

Администраціонный Совѣтъ, по изложеніи и изъясненіи сдѣланныхъ коммисіею замѣчаній, представляетъ мнѣніе сей послѣдней на рѣшеніе общаго собранія.

Коммисія для повѣрки текущихъ счетовъ назначается ежегодно общимъ собраніемъ и дѣйствуетъ до созыва слѣдующаго общаго собранія.

Годовой балансъ долженъ быть представленъ Правительству и ревизіонной коммисіи до 1 Апрѣля каждаго года; повѣрка же онаго имѣетъ быть окончена не позже 1 Іюня.

Общее собраніе назначаетъ членовъ Администраціоннаго Совѣта на мѣсто выбывшихъ, вслѣдствіе истеченія срока ихъ обязанности, по случаю смерти, увольненія, или по другой причинѣ.

Оно разрѣшаетъ, въ предѣлахъ, Уставомъ ему предоставленныхъ, всѣ вопросы, къ дѣламъ Общества относящіеся.

§ 41.

Рѣшенія общаго собранія, по правиламъ Устава состоявшіяся, имѣютъ обязательную силу для всѣхъ акціонеровъ.

Рѣшенія записываются въ протоколы, скрѣпляются подписью Предсѣдателя или исправляющаго его должность, одного изъ лицъ, повѣрявшихъ голоса, и Секретаря.

Копіи или выписки тѣхъ протоколовъ, нужныя для предъявленія всюду, гдѣ окажется въ томъ надобность, должны быть засвидѣтельствованы подписью Предсѣдателя Администраціоннаго Совѣта, или исправляющаго его должность, и еще одного изъ членовъ Совѣта.

Списокъ присутствовавшихъ, показывающій число членовъ, находившихся въ собраніи, и количество акцій, ими представленныхъ, прилагается къ подлинному протоколу, вмѣстѣ съ полномочіями.

Bilans roczny przedstawia się Kommissyi do sprawdzenia i porównania w razie potrzeby z księgami rachunkowemi.

Po dopełnieniu sprawdzenia, Kommissya objawia zdanie swoje nad rachunkami całego roku.

Rada Zarządzająca, po wyłączeniu i wyjaśnieniu uwag Kommissyi, poddaje zdanie téj ostatniéj pod decyzyę Ogólnego Zgromadzenia.

Kommissya do sprawdzenia rachunków bieżących mianowana jest corocznie przez Zgromadzenie Ogólne zwyczajne i funkcyonuje aż do zebrania się następnego Zgromadzenia Ogólnego.

Bilans roczny winien być przedstawiony Rządowi i Kommissyi do sprawdzenia przed pierwszym Kwietnia każdego roku, sprawdzenie zaś onego do pierwszego Czerwca skończone być winno.

Zgromadzenie Ogólne mianuje Członków Rady Zarządzającéj na miejsce ubyłych z jéj grona, z powodu upływu czasu urzędowania, zgonu, lub innych przyczyn.

Stanowi, w zakresie Ustawy, o wszystkich sprawach Towarzystwa.

§ 41.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego, zapadłe zgodnie z przepisami Ustawy, obowiązują wszystkich akcyonaryuszów.

Protokoły obejmujące te uchwały podpisuje Prezes, albo pełniący jego obowiązki, jeden z Assessorów i Sekretarz.

Kopje albo wypisy tych protokółów, dla użycia gdziebądź wypadnie, mają być poświadczone podpisem Prezesa Rady Zarządzającéj, lub pełniącego jego obowiązki i jednego z Członków tejże Rady.

Lista obecności wykazująca liczbę Członków znajdujących się na Zgromadzeniu Ogólném i liczbę akcyj przez każdego z nich okazanych, będzie załączona do protokółu oryginalnego, wraz z pełnomocnictwami.

Всякій акціонеръ обязывается, при входѣ въ присутствіе, внести имя свое въ вышеупомянутый списокъ.

ГЛАВА VI.

О годовыхъ отчетахъ, процентахъ, дивиденд и запасномъ капиталѣ.

§ 42.

Во все время сооруженія и обзаведенія отдѣленій желѣзной дороги и устройства всякихъ другихъ заведеній, непосредственно или косвенно относящихся къ дѣйствію дороги, впредь до совершеннаго окончанія и открытія оныхъ, отчисляются ежегодно изъ капитала, назначеннаго на эти работы и неприносившаго до того времени никакого дохода, по пяти процентовъ, и причисляются къ чистой прибыли отъ движенія по открытымъ участкамъ или съ заведеній, въ дѣйствіи находящихся.

Отчисленіе это не распространяется на суммы, нужныя для работъ по окончательному устройству или содержанію дѣйствующихъ уже заведеній или отдѣленій желѣзной дороги.

§ 43.

Годовой балансъ Общества заключается 19 (31) Декабря и представляется общему собранію, со всѣми счетами и подтвердительными документами.

Чистый доходъ отъ всего предпріятія, то есть остающійся за вычетомъ всѣхъ расходовъ и издержекъ по содержанію или дѣйствію, распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

a) Пять процентовъ въ пользу погашенныхъ и не погашенныхъ акцій. Проценты на погашенныя акціи причисляются къ капиталу погашенія.

b) Сто тридцать двѣ тысячи сто шестьдесятъ одна милліонныхъ (0,132,161) процента съ акціоннаго капитала, на ежегодное погашеніе.

c) Три процента съ чистаго дохода, на составленіе запаснаго капитала.

Każdy akcyonaryusz przy wejściu na posiedzenie, podpis swój na téj liście położy.

TYTUŁ VI.

Rachunki roczne, procenta, dywidenda, fundusz zasobowy.

§ 42.

Przez cały ciąg czasu budowy i urządzania oddziałów kolei lub innych zakładów, mających bezpośrednią lub pośrednią styczność z exploatacyą drogi, i aż do dnia całkowitego ich wykończenia, oraz i otwarcia exploatacyi zupełnéj, co rok z kapitału na te roboty przeznaczonego, a który do owéj chwili nie przynosił dochodu, pobierać się będzie pięć od sta, i dołączy do czystego dochodu drogi i zakładów już exploatowanych.

Pobieranie z kapitału rzeczonych procentów nie może być stosowane do kosztu robót mających za przedmiot wykończenie i utrzymanie oddziałów drogi lub zakładów będących już w exploatacyi.

§ 43.

Bilans wszystkich interessów Towarzystwa zamyka się corocznie z dniem dziewiętnastym (trzydziestym pierwszym) Grudnia i przedstawia Zgromadzeniu Ogólnemu, ze wszystkiemi rachunkami i dowodami usprawiedliwiającemi.

Czysty dochód całego przedsięwzięcia, to jest pozostający po strąceniu wszystkich ciężarów, oraz wydatków na utrzymanie i exploatacyę, będzie rozdzielony w sposób następujący:

a) Pięć od sta procentu równie dla akcyj umorzonych jak i nieumorzonych. Procenta, przypadające na akcye umorzone, dołączają się do funduszu umorzenia.

b) Sto trzydzieści dwa tysiące sto sześćdziesiąt jeden milionowych 0,132,161 procentu od kapitału akcyjnego na coroczne umorzenie.

c) Trzy od sta z dochodu czystego na utworzenie funduszu zasobowego.

d) Соразмѣрное количество на возвратъ Правительству ссудъ, выданныхъ Обществу.

Остальная за тѣмъ сумма чистаго дохода распредѣляется нижеслѣдующимъ образомъ:

e) *Часть, причитающаяся Правительству.* Если, по прошествіи первыхъ пяти лѣтъ съ начатія движенія на желѣзной дорогѣ, вышеозначенный остатокъ чистаго дохода будетъ представлять количество дивиденда болѣе шести процентовъ отъ всего капитала акцій (со включеніемъ означенныхъ подъ лит. *a* процентовъ), то Правительство будетъ имѣть право на полученіе третьей части излишка въ дивидендѣ свыше 6%.

f) *Часть, слѣдующая Обществу.* За таковымъ вычетомъ въ пользу Правительства, все остальное количество излишка въ чистомъ доходѣ распредѣляется слѣдующимъ образомъ:

Девяносто процентовъ въ пользу владѣльцевъ непогашенныхъ акцій и владѣльцевъ такъ называемыхъ прибыльныхъ акцій (actions de jouissance), выданныхъ вмѣсто погашенныхъ.

Десять процентовъ въ пользу учредителя Общества, поименованнаго въ § 1. Правомъ на полученіе сей годовой ренты учредитель или представитель его пользуется во все продолженіе дарованной ему уступки.

Доходъ сей въ пользу учредителя можетъ быть выкупленъ Обществомъ на его счетъ, по представленію Администраціоннаго Совѣта, утвержденному общимъ собраніемъ.

Администраціонный Совѣтъ, по зрѣломъ соображеніи прибылей, полученныхъ въ теченіе полугодія, можетъ разрѣшить выдачу акціонерамъ впередъ, на счетъ ожидаемаго дивиденда текущаго года, до двухъ съ половиною процентовъ, но не болѣе, на капиталъ, дѣйствительно внесенный по акціямъ.

§ 44.

Еслибы случилось, что чистая прибыль въ какомъ либо году не была достаточна на уплату акціонерамъ обезпеченныхъ

d) Fundusze potrzebne w danym wypadku na zwrot zaliczeń, udzielonych przez Rząd.

Reszta czystego dochodu podzieloną będzie w sposób następujący:

e) *Część dla Rządu przypadająca.* Jeżeli po upływie pierwszych pięciu lat od exploatacyi, wyż wspomniana reszta czystego dochodu przedstawia dywidendę większą nad sześć procent całkowitego kapitału akcyjnego (włącznie z procentami wyżéj ad *a* wymienionemi), Rząd będzie miał prawo do trzeciéj części téj przewyżki dywidendy nad sześć od sta.

f) *Część Towarzystwu przypadająca.* Po tém potrąceniu na rzecz Rządu, całość pozostającéj przewyżki czystego dochodu podzieloną będzie w tym sposobie:

Dziewięćdziesiąt od sta (90%) właścicielom akcyj nieumorzonych i właścicielom akcyj pożytkowych, wydanych na miejsce akcyj umorzonych.

Dziesięć od sta (10%) założycielowi Towarzystwa wymienionemu w § 1-m. Prawo do tego dochodu rocznego na rzecz założyciela lub stojących w jego prawach, służy mu przez cały ciąg nadania.

Dochód ten dla założyciela zapewniony może być wszakże przez Towarzystwo i na jego ciężar skupiony, a to na wniosek uczyniony przez Radę Zarządzającą, zatwierdzony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego.

Rada Zarządzająca, przeświadczywszy się dostatecznie o zyskach rzeczywistych w ciągu półrocza, może rozporządzić przedpłatę na poczet przypuszczalnéj dywidendy biegnącego roku. Takowa przedpłata może najwyżéj wynosić dwa i pół procent od kapitału uiszczonego na poczet akcyj.

§ 44.

Gdyby dochód czysty roczny okazał się niedostatecznym na opłacenie procentów poręczonych akcyonaryuszom, również

процентовъ и ста тридцати двухъ тысячъ ста шестидесяти одной милiонныхъ (0,132,161) процента, назначеннаго на погашеніе акцій, то Правительство внесетъ въ кассу Общества недостающую сумму, въ пополненіе вышесказанной, нужной на уплату процентовъ и на погашеніе.

§ 45.

Погашеніе акцій начнется съ того времени, когда нарицательный капиталъ тѣхъ акцій и облигацій будетъ уплаченъ сполна, и по истеченіи года, въ которомъ желѣзная дорога, на всемъ ея протяженіи, будетъ открыта для публики.

Съ нарицательнаго капитала акцій погашаемо будетъ по крайней мѣрѣ по 0,132,161 процента въ годъ.

Акціи назначаются къ выкупу по жребію, посредствомъ тиража, который производимъ будетъ публично въ Варшавѣ, ежегодно въ Октябрѣ мѣсяцѣ, въ порядкѣ, опредѣленномъ Административнымъ Совѣтомъ.

Владѣльцамъ вынутыхъ по жребію акцій возвращается изъ назначенной на погашеніе суммы нарицательный капиталъ ихъ акцій въ звонкой монетѣ.

Взамѣнъ погашенныхъ акцій, выдаются имъ особыя акціи на предъявителя, подъ названіемъ „прибыльныя", форма коихъ будетъ опредѣлена Административнымъ Совѣтомъ. Эти акціи будутъ давать право на полученіе соразмѣрной части прибылей, упомянутыхъ въ § 43 лит. *f*.

Предъявители таковыхъ акцій сохраняютъ, впрочемъ, права, предоставленныя владѣльцамъ акцій непогашенныхъ, за исключеніемъ полученія пяти процентовъ съ капитала.

Нумера акцій, назначенныхъ по жребію къ погашенію, имѣютъ быть публикованы, какъ сказано въ § 15.

Возвратъ капитала по таковымъ акціямъ будетъ производиться въ кассѣ Общества въ Варшавѣ и въ другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Административнымъ Совѣтомъ, при ближайшемъ платежѣ процентовъ.

jak i sto trzydzieści dwa tysiące sto sześćdziesiąt jeden milionowych (0,132,161) procentu przeznaczonego na umorzenie akcyj, w takim razie Rząd wniesie do Kassy Towarzystwa summę brakującą, dla dopełnienia wyż wspomnionéj kwoty procentowéj i amortyzacyjnéj.

§ 45.

Umarzanie akcyj zacznie się, gdy kapitał imienny tychże akcyj i obligacyj w całości będzie opłacony i po upływie roku, w którym kolej żelazna w całym swoim przebiegu będzie oddana na użytek publiczny.

Przynajmniéj sto trzydzieści dwa tysiące sto sześćdziesiąt jeden milionowych (0,132,161) od sta od imiennego kapitału akcyj umorzy się corocznie.

Akcye mogące być umorzonemi, będą oznaczone przez losowanie, jakowe odbywać się ma co rok w Warszawie w miesiącu Październiku, w sposobie, który przez Radę Zarządzającą zostanie przepisany.

Posiadacze akcyj wyciągniętych losem do umorzenia, odbiorą z kapitału umorzenia kapitał imienny tychże akcyj, w monecie brzęczącéj.

W miejsce akcyj, umorzonych wydane im będą nadto akcye oddzielne na okaziciela, zwane akcyami pożytkowemi, których kształt Rada Zarządzająca oznaczy. Akcye te nadają prawo do stosunkowego udziału w zyskach (§ 43-m lit. f.)

Okaziciele tych akcyj pożytkowych będą mieli zresztą też same prawa, jakie służą okazicielowi akcyj nieumorzonych, wyjąwszy pięć od sta procentu od kapitału.

Numera wylosowanych do spłacenia akcyj będą ogłaszane w sposobie wskazanym w § 15-m.

Wypłata za akcye umorzone będzie dopełnioną w kassie Towarzystwa w Warszawie, oraz w innych miejscach wskazanych przez Radę Zarządzającą, a to jednocześnie i wypłaty najbliższych procentów.

§ 46.

Отъ чистой годовой прибыли отчисляются ежегодно три процента въ запасный капиталъ, на непредвидимые расходы (§ 43 лит. *c*).

Администраціонный Совѣтъ распоряжается употребленіемъ этого капитала на расходы Общества.

Когда запасный капиталъ достигнетъ ста тысячъ рублей серебромъ, то вышеозначенное отчисленіе можетъ быть уменьшено или пріостановлено.

Оно возобновляется, коль скоро запасный капиталъ будетъ менѣе ста тысячъ рублей серебромъ.

Въ случаѣ выкупа уступки (ст. 6 уступочнаго договора), запасный капиталъ обращается на уплату и удовлетвореніе всѣхъ обязательствъ Общества, имущественныхъ и личныхъ (§ 43).

Могущій же оказаться остатокъ, равно какъ и всякое иное имущество дороги, раздѣляется по соразмѣрности между акціонерами.

§ 47.

Къ каждой акціи прилагаются купоны на уплату процентовъ и дивиденда, также талоны на десять лѣтъ.

Уплата процентовъ имѣетъ производиться по полугодіямъ.

Платежъ дивиденда будетъ производиться по полугодіямъ, или единожды въ годъ, по усмотрѣнію Администраціоннаго Совѣта.

Платежи сіи будутъ производиться въ мѣстопребываніи Общества и другихъ мѣстахъ, назначенныхъ Совѣтомъ. О срокахъ платежа процентовъ и дивиденда публикуется порядкомъ, установленнымъ въ § 15.

Проценты и дивиденды, оставшіеся въ кассахъ неполученными по прошествіи пяти лѣтъ отъ вышеозначенной публикаціи, обращаются въ пользу Общества.

§ 46.

Co rok z czystego zysku odłoży się trzy procent na fundusz zasobowy, na wypadki nieprzewidziane (§ 43 lit. c).

Rada Zarządzająca rozporządza użyciem tego funduszu na potrzeby Towarzystwa.

Gdy fundusz zasobowy dojdzie do wysokości stu tysięcy rubli srebrem, dalsze odkładanie może być zmniejszone lub wstrzymane.

Będzie zaś wznowioném, skoro fundusz zasobowy zmniejszy się i stanie niżéj kwoty sto tysięcy rubli srebrem.

W razie skupu nadania (art. 6-m aktu nadawczego), fundusz zasobowy posłuży do spłacenia i zaspokojenia wszystkich zobowiązań Towarzystwa, rzeczowych lub osobistych (§ 43).

Przewyżka ewentualna, równie jak i wszelki inny majątek drogi żelaznéj, podzieli się zarówno między akcyonaryuszów.

§ 47.

Do każdéj akcyi będą dołączone kupony procentowe, udziałowe, czyli dywidendowe, oraz talony na lat dziesięć.

Procenta będą wypłacane półrocznie.

Dywidendy będą wypłacane półrocznie lub po upływie roku, stosownie do uznania Rady Zarządzającéj.

Wypłaty będą dopełnione w siedlisku Towarzystwa i w innych miejscach, jakie taż Rada wskaże. Termina wypłaty procentów i dywidend będą ogłaszane w sposobie oznaczonym w § 15-m.

Wszelka dywidenda i procent, po które nie będzie zgłoszenia w ciągu lat pięciu od czasu wymagalności, przedawniają się na korzyść Towarzystwa.

ГЛАВА VII.

Постановленія общія, объ измѣненіяхъ Устава и объ окончательномъ разсчетѣ.

§ 48.

Въ случаѣ опытомъ указанной пользы въ измѣненіи или дополненіи настоящаго Устава, общее собраніе имѣетъ право опредѣлить оныя, въ порядкѣ, установленномъ въ §§ 32 и 33.

Опредѣленія по сему предмету общаго собранія приводятся въ исполненіе не прежде, какъ по утвержденіи ихъ Правительствомъ.

Администраціонный Совѣтъ имѣетъ право изъявить согласіе на тѣ измѣненія, которыя Правительство найдетъ нужнымъ ввести въ рѣшенія общаго собранія. Изъявленіе таковаго согласія должно быть сдѣлано Администраціоннымъ Совѣтомъ въ нарочно созванномъ для сего засѣданіи, большинствомъ двухъ третей голосовъ присутствующихъ членовъ.

§ 49.

Въ случаѣ закрытія Общества, общее собраніе будетъ немедленно созвано Администраціоннымъ Совѣтомъ, для опредѣленія, по предложенію онаго, порядка окончательнаго разсчета.

§ 50.

Всѣ споры, могущіе возникнуть между членами Общества, относительно исполненія настоящаго Устава, рѣшаются посредниками, избираемыми спорящими сторонами; но стороны, одинакое участіе въ дѣлѣ имѣющія, не могутъ избирать болѣе одного посредника.

Въ случаѣ, если посредники сторонъ не согласятся въ рѣшеніи, то избираютъ суперъ-арбитра; если же они не сойдутся въ мнѣніи и насчетъ выбора сего послѣдняго, то суперъ-арбитръ назначается по жребію.

Посредники, въ извѣстномъ же случаѣ и суперъ-арбитръ, соберутся немедленно по назначеніи ихъ, и не далѣе, какъ въ три мѣсяца со дня созванія, обязаны объявить сторонамъ свой приговоръ.

TYTUŁ VII.

Rozporządzenia ogólne, zmiany Ustawy i rozliczenie się ostateczne.

§ 48.

Gdyby doświadczenie wskazało potrzebę zaprowadzenia w niniejszéj Ustawie niektórych zmian lub uzupełnień, Zgromadzenie Ogólne ma prawo dokonać je w sposobie przepisanym w § 32 i 33-m.

Uchwały Zgromadzenia Ogólnego w tym względzie zapadłe, wejść mogą w wykonanie, dopiero po zatwierdzeniu ich przez Rząd.

Rada Zarządzająca jest upoważnioną do przyjęcia zmian w uchwałach Zgromadzenia Ogólnego, jakieby Rząd uznał za potrzebne; przyjęcie to powinno być uchwalone przez Radę Zarządzającą na posiedzeniu umyślnie w tym celu zebraném i większością dwóch trzecich części głosów obecnych Członków.

§ 49.

W razie rozwiązania Towarzystwa, Zgromadzenie Ogólne będzie niezwłocznie zwołane przez Radę Zarządzającą, i na wniosek téjże, oznaczy sposób ostatecznego rozliczenia.

§ 50.

Wszelkie spory między stowarzyszonymi, mogące wyniknąć z powodu wykonania niniejszéj Ustawy, będą rozstrzygane przez sędziów polubownych, wybieranych przez strony.

Jeśli obustronni sędziowie polubowni nie zgodzą się na wyrok mający być wydanym, wybiorą superarbitra, który, gdyby się nie mogli zgodzić co do jego osoby, wybieranym będzie przez los.

Wszystkie strony mające jeden interess, nie mogą wybierać więcej nad jednego sędziego polubownego. Sędziowie polubowni, a w danym razie i superarbiter, zbiorą się niezwłocznie po ich zamianowaniu, i najdaléj w trzy miesiące od dnia mianowania, winni ogłosić stronom swój wyrok polubowny.

Выборъ посредниковъ долженъ быть произведенъ каждою изъ спорящихъ сторонъ въ теченіе четырехъ недѣль со дня оповѣщенія, о чемъ онѣ обязаны извѣстить другъ друга; въ противномъ случаѣ, сторона, исполнившая это, будетъ имѣть право избрать посредника для противной стороны.

Приговоры посредниковъ не подлежатъ апелляціи.

Никакой искъ, касающійся общей пользы Общества, не можетъ быть предъявленъ противу Администраціоннаго Совѣта или противу кого либо изъ его членовъ иначе, какъ отъ имени всѣхъ вообще Акціонеровъ и въ слѣдствіе рѣшенія общаго собранія.

Всякій акціонеръ, намѣревающійся возбудить подобнаго рода жалобу, долженъ подать о томъ объявленіе въ Администраціонный Совѣтъ, по крайней мѣрѣ за 25 дней до ближайшаго засѣданія общаго собранія, каковое объявленіе Совѣтъ обязанъ внести на разсмотрѣніе общаго собранія.

Если жалоба эта будетъ отвергнута собраніемъ, то никто изъ акціонеровъ, въ видахъ частнаго своего интереса, не можетъ начать по оной иска судебнымъ порядкомъ. Если же жалоба будетъ признана уважительною, то общее собраніе назначаетъ немедленно одного или нѣсколькихъ коммисаровъ для веденія тяжбы.

Требованія и вызовы, возникающіе по сей тяжбѣ, обращаются къ однимъ вышеозначеннымъ коммисарамъ и ни въ какомъ случаѣ не лично къ акціонерамъ.

Такъ какъ законное пребываніе Общества назначено въ Варшавѣ, то всѣ судебныя требованія или объявленія по дѣламъ онаго должны быть обращаемы только въ сказанное мѣстопребываніе Управленія Общества.

§ 51.

Правительство пользуется принадлежащимъ ему правомъ повѣрки и надзора, посредствомъ назначеннаго имъ Главнаго Инспектора и Коммисара.

Коммисару сему въ особенности поручается имѣть полныя свѣдѣнія о ходѣ дѣлъ Общества.

Pomienione wybory sędziów polubownych mają w ciągu czterech tygodni od daty pozwu być dokonane, przez każdą z dwóch stron spór wiodących, i oznajmione stronie przeciwnéj, co gdyby nie nastąpiło, w zastępstwie strony uchybiającéj, strona przeciwna ma prawo obrać dla niéj sędziego.

Wyrok sądu polubownego odwołaniu się nie ulega.

Spory dotyczące interessu Ogólnego i Zbiorowego Towarzystwa, podniesione przeciw Radzie Zarządzającéj lub jednemu zjéj Członków, nie mogą być popierane inaczéj, jak tylko imieniem ogółu akcyonaryuszów, na mocy uchwały poprzedniéj Zgromadzenia Ogólnego.

Każdy akcyonaryusz, zamierzający zanieść skargę tego rodzaju, winien co do niéj na dwadzieścia pięć dni przed najbliższém Zgromadzeniem Ogólném podać oświadczenie do Rady Zarządzającéj, a ta obowiązaną będzie wnieść niezwłocznie to oświadczenie i zapisać do porządku dziennego tego Zgromadzenia Ogólnego.

Jeśli wniosek co do oskarżenia będzie odrzucony, żaden akcyonaryusz nie może wprowadzić go w swoim prywatnym interessie na drogę sądową. Jeżeli zaś będzie przyjęty, Zgromadzenie Ogólne naznaczy natychmiast jednego lub kilku Kommissarzy dla popierania czynu.

Wręczenia skutkiem takiego spornego postępowania winny być dopełniane jedynie pomienionym Kommissarzom; w żadnym zaś razie nie mogą być wymierzane do akcyonaryuszów osobiście.

Siedlisko Towarzystwa w Warszawie jest zarazem jego zamieszkaniem prawném, i żadne wręczenia nie mogą być dopełniane jak tylko w tém zamieszkaniu.

§ 51.

Rząd, przez Inspektora Jeneralnego i Kommissarza od siebie wyznaczonego, wykonywać będzie prawo nadzoru.

Kommissarzowi temu szczególnie poruczoném będzie przeświadczenie się o biegu interessów Towarzystwa.

Онъ обязанъ наблюдать, чтобы Общество не выходило изъ предѣловъ предоставленныхъ ему правъ, и чтобы исполняло въ точности принятыя имъ обязательства, правила сего Устава и вообще постановленія и законы края.

Настоящій актъ, освобожденный отъ гербовыхъ пошлинъ по силѣ 5-ой статьи уступочнаго договора, подписаннаго сего числа представшимъ на сей предметъ лицомъ и Генералъ-Лейтенантомъ Шуберскимъ, дѣйствующимъ отъ имени Правительства, составленъ и совершенъ на польскомъ и французскомъ языкахъ, хорошо извѣстныхъ, какъ означенному лицу, такъ и ниже подписавшемуся Нотаріусу и свидѣтелямъ: и. д. Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія Царства Польскаго, Амвросію Заборовскому, жительство имѣющему въ Варшавѣ, подъ N° 387, и Защитнику при Варшавскихъ Правительствующаго Сената Департаментахъ, Доминику Зелинскому, жительство имѣющему въ Варшавѣ, подъ N° 590, Нотаріусу извѣстнымъ и имѣющимъ требуемыя законами качества, и по прочтеніи, представшій подписался съ поименованными свидѣтелями и Нотаріусомъ.

(Подписано) *Леопольдъ Кроненбергъ*,
Амвросій Заборовскій,
Доминикъ Зелинскій,
Нотаріусъ *Станиславъ Завадзкій*.

Я ниже подписавшійся Нотаріусъ Ипотечной Канцеляріи Варшавской губерніи свидѣтельствую въ вѣрности настоящей копіи съ подлинникомъ, и копію сію выдаю Правительству Царства Польскаго.

Въ Варшавѣ, 26 Сентября (8 Октября) 1864 года.

(подписалъ) *Станиславъ Завадзкій*.

(М. П.)

Съ утвержденнымъ Его Величествомъ экземпляромъ вѣрно:
И. д. Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія,
(подписалъ) *А. Заборовскій*.

Obowiązany będzie czuwać nad tém, aby Towarzystwo nie przekraczało granic zakreślonych nadaniem, i aby ściśle wypełniało swoje zobowiązania, warunki niniejszéj Ustawy, oraz ogólne przepisy praw krajowych.

Do aktu tego nie złożono stempla, gdyż podług artykułu 5-go aktu nadawczego, podpisanego w dniu dzisiejszym, pomiędzy stawającym a Jenerał-Lejtenantem Szuberskim, w imieniu Rządu Królestwa, niniejszy akt uwolniony jest od opłaty stemplowéj. Akt ten spisany został w dwóch językach: polskim i francuzkim, które znają dokładnie stawający, Rejent i świadkowie: Ambroży Zaborowski, Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnéj Królestwa Polskiego i Dominik Zieliński, Obrońca przy Senacie, pierwszy pod Nr. 387, a drugi pod Nr. 590 w Warszawie zamieszkali, Rejentowi znani i przymioty prawem wymagane posiadający. A po odczytaniu, stawający podpisał wraz z świadkami i Rejentem.

(podpisano) *Leopold Kronenberg*,
Ambroży Zaborowski,
Dominik Zieliński,
Stanisław Zawadzki Rejent.

Zgodność niniejszego wypisu urzędowego z swym oryginałem poświadczam, i dla Rządu Królestwa wydaję.

w Warszawie, dnia 26 Września (8 Października) 1864 roku.

Rejent Kancellaryi hypotecznéj gubernii Warszawskiéj w Warszawie,

(podpisano) *Stanisław Zawadzki*.

(M. P.)

Zgodno z exemplarzem NAJWYŻÉJ zatwierdzonym:
P. o. Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnéj,
(podpisano) *A. Zaborowski*.

Приложеніе 3-е къ № 6-му.

Состоялось въ Варшавѣ, девятаго (двадцать перваго) Декабря тысяча восемьсотъ шестьдесятъ четвертаго года.

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ, Генералъ-Лейтенантъ Шуберскій, дѣйствующій съ одной стороны отъ имени и по дѣлу Правительства Царства Польскаго, на основаніи предписанія Намѣстника Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ отъ 30 Ноября (12 Декабря) 1864 года, за № 9,257, и Банкиръ Леопольдъ Кроненбергъ, дѣйствующій съ другой стороны, объявили, что 26 Сентября (8 Октября) 1864 года заключенъ предварительный договоръ между Начальникомъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ и Банкиромъ Кроненбергомъ на уступку Варшавско-Терепольской желѣзной дороги.

Проектъ Устава Общества сказанной дороги составленъ актомъ, состоявшимся 26 Сентября (8 Октября) 1864 года предъ Нотаріусомъ Варшавской губерніи Завадзкимъ.

Какъ Его Императорско-Царское Величество, указомъ 9 (21) Октября 1864 года, Высочайше утвердить соизволилъ вышеприведенный предварительный договоръ объ уступкѣ Варшавско-Терепольской желѣзной дороги, а равно проектъ Устава безыменнаго Общества, вошедшій въ упомянутый выше актъ, состоявшійся предъ Нотаріусомъ Завадзкимъ; то обѣ стороны, въ исполненіе уступочнаго договора, заключили настоящаго числа окончательный актъ, которымъ соединяютъ въ одну нераздѣльную цѣлость вышепоименованные, состоявшіеся 26 Сентября (8 Октября) 1864 года, предварительный договоръ и Уставъ Общества Варшавско-Терепольской желѣзной дороги.

При семъ, однако, стороны объяснили, что, согласно отношенію Г. Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго отъ

3-y Annex do Nr. 6-go.

Działo się w Warszawie, dnia dziewiątego (dwudziestego pierwszego) Grudnia tysiąc ośmset sześćdziesiątego czwartego roku.

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiém Jenerał-Lejtenant Szuberski, działając w imieniu i na rzecz Rządu Królestwa Polskiego, na skutek upoważnienia Namiestnika Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości w Królestwie Polskiém z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1864 roku Nr. 9,257 z jednéj strony i Leopold Kronenberg Bankier oświadczają, że pod dniem 26 Września (8 Października) 1864 roku zawartą została pomiędzy Naczelnikiem Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiém, i Bankierem Kronenbergiem przedwstępna umowa względem drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj.

Ustawa Towarzystwa powyższéj drogi żelaznéj, zaprojektowaną została w akcie przed Zawadzkim, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiej Gubernii Warszawskiéj w Warszawie, dnia 26 Września (8 Października) 1864 roku sporządzonym.

Ponieważ Najjaśniejszy Pan pod dniem 9 (21) Października 1864 roku raczył zatwierdzić tak powołaną wyżéj umowę nadawczą względem drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj, jako téż projekt aktu Spółki bezimiennéj, w tym przedmiocie przez wspomniony wyżéj akt przed Rejentem Zawadzkim ułożony; przeto strony stawające, w zastosowaniu się do umowy nadawczéj, zawierają niniejszem obecnie akt ostateczny, do którego zostają dołączone i jedną z nim całość stanowią, Umowa przedwstępna i akt obejmujący statuta Spółki co do drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj, pod dniem 26 Września (8 Października) 1864 roku zawarte i wyżéj szczegółowo wymienione.

Objaśniają wszakże strony, że, stosownie do odezwy Ministra Sekretarza Stanu z dnia 26 Listopada (8 Grudnia) roku bie-

26 Ноября (8 Декабря) сего года, за N° 425, Государь Императоръ Высочайше соизволилъ разрѣшить Учредителю Общества Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги, Банкиру Кроненбергу выпустить первую серію акцій сего Общества въ количествѣ не пятнадцати тысячъ акцій, представляющихъ капиталъ въ милліонъ пятьсотъ тысячъ рублей серебромъ, какъ это постановлено въ 8 и 9 ст. Высочайше утвержденнаго Устава сказаннаго Общества, но до тридцати тысячъ акцій, на сумму до трехъ милліоновъ рублей серебромъ.

Настоящій актъ составленъ въ двухъ экземплярахъ.

Начальникъ Управленія Путей Сообщенія въ Царствѣ Польскомъ, (подписалъ) Генералъ-Лейтенантъ *Шуберскій.*

(подписалъ) *Леопольдъ Кроненбергъ.*

Съ подлиннымъ вѣрно:

И. д. Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія Царства

(подписалъ) *А. Заборовскій.*

№ 7.

Объявленіе Высочайшей воли о томъ, чтобы сооруженіе Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги производить подъ непосредственнымъ вѣдѣніемъ Намѣстника въ Царствѣ, безъ всякаго въ томъ участія Главнаго Управленія Путей Сообщенія въ Имперіи.

(27 Октября (8 Ноября) 1864 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Государь Императоръ, по представленію Намѣстника въ Царствѣ, соизволилъ въ 9 (21) день Октября сего года въ Марсели

żącego Nr. 425, Najjaśniejszy Pan dozwolić raczył Bankierowi Kronenbergowi, jako założycielowi Towarzystwa drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj, wypuścić pierwszą seryę akcyj tegoż Towarzystwa, nie w ilości piętnaście tysięcy akcyj, reprezentujących kapitał rubli srebrem milion pięć kroć sto tysięcy, jak to zastrzeżono w paragrafach 8 i 9-m Najwyżéj zatwierdzonéj Ustawy rzeczonego Towarzystwa, lecz w ilości trzydzieści tysięcy akcyj, reprezentujących kapitał rubli srebrem trzy miliony.

Akt ten sporządzony został w dwóch jednobrzmiących exemplarzach.

Naczelnik Zarządu Kommunikacyj w Królestwie Polskiém

(podpisano) Jenerał-Lejtenant *Szuberski.*

(podpisano) *Leopold Kronenberg.*

Za zgodność z oryginałem:

p. o. Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnéj

(podpisano) *A. Zaborowski.*

№ 7.

Objawienie Najwyższéj woli, aby budowa drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj uskutecznioną była pod bezpośredniém zwierzchnictwem Namiestnika Królestwa, bez udziału w tém Głównego Zarządu Kommunikacyj w Cesarstwie.

(d. 27 Października (8 Listopada) 1864 r.)

Wypis z protokółu posiedzenia Rady Administracyjnéj.

Najjaśniejszy Pan, w skutek przedstawienia Namiestnika Królestwa pod dniem 9 (21) Października r. b. w Marsylii, za-

удостоить Высочайшаго подписанія указъ объ уступкѣ безыменному Обществу, дѣйствующему чрезъ представителя своего Варшавскаго банкира Кроненберга, устройства Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги, то есть отъ предмѣстья Праги до города Тересполя на рѣкѣ Бугѣ, а также утвердить предварительный договоръ, заключенный съ банкиромъ Кроненбергомъ на постройку означенной дороги и Уставъ имѣющаго быть учрежденнымъ безыменнаго Общества той же дороги.

Вмѣстѣ съ тѣмъ Его Императорскому Величеству благоугодно было Высочайше повелѣть:

1) сооруженіе Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги производить подъ непосредственнымъ вѣдѣніемъ Намѣстника безъ всякаго участія въ томъ Главнаго Управленія Путей Сообщенія Имперіи;

2) такъ какъ окончательное разъясненіе вопроса относительно направленія Варшавско-Тереспольской желѣзной дороги отъ Сѣдлецъ до Бреста можетъ послѣдовать по производствѣ мѣстныхъ изысканій, которыя доселѣ еще не сдѣланы, то выборъ направленія предоставить усмотрѣнію Намѣстника сообразно тому, которое направленіе, по производствѣ изысканій на мѣстѣ и по обсужденіи удобствъ и неудобствъ каждаго изъ нихъ, окажется болѣе выгоднымъ;

3) при указаніи Обществу пункта примкнутія сей дороги къ Тересполю, тщательно сообразить нѣкоторыя фортификаціонныя условія, зависящія отъ положенія принадлежащихъ къ Брестской крѣпости мостовыхъ на рѣкѣ Бугѣ укрѣпленій, а потому выборъ мѣстностей для конечнаго пункта въ самомъ Тересполѣ произвести при участіи инженеровъ Военнаго вѣдомства.

Намѣстникъ въ Царствѣ, увѣдомляя о томъ Совѣтъ Управленія и прилагая вышеупомянутый указъ Его Величества, а равно Высочайше утвержденные договоръ съ банкиромъ Кроненбергомъ и Уставъ безыменнаго Общества Варшавско-

szczycić raczył podpisem Najwyższym Ukaz co do koncessyi Towarzystwu bezimiennemu, działającemu przez pośrednictwo przedstawiciela swojego Bankiera Warszawskiego Kronenberga, budowy drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj, to jest od przedmieścia Pragi do miasta Terespola nad rzeką Bugiem, a zarazem zatwierdzić umowę przedugodną, zawartą z Bankierem Kronenbergiem, o budowę rzeczonéj drogi i Ustawę mającego być zawiązaném Towarzystwa bezimiennego tejże drogi.

Jednocześnie podobało się Jego Cesarsko-Królewskiéj Mości Najwyżéj rozkazać:

1) Budowę drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj uskutecznić pod bezpośredniém zwierzchnictwem Namiestnika, bez żadnego w tém udziału Zarządu Głównego Kommunikacyj w Cesarstwie.

2) Ponieważ ostateczne rozwiązanie kwestyi co do kierunku drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj, od Siedlec do Brześcia, nastąpić może po ukończeniu studiów na gruncie, które dotąd nie zostały jeszcze uskutecznione; wybór przeto kierunku pozostawić uznaniu Namiestnika, stosownie do tego jaki kierunek, po dopełnieniu studiów na gruncie i rozważeniu dogodności lub niedogodności każdego z nich, korzystniejszym się okaże.

3) Przy wskazaniu Towarzystwu punktu dotknięcia drogi w mowie będącej do Terespola, rozpoznać dokładnie niektóre warunki fortyfikacyjne, zależne od położenia fortyfikacyj mostowych na rzece Bugu, do twierdzy Brześcia należących, i dla tego wybór miejscowości na punkt krańcowy w samym Terespolu dopełnić przy współudziale Inżenierów wojskowych.

Namiestnik Królestwa zawiadamiając o powyższém Radę Administracyjną, wezwał ją o wydanie zależących od niéj w niniejszym przedmiocie rozporządzeń. Przytém Namiestnik załączył pomieniony wyżéj Ukaz Najjaśniejszego Pana, tudzież Najwyżéj zatwierdzoną umowę z Bankierem Kronenbergiem

*

Тересполской желѣзной дороги, предложилъ Совѣту сдѣлать по сему предмету зависящія распоряженія.

Совѣтъ положилъ:

1) Высочайшій указъ 9 (21) Октября с. г. состоявшійся объ уступкѣ постройки Варшавско-Тересполской желѣзной дороги препроводить во всѣ Главныя Управленія, для надлежащаго исполненія а къ Главному Директору Юстиціи и для внесенія онаго въ Дневникъ Законовъ;

2) Высочайше утвержденный договоръ, заключенный съ банкиромъ Кроненбергомъ, а равно Уставъ Общества помянутой желѣзной дороги сообщить всѣмъ Главнымъ Управленіямъ, для зависящаго отъ нихъ исполненія, и сдѣлать распоряженіе о напечатаніи сего договора и Устава на русскомъ, польскомъ и французскомъ языкахъ.

Варшава, 27 Октября (8 Ноября) 1864 года.

Вѣрно съ журналомъ:

И. д. Статсъ-Секретаря (подписано) *А. Заборовскій.*

КОНЕЦЪ II-ОЙ КНИГИ, III-ГО ТОМА И ЧАСТИ II-ОЙ.

---

i Ustawę Towarzystwa bezimiennego drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj.

Rada postanowiła:

1) Ukaz Najwyższy z dnia 9 (21) Października r. b., co do ustąpienia drogi żelaznéj Warszawsko-Terespolskiéj, przesłać wszystkim Władzom Naczelnym, dla stosownego wykonania, a Dyrektorowi Głównemu Sprawiedliwości i dla zamieszczenia w Dzienniku Praw.

2) Najwyżéj zatwierdzoną umowę z Bankierem Kronenbergiem zawartą, tudzież Ustawę Towarzystwa rzeczonéj wyżéj drogi żelaznéj, zakommunikować wszystkim Władzom Naczelnym, dla stosownego wykonania, a nadto zarządzić wydrukowanie tejże umowy i Ustawy w językach: rosssyjskim, polskim i francuskim.

w Warszawie, dnia 27 Października (8 Listopada) 1864 roku.

Zgodno z protokółem:

P. o. Sekretarza Stanu (podpisał) *A. Zaborowski.*

KONIEC KSIĘGI II-ÉJ TOMU III-GO I CZĘŚCI II-ÉJ.

Uniwersytet Warszawski BIBLIOTEKA Wydz. Hum. Filia w Białymstoku
86409